Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Ewald, Theodor.
Titel | Title:	Fru Dannemand : historisk Roman fra Frederik den Sjettes Tid.
Alternativ titel | Alternative title:	I Tronens Skygge.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Folkets Forlag, 1912
Fysiske størrelse | Physical extent:	736 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

THEODOR EWALD

FRU DANNEMAND

kgl. 12 f. 2707

FREDERIK DEN 6TE

FRU DANNEMAND

THEODOR EWALD

FRU DANNEMAND

HISTORISK ROMAN
FRA FREDERIK DEN SJETTES TID

FØRSTE DEL

KØBENHAVN
FOLKETS FORLAG
1912.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus.

INDHOLD

Første Kapitel: En Nat i Nyboder.
Andet Kapitel: I Enhjørninggaden.
Tredje Kapitel: Madam Rafsteds Æresdage.
Fjerde Kapitel: Lille Bendte.
Femte Kapitel: Urolige Tider.
Sjette Kapitel: Lars Truntes Hævn.
Syvende Kapitel: Skoleinspektøren.
Ottende Kapitel: Kærestesorger.
Niende Kapitel: Ulykken.
Tiende Kapitel: Et voveligt Forsøg.
Ellevte Kapitel: Hans kongelige Højhed.
Tolvte Kapitel: I Dueslaget.
Trettende Kapitel: Et Arrangement.
Fjortende Kapitel: Hoffet i Bagsværd.
Femtende Kapitel: Ærgerrige Planer.
Sekstende Kapitel: Den første Skilsmisse.
Syttende Kapitel: Ulykkens Aar.
Attende Kapitel: I smult Vande.
Nittende Kapitel: Ophøjelsen.
Tyvende Kapitel: Ventetid.
En og tyvende Kapitel: Fru Dannemand.
To og tyvende Kapitel: Kongens Svigermoder.
Tre og tyvende Kapitel: Et skæbnesvangert Møde.
Fire og tyvende Kapitel: Fare og Frelse.
Fem og tyvende Kapitel: Den lille Dronning.
Seks og tyvende Kapitel: Majoren.
Syv og tyvende Kapitel: Mellem Veninder.
Otte og tyvende Kapitel: Skiftende Stemninger.

FØRSTE KAPITEL.

En Nat i Nyboder.

Det var en ravende mørk Januaraften i Aaret 1790. En svidende Nordostvind svøbte sig om de lave Huse i Nyboder, saa Træværket knagede, og Tranlygterne blafrede, det Par Stykker, der var; omme i Tulipangade havde en Skodde revet sig løs og klaprede og slog...

Holmens fasfe Stok laa længst i sin dybe Søvn. Allerede ved Mørkets Frembrud var Tappenstregen gaaet gennem Gaderne, og Sergenten havde været sin Runde for at paase, at Mandskabet var inden Døre, saadan som Kongens Anordning lød: at efter „Tapto" skulde alt Holmens Folk holde sig til Huse, om de ikke var forsynet med Passérseddel. Denne landsfaderlige Lov blev rigtignok kun daarligt overholdt, men den kunde ellers være forstaaelig nok; thi rundt om-

kring Nyboder laa Kipper og Brændevinssnasker i en tæt Ring; og det véd enhver, at Brændevinen tapper Kraften af en Mands Marv og Velstanden af hans Pung. Let kunde han endda faa tappet Blodet af sin Næse, om han kom i Klammeri, eller han blot skulde fragte en almindelig Rus hen over Nyboders toppede Brosten, som selv en ædru Mand nok kunde strande paa ved højlys Dag.

Der skulde saa sandt ogsaa Lyst til at gaa af sin varme Stue i Nattens Mulm, nu da Vinteren omsider lod til at bide sig fast for Alvor.... tænkte Vægteren, Morten Malmstrøm, der kom trampende i sine tunge Træskostøvler omme fra Adelgade. Han skuttede sig i sin Kavaj, med Uldtørklædet oppe om Hagen og Morgenstjernen klemt ind under Armen, saa Hænderne kunde krybe i Ærmet. Og han bandede en dyr og selvgjort Ed fra de Dage, da han selv var en rask Holmens Mand, at nu kunde det være nok..., den onde maatte koge Beg i hans Kallun, om han ikke snart var for gammel til at gaa vaagen her i Vinterens Kulde og Slud...

Men det betød nu ikke stort; thi den Ed svor han hver Aften, inden han havde faaet gaaet Blodet varmt og slaaet den første Dram gennem Halsen. Inderst i ham kriblede det af Stolthed over, at han gik her i et kongeligt Ærinde, som en Art Landsfader i det smaa, mægtig over Nyboders Ve og Vel.

Forstaar sig, der var jo dem, der var mægtigere. Kommandanten regnede han nu ikke saa meget med, saa langt borte var han i sin Fornemhed. Det var ligesom med Vorherre, tænkte Morten Malmstrøm filosofisk; han var naturligvis Chefen, men han mængede sig jo ikke i Smaating, naar bare man klarede den med Præsterne...

Nej, Skesanten, han var værre. Jøsses Kors, som han var skrap til at skrabe til sig! Han havde Munderingskammeret paa sit Loft og vilde man have Bukser, der ikke gik helt op under Armhulerne eller stumpede midt paa Skinnebenene, gjorde man nok bedst i at stikke hans Kone en Ducør. Heller ikke talte han Lønningerne op uden at tage sine Spørtler, og gjaldt det et Forskud, var han rent ud for en Aagerkarl at regne. Hvem maatte ikke holde Venskab med ham. Enten man skulde have sig en Logerende, eller det gjaldt et Avancement, Skesanten kom man ikke uden om. Saa hørte det jo ogsaa til hans Embede at gøre Ret og Skel i Husene, om Kællingerne kivedes..., og Proviantskriver var han til og med, saa Bespisningen blev, som man var i Kridthuset til.

Ja, Herregud, sukkede Morten Malmstrøm, ikke alle kan have lige meget af Verdens Goder. Men saa var der dog som en Slags Retfærdighed i det; for smædet blev Skesanten saamænd paa sin Ryg; de sagde, han havde kun én Haand,

endda han var Skriver, og hans Løber kun ét Ben. Da var Vægteren anderledes vel anskrevet...

„Og Magt har man jo," tænkte Morten Malmstrøm og kroede sig. — Heller ikke han vogtede Retfærdigheden omsonst. Som nu med den bandsatte Skodde, der hang og klaprede saa reglementsstridigt et Sted; om han nu bankede Folkene op og gjorde Kvalm, saa stak de ham altid en Dram eller mulig en Smaamønt, siden det nylig havde været Lønningsdag. Men nu var det hos Hans Hobroes i Tulipangaden, og det var gentile Folk, der bødede hans Klæder uden Vederlag, og saa lukkede man jo Skodden lige saa stille og gik videre...

Morten Malmstrøm standsede ved Hjørnet og kiggede i Tranlygten; det flimrede med bitte fine Snekorn; kanske det rigtig tog til at ryge, saa Dispensationsflaget skulde hejses over Vagten til Morgen? Da blev det en lystig Dag, om Folkene skulde gaa ledige nu, de havde Penge paa Lommen...

Omme i Enhjørninggaden stod en lille, kuldegysende ung Kvinde i Gadedøren og raabte ham an.

„Hvad er der løs, Madam Rafsted?" sagde han. „Reder Manden til Barsel, siden hun staar der og skutfryser i Stedet for at ligge i sin Seng?"

„Morten er ikke kommen hjem," sagde Madam Rafsted forknyt. „Det er ikke godt at vide, hvad han kan være kommen til. Hvor mange er Klokken?"

„Halvgaaen elleve, saa vel," svarede Morten Malmstrom. „Saa havde han Passérseddel, kan jeg tro?"

„Han havde Lars Trunte hos sig i Morges," sagde Madam Rafsted bittert. „Saa kan man vel nok vide, de er havnet i „Paradiset" eller „Beskidte Anker", dér, hvor Lars plejer at holde til. Passérseddel har han vel ikke mere, end han har Penge, naar han kommer dinglende."

Morten Malmstrøm kløede sig i Nakken under Kabudsen og saa betænkelig ud.

„Var det bare Lars Trunte, saa satte jeg ham i Vagten," sagde han. „Han er en skidt Karl og øder sig selv alligevel. Men Morten Rafsted er jo en Stadsmand til sit Arbejde; om den ellers ikke er bleven for høj, og de ikke er bleven lagt paa Stigen forinden, saa skal jeg lukke et Øje og lodse ham hjem, Madam."

„Han skal ikke have gjort det for intet," sagde Madam Rafsted og tørrede Øjnene. „Ellers var Morten saamænd ikke bedre værd, saa skidt Selskab han søger paa det sidste. Det er endda en Guds Lykke, at vi ikke har nogen Børn."

„Sig nu ikke det, Madam," sagde Vægteren og klappede hende paa Skuldrene. „Som nu Lars Trunte, vil jeg sige, eller Hans Bryggerknægt, tak hnn sin Gud, at hun ikke har saadan et Gespent i sin Seng. Men Morten Andersen bliver god nok, bare hun giver ham en Fastepræken imellem. Ellers kunde han jo nok holde

sig til Brokkensbod, som er et honnet Sted, og dér giver de da ogsaa større Snapse. Saa, saa, lille Madam... en ærlig Rus skader ingen Mand; gaar jeg ikke selv her og bliver helt rusten i Halsen..."

Madam Rafsted skyndte sig ind efter Dunken og skænkede ham en Dram.

„Tak for det," sagde han og sugede Draaberne af Skægget. „Ikke mere, nej, der skal være Maade i al Ting, som Grossereren sagde, da han gav en Toskilling til de brandlidte. Tag det nu som en kristelig Kone, lille Madam; Morten er jo ikke uden som et Mandfolk, og den har været kold derude paa Holmen i Dag. Hun skal se, det gi'r sig..."

„Og far ikke for haardt frem i Aften," sagde han, da han gik, „saa han bli'r uvan. Drukken Mand er lettere at tirre end som en Tyr; men hun kan skælde ham ud i Morgen, naar han er spag efter Rusen..."

Brændevinen kildrede endnu Morten Malmstrøm velbehageligt i Halsen og indgav ham den Tanke, at én Dram er dog mest som ingen Dram; kun burde han jo for sin Værdigheds Skyld søge den næste andet Sted, og han vidste godt nok, hvor han skulde finde den.

Men nu slog Klokken elleve paa Garnisons, og han satte i med sin hæse, drævende Røst:

Gud Fader os bevare,
De store med de smaa...

Saa drejede han om i Krusemyntegade og lyttede ved Skodderne dér, hvor Madam Else Espens boede; thi det hændte ofte, at hun havde Gæster siddende til sent; men der var stille. Videre gik han og sang og lyttede imens; for han vidste vel, at der var snart saadant et Drikkested i hvert fjerde Hus, endskønt alt saadant hemmeligt Krohold var strængeligt forbudt efter Loven. Og i Kamelgaden kom han endelig over en svirende Kreds af Matroser, der sad i Bagstuen og skraalede midt i en saadan Tobaksos, at Tællelyset næppe kunde holde Flammen.

Der blev det til hele to Snapse, for det var ægte hjemført Genever, og den var Morten Malmstrøm nu ikke god til at staa for. Og han klappede sig paa Maven, mens han gik videre... klappede sig just dér, hvor der i hans Bælte stod indsyet med store Bogstaver: ÆDRVE OG TRO...

Videre stolpede han over de toppede Brosten, med Hovedet bøjet for Stormen, der piskede Sneen ind i hans Ansigt. Saa hørte han en høj Latter og Sang og Hurraraaben..., var det ikke omme fra Borgergaden? Han satte af Sted saa hurtig hans Ben kunde bære ham, men blev snart betænkelig og sagtnede Farten. Gud vide, om det ikke skulde være Marinerne, der havde slaaet sig løs og vilde banke Nybodersfolkene ud af Fjerene, saadan som det var sket før? Den Slags var det aldrig værd at rage sig ind i; og han spejdede forsigtigt om Gadehjørnet...

Nede i den øde Gade stod Lars Trunte og ruskede rasende i en Lygtepæl og skældte den Hæder og Ære fra, den Spitzbub den var, at den ikke vilde raabe et ærligt Hurra for Landsfaderen. Og Morten Rafsted stod svajende ved Siden af og hikkede og hurraede og svingede med Hatten:

„Længe leve Landsfaderen! Hurra! Længe leve Frederik den gode, den mageløse Frederik, Hurra—ah!"

Og da Vægteren kom anstigende i sin Værdighed, faldt han ham om Halsen og græd.

„Du er min Ven," sagde han. „Du hedder Morten ligesom jeg. Nu gaar vi hjem til mig og drikker Broderskab... og Kongens Skaal, Morten Malmstrøm, Landsfaderen længe leve...!"

Morten Malmstrøm sled sig forbitret løs og greb efter sin Fløjte.

„Om I ikke holder Kæften, saa piber jeg, og I kommer paa Stigen," sagde han. „Du er vel en ordentlig Mand, Morten Andersen; hjælp mig at faa det fulde Svin dér skikkelig til Huse; havde det ikke været dig, og din Kone havde grædt for dig, skulde I den onde lyne mig begge to have været paa Vagten... Lars Trunte! Skal han staa dér og ødelægge Hans Majestæts Materiel?"

„Jeg sk.... paa Majestæten," skreg Lars Trunte. Nej, Frederik, Kongens Søn og Folkets Ven...!"

„Hvad gør du?“ raabte han og ruskede i Lars, „hvad var det, du sagde, du gjorde paa Majestæten? Tager jeg Vidner paa din Mund, din skidte Karl, sætter de dig i Børnehuset paa Livstid, om du ikke bliver hængt op ved din Hals... tag ved ham, Morten.“

Og de slæbte af med Lars Trunte, der blev ved at bruge Mund og slingrede og snublede, saa de nær aldrig havde faaet ham ned i Pindsvinegade, hvor han logerede hos en Matros og just ikke fik nogen blid Velkomst.

„Det kan nu være med ham, hvad det er,“ sagde Vægteren, da han støttede Morten Rafsted over mod Enhjørninggade, „men du er en gift Mand, Morten, og kunde vel unde din Kone dine Skillinger i Stedet for at mænge dig med saadan noget Rak. Ja, gaa nu ind og skik dig, saa siger Madammen dig jo nok Resten...“

Madam Rafsted stod og ventede bag den halvaabne Dør med klaprende Tænder.

„Her har hun ham saa,“ sagde Morten Malmstrøm og skubbede Manden indenfor. „Han var da ikke værre tilredt, end at han kunde give mig en Haandsrækning i mit Embede. God rolig Nat nu... og bed til Vorherre, at Sneen maa holde ved, saa det giver Fridag i Morgen...“

„Tøv lidt,“ sagde Madam Rafsted, „saa skal jeg finde en Skilling frem til ham... bare for hans Umag, forstaar han nok, om han ikke vil forsmaa.“

„Paa det Lag," lo Morten Malmstrøm. „En Skælm, der giver mere, end han har. Der staar tydeligt nok at læse i min Instruks, at om de skyldige vil give Vægteren Drikkepenge, da maa han dem vel annamme, men dog ej forskaane dem, saa de føres sikkert i Arresten..., ja, Tak nu, lille Madam, saa faar hun vel være Arrestforvarer for i Nat! Og giv ham kuns af Grovfilen, naar først han faar sovet den ud..., nu slaar hun paa Garnisons."

Det var tolv Slag. Og han raabte ned ad Gaden, alt mens han funderede paa, om han skulde slaa et Slag hjemom, eller der kanske var Folk endnu i Bagstuen i Kamelgaden:

Det var om Midnats Tide,
Vor Frelser han blev født,
Til Trøst al Verden vide...

Men inde i det lille Hus i Enhjørninggaden sad Madam Rafsted paa Sengekanten og kunde næsten ikke bare sig for at le, saa gal hun end var. Han saa altfor pudsig ud, Morten, som han dér stavrede majestætisk rundt om Bordet og støttede sig kongeligt til det, men løb alligevel baade paa Stolen og Skamlen og Dragkisten. Men noget maatte der jo gøres; og da hun tænkte, Vægteren kunde have Ret i, at det var bedre at spare paa Talen til i Morgen, saa tog hun Forklædet for Øjnene og stak i at tude. Men just det oprørte Morten Rafsted over al

Maade i hans Værdighed, saa at han standsede foran hende med korslagte Arme og rynkede Bryn.

„Malene!“ sagde han, „ved du ikke, at det er en Glædens Dag? Hans kongelige Højheds Geburtsdag, den otte og tyvende Januarius... skal du græde paa Frederiks Geburtsdag, Malene? Op med dig og hent Dunken, saa vi sømmeligt kan drikke paa hans Sundhed?“

Og han satte i med sin rungende Bas:

Vor Konge og vor tapre Helt.
Vi aldrig faar hans Lige:
Saa viis i Raad, saa kæk i Felt,
Saa elsket af hans Rige!
Han leve, leve mange Aar!
Han glemmes ej, mens Verden staar.

Men nu stod Malene for ham med Armene i Siden, glorød af Forbitrelse.

„Skal du vække Daniels?“ skreg hun saa skingrende, at det kunde vække døde. „Og saadan en Drukdidrik snakker om at drikke paa en Kongeligheds Geburtsdag... sømmeligt, hvad! Saa han nu sad i Vagten, om ikke Morten Malmstrøm var skikkelig og lukkede et Øje med hans Unoder...“

„Det gør han,“ sagde Morten Rafsted, „det gør han, lille Malene. Og Skesanten lukker et Øje med Morten Malmstrøm, og Frederik lukker et Øje med os allesammen. Kongens Søn, Folkets Ven. Længe leve...“

„Kan du tie, din Fyldehund!“ raabte Madammen og skubbede ham om i Sengen. Og nu brast det ud af hende, alt det hun havde gemt paa i de lange ensomme Dage. Bare en Uge var det siden Lønningsdagen, og allerede havde hun maattet borge hos Skesanten... Bornholmeren stod paa tredje Maaned paa Assistentshuset, og nu i Morgen maatte hun gaa derhen med sin grønne Stadskjole. Til Spot og Spe var hun over hele Gaden, skyldte baade her og dér, og aldrig havde hun nogen Fornøjelse, bare kunde hun sidde og flikke paa deres raadne Pjalter, som snart ikke kunde holde sammen mere. Nej se til Daniels omme i Bagstuerne! Dér holdt Manden sig ordentlig og lavede endda Sko for Folk i sin Fritid; hver Søndag gik de paa Volden, og Dorthe havde saagar Sjal paa med Fryndser i Kanten, og Jakob rigtige Stenkulsknapper i Trøjen, saa lille han var. Bræddер havde de faaet lagt og Sejldugspaneler, mens hun gik her mellem de bare Vægge og det kolde Stengulv, hun som dog havde tjent i bedre Folks Huse...“

Morten Rafsted sad i Sengen og følte sig helt skamfuld, det Svin han var; for sandt var det jo, som hun sagde, og Gud forbande ham, om der nogen Sinde skulde gaa en Draabe mere igennem hans Hals.

„Du skal faa det“, sagde han, mens hun pustede for at trække Vejret..., „du skal faa det

altsammen... Sejldugsgulv og Silkepaneler og Stenkul over det hele, Mutter, saa sandt jeg sidder her en Synder for Gud!"

Men hun tog fat igen og klagede og jamrede sig, alt det han søgte at snakke hende til Rette. Og saa blev han jo gal i Hovedet omsider; for det var dog under hans Ægtemands Værdighed at sidde her og lade sig traktere af Kællingen som Skolepog; og han kunde jo nok vide, at Dorthe Daniels laa derinde med Øret mod Brædde-væggen og lyttede, saa det i Morgen var ude over hele Gaden..."

Han prøvede forgæves paa at overdøve hende; han vilde rejse sig for at slaa i Bordet, men Benene slog Sludder under ham, saa han maatte lade sig falde tilbage og bie, til hun var løbet tør. Saa rettede han sig og slog stort ud med Haanden.

„Malene!" sagde han majestætisk. „Malene Grejsdatter! Træk mine Støvler af!"

Hun saa paa hans Øjne, at det var Alvor og blev bange for at faa Prygl. Og i pludselig ægteskabelig Ydmyghed sank hun ned og hjalp ham af med Fodtøjet og Klæderne.

— — —

Men endnu længe efter, da Morten Rafsted laa dybt snorkende ved hendes Side, laa hun vaagen og stirrede mod de smaa, mørke Ruder. Det gik gennem hendes enfoldige Hjerne, alt det hun havde gennemgaaet af godt og ondt, lige til hun nu sad her i Sumpen...

Hun kunde jo nu have det saa godt, kunde hun, at hun ikke havde villet lytte efter bedre Folks Raad. Der var nu Margrethe Jørgensen, som hun havde tjent sammen med hos Gæstgiver Sorterup i „Skibet“ paa Vestergade. „Matroser er nogen Svinehunde,“ havde hun sagt — „og en Holmens Tømmermand er jo kun en Matros. Det véd enhver, at alt, hvad der bor indenfor Nyboder, er noget Rak, som respekterlige Folk ikke kan holde nogen Omgængelse med.“ Margrethe havde da ogsaa giftet sig med Jens Overskou, som var en stræbsom Arbejder ved Sukkerraffinaderiet i Strandgaden og aldrig drak uden til Maade. Og Jomfru Soelgaard havde raadet fra, hende som hun vaskede for, og hendes Fader havde ikke villet give sig...

Herregud ja, nu havde han da lukket sine Øjne, gamle Gregers — eller Greis, som de sagde derhjemme i Jylland... hun saa ham for sig, som han sad ved Aftægtshuset med sin Pibe og flyttede sig efter Solen for Gigtens Skyld. „Tag dig en Mand, som holder Jord,“ sagde han. „Dem er der Soliditet ved. En kan da vide, at en Haandtering sætter Mærke, og Vandet, du, det kan man ikke lide paa, om man saa holder det i sin Haand.“ Vel var det da, hun havde sat sine Sparepenge i den Jyllandsfærd, saa hun var til Stede og fik lukket hans Øjne...

Men hvor kunde hun alligevel have taget sig en Mand, uden den, som bød sig til? Der havde

jo nok været Martin, Krambodssvenden hos Købmand Lund ved Helliggestes, men han havde vel ikke ment stort med det, hun havde da selv set, hvordan han tog de andre Piger under Hagen og dikkede dem. Og Morten havde jo været en statelig Karl at se til..., som han da var endnu, naar han kom i Uniformen... den runde Trøje med Ankerknapperne og de kraprøde Opslag og den blanke Hat. Saamænd var han køn, det var ikke til at sige andet, og farlig stærk, og endda godsindet, som nu i Aften; hun vidste nok, hvor groft de andre trakterede deres Koner, naar de kom drukne hjem, baade med Ord og Slag; men det var jo alligevel ikke det, hun havde drømt om den Gang, nej, det var det ikke...

Malene Greisdatter vendte sig urolig i Sengen og svedte. For om det alligevel var en Straf for Ungdoms syndige Letsindighed, som var kommet over hende? Hun vidste jo med sig selv, at hun havde været baade paa Volden og paa Frederiksberg med den ene og med den anden... som nu den unge Lyche, saa fin og sirlig han altid havde været i Tøjet, og skær i Huden... og Øjnene saa' bløde, at ens Vilje ligesom smeltede helt hen, naar han satte dem paa en...

Gud ske Tak, at han endda ikke var kommen hende for nær; men det var ellers mest Madam Lunds Skyld.

For det var dengang, hun havde tjent hos Købmand Lunds, og det var kun jævne Folk;

men alligevel havde de meget Maskepi med de rige Lyches, der havde det Knuthske Hotel ved Frederiksholms Kanal. Sønnen havde mere end én Gang passet hende op ved Porten, naar hun kom med sin Kurv, og gantedes med hende ned ad Gaden. Saa havde han faaet hende med sig ud paa Helligdagene; for hvad skulde en stakkels Pige fornøje sig med uden Slægt, naar Lunds mest var i Valby, hvor de havde en Gaard? Sagtens var det ogsaa ham, der havde sat igennem, at hun blev sendt over i Palæet for at tage Haand i med, naar det kneb ved de store Fester. Engang havde han givet hende Lov til at kigge ind i Spisestuen, og Jøsses Kors for en Herlighed! Aldrig havde hun tænkt sig, at noget kunde være saa skønt, for det var malet ligesom en Have med Græsplæner paa Gulvet og store Bure med Ørne og Tigere i, og paa Væggene var det ligesom et helt Slot; Loftet var blaat og hvidt, som en Himmel med drivende Skyer...

Saa var det, han havde kysset hende og spurgt, om hun ikke vilde have saadan en fin Stue at bo i; og hun havde godt forstaaet, at han mente det ærligt, selv om han begribelig kun kunde gøre hende til sin Mætresse. Hun havde ikke kunnet svare for Rørelse, og hele Aftenen havde hun siddet og grædt, til Madam Lund havde faaet Sandheden ud af hende. Og saa havde hun jo maattet tage Morten Rafsted, der havde budt sig til; i en saadan Hurlumhej var det hele gaaet,

at hun knap sansede, før hun sad her i sine to smaa Stuer som en fattig Nybodersmadam...

Madam Rafsted vendte sig igen, saa Sengen knagede.

Vist havde hun ikke været mod Morten, som hun burde, det stod aldrig til at nægte. Hendes Sind hang ved al den Herlighed, hun havde set ind i..., og Lyche havde vel nok været mere i hendes Tanker end godt var. Brændte det hende ikke i Blodet endnu, naar hun tænkte paa hans Kys! Og tit, altfor tit, havde hendes Tanker gaaet sine vilde Veje under Mortens plumpe Kærtegn... ak Gud ja, for en Elendighed, hun var kommet ud i! Det var vel ikke sært, at Morten slog sig til Flasken, saa koldsindig hun mangen Gang var imod ham. Men nu skulde det ogsaa blive bedre...

Hun snøftede og sukkede og tænkte, at om hun dog bare kunde faa Morten fra at drikke, saa der kunde blive lidt mere Forslag i Fortjenesten; endnu var han dog nylig avanceret fra Bolteslager til Borer, og der var en Stund igen, før han kom paa fuld Tømmermands Løn. Hun forlangte saamænd ikke, at han skulde male Stuen som en Have, bare han vilde lægge en Smule Brædder, saa hun var fri for at træde paa det kolde Stengulv om Morgenen. Men nu skulde hun være mild imod ham, ikke et ondt Ord skulde han høre...

Hun blundede og drømte ilde og vaagnede forskrækket op. Nu hørte hun Morten Malmstrøms Røst, der alt blev hæsere og langsommeligere, jo længere Natten led; det lød helt uhyggeligt nu, som han drævede og hikkede mellem Ordene:

Dig æ-wig Gud ske Æ—ære—

Det klang helt bespotteligt, denne drukne Lovprisning og Taksigelse; og de fromme Ord skar hende jo i Sjælen: For Natten god fald Gud for Fod! Gud bedre det, ja, om dette skulde kaldes en god Nat. Mest som i et Helvede havde de det nu, hun og Morten, kivedes og kævledes de korte Timer, de var hos hinanden. Det maatte blive bedre, om det det da skulde være til at holde ud...

Naa, saa Klokken var fire altsaa; godt at det endda var Vinter, saa var der dog fire Timer endnu, til Vagten lød. Kanske kunde det ogsaa gaa saa heldigt, at Vejret holdt ved, saa det blev Fridag...

Hun vendte sig og blundede uroligt, men maatte saa lytte igen efter Sneen, der piskede paa Vinduesskodderne; hun syntes ikke mere, der var rigtig Frostklang i det, og det lød, som sjaskede det fra Tagrenden...

Hun maatte op paa bare Fødder og kigge ved Døren; Herregud, ja, det var blevet Tøsne, Vinden var sagtens gaaet om; saa blev det en stræng Dag for stakkels Morten...

Hun klædte sig paa med det samme og listede for ikke at vække Manden, der vældte sig uroligt og bandede i Søvne. Han kunde vel trænge til den Hvile, han kunde faa...

Ude i det fælles Køkken traf hun den trivelige Dorthe Daniels, der allerede havde gjort Ild paa og gav ondt af sig over den urolige Nat.

„Man maa være om sig, lille Madam," sagde hun og vimsede i sin stribede Nattrøje. „Det er ikke enhver, som har Raad til Lediggang, og saa meget siger jeg, at om Morten Andersen bliver ved paa den Manér, saa kommer vi til at snakke med Skesanten, det mener nu Daniel og jeg. For naar man skal slide og slæbe om Dagen..."

„Ja, gør hun det," brast det ud af Madam Rafsted, „snak hun med Skesanten, men det siger jeg, at om Morten kommer i Ulykke for min Skyld, saa hænger jeg mig op ved min Hals."

„Kors i Jesu Navn, hvad er det for ukristelig Tale, hun fører!" udbrød Dorthe Daniels forarget og slog Kors for sig.

Men nu sank Malene grædende sammen paa Køkkenbænken og hulkende kom hun frem med alt det, Natten havde lagt af tyngende Tanker paa hendes Hjerte.

„En skulde gribe i sin Barm, Dorthe," sagde hun. „Saa haardt jeg skældte paa Morten i Nat og mangen Gang før, hun hørte det vel selv. Og nu kommer det mig alligevel for, som har jeg selv været med at drive ham ud af Hjemmet, for utro har jeg alle Dage været ham i mit Hjærte."

„Herregud, som hun taler," sagde den godlidende Dorthe og slog i sin Forfjamskelse en stor Spølkum Kaffe op til hende. „Se nu at faa noget varmt i Livet, stakkels Skrog, saa hun kan faa sin Samling tilbage..."

Men Madam Rafsted blev ved at anklage sig selv og var da saa sikker paa, at Ulykken vilde komme over dem, nu var det lige meget, om hun gjorde sig aldrig ssa ringe og ydmyg, aldrig vilde Morten tilgive hende, saa kold hun havde været imod ham...

„Visse nu vas," sagde Dorthe Daniels, „se nu hun snakker som en fornuftig Kone. Kan hendes Morten kanske læse, hvad hun har gaaet med for Tøjeri i sin Tanke? Før hun sig bare ordentlig op og sæt ikke sin Lyst til Fjant og Stads, som de andre Mikkedarer, der ligger her og rakker rundt i Gaderne. Og Morten er saamænd ikke anderledes end de fleste; det er saadan i den første Tid, til Benet falder til Lænken. Hun kan tro, jeg havde mit Hers med min Daniel, før jeg fik sat Skik paa ham, saa han blev den stræbsomme Mand, han er..."

Og medens Malene slugte hvert Ord, som var det en trøsterig Prædiken, berettede Dorthe om sit eget Ægteskabs første Tid. Drukken var Daniel Andersen kommet hjem hver evige Aften, og ingen Morgen mødte han til rette Tid paa Holmen, saa Brikkepenge fik han ingen af, for

de udbetaltes ikke, naar først Arbejdsklokken var hørt op med at lyde; ofte kom han drivende saa sent, at han maatte erlægge en stor „Absent", der slugte det meste af Lønnen; og saa fik han endda stundom sine tørre Tamp inde paa den gamle Spisebod, der nu kaldtes Blaaboden, fordi der serveredes med Pukkelblaat. Og alt det var dog ingen Ting mod Provianteringsdagene, naar han stillede i Proviantgaarden ved Christiansborg for at faa Kosten udleveret; der var baade Kød og Flæsk og Smør og Gryn og andet godt; men saa stod Prangerne dér ved Gammelstrand og afkøbte Folkene deres Rationer; een Gang var Daniel saamænd kommen drivende døddrukken hjem og havde ikke andet med sig end Tællelysene, og dem havde han slæbt efter sig i Skarnet, saa mestendels kun Vægerne var tilbage. . ."

„Tak hun sin Gud for den Mand, hun har," sagde Dorthe Daniels, „og se til at forlige sig med ham. Om hun viser ham den Kærlighed, hun er ham skyldig, og holder ham i Ørerne tilbørligt og ser igennem Fingre med Maade, saa kan hun komme til at sidde bedre ved det end de fleste, det er nu min Tro; for Kraften er nu alligevel i ham."

„Men lad ham nu kuns tage sig en Taar i Dag efterpaa," sagde hun tilsidst. „Man skal ikke standse en Brænnert for brat, plejede min Fader at sige, og han var en klog Mand. Og hank saa op i Humøret, lille Madam, saadan en er jo ikke uden et Barn endnu og har Livet for sig. . ."

Saa gik Madam Rafsted ind til sig selv og gjorde Ild paa og satte sig til at gaa Mandens Tøj efter; det havde jo taget svært paa det med den haarde Tørn i Gaar. Og da Manden omsider vaagnede og brummede gnavent over det forbandede Vejr, der naturligvis nu om lidt igen slog om til Frost, saa Fingrene primede om Boret — saa gik hun ham venligt og stilfærdigt til Haande, satte selv Grødfadet for ham og Brændevinsdunken dertil. Han gjorde store Øjne og sad dér helt flov i det uvante Velvære.

„Se til Mutter," lo han, „hun er nok snart helt befaren! Ja, saa la'r vi Drammen løbe af Stablen og kiler paa Kostgrøden med Geværerne!"

Saadan kaldte Nyboderfolkene deres Grød, for der var baade Opfejning og lange Stakker med i de Byggryn, de fik serveret, og det kunde være en stram Ret nok at faa ned, selv om man ikke var kræsen.

Men Morten Rafsted kom lige godt tidsnok paa Holmen den Dag.

ANDET KAPITEL.

I Enhjørninggaden.

Noget efter, at Morten Rafsted var gaaet, kom Lars Trunte anstigende, huløjet og gusten og usikker paa sine Ben. Han satte sig uden videre paa Dragkisten og gav sig til at slaa Tappenstreg med Hælene; og Madam Rafsted var endnu saa langt henne i sine Tanker, at hun ikke kunde tage sig sammen til at jage ham paa Døren.

„Den var jo noget høj i Gaar," sagde Lars og blinkede ind mod Sengekammeret. „Kan han ikke blive færdig med at sove den ud?"

„Morten er paa Holmen," sagde Madam Rafsted kort; hun sad og bødede paa Stadskjolen, der skulde paa Assistensen. „Og han skulde tage og gøre det samme, saa de ikke tager hans Smule Løn fra ham til Absent."

„Jeg tør saamænd ikke," sagde han forknyt. „Det er gaaet for tidt paa, og Skesanten varede mig ad i Gaar. Om jeg kommer over Tiden i Dag, giver de mig Traktement paa Blaaboden, og den Tamp er en Satan til at slaa. Det er ogsaa rent skidt med Benene paa det sidste; jeg tror den onde lyne mig, jeg gaar hen og bliver værkbruden."

„Kan han ikke lukke sin Mund op uden en Ed?" sagde Madam Rafsted. „Han bliver vel heller ikke andet, end han selv gør sig til. Det er saamænd kuns Brændevinen, der staar i hans Knæ, og han skinner jo over hele Ansigtet livagtig som en Ejdammer. — Ellers bekøver han ikke at anstrænge sine syge Ben med at sidde dér og spo ere mig Kisten."

„Madam Rafsted," sagde Lars, næsten grædefærdig, „om nu Morten havde været hjemme, havde han sagtens givet en Dram."

„Tag den," sagde hun haardt og skænkede i, saa det skvulpede over; og hvor led end Brændevinen var hende, harmede det hende dog at

se, hvor han spildte, saadan som han rystede paa Haanden. — „Og se saa og kom afsted; her er jo rent til at kvæles, saa fælt han lugter af sin Aande."

„Hun er en skikkelig Kone," sagde Lars og blev siddende. „Hun er ikke som Else Espens, der ikke vilde borge mig for en Dram, endskønt jeg har lagt mangen god Daler i hendes Bagstue. Men ser hun nu, naar jeg er rød i mit Ansigt, kommer det ellers bare af Vejret, naar jeg er oppe og takle til. Jeg døjer ikke længer med at være Matros; jeg bliver svingel, naar jeg kommer til Vejrs, og naar det ikke gaar dem gesvindt nok derude, langer de mig en over Ryggen. Men jeg kan jo ikke for Benene. Det er Svikkelse, Madam... kun Svikkelse... ved det at jeg sad saa meget paa Bordet, den Tid jeg var Skrædder."

„Han skulde være blevet ved sin Haandtering," sagde Madam Rafsted og gav et Ryk i Kjolen, hun sad og bødede paa... den samme, hun nu straks skulde med paa Assistensen.

„Ja, saadan siger man," sagde Lars Trunte og gned en Brændevinstaare af Øjet... saadan kan man jo sagtens sige bagefter. Men der var ingen Ting at virke med, lille Madam. Kender hun Noæh Ark i Studiestræde? Dér sad jeg helt oppe i en Bagstue, og Kunderne vilde ikke komme, det Rak. Saa tog Jøden Bordet og det hele for Klæde, jeg var blevet ham skyldig. Det er ikke saadan, Madam Rafsted, nej det er ikke saadan..."

Han sad der og snøftede, saa hun fik helt ondt af ham.

„Saamænd," sagde hun og bed Traaden over, „det kan han have Ret i; en anden en har jo ogsaa sit at trækkes med. Vil han ellers have en Dram til, saa lang selv efter Dunken."

Lars Trunte sad og blev helt Karl igen af Brændevinen, og han saa med sine plirrende Rotteøjne paa Madammen... saa fin og køn hun var i det endnu, skær i Huden og med de blanke Fletninger under Kappen. Hun saa helt fornem ud, som kunde hun være Kammerpige eller noget andet fint og ikke Kone til en sølle Holmens Borer.

„Ved hun hvad," sagde han, „hun lider saamænd ingen Nød, saa godt hun ser ud... længere end hun selv vil da..."

Hun stirrede paa ham med aaben Mund uden at forstaa, hvor han vilde hen.

„Som nu Kirsten Boelsdatter i Elefantgaden," sagde han... „eller Trine Stoffers i Lammekælderen... nogle gamle Rakkere er det, og pjuskede i Haaret, men de forstaar ligegodt Tingen, som den skal tages. Jeg har mere end en Gang set dem komme luskende her i Mørkningen, Grossererersønner og saadan. Jeg saa den unge Lyche her forleden Aften, jeg kender ham saavel fra den Tid, jeg syede for de store..."

Madam Rafsted var blevet baade rød og bleg, efter Haanden som det gik op for hende, hvad

han mente. Og da han nu nævnte den unge Lyche, for hun op efter Gulvskruppen og langede ham en ordentlig en over Nakken.

„Vil han se, han kommer herut, den Skiddensak," skreg hun... „om jeg nogensinde ser hans fordrukne Fjæs her i Enhjørninggaden, saa skal her blive Blaabod, det kan han stole paa! Nu tænker jeg vel, han fik Mærke af Tampen..."

Lars Trunte kilede ned ad Gaden, som havde han aldrig kendt til „Svikkelse" i sine Ben. Men Madam Rafsted sad og græd sine modige Taarer ned over den grønne Kjole.

Det var ikke saa meget hans Forslag, der havde krænket hende. Hun vidste godt nok, hvad der gik i Svang af den Slags Uskikkelighed i Nyboder; der var mangen en Madamme, der stoltserede i sin Stads om Søndagen, og der var ikke en i Gaden, uden de vidste, hvordan hun havde tjent det sammen. Selv Underofficerernes Koner holdt sig ikke for fine, mange af dem, især om Sommeren, naar Manden var paa Togt; hun havde nok set baade det ene og det andet. Kvartermandens derovre paa Salen, der var saa store paa det, de fik sig en ny Logerende hver Maanedsdag; og det var vel ikke for ingen Ting; om det saa var lige op til Skesantens Kone, sagde de...

Næ, men at han havde nævnet den unge Lyche! At nogen kunde tro, h a n vilde gaa og snage i saadan en Rendesten, han, som kunde

faa, hvem han vilde pege paa, sagtens baade Frøkener og Fruer, saa godt han var skabt og med det Ansigt! Han rørte vel ikke ved en Nyboderkælling uden med en Ildklemme... og hende selv saa han sagtens ikke en Gang til, om han mødte hende; kendte hende vel knap, den grove Grimsak hun var blevet... Skønt Morten fandt hende da køn nok endnu, det havde hun kunnet se paa hans Øjne i Morges. Og saa varmt han havde kysset hende, ligesom i den første Tid...

Hun fandt en skaaret Spejlstump frem af Dragkisten og satte sig til at stirre og ransage. Køn var hun da ikke, det kunde hun se; Næsen var saa lang, og der laa gule og sorte Ringe under Øjnene..., men det var nu kanske mest, fordi hun havde sovet saa lidt de sidste Nætter. Saamænd, naar hun fik hæget sig lidt, gik det an... og en Smule paa; for andet end grim kunde hun jo ikke være i de skidne Pjalter.

Og nu gik Stadskjolen! Det gav et Ryk i hende, som forstod hun paa én Gang, hvor langt de var kommet ud, og hvor forfærdeligt hurtigt det vilde gaa ned ad Bakke. Hun saa til den tomme Plads, hvor Bornholmeren havde staaet, den hun havde haft med hjemmefra... og Dragkisten gik vel samme Vej en Dag, naar der hverken var til vaadt eller tørt. Saa kom Morten naturligvis i Ulykke en Gang, for han blev saa forfærdelig hidsig, naar det først kom over ham, og han havde drukket..., og der skulde slet ikke

saa meget til, for at en Holmens Mand kunde blive sat i Jern paa Kongens Naade, uden Lov og Dom. Det var den rene Elendighed, hvor hen hun saa, og maaske kunde hun saamænd lige saa gerne springe i det med det samme. Sandt var det da, som Lars Trunte havde sagt, det Svin, at hun saa vel saa godt ud som de fleste af den Slags...

Hans Ord genlød igen i hendes Øren, saa hun sank hen i Tanker. Om det virkelig skulde være sandt, at Lyche var af den Slags. Tænk om han søgte hende op..., om han kom i denne Aftenstund og begærede hende, saa var hun hans i samme Time, det vidste hun. Men han havde naturligvis forlængst taget sig en anden Kæreste, siden hun ikke vilde..., mange andre havde han vel haft siden den Tid...

Og hun græd igen af Længsel og Skinsyge og Skam over, saa ussel hun var og troløs mod Morten...

Nu var hun færdig med Kjolen og skulde pakke den ind... Men saa kom det pludselig over hende, at det kunde hun ikke, hun vilde ikke af med den. Hun kunde sælge sig selv, om det skulde gaa saa galt, men hun vilde ikke skilles fra dette eneste Stykke, der var til overs fra hendes Smule Velstand. Hun strøg kærtegnende hen over det grønne, tærnede Tøj..., pressede den fattige Pynt mod sit Ansigt og syntes ligesom, det gav hende Mod. Saa tog hun

Kjolen paa, uden at tænke over det, og et Øjeblik efter var hun paa Gaden uden at vide, hvor hun skulde gaa hen. Fra Hjemmet gik hun, hvor Sengen endnn stod uredt og Gulvet laa snavset... fra Nyboder gik hun, hvor hun syntes alle kiggede efter hende fra Vinduerne, som kendte de hendes Usselhed og Skam hver og en. Og før hun vidste af det, stod hun ved Frederiksholms Kanal og ringede paa ved det Knuthske Holel...

Der kom en stor, skrammeret Hejdukke af en Portner, som hun ikke kendte, og gloede op og ned ad hende.

„Grossereren, hvad for en Grosserer? Konsulen var paa Rejse, i Syden, og den unge..." han maalte hende igen... „den unge Grosserer tog ikke imod..."

Hun var nede ad Gaden, inden han var bleven færdig; for det var jo kommet over hende som en Forskrækkelse, hvad hun dog skulde sige og gøre, om hun havde faaet en af dem i Tale, siden hun dog ikke godt kunde byde sig selv frem... Gud ha' Lov, at de var rejst. Og den unge var sagtens gift... naturligvis var han gift, at hun ikke straks havde tænkt paa det. Men derfor kunde han begribelig godt have Mætresser ved Siden af, som Morten sagde, at alle de store havde for Skik...

Herregud, som hun gik og tumlede rundt i det. Nu var det Kjolen, hun skulde med paa

Assistenten, og saa gik hun jo her og havde majet sig ud med den og var løbet baade fra Mad og det hele. Men nu vilde hun gaa til Købmand Lunds og se, om hun ikke kunde laane det Par Skilling, saa de kunde staa det igennem til Lønningsdagen.

Hun gik helt i Taaget, og det var saa vidt, hun naaede at komme til Side for et helt Optog, der kom farende fra Slottet, og fik nejet... Løbere med Blomsterkurve paa Hovedet, og Lakajer med dragne Kaarder, og saa imellem dem en gylden Spejlkarosse med en lille sammenskrumpet Gamling i, og Garden efter til Hest. Hun nejede igen og stirrede betaget efter Synet; det var Kongen hun havde set. Helle ja, hvor nogen havde det godt. Rigtignok var han Idiot, sagde de; men hvad kunde det skade ham, naar han kunde age saa fint og faa alting, bare han gad pege? Det gøs i hende, da hun tænkte, at om han nu havde peget paa hende, da havde hun maattet age med, og gerne havde hun aget med ham lige lukt i Kanalen, om hun kunde faaet et Sjal som de Kjoler, Hejdukkerne bar, saa røde, saa det skar i Øjet...

Hun var helt forvirret i det endnu, da hun sad inde i Køkkenet hos Madam Lund med en Sigtemellemmad mellem Tænderne; og nu forstod hun, at hun var nærved at gaa fra Samlingen af Sult, saa lidt hun havde spist paa det sidste, og hun huggede i sig, medens hun fortalte løs!

og fast og Løgn og sandt, bare ingen Ting af det, hun tænkte...

„Lad os saa høre, hvorfor hun er kommet," sagde Madam Lund og saa hvast paa hende gennem Brillerne; og det huskede Malene, at det Blik havde hun aldrig kunnet skjule noget for, ikke engang da hun havde slaaet den kinesiske Krukke i Stykker, og alle troede, det havde været Katten. Og saa fortalte hun det hele om Nøden derhjemme og Manden, og at hun havde været ved Lyches, men ingen funden hjemme... og lige med ét gav hun sig til at spørge ud om den unge Lyche og blev helt rød, da hun huskede, at Madammen vidste jo det hele og maatte kunne læse hver eneste syndig Tanke paa Bunden af hendes Sjæl. Og helt forundret blev hun, da Madam Lund ikke gav sig til at skænde, men blot sagtmodigt spurgte hende ud om det ene og det andet... de særeste Ting, som hun næsten ikke vidste, hvad hun skulde svare til...

„Malene," sagde Madammen saa og tog sig et Stykke Kandis, „véd hun af, at hun er med Barn?"

Madam Rafsted blev saa forfærdet, at hun tabte Maden i sit Skød.

„Kors i Jesu Navn," sagde hun, „hvordan skulde dog det være gaaet til!"

Saa brast hun i Graad og ønskede, hun maatte

synke i Jorden, dér hun sad, saadan som hun nu igen havde røbet sig. For hun havde jo alene haft den unge Lyche i sine Tanker, og ham vidste hun da, hun ikke var kommet for nær. Men det var jo begribeligvis ogsaa Morten hun skulde have et Barn med...

„Slaa hun sig nu bare til Taals," sagde Madam Lund, „jeg ser nok, hvad for forvildede Tanker, der gaar i hendes Hoved, men nu faar hun tage sig sammen. Det er jo med den første som en Sygdom, og ingen har hun sagtens at snakke med, der kunde give hende fornuftig Besked."

Saa holdt hun en lang Prædiken, den brave Madam Lund, om hvad hun maatte gøre og ikke gøre. Hun maatte da vel kende det selv, hun, som havde haft seks, og endda var de fire døde.

„Se nu først til, at hun ikke sætter sig hen paa Stads og spekulerer," sagde Madam Lund. „Alt det Tankerads har Fanden skabt, Gud bevare min Mund; og saa kan hun vel tjene til Føden, om Manden svirer... kan hænde han skammer sig, naar han ser, hun ikke vil ligge ham til Byrde; Skam skal hun faa, om hun ikke holder sig ude af Skidtet, nu hun har en Sjæl at svare Vorherre til. Kom saa kun her i Morgen og gaa til Haande, saa skal jeg se, om jeg ikke kan skaffe hende nogle honnette Folk at vaske om..."

Madam Rafsted følte sig helt trøstet og strammede sig op, medens hun skyndte sig hjem for

at have Huset i Orden, til Morten kom fra Holmen Klokken tre. Det med Barnet tænkte hun nu ikke videre paa, for det var vel bare noget, Madam Lund saadan havde sagt. Men at hun kunde faa Arbejde selv... slippe for at sidde ørkesløs derhjemme i Ensomheden og kanske faa Bornholmeren løst hjem..., at hun aldrig var faldet paa det! Nu huskede hun dog baade den ene og den anden i Nyboder, som havde Sytøj hjemme eller gik og vaskede ude. Men saadan var hun..., det havde gamle Greis ogsaa altid sagt, at hun var klog nok, bare en først havde sagt hende, hvad hun skulde tænke...

Morten skævede hen til hende, da han kom, saa uvant stilfærdig hun var; han tænkte, at det var Muggenheden fra i Gaar, som hun havde faaet samlet sammen i Dagens Løb, saa han sagde ingen Ting. Da han havde spist, greb han efter sin Hue og vilde gaa af Sted.

„Gaar du nu?" sagde hun.

„Aa jeg render blot et lille Løb ned ad Gaden," sagde Morten.

„Jeg mente, vi kunde være sammen i den Tid, vi er ledige," sagde Malene. „Det bliver ikke saa meget herefter."

Hun fortalte ham det, som hun havde aftalt med Madam Lund, at hun skulde gaa ud og vadske for Folk og være til Hjælp i Husene, hvor hun kunde komme an.

„Det er jo ikke mere end rimeligt, at vi hjælpes ad," sagde hun, „jeg skammer mig, saa ledig jeg har siddet her, mens du har slæbt for os begge."

Han blev helt rød op over Panden, men sagde ingen Ting og gik alligevel. Den Aften kom han dog skikkelig hjem, og saadan gik det en Tid. Madam Rafsted sled bravt i det og kom sig af det; det stilnede paa Tankerne, og saa syntes hun, ligesom hun sonede lidt af sin Synd. For det var jo rent ud skammeligt, som hun havde været i sine Tanker... den skindbarlige Djævel var det da, som havde haft sine Klør efter hende, den Dag hun rendte grassat og gerne kunde have kastet sig i Armene paa den første den bedste... Endnu kunde det komme over hende som en Længsel efter Glans og Herlighed; og det hændte, hun kastede sig i Sengen, mens hun tænkte paa det eneste Kærtegn, der nogensinde havde tændt Brand i hendes Blod...

Ogsaa fik hun mere end en Gang Lyst til at give op og rende fra det hele; for efterhaanden som hun fik slæbt lidt Velstand til Huse, blev Hjemmet alligevel ligesom koldere. Morten blev opfarende og umedgørlig, som om han tænkte, at hun vilde gøre sig bedre end han; og hun havde jo paa en Maade givet ham en Lænke om Benet, siden han maatte styre sig en Smule for Skams Skyld. Folk skulde dog ikke have det at snakke om, at han drak for sin Kones Penge...

Han kunde gaa og se sig helt gal paa hende, saa sikker og selvbevidst hun téede sig. En Morgen, da han stod og skulde følges med Daniel til Holmen, gav hun ham ligeud en Tøraf, fordi han havde haft Lars Trunte hos sig til en Dram.

„Gud véd, hvad hun bilder sig ind," sagde Morten, mens de gik.

„Naa, ja," sagde Daniel tørt, „hun har sat Bornholmeren paa Plads, og saa mener hun vel ogsaa, hun kan sætte Skabet."

„Skabet staar, hvor jeg vil, og Bornholmeren kan flyttes," sagde Morten Rafsted hidsigt.

„Tag en Skraa," sagde Daniel sindigt og bød ham. „Nu vil jeg ligesaa godt sige dig en Ting, siden vi er Naboer, og du har staaet Fadder til min Dreng, om du ellers ikke har glemt det. Din Kone er et honnet Fruentimmer, det mener Dorthe og jeg, og om I trænger til en Haandsrækning, skal I faa den. Men du skulde holde dig hjemme om Aftenen og tage dig noget nyttigt for. Vil du have det, skal jeg lære dig at skære Træsko; det giver gode Penge, og du er jo snild paa Fingrene."

Men Morten Rafsted spyttede Skraaen ud og gik til uden at svare.

Den Aften kom han drukken hjem med Lars Trunte og blev rasende, da hans Kone kørte Lars paa Porten.

„Jeg vil ikke se den Lump i mit Hus," sagde hun og satte Skrubben paa Plads. „Og du skulde

skamme dig som en Hund, at du ikke kan tage en Haand i med, saa vi kan faa det som bedre Folk."

Morten sad paa Sengen og stirrede ondt paa hende.

„Dit Hus!" sagde han, „dit Hus?" Om du ikke skikker dig, kan du gaa paa Gaden, hvor du hører hjemme."

„Det kan jeg," sagde hun og knejsede. „Det kan jeg med det samme, om du vil have det. Tror du kanske ikke, jeg ser godt nok ud til, at jeg kan faa ti Mænd for én? Se nu bare til Studenteren, de har faaet her ovre hos Kvartermandens, saa forlibt han kigger til mig, bare jeg stikker Hovedet ud af Døren..."

Da sprang Morten paa hende og greb saa voldsomt om hende, at hun troede, han vilde slaa hende ihjel.

„Malene!" skreg han og ruskede hende, „Malene, hvis du vover saa meget som..."

Han slap hende saa pludseligt, at hun faldt om paa Gulvet og blev liggende. Ikke fordi hun havde slaaet sig; men hun tænkte paa, hvor Morten dog alligevel maatte holde af hende; og hun blev helt lykkelig over, saa ondt det gjorde i Armene efter hans Hænder. Tænk, at han kunde blive saadan... bare fordi hun nævnte den Smule Studenter, som hun ved Gud hverken gad ejet eller haft...

„Morten," sagde hun stille, „Morten! Vi kunde nu have det godt vi to, om du bare vilde..."

Og hun slæbte sig hen til ham og lagde Hovedet paa hans Knæ.

TREDJE KAPITEL.

Madam Rafsteds Æresdage.

Der gik nu en Tid, hvor Malene var saa forelsket i sin Morten, at det ligefrem blev generende. Hver Morgen fulgte hun ham til Holmens Port, og naar hun kunde for sit Arbejde, hentede hun ham igen Klokken tre; men det maatte han rent ud forbyde hende, for Kammeraterne grinte ad ham og kaldte ham for L æ ṅ k e h u n d e n...

Morten begreb i det hele ikke et Muk af, hvad der var foregaaet i hendes Sind, og han var ikke langt fra at tænke, at hun maatte være sær i Hovedet, saadan som hun gik fra den ene Yderlighed til den anden; det plejede gerne at holde længst saadan midt imellem, mente han. En Overgang prøvede han, hvor langt han kunde gaa... Drev rundt og drak, skældte og smældte, naar han kom hjem, og blev end mere rasende over den Ydmyghed, hvormed hun tog det. Hun havde det jo bedre end hun fortjente, syntes hun nu. Morten skulde bare vide...

Og saa bøjede hun sig rødmende over Sytøjet som Madam Lund havde skaffet hende fuldt op

af, saa hun nu kunde være hjemme for det meste.

En Dag mødte hun den unge Lyche ridende paa Kongens Nytorv; han sad slatten i Sadlen og ligesom fyldte ikke paa Hesten. Og hun undrede sig over, saa blind hun havde været. For han taalte da ingen Sammenligning med hendes Morten, der var skulderbred og høj som en Kæmpe; han maatte bøje sig en Kende for Lofterne der hjemme, det havde hun lagt Mærke til forleden Dag...

Hun fik ogsaa et andet Syn paa Mortens Drikkeri. Hun havde jo sine Erfaringer fra Bondelandet, hvor Folk først begyndte at svire, efterhaanden som Kræfterne svandt. Dorthe Daniels gjorde hende klog paa, at det her var omvendt; her gik Mændene jo ugifte og halvt hjemløse i den første Tid og maatte holde Kammeratskab, saa det kneb i Ægteskabets første Tid med at faa Ungkarlen rystet af Ærmet... Det rettede sig vel, naar hun tog det sagtmodigt og sørgede for at holde Slænget fra Stuen der hjemme...

Saa tog hendes Tanker en ny Retning, da hun blev sikker paa, at hun var med Barn. Det gjorde hende angst, for Barnet hørte dog ligesom til i en Tid, da hun havde gaaet med en anden Mand i sine syndige Tanker; undfanget var det, før hun rigtig fik Kærlighed til sin Mand, og hun kunde ikke rigtig faa det til at passe ind i Hjemmet; til Morten sagde hun ingen Ting.

Men Morten lagde jo selv mere Mærke til hende nu, da han holdt sig mere til Hjemmet.

„Det er svært, saa Du lægger dig ud," sagde han en Dag. „Om Proviantskriveren saa dig, er jeg ræd, han knappede os af paa Kosten."

Saa maatte hun ud med Sproget; og han blev saa glad, at han maatte ind til Naboens med det samme.

„Daniel Andersen," sagde han hemmelighedsfuldt. „Nu er det snart to Aar siden, jeg stod Fadder til din Jakob. Kan hænde der kunde blive Brug for en Gentjeneste ved Lejlighed..., og vil du lære mig at skære Træskoer nu, siger jeg Tak til."

Saa havde baade han og Malene god Fortjeneste, om end Friheden blev noget kortere nu hen under Sommeren. Og det rygtedes hurtigt i Nyboder, at Morten Andersen havde rettet sig; der vogtede altid hundrede Øjne paa de unge Ægteskaber, hvor den gerne stod paa Højkant i Førstningen; og saa var det jo spændende, om man kæntrede eller stod det over...

Morten Rafsted stod det altsaa over. Og Madammerne troppede op for at se paa Stadsen, der voksede med Velstanden. Trægulv havde de faaet og Fyrrepaneler og Slaget ved Køge Bugt over Dragkisten; Murene blev kalkede med lyserødt og grønne Zirater om Vinduerne, saa det skinnede langt væk...

I Gaarden havde Morten slaaet Bord og Bænk op under Hyldebusken, saa Malene kunde sidde der i Sommerdagene og give Foretræde. Morten var helt forelsket i hende; hun kom til at se saa ung og frisk ud i Velværet, men lagde alt det matroneagtige i sit Væsen, hun kunde overkomme, og det klædte hende snurrigt; bedst som det var, glemte hun da ogsaa Værdigheden og pjankede med Smaatøjet, hun syede paa, som var det Dukkestads...

Næsten hver Dag kom Madam Else Espens fra Krusemyntegade; hun var som et Slags selvbestaltet Jordemoder for Nyboder, og det var en Ære at have hende, for hun gik kun til de bedre, og de sagde, der var Lykke ved hende. Lange Timer kunde hun sidde paa Bænken med sin Kaffe, og hun frittede Malene nysgerrigt baade om det ene og det andet i Fortiden; det kunde have Betydning for Barnet, at hun vidste det, sagde hun. Og Malene fortalte godtroende Rub og Stub. Saa viste hun ogsaa Madam Espens en fin Kappe, hun havde syet, med lange, grønne Baand og blaa Rosetter, saa ingen kunde have drømt sig noget finere.

„Den skal jeg have paa, naar Kronprinsen holder sit Indtog med sin Gemalinde," sagde hun med drømmende Øjne. „Hun tror da vel ikke, Barnet kommer i Vejen, saa jeg ikke faar den Stads at se?"

„Else Espens rystede paa sit skaldede Hoved.

„Det bliver et sært Barn," sagde hun. „Gud maa vide, hvad Skæbne det faar. Hendes Sind er jo saa optaget af Fornemhed og Stads, og endda har hun haft sin Hu ved en rig Mand, mens hun gik med Barnet..."

„Jeg vidste det jo ikke den Gang," sagde Madam Rafsted undskyldende, „og Barnet er da Mortens, saa han bliver vel en Holmens Mand ligesom sin Fader."

Men saa kom hun i Tanker om, at hun kanske havde fortalt Madam Espens for meget, og hun fik pludselig et Anfald af sin Værdighed.

„Ellers er hun da selv sær nok," sagde hun spydst, „hun, som holder Smugkro om Natten, saa hun alt en Gang har været meldt til Skesanten."

„Snak," sagde Madam Espens vredt. „Jeg kan vel tage Fortjenesten saa godt som en anden, og det skal hun vide, at om hendes Morten skulde forfalde til Daarligdom igen, skal jeg aldrig skænke ham saa meget som en Dram."

„Hvordan har ellers hendes Berthe det," spurgte Madam Rafsted, „holder hun endnu ved med sin Mariner?"

Else Espens rejste sig, sprutrød i Hovedet af Forbitrelse. For det var kundbart for hele Nyboder, at hendes eneste Datter var en Rendetøs, der kunde komme i Ulykke, hvad Dag det skulde være.

„Se hun til, at hun selv faar Barn," sagde Madam Espens og vilde gaa, jeg ser det klart for mig nu, at det bliver en Datter, og saa skal hun faa at mærke, at gal Tøs er ond at vogte; kanske det gaar hendes værre end som min."

Madam Rafsted blev helt hvid af Forskrækkelse, og hun helmede ikke, før hun havde faaet Madam Espens forsonet; og saa kom Kedlen jo over igen...

Der kom nu nogle Dage, hvor Morten Andersen havde fri; han havde været med til at udsøge Planker i Delehaven, og saa havde han faaet Haanden i Klemme; det var ikke farligt, men han maatte da gaa med Armen i Bind; og saa udnyttede han Ferien til at promenere Mutter... hun havde godt af at røre sig, sagde Madam Espens, saa gik det lettere, naar hun skulde til det. Og Morten skred frem i Pudsen ved hendes Side; han blev stoltere og stoltere af hende, jo mere uformelig hun blev.

„Her kommer Morten Rafsted med Familie," sagde han saa højt, at hun tyssede paa ham og blev helt angst for, at nogen skulde høre det. Men hun skævede dog nedad sig selv og tænkte, at hun maatte se helt anselig ud. Og saa følte hun til Kappen med de grønne Baand og de blaa Rosetter.

Paa Volden var de og paa Frederiksberg; der var baade Linedansere og Harer, der kunde affyre Pistoler og slaa paa Tromme, og en Brah-

min af Træ, der kunde snakke. Saa forevistes ogsaa en Kalv med to Hoveder og et dobbelt Vædderlam, men alt saadant noget havde Madam Espens strengt forbudt hende at betragte for Barnets Skyld, at det ikke skulde komme vanskabt til Verden. En stor Sorg var det for hende, at hun ikke kunde komme ind i den kongelige Have, hvor Kronprinsens Zebra gik paa Græs, og hvor der i Bondehuset var Paafugle og Papegøjer og en ostindisk Kronfugl saa stor som en Stork; men dér havde de ringeagtede Nybodersfolk ingen Adgang, ikke at tale om Søndermarken, der var lukket for almindelige dødelige; og om hvis Herligheder der gik sære Frasagn; der skulde være alle Haande mærkelige Spil, sagde de, og en mekanisk Eremit i en Grotte; men ingen vidste rigtigt, hvordan det havde sig.

Morten vilde have hende udenfor Fæstningsværkerne, hvor det var fredeligt og stille med græssende Køer; hun var jo da fra Landet af, mente han, og kunde gaa dér ligesom hun var hjemme. Men Malene vilde rundt i Gaderne, hvor der var Liv og Tumult; dér raabtes med Fødevarer og gamle Klæder og Viser, hele Kavalkader af Ryttere og Karosser jog forbi, og saa var der Bønder i Nationaldragter, Soldater og Officerer med Guldstads og alle Regnbuens Farver paa deres Uniformer; Stads og Pynt blev hun stedse mere kær af, og ingen kunde gøre hende en større Glæde end ved at give hende noget

fint, bare en Stump Fløjl eller et Baand, som hun saa gemte hen i sin Kiste.

Saa maatte Morten igen paa Holmen; men Malene fik ingen Lejlighed til at kede sig; Madam Espens kom hver Dag og saa mange andre; Malene fik en hel Sygelighed efter at høre al den Sladder, som rendte rundt i Gaderne. Trine Stoffers havde de samlet drukken op i Magstræde og baaret hende til Lammekælderen, bunden til en Stige; Kvartermandens Madamme havde faaet sig en ny Logerende, og Madam Espens Birthe havde de da omsider grebet i en Port med hendes Mariner; de havde slæbt hende paa Vagten og givet hende Ris; for saadan var det nu engang i Nyboder, at Liderligheden taaltes ikke mellem de unge, uden de vogtede sig, saa ingen kunde tage Forargelse...

Madam Espens sad selv og fortalte det med grædende Taarer til Malene en bagende Sommerdag, som var den sjette Juli. Og saa optaget var hun af sin Elendighed, at hun ikke havde Øje eller Tanke for Madam Rafsted, der blev hvidere og hvidere i sit Ansigt. Og bedst som det var, segnede Malene til Jorden med et Skrig...

Det var saa vidt, de naaede at faa hende ind i Sengen, før hun bragte en Datter til Verden. Og Madam Espens var helt utrøstelig; for nok var Tøsen velskabt og vejede over otte Pund; men det maatte jo ligegodt være et et daarligt Varsel, at hun skulde komme paa den Maade...

næsten som om hendes Skæbne skulde blive knyttet til stakkels Birthes, Gud fri og frelse os vel...

Morten Rafsted dansede paa sine Hosesokker af Glæde, da han kom hjem og fandt det hele saa uventet i Orden. Nok var det bleven en Tøs; men saa var det jo heller ingen Spøg at være en Holmens Mand, næsten som at give sig i Slaveri paa Livstid... Men saadan et Pigebarn var der jo ligefrem Perspektiv i; hun kunde gifte sig i Vejret; kanske sad hun en Gang som Skesantens Kone her i Nyboder... eller hun fik en Kaperkaptejn, saadan som ham Svendsen, Morten havde haft noget Arbejde for en Dag; han havde kinesisk Postelin rundt paa Hylder og i Skabe og en Lysekrone saa stor, at den næsten naaede Gulvet, og det var alt, at man kunde komme udenom langs Væggene...

En mærkelig Skæbne vilde Barnet faa, det var de enige om alle Madammerne, der kom og gik. Saa brat hun var kommen til Verden, og saa hvid hun var i det; Haar havde hun allerede, saa det næsten var til at flette. Mange Børn havde Madam Espens hjulpet frem, men aldrig havde hun set noget lignende; og især var det mærkeligt, saa grangiveligt hun lignede Morten. Tøsen snød sig sandelig ikke Fader paa, det var da evigt vist...

„Skal det være otte Pund, saa er det saamænd ikke Høkervægt," sagde Stine Hobroe fra

Tulipangaden og løftede paa Ungen. „Min sidste vejede ikke uden seks og et halvt og var helt skaldet."

„Hun har en rød Plet over det venstre Øre," sagde Dorthe Daniels, „pas paa, hvad jeg siger: der er Lykkke ved hende!"

Madam Rafsted gav et Gisp henne i Sengen og daanede i det samme. For det var hende ligesom Dorthe havde ment noget andet med sine Ord, og hun syntes paa en Gang, at Tøsen havde den unge Lyches Ansigt. Saadant havde man jo hørt før, at et Barn kunde komme til at ligne den, Moderen havde haft i sin Tanke, medens hun bar det...

Men Madammen fløj og fo'r efter Hofmansdraaber og Brændevin til at gnide med i Tindingen, og snart sad Madam Rafsted igen i Puderne og nikkede og smilede; for dette her var jo da ligesom Æresdag for hende; og hun gav sig i det samme til at spekulere over, hvad Tøsen skulde hedde; noget fint skulde det jo være: Juliane Marie kanske efter den gamle Enkedronning... eller Sofie Amalie...

„Hun skal hedde Bendte efter sin Farmor," sagde Morten, som kunde der ikke være mere Snak om den Ting. Og Malene maatte give sig, selv om hun ogsaa fandt, at det klang lidt fattigt...

Saa snart hun kom op, drog hun hver Dag med den lille udenfor Voldene eller i Kirsebær-

gangen, hvor Trompeterdrengene øvede sig. Og den 31te Juli var de naturligvis ude at se paa Illuminationen i Anledning af Kronprinsens Formæling med Prinsesse Marie Sophie Frederikke af Hessen-Cassel; men saa begyndte Bendte at skrante lidt, og til Indtoget den tiende August kom Malene ikke med, hvor meget hun saa surmulede.

Men det var naturligvis en Fridag for Holmens Folk, og Morten maatte jo med. Han havde faaet sig en god Plads aller forrest ved Nørreport, som Herskaberne kom igennem. Han maatte berette Malene alt lige til det mindste; og hun græd over, saadan en Stads det havde været. Først kom Kongen med Marie Sophie i en gylden Stadskaret, der var forspændt med otte hvide Heste. Foran var der fem Løbere med store Blomsterpotter i Hatten og to grønne Jægere med Fjerbuske og fjorten røde Lakajer og seks Pager ved Siden i hvidt Silke. Saa kom Frederik selv med Marie Sophie og alle de andre og Livgarden til Hest.

„Hvordan saa hun?“ spurgte Malene.

„Hmja!“ sagde Morten Rafsted. „Hun faldt jo noget tør i det, men det var kanske ved det, at hun er fra Hessen-Cassel...“

Han lo og slog sig paa Laarene.

„Der var en Slagter, der stod ret ved mig, han sagde, hun lignede en Casselnød i Ansigtet, og jeg tror min Sjæl han hørte det, Frederik, for

han skævede helt bistert til os. Det er farligt, saa bestemt han er om Munden, og han er dog kuns to og tyve. . ."

„Han ser ud, som han var seksten," sagde Malene.

„Og husker du, vi mødte ham i Vimmelskaftet en Dag; han saa saa mildt ud af Øjnene. Du kan tro, han er god."

„Begribeligvis er han det," sagde Morten Rafsted. Men striks maa han jo være, siden han skal passe paa det hele. Han kommer jo imellem til Parade paa Holmen, og de siger, det er ligesom med Christian Firtal, saadan gaar han alting efter i det mindste og husker hver Krumme.

„Han gav Admiralen en Tøraf en Dag, ved det at han ikke havde faaet Husarstalden hvidtet. . . han fusede ham over, ligesom det kunde været en af os andre og ikke Holmens Chef. . ."

„Ja, nu er han da lykkelig," sukkede Malene, „tænk og kunne gifte sig med en rigtig Prinsesse. . ."

„Jeg siger nu Tak for mig," sagde Morten Rafsted, „hun er jo nok fin i Tøjet, men det var da ellers et rigtigt Strygebrædt af et Kvindfolk, og Fyrsterne kan jo heller ikke se paa de Dele saadan som vi andre. . ."

„Herregud," sagde Malene, „tror du da ikke, han elsker hende?"

„Jeg kan ikke vide det," sagde Morten, „han saa mest ud, som agede han med Lig. Han har

jo maattet tage hende for Politikens Skyld, begriber du vel."

„Saa har han sig nok en Mætresse ved Siden af," sagde Malene.

„Jeg tror ikke, han er meget for de Dele," sagde Morten, „og jeg véd heller ikke, hvor han skulde faa Tid. Han eksercerer med sin Milits fra Klokken fire om Morgenen, og de siger, han er saa træt, at han sidder og sover ved Taflet."

„Men Kongen har da mange," sagde Malene.

„Har haft," sagde Morten. „Jøsses ja, de siger, det er over det, han er bleven kulret..."

Det blev ved at strømme ind med Gratulanter i Enhjørninggaden, saa de tit matte tage Daniels Stue til Hjælp.

Og den femtende August blev den lille Bendte holdt over Daaben i Bremerholms Kirke. Faderne var, som det endnu kan læses i Holmens Kirkebog: Tømmermændene Niels Mogensen og Daniel Andersen, Vægter Morten Malmstrøm og Jomfru Ane Margrethe Holm, som holdt Huen, samt Madam Johanne Lund, der bar Barnet frem.

Saa gled Livet i Enhjørninggaden ind i sit gamle Spor; men Madammen holdt jo Hovedet noget højere end før, saa de mente, hun havde taget Skade under Fødslen; for hun var jo da ikke den første Nybodermadamme, der havde faaet en Unge; og den smule Velstand, hun kroede sig af, kunde vel snart faa Ben at gaa paa, om Morten slog sig løs igen...

Men Morten Rafsted lod til at være bleven solid nok og kunde ikke blive træt af at lege med den lille Bendte; og bag efter blev han ogsaa forfremmet til virkelig Holmens Tømmermand af sjette Klasse og fik Bolig i Elefantgaden, hvor de fleste boede af hans Fag. Og dér fik han „halvt Hus", hele fire Rum, endda paa Salen.

FJERDE KAPITEL.

Lille Bendte.

Lille Bendte blev et sært Nyboderbarn, stille og eftertænksom; alting saa og huskede hun, og om alle de Indtryk, hun optog i sit Sind, spandt hendes Drømme deres fantasifulde Væv, saa hun vandrede som i et Eventyr.

Og hun fik Lov til at vokse i Ensomhed; hun var saa fin og skær i sin Hud og holdt sig saa sirlig og ren midt i al Gadesnavset, at hun virkede fremmedartet og imponerende paa de andre Nyboderbørn, der var uforfalskede københavnske Rendestenssnagere. Drengene beundrede hende hemmeligt, men paa Afstand; der var noget ved hende, som udelukkede alt Kammeratskab; og saa revancerede de sig ved haanligt at kalde hende „Prinsesse Bendte."

„Det kan aldrig være gaaet rigtigt til," sukkede Malene Rafsted for Else Espens. „Hver Gang jeg ser hende, mindes jeg om min Synd; jeg er bleven straffet efter Skriftens Ord, fordi jeg begærede en anden Mand i mit Hjerte..."

„Ja, dér kan du se, jeg havde Ret," sagde Else Espens. „Men det er da ellers en naadig Straf, at hun har faaet et kønnere Barn end hendes Lige."

„Jeg saa alligevel hellere, at hun var klodset og kaad som de andre," sagde Malene. „Det er alt det, der er et Par Strømper at stoppe om hende. Skønheden er en farlig Gave, Madam Espens; det maa hun da bekende, saadan som det er gaaet hendes Birthe."

„Saa?" sagde Madam Espens stramt. „Da har Birthe det saamænd godt nok, siden Ritmesteren har taget hende til sig og holder hende, som hun var hans Kone. Tak hun sin Gud, om det ikke gaar hendes Tøs værre end som min."

„En Kvinde har dog ikke andet end sin Dyd," sukkede Malene.

„Saamænd har hun saa," sagde Else Espens. „Jeg ser ikke rettere, end at de, som holdes mest i Ære, er fattigst paa Dyd. De store har Raad til at leve den foruden."

Og Madam Rafsted lukkede sin Bekymring inde hos sig selv. Hun havde Udstyret at sy for en rig Slagterdatter for Tiden; store, slyngede Navnetræk skulde broderes i Hjørnet, med Blade og Knopper over, saa det lignede en Krone; det maatte ikke være det, for Brudgommen var kun Brygger og Løjtnant i Borgerkorpset, men adeligt skulde det se ud ved første Syn... Og Madam Rafsted nød at have det lækre Stof mellem sine

Fingre; det var just det, som gjorde hende angst, at hun *kunde* ikke fri sig for sit Hang til at gribe Fornemheden, om det saa kun var ved en Flig; det var ingen god Arv at give en fattig Pige, der ikke kunde vente større end at blive gift med en Holmens Mand, som hun selv...

Bendte var lykkelig; Nyboder var som et Børnenes Paradis dengang, saa meget der var at se paa. Der var Tappenstregen, som ved Mørkets Frembrud trak op fra Vagten i Adelgade, gik gennem Delphingade og hjem ad Rigensgade; forrest kom en Underofficer med en Lanse, saa en larmende Trommeslager, og to Vægtere tilsidst med skuldret Lanse... og en Sværm af hujende Unger i deres Kølvand. Begravelserne var heller ikke saa ilde; om de ikke foregik fra Hjemmet, skulde Liget dog i det mindste føres dér forbi, saa man kunde sige det sidste Farvel til sine Vinduer, inden man lagde sig til Ro paa Skibskirkegaarden.

Og om Søndagen var der et helt Optog, naar Skoledrengene i deres blaa Trøjer og hvide Bukser marcherede til Kirkeparade i Bremerholms Kirke...

Saa kom Foraaret, da Majstangen rejstes og Dansen gik gennem Gaderne, Drengene sloges og spillede Klink mellem klukkende Høns og snadrende Ænder; og naar det blev rigtig varmt var det herligt at vade gennem Garverbarken, der tørredes overalt i Sommersolen for at blive

tjenlig til Vinterbrændsel. En Tid slog Bendte sig paa Morten Malmstrøm, Vægteren, der kunde gøre Rede for alle Gadernes Navne, hvad der ikke var Hvermands Sag; for nok havde Navnene staaet malet paa Hjørnerne engang, men det var vidsket ud for mange Herrens Tider siden af Vejr og Vind.

„Det er ligesom en Have," sagde Bendte. For alle Blomstergaderne laa paa den ene Side for sig selv: Hjærtensfrydsgade og Tulipangade, Timian og Merian og Krusemynte, Salvie og Balsam, Nellikegade, Rosengade og Lavendelstræde; det var dejlige Navne, og hun syntes, der duftede af dem, hvor hun gik.

Men paa den anden Side var alle Dyrenavnene, lige fra Elsdyret og Elefanten til Pindsvinet og Kaninen; og om dem fortalte Morten Malmstrøm haarrejsende Ting.

„Har du set dem?" spurgte hun.

„Jøsses ja," sagde Vægteren... „hver Nat kommer de jo frem og brøler, men saa ligger I jo allesammen og sover."

„Men hvorfor hedder det Enhjørninggaden?" spurgte Bendte.

„Ja, jeg kan ikke vide det," sagde Morten Malmstrøm, „for saadan hedder ikke noget Dyr; og fire Hjørner har den da lige som de andre..."

Da Bendte gik i sit fjerde Aar, lagde Madam Rafsted sig igen og bragte denne Gang en Dreng til Verden; han blev døbt Anders Greisen efter

Morfaderen og var saa grov og klodset en Nybodersunge, som Malene kunde ønske sig det. Og det gav hendes Sind en ny Retning; hun glemte sine sygelige Griller og gav sig uden Uro hen i de hoffærdige Tanker, som var hende i Kødet baaren. Hun forfaldt mere og mere til Lediggang, majede sig ud, saa det skar de andre Madammer i Øjnene, og lod Kaffekedlen snurre, bare en af Naboerne stak Hovedet indenfor.

„Gud ved, hvad hun i Grunden bilder sig ind," sagde Baadsmand Lystrups Kone. „Den Smule Velstand kan snart faa Ben at gaa paa, hvis Manden begynder at drikke igen."

„Det gør de jo alle nu," sukkede Nabokonen. „Det er urolige Tider, Madam Lystrup, min Mand sidder hver Aften paa Brokkensbod og politiserer, til han næppe kan støtte paa sine Ben."

Og saadan var det virkelig overalt; der var bestandig Gæring iblandt Nyborsfolkere; Lønnen og Kosten klagede de altid paa, det var ikke noget nyt; men det havde sat ondt Blod, at Skoledrengene nu, om de forsaa sig, blev transporteret ud paa Holmen og fik Hug paa Blaaboden; i det hele var den nye Holmens Chef, Kommandør Kierulf, en haard Hund; der vankede snart Hug og Arrest for et frit Ord...

Madam Rafsted sagde heller ikke noget til, at Morten stod med Kammeraterne i den Sag. Det var værre, at han blandede sig i Politik,

som dog ikke laa for hans Stand og bare kunde bringe ham i Ulykke... Ofte havde han Kammerater med hjem, og der blev talt Ord, der kunde være farlige nok, om de kom ud. Kronprinsregenten sagde ingen noget imod, begribeligvis, han var god nok, som han var; heller ikke Bernstorff ankedes der videre over, skønt den sidste Krig med Sverige havde kostet Landet over syv Millioner Rigsdaler. Men Tyskerne havde Befolkningen et godt Øje til; de sad jo i Kongens Raad og skilte Landsfaderen fra hans Børn; og mest forhadt af dem alle var Kronprinsens Svigerpapa, Landgrev Carl af Hessen...

En Aften kom Morten hjem, drukken og ophidset; han havde været med i en Pøbelsværm ved Slottet, da de kongelige kom fra Komedie, og ved Løngangsporten havde der været ligesom et helt Oprør. „Leve Kongehuset!" havde de skreget. „Leve Kronprinsen og Prinsesse Marie! Leve Kong Frederik den Sjette og Dronning Marie!" Og da saa Landgreven kom til sidst, havde Morten for egen Regning skreget: „Det er dig, Prins Carl! Bort med alle Tyskere!" Og han var saa kry af sin Bedrift, at Malenes Koldsindighed oprørte ham højligt.

„Tænker du da ikke paa, at de kunde have taget dig og sat dig i Slaveriet?" sagde hun.

„Naturligvis kunde de det," sagde Morten og slog ud med Haanden. „Begribelig maa man

vove noget for Landets Velfærd; men hvad forstaar et Fruentimmer sig paa det?"

„Jeg forstaar mig paa, at du er fuld," sagde Malene arrigt. „Du helmer ikke, før du har rungeneret os alle."

Morten gloede ondt paa hende; saa greb han en Tallerken fra Bordet og slog den i Gulvet.

„Mukker du?" sagde han. „Siger du saa meget som et Ord, skal jeg smadre hvert evige Stykke i Huset."

„Ja gør du det," sagde Malene. „Det er ligesaa godt, vi faar en Ende paa det med det samme."

Hnn løb ud i Køkkenet og kom slæbende med Krukker og Fade og Tallerkener.

„Værsgod," sagde hun haanligt. „Der har du det hele, din Stymper du er. Du er jo saa fuld, at du ikke engang orker at slaa det i Skaar, uden jeg lægger dig det for Næsen."

Saa blev Morten alligevel flov og krøb til Køjs. I Grunden havde han svær Respekt for Madammen og følte taknemmeligt, at hun øged Husets Anseelse; det faldt ikke i ret mange Haandværkeres Lod at se Folk som Baadsmand Lystrups ved deres Bord...

Men den, som havde mest Magt over ham, var alligevel Bendte; naar han kom drukken hjem og kævledes med Konen, gemte hun sig bort i en Krog og stirrede paa ham med store, bebrejdende Øjne, og den næste Dag undgik hun ham saa sky, at det skar ham i Hjærtet.

Men naar de var gode Venner, hvor lykkelige var de ikke da! Bendte følte sig i Virkeligheden tryggere hos Morten end hos Moderen, der var lunefuld og egensindig; Faderen var paa sine gode Dage hendes trofaste Kammerat; hun sad stille hos, mens han puslede med sit Arbejde, eller han tog hende med ud i Staden og fornøjede sig over, saa hun lagde Mærke til alt og spurgte klogt og huskede...

Han viste hende hele Holmen, en Dag han havde fri... Dér hang Klokken ikke i en simpel Galge, som i Nyboder, men oppe i Spiret paa Hovedmagasinet, dér hvor senere Studenterforeningen fik sit Hus.

„Kan du se den Mand deroppe?" sagde Morten. „Han hedder Neptun, det er saadan et Slags Vorherre for Matroserne... Dér har du Blaaboden, hvor vi faar Tærsk, og „Laagen" hvor Folkene kommer i Arresten, naar de gør noget uskikkeligt... i gamle Dage sad de her i Trunken... Og kan du huske Bremerholms Kirke dér. Ho ho, det var vi nok for smaa til; men dér er vi ellers døbt, min Snut... underligt at tænke sig, at dér var Ankersmedie engang. Men nu skal vi ind og se paa Ildmaskinen...

Det var en, Englænderne havde stillet op i Cylinderhuset; den gik med Damp og formede Jærnet saa let, som kunde det være Bolledejg. Men den kunde Morten ikke forklare hende noget om, for han syntes selv mest, at det var Hekseri...

Saa fik hun Lov at lege i Delehaven og Spaanhaven; og paa Hjemvejen gik de gennem Vingaardsstræde og Størrestræde, hvor Kongen havde haft sin Vingaard engang langs hele Østergade. Siden havde Skipperboderne ligget dér, og det havde været Nyborsfolkenes første Hjem...

Somme Tider sad Bendte ogsaa inde hos Else Espens, der var stoppet med Eventyr og Sagn og ikke lod sig nøde til at fortælle. Og saa havde hun et herligt Skilderi, der fordum havde hængt paa Hjørnet af Kattegade og Store Kongensgade. Dér var malet en Kat, en Mus og en Rotte, som gjorde Selskab i et Spisekammer; og Versene, der stod nedenunder, nynnede Else Espens paa en ny Melodi hver Gang:

Rot', Mus og Kat
betegne at
vi bo i Kattegaden;
for hver en Mus,
der laaner Hus,
maa Katten ej ta' Maden.

Saa sagde Musen til Rotten:
Velkommen, Hr. Patron, til dette rare Gilde.
jeg troede ganske vist, jeg kommen var forsilde;
men se, jeg kom tilpas, hvor Flæskebørsten staar
endnu saa hel for mig, som den blev sat i Gaar.

Men Katten sagde til Musen:
Ja kom du, om du tør! Jeg skal dig saa courance,
og springe med dig om i mine polske Danse,
saa a du kan sige, at du været har i Leg
og dyrt betalte det, du fik af denne Steg.

Der var herligt hos Madam Espens, og dejligt ved Volden, og kun lidt gjorde det Bendte, at Nyborsmadammerne rystede paa Hovedet og beklagede hende, fordi hun gik saa ene og var saa skammelig forsømt.

Der var Dage, hvor Madam Rafsted fandt paa at maje hende ud som en Dukke; men saa fik hun ogsaa Lov til at gaa til Hverdags i Stadsen, til den hang om hende i Pjalter, og hun paa Festdagene ikke havde ordentlig Tøj at tage paa sin Krop...

Men Bendte levede sit lykkelige Liv som en lille Bundfisk paa Havets Dybder... uden at ane noget om de Storme, der satte Vandet i Oprør og snart skulde gøre flere end en af Holmens Mænd til Vrag.

FEMTE KAPITEL.

Urolige Tider.

Morten Rafsted strakte og vendte sig i Sengen og vilde ikke af Fjerene, endskønt Arbejdsklokken var begyndt at ringe; og alt det, Malene purrede ved ham, nyttede det ikke.

„Se til Koppen," sagde han og gabede. „Den bed saa haardt i Ørene i Nat, at jeg kan ikke vide, om der bliver Arbejde i Dag."

„Kosse ja," sagde Madam Rafsted og løftede paa Koppen, „den er frosset lige til Bunden."

Det var saadan et Slags Barometer, de havde sig i Nyboder, at de satte en Kop Vand i Vinduet de Vinteraftener, før de gik i Seng; saa kunde de om Morgenen se, om der kunde arbejdes paa Holmen i det fri, og de slap for at løbe om i Adelgade for at kigge efter Dispensationsflaget paa Vagten.

Saa vendte Morten sig igen og gassede sig... Det var jo blevet noget sent i Aftes paa Brokkensbod, og saadan gik det for det meste nu; der var altid noget at parlamentere om, og Madammerne var svært nysgerrige efter at komme paa det rene med, hvad der var i Gære. Noget var der, det var ikke til at tage fejl af, og ingen var rigtig hyggelig ved det; for om end Kommandør Kierulff, Holmens Chef, fo'r saa haardt frem, at Folkene nok kunde have Grund til at kalde ham for „Ulven", saa var det dog en farlig Ting med den Sammenrotten, og naar Mændene lukkede Munden til, maatte de vel have noget for, de ikke turde staa ved...

„Skal du ud igen?" sagde Madam Rafsted, da Manden havde spist sin Davre og greb efter Huen. „Jeg mente du kunde slaa dig til Taals herhjemme paa en Fridag for engangs Skyld."

„Jeg skal blot indom til Daniels," sagde Morten. „I disse Tider kan det være godt at tale med en sindig Mand."

„Jeg tænker, I er lige usindige alle til Hobe," sagde Madam Rafsted hidsigt. „Tror du ikke,

jeg ser, at Lars Trunte render fra den ene til den anden og hidser jer op? I er nogle nette Karle, at I gider rende efter den skidte Karls Skvalder..."

„Hm," sagde Morten og gik. Han vidste ikke selv, hvad han skulde sige til Tingene, som de artede sig. Lars Trunte var jo god nok til at fiske i rørt Vande, en gæv Karl til at synge Nidviser og føre store Ord, den fremmeste til at ægge og hidse... Men uforklarligt var det jo alligevel, hvad der gav ham saa stor Magt over Folkene. Ingen havde ret Agtelse for ham, alle vidste de, at naar det først kneb, var han den første til at rende fra det hele. Men alligevel groede Ophidselsen efter hans Ord; det var vel det, at der i Hemmelighed forberedtes noget, som krævede større Ord, end det var en skikkelig Mands Sag at føre i Munden...

„Hvad mener du?" sagde Morten til Daniel Andersen. „Dette her huer mig ikke rigtig; skal Lars Trunte føre an i det, vi har for, kan vi let blive lokket længere ud, end det baader os selv."

„Vi gaar vel ikke længere, end vi vil selv," sagde Daniel sindigt. „Lad os bare lade Lars snakke og se Tiden an."

Hans Hobro mente det samme; og de tre blev enige om at være paa deres Post, saa de kunde gribe ind. Det var besluttet, at den første Marts skulde en Deputation af Mandskabet søge Foretræde hos Kronprinsen og forebringe ham

deres Klager over „Ulven." Allerede dette kunde være en betænketig Sag; og det gjaldt først og fremmest om at forebygge Optøjer forinden...

Men Lars Trunte havde arbejdet ihærdigere end ret mange vidste, og en af de sidste Dage i Februar skreg en af Folkene pludselig:

„Længe leve Frederik den Sjette! Hit med Kronprinsen, saa vi kan faa vores Ret!"

Og i det samme tiltøjede en Røst, som alle kendte for Lars Truntes:

„Frem med Ulven! Lad os faa ham ud paa Blaaboden og garve hans Skind!"

Saa var Lars Trunte bleven trukket frem og skikket i Arresten, og Folkene var gaaet til deres Arbejde som sædvanlig. Men de overordnede var bleven galsindede, og der vankede saa rigeligt med Lussinger den Dag, som ingen kunde mindes. Saa begyndte de hist og her at mumle om, at det var skammeligt at lade Lars Trunte i Stikken; havde han vovet Pelsen for dem, var det vel en god Kammerats Sag at staa ham bi. Og inden nogen vidste, hvordan det var gaaet til, var det hele én Forvirring. Folkene lod deres Arbejde ligge, Brændevinen blev skaffet til Veje, og Blodet kom i Kog. De fleste væbnede sig med Lægter og Spaaner fra Delehaven, og de hidsigste skreg, at nu skulde Slottet stikkes i Brand...

Kronprinsen, der netop var i Landhusholdningsselskabet, kom til med sine Adjudanter, og Folkene

faldt da ogsaa til Ro, saa længe han var til Stede og kunde formane dem. Men næppe var han borte, før Mytteriet brød ud i lys Lue. Folkene drog med deres Økser op forbi Komediehuset og frem imod Amalienborg Plads; dér rykkede Prinsen af Würtemberg imod dem med hele Garden til Hest og gav Ordre til at hugge ind, saa hele Skaren spredtes for alle Vinde, de, der ikke blev paa Pladsen...

Madam Rafsted gik i Dødsangst derhjemme, da Rygtet naaede hende; men saa kom jo Morten velbeholden hjem med Daniel og Hans Hobro; de havde ladet Kammeratskabet i Stikken og holdt sig udenfor det hele...

Men Uroen lagde sig ikke helt, hverken i Befolkningen eller ved Hoffet. Ikke saa længe efter brændte Christiansborg Slot, saa at Kongen maatte flygte til Gjethuset paa Kongens Nytorv og siden til Moltkes Palæ paa Amalienborg. Det var rigtig, som om Guds Haand skulde til at ligge tungt over Byen...

Og i mange smaa Nyboderhjem blev der Nød og Ulykke. Holmens Folk blev idømt strenge Straffe for deres oprørske Adfærd. En Mand skulde i Fæstningsarbejde paa Livstid og tre paa Kongens Naade, hvad der som oftest vilde sige det samme; kun seks slap med at faa Kat, uden at regne dem, der fik deres Afsked. Der var Tale om tre Hundrede, men de fleste blev da antaget igen efter nærmere Overvejelse.

Blandt dem, der blev jaget væk, var Lars Trunte; og de fleste undredes over, at han var sluppet saa let; for han var jo da et galt Gespenst, der kunde finde paa hvad det skulde være; men de havde sagtens kun regnet ham for et sølle Vrag, man trygt kunde lade gaa til Bunds af sig selv. Nu gik han rundt og fortalte om den skammelige Behandling, han havde lidt i Arresten, hvor de havde sultet ham og sat ham i den dybeste Kælder, helt under Kanalen; og han udstødte skrækkelige Trudsler, naar han blev drukken, om hvordan han skulde hævne sig; de skulde bare vente og se...

Han havde sit Tilhold hist og her, hvor det kunde træffe sig, og han fik altid skrabet sig lidt sammen til Brændevin og Brød. Det var saadan en gammel Skik i Nyboder, at man værgede efter Evne om Betlere og andre, hvem Lovens Haand faldt paa...

Hoffet var bleven svært opskræmmet over det, som var sket; de havde jo nylig lavet Revolution ovre i Frankrig; men saadan noget tænkte de saamænd ikke paa her i Staden, mente Morten Rafsted; det var bare de tyske Krapylere, der gjorde Kronprinsen kulret.

Rent galt blav det om Sommeren, da Hoffet boede paa Frederiksberg. Kronprinsen havde faaet et anonymt Brev om, at flere Tusinde Haandværkere havde besluttet at rykke mod Slottet; de var allerede samlede ude paa Bleg-

dammen. Straks blev Husarerne tilkaldt, alle Karosser blev kørt frem i Slotsgaarden, Tøjet pakket sammen og Juvelkasserne baaret ned i Vognene, saa alting var parat til Flugt; men saa viste det hele sig at være Opspind.

Det var en kostelig Historie, der løb Byen rundt, og Morten Rafsted lo mægtigt, da han fortalte det derhjemme.

„Vil du tro det, at da de skulde af Sted, saa kunde de ikke hitte Kongen?" sagde han. „Hans Kammerherre var ude og spille Kvadrille, og Lakajen var gaaet i Byen, saa Kronprinsen maatte selv finde ham frem under Sengen, hvor han havde gemt sig, og hjælpe med at klæde ham paa."

„Kunde han ikke gøre det selv?" spurgte Bendte, der sad og slugte hvert Ord, og saa paa Faderen med store Øjne.

„Nej, han er jo ligesom et lille Barn," sagde Morten. „Han græd og rev sig i Haaret og vilde løbe fra dem."

„Hvorfor gjorde han det?" spurgte Bendte.

„Han troede sagtens, han skulde ud paa Fælleden og halshugges," sagde Morten. „Lige siden han lod Hovedet tage af Struense og Brandt, er han altid bange for, at de vil ham til Livs. Han er ikke rigtig i Hovedet, forstaar du."

„Har han da ingen Næse?" spurgte Bendte.

Morten Rafsted lo, saa han nær aldrig havde faaet Vejret igen.

„Han er gal," sagde han saa. „Rav ruskende-splintrende gal. Meget værre end som Lars Trunte."

Det gøs i Bendte, for Lars Trunte havde hun set; og han var bleven som et helt Skræmsel for Nybodersbørnene, siden han var sluppet ud igen.

„Men hvordan kan han saa være Konge?" spurgte hun.

„Nej," sagde Morten og lo igen, „det maa du nok spørge om. Havde han ikke Frederik, gik det nok heller ikke."

Saa gav han sig til at berette om, hvordan de gale holdtes paa Sultekur rundt i Arresterne, eller som ude paa Landet bare blev „plankede inde." Han havde selv set engang derhjemme, hvordan en, der var som et vildt Dyr, stod lænket til en Pæl i Loen. Afsindighed var jo som Guds Mærke paa et Menneske, at han bar paa en Forbrydelse.

„Men med Konger er det begribeligvis en anden Sag," sagde Morten Rafsted. „Gud bevare min Mund."

„Det er ogsaa noget at sidde og fortælle Barnet," sagde Madam Rafsted forarget, „hun bliver jo helt komfus i Hovedet af alt det, du fylder i hende."

„Ja, saadan er det jo med alting," sagde Morten og skar sig en Skive. „Tøsen hører, hvad vi snakker om, og saa vil hun vide Besked. Vi

kommer snart til at tænke paa at sætte hende i Skole."

„Ja, i Laksegades Kirkeskole skal hun nu ikke," sagde Madam Rafsted, „dèr gik Madam Espens Birthe, og hvad hun lærte, kan vel enhver se."

„Den Slags Ting tror jeg nu mest, man lærer andet Steds end som i Skolen," sagde Morten Rafsted og lo. „Men hun er jo da heller ikke uden en bitte Tøs endnu; naar Tiden kommer, kan du jo snakke med Jomfru Soelgaard i Kongensgaden, om ellers hun vil være rimelig med Betalingen. . ."

Madam Rafsted slog med Nakken og tænkte sit. Morten var atter blevet forfremmet ude paa Holmen, Velstanden i Hjemmet steg, og deres Hus blev snart blandt de anseligste i Gaden. Kammeraterne skumlede jo nok over Mortens Fremgang; han havde dog ligesom svigtet dem, da det kneb, og han fik Skyld for at gaa sine Foresatte under Øjne. Men han regnedes alligevel nu for en sindig Mand, hvis Ord havde Vægt, og flere end én fik ved en given Lejlighed at mærke, at hans Næve havde det samme. Og hvor latterlig Madam Rafsted end kunde være i sine fornemme Griller, holdt man sig dog helst paa den gode Side af hende; thi havde hun en Tunge saa skarp som en Ragekniv, kunde hun ogsaa være storladen i sin Gæstfrihed, og saa ikke saa nøje paa Tilbageleveringen, om man laante et Maal Bønner eller to. . .

Det Aar fik hun sat igennem, at Majstangen blev rejst lige uden for hendes egen Gadedør. Et stort Rundholt blev gravet ned midt i Gaden og gjort fast med Barduner omkring til Tagene. Børnene pyntede det hele med Grønt, som de maatte rapse ude ved Voldgravene eller i Anlægene; det stred imod Politiets Anordning, naturligvis; men Myndighederne lukkede nu en Gang hellere et Øje i, end de blandede sig i Nyboders hævdvundne Fornøjelser.

Madam Rafsted havde sat meget ind paa, at denne Majfest skulde blive som en Æresdag for hende; hun havde foresat sig at optræde i en Pragt, som skulde faa alle Elefantgadens Indbyggere til at blegne. I al Hemmelighed havde hun af Pilevidier lavet sig et Stel ligesom til et Fiskebensskørt, og et urimeligt kostbart Stykke Tøj havde hun syet derover. Hun stod og drejede sig paa Gulvet i sin Fornemhed, til Bendtes store Forundring, ventende paa, at de andre skulde blive samlede derude, saa hun ret kunde overvælde dem paa en Gang, naar hun kom sejlende.

Men det blev et forsmædeligt Nederlag; thi det viste sig i det afgørende Øjeblik, at hun havde udviklet sig for stormægtigt; hun blev stikkende fast i Døren, saa hun maatte brække Skørtet sammen, og hun kom grædefærdig ud med det dyre Tøj slaskende om Hælene...

Men slige Genvordigheder knækkede ikke hendes Overmod, hun vilde til Vejrs; lidt efter

lidt frigjorde hun sig fra de Forbindelser, hun havde knyttet under sine fattige Kaar, og allerede var hun jo kommen paa Omgangsfod med Baadsmand Lystrups...

Det skyldtes Bendte, som i denne Sommer var ved at vokse ud af Ensomheden og vende sit Sind mod Verden. Sær,-som hun var, havde hun kastet sin Kærlighed paa den tiaarige Grethe Lystrup, en forfløjen Tøs, der til at begynde med behandlede Bendte ligesom en Dukke; men Bendte var saa gammelklog, at de snart blev helt fortrolige Venninder; timevis kunde de vandre gennem Gaderne, uden at Folk kunde faa i deres Hoveder, hvad de kunde have at snakke om...

En Dag vovede de sig helt ind i Byen, og da havde de to Kavallerer med til Beskærmelse og Opvartning: Grethe Lystrups Broder Johan, som gjorde Stormkur til Bendte, og Dorthe Daniels Jakob, der var ved at forgaa af Skinsyge. Thi han betragtede halvvejs Bendte som sin Ejendom, siden den Tid de boede i Hus sammen, og han mulede Johan Lystrup, hver Gang han kunde se sit Snit...

Denne Dag gik Johan og blærede sig med at give Pigerne Besked paa alt, hvad de saa i Gadernes Mylder; han vidste, at Officererne med de røde Kjoler og lyseblaa Rabatter hørte til den gamle Borgervæbning, men havde de gule Veste og Benklæder, var de af det nye, borgerlige

Artilleri. Frisørerne kendte han paa deres hvide Bukser og Bryggerne paa de røde Huer og blaa Jakker. Mødte de en Herre med Pisk og trekantet Hat, kunde han forklare, at det var en fra den gamle Konges Tid...

Her kom Jakob til kort. Men saa fandt han paa at føre dem ovenpaa i Børsbygningen, hvor der i den store Sal var som et helt Marked, ...Boglader med billige Skilderier, Kagemænd og Legetøjsboder med alt det nyeste Nürnbergerkram. Ogsaa her skulde Johan gøre sig vigtig med at fortælle alt, hvad han vidste fra sin Fader om Børsen. Nedenunder handlede Grossererne om Korn og Kolonial for Millioner, mens man heroppe kunde købe for en Toskilling...

Det var netop det, Jakob gjorde; han trakterede med et Kræmmerhus Pebernødder, og dermed var Rivalen slaaet totalt. Thi Pebernødderne vidste Pigebørnene hvad var, medens derimod en Million...

Paa Hjemvejen var de saa heldige at møde et langt Optog af Forbrydere, der skulde føres fra Politivagten til Børnehuset. Udenom gik mange Vægtere med deres Landser, og i Spidsen tre Politibetjente i røde Kjoler og gule Bukser.

„Det er de røde Engle," sagde Johan Lystrup og opnaaede derved, at Bendte gysende klyngede sig til Jakobs Arm; thi aldrig havde hun tænkt sig Englene med saa barske Ansigter, og hun lovede sig selv, at hun i sin Aftenbøn skulde bede Vorherre sende hende Engle af en anden Kulør.

I det samme raabte Johan:

„Se ham der bagerst... ham Vægteren holder... er det ikke Lars Trunte?"

Og alle satte de skrækslagne i Løb hjemefter; thi Lars Trunte red Nyboders Børn som en Mare...

Men det var ikke Lars Trunte; han vedblev at dukke op i Nydoder, saa hist, saa her, naar det skumrede og Farvandet var frit. Der blev talt meget om de forblommede Hævntrusler, han udstødte naar han var drukken, og ingen kunde rigtig forstaa, at Myndighederne ikke satte ham fast.

Ud paa Vinteren forsvandt han, og de fleste tænkte, han var omkommet.

Men saa var det Helligtrekongers Aften, at Morten Rafsteds sad ved Lyset med de tre Arme og ventede paa, at det skulde brænde ned; thi dér i Huset fejrede de Julen efter gammel Bondeskik; og dertil hørte, at dér, hvor Helligtrekongers-Lysets tre Grene stødte sammen, var der støbt en Klat Krudt ind; og det var jo svært morsomt at sidde og vente paa, at Flammen naaede det, saa det futtede af...

Men bedst som de sad, bankede det stille paa Døren, og Morten sagde „Kom ind!" Han tænkte bare, det var en af Naboerne, som vilde ønske godt Aar; men saa var det Lars Trunte.

Malene blev ligesaa hvid i Ansigtet som en Kalkvæg, og Bendte gav et Skrig, saa den lille

Anders Greisen vaagnede og stemmede i med. Morten var heller ikke hyggelig ved det; for de tænkte jo, han var kreperet, saa det var mest som at se et Genfærd. Men der var jo ikke Tale om at vise en Gæst ud i Natten paa denne højhellige Aften, saa Lars blev budt til Bordet med og fik en Dram.

Han var stilfærdig og ydmyg nok, afpillet og forkommen som han var; men Fornøjelsen var alligevel ødelagt for de andre. De sad helt stive og lyttede til, medens han kom med sin sørgelige Beretning...

Han havde været langt om i Landet og sneget sig til at overnatte i Lader og Loer, hvor han bare kunde faa en Visk Halm over sig. De havde jo begyndt at gøre Jagt paa ham herinde i København, ved det, at det var kommet frem, at han havde truet Kongen paa Livet. Men ude i Landet var det gaaet ham endda værre; et Sted, hvor han havde sovet, var Laden brændt efter ham, saa var han bleven efterlyst og sat fast. Det var lykkedes bam at file sig ud; men nu var han som et Dyr med Hundene i sine Hæle.

Morten rystede paa Hovedet over den Historie.

„Du har skikket dig skidt," sagde han, „og jeg kan ikke vide, om nogen kan hjælpe dig her i Nyboder. Huse dig kan jeg ikke, om jeg ikke vil i Ulykke selv; men kan du fjæle dig paa Loftet i Nat, kommer det jo ikke mig ved."

Lars Trunte blev helt opstemt ved at være kommet i Hus, og han tog flittigt til Flasken, hvad jo ingen kunde nægte ham i Dagens Anledning. Men han blev hurtigt drukken og begyndte paa sine gamle Trusler om Hævn.

„Skik dig nu," sagde Morten, „og tag Vare paa din Kæft. Begynder du paa den Slags, kalder jeg paa Morten Malmstrøm og lader dig gribe."

Saa listede Lars sig op paa Mørkeloftet, og de hørte ham længe rumstere deroppe. Malene blev ved at skænde over, saa godsindet Morten var, og mente, dette her varslede ilde for Aaret.

„Sæt nu, han stikker Ild paa," sagde hun.

„Aa hvad," sagde Morten, „Lars er jo ikke uden som et Skrog. Han er kun ond, naar han er drukken, og saa er han til at pirke over Ende med en Finger. Man kan vel heller ikke jage ham paa Gaden som et Dyr."

I det samme futtede Lysestumpen af med et Brag, og det var jo virkelig ligesom det kunde være et Varsel. Morten blev selv helt betænkelig og gik op paa Loftet med sin Lygte for at se efter Lars. Men da var han væk.

„Gud hjælpe ham, hvor han saa færdes," sagde Morten Rafsted og slukkede Lygten. „Man burde sagtens varsko Øvrigheden; men om man gjorde det, blev der ikke til at begaa sig i Nyboder herefter. Han er jo dog ligegodt en af vore egne og har været ens Kammeret."

Siden hen, da Lars Trunte fik gjort Alvor af sine Trusler, tænkte Morten rigtignok, at han havde gjort bedre i at dreje Halsen om paa ham, mens han havde ham.

Men det er jo heller ikke givet et Menneske at vide alting forud.

SJETTE KAPITEL.

Lars Truntes Hævn.

En Dag ud paa Sommeren — det var den 5te Juni — begav Morten Rafsted sig paa Vej til Holmen. Der var efterhaanden kommet noget bredt og værdigt over ham, naar han skred gennem Gaden, og han slog ikke Følge med hvem som helst. Den Dag gik han ogsaa ene; men saa hændte det hverken værre eller bedre, end at selve Lars Trunte dukkede frem af et eller andet Mørke og ugenert gav sig til at gaa ved Siden af ham paa hans Vej til Holmen. Han snakkede en hel Hoben forvirret Tøjeri om Holmen og Flaaden og den yderste Dag, saa Morten forstod, at det var helt ude med hans Smule Forstand.

„Se hellere du putter dig," sagde Morten, „møder vi en af Vægterne, er du kaput."

„Tag og giv mig en Dram," bad Lars Trunte, „nu har jeg i to Dage ikke faaet en Draabe gennem min Hals."

„Saa meget bedre for dig," sagde Morten. „Se nu, du skrupper dig; tror du jeg er slikken efter at vise mig her ved højlys Dag med saadan en Drukdidrik?"

Lars Trunte blev ved at gaa ved Siden af ham og trygle og tigge...; saa slog han over i at true igen.

„Du har længe været stor nok," sagde han og rystede sin knyttede Haand. „Men nu er det den yderste Dag, og se til, hvor du selv faar fra til en Dram i Morgen..., om du ellers har Tag over Hovedet til den Tid."

„Da skal jeg sørge for, at du faar Tag over dit," sagde Morten og slog Klo i ham. „Nu følger du med paa Vagten og gør Rede for dig; saa tænker jeg, vi faar Fred for din Skvalder en Stund."

Han slæbte af med Lars hen ad Gaden; Staklen rev og sled for at komme løs, men Morten holdt ham som i en Skruestik. I det samme vilde Ulykken, at en af de hvervede Soldater kom marcherende i fuld Mondur; Lars Trunte løb Hovedet ind i Maven paa ham, Soldaten brugte Mund paa sit gebrokne Tysk, og Morten Rafsted blev gal i Hovedet; de hvervede og Holmens Folk var Arvefjender i hine Dage, og ingen Lejlighed til et Sammenstød gik unyttet hen.

„Se han sig selv for," sagde Morten hidsigt. „Ser han ikke, at jeg er ved at bringe en Mand paa Vagten? Han skulde hellere hjælpe mig at gøre min Pligt."

„Schweig, elender!“ skreg Soldaten, „. . . oder ich schmeize dein Kopf nach Jerusalem!“

„Saa?“ sagde Morten. „Ja, nu smider jeg foreløbig dig i Rendestenen.“

Han gjorde, som han sagde, og Mængden jublede omkring dem, for de hvervede var lige saa ildesete imellem Københavnerne, som Holmens raske Folk var populære. Men under alt dette havde Morten jo maattet give Slip paa Lars Trunte; han saa ham forsvinde i fuldt Løb ned mod Holmens Port, og gik betænkelig videre.

Lars maatte sagtens have set sit Snit til at komme ubemærket ind mellem Arbejderne, der just paa denne Tid strømmede til i stort Tal; i hver Fald mente Morten Rafsted senere paa Dagen at se et Glimt af ham i Delehaven, men da han vilde springe efter ham, var han borte, og Morten tænkte, at han havde set Syner.

Men om Eftermiddagen, da Morten sad hjemme ved Mellemmaden... Arbejdet paa Holmen var blevet usædvanlig tidligt færdigt den Dag..., sprang han pludselig op ved at høre Vagtklokkens Klemten; og da han med de andre Holmens Folk stillede i Adelgade, maatte de i Huj og Hast af Sted til Holmen, hvor der var udbrudt Ild Klokken tre.

I flere Uger var der ikke faldet Regn, alt Træet var knastørt, og det blæste fra Øst. Da Morten kom derud, brændte det allerede lystigt paa alle Kanter, og Kirkeklokkerne klemtede over

den ganske By. Uheldigvis havde Brandmajoren, Boye Junge, netop seks Ugers Orlov og laa paa Landet helt ude paa gamle Kongevej, og da han kom til Stede, var det ham næsten umuligt at faa Mandskab nok til at betjene Sprøjterne; nogle unge Søofficerer havde lagt Beslag paa Folkene til at fælde Træerne op mod Hovedmagasinet, hvad der bare gav Ilden mere Luft, og de var ikke til at bevæge til at adlyde andre end Holmens Chef. Boye Junge stod der med 36 Sprøjter uden at kunne faa Pumperne i Gang. Den store Brændestabel i Delehaven, der rummede over 1100 Favne, futtede op i et kæmpemæssigt, knitrende Baal; da Brandmayoren endelig fik Slangerne op paa Hovedmagasinets Tag, kom der pludselig ikke mere Vand, og da Brandmester Bech undersøgte Sagen, viste det sig, at Sprøjterne uden videre havde skruet Slangerne fra og var kørt deres Vej...

Helt ind over Byen regnede Gnister og brændende Træstumper; og medens Marinerne og Brandfolkene kævledes om, hvem der skulde lede Redningsarbejdet, sprang Ilden over Kanalen, fik fat i de gamle Bindingsværkshuse dér, og var fra nu af ikke til at standse. Samtidig antændtes Nicolaj Kirke; Klokken halvni om Aftenen sank det stolte Spir ned over Husene i Kirkestræde og Store Færgestræde, og et Øjeblik var alt skjult i ulmende Røg; men kort efter skød en Ildsøjle i Vejret, og Flammerne aad sig videre

ind over Byen med uimodstaaelig Magt. Saa stærk var Heden, at Husene antændtes endnu før Flammerne naaede dem, og det hele Kvarter „var som et brændende Helvede at se", som et Øjenvidne siger...

Forvirringen ud over Byen var ubeskrivelig. Beboerne havde stolet saa sikkert paa Brandvæsenets Fortræffelighed, at de ganske tabte Hovedet. Rundt i de snævre Gader, hvor Ilden endnu ikke var trængt frem, myldrede Menneskene, midt i den kvælende Røg, mellem Flyttevogne og Bærebøre, „som i en oprørt Myretue". Enhver tænkte kun paa at frelse sit, Møblerne kastedes ud af Vinduerne og spærrede Gaderne for Sprøjterne, og i store Skarer drog Folk til Fods og til Vogns ud mod Forstæderne og Christianshavn...

Hele Lørdagen rasede Branden videre, og først ud paa Søndagen lykkedes det at begrænse Ilden ved at nedrive hele Kvarterer af truende Huse. Da var hele Holmens Revier raseret, alle Gaardene omkring Gammelstrand, Amagertorv og Gammeltorv var lagt i Aske. Af Raadhuset og Vajsenhuset stod kun Murene tilbage. Ialt var 55 Gader med 941 Huse gaaet op i Luer, og seks Tusinde Mennesker var blevet husvilde.

Madam Rafsted stod med Bendte paa Volden og saa ind i det knitrende Baal; en Tid tænkte de, det skulde naa Nyboder, men det gik ikke saa langt. Rystende af Angst stod de dér som

de andre Nyboderskoner og Børn, baade den første Dag og de følgende. Alle var i Dødsangst for deres Ægtefæller og voksne Sønner, som de ikke saa noget til, før Branden langt om længe var forbi. Der kunde jo vanskelig skaffes Mandskab nok til at redde, hvad reddes kunde...

Kronprinsen selv var i to Nætter i Staden og saa til, at alt blev forsøgt; men der var ikke stort andet at gøre end at lade Ilden brænde ud af sig selv. Telte blev slaaet op paa Volden for de brandlidte; og en hel Lykke viste det sig nu paa en Maade at være, at Slottet var afbrændt Aaret i Forvejen; mangfoldige Familier husedes der; rundt i de øde Kældere og Gange kunde man høre spæde Børns Klynken, ja Barselkvinders Skrig. Det var i Sandhed som den yderste Dag...

Da Morten omsider udaset og nedslaaet sad hjemme hos Malene, sagde hun skarpt:

„Det var naturligvis Lars Trunte?"

„Hvorfor shulde det være Lars Trunte?" svarede Morten Rafsted undvigende. „De siger, det er Engelskmanden eller Russen, der har villet haft Ram paa Flaaden.

„Snak," sagde Madam Rafsted. Men I Mandfolk er nogle Pjok. Om I havde gjort Jeres Pligt, havde Lars for længe siden siddet i Hullet, og der var ingen Brand blevet af."

„Jeg kan ikke vide," sagde Morten Rafsted tonløst. „I Gaar fandt de dog en tændt Lunte ved Købmand Lårsens Pakhus i Nyhavn, og da

bar Vinden just paa mod Flaaden. Jeg holder nu paa, at det er Russen."

„Russen, Fa'er, er det Lars Trunte?" spurgte Bendte, der sad og lyttede betaget til.

„Ja, du maa nok sige det", sagde Madam Rafsted haanligt. „Jeg vil da haabe, de hugger ham, saa han kan komme af med sit Hoved."

Morten svarede ikke mere; hverken han eller nogen anden tvivlede paa, hvorledes det hang sammen, og de nævnede i Fremtiden ikke gerne Lars Truntes Navn, fordi de paa en Maade følte sig som medskyldige alle Mand. Der blev ogsaa søgt i hver Krog, om Synderen skulde kunne findes; men han saas aldrig mere. Der fandtes nogle forbrændte Ben inde mellem Ruinerne paa Holmen, og man slog sig til Ro med, at det kunde være ham; og saa gik han over i Sagnet...

Der blev nok at tage fat i nu for Holmens Folk. Inde paa Slotspladsen rejstes der paa faa Dage en hel lille Nyby. Næsten som et helt Nyboder. Der var to Gader paa langs og seks Tværgader, og man kaldte det for Christiansby og Frederiksby; det afhjalp den værste Nød, selv om mange brandlidte i den første Tid maatte kampere paa Volden under aaben Himmel...

Saa blev Ruinerne ryddet, og dengang var Staden rig; allerede næste Aar var Størstedelen af de brændte Gader bygget op igen.

SYVENDE KAPITEL.

Skoleinspektøren.

Kort efter Branden fyldte Bendte fem Aar, og Morten begyndte at slaa paa, at hun skulde i Søetatens Skole. Men Malene sagde kort:

„Hun skal ikke mellem de Matrosunger; vi har Raad til at skaffe hende Omgang med bedre Folks Børn."

„Saamænd," sagde Morten, „men hvad fører det saa til? Hun skal dog en Gang ud og tjene, naar hun har staaet til Konfirmation."

„Der kan times en meget, ogsaa naar man tjener," sagde Madam Rafsted. „Den, der har Lærdom, kommer altid til Vejrs. Vil du ikke betale for hende hos Jomfru Soelgaard, maa jeg skaffe det ved at sy."

„Hun tænkte paa sin egen Tyendetid og det, hun nær kunne være kommet til at opleve selv. Der var ikke længere Skygge af Skam i hendes Sind, naar hun mindedes den unge Lyche, og hun var nær ved at synes, at hun havde været en dum Gaas, siden hun ikke greb til, da han bød sig frem. Hun havde set hans Mætresse en Dag... som en fornem Dame sad hun i sin Karosse, og Folk sagde, at han gav hende Penge som Græs. Jo, hun skulde bare have vidst den Gang, hvad hun vidste nu... Dyd og den Slags var godt nok for Smaafolk, men den, der kom i Ægtestand, kom nok ikke altid i Velstand for

det. Og det var vel netop Lykken at sidde i Velstand og have saa meget som muligt frem for de andre...

Den næste Dag gik hun med Bendte til Jomfru Soelgaard i Store Kongensgade og meldte hende ind. Og hun forhørte sig nøje om, at der ikke var noget Slags simpel Folk imellem dem, der skulde være Kammerater med Bendte.

„Stol De trygt paa mig," sagde Jomfru Soelgaard. „Jeg skal vogte Barnet som min Øjesten og holde hendes Tanker mod det høje. Og tænk paa mig med min lille Gudsøn, naar han vokser til."

„Anders Greisen skal der ikke kostes noget paa," sagde Madam Rafsted. „Han bliver alligevel aldrig andet end Matros."

„En Matros kan blive Admiral," sagde Jomfru Soelgaard, „Men jeg har nu ogsaa mere Tro til Bendte. Hun er af et fint Stof. Ingen skulde se paa hende, at hun er en Tømmermands Barn."

„Jomfru Soelgaard," sagde Madam Rafsted og knejste. „Der gives Hemmeligheder, som... De maa ikke forlange..."

„Gud bevares," sagde Jomfru Solgaard interesseret. Men tror De ikke, jeg saa det straks. Det søde Væsen..., men hvorfor har De kaldt hende Bendte? Det har saadan en ordinær Klang...: ved De hvad, i Deres Sted vilde jeg have kaldt hende Frederikke, efter Kronprinsen,

forstaar De. Han er saa sød... og jeg faar ved Gud en saadan Hjertebanken, hver Gang den dejlige Mand rider her forbi... hsss! Dér er de! de kommer her forbi hver eneste Gudsens Dag..."

Og de fo'r til Vinduet og slugte med Øjnene den Rytterskare, der kom buldrende forbi med raslende Sabler og vajende røde Fjer."

„Er de nu ikke yndige," sukkede den gamle Jomfru. Og hun gav sig til at fortælle løst og fast om hver enkelt... Frants Bylow, den klogeste af dem alle; de sagde, at ingen kom til Kronprinsregentens Øre uden gennem hans Pung; og den lystige Friboe... og Rømeling, der somme Tider spillede en Bondegaard væk paa en Aften og var saa galant paa Gaden, at det kunde være helt farligt for et kønnere Fruentimmer at møde ham i Mørkningen...

Men mest fortalte hun dog om den ejegode Frederik selv. Endnu i Morges, da det brændte overfor paa Kvisten, kom han ridende, saa han var der før selve Brandmajoren, og han blev holdende der, til det hele var forbi. Saadan sørgede han selv for det allermindste... de sagde, at der ikke blev saa meget som syet en Knap i Soldaternes Frakker, uden at han selv havde resolveret det. Og Jomfru Soelgaard havde selv haft en Broder, som havde spillet alt hvad han ejede og havde, bort i Tallotteriet; saa gik han op til Kronprinsen, der bare skændte lidt paa ham og gav ham

halvtredsindstyve Rigsdaler; dem spillede han ogsaa væk og rejste til Vestindien; men det kunde Kronprinsen da ved Gud ikke gøre ved...

„Nej, han er mageløs," sagde Jomfru Soelgaard. „Og véd De hvad, *var* det mig, der havde en Datter, saa skulde hun hedde Frederikke, saa vist som jeg sidder her."

„Ja, Herregud," sukkede Malene Rafsted, „det var jo Morten, der vilde hun skulde hedde Bendte. Men vi kunde da for den Sags Skyld gerne kalde hende Frederikke alligevel..."

Den næste Dag begyndte Bendte sin Skolegang, og hun blev meget forbavset, da baade Moderen og Læremo'r saadan paa én Gang døbte hende om; men hun fandt sig lydig og tavs i det som i alt andet...

Madam Rafsted var ganske charmeret i Jomfru Soelgaard og tog sig ofte et lille Løb derop for at høre det morsomste Nyt om fornemme Personer; Jomfruen var jo evig vandrende, saa snart hun havde faaet Ungerne fra Haanden... fra Hus til Hus, med Øjnene og Ørerne paa Stilke...

„Det er en anden Snak, end den man faar sig her i Nyboder," sagde Malene til sin Mand. „Man mærker snart paa Tonen, at Jomfru Soelgaard er kommen af godt Folk."

„Men hvordan gaar det med Lærdommen?" sagde Morten.

„Ih, men du hører vel selv, hvor Barnet sid-

der og remser op med Fingrene i Ørerne," sagde Malene. „Jomfruen siger selv, at Frede... at Bendte er den lærdeste af hendes Disciple."

Og det var sandt nok; da Bendte havde gaaet i Skole i nogle Aar, vilde det ikke have været Jomfru Soelgaard muligt at lære hende mere. Men saa blev hun sat til at undervise de mindste.

„For det er den indbyrdes Undervisning," sagde Jomfru Soelgaard til Malene. „Det er den nyeste og fineste man har; Kronprinsen interesserer sig selv saa uhyre for den..."

Men Morten brummede over, at han skulde give saa mange Penge ud til ingen Nytte; og Grethe Lystrup, som gik ude i den nye Skole i Søkvæsthuset, sagde til Bendte:

„Du skulde se og faa Lov til at komme ud til os; du kan ikke tænke dig, hvor vi har det sjov."

„Hvad lærer I da?" spurgte Bendte.

„Vi har Religion og lapper Bukser og saadan noget," sagde Grethe „Skidt med det; men vi har det saa sjov, for vi er saa mange, at ingen kan holde Styr paa os. Og nu til Sommer kommer Kronprinsen ud og skal høre..."

„Kommer Kronprinsen," spurgte Bendte med stive Øjne.

„Ja, véd du ikke det, han er Skoleinspektør?" sagde Grethe. „Hver Sommer kommer han for at høre, om vi kan noget; og saa har han Brystsukker med, naar vi er flittige; men naar han

ikke er fornøjet med os, rusker han os i Ørerne. Det er ligesom Karl den Store, siger vores Syfrøken... ja, det er en, som var Konge længe før vores Tid. Ham skal han ligne meget."

Det spøgede længe i Bendtes Hjerne, at den Stads maatte hun da være med til, om ogsaa hun skulde ruskes i Ørerne; og hun tiggede nu Moder om Lov; men Malene sagde nej.

Lige til Madam Lystrup en Dag kom over og sagde hende den rene Sandhed om Jomfru Soelgaard, som gik fra Sted til Sted og roste Bendte, saa fin og klog hun var. Men hun var da heller ikke Morten Rafsteds Barn, sagde hun, det vidste hun fra Malene selv; det var en, hun havde haft udenom... med en Søofficer, saa vidt hun vidste. Enhver kunde da ogsaa selv se det paa Bendte Frederikke...

Madam Rafsted blev flintrende gal; for nok havde hun jo selv antydet noget saadant for Jomfru Soelgaard, men det var da ikke for at hun skulde plapre det ud rundt hos dumme Folk, der lagde alting ud til Spot og Spe...

„Den Mær," sagde hun. „Tøsen skal derfra i Morgen den Dag. Saa det sagde hun, den skinhellige Rad, jeg er sikker paa, hun har sin egen Unge selv, om man saa rigtig efter..."

„Hun har syv," sagde Bendte alvorligt. „Men naar jeg kommer derfra, har hun kun seks."

Madam Rafsted og Madam Lystrup saa til hinanden og gav sig til at hviske. Der var jo det

med Bendte Frederikke, at hun sad saa stille og snappede hvert Ord, der faldt af ens Mund, uden at nogen tænkte paa, hun var til Stede...

Den næste Dag blev Bendte meldt ind i Sø-kvæsthusets Skole, hvor hun lærte baade at skrive og regne og lappe paa Matrosdrengenes Tøj. Videre Sjov syntes hun ikke, der var ved det, for hun forstod ingen Ting af den Hvisken og Tisken, de store var optaget af; men hun sled bravt i det, for at „Skoleinspektøren" skulde blive fornøjet med hende, naar han kom.

Da den store Dag oprandt, var alle Pigerne pyntede, saa godt de havde Raad, og stod paa Gulvet og sang, da Kronprins Frederik traadte ind med sine Adjudanter. Bendte var i lang, hvid Kjole og rakte ham Blomster; hun turde ikke se op og glemte næsten at trække sit Vejr.

„Hvad hedder du?" sagde Kronprinsen og klappede hende paa Kinden.

„Jeg hedder Bendte," sagde hun, „...Bendte Rafsted. Men Mo'r kalder mig Frederikke, for det siger hun er efter Kongen."

„Haa, haa," lo Kronprinsen, „saa skulde du ellers hedde Ghristiane, siden Kongen hedder Christian."

„Nej," sagde Bendte og tog ikke sine Øjne fra ham, „for Fa'r siger selv, at Frederik, det er vores rigtige Konge og Landets Fader..."

Kronprinsen lo og vendte sig mod sine Adjudanter.

„Hvad siger du til det, Bülow?“ sagde han. „Det er jo ligefrem Majestætsfornærmelse. Det er Skade, at Blaa Taarn er brændt.“

„Hvis alle de, der regner Deres kongelige Højhed for Landets Fader, skulde sættes i Taarnet, saa fik Deres kongelige Højheds Fader ingen Undersaatter, sagde Bülow.

„Landets Fader, det er Rømeling,“ sagde Kronprinsen lystigt; og alle Adjudanterne lo; for det var til stor Morskab mellem de „røde Fjer“, saa mange Børn, der gik rundt i Staden med Rømelings lange Næse i deres Ansigt.

Men Rømeling blev blodrød i sit Ansigt, da han hørte sit Navn, ikke fordi Spøgen havde krænket ham; men han havde just staaet tæt op ad Grethe Lystrup og haft sin Haand omme paa Bordet bag hendes Ryg. Han havde det nu en Gang med straks at mærke, hvor Blodet var hedt, og kunde ikke dy sig. Grethe var snart femten Aar nu og straalede langt af Lyst til at komme i Lag med Livet.

Men Kronprinsen stod og holdt Bendte om Kinderne og blev ved at stirre paa hendes Hoved.

„Sikken et pænt Haar, du har,“ sagde han saa. „Kan du hilse din Moder og sige, hun er en brav Kone, at hun holder dig saa net.“

Saa gik han videre, og Bendte var saa betaget, at hun ikke hørte det mindste af Overhøringen og svarede hen i Taaget, da hun blev spurgt.

„Saa du ham?“ sagde Grethe Lystrup bagefter til hende. „Var han ikke sød?“

„Saadan siger man ikke om Kongen," sagde Bendte værdigt.

„Pyt med Kongen", sagde Grethe, „han er jo saa vissen og og hvid i Hovedet som en gammel Mand. Nej, men Rømeling, du... du skulde bare vide, jeg har set ham oppe hos Martha Sejrsen, Kvartermandens, du véd, der kommer han saa tit. Véd du hvad, jeg tror ligefrem han stod og kildrede mig i Siden..."

Madam Rafsted knejste endnu mere, da Bendte kom hjem med den kongelige Hilsen og berettede hvert Ord, der var faldet. Det med Rømeling forstod Morten straks og lo mægtigt over.

„Den kalder jeg godt stukket ud," sagde han. „Ja, Frederik er skam ikke noget Fæ, han kender sine Folk."

„Rømeling er en rigtig Gris," sagde Madam Rafsted stramt. „Det er en ren Forargelse, saa tit han kommer omme hos Madam Sejrsen, naar Kvartermanden er paa Holmen."

„Lad os ikke skabe os, Mutter," sagde Morten Rafsted, „Rømeling er en Stadskarl at se op til, og her i Nyboder er saamænd nok, der gerne vil hoppe. Jeg véd heller ikke andet, end at det gaar saadan til over det ganske København."

„Du saa kanske gerne, jeg fulgte Skikken?" sagde Madam Rafsted spidst.

„Med dig er det en anden Sag," sagde Morten og kyssede hende. „Du har nu altid været noget for dig selv."

Saa voksede Bendte sig frem fra Klasse til Klasse derude i Søkvæsthusets Skole. Og det stod ikke til at nægte, at det tit kunde være stramt nok, baade hvad hun fik at høre og se. Hun lærte jo snart at forstaa baade det ene og det andet, og hun hørte stille paa Venindernes Snak, der altid drejede sig om ét og det samme. Selv sagde hun ikke stort, og tit, naar de andre hviskede, gik hun sin Vej med et værdigt:

„Fy, I maa rigtigt skamme Jer!"

Men snart efter sad hun alligevel hos dem og lyttede efter hvert Ord; og det gled efterhaanden ind i hendes Bevidsthed, som i de fleste unges paa den Tid, at Livet var ikke andet... nogen giftede sig, andre tog sig en Kæreste, somme gjorde begge Dele. Elskov drejede det hele sig om, og det gjaldt blot at faa saa meget ud af det som muligt, medens man var ung...

Selv voksede hun sig større og kønnere for hvert Aar, og hvad hun end tænkte, saa blev hendes Væsen ved at være ærbart og stilfærdigt. Malene saa tit undrende paa hende og tænkte, saa hun dog kom til at ligne hende selv. Og det var ikke fri for, at hun søgte at lokke hende til at snakke, nysgerrig efter at faa at vide, hvad der rørte sig af Lidenskab og Længsel under denne stille Overflade.

Men Bendte beholdt sit for sig selv.

OTTENDE KAPITEL.

Kærestesorger.

Madam Rafsted blev mere og mere lad; det var længe siden, hun havde ladet sine sidste Kunder gaa fra sig, og nu tog hun sig ikke engang af Hjemmet mere; Bendte tog hun af Skolen og lod hende skalte og valte, som hun vilde, saa det gik med Hyggen og Renligheden som det bedst kunde; for Bendte var jo ung og strejfede hellere rundt med Veninderne, end hun gik i Trædemøllen derhjemme...

Saa maatte stakkels Morten tage det, som det kunde falde, medens Datteren slog sig løs og Malene sladrede over Kaffekoppen med Kvarterets Madammer; et helt Hof kunde hun have om sig i Stadsstuen, men det blev jo rigtignok ikke den fine Omgang, hun havde drømt; Underofficerernes Koner holdt sig fornemt tilbage, det hoffærdige Pak; den eneste, der gjorde hende den Ære, var Madam Lystrup; men hun vilde altid føre Ordet og vide bedre Besked end alle andre; man mærkede tydeligt, at hun nedlod sig... Madam Rafsted og hun var nu engang for brede til at være i Stue sammen...

Nej, Malene vilde være den første i sin Kreds; hun fik samlet sig en Stab af ringe Folks Koner... Folk, som ikke saa altfor nøje efter Snavset i Krogene, og som vidste Besked... Sladderen gik

og Kværnen malede, mens Bendte sad stille hos og lyttede...

Bendte fik god Besked om Livet, som det levedes de fleste Steder i hine Dage, baade i de højeste Kredse og de laveste; og hun gjorde jo ogsaa sine Erfaringer paa egen Haand... helst naar hun var oppe hos Grethe Lystrup eller hos Martha Sejrsen, som var en af de mest erfarne. Dér kom under Tiden Kavallerer i Skumringen, baade af Hoffets Herrer og de unge Grosserersønner, og dér blev fejret hele smaa Gilder, hvor det gik vildt nok til. Men Bendte bevarede en egen stilfærdig Fornemhed midt i det altsammen og gik altid, naar det lod til at skulle gaa over Stregen... Hun vilde jo nok vide, hvad de havde for, men selv var hun sky for at komme ud i noget. Der aad sig bare dybere og dybere ind i hendes Sind en Trang til at faa *sin* Part af Højheden og Herligheden... en stor og rig Part skulde det være, blot dæmrede det jo endnu altsammen som i Drømme...

Og hendes Tilbageholdenhed gjorde hende bare endnu mere æggende og fristende.

„Hun dér bliver god nok," sagde Rømeling til Martha Sejrsen en Dag, da Bendte var gaaet.

„Jeg kan ikke se, hvad der kan være ved hende," sagde Martha og slog med Nakken. „Køn er hun da ikke, og saa er hun en rædsom kedelig Stivstikker."

„Saamænd er hun ikke nej," sagde Rømeling.

„Det er bare et Væsen hun har lagt sig an; hun er klog nok. Og køn bliver hun nu, selv om hun ikke er saa dejlig som du."

„Jeg mente ellers, det var Grethe Lystrup for Tiden," sagde Martha spansk og rev sig løs, da han vilde kysse hende.

„Det er hende og dig og Jer allesammen," sagde Rømeling og lo. „Hvis jeg havde et Hus saa stort som Frederiksberg Slot, skulde der sidde en sød lille Pige i hvert Værelse, og bare jeg skulde have Nøglen."

„Det skulde du sige til Kronprinsen," sagde Martha og lo. „Saa gjorde han dig straks til General."

„Kronprinsen er slet ikke saadan, som Folk tror," sagde Rømeling. „Han er stiv nok ved Eksersitsen, men bagefter kan han slaa sig løs værre end nogen af os andre. Jeg tror for Resten ogsaa, han keder sig hos Kronprinsessen."

„Er hun køn," spurgte Martha.

„Vist er hun det," sagde Rømeling. „Lige saa køn som et Billede. Men hun er stiv og stolt og passer altid paa Etiketten; du skal se, Kronprinsen slaar sig løs en Dag; havde jeg været i hans Sled, havde jeg gjort det for længe siden."

„Hvis Kronprinsen skulde faa Brug for en Mætresse, saa tænk paa mig," sagde Martha.

„Dig vil jeg have for min egen Mund," sagde Rømeling. „Og saadan noget snakker Kronprinsen heller ikke med mig om; det bliver Bülows Sag."

Han spændte Sablen om sig og vilde gaa.

„Hils Grethe Lystrup," sagde Martha og nejede koket. „Jeg haaber, Kaptajnen vil komme herud igen, naar De bliver ked af hende."

Rømeling lo og gik ud til Grethe Lystrup, som han havde fundet et Par Værelser til i Lavendelstræde. Bendte havde været derude en Dag og besøgt hende og var ganske betaget over, saa flot hun havde det. „Saadan noget kunde du jo ogsaa faa, bare du pegede," sagde Grethe og saa misundeligt paa hende. „Du har jo noget ved dig, saa at Herrerne bliver tossede, bare de ser dig. Tag dig en Kæreste, dit Fjols, og stik af fra de gamle. Du gaar jo dér og er ikke andet end som en Tjenestepige'„

Bendte blev rød og svarede ikke. Og Grethe Lystrup brast ud i Latter.

„Du tænker paa Jakob," sagde hun. „Det var ogsaa en Kæreste at holde sig til, saadan en Matros."

„Jeg tænker slet ikke paa Jakob," sagde Bendte og blev endnu rødere. „Han er jo ude at sejle."

Grethe Lystrup lo igen, men Bendte mente det ærligt nok; for hun havde spadseret meget med Jakob, mens han var hjemme, og hun vidste godt, at han ventede, hun skulde blive hans Kone. Men nu, han var borte, kunde det aldrig falde hende ind at skænke ham en Tanke.

„Saa er der Johan," sagde Grethe. „Det var

Sjov, om vi kunde blive Svigersker; men jeg kan ellers ikke begribe, hvad du vil med den Splejs."

Bendte rejste sig fornærmet og gik; for hun gik netop og bar paa et lille Sværmeri for Johan Lystrup, maaske mest fordi han var stille ligesom hun selv og saa forlegen, at de allesammen havde deres Løjer med ham. De gik lange Ture paa Volden og Kærlighedsstien og udenfor Søerne; og naar de kom hen, hvor ingen saa dem, gik de med hinanden i Haanden og sang; Bendte vilde ikke have, nogen maatte vide om deres Forlovelse, og Johan syntes ogsaa, det var yndigt med dette hemmelige.

Som nu, naar de sad hjemme hos Madam Rafsted, der af al Magt begunstigede Forbindelsen, saa sad de ganske stille med hinanden i Haanden under Bordet og fløj fra hinanden som to Høns, naar Døren gik.

Madam Rafsted lo over, at de troede, ingen vidste det; og saa sukkede hun over, saa meget Bendte mindede om hendes egen Ungdom; hun havde ogsaa været saa sær og blufærdig, det Fjols hun var dengang...

Men Bendte undrede sig tit over, at Johan aldrig tog hende om Livet og kyssede hende; han v a r nu virkelig ogsaa noget af en Splejs, saadan som Grethe sagde...

Paa sin Fødselsdag havde hun faaet Lov til at bede fremmede; men hun vilde ikke have

andre end Johan. Hun havde netop den Dag været oppe hos Martha og hørt saa meget, at Blodet kogte i hende endnu.

Og saa et Øjeblik, da hun var alene i Stuen med Johan, kastede hun sig pludselig om Halsen paa ham og kyssede ham, blev ved at kysse ham, saa han helt tabte Vejret...

Han var ude af sig selv af Benovelse og Forskrækkelse og var slet ikke i Stand til at besvare hendes Lidenskab. Han havde jo nok somme Tider haft Lyst til at kysse hende, men altid syntes, det vilde være for dristigt; og nu kom det hele saa overrumplende, at han blev stiv af Skræk og kom til at ryste; der kunde jo komme nogen, hvad Øjeblik det skulde være; Dørene stod næsten ikke, og han begreb ikke, at hun kunde være saa uforsigtig. Hans Mund var helt kold, mærkede hun, og han søgte bare lempeligt at skubbe hende fra sig...

Fra den Dag saa Bendte ikke mere til Johan og undgik ham, saa vidt hun kunde. Men netop nu begyndte han at hænge over hende og trygle hende, om hun da virkelig vilde bedrage ham og gøre ham ulykkelig for Livstid... der var naturligvis en anden, hun holdt af, hun skulde sværge...

Og Bendte svor, som hun kunde med god Samvittighed; men hun var blevet helt led ved ham... han som første Gang havde vakt Lidenskaben i hendes Hjærte og vist sig ikke at være nogen Mand, da det gjaldt...

Saa blev Bendte endnu ivrigere end før efter at komme hos Martha Sejrsen og Grethe Lystrup; Madam Rafsted vidste god Besked med det og holdt hende ikke tilbage. Men naar Datteren kom hjem, frittede hun hende om alt, hvad hun havde hørt og set, og morede sig kosteligt; for Bendte fortalte alt det værste paa en saa ærbar Maade, at det bare blev endnu værre...

En Tid efter kom Jakok hjem som en rigtig grov og solbrændt Matros. Han og Bendte maatte mødes i al Hemmelighed, eftersom Forældrene satte sig imod Partiet paa begge Sider.

„Malene er en Nar," sagde Dorthe Daniels. „Det er den gamle Historie, at naar Skidt kommer til Ære, ved det ikke, hvordan det vil være. Jeg tænker ikke, der er mere Stadighed ved Datteren, end ved hende selv."

„Det ved vel alle, hvad Matroserne er for Folk," sagde Madam Rafsted paa sin Side. „Jeg kaster ikke Bendte Frederikke bort til saadan en Tjærepind."

Men udenfor Volden, især bag Rosenvænget, vandrede de to unge; og det var vel netop det hemmelige og forbudte, som gjorde Tingen tiltrækkende for Bendte; for egentlig syntes hun jo nok, at Jakob var en slem Klods... og saa den Tanke at sidde her i Nyboder, som Matroskone! Det var finere og sartere Drømme, der spandt sig frem i hendes Sind...

Saa friede Jakob en Dag rent ud. Han havde gaaet i Engen og plukket Blomster, til det blev en stor Kost, og den rakte han hende.

„Ja, det skal vel saa være os to," sagde han plumpt og tog hende om Livet.

„Jeg ved det ikke," sagde hun og gemte Ansigtet i Blomsterne; for det var nu en skrækkelig, ubestemmelig Lugt, der var ved ham.

„Holder du ikke af mig?" spurgte han.

„Jeg ved det ikke," sagde Bendte, men gjorde dog ingen Modstand, da han drog hende ind til sig. Hun tænkte paa alt, hvad hun havde hørt, og paa Johan... hvor kunde man egentlig vide, om man holdt af en Mand, før man havde prøvet det? Han maatte da i det mindste kysse hende...

Saa kyssede Jakob hende i det samme, og hun blev helt forvirret ved det, for det var et ægte Matroskys, baade saftigt og kraftigt. Men han kunde ikke rigtig komme paa det rene med, om hun syntes om det eller ikke.

„Kys mig en Gang til," sagde hun stille.

Han knugede hende ind til sig og kyssede hende baade en og mange Gange. Saa rev hun sig pludselig løs.

„Nej, jeg elsker dig ikke," sagde hun og rejste sig. Saa gik hun stille, med sænket Hoved tilbage mod Byen. Blomsterne havde hun ladet ligge; Jakob sad og stirrede ganske fortabt efter hende... saa let og vuggende hun gik, det fineste

af et Kvindfolk han nogensinde havde set indenfor sin Rækkevidde. Men saa var hun altsaa for fin til ham, det var jo saa begribeligt...

Bendte tænkte ikke mere paa ham, da hun var gaaet fra ham. Men der dæmrede noget nyt i hende... en uklar Følelse af, at hun slet ikke var som de andre, og sagtens aldrig fik sig en rigtig Kæreste som de.

I sine Drømme havde hun allerede en... lige saa stille og fin som Johan var han, og alligevel voldsom som Jakob... bare meget baade finere og stærkere end de to tilsammen...

Da hun var kommen hjem, gav hun sig midt paa Eftermiddagen til at gøre rent og pynte op, som der skulde være Fest. Et pludseligt Ubehag havde grebet hende over al den Uhygge og Skidenfærdighed, hun levede i.

Madam Rafsted gloede forbavset paa hende og tænkte, hun havde været hos Grethe Lystrup. Hun fik korte Svar, alt det hun frittede..., men Kærlighed maatte der jo være med i Spillet, naar man fik sig saadan en Raptus, det vidste hun fra sig selv...

Bendte laa næsten hele Natten vaagen og stirrede ud i Mørket... om hun ikke skulde løbe fra det altsammen? Hun syntes ikke, hun hørte hjemme her; bare hun vidste, hvor det laa, Eventyret, hun længtes efter...

Paa den Tid gik Bendte i sit femtende Aar.

NIENDE KAPITEL.

Ulykken.

Nu da Bendte var begyndt at tage fat, lagde Madam Rafsted ganske Hænderne i Skødet. Veninderne kom og drak hendes Kaffe og bagtalte hende bag hendes Ryg.

„Nu er Bornholmeren væk igen," sagde Else Espens. „Hvor alting gaar ud, og ingen Ting ind, dér kan man jo vide hvordan det maa ende."

Jeg har set det for længe siden," sagde Jomfru Soelgaard, der var tagen til Naade igen. „Et Held var det da, at jeg ikke fik Anders Greisen i min Skole; de har tigget mig haardt nok, men jeg holdt mig stiv."

„Hvis ikke de stjæler, véd jeg ikke, hvordan de faar det til at slaa til," sagde Madam Lystrup. „Gud ske Lov, jeg har min Grethe vel i Vej, saa gentil Rømeling er imod hende."

Men Dorthe Daniels gik lige til Malene og sagde hende Sandheden lige op i Øjnene.

„Du skulde se noget mere efter Bendte," sagde hun. „Om du ikke sætter hende i et ordentlig Hus, saa hun lærer at tjene, bliver hun aldrig andet end en Rendetøs."

„Bendte er klog nok," sagde Madam Rafsted. „Hun holder sig til, hvor hun kan træffe bedre Folk. Kanske det ikke gaar hende ringere end som Grethe Lystrup."

„Grethe er en Mær," sagde Dorthe Daniels. „Den Dag Rømeling kaster hende fra sig, kan enhver fuld Matros samle hende op i Rendestenen."

„Ja, saa bliver det kanske noget for hendes Jakob," sagde Madam Rafsted spydigt. „Andet end som Matros er han da ikke, og forgangen Dag, jeg mødte ham, var det alt det, han kunde krydse ned gennem Gaden."

„Om ogsaa Jakob drikker, véd vi da allesammen hvorfor det er," sagde Dorthe hidsigt. „Hendes Bendte er ikke for god til ham, og hun kunde vel tage sig en ordentlig Karl, naar han byder sig til."

„Bendte er født til noget højere," sagde Madam Rafsted fornemt. „Hun dur ikke til at være Matroskone, det kan man da se med et halvt Øje! Vent bare, saa skal hun nok komme paa sin rette Plads."

„Ja, i Skidtet kan hun tidsnok komme," sagde Dorthe Daniels og rejste sig. „Andet dur hun vist ikke til, og jeg takker Gud, at jeg ikke har fnaet saadan en Postelinsfigur i min Familie."

Hun gik smækfornærmet hjem og pønsede bare paa en Lejlighed, om hun ikke skulde kunne komme over Madam Rafsted og knække hende i hendes Storhed.

Morten Rafsted rystede jo ogsaa paa Hovedet i Begyndelsen, da han saa, hvordan Hjemmet gik til Agters. At det havde mindsket med den

megen Renlighed, var ham nærmest til Behag; og hvad det angik at han som Regel fandt Huset fuldt af Madammer, naar han kom fra Holmen, saa kunde han jo gaa sin Vej og lade dem sladre. Han havde saa smaat genoptaget sine gamle Vaner og var slet ikke ked af et Paaskud til at slaa et Slag.

Men værre var det, at Ekstraarbejdet var hørt op, saa Økonomien truede med at gaa ad Hekkenfeldt til.

Saa varede han hende ad.

„Du fører for store Sejl, Mutter," sagde han. „Om der kommer en Byge, saa kuldsejler vi. Du skulde lige godt tage det Arbejde, du kan faa; for Penge, ser du, er det eneste, som Rakket respekterer. Nu sidder Du her paa Stads, og de virrer om dig som Fluerne om en Sirupskrukke, saa længe der er noget i den. Men naar du først er tom, saa gør de noget andet ved dig, Malene; du kan tro mig, om du vil."

„Det er vel en Mands Sag at skaffe Føde og Klæder til Kone og Børn," sagde Madam Rafsted værdigt. „Jeg véd ikke andet, end som jeg har slidt nok i min Tid, og nu kan du og Bendte værs'god og trække Læsset."

„Det har du," sagde Morten Rafsted, „det vilde være Synd at sige dig andet paa. Men se, hvad Bendte angaar, saa er hun jo i den Alder, at hun svirrer, og du maa vel bedst selv vide, hvem der har givet hende Nykker, som fører

over hendes Stand. Jeg siger ingen Ting paa det, Mutter, men én maa jo tage sig af det, og du er vel ikke gammel endnu, saa du behøver at lægge op."

„Du kan tage dig Ekstraarbejde selv," sagde Madam Rafsted og slog med Nakken. „Nu i Vinterens Tid tager Holmen jo ikke mere end Jeres halve Dag, og du raader selv med, hvad du tjener. Skulde jeg ligge rundt i Byen med Skuren og Skrubben, for at du kunde drive om og sparke ud og vigte dig? Dér er du kommen til den fejle, min Fa'r, saa meget du véd det..."

Saa gik hun og slog med Døren; Morten var ikke meget for at give sig i Lag med hendes skarpe Tunge, og nægtes kunde det jo ikke, at de havde været to om at give Evret op. Saa drev han ned ad Gaden og grundede paa, om han skulde søge en Kammerat op eller drive ned i Brokkensbod...

Han havde jo sin Orm ogsaa, Morten. Det var det, at han havde vovet Liv og Lemmer i Slaget paa Rheden; Kronprinsen havde selv stukket ham paa Næven for det og givet ham en Medalje for hans Tapperhed. Men saadan var det gaaet saa mange, og det gav ikke nær den Anseelse i Kvarteret, han havde tænkt sig. Tværtimod var der mange, der holdt sig fra ham og fandt at han var lige lovlig bredbovet igen; misundelige Kumpaner var der jo nok af..., og det var nu engang ikke videre velset i Nyboder, at man søgte at hæve sig over Skidtet...

Saa drev han rundt paa Beværtningerne med de løseste blandt Kammeraterne; dér blev man respekteret efter Fortjeneste og fandt altid Venner, saa længe man havde Penge paa Lommen og vilde spendere. Kneb det, var der Kredit at faa — endnu da. Og nægtede de den det ene Sted, søgte man hen et andet, uden at gøre sig klart, at Stederne blev ringere og ringere. Nedad gaar Vejen saa hurtigt og let, at man mærker det knap...

Saa skete der det en Gang, at han fik Frost i Fingrene og maatte holde sig fra Arbejdet i nogle Dage. Da slog han et vældigt Slag og endte nede i det „beskidte Anker," hvor flere Kammerater var samlede; Daniel Andersen havde slaaet sig løs for en Gangs Skyld og var til Stede; de to kom i Klammeri, og det ene Ord tog det andet.

„Saadan en vil holde sig for bedre end andre," skreg Daniel, „og saa forgriber han sig paa Statens Ejendom. Laante jeg ikke forgangen Dag en Tommestok af dig og saa straks, at det var Værftets. Saadan noget er ellers ikke andet end som gement Tyveri."

Morten blev saa hvid i Ansigtet, som Væggen han sad ved; og de ventede alle, han skulde have kastet sig over Daniel og slaaet ham i Gulvet. Men Morten blev siddende stille, hvor han sad, og ligesom skrumpede ind; til sidst luskede han ud af Døren uden at sige et Ord.

„Der fik han nok, hvad han havde godt af," sagde Daniel og brystede sig. „Nu tænker jeg, han bliver ligesom lidt mere haandterlig for det første."

Og de saa alle betænkelige ud, saa der blev helt stille i Stuen; for det var ingen Spøg at forgribe sig paa Holmens Materialier, selv om Morten begribeligvis kun havde tænkt sig det som et Laan...

Men Mórten drev helt sanseløs rundt i Gaderne, for Daniels Ord havde ramt godt nok, hvor de sigtede. Han forstod straks, at det var Dorthe, der havde sat det i Manden, og nu skulde han sagtens meldes for Tyveri...

Han gik endnu langt ud paa Morgenen og grublede over dette. For det var virkelig saa, at han havde ladet sig friste til at laane et eller andet Stykke Værtøj derude paa Værftet..., og naar han saa havde haft det mellem Hænderne en Tid, skulde der jo overmenneskelig Kraft til at bringe det tilbage. Ingen savnede det..., og Staten var vel saa rig, at de Stumper hverken kunde gøre fra eller til...

Som et Spøgelse kom han over Malene hen imod Daggry og fortalte hende det hele. Hun kunde ikke blive klog paa, hvad det var; men hun kunde da forstaa, at det var noget forfærdeligt, han havde gjort; han blev ved med at stønne og klage sig.

„Nu er Potten ude," sagde han. „Medaljen tager de fra mig og sætter mig i Arresten..., saa jager de mig væk, og jeg kan gaa her ligesom Lars Trunte... betle om de vil give mig til en Dram og fjæle mig paa Mørkeloftet om Natten..."

„Snak," sagde Madam Rafsted, „nu er du jo sygeskreven og ingen spørger efter dig; om du siden hen bliver beordret til at møde for Skesanten og gøre Rede for dig, klarer du vel sagtens det, med den Anseelse du har."

Morten vilde imidlertid ikke lade sig snakke til Rette; omsider fik hun ham i Seng, men han laa bare vaagen og stirrede ud i Mørket; det blev ved at hamre i hans Hjerne:

„Nu er du ligesom Lars Trunte... du er ikke bedre end som Lars Trunte..."

Saa forvirret var hans Hjerne af de sidste Dages vedvarende Svir, at det hele allerede svulmede op for ham til en hel Ulykke, et Sammenbrud af hans møjsommeligt opbyggede Verden, endskønt han jo ikke en Gang var meldt endnu og kunde have sagt sig selv, at saa vidt gik Daniel Andersen ikke...

Men han laa der og bed sig fast i den Tanke, at han maatte rømme, inden Dagen kom og de fik Tag i ham. Mens Malene sov, listede han sig op og fik sit Arbejdstøj snøret sammen i en Bylt; selv iførte han sig Munderingen... uden at tænke over, at med den var han jo saa mærket,

at den første den bedste Vægter eller Løber kunde gribe ham. Og saa drev han rundt i Staden, saa langt fra Nyboder som bare muligt, indtil det blev lyst og Brændevinsboderne lukkede op...

Da smuttede han ned hos en Kældermand i Klareboderne; han havde saa vidt Penge hos sig, at han kunde faa Brændevin og Mad; og saa satte han sig til at fortære videre paa Borg, mens Tankerne saa smaat klaredes...

Han begreb jo nok, at Daniel ikke vilde gøre ham noget; om ogsaa man ragede uklar med hinanden i Nyboder, saa rakte Kammeratskabet dog saa langt, at man ikke styrtede hinanden i Ulykke. Han burde sagtens gaa til Daniel og snakke med ham..., men nu sad han jo her og skyldte, og var heller ikke videre vant til at ydmyge sig...

Tankerne jog hinanden gennem hans Hoved; men pludselig bed hen sig med den druknes vanvittige Stædighed fast i den Forestilling, at alting var nu alligevel ødelagt; han kom aldrig over Skammen; og saa skulde han vise, han var Karl for at lade det hele gaa Fanden i Vold med Honnør...

Han kendte godt Kældermanden, han sad hos; det var en af de værste Blodsugere og Aagerkarle i hele Staden. Aldrig borgede han for saa meget som en Skilling; men han var villig nok til at laane ud mod godt Pant... helst, naar det

var af den Slags, som man for sit Renommés Skyld ikke godt kunde skille sig ved og maatte formodes at indløse senere, naar Nøgternheden vendte tilbage. Morten fik ham om i en Bagstue og afførte sig hele sin Mundering, som Kældermesteren tog i Forvaring. Det var jo farlige Sager, men saa maatte ogsaa Morten forpligte sig til at tage Kost og Logi i Stedet for Penge... og det nødvendige Brændevin med naturligvis...

Han begærede heller ikke bedre end at sidde der med Glasset foran sig og fundere over sit spildte Liv; det var ham næsten som en hel Lettelse, at nu var det da altsammen ganske og uigenkaldeligt ødelagt; det var bare at sidde og vente, til han blev smidt paa Gaden, eller de kom og tog ham...

Malene gik i en Dødsangst i denne Tid, og Madammerne lod det regne med Spottegloser over hende. Nu kunde man da se, hun var af Stadsfolk, saadan et Eksemplar af en Mand, hun havde sig! Det kunde vel ikke vare længe, før han blev forfremmet til Divisionstømmermand, og Dannebrogskorset var han da evig vis paa...

Malene sank helt sammen under Byrden, og Fattigdommen slog sig til. Hun vovede sig til Skesanten for at tigge om Forskud, men han lo hende bare ud; der var vist ikke megen Løn at kigge efter for Morten Rafsted herefter, saadan som Absenterne løb paa...

Saa maatte Madam Rafsted den tunge Gang til Assistenshuset med al Stadsen, Stykke efter Stykke. Og Bendte strøg Dagen lang gennem Gaderne, om hun skulde kunne faa et Glimt af Morten og faa ham lokket hjem; men han var som forsvunden fra Jordens Overflade...

Endelig kom saa en Dag Budskabet om, at Løberen var kommen over ham i Pilestræde, og nu sad han ude i Holmens Vagt. Han var gaaet til Bekendelse baade om sine Smaatyverier og om, at han havde pantsat sin Mundering.

„Det er en farlig Sag," sagde Dorthe Daniels og rystede paa sit Hoved. „Pantsætte Kongens Mundering! Nu slipper han vel ikke for Børnehuset..."

„Det er endda godt for ham, at han ikke har solgt den," sagde Daniel. „Dette her bliver altid billigere. Jeg tænker, han slipper med et Par Aar."

Men Malene sad hjemme og græd i sin Vanmagt.

„Nu faar du se, om du kan hjælpe os," sagde hun til Bendte. „Det var altid saa stort med dine fine Bekendtskaber; men jeg tænker ikke, din Grethe Lystrup er anderledes end som de andre; de lader hellere Grøden svies for os, end de brænder Fingrene selv."

„Jeg skal nok finde paa Raad," sagde Bendte — og troede det ikke selv. Men hun tog Tøjet paa sig og gik til Grethe Lystrup, hvor netop Røme-

ling var. Han sad og slugte Bendte med Øjnene og gjorde sig sine Tanker.

„Jeg formaar ingenting i den Sag," sagde han saa. „Det er en alvorlig Geschichte, og Hans kongelige Højhed er ikke til at spøge med i slige Materier. Men vil hun følge mit Raad, Jomfru Rafsted, saa skal hun gaa lige til Kronprinsen selv."

Og det fo'r igennem Bendtes Hjerne, hvad Jomfru Soelgaard havde sagt hende i sin Tid, at til Kronprins Frederik kunde Undersaatterne komme med stort som smaat, han hjalp dem, saa vidt han evnede, selv om han skulde gribe i sin Kasse.

Og hun gik hjem til Moderen med en stor Beslutning i sin unge Hjerne. Men til Malene sagde hun, at hun havde ikke fundet noget Raad endnu.

TIENDE KAPITEL.

Et voveligt Forsøg.

Malene sad ganske opgivet paa Bænken og lagde hverken Mærke til det ene eller det andet. Men at Bendte Frederikke stod foran Spejlet og pyntede sig, det fik hun dog Øje paa.

„Vi har aldrig haft andet end Sorg af dig," sagde hun i sin urimelige Vrede. „Du vilde aldrig være som de andre Børn, men skulde

altid være finere end alle de andre; Gud skal vide, hvad Du har kostet mig til Pynt og Fjas, og nu, vi sidder her med Ulykken, trækker du i Kludene og skal ud og more dig hos dine fine Venner. Du skulde hellere sætte dig hen hos mig og tænke paa vores stakkels Fa'r."

„Hvad skulde det gøre godt for?" sagde Bendte. „Jeg kan ikke hjælpe ham, og jeg kan vel heller ikke gøre for, at han har gjort Skarnsstreger, saa han nu sidder i Trunken. Jeg tænker ogsaa, du gjorde mere Nytte ved at gøre lidt i Orden, til han kommer tilbage, i Stedet for at sidde dér og glo ud i ingen Ting."

„Han kommer saamænd aldrig tilbage," sagde Malene og vred sine Hænder. „Madam Espens, som var her i Gaar, sagde, at det var noget af det forfærdeligste, en Holmens Mand kunde gøre, at pantsætte sin Mundering, og de satte ham saamænd nok i Børnehuset paa Livstid, mente hun. Jomfru Soelgaard sagde saagar, det var et stort Spørgsmaal, om de ikke tog hans Hals."

„Madam Espens er en skidt Kælling," sagde Bendte og bandt Kysen. „Hun holdt sig til her i de gode Dage og stak til sig hvor hun kunde; jeg saa godt, hvordan hun havde Fingrene i Sukkeret, saa snart du vendte Ryggen til. Og Jomfru Soelgaard er ikke andet end en gammel Høne. Men nu gaar jeg — du skulde se at faa lidt ryddeligt her, til jeg kommer tilbage. Der er ingen, der véd, hvad som kan ske."

Madam Rafsted stod og stirrede forundret efter hende. Saa bestemt Datteren talte... Man turde ligefrem ikke sige hende imod mere; hun var næsten som en Dame; og kønnere var hun da blevet, end Malene nogen Tid havde tænkt sig. Nej, det var saamænd et sandt Ord, at ingen vidste, hvad som kunde ske...

Men hvad hjalp det nu? Madam Rafsted gav sig over igen i sine sørgelige Tanker. Det var slet ikke, fordi hun troede paa Madam Espens eller Jomfru Soelgaards Snak; Morten var jo da en fortjenstfuld Mand, der havde udmærket sig baade under Ildebranden og i Slaget, da Englænderne laa for Byen. En flittig Arbejder havde han da ogsaa været sin meste Tid, om ogsaa han slog nogen skæve imellem; og saa havde han Medaljen. Og hvad Munderingen angik, saa havde han jo Gud være lovet bare pantsat den, saa den kunde vel skaffes igen.

Men haardt var det alligevel med dette store Fald, naar man havde siddet i en større Stilling end alle de andre... hun vidste knap nok mere, hvor hun turde vove sig ned ad Gaden, saadan som de gloede efter hende, og Ungerne raabte. Om de gav Morten hans Afsked, hvad de sagtens gjorde, og stak ham ind i Matroskorpset, saa tog hun sin Død over det, det følte hun bestemt...

Hun saa sig rundt i Stuen, hvor det flød med Uorden og Snavs fra mange Dage. Hvad skulde det nytte at begynde at muge i det? Bendte

kunde sagtens snakke, hun kunde pynte sig og gaa til sine Venner... Gud maa vide, hvad hun egentlig tog sig til? Naa, hun klarede sig vel nok...

Saa fik Madam Rafsted Sjalet om sig og listede ned til en af Matroskonerne, hvor hun vidste, der vankede en Kaffetaar. Der var jo Gudskelov endnu Steder, hvor ens Besøg regnedes ligesom en Ære...

Men Bendte var gaaet lige til Madam Else Espens og havde sat sig til Rette som den ene Dame, der kommer paa Besøg hos den anden.

„Jøsses, saa fin du er," sagde Madam Espens ganske betuttet over Æren. „Jeg mente ellers, det stod smaat nok til derhjemme paa din Kant."

„Smaat eller ikke," sagde Bendte, „saa er det jo ikke noget, som angaar mig. Hun kan vel vide, jeg har forstaaet at værge for mit, ellers havde det saamænd for længe siden været paa Assistens. Men en ung Pige som jeg har jo ikke uden som min Stads."

„Jøsses ja," sagde Else Espens og lo. „Om jeg havde et Spejl, kunde du se dig i det selv; naar man ser saadan ud som du, saa er Stadsen nok det mindste."

„Madam Espens," sagde Bendte og lagde sin Haand paa hendes Arm, „jeg har store Ting for i Dag, selv om jeg ikke kan sige hende, hvad det er. Nu faar hun hjælpe mig."

„Jøsses ja," sagde Else Espens, der var helt betaget af Bendtes fornemme Væsen. „Om der ellers er noget, en Stakkel som jeg kan være til Tjeneste med, saa sig du bare til."

„Hun skal lægge Kort op for mig," sagde Bendte."

„Det skulde nu helst være om Aftenen," sagde Else Espens, „ellers er der nu ingen rigtig Kraft ved det. Du kan tage og springe herhen, naar det bliver mørkt."

„Det skal være nu," sagde Bendte Frederikke bestemt. „Jeg véd, hun er dygtig til den Slags Ting, og hvordan skal jeg ellers faa at vide, om der er Held ved det, jeg har for i Dag?"

„Skal det være, saa skal det være," sagde Else Espens og fik Kortene frem af Skuffen. Hun sad og bladede i dem under Bordet og stirrede paa Bendte med sine plirrende Øjne.

„Er det noget med en Kæreste?" sagde hun saa. „Du faar sige mig lidt om, hvad det er, at jeg kan vide, hvordan jeg skal prøve."

„Læg hun bare, som det kan falde sig," sagde Bendte. „Saa ser jeg nok selv, om det bliver, som det skal."

Madam Espens lagde et Kort op, og det var en Konge.

„Saa er det godt," sagde Bendte og rejste sig. „Nu skal hun have Tak for sin Umag; jeg skal gengælde det ved Lejlighed."

„Snak om en Ting," sagde Madam Espens. „Vi faar forsøge en Gang til. Det første Kort, det er ikke uden som en Lakaj, der kommer og melder, begriber du vel. Vi maa have Herskabet frem."

Saa vendte hun Kort efter Kort, og det var ikke til at begribe, hvordan det gik til; det var Herreblade allesammen, Konger og Dronninger, Knægter og Esser...

„Tak," sagde Bendte og rejste sig igen. „Nu er det saamænd nok. Om det ellers er vist, at Kortene giver Sandheden, saa tænker jeg, min Skæbne bliver god."

„Om det er vist," sagde Else Espens krænket. „Naada, lagde jeg maaske ikke Kort baade for Grethe Lystrup, før hun kom i Højheden, og for Madam Gregersen, da hun vandt i Tallotteriet? En syv og en ni lagde jeg, og hun holdt lige bestemt paa de Numre... og vandt, som man vel kan vide. Gaa du kun trygt til det, du har for i Dag, hvad det end er, saa er Lykken dig vis."

Bendte gik ogsaa helt fornøjet fra hende; saa glad var hun, at hun gik helt ud paa Frederiksberg, endskønt hun jo godt nok vidste, at Kongen og Kronprinsen kun boede dér om Sommertiden. Men siden hun nu engang var der, gik hun ind i Haven, som nu var bleven aabnet for det hele Folk, og saa paa Herligheden. Der var rigtignok ikke meget, eftersom det var Vinter;

men det var jo ganske nyt for hende at gaa i en rigtig stor Skov, saa hun blev ved at gaa rundt og rundt; Slottet stod hun længe og stirrede paa og syntes slet ikke, det var saa forskrækkelig stort; det var da ikke nær saa overvældende, som hun havde tænkt sig, og saa var der hverken Taarn eller Spir, saadan som paa Rosenborg...

„Uha!" tænkte hun gysende, „om det nu havde været Sommer, og han havde boet deroppe, saa skulde jeg have været til det lige med det samme."

For det kan jo ikke nægtes, at jo nærmere det kom, des mere krøb det i hende, og hun var helt glad over, at hun havde den lange Vej tilbage til Byen igen.

For nok havde hun jo set Kronprinsen den Dag i Skolen, og da havde han været saa venlig, saa venlig. Og god vidste hun jo, han var; alle lige til den ringeste kunde gaa ind til ham og bede ham om, hvad det skulde være... Men alligevel...

Da hun kom til Kongens Nytorv, havde hun egentlig helt opgivet det; hun blev staaende dér og saa paa Kanerne, der kørte Folk rundt om Hesten, hvis man ellers havde en Toskilling til Turen...

Hun følte i sin Lomme... jo, en Toskilling havde hun da. Hun kom hen til Kanerne og fik sig en Plads; der stod en tyndklædt Dreng

ved Siden af og græd, baade fordi han frøs, og fordi ingen vilde tage ham op at køre. Ham fik hun med sig; og saa gik det i susende Fart rundt om Hesten, saa hun fik helt røde Kinder...

Da hun kom af igen, havde hun faaet nyt Mod og var bestemt paa at føre sin Plan igennem. Alle Folk saa saa glade ud, og alting laa saa rent og glitrede hvidt i Sneen... Kronprinsen kunde da umuligt være i daarligt Humør i saadan et Vejr; og hvis bare han var glad, saa vidste hun, han ikke kunde sige nej til noget; det sagde alle...

Lidt efter sad hun med bankende Hjerte i Forgemakket paa Amalienborg. Der var helt fuldt af Folk, som vilde bede for sig selv eller andre, og Modet sank i Bendte Frederikkes Bryst; hun begreb ikke, hvordan hun skulde naa at komme ind den Dag...

Saa hørte hun to Mænd, der sad ved Siden af hende, hviske til hinanden:

„Kronprinsen er her slet ikke i Dag," sagde den ene. „Det er bare en af hans Adjudanter, som tager imod."

„Ja," sagde den anden gnavent. „Hans kongelige Højhed holder Eksersits ved Rosenborg. Naar det er hundekoldt, under han ikke Folkene at sidde ved Varmen."

„Hans kongelige Højhed skaaner nu heller ikke sig selv, svarede den første. „Hvis man

mener andet, gør man vist ogsaa bedst i at holde sine Tanker hos sig selv.

„Gudbevares! Jeg kommer nu ellers blot for at tilbyde Hans Kongelige Højhed en Forretning," sagde den anden. „Men jeg begriber ellers ikke, at alskens Tiggerpak skal have Lov til at rende ham paa Dørene, saa her daarligt bliver Plads for honette Folk."

Han tog sig en Pris og saa sig foragteligt omkring i Stimlen.

Men Bendte havde allerede hørt nok; hun var længst nede ad Trappen og ude paa Pladsen. Kronprinsen holdt altsaa Eksersits paa Rosenborg...

Uden at tænke over, hvad hun gjorde, styrede hun sine Skridt ned ad Gothersgade, og næppe var hun kommen til Kronprinsessegade, før hun saa dem komme ridende, alle de røde Fjer, med Kronprinsen i Spidsen. Før hun fik sig besindet, knælede hun ned der i Sneen foran ham, saa det var alt det, Kronprinsen fik holdt sin Hest an i rette Tid.

„Herre Jesus," sagde Kronprinsen og blev helt hvid i Ansigtet. „Her rider vi og tænker paa vore Undersaatters Vel, og saa kaster de sig lige ned under Hovene paa Hesten, saa vi med Nød og næppe kan undgaa at ride dem ned."

Han saa nysgerrigt paa Bendte Frederikke og lo saa smaat. Han var i et overstadigt Humør; for Eksersitsen var gaaet glimrende; og saa havde

der været et Kompagni med nogle nye Parade-uniformer, som han selv havde komponeret, og de havde taget sig straalende ud.

„Det er jo endda kun en bitte Pige," sagde han og lo igen. „Rejs hun sig kun op og sig os, hvad der tynger paa hendes lille Hjerte; hun ligger jo dér og bliver helt vaad paa sine Knæ."

Bendte blev hverken rød eller rejste sig; hun strakte blot Armene bønfaldende i Vejret og begyndte paa en Beretning om sin Ulykke.

Vil hun nu værsgo' se, hun faar rejst sig op," sagde Kronprinsen og saa bister ud. „Hun ligger jo dér og faar sig en Lungebetændelse paa Halsen. Og alt det, hun siger, forstaar jeg ikke et levende Muk af. Hun kan komme i Morgen Aften paa Amalienborg Klokken seks og forebringe sin Klage, saa skal vi se, hvad vi kan gøre for hende."

Bendte havde omsider faaet rejst sig og stod og nejede ved Siden af Gaden.

„Gaa hun nu kun hjem og vær ved godt Mod," sagde Kronprinsen. „Og drik sig noget Brystthe. Hvad ellers hendes Ulykke angaar, saa er den vel ikke værre, end at vi kan gøre det godt. Og Gud befalet!"

Han slog ud med Haanden og red derfra. Bendte stod nejende og saa efter ham. Men saa mærkede hun, at Folk gloede paa hende; og Gadedrengene begyndte at pifte i Fingrene. Hel-

digvis kom én Nyboderskone, hun kendte, forbi i det samme, og fik lodset hende hjem...

Da Bendte indfandt sig paa Palæet den næste Aften, tog Generaladjudanten, Bülow, imod hende og førte hende efter Ordre ind til privat Audiens. Han var noget af en Kender og havde den Særhed, at han saa mest efter, om Kvinderne havde kønne Hænder. At Bendtes var baade nydelige og smaa, havde han set ved første Blik, og han gik op og ned i Forværelset med Hænderne paa Ryggen, nynnende saa smaat, som han havde for Skik, naar noget havde vakt hans Behag.

Men saa blev Døren ind til Kronprinsens Gemak pludselig smækket op med et Brag.

„Bülow!" raabte Kronprinsen. „Kom herind!" Og hans kongelige Højhed pegede paa Bendte, der stod midt paa Gulvet og græd, som hun var pisket.

„Det er ligesom Spundset var taget af en Tønde," sagde Kronprinsen ærgerlig. „Alt det, jeg snakker for hende, farer hun bare fort med at tude og tvine og snakker en hel Bunke af sig, ingen Djævel kan blive klog paa. Se at faa Rede paa, hvad det er, Pigebarnet mener..."

Det lykkedes hurtigt Bülow at faa Bendte snakket til Rette, saa hun kunde fortælle i Sammenhæng... om den ansete Mand, hendes Fader havde været, men saa var Ulykken kommet, han havde givet sig til at drikke og pantsat sin Mundering...

„Føj for Pokker," sagde Kronprinsen, „har han pantsat sin Mundering? Har han pantsat Kongens Tøj?"

Han kløede sig i Nakken og saa til Bülow; for han kunde ikke for sin Død lide at se Kvinder græde; men lukke Øjnene for en saa uforsvarlig Omgang med selve den hellige Uniform gik dog heller ikke ret vel an...

„Om Deres kongelige Højhed vilde lade Naade gaa for Ret, lod det sig vel gøre," sagde Bülow. „I Betragtning af Mandens Fortjenester... men naturligvis maatte Admiralitetets Betænkning først høres i en saa vigtig Sag."

„Ja," sagde Kronprinsen, „lad det være saadan."

Han gik hen til Bendte og klappede hende kejtet paa Kinden.

„Gaa hun nu kun hjem og sov roligt," sagde han. „Men over alt det har jeg jo slet ikke faaet at vide, hvad hun hedder."

„Bendte," sagde hun, „men de kalder mig Frederikke. Det er efter Hans Majestæt."

„Hans Majestæt hedder jo Christian," sagde Kronprinsen. „Saa gammel er hun da ikke, at hun kan være fra den forrige Konges Tid."

Men saa kom han pludselig til at le, for han havde det saadan, at han glemte sjældent noget, helst naar det var Smaating.

„Nu husker jeg," sagde han, „en lille Pige i en Skole..."

Og han strøg let hen over hendes Fletninger.

„En sød lille Pige var det... og det er det da endnu. Gaa nu kun hjem, som vi har sagt, saa skal vi gøre for hendes Fader, hvad vi kan."

Han stod og saa langt efter hende, da hun gik...

Dagen efter dømte den kombinerede Ret Morten Rafsted til 50 Slag Kat ved Pælen. Det var billigt sluppet; og allerede Dagen efter formildedes Straffen til 27 Slag Kat. Morten Rafsted beholdt sin Medalje og blev i sin Bestilling, saa Hjemmet kom paa Fode.

I Nyboder havde Begivenheden kun kastet Glans over ham og hans Hjem, og Straffen vanærede ingen Mand. Men alligevel sagde han sjælden noget mere, gik kun sin stille Gang. Han var fra den Dag af i sine egne Øjne en mærket Mand.

ELLEVTE KAPITEL.

Hans kongelige Højhed.

Der var ingen Tvivl om, at hans kongelige Højhed kedede sig.

Bülow stod netop i Forgemakket og tænkte paa det, da han havde fulgt den smaa Jomfru Rafsted til Dørs, og det undrede ham ingenlunde. Tværtimod, naar han tænkte paa Kronprinsens Skæbne fra den første Dag til nu, maatte hans Hjerte fyldes af Medynk...

Allerede som Dreng var han blevet behandlet saa haardt, at vel ikke noget Almuesbarn havde været Genstand for noget lignende. Bülow havde hørt haarrejsende Ting derom. Struense havde jo som Læge haft sine egne Teorier. Maaske havde han ogsaa tænkt, at skulde Landet have en Kronprins, var han Mand for at skaffe det

ham selv, he, he... naa, Moderen havde naturligvis kun haft sit Barns Bedste for Øje, og haardfør var Hans kongelige Højhed jo uimodsigeligt blevet af den Opdragelse, der blev ham til Del; men det var alligevel somme Tider gaaet lige haardt nok til.

Som nu det Aar, Hoffet boede ude paa Hirschholm. Dér havde de givet hans kongelige Højhed et Kammer, sam laa lige ved Jorden; tyve Alen langt var det og aabent ud imod Haven med et Gitter ligesom et Fuglebur. Dér havde de lukket ham inde en Dag, da Herskaberne var paa Parforcejagt... det var i Oktober Maaned. Og siden havde de jo glemt alt andet over Hjorten, saa Klokken var blevet elleve om Aftenen, før de kom hjem igen. Da laa Kronprinsen stiv af Kulde, uden at drage Aande, saa de troede han var død. De maatte lægge ham i Sengen hos en ung Kone for at varme ham op; og et Jernhelbred maatte han jo være født med, for han stod det altsammen igennem...

Siden fik han det bedre, da Reverdil blev hans Lærer; men han levede dog en ret glædeløs Barndom, saa at sige uden Fader og Moder, eftersom Faderen var gal, og Moderen døde langt fra ham, nede i Hannover...

Saa fik han næppe Tid til at blive konfirmeret, før han maatte tage Styret selv, og hele hans Ungdom var gaaet hen med kedsommelige Regeringsforretninger. Først Eksersitsen... naa,

den morede nu vel Hans kongelige Højhed, saa længe den stod paa; skulde man sige Sandheden, saa havde han vel leget med sine Regimenter ligesom en Dreng med sine Tinsoldater, he, he... Og saa gik det løs med Jagter en Tid; det var især Generaladjudant Lindholm, der havde faaet ham til det; Bülow huskede de gode Frokoster, det havde givet... Postej, Hamburger-Oksebryst, Kalvesteg, Gaas eller Kyllinger, Oksetunger, Brunsvigerpølse og Kage... dertil Biskop, Madeira og gammel Rhum, hum, hum...; men Maden brød hans kongelige Højhed sig nu ikke stort om, saa tarveligt han var vant fra Barn; og Jagten kunde jo ikke være ham til stor Forlystelse, eftersom han jo nok kunde skyde, men sjeldent ramte det, han sigtede paa...

Saa var der Tobaksrøgningen og Fægtningen... og Maskeraderne. Bülow huskede især én... fra 1803 var det, Marts 1803, da havde Kronprinsen været i gult Atlask og forestillet en gammel Konge fra den Tid, da Sigrid levede; Kammerherre Suhm havde skrevet en hel Fortælling derom, og Laurent udførte den i en Ballet, særdeles smagfuldt. Tilsidt blev der fægtet...

Hmja!

Bülow trommede med Fingeren paa Ruden og sukkede. Alt det kunde jo være meget godt. Men der var ingen Stadighed ved hans kongelige Højhed, man vidste aldrig, hvor han vilde hen. Og saa var der hans overhaandtagende Lyst til

at blande sig i Regeringsforretningerne, hver lille Smule vilde han tage sin Bestemmelse om, som om hele Landet kunde gaa rundt i det ene Hoved... og som om man ikke havde sine betroede Mænd. Meget bedre gik det, naar Kongen indskrænkede sig til at amusere sig, og saa lagde Regeringens Byrder paa en dertil egnet Mands Skuldre... for Eksempel nu ham, Bülow. Han skulde saa gerne paatage sig Regeringens Byrder og holde Hans kongelige Højhed fri for alle disse kedsommelige Smaating...

Nej, der var ikke andet at gøre, man maatte finde paa noget, hvor Hans kongelige Højheds Interesse kunde anbringes for længere Tid, eller om muligt for bestandigt...

Hvad var der andet end Amour? Det var da ogsaa uhørt at have naaet Hans kongelige Højheds Alder og ikke engang have sig en Mætresse. Men det var og blev nu en intrikat Sag at røre ved...

Bülow vaagnede af sine Grublerier ved, at Fløjdørene blev smækket op, og Hans kongelige Højhed kaldte.

„Bülow," sagde Kronprinsen, „véd du, hvad jeg sad og tænkte paa just nu?"

„Ja," sagde Bülow dristigt. „Deres kongelige Højhed tænkte paa den unge Jomfru, som var her for at bede for sin Fader."

„Det gjorde jeg," sagde Kronprinsen og gik

op og ned. „Og véd du saa, hvad jeg tænkte paa med hende?“

Bülow skævede til ham for at se, hvor vidt han turde gaa; der var saa uhyre Forskel med Hans kongelige Højhed... somme Tider kunde han blive opbragt, naar man ikke udtrykte sig med den største Højtidelighed; men til andre Tider led han godt, at man kom med en Spøg, selv om den var grov. I Øjeblikket mente Bülow at turde vove det sidste.

„Det er ikke let for mig at hæve mig til Deres kongelige Højheds Tanker,“ sagde han. „Men jeg véd, hvad Rømeling vilde have tænkt.“

„Haa, haa,“ lo Kronprinsen og gned sig i Hænderne, „hvad vilde saa den Pokkers Rømeling have tænkt.“

„Han vilde have ærgret sig over, at han lod Pigen gaa,“ sagde Bülow.

„Det vilde han,“ sagde Kronprinsen leende, „det vilde han. Men han vilde aldrig have ladet hende gaa, Bülow, han havde saagu ikke ladet hende gaa for det første...“

„Han havde aldrig ladet Jomfru Rafsted gaa,“ sagde Bülow.

Og saa lo de begge. Men pludselig blev Kronprinsen alvorlig og truede af ham med Fingeren.

„Bülow,“ sagde han, „jeg kender jer, baade dig og Rømeling og Friboe. Men denne her lille Pige skal I lade være i Fred, hører du det?“

„Bevares," sagde Bülow, „naar hun staar under Deres kongelige Højheds Beskyttelse. . ."

Kronprinsen blev staaende en Tid ved Vinduet uden at tale. Saa sagde han uden at vende sig:

„Du gættede alligevel ikke, hvad jeg tænkte paa, Bülow."

Deres kongelige Højhed tænkte vel paa, at Pigen var pæn," sagde Bülow.

„Pæn," sagde Kronprinsen ærgerlig, „hun stod jo her og tudede, saa man ikke engang kunde se hendes Øjne."

Men hun havde nu et dejligt Haar," sagde Bülow. „Deres kongelige Højhed behagede jo selv at lægge Mærke til det."

„Vist havde hun det," sagde Kroprinsen, „og saa var hun saa tækkelig skabt. Jeg har nu aldrig været meget for de tynde."

„Deres kongelige Højhed har altid haft en god Smag," sagde Bülow. . . og tænkte i det samme paa Kronprinsessen, der var saa slank som et Siv.

„Nej, nu skal jeg sige dig, hvad jeg tænkte paa," sagde Kronprinsen og vendte sig. „Se, hvis jeg nu havde sagt nej og ladet hendes Fader afskedige, som han havde fortjent, det Bæst, saa var Hjemmet blevet helt forarmet og havde faldet Staten til Byrde. Det tænkte jeg paa, Bülow."

„Det var lige saa vist, som Deres kongelige Højhed plejer at tænke," sagde Bülow. „Deres

kongellge Højhed er en sand Fader for Landets Børn."

„Det er nogen meget uartige Børn tit," sagde Kronprinsen, „men jeg maa trøste mig med, at jeg gør, hvad jeg kan."

„Deres kongelige Højhed gør altfor meget," sagde Bülow. „Man kan ogsaa tage sig Livet altfor tungt."

„Ja, gu kan man det," sagde Kronprinsen og lo igen. „Du skal nu heller ikke tro, at jeg gaar og morer mig."

„Deres kongelige Højhed er altfor ung til at sidde hele Dagen og regere," sagde Bülow. „Ungdommen kommer ikke igen, naar den først er forbi. Deres kongelige Højhed skulde slaa Dem lidt løs."

„Gud véd, hvad det skulde være med," sagde Kronprinsen og gabede. „Jeg véd ikke bedre, end at jeg har prøvet det alt sammen, og lige kedeligt er det. Hvis jeg ikke havde noget at bestille, saa. . ."

„Jeg ved ikke, om jeg tør gøre Deres kongelige Højhed et Forslag?" sagde Bülow.

„Kom bare med det," sagde Kronprinsen. Men hvis det er noget med Jagt eller Maskerade. . ."

„Jeg vilde foreslaa Deres kongelige Højhed at gøre Rømeling et Besøg," sagde Bülow. „Han har indrettet sig et lille Dueslag i Læderstræde. . ."

„Haa, haa," lo Kronprinsen... „du er en Skælm, Bülow. Men jeg tænker, den gode Rømeling vil helst være ene Hane i Kurven; det kunde være, Dueslaget var tomt, naar jeg kom."

„Deres kongelige Højhed skulde naturligvis komme uanmeldt," sagde Bülow. „Og inkognito. Jeg tænker ikke, Rømeling lukker Døren for Greven af Christiansborg."

Kronprins Frederik lo umaadeligt og Besøget blev berammet til næste Aften. Bülow paatog sig at ordne alt fornødent og var særdeles godt fornøjet med Dagens Resultat.

TOLVTE KAPITEL.

I Dueslaget.

Allerede tidlig næste Formiddag begav Bülow sig paa Vej til Rømeling og satte ham ind i Sagen.

„Du maa naturligvis lade overrasket," sagde han, „for det hele skulde jo være en Hemmelighed. Men hvordan skulde det kunne lade sig gøre? Sørg for at Friboe er her og Martha Sejrsen... og saa naturligvis Jomfru Rafsted; men hende skal jeg selv tage mig af."

„Men jeg forstaar ikke et Ord af det hele..." indvendte Rømeling og stirrede paa ham med aaben Mund.

„Det gør heller ikke noget," sagde Bülow smilende. „Ellers synes jeg, Sagen er let at begribe. Hans kongelige Højhed keder sig og vil amusere sig en Smule; saa I maa sørge for allesammen at være i godt Humør... og saa maa her være rigeligt med god Vin. Hans kongelige Højhed bliver kaad, naar han har drukket."

„Jeg begriber stadig ikke et Muk", sagde Rømeling og rystede paa Hovedet. „Dette strider jo ganske mod Hans kongelige Højheds Vaner. Her stikker noget under... det er dig, der har noget for, Bülow."

„Naa saa meget indser du dog?" sagde Bülow og lo. „Sagen er ganske simpelt den, at hans kongelige Højhed vil tage sig en Mætresse."

Rømeling fløjtede og saa smilende paa Bülow.

„Det vil sige, hans kongelige Højhed har ikke resolveret sig endnu," sagde Bülow. „Strængt taget tror jeg ikke, han selv ved noget om det. Men det er godt for de høje Herrer, at de har Folk om sig, der forstaar at læse i deres Hjerter og Nyrer og forudser, hvad der tjener til deres Vel."

„Du har altid været en klog Hund, Bülow," sagde Rømeling beundrende. „Og det var pænt af dig, du tænkte paa mig. Har du bestemt, hvem det skal være?"

„Det vil Tiden vise," svarede Bülow diplomatisk. „Det er godt, du har noget at spekulere paa; saa keder du dig ikke til iaften."

„Jeg haaber ikke, han tager Grethe Lystrup fra mig," sagde Rømeling. „Nu har jeg engang vænnet mig til hende og føler ingen Lyst til Forandring."

„Du skulde saamænd gifte dig med hende," sagde Bülow og lo.

Pludselig gik der et Lys op for Rømeling og han slog sig for Panden.

„Det er Bendte," sagde han og knipsede med Fingrene. „Sagde jeg det ikke nok? Du maa indrømme mig, at jeg selv var den første, der opdagede hende."

„I hvert Fald var jeg den første, der foreslog hende for Hans kongelige Højhed," sagde Bülow koldt. „Sørg nu for, at alting er i Orden til rette Tid."

Han gik lige fra Rømeling ud i Elefantgade, hvor Madam Rafsted kniksede helt ned til Jorden over det fornemme Besøg. Bülow saa straks, af hvad Støbning hun var, og talte rent ud. Bare nævnte han ikke Kronprinsen. Og da hun hørte Generaladjudantens Ærinde, slog hun i sin Taabelighed Hænderne sammen af Forundring og Glæde.

„Sagde jeg det ikke nok?" udbrød hun. „Jeg har altid sagt, at Bendte var født til noget højere. Men en saadan Ære..."

„Se nu, hun tager Vare paa sin Mund," sagde Bülow barsk. „Endnu er ingenting afgjort, og kommer der noget ud om Sagen, kan det hele

være omsonst. Bærer hun sig ad som en fornuftig Kone, ser hun vel nok, hvad Fordel deraf kan flyde for hende selv."

„Jeg skal være tavs som et Evangelium," sagde Madam Rafsted og nejede med tindrende Øjne. „Deres Excellense kan ganske stole paa mig."

Og Madam Rafsted var i Sandhed tavs som et Evangelium... det vilde da ogsaa være for meget forlangt, at hun skulde kunne tie med saa stor en Lykke. Konerne kom jo rendende for at høre, hvad der var paa Færde, og hun rendte selv med Nyheden fra Dør til Dør. Inden Aften vidste hele Nyboder, at Bendte om Aftenen skulde i Selskab med en fornem Greve, som var saa forelsket i hende, at han vilde give hende Heste og Vogn, ja saagar et Slot...

Saa kom Aftenen, og Greven af Christiansborg blev uden Vanskelighed indladt hos Grethe Lystrup i Dueslaget. Grethe nejede dybt, og Rømeling bøjede sig endnu dybere og snakkede om den uventede Ære...

„Greven af Rømeling behøver ikke at gøre saa mange Komplimenter med Greven af Christiansborg," sagde Kronprinsen muntert. „Saa meget mere som Christiansborg, Gud bedre det, ligger i Ruiner, mens Rømeling endnu har konserveret sig ganske godt."

Han havde straks faaet Øje paa Bendte, og hans lyse Øjne skinnede, da han saa hende.

„Se se," sagde han, „der har vi jo vores lille Jomfru fra i Gaar. Det ser jo næsten ud som et helt Komplot..."

Han truede ad Bülow med Fingeren.

„Det lader ikke til, vi kan anvende dig i Statssager," sagde han og lo. „Jeg mente dog, jeg havde lært dig Diskretion, og saa har du her anstiftet en hel Kabale bag min Ryg paa Trods af mine udtrykkeligste Ordrer."

„Det er enhver Tjeners Pligt at opfylde sin Herres Ønsker," sagde Bülow... „selv om han ogsaa maa gætte sig til dem, fordi hans Herre er altfor diskret."

„Hm hm," sagde Kronprinsen og saa flakkende paa ham... „vi mente ellers, vi havde gemt vore Tanker godt. Men din Iver i Tjenesten skal ikke komme dig til Skade."

Saa gik de til Bords, og det blev et helt muntert Maaltid. Kronprinsen kunde slaa sig løs som en stor Dreng, naar han var i det Lune; og han følte et usigeligt Behag ved at have Bendte siddende saa nær op ad sig. Men hvergang han kom til at røre ved hende, blev han rød i Hovedet ligesom en Skoledreng, saa de mere erfarne Herrer kunde ikke lade være med at smile...

„Han er nu alligevel sød," hviskede Martha Sejrsen til Friboe, der sad ved Siden af hende.

„Sød?" sagde Friboe sagte. „Han er regerende Kronprins, er han, og du ønsker sagtens, at du var i Bendtes Sted."

„Jøsses ja," sagde Martha. „Tænk, hvor hun kan faa det dejligt. Men jeg tror nu, hun maa tage ham selv, hvis hun vil have ham, saa undselig han er."

„Det gør hun saamænd ogsaa nok," hviskede Friboe tilbage. „Hun er ikke saa hellig, som hun stiller sig an til. Sikken et Par Øjne, hun sætter paa ham."

„Tager hun ham ikke, saa tager jeg ham," hviskede Martha. „Han er lige til at bide i."

„Nej," sagde Friboe, „du vilde ikke være noget for ham. Det er netop, fordi hun lader saa ærbar, at han er efter hende."

„Ja, Mandfolk er nogen sære Fisk," sagde Martha og tømte sit Glas.

„Det er de," sagde Friboe og kneb hende i Siden. „Det er ikke godt at vide, hvad I vil med os."

Efter Bordet faldt det sig naturligvis saadan, at de andre var i den yderste Stue, mens Kronprinsen og Bendte sad i den inderste.

Kronprinsen sad længe og saa paa Bendte uden at sige et Ord. Saa gav han sig pludselig til at lege med hendes lyse blanke Fletninger.

„Naa, lille Pige," sagde han, „hvad hedder han saa — han, din Kæreste?"

„Jeg har ingen," sagde Bendte stille.

„Det var da mærkeligt," sagde Kronprinsen. saadan en pæn Pige. Men jeg tør vædde paa, at du har haft en."

„Det har jeg," sagde Bendte.

„Og hvad hed saa han?" spurgte Kronprinsen.

„Han hed Jakob, Deres kongelige Højhed."

„Ja lad du nu blot den kongelige Højhed fare og fortæl mig hellere, hvad din Jakob har gjort, siden han ikke er din Kæreste mere?"

„Han — han kyssede mig."

Kronprins Frederik brast i en umaadelig Latter og lagde sin Arm om hendes Liv.

„Du er en morsom lille Pige," sagde han. „Hvad skulde din Kæreste vel andet end kysse dig?"

„Det var heller ikke det," sagde Bendte Frederikke.

„Naa, hvad var det saa?" spurgte Kronprinsen. „Smagte det maaske ikke godt?"

„Nej," sagde Bendte Frederikke. „Dengang han kyssedé mig, saa vidsté jeg, at jeg ikke elskede ham."

„Vidste du det da ikke før?" spurgte Kronprinsen og lo igen.

„Saadan noget kan man da ikke vide, før man har prøvet det," sagde Bendte.

„Du er en rigtig sød Pige," sagde Kronprinsen. „Vilde du prøve paa at kysse mig?"

„Ja," sagde Bendte og saa lige paa ham.

Saa paa en Gang slog hun Armene om Halsen paa ham og kyssede ham lige midt paa Munden.

„Naa," sagde Kronprinsen, „kunde du saa nok lide at kysse mig?"

„Ja," sagde Bendte, „dig elsker jeg. Men det vidste jeg godt i Forvejen."

Kronprinsen drog hende op paa sit Skød og blev ved at kysse hende, mens han strøg med Haanden over hendes Haar.

„Vilde du blive hos mig i Nat?" spurgte han.

„Jeg vilde helst blive hos dig altid," sagde Bendte.

Lidt efter brød Kronprins Frederik op, efter at han først havde hvisket nogle Ord til Bülow.

Saa gik ogsaa de andre, to og to. Bülow skulde følge Bendte hjem.

Og saa fulgte han hende til Amalienborg.

TRETTENDE KAPITEL.

Et Arrangement.

Hver Aften kom Bendte hos Grethe Lystrup i Dueslaget i Læderstræde, og hvis Greven af Christiansborg ikke kom der selv, saa var der dog sikkert en af Kavallererne, der havde allerhøjeste Ordre til at følge hende hjem — til Amalienborg. Kronprins Frederik blev gladere og gladere for hende, hver Gang han var sammen med hende, og Bülow gik bare og ventede paa en Lejlighed, saa han kunde faa Forholdet ordnet noget fastere; for det kunde jo ikke nægtes,

at som det var, havde det adskillige Ulemper. Kronprinsen følte sig heller ikke tilfreds med Tingene, som de gik.

„Bülow," sagde han en Dag, „véd du, hvad jeg vilde ønske?"

„Nej, Deres kongelige Højhed," sagde Bülow.

„Jeg vilde ønske, jeg var Hørkræmmer," sagde Kronprinsen med den uskyldigste Mine af Verden.

„Hør... Hørkræmmer, Deres kongelige Højhed," stammede Bülow.

„Ja, véd du hvad, Bülow," sagde Kronprinsen, „saadan en velstaaende og velmeriteret Borger i Staden har det s'gu dog i Grunden bedst. Tænk, naar man er færdig med sit Arbejde, saa at kunne trække i Tøflerne om Aftenen og sidde med sin Pibe over Avisen... kanske med en Nabo over et Krus Øl og kritisere Landets Regering, hvad Bülow? I Grunden maa det dog være meget behageligere saadan at kunne gøre Politikken af med en Sludder for en Sladder, i Stedet for at skulle staa her og have hele Ansvaret og blive skældt ud, selv om man gør det aldrig saa godt."

„Jamen, Deres kongelige Højhed...," sagde Bülow.

„Ja, det kan nu ikke nytte, hvad du siger, Bülow," sagde Kronprinsen. „Tager jeg Hatten op, faaar jeg Klø, og lader jeg den ligge, faar

jeg ogsaa Klø. Det er meget ubehageligt at være Regent."

„Jeg finder dog, Deres kongelige Højhed er som skabt til at regere," sagde Bülow.

„Jeg er født til det," sagde Kronprins Frederik, „jeg er født til at til at regere, det véd jeg nok. Men jeg er min Sæl skabt til at være Hørkræmmer. Tænk, om man kunde sidde dér om Aftenen med sin Mutter, som man selv havde valgt sig, og som man holdt af; og saa, naar Vægteren raabte ti, kunde man krybe til Køjs og trække Nathuen ned over Næsen. De Folk véd ikke, hvor godt de har det."

„Deres kongelige Højhed vilde ikke kunne leve uden Magten," sagde Bülow. „Tænk bare paa Hæren. . ."

„Naa," sagde Kronprinsen, „jeg kunde jo blive Major i Borgervæbningen, saa havde jeg da nogen Soldater at eksersere med alligevel."

Saa lo han kort og gik over til noget andet, og Bülow vidste, som saa ofte før, ikke, hvor han havde ham. . . om det var Spøg eller Alvor eller noget af begge Dele. Men han forstod nok, hvor Skoen trykkede. . .

Kronprinsen ønskede at gøre noget mere for sin lille Bendte; og han ønskede først og fremmest at have hende for sig selv i et lille borgerligt Hjem, hvor han kunde finde Fred og Hygge efter Regeringens Byrder og alt Dagens Etikettevrøvl.

Bülow havde ogsaa flere Gange slaaet paa det; men Kronprinsen havde vist ham kort af. Han syntes sagtens, at Landet havde haft Skandaler nok af sit Kongehus, og nu sad han her med sin sindssyge Fader, der var til Spot og Spe for det ganske Folk. Det nagede ham allerede nok i Samvitttigheden, at han havde indladt sig paa Forholdet til Bendte Frederikke. Dog mente han i sin Naivitet, at det var en Hemmelighed for andre end de indviede.

Men det havde Madam Rafsted sørget for, at det ikke var. Hun havde hverken haft Rist eller Ro, før hun fik at vide, hvem den fornemme Greve var, som Datteren stod i Forhold til. I flere Aftener havde hun holdt Vagt udenfor Grethe Lystrups Dør, og en Aften var hun saa fulgt efter Bendte, der gik ned ad Gaden med Friboe. Da hun saa, de forsvandt ind i Amalienborg, fik hun jo nok sine Formodninger; og saa var hun ikke længe om at klemme Bendte, til Sandheden kom frem.

Det kan nok være, hun kroede sig, da hun sad omme hos Else Espens og berettede hende, at hendes Datter var selve Kronprinsregentens Mætresse.

„Hvad sagde jeg," sagde Else Espens, der var blevet svært gammel paa det sidste og rokkede og rystede paa Hovedet. „Hvad sagde jeg! Jeg lagde selv Kortene op for hende, og der

kom kun Konger og Dronninger og Esser, lutter Herreblade. . ."

Og alle Madammerne i Nyboder maatte indom til Madam Rafsted for at høre Nyheden bekræftet af hendes egen Mund. Og Madam Rafsted var ikke den, der satte sit Lys under en Skæppe. Kaffekedlen snurrede den ganske Dag, for der var jo ingen smalle Steder hos Rafsteds mere; det var ikke helt smaa Summer, Bendte efterhaanden bragte hjem fra sine natlige Besøg, selv om hun naturligvis maatte bruge det meste til at fikse sig selv op. . .

Men Bülow blev rasende, da han hørte, at Sagen var kommet ud, og sendte sporenstregs Bud efter Madam Rafsted.

„Om hun ikke har bedre Forstand, kan hun ødelægge det hele, før hun véd af det," sagde han. „Nu gaar hun smukt rundt og fortæller, at hvert Ord er Løgn i hendes Hals, ellers skal jeg lære hende noget andet."

Madam Rafsted blev saa forskrækket, at hun lovede at gøre, hvad hun kunde, og hun holdt det ærligt og redeligt. Men det hjalp ikke stort; ingen troede hende, og Rygtet var ogsaa allerede ad anden Vej sivet ud i Byen.

Saa ansaa Bülow det for sin Pligt at meddele Hans kongelige Højhed Sagen.

„Ja, er det nu ikke en forbandet Geschiche," sagde Kronprinsen ærgerlig og rev sig i Haaret. „Det er jo det, jeg siger, man skulde være Hør-

kræmmer, saa kunde man sagtens faa Lov til at beholde sin lille Veninde i Fred."

„Hvad befaler Deres kongelige Højhed, at jeg skal gøre?" spurgte Bülow.

„Ja, det spørger jeg dig om," sagde Kronprins Frederik. „Du er en gammel Ræv, Bülow; hvis nogen kan løse den Knude, saa maa det være dig."

„Deres kongelige Højhed kan jo lade Folk snakke," sagde Bülow. „Det angaar jo da til syvende og sidst ingen anden end Deres kongelige Højhed selv."

„Gør det ikke?" fo'r Kronprins Frederik op. „Jeg skulde mene, alt hvad der angaar os, angaar ogsaa vort Folk. Her kan jo blive Tumult, hvad Øjeblik det skal være. Kongen er gal, vil Folk sige, og Kronprinsregenten holder sig en Mætresse; hvorfor skal vi betale til alt det? Her kunde ligefrem blive Revolution, Bülow."

„Naar Folket har snakket om en Ting i otte Dage, saa er den glemt," sagde Bülow. „Hvis jeg var i Deres kongelige Højheds Sted, vilde jeg sætte haardt imod haardt."

„Hvordan skulde det gaa til?" sagde Kronprinsen.

„Jeg vilde gøre Forholdet officielt, Deres kongelige Højhed," sagde Bülow. Kongen kan jo gøre, hvad han vil, og det er vel heller ikke noget uhørt, at han tager sig en Mætresse."

„Det gaar aldrig an," sagde Kronprinsen og rystede paa Hovedet. „Du maa ikke glemme, at jeg ikke er Konge endnu. Og jeg véd ikke, hvad det er for urolige Hoveder, der sidder paa Folk nu om Stunder. Man kunde godt risikere, at de genkendte Bendte en Dag paa Gaden og forulempede hende... tænk, om de ligefrem rev hende i Stykker, Bülow," sagde Kronprinsen og gøs.

„Ja, saa véd jeg ikke bedre, end at Deres kongelige Højhed afbryder Forholdet," sagde Bülow og trak paa Skuldrene.

„Afbryde Forholdet?" raabte Kronprinsen forbitret. „Skille mig af med min gode, søde, lille Bendte? Du er en slet Raadgiver, Bülow."

„Jamen, naar Deres kongelige Højhed..."

Kronprinsen tog sin Hat paa Bordet og kylede den hen i Hjørnet af Stuen.

„Jeg véd Dælen gale mig ikke, hvad jeg skal med alle jer Adjudanter," skreg han. „Naar der endelig engang er noget, der ligger mig paa Hjertet, kunde jeg lige saa godt sidde midt i en Flok Kalkuner. Men det er naturligvis bare dig, der er dum; send Bud efter Rømeling... jeg er vis paa, at han forstaar sig meget bedre paa den Slags Ting end du."

„Naar Deres kongelige Højhed befaler...," sagde Bülow, der var ganske bleg af Forskrækkelse. „Ellers tror jeg nok, jeg nu har fundet paa et Raad."

„Naa, det var da godt," smaalo Kronprinsen. „Jeg skulde sagtens have givet dig Hatten i Hovedet, saa havde jeg vel faaet Raadet for en halv Time siden."

„Kunde man ikke anbringe Jomfru Rafsted ude paa Landet?" sagde Bülow. „I det mindste for en Tid..."

„Jo, naturligvis, naturligvis," sagde Kronprinsen og gned sig i Hænderne. „Hvorfor sagde du ikke det straks? Hvor skulde det saa være? Jeg tør vædde paa, du allerede har lejet et Hus og det hele..."

„Tværtimod, Deres konglige Højhed," sagde Bülow, „det var saadan en Invention, der fløj lige gennem mit Hoved. Og det er en vigtig Sag, som kræver nøjere Overvejelse. Maaske Deres kongelige Højhed bedst selv..."

„Hvad mener du om Frederiksberg, Bülow?" sagde Kronprinsen. „Saa kunde hun spadsere i Haverne derude, og saa havde jeg hende saa rart nær om Sommeren..."

„Tilgiv mig, Deres kongelige Højhed," sagde Bülow, „men netop Nærheden af Slottet kunde blive farlig. Desuden er der jo fuldt op af Landsteder paa Frederiksberg, og det halve Folk drager derud om Sommeren. Skal Sagen holdes hemmelig, maa Jomfru Rafsted flyttes længere bort."

„Ja, hvorhen da?" sagde Kronprinsen og stampede i Gulvet. „Hvis I putter hende væk

for mig i Norge, kunde I lige saa gerne sende hende til Maanen. Jeg maa s'gu da have hende saadan, at jeg kan naa hende, ellers er der ikke megen Fornøjelse ved det."

„Hvis Deres kongelige Højhed vilde unde mig en Smule Tid til Overvejelse, kunde jeg uden Tvivl finde noget, der var tilfredsstillende," sagde Bülow. „Jeg beder Deres kongelige Højhed stole paa, at jeg skal gøre alt, hvad jeg formaar."

„Saa gør det, Bülow, saa gør det," sagde Kronprinsen. „Og lad mig vide, saa snart du har faaet det i Orden."

„Og indtil da, Deres kongelige Højhed?" spurgte Bülow.

„Indtil da bliver alt ved det gamle," sagde Kronprinsen og slog ud med Haanden. „Endnu er det vel mig, der regerer, og ikke mit Folk."

„Jeg er ganske af Deres kongelige Højheds Mening," sagde Bülow og trak sig bukkende tilbage.

Han fik allerede samme Eftermiddag Konsejlet samlet hos Grethe Lystrup. Hverken Rømeling eller Friboe kunde imidlertid finde paa Raad; men det kunde Grethe Lystrup.

„Jeg har en Onkel, som er Smed i Bagsværd," sagde hun. „Han har en stor Æblehave og et pænt lille Hus for Enden af den, som han ikke kan faa solgt. Naar det bliver sat ordentlig i Stand, kunde det være meget passende."

„Du er den klogeste af os allesammen, Grethe", sagde Rømeling og kyssede hende.

„Ja, man kan sagtens være klog, naar man har en Onkel i Bagsværd," sagde Friboe og surmulede; han var selv begyndt at blive svært indtaget i Grethe Lystrup og taalte ikke godt at se paa, at Rømeling kyssede hende.

„Bagsværd er meget passende," sagde Bülow, efter at have tænkt sig en Stund om. „Det er tilpas afsides, og dog ikke længere, end at man kan overkomme at ride derud. Hvad hedder den brave Mand?"

„Han hedder Sejrøe," sagde Grethe Lystrup. „Men han vil naturligvis have sig godt betalt."

„Hans kongelige Højhed betaler," sagde Bülow og slog ud med Haanden, ligesom Kronprinsen plejede.

Saa kom Vinen frem, og de drak mange Skaaler paa det nye Hof i Bagsværd, som Rømeling kaldte det.

Derefter gik Bülow til Madam Rafsted og truede hende paa Livet, hvis hun ikke tav, til alt var bragt i Orden.

Madam Rafsted lovede det højtideligt, hvorefter hun gik rundt i Nyboder og bragte alle Konerne halvt fra Samlingen med forblommede Hentydninger.

Om Aftenen, da de sad ved Grøden, fortalte hun Morten det.

„Tænk, sikken en Ære," sagde hun, „hun bliver jo næsten helt ligesom en Dronning. Hvem skulde have tænkt sig det dengang..."

„Naa," sagde Morten sindigt og tørrede Skeen i Ærmet, „jeg har nu aldrig hørt, det skulde være saa stor en Ære at være en Konges Mikkedulle. De fleste vil vist hellere kalde det en Vanære."

Madam Rafsted stirrede et Øjeblik maalløs paa ham, for siden han var kommen i Ulykke og saa uventet blevet reddet, havde hun ikke hørt ham sige saa meget paa én Gang. Men saa fik hun jo Mælet igen, og det brød løs over hans syndige Hoved.

„Vanære!" skreg hun. „Saa du snakker om Vanære? Hvem var det, som bragte Skammen over vort Hus og nær havde styrtet os alle i Ulykke. Du skulde hellere takke Bendte paa dine Knæ, skulde du, fordi hun har skaffet dig Benaadning, saa vi nu har vort paa det tørre. Jeg véd heller ikke bedre, end at du selv er med til at tage din Part af Fordelen, saa du skulde vist hellere tie stille..."

Morten dukkede sig under Bygen, hvor han sad. Han kunde jo ikke sige stort imod det... strengt taget var det jo rigtigt altsammen...

Saa gik han ud for at slaa et stort Slag paa Brokkensbod, eller hvor det nu kunde træffe sig. Rusen bragte jo altid Glemsel for en Stund.

„Og der er jo Raad til det nu," smaalo han for sig selv, „siden Kronprinsen betaler."

FJORTENDE KAPITEL.

Hoffet i Bagsværd.

Morten Rafsted havde ikke let ved at faa anskaffet sig en ny Æresfølelse, saa han kunde blive stolt af sin Datters Skam; men det hørte han overalt i Nyboder, at Bendte havde rigtignok vundet det store Lod, og der var nok mange større Folk, som slikkede sig om Munden efter at faa deres Døtre i saa høj Stand. Saa var jo nu Kongen ogsaa altid Kongen, og det vidste enhver, at Frederik gjorde ikke noget Menneske ondt med sin gode Vilje...

Morten tav til det. Han maatte da ogsaa ud engang med Malene og se, hvordan Bendte havde indrettet sig. Og det maatte de sige, at det hele var grangiveligt som et Eventyr...

Huset var jo kun lille, men det var pænt hvidkalket med grønne Skodder. Og tre smaa Stuer var der i det; i Sovekammeret var alting hvidlakeret med Guld paa, og Morten Rafsted stod og gabede, mens han saa paa det; det dæmrede i ham, at med s a a d a n et Sovekammer var det hele jo ligesom mere begribeligt og undskyldeligt..

I de andre Stuer var alting Mahogni og med Silke paa; godt var det da, at der var stribede Overtræk over Stolene; men alligevel vovede ingen af dem rigtig at sætte sig.

Anders Greisen var ogsaa med; men ham var Bendte stadig paa Nakken af; for han skulde røre ved alting med sine fedtede Fingre, og Bendte maatte gaa og gnide efter med sit Forklæde. Der var allerede gaaet Husmoder i hende, og hun var paa Færde fra tidlig Morgen til sildig Aften og skurede og polerede...

Der kom ogsaa andre Bekendte fra Nyboder. Jomfru Soelgaard og Else Espens, saa gammel hun var; og alle var de enige om, at Bendte førte sig med en mageløs Værdighed.

Men Smed Sejrøe og hans Kone blinkede saa lunt til hinanden over alle de fine Herrebesøg, der kom til deres Lejer om Aftenen.

„De fine Folk er nu ligegodt noget liderligt Rak," sagde Madam Sejrøe. „Hun kunde da i det mindste holde sig til den ene."

„De betaler godt for sig," sagde Smeden.

„Det gør de," sagde Madammen. „Men det lugter nu ligegodt grimt at have saadan noget i Nabolaget."

„Lugter det kanske ogsaa grimt?" sagde Smeden og holdt hende en Daler under Næsen.

Saa lo Madam Sejrøe og tænkte, at hun havde den klogeste Mand i hele Verden. Og hans Bemærkning kunde jo ogsaa være vis nok;

at en romersk Kejser engang for mange hundrede Aar siden havde sagt noget lignende, generede ingen af dem, eftersom de ikke vidste det.

Men de, som kom om Aftenen hos Jomfru Rafsted, var ikke andre end Grethe Lystrup og Martha Sejrsen, Friboe, Rømeling og Bülow. Og saa naturligvis Hans kongelige Højhed selv; han havde resolveret sig for to Dage om Ugen, Onsdag og Lørdag, og da var det hans bestemte Ønske at træffe sin lille Veninde alene.

Den første Gang tog Bendte imod ham paa Dørtærskelen og nejede dybt.

„Maa jeg byde Deres kongelige Højhed velkommen," sagde hun.

„Snak," sagde Kronprinsen og spændte Sablen af sig. „Tror du ikke, jeg har nok i den Slags Dikkedarier inde i København? Naar jeg kommer herud til min lille Pige, er jeg ikke andet end en Privatperson. Forstaar du ikke det?"

„Jeg kan aldrig forstaa, at Deres kongelige Højhed kan være en Privatperson," sagde Bendte. „Men saa velkommen, Hr. Privatperson," sagde hun og nejede igen.

Kronprinsen lo og lagde sin Arm om hendes Liv.

„Er det Rømeling, der har lært dig saadan noget?" sagde han. „Han er en vittig Hund. Du skal slet og ret kalde mig Frederik; andet er jeg ikke for dig."

„M i n Frederik," sagde hun saa og slog Armene om Halsen paa ham. Og lidt efter sad de

begge to inde i Stuen og smaasladrede som to Børn; han skulde jo se, hvor fint alting var, og beundre hver Smule.

„Naa," sagde han lidt misfornøjet. „Bülow har saamænd ikke sparet paa noget. Det er godt at se, at han ikke skal betale af sin egen Lomme, for han er saa gerrig som en gammel Jøde."

„Deres kongelige Højhed," sagde Bendte og satte Ansigtet op til at græde.

„Frederik," sagde Kronprinsen og stampede i Gulvet. „Har jeg ikke sagt, at du skal kalde mig Frederik? Hvis du kommer med flere kongelige Højheder, rider jeg min Vej igen lige med det samme."

„Jeg vil slet ikke have det," sagde Bendte og brast i Graad. „Tag det altsammen igen. Naar det er for dyrt til mig, vil jeg ikke have det mindste af det... ikke saa meget som en Skammel..."

Hun sparkede til én, der stod hende i Vejen, og kastede sig ned paa Gulvet i voldsom Hulken. Hans kongelige Højhed maatte lægge sig paa Knæ ved Siden af hende og kæle længe for hende, før han fik hende beroliget.

„Du er en lille dum Pige," sagde han og tog hende op paa sit Skød. „Kan du ikke forstaa, at det er slet ikke Pengene, jeg tænker paa? Jeg er saamænd ligeglad, hvad det koster... Herregud, det ene med det andet, det slaar saa-

mænd ikke til alligevel. Men kan du ikke forstaa, jeg havde glædet mig s a a d a n til, at vi skulde have det h y g g e l i g t? Saadan rigtig som et Par Borgerfolk..., se, naar jeg nu sidder og falder i Tanker, saa ridser jeg maaske i Bordet med min Blyant, og saa er det kønne Mahogni straks spoleret."

Han strøg kærtegnende hen over den blanke Bordplade med sin Haand.

„Og hvis jeg er træt, lægger jeg maaske Benet op over en Stol," vedblev han, „og saa ridser Sporerne jo i Silken... jeg vilde meget hellere haft dig ude i Nyboder eller saadan et Sted, hvor man kunne spytte paa Gulvet, ja. Dette her er jo akkurat ligesom paa Amalienborg, kan du ikke forstaa det?"

„Jeg har været saa glad for det altsammen," sagde Bendte og tørrede sine Øjne. „Jeg, som altid har haft det saa fattigt — men det kan du naturligvis ikke forstaa."

„Vist kan jeg det," sagde Kronprinsen og klappede hende paa Haaret, vist kan jeg det. Smaa Piger vil have Stads, det skulde jeg have tænkt paa. Saa du har været glad for det altsammen?"

„Ja, jeg har," sagde Bendte, „men det gør altsammen ingenting. Du maa ridse i Bordet og lægge Benene paa Stolene lige saa meget du vil."

„Maa jeg ogsaa spytte paa Gulvet?" sagde Kronprins Frederik og dikkede hende under Hagen.

„Værsgod," sagde Bendte. „Du maa gøre, hvad du vil, naar bare jeg har dig selv."

„Saa er jeg bange, der ikke bliver meget af Stadsen tilbage," sagde Kronprinsen.

„Det gør heller ikke noget," sagde Bendte, „saa kan du jo bare give mig noget nyt."

Kronprinsen lo og kom til at hoste, saa han maatte rejse sig.

„Dig skulde vi nok sætte til at styre Finanserne," sagde han. „Du er meget klogere end mine Ministre. Men kan du nu hjælpe mig at faa Støvlerne af."

Lid efter sad han henne ved Vinduet med sin Pibe og fingererede ved det, der laa paa Sybordet.

„Hvad er det for en Bog?" spurgte han og holdt et lille tyndt Bind i Vejret. „Er du nu begyndt at læse?"

„Det er Thiemes første Næring for den sunde Menneskeforstand," sagde Bendte undseligt. „Det er en, Moder har skaffet mig; hun siger, at jeg har kun lært saa lidt i Skolen, og nu maa jeg se at uddanne min Aand."

„Saamænd," sagde Kronprins Frederik og flyttede Sybordet, saa han kunde strække Benene fra sig. — „Det kan vist være meget gavnligt; skønt jeg har rigtignok lært en hel Bunke selv, og nu kan jeg ikke engang huske Byerne ved Nilen."

„Dem behøver du da heller ikke at kende for at kunne regere," sagde Bendte.

„Nej, vist ikke nej," sagde Kronprinsen og nikkede. „Men det var nogle rigtige Fæhoveder, som havde med min Opdragelse at gøre. I Stedet for at lære mig at regere, fyldte de mit Hoved med al Slags unyttigt Tøjeri. Men den Bog af Thieme er jo da ellers for de smaa Børn i Skolen, har jeg hørt."

„Der staar saamænd meget i den, der kan være kønt og nyttigt for voksne ogsaa," sagde Bendte. „Skal jeg læse noget for dig?"

„Gør du kun det," sagde Kronprinsen og gabede. „Skal jeg regere Landet, er det vel ingen Skade til, at jeg kender, hvad de lærer mine Børn."

„Her er saadant et kønt Kapitel, der hedder „Dom", sagde Bendte Frederikke.

Og hun begyndte at læse paa sin ensformige, drævende Skolepigemanér der var helt søvndyssende, saa hun nikkede selv, da hun kom til det sidste:

„Faderen: F. Eks, naar du siger: Vejret er skønt, hvorom taler du da? Barnet: Om Vejret. F.: Eller naar du siger: jeg er mæt; hvorom taler du da? B.: Om mig selv. F.: Naar du alene siger Vejr eller jeg, saa siger du et enkelt Ord og udtrykker dermed en enkelt Forestilling. Men naar du siger noget om Vejret eller dig selv, saa forbinder du to Forestillinger med hinanden

og afsiger en Dom. Altsaa de Ord: Vejret er skønt, og: Jeg er mæt, ere Domme. Nu vil du ogsaa forstaa mig, naar jeg siger: sig mig din Dom om begge disse Forskrivter. B.: Ja, nu forstaar jeg det, nemlig, jeg skal sige dig, hvilken der er smukkest!"

Bendte undertrykte en Gaben og saa over paa Kronprins Frederik for at se, om hun havde vundet hans Bifald. Men Hans kongelige Højhed sad med Piben mod Knæet og Haanden under Hovedet og sov de retfærdiges Søvn.

Saa lagde hun Haanden i Skødet og saa ud i Aftenen, hvor Skovene blaanede. Der var slet ingen Tanker i hende; hun var glad, naar bare hendes kongelige Elsker var hos hende, og følte sig for første Gang i sit Liv fuldkommen tilfreds.

Saa vaagnede Kronprinsen i det samme og rakte sig.

„Det er vist en meget udmærket Bog," sagde han, „selv om jeg synes, den maa være temmelig lærd for saadan en bitte Pog. Kan du ikke læse lidt mere? Det er saa hyggeligt, du, bare saadan at kunne sidde stille og høre. Og saa har du saadan en nydelig Stemme."

Bendte blev rød af Glæde over Anerkendelsen og læste fornøjet videre af Kapitlet om „Brug — Misbrug". Og denne Gang faldt Kronprinsen ikke i Søvn; han lyttede opmærksomt til og nikkede af og til anerkendende.

Men saa kom Bendte til Slutningen:

„Faderen: Naar du med Kniven skærer din Mad, er det Brug eller Misbrug? Barnet: Det Brug. F.: Naar du ikke spiser Brødet, men gør smaa Kugler af det til at lege med, er det Brug eller Misbrug? B.: Det er en slem Misbrug. F.: Tror du nu, at det er befalet eller forbudt. B.: Det er forbudt. F.: Og saaledes er al Misbrug Uret og forbudt."

„Hm!" sagde Kronprinsen, „det synes jeg nu er noget slemt Vrævl at lære Børnene. Jeg har altid selv holdt meget af, naar vi sad ved Taflet, at trille Brødet i Kugler. Har du aldrig prøvet det?"

„Næh," sagde Bendte.

„Jo, og véd du hvad," sagde Kronprinsen og lo, „saa somme Tider kastede jeg Kuglerne i Hovedet paa de andre, og der var aldrig nogen af dem, der kunde gætte, hvorfra de kom. Det var skam meget morsomt."

Det lo de begge af, og saa sad de en Tid tavse. Omsider sagde Kronprinsen:

„Men ret betænkt, saa kan det jo være en meget fornuftig Lærdom alligevel. For naar man ikke har ret meget af Brødet, saa maa man naturligvis spare paa det."

„Ja," sagde Bendte.

Saa sad de igen en Tid tavse og saa hver ud ad sit Vindue.

„Nu kan man ikke se at læse mere," sagde Bendte.

„Nej," sagde Kronprinsen. „Men her er saa hyggeligt bare at s i d d e."

Han rejste sig og strakte sig i Velvære over, at Amalienborg og al Fornemheden var langt borte.

„Ja, lille Pige," sagde han blødt, „saa skulde man vel til Køjs!"

Og saa gik de til Køjs. Men allerede før Daggry var hans kongelige Højhed i Sadlen igen, for at Landets Hovedstad ikke skulde savne sin faderlige Beskytter, naar Portene aabnedes...

Paa de andre Dage i Ugen kom saa gerne Grethe Lystrup og hendes Kavallerer, og det kunde jo ikke nægtes, at de Dage var muntrere. Saa sled Bendte i det som Kogekone; for det var hendes Ærgerrighed at vise sig som en dygtig Husmoder, og hun vilde, at Maden skulde være god, naar der kom nogen, der skønnede paa det; hendes Frederik forstod sig jo ikke meget paa den Slags, til hendes store Sorg. Men her fandt hun Paaskønnelse og var helt ør, naar hun endelig sank ned for Bordenden for at præsidere. Men saa maatte hun jo anstrænge sig for at lytte efter Herrernes Samtale; for Kronprins Frederik fortalte hende næsten aldrig noget, men her fik hun baade det ene og det andet at vide. Det nyttede ikke, hvor meget Grethe Lystrup og Martha Sejrsen saa anstrængte sig for at faa

hende med i deres Løjer... hun sad gravalvorlig og opfangede hvert Ord, der faldt fra de kloge Hofkavallerers Mund; især naar Samtalen drejede sig om Politik; for det var jo da noget, der vedrørte hendes Frederik, og som hun maatte vide Besked med.

At Englænderne var hendes Fædrelands Fjender, kunde hun jo nok forstaa, siden de havde overfaldet os i 1801; men at ogsaa den russiske Kejser Paul havde villet gøre hendes Frederik Fortræd, havde hun aldrig hørt... det var rigtignok godt, han var bleven myrdet i rette Tid. At det hele kom af denne her Napoleon, forstod hun, og hun lyttede med skinnende Øjne, mens Bülow fortalte om denne Europas Helt og mægtigste Hersker.

„Er han da mægtigere end Kronprins Frederik?" spurgte hun forundret.

„Det er han," sagde Bülow. „Han er mægtigere end alle Evropas Konger tilsammen."

„Da er jeg vis paa, han er ikke halvt saa god," sagde Bendte.

„Det er han ikke," sagde Bülow. „Men Hans kongelige Højhed holder meget af ham."

„Saa maa han ogsaa være god," sagde Bendte afgjort.

Friboe sad stille og knækkede Nødder; men Rømeling sagde foragteligt:

„Han er dog ikke andet end en Parvenu."

Bülow brast i Latter.

„Det sagde ogsaa en af Gesandterne forleden ved Taflet," sagde han. „Men véd I, hvad Hans kongelige Højhed svarede?"

„Hvad er en Parvenu?" spurgte Bendte.

„Det er en Lykkeridder," sagde Grethe Lystrup, der havde læst alle de Romaner, hun kunde faa fat i. „Men hvad sagde saa Kronprinsen?"

„Han sagde," vedblev Bülow, „Parvenuer, det er vi jo allesammen. Og da de andre protesterede, fortsatte han: Maa jeg spørge, om den første Konge var andet end en Soldat, der havde Lykken med sig?"

Det lo de allesammen af, og Friboe sagde:

„Ja, hans kongelige Højhed kan være vittig, naar han vil."

„Jeg mener nu alligevel, vi skulde holde os til England," sagde Rømeling. „Napoleon er kommen hurtigt til Vejrs, han kan blive styrtet lige saa hurtigt igen. England bliver aldrig styrtet."

„Jeg priser Hans kongelige Højhed, fordi han holder sig nevtral," sade Bülow.

„Denne her Nød holder sig ogsaa nevtral," sagde Friboe og knækkede den. „Man maa være Nøddeknækker her i Verden, ellers kommer man i Klemme."

„Friboe er nu altid saa aandrig," sagde Bülow. „Maaske han kunde styre Staten bedre end Hans kongelige Højhed selv?"

„Hvis jeg skulde styre Staten," sagde Friboe, „saa vilde jeg altid holde mig til den stærkeste."

„Og hvem er den stærkeste?" sagde Bülow sarkastisk.

„England!" brølede Rømeling og slog i Bordet. Alle Herrerne havde allerede faaet mere end de kunde taale, og nu kom de op at trættes, saa det blev kedeligt. Damerne trak sig tilbage til Bendtes Kabinet, hvor hun for tyvende Gang maatte vise dem alle de Herligheder, Kronprinsen havde givet hende, baade Smykker og Klæder...

„Gud," sagde baade Martha Sejrsen og Grethe Lystrup, „nu er du da lykkelig?"

„Ja, naturligvis," sagde Bendte; men i det samme gav det et Stik i hendes Hjerte og hun maatte trænge Taarerne tilbage. Hun kom pludselig til at tænke paa Johan Lystrup... og Dorthe Daniels Jakob... og nu Frederik, og hun syntes egentlig, at det var det ene som det andet. Hun havde saa tit hørt sine Veninder tale om Elskov... at det, at blive taget af en Mand, var ligesom at blive borte i en Rus... noget paa én Gang forfærdeligt og dejligt. Men saa maatte man naturligvis ogsaa elske sin Mand... elskede hun da ikke sin Frederik? Saadant noget havde hun aldrig følt, naar hun var sammen med ham... hyggeligt og rart havde de det, og mageløs god var han jo imod hende... men der var ikke det mindste af en Rus ved det. Hun kunde for den

Sags Skyld lige saa godt have siddet som Matroskone i Nyboder.

„Tænk, med al den Stads," sagde Martha Sejrsen. „Det skulde bare være mig."

„Ja og saa være elsket af Kongen selv," sagde Grethe Lystrup. „For han er da lige saa godt som Konge allerede og kan blive det, hvad Dag det skal være. Du kan sagtens."

„Der er jo ingen, der ved det," sagde Bendte mut og pakkede Herlighederne sammen. „Jeg sidder jo her gemt i en Afkrog og ser ikke et Menneske hele Dagen. Jeg kunde lige saa gerne være blevet i Nyboder."

„Som du dog taler!" sagde Martha Sejrsen og slog Hænderne sammen. „Du der har det meget bedre end nogen af os andre!"

„Ja, dér holder jeg nu med Bendte," sagde Grethe Lystrup rask. „Kronprinsen kunde gerne tage hende til sig i Byen... eller i det mindste gøre hende til Grevinde eller saadant noget. Jeg véd da, at Christian den Femtes Elskerinde var Grevinde af Samsø, og Frederik den Fjerdes var Hertuginde af Slesvig... tilsidst gjorde han hende endogsaa til sin rigtige Dronning. Anna Sofie Reventlow hed hun, jeg har en dejlig Bog om hende... du maa gerne laane den, hvis du vil."

Bendte laante baade den og mange andre Bøger; de gjorde Ensomheden saa dejlig, og Drømmene fik Magt i hendes Sind. To Drømme

stredes om Magten i hende; somme Tider længtes hun blot efter en rigtig Kærlighed, en virkelig Elskov, en Mand der kunde tage Vejret fra hende i sine Favntag. Til andre Tider kom der over hende en Trang til Fornemhed... til at de alle skulde anerkende hende som Kronprinsens Elskede, hele Folket skulde se dem sammen, til Hoffet vilde hun... maale sig med Kronprinsessen, der skulde være saa stiv og kedelig... Var hun ikke køn nok, til at hun kunde vise sig mellem Hoffets Damer? Hun var da altid kønnere end Kronprinsen... for første Gang tænkte hun over, hvor grim han egentlig var. Og for hans Skyld skulde hun slæbe hele sin Ungdom hen i en Afkrog af Landet...

Og den næste Gang, Kronprinsen kom, var hun saa tvær og kold, at han ikke kunde begribe, hvad der gik af hans lille Pige. Men han gav hende nogle Penge; dem kunde hun vel altid have Brug for, og han vidste bedst, hvad Penge var værd, han som sled og stred med Landets Finanser...

Men da han var gaaet bort, kastede hun Pengene hen ad Gulvet og græd bitterligt. At han kunde byde hende Penge, naar hendes Hjærte var ved at briste af Sorg... nej, han elskede hende ikke, han elskede hende ikke...

Men da hun havde grædt en Tid, samlede hun omhyggeligt Pengene op igen og gemte dem hen til de andre, hun havde.

Det var snart en hel lille Skat.

FEMTENDE KAPITEL.

Ærgerrige Planer.

Det lod virkelig til, at Kronprins Frederik skulde faa Lov til at have sin lille Kærligheds-idyl i Fred. Huset i Bagsværd laa saa afsides, at de kongelige Besøg ingen større Opmærksomhed vakte, og selv om Smeden tænkte sit, fandt han sin Fordel i at beholde det for sig selv.

Og i København var den hele Historie saa godt som glemt. At hans kongelige Højhed havde sig sine smaa Veninder, tvivlede ingen paa, men hvad angik det hans Undersaatter? Han maatte have hundrede, om han vilde, naar han bare gemte dem rundt i Krogene, saa der ikke blev offentlig Skandale; det eneste, de loyale Borgere frygtede, var, at han skulde tage sig en fast Mætresse og oprette et Elskovshof ved Siden af det officielle... til Krænkelse og Forargelse for den gode Kronprinsesse, der allerede havde vundet Folkets Kærlighed og var Genstand for den største Medfølelse; thi ikke alene var hun svag af Helbred, men hun hjemsøgtes ogsaa af tunge Sorger; de fleste af de Smaabørn, hun bragte til Verden, døde i hendes Arme, kun to Prinsesser havde hun faaet Lov at beholde, Karoline og Vilhelmine; med Guds Hjælp vilde hun dog vel endnu skænke Landet en Tronfølger, der kunde betrygge Monarkiets Fremtid...

Men mere end én Gang var Hemmeligheden nær ved at blive røbet; det kriblede og krablede i Madam Rafsted efter at komme til at aabenbare sig i sin fulde Herlighed. Siden hun saa uventet var kommen i Velstand i Stedet for Ulykke, var hendes Anseelse i Nyboder jo grundfæstet, og Standsfolk kom der snart hver evige Dag for at høre til hendes Bendte og fritte om, hvor fint hun havde det. Og naar det saa summede Malene om Ørene med Spørgsmaal: „Er det Friboe?" „Det er naturligvis Rømeling, den Strik!" „Næh, j e g er nu sikker paa, at det er Bülow, han ser mig nok ud til at kunne have en Ræv bag Øret!"... saa kneb det jo forfærdeligt for hende at tie. Men hun var saa dødsens angst for Bülow, at hun holdt sig i den første Tid; og hun følte jo ogsaa, hvor let et uforsigtigt Ord kunde forspilde det hele, saa nyt og usikkert alt var endnu.

Endnu var der jo ikke naaet stort, og Madam Rafsted var ikke videre tilfreds med de Smuler, der faldt af fra Datterens Bord. I Grunden var Kronprinsen jo en gerrig Rad og kunde være saa smaalig som en Haandværker; mange af Grosserne holdt deres Mætresser meget flottere end han, og Malene spurgte somme Tider sig selv, om ikke Bendte havde staaet sig bedre ved at holde sig til en af Handelsstanden? De Folk lod Pengene rulle og skænkede ikke den Dag i Morgen en Tanke... det var jo de gode Tider,

en Guldstrøm vældede ind over Landet, og ingen tænkte sig, at den nogensinde vilde standse... Og saadan som Bendte var, Fyr og Flamme under den stille Flade, kunde hun sagtens faa, hvem hun pegede paa...

Nej, men Fremtiden, Fremtiden! Det svimlede helt for Madam Rafsted, naar hun drømte om alt, hvad det skulde blive til. Altfor længe kunde det jo ikke vare, før Kronprinsen blev rigtig Konge, og saa maatte Ophøjelsen jo komme; da skulde Bendte anerkendes for hele Verden og sidde som en fornem Dame i sin Karosse, og hun, Malene Greisdatter skulde køre i sin fulde Pragt ved hendes Side. Kronprinsen var jo trofast og god og retfærdig ud over alle Grænser; aldrig slog han Haanden af en lille Pige, han havde ført i Ulykke... bare Bendte nu ogsaa var klog nok til at holde ham fast...

Og Madam Rafsted trak i sin stiveste Puds for at begive sig til Bagsværd og personlig forvisse sig om Datterens Lykke.

Helt let gik det ikke for hende at komme ud af Nyboder, naar hun var i Stadsen. For hun følte sig jo allerede som en fornem Dame og vilde være med paa de nyeste Moder. Og nu var Fiskebensskørternes Tid forbi... disse famøse Fiskebensskørter, som var altfor omfangsrige til Nybodershusenes smaa Døre. En helt ny Mode havde sejret i København; det var Madame Tallien i Paris, der paa Direktoriets Tid havde ind-

ført det saakaldte „Nymfegevandt", og nu bar enhver københavnsk Dame med Agtelse for sig selv det nye Klædebon: en ganske tynd, løst nedhængende Kjole, der var sammenholdt med et Bælte helt oppe under Brysterne. Saaledes udstyret gik da Madam Rafsted gennem Nyboders Gader... og havde hun vidst, at Madame Tallien havde for Skik at bære en Ring om hver Taa, vilde hun sikkerlig ikke selv have ladet sig nøje med mindre.

Men det var jo galt nok, som det var; for selv om Madammerne i Nyboder respekterede Madam Rafsteds Overlegenhed og bøjede sig for hendes Nykker, saa var Ungdommen af en anden Opfattelse. Madam Rafsted havde ikke gaaet mange Skridt, før hun havde en Hær af Nyborsunger i Hælene, og de skreg og sang:

„Hun har ingen Ting paa! Hun har ingen Ting paa!"

Men endelig slap hun da ind til Staden, hvor hun i „Skibet" fik hyret sig med en Bonde, der skulde til Bagsværd.

Dér ventede hende en rystende Overraskelse; thi hun fandt Datteren opløst i Taarer, og hun helmede ikke, før hun havde faaet en Forklaring.

„Jeg er saa ulykkelig Moder," hulkede Bendte ... „Frederik elsker mig ikke mere!"

„Ih Gud forbarme sig," sagde Madam Rafsted og sank ned paa et af de stribede Overtræk... „har Hans kongelige Højhed brudt med dig?"

„Nej," sagde Bendte... „men han forstaar mig ikke."

„Naa, Gud være lovet og takket," sagde Madam Rafsted... „du gjorde mig saa forskrækket, at jeg nær havde faaet et Slag. Lad mig saa høre, hvad der er i Vejen."

Og afbrudt af Hulken... saa forvirret, at Madam Rafsted næsten ikke kunde faa Rede i det... fremstammede Bendte sin Bekendelse: at det var slet ikke den store, sande Kærlighed, der var mellem hende og Kronprinsen; han elskede hende ikke rigtigt... slet ikke saadan som hun vilde elskes... en rigtig Stivstikker var han...

„Gud forbarme sig, Barn," sagde Madam Rafsted... „kalder du Hans kongelige Højhed en Stivstikker? Tænk dog paa, at du næsten er som en kongelig Person; der kunde gerne være dem, som lyttede efter, hvad du sagde, og løb lige med det til Amalienborg. Saa er du om en Hals."

„Ja, jeg er ligeglad," sagde Bendte... „en Stivstikker er han nu, og saa kedelig og kold. Jeg kunde lige saa gerne være gift med en Købmand."

„Naa," sagde Madam Rafsted og smilte i vemodig Erindring. „Købmændene kan saamænd være varme nok, mit Lam."

„Det er heller ikke det værste," sagde Bendte og hulkede igen, „men saa igaar, da jeg sad her og græd og var saa ulykkelig, saa kom han. Og

jeg trængte s a a d a n til en Smule Kærlighed... men saa gav han mig P e n g e..."

„Penge er min Sjæl altid gode," sagde Madam Rafsted. „Skrab du til dig, hvad du kan, medens du er ved Fadet, og har du ingen Brug for Pengene, saa kan du jo give dem til mig."

„Naa," sagde Bendte og tørrede sine Øjne... „skulde jeg nu maaske ikke engang have d e m! Jeg troede, du vilde forstaa mig, og saa..."

„Det gør jeg saamænd ogsaa, min Putte," sagde Madam Rafsted og klappede hende paa Haanden. „Tror du ikke, jeg har oplevet noget, dengang j e g var ung? Jeg saa saamænd lige saa godt ud som du... nej, den rigtige, store Kærlighed, du, det er saamænd bare noget, Mændene snakker om, før de har faaet, hvad de vil have. Sidenhen er det nok ikke saa stort... saa kommer det bare an paa, om man har faaet sig en Mand med nogen Grunker og saadan... du kan saamænd ikke klage, du, der sidder med selve Kronprinsregenten... naar bare du kan vente..."

„Hvorfor skal jeg vente?" sagde Bendte trodsigt. „Han kunde dog gerne give mig et Hus inde i Byen... eller i det mindste en Vogn, saa jeg kunde køre, og en Tjener. Og hvorfor gør han mig ikke til Grevinde eller Hertuginde, saadan som..."

„Men Bendte dog!" sagde Madam Rafsted bestyrtet og slog Hænderne sammen i Forargelse

over Datterens Fordringsfuldhed. Men saa kom hun til at tænke og regne efter, hvad Glans det kunde kaste over hende selv, om Datteren kom i saadan Ophøjelse... i Grunden var det jo urimeligt, at Hans kongelige Højhed ikke havde tænkt paa det selv. Gjorde han først Forholdet officielt, var det ikke saa let for ham at trække sig ud af det... men naar det kom til Stykket, havde han maaske netop villet holde sig en Bagdør aaben, saa han kunde knibe ud, uden at det vakte Opsigt. De store skulde man aldrig tro længere end til en Dørtærskel...

„Du skulde tale med Bülow om det," sagde hun saa. „Han er en klog Mand, og ingen har mere at sige hos Hans kongelige Højhed end han. Om nogen kan sætte det igennem, da maa det være ham."

Saa gav hun sig til at fritte Datteren ud om det ene og det andet; hun tænkte, om ikke hendes Urimelighed og Mangel paa Ligevægt skulde komme af, at hun var frugtsommelig; men hun forstod snart, at der var ikke noget af den Slags.

„Det var Skade," sagde hun. „Gud skal vide, at de Unger er ikke til andet end Besvær, naar de da ikke gør en saadan en Ære som du... du skulde bare vide, hvad for et Mas jeg har med Anders Greisen; jeg kan ikke trække ham op af den ene Mudderpøl, før han falder i den anden; i min nuværende Stilling kan jeg næsten ikke være ham bekendt. Men Mandfolkene er

nu ligesom de var tossede efter den Slags... nogen af dem da; jeg kunde godt tænke mig, at det vilde knytte dig fastere til Hans kongelige Højhed, om du fødte ham et Barn. Men tal nu med Bülow om det... og vær saa fornuftig overfor Kronprinsen. Græder du, naar han kommer herud, bliver han bare saa meget før ked af dig."

Saa drog hun af, og da Bendte tænkte over Tingene, kom hun til det Resultat, at Moderen havde Ret. Det med Elskov var noget Vrøvl, og naar man alligevel skulde have et Mandfolk hos sig, var det altid bedre at have en Konge end en Matros.

Og Kronprins Frederik blev i helt godt Humør, da han kom næste Gang og fandt hende stille og glad som sædvanlig.

„Du er en sød lille Pige," sagde han. „Jeg har saa meget Vrøvl derinde i København, saa det er en hel Lise at sidde herude hos dig. Er der ikke noget, jeg kan gøre for dig?"

„Du gør alt for meget for mig," sagde hun og kyssede ham. „Men du skulde tage mig ind til dig i København, saa jeg kunde være hos dig hver Dag. Saa skulde jeg nok sørge for, at du ikke blev i daarligt Humør."

„Vorherre bevares," sagde Kronprinsen og tabte Piben af Forskrækkelse. „Du skulde bare vide, hvordan Folk de snakker om det mindste."

„Jeg keder mig saadan, naar du ikke er herude," sagde Bendte og satte sig paa hans Skød.

„Jeg synes, her er saa rart," sagde Kronprins Frederik og klappede hende paa Haaret. „Og saa kan du jo læse... det holder du jo saa meget af, ikke sandt? Jeg skal sende dig nogen af de nye Bøger; selv har jeg skam ikke Tid til saadan noget. Men saa kan du jo læse noget for mig, naar jeg kommer."

„Tak," sagde Bendte og kyssede ham. „Jeg tænkte nu ellers mest paa dig selv, at det er saa langt at ride."

„Du er en god lille Pige," sagde Kronprins Frederik.

Og saa sad de og saa ud af hver sit Vindue og smaasnakkede, indtil det blev Tid til at gaa til Køjs.

Kronprins Frederik faldt snart i Søvn. Men Bendte laa ved hans Side med aabne Øjne og tænkte; hun svor ved sig selv, at hun vilde nu alligevel føre sin Krig igennem; første Gang hun saa Bülow, vilde hun tale med ham derom.

SEKSTENDE KAPITEL.

Den første Skilsmisse.

Generaladjudant Bülow deltog i et af de smaa Gilder ude ved Hoffet i Bagsværd, og ved Bordet havde han været saa munter og elskværdig, at han slet ikke lignede sig selv. Han fortalte den ene Anekdote lystigere end den anden...

især om det svenske Kongepar, der om Vinteren havde rejst igennem Landet. De rejste i strængt Inkognito, og da de kom til Palæet i Roskilde, hvor der var lagt Løbere op ad Trappen, lod Majestæterne straks vende og kørte til Postgaarden, saa Maden fra det kongelige Køkken havde maatte sendes derhen.

„Og vil I saa tænke Jer," sagde Bülow, „saa sendte Hans kongelige Højhed mig derhen for at spørge til de høje Herskabers Befindende. Og véd I, hvad det behagede den svenske Monark at svare? „H. M. Kongen af Sverige befinder sig skidt," sagde han, „H. M. Dronningen befinder sig skidt og H. K. H. Prinsessen befinder sig skidt." Og jeg maatte jo berette Hans kongelige Højhed det, saadan som det var sagt mig."

„Gustav den Fjerde er ikke rigtig i Hovedet," sagde Rømeling, da Latteren havde lagt sig. „Han bilder sig ind, at Gustav Adolfs Aand er gaaet over i hans Legeme."

„Lad os høre, hvad Friboe har at sige," sagde Bülow. „Han gnider sig paa Næsen, saa det er sikkert noget aandfuldt."

„Jeg vilde bare bemærke, at H. M. Kong Gustav den Fjerde sikkert er lige saa begavet som H. M. Kong Christian den Syvende," sagde Friboe.

„Tænkte jeg det ikke nok," sagde Bülow, medens de alle lo, „naar Friboe engang imellem siger noget, træffer han altid Hovedet paa Sømmet."

De havde det helt muntert den Aften; men Bendte sad og var stille; hun tænkte paa, at nu, da Bülow var i saa godt Humør, vilde hun benytte Lejligheden og vinde ham for sine Planer. Efter Bordet fik hun ham da ogsaa ind i Kabinettet og satte ham ind i Sagen. Men Bülow nægtede rent ud at have noget dermed at gøre.

„Ønsker De den Sag fremmet, maa De tale med Hans kongelige Højhed selv," sagde han. „Men jeg kender Kronprisen, han gør det ikke. Hvis De vil følge mit Raad, saa vent til han er blevet Konge. Hvem ved, hvad der saa kan ske... især hvis det maatte behage Forsynet til den Tid at skænke Dem et Barn. Hans kongelige Højhed gør meget af Børn."

Og da hun begyndte at tage paa Veje, tilføjede Bülow:

„Jomfru Rafsted, glem ikke at al Lamenteren og Overhæng er Hans kongelige Højhed en Pestilens. Hvis De bærer Dem fornuftigt ad, kan alting komme med Tiden; men tag Dem i Agt, at De ikke gør Hans kongelige Højhed ked af Dem forinden."

„Min Frederik er trofast," sagde hun. „Jeg taler med ham om det, saa snart han kommer herud."

Men da Kronprins Frederik den næste Dag kom ridende, var han i saa daarligt Humør, at hun ikke vovede at bringe Sagen paa Bane. Og da hun søgte at fritte ham ud for at faa at

vide, hvad der trykkede hans Sind, blev han endnu mere gnaven.

„Det er Statssager, lille Pige," sagde han, „tror du ikke, de plager mig nok med Politik inde i København? Du kan da begribe, at naar jeg tager herud er det for at blive fri for alt det Vrøvl. Fortæl mig hellere noget morsomt."

„Hvad skulde det være?" sagde Bendte. „Jeg oplever virkelig ingen Ting i den Afkrog, jeg her sidder i."

„Saa, er det nu det igen?" sagde Kronprins Frederik fortrædeligt. „Jeg har jo sagt dig, at jeg ikke kan gøre nogen Forandring; du maa vente, til jeg bliver Konge."

„Det er heller ikke det alene," sagde Bendte med Taarer i Øjnene. „Men du kunde da gerne give mig et Navn. Tror du, det er morsomt for mig at gaa her og hedde Jomfru Rafsted? Jomfru er jeg da ikke mere."

„Haa, haa, haa," lo Kronprins Frederik, „nej, det behøver du min Sæl ikke at fortælle mig. Men ellers er det da meget pæne Navne, du har."

„Det synes jeg slet ikke," sagde Bendte og surmulede. „Jeg synes, de er væmmelige."

„Naa," sagde Kronprins Frederik stødt, „Frederikke hedder du da efter mig."

„Det hedder jeg jo slet ikke," sagde Bendte med Lommetørklædet for Øjnene. „Det er jo bare noget, de kaldte mig; og det andet er saa simpelt."

„Vist hedder du Frederikke," sagde Kongen. „Og jeg synes, Bendte er meget net. Men naturligvis, Benedikte vilde være kønnere. Hvis du vil have det, skal jeg gerne kalde dig Benedikte for Fremtiden."

„Du forstaar mig heller aldrig," sagde Bendte og lavede sig til at græde. „Det er slet ikke det, jeg mener."

„Jo pinedød skal du hedde Benedikte," sagde Kronprins Frederik vredt. „Jeg skal sige til Bülow, at han sørger for, det bliver forandret Og nu vil jeg ikke høre mere om det."

Den Dag red Kronprinsen tidlig fra Bagsværd og var lige saa gnaven, som da han kom. Og saadan gik det hvergang nu; Benedikte blev ved at tale om, at hun vilde til København, og hun vilde have sig et finere Navn, et, der passede for Kongens elskede. Der var Scener og Graad hvert Øjeblik, og Kronprins Frederik kom sjældnere. For naar han ikke kunde finde Fred og Hygge derude i Bagsværd, hvad skulde han der saa? Han overdrev saa sandt ikke, naar han sagde, at Vrøvl havde han nok af foruden...

For det første gav de indenrigske Sager ham nok at bestille. Der var jo stadig det, at han gav Audiens til alle og enhver og selv vilde tage sig af det allermindste. Han sad dér som Konge for to Riger, men han havde nu engang sat sig i Hovedet, at det skulde være som én Familie, han var Fader for... én stor Gaard, hvor han

var Husbonde, kendte alt, hvad der forefaldt og vidste Raad for det altsammen. Det blev jo saa meget mere, end han kunde overkomme, og naturligvis gik det meste i Stykker mellem Hænderne paa ham. Saa var der Lovgivningen, der blev drevet med feberagtig Hast, som om Kronprinsen vilde have alting lavet i den bedst mulige Orden, før han engang lukkede sine Øjne. Det havde jo gjort ham saa elsket i Danmark, at han gjorde Bonden fri; og netop nu i Aaret 1805 lykkedes det ham at sætte Kronen paa Værket... han fik ogsaa Livegenskabet ophævet i Hertugdømmerne, og Hoveriet, saa at næsten tyve tusind Bondefamilier paa een Gang blev frie Mænd i Stedet for Trælle. Men priste Almuen ham for det, saa fik han til Gengæld Godsejerne paa Nakken; og saadan gik det med alting; hvad han gjorde godt mod den ene, skaffede ham den anden til Fjende. Saa blev der ogsaa i samme Aar oprettet en Overret i Viborg og en i København; Universitetet omordnedes, og der blev truffet nye Bestemmelser for de lærde Skoler, saadan at Disciplene ikke længere skulde synge i Kirken, Lærerne blev fri for deres Degnetjeneste, og Dansk blev gjort til et selvstændigt Fag gennem alle Skolens Klasser.

Men medens Kronprinsregenten saaledes søgte at ordne alt til Borgernes Bedste, bredte Uretfærdigheden sig bag hans Ryg i hans allernærmeste Omgivelser. Generaladjudanten, Bülow,

tilrev sig mere og mere Magt, og enhver vidste, at vilde man opnaa en eller anden Gunst hos Regenten, kom man vanskeligt uden om den mægtige Bülow. Der ymtedes ogsaa i Krogene om, at han var begyndt at tage imod Bestikkelser, og at han solgte Embeder, ligesom Griffenfeldt i sin Tid havde gjort.

Saadan gik det Kronprins Frederik ligesom Viben, der vil værge for det ganske Land, men ikke mægter at værne om sin egen lille Tue...

Og samtidig blev Forholdene mere og mere truende ude i Evropa, hvor Napoleon fo'r frem som en uvan Tyr, og Danmark maatte være forsigtig til det yderste, om det ikke skulde blive draget med ind i Malstrømmen.

Evropas Magter havde nemlig paany dannet en Koalition imod Napoleon. England og Rusland, Østrig og Sverige havde indgaaet hemmelige Forbund med det Formaal endelig at gøre det af med den selvgjorte franske Kejser, hvis Herredømme var en bestandig Fare for Evropas Fred. Og nu overvældede Rusland Danmark baade med gode Ord og Trusler for at faa Kronprins Frederik med i Forbundet. Det var sandelig ikke let at vide, hvad man skulde gøre... det hele beroede paa Prøjsens Stilling, og Prøjsen holdt sig foreløbig neutral.

Imidlertid havde Danskerne dog trukket en stor Troppestyrke sammen i Holsten, og Kron-

prinsen havde selv besluttet at rejse derover for at tage Overkommandoen.

„Det bliver en meget ubehagelig Historie," sagde Kronprins Frederik til Bülow. „Vi maa jo underrette den smaa Rafsted..."

„Vil deres kongelige Højhed ikke selv...?" spurgte Bülow forundret.

„Jeg tør Pinedød ikke," sagde Kronprinsen og rev sig i Haaret. „Hun er slet ikke saadan, som hun lader til; jeg tænker, hun kradser Øjnene ud af Hovedet paa mig. I hvert Fald forlanger hun at komme med, og der bliver en Græden og Skænden... jeg ved Fanden ikke, hvordan det er, Bülow, det er ligesom der er faret en Djævel i hende paa det sidste. Hun vil være Grevinde og have et Slot, og jeg ved ikke hvad... jeg kan ikke vide, hvem det er, der sætter alt det Hovmod i hende."

„Jeg tænker, det er Moderen, Deres kongelige Højhed," sagde Bülow. „Madam Rafsted er en hoffærdig Natur. Desuden er det jo ikke alle, der taaler en pludselig Ophøjelse."

„Naa, Ophøjelsen har nu da ikke været saa stor," sagde Kronprinsen godmodigt. „Jeg vilde saamænd ønske, jeg kunde gøre noget mere for hende. Men det vilde jo være ganske uhørt; jeg er jo da ikke mere end Kronprins, og den gamle Idiot kan saamænd leve længe endnu... hm... jeg mener...

Han saa forskrækket paa Bülow; men Generaladjudanten lod ikke til at have hørt noget.

„Naturligvis maa Jomfru Rafsted vente," sagde han. „Iøvrigt deler jeg ganske Deres kongelige Højheds Ønske om, at Forsynet vil beskære Hans Majestæt et langt Liv."

„Ja du maa nu tage derud," sagde Kronprinsen og klappede Bülow paa Skulderen. „Og sørge for, at der ikke bliver nogen Skandale."

„Ønsker Deres kongelige Højhed et Brud?" spurgte Bülow forsigtigt.

„Nej vist gør jeg ikke nej," sagde Kronprinsen. „Det vilde da være evig Synd for den lille, kønne Pige. Jeg tror saamænd heller ikke, jeg kunde undvære hende. Men hun maa jo skikke sig i sin Skæbne og vente paa bedre Tider."

„Jomfru Rafsted er jo ikke stort mere end et Barn endnu," sagde Bülow. „Og hun holder sikkert oprigtigt af deres kongelige Højhed. Naar hun faar Tid til at tænke sig om i Ensomhed, fortager Nykkerne sig nok."

Saa drog Kronprinsen i Forvejen til Kiel, men Bülow red i dybe Tanker til Bagsværd, højst utilpas over sit ubehagelige Hverv og uden i Virkeligheden at vide, hvad han skulde gøre. At den smaa Jomfru Rafsted i usædvanlig Grad egnede sig til at være kongelig Mætresse, var han ikke i Tvivl om; hun var af Naturen stille og fornuftig, og de Fornemhedens Griller, som var faret i hende, fortog sig nok igen, naar hun

blev en Smule ældre og blev holdt fri for skadelig Paavirkning; om fornødent kunde man jo altid skaffe Moderen bort fra København. Hun vilde ganske sikkert blive en billig Mætresse, og det saa Bülow meget paa, for han vogtede endnu nøjere paa sin Herres Pengepung end paa sin egen; og saa var hun naiv, hun vilde ikke intrigere, ikke blande sig i Politik; hvorimod hun jo altid kunde bruges i de rette Hænder til at paavirke Hans kongelige Højhed...

Alt i alt passede hun godt; men Bülow maatte jo ogsaa tage Hensyn til sin egen Karriere, og han havde en uhyggelig Fornemmelse af, at Kronprinsen var ved at blive ked af hende; Opholdet i Holsten kunde trække ud, saa længe det skulde være, og ingen vidste, hvad der kunde ske i Mellemtiden... det var, ret beset ikke værd at alliere sig alt for nøje med Jomfru Rafsted; og i hvert Fald kunde det kun være gavnligt at jage hende en Skræk i Livet...

Han meddelte hende da kort og barsk, at militære Pligter havde kaldt Kronprinsen til Kiel, og at Hans kongelige Højhed ikke havde set Lejlighed til at sige hende Farvel forinden...

Til hans store Forundring tog Benedikte Meddelelsen med stor Fatning.

„Bliver Kronprinsen længe borte?" spurgte hun

„Det er ikke godt at sige," svarede Bülow og trak paa Skuldrene. „Det athænger ganske af den evropæiske Politik."

„Bülow," sagde hun og saa fast paa ham... „der er noget, De skjuler for mig. Er det Deres Hensigt at forsøge paa at skille min Frederik fra mig?"

„Men bedste Jomfru Rafsted..." sagde Bülow forvirret.

„De skal heller ikke faa mig til at tro, at det vil lykkes," sagde Benedikte. „Men noget er der i Vejen, ellers var Kronprinsen kommen selv."

„Maaske De har trættet hans kongelige Højhed en lille Smule?" sagde Bülow og kneb Øjnene sammen. „Plaget ham lidt, hvad? smaa huslige Scener? Jeg har tidligere haft den Ære at sige Dem, at hans kongelige Højhed ingen Ynder er af den Slags."

„Ja, Bülow," sagde Benedikte djærvt, „jeg har baaret mig ad som et Fæ; men De kan være rolig for, at det ikke skal gentage sig."

„Deri vil De handle klogt," sagde Bülow. „Det er en Selvfølge, at hvad Pengene angaar, vil der blive sørget for Dem ganske som hidtil."

„Vil De bringe Hans kongelige Højhed min Tak," sagde Benedikte og rejste sig. „Og sig Kronprinsen, at jeg ikke tvivler om hans Trofasthed, og at hans Veninde venter taalmodigt, til han vender tilbage."

Bülow blev saa imponeret over hendes Fatning og Holdning, at han kyssede hendes Haand til Afsked.

Men da han var redet bort, sank Benedikte ganske sammen. Hun følte det, som havde hun forspildt hele sit Livs Lykke, og inderst inde var hun overbevist om, at nu var Eventyret forbi ... hendes ærgerrige Drømme vilde aldrig gaa i Opfyldelse...

Saa sendte hun Bud efter Moderen, der kom straks og fandt hende ganske opløst i Graad.

„Gud forbarme sig," sagde Madam Rafsted og sank ned i en Stol, „har han nu ladet dig i Stikken?"

„Jeg véd ikke," svarede Benedikte hulkende, „Bülow sagde da, at jeg vilde blive ved at faa mine Penge."

„Naa, Gud være lovet," sagde Madam Rafsted lettet. „Jeg blev ganske forskrækket; men det kunde man da nok tænke, at han vilde skilles fra dig paa en pæn Maade."

„Skilles?" fo'r Benedikte op. „Hem siger, at han vil skilles fra mig? Min Frederik er trofast, han forlader mig aldrig, aldrig, hører du..."

„Jamen, Herregud," stammede Madam Rafsted forvirret, du sagde jo dog selv, lille Bendte...".

„Jeg hedder ikke Bendte," sagde Datteren vredt, „jeg hedder Benedikte. Saadan har han selv sagt, at jeg skulde kalde mig, fordi det var meget kønnere."

„Ser man det," sagde Madam Rafsted eftertænksom. „Det synes jeg nu er gode Tegn. Og

saamænd om han ikke har Ret. Benedikte klinger jo ligefrem helt adeligt."

Saa brast Benedikte igen i Graad, og Madam Rafsted rystede paa Hovedet. Hun huskede jo nok det ustadige Sind, hvor det havde pint hende selv, da hun var i den Alder; det var let at se, at det var hendes eget Kød og Blod, om de saa kaldte hende Benedikte aldrig saa meget.

„Nu maa du se, at du tager dig sammen," sagde hun skarpt. „Du bliver ikke kønnere af at tude, min Putte. Naar Kronprinsen kommer igen, maa du være pæn og glad, saa bliver det nok godt igen alt sammen, skal du se."

Og Benedikte tog sig sammen, skønt det jo rigtignok blev strengt. For Dagene gik, og Ugerne og Maanederne, og Kronprinsen kom ikke tilbage. Hun skrev rørende Breve til ham om sin Længsel, men der kom aldrig noget Svar, og tilsidst var hun nærved at tabe Modet.

Saa en Dag stod Bülow i hendes Stue.

„Jeg bringer mange Hilsener fra Hans kongelige Højhed," sagde han. „Jeg er overbevist om, at han begynder at længes efter Dem. Hvis Regeringsforretninger medfører, at han kommer, til Hovedstaden, kan De gøre sikker Regning paa et Besøg."

„Har Kronprinsen ikke faaet mine Breve?" sagde hun og surmulede. „Jeg synes ellers gerne, han kunde have svaret paa dem, saadan som jeg har siddet her alene og længtes."

„Hans kongelige Højhed er ikke meget for at føre Pennen," sagde Bülow.

Og han tilføjede leende:

„Det skal De saamænd heller ikke være ked af, Jomfru Rafsted, for han skriver en skrækkelig Klo, og jeg tror ikke, der er stort andre end mig, der kan læse den. Engang sendte han en af sine Generaler et Brev, og den arme Mand maatte midt om Natten køre ind til Amalienborg og vække mig for at faa at vide, hvad der stod i det."

Saa fortalte han hende om Livet dernede i Kiel, hvor det gik lystigt til. Ved Kronprinsens Geburtsdag havde Byen været illumineret i to Aftener, og Dagen efter havde Kronprinsen givet et Bal, hvor de havde raabt Hurra og skudt med Kanoner, syv og tyve Gange for hver Skaal, saa en hel Mængde Ruder var gaaet i Stykker...

Han fortalte saa livligt og muntert, at Benedikte virkelig var blevet i helt godt Humør, da han tog af Sted.

Og saa begyndte hun igen paa sit ensomme, ventende Liv.

SYTTENDE KAPITEL.

Ulykkens Aar.

I hele to Aar blev Kronprins Frederik og hans Familie boende i Kiel. Det nagede ofte Benedikte at tænke paa, at Kronprinsessen var

med; selv om hun virkelig var stiv og kedelig, som de sagde... selv om Kronprinsen ikke brød sig videre om hende... saa var hun dog med i det altsammen; hun sad ved sin Ægteherres Side ved Festerne, hun sov i hans Arm, alle viste hende Ærefrygt og Hyldest som Rigernes vordende Dronning. Men hun, Benedikte, hvem Kronprinsen alene elskede... hans lille Pige, som han altid kaldte hende... hun sad alene her, forladt af sin Frederik, og Gud maa vide, om hun nogen Sinde vandt ham tilbage, nu da hendes Fjender sagtens tudede ham Ørene fulde om hende... han kunde jo da for den Sags Skyld ogsaa godt lade sit Liv, hvis den fæle Krig virkelig skulde naa ind over Danmarks Grænser...

Men Benedikte havde nu engang taget sit Parti; hun vilde ikke give sig over, ikke klynke med Hænderne i Skødet, ikke græde sig grim. Ung og køn og glad skulde hendes Ven finde hende, naar han kom, og meget bedre og klogere.

Og Benedikte var i Stand til at føre sit igennem. Hun havde ikke alene Malene Greisdatters Forfængelighed i sit Blod, hun havde ogsaa i sin Ryg noget af den Rankhed, der engang havde gjort Morten Rafsted til en Pryd for Holmens faste Stok. Saa passede hun sit Hus og tilbragte iøvrigt sin meste Tid med et læse; for hun forstod, at naar hendes Frederik engang blev Konge og kunde anerkende hende, saa gik det ikke an,

at hun sad dér som en almindelig, uvidende Nyboderstøs; hun maatte uddanne sin Aand, hvis hun skulde kunne hævde sin Stilling; der dæmrede i hendes Tanker en Forestilling om den Rolle, hun engang kunde komme til at spille i sin Kreds... at hun maaske om sin Person vilde kunne samle et Hof, der overstraalede det rigtige Hof. Hun saa i sine vaagne Drømme, hvordan hun engang skulde sidde omgivet af alle dem, der var Kongen hengivne, og som vilde more sig... medens den rigtige Dronning sad og kedede sig i sit Slot midt imellem de faa, der i Embeds Medfør var tvunget til at kede sig i hendes Selskab.

Men saa kunde det rigtignok midt i Drømmen give som et Stik i hendes Hjerte, og hun saa Virkeligheden, som den var: at hendes Frederik havde forladt hende, og at det slet ikke var sikkert, hun fik Lejlighed til at vinde ham tilbage...

Men saa kilede hun paa sin Læsning: nye og gamle Digterværker, historiske og religiøse Bøger imellem hinanden. Hun forstod noget af det og tænkte længe over det og huskede det meste; men hun havde jo ingen til at vejlede sig, saa Lærdommen kom til at ligge stablet op i hendes Hoved ligesom i Pulterkamre. Men Tiden gik jo altid med det.

Aviserne læste hun ogsaa, og hun fik baade Skræk og Ærefrygt for denne lille Napoleon, der var kommet af ingenting, ligesom hun selv, og

nu sad dér som de franskes Kejser. Med bankende Hjerte læste hun om, hvordan han havde slaaet alle sine Fjender med Skræk; ved Ulm havde han overvundet Østrigerne, saa havde han gjort sig til Herre over Wien og sønderknust baade Østrig og Rusland i Trekejserslaget ved Austerlitz. Derefter opløste han det tyske Rige og samlede Staterne ved Rhinen i et Forbund under sig selv, og da Englænderne ødelagde hans Flaade ved Trafalgar, spærrede han hele Fastlandet for Englands Handel. Sine Brødre gjorde han til Konger, og nu kastede han sig over Prøjsen...

Det kom altsammen kun i tørre Beretninger i Avisen; men Benedikte læste det som et Eventyr; og hendes Beundring voksede, ikke alene for Napoleon, men ogsaa for hendes Frederik, der var saa klog, at han kunde holde Danmark udenfor hele denne forfærdelige Krig. Nu kunde hun sandelig forstaa, at det var nødvendigt, han selv var dernede ved Grænsen; for han var naturligvis den eneste, de var bange for. Og hun lod Avisen synke, medens hendes Tanker gik langt bort, til hendes Ven derovre i Kiel. Hun holdt mere af ham end nogen Sinde, syntes hun, nu da hun forstod, hvor trofast han var imod sit Folk...

Saa en Dag kom Grethe Lystrup og Martha Sejrsen kørende ud til Bagsværd i en Landauer. De havde fundet det altfor kedeligt, medens Fri-

boe og Rømeling var i Felten, saa de havde trøstet sig med to unge Grosserere, som de ogsaa havde med i Vognen og uden videre præsenterede som deres Venner. Benedikte havde det ikke nemt med at blive forarget, og hun var glad over at faa Selskab, saa det tegnede til at blive en af de gamle, lystige Aftener.

Men saa skete det ved Bordet, at Talen faldt paa Politik... som den gjorde alle Vegne i de Dage, hvor Mennesker samledes. Og Benedikte lyttede efter hvert Ord; for nu vidste hun jo selv Besked og kunde følge med; og hun blev ganske forskrækket over det, hun fik at høre.

For det var begge Grossererne enige om, at Kronprins Frederiks Politik var det rene Vanvid, og at Danmark stod paa Undergangens Rand, hvis han ikke snart sadlede om. Naturligvis vilde Napoleon en Dag forlange, at Danmark skulde slutte sig til Fastlandsspærringen, og saa havde vi Krigen med England lige med det samme. Havde man hørt Mage! Englænderne levede vi af, hele vor Handel og Velstand var afhængig af dem, og saa tog vi ikke uden Betænkning deres Parti! Kronprinsen havde naturligvis i Sinde at slutte sig til Napoleon, saa snart han bare turde ... knytte sin Skæbne til en Eventyrer, der kunde blive styrtet lige saa dybt i Morgen, som han var blevet hævet højt i Gaar; sætte Landets Velfærd paa Spil uden at tænke paa, at det havomflydte England var det stærkeste, maatte

sejre i det lange Løb. Hvis det ikke var Gali-mathias, saa...

„Ja," sagde den ene Grosserer og stoppede Servietten fastere under Hagen, „naar Kongen er gal, saa maa Politiken jo blive derefter."

„Aa, Kronprinsen er saamænd lige saa skør," lo den anden. „Nu ligger han derovre i Holsten og eksercerer med sine Soldater, saa ethvert Fæ af en General kunde gøre det lige saa godt. Og imens sidder Statsraadet her i København med den sindssvage Konge og véd hverken ud eller ind. Gesandterne er her — Udenrigsministeren i Kiel... det er det, man kalder landsfaderlig Visdom."

„Det skal gaa rædsomt til dernede i Kiel," sagde den første Grosserer. „Hoffet er indlogeret i en Kaserne, og Taflerne skal være baade til at le og græde over. De har ikke engang Knive og Gafler af samme Slags, og de spiser paa Zinktallerkener, der maa vaskes af mellem hver Ret. Saa snart Herskaberne er gaaet fra Taflet, kaster Tjenerne sig over Bordet og slaas om Levningerne som Hunde om et Kødben... men hvad er der dog, min søde Putte?"

Han vendte sig forundret til Grethe Lystrup, der bearbejdede hans Skinneben med sine smaa Hæle. Hun havde faaet Øje paa Benedikte, der sad med Taarer i Øjnene og blev skiftevis rød og bleg.

Saa fik Damerne Samtalen ledet hen paa noget andet; men der kom ikke mere rigtig Humør i dem, og straks efter Bordet trak Benedikte sig tilbage.

Grethe Lystrup prøvede forgæves paa at formilde hende; hun viste sig ikke mere den Aften.

„De behøver da ikke at sidde og forhaane min Frederik op i mine aabne Øjne," sagde hun forbitret. „Han er saamænd klogere end alle de andre tilsammen; og at gøre Nar ad ham, fordi han lever fattigt dernede, det er jo ligefrem skammeligt."

„Aa," sagde Grethe Lystrup, „hvad vil du bryde dig om, hvad saadan to dumme Drenge siger. Desuden kan de jo ikke vide, at du..."

„Det er det samme," sagde Benedikte, „naar I bringer mig saadan nogle uopdragne Personer, maa I hellere selv blive borte."

„Som du vil, min Kylling," sagde Grethe Lystrup og slog fornærmet med Nakken. „Det er Takken, man har, fordi man kommer og vil trøste dig i din Enkestand... du skulde ellers ikke være for stor paa det af din Kronprins, for han har saamænd nok faaet sig en ny Dulle dernede i Holsten, saa længe han bliver dér..."

Saa skiltes Veninderne i Vrede, og Selskabet fo'r af. Men de Ord, der var faldet, blev siddende i Benediktes Sind og smertede, saa ofte de randt hende i Hu. Saadan dømte Folket altsaa om hendes elskede Frederik, der ofrede det alt! Og det

værste af det hele var det med Englænderne... hun blev ved med at gaa og tænke over det, og kunde ikke andet end finde, at det maatte være rigtigt. Naturligvis var Englænderne de stærkeste... det maatte jo ende galt med Napoleon tilsidst, og hvilke Ulykker kunde saa ikke vælte ind over hendes elskede Frederiks Hoved! Maaske han mistede sine Riger... eller de huggede Hovedet af ham, som de havde gjort ved den franske Konge...

Hun sad netop en Aften og græd sine modige Taarer herover, da hun med ét hørte Hestetrampen udenfor Huset; og et Øjeblik efter stod Kronprins Frederik i hendes Stue.

Hun fløj ham om Halsen, og han klappede hende helt bevæget paa det blanke Haar.

„Haa, haa," lo han, „sidder min lille Pige her ganske alene og græder? Jeg vil da meget haabe, at du ikke har siddet og tudet hele Tiden, siden jeg rejste? Du kan jo se, at ligesaa snart jeg fik Ærinde til Københavns, skyndte jeg mig herud til min lille Bendte Frederikke..."

„Benedikte!" sagde hun og smilede til ham gennem sine Taarer.

„Benedikte," lo Kronprinsen og holdt hende ud fra sig, „det er meget rigtigt. Naa, du ser jo ellers helt rask og fornøjet ud. Fortæl mig saa, hvad der har været i Vejen. Der er vel ikke nogen, der har gjort min lille Pige Fortræd?"

„Nej," sagde Benedikte og pillede forlegent ved sit Forklæde, „det er bare Napoleon..."

„Haa, haa, haa," lo Kronprinsen igen, „ja, han er rigtignok en slem Røver, og man véd aldrig, hvor han kommer farende med sine Soldater. En rigtig rask Karl er han; men jeg vidste dog ikke noget om, at han har været her i Bagsværd. Han har ellers Ord for at være en slem Pigejæger, saa hvis han kommer, maa jeg nok helst lukke dig inde i Kælderen..."

„Aah," sagde Benedikte, „det er jo slet ikke saadan, jeg mener. Men vi havde et gammelt Ord i Nyboder, som siger, at strenge Herrer regerer kort... og hvis han nu bliver styrtet fra Tronen, saa gaar det naturligvis alle hans Venner galt. Og jeg e r saa bange for, at du skal rode dig ind i noget, Frederik..."

„Du lille, kære Pige," sagde Kronprinsen og krystede hende ind til sig, „sidder du her og passer paa Udenrigspolitiken for mig? Haa, haa, lad du meget hellere Bernstorff og mig om det, lille Benedikte. Men det er jo meget forstandigt, det du der siger... og vi h a r heller ikke rodet os ind i noget; vi holder os jo netop udenfor det hele og ser bare til, saa længe vi faar Lov."

„Jamen, saa er der det med Englænderne," sagde Benedikte og pillede ved hans blanke Knapper. „Ja, du synes naturligvis, at jeg er en dum, lille Pige; men jeg har da læst Aviserne og søgt at følge med, saa godt jeg kunde. Tror

du ikke, at Englænderne er de stærkeste, og at du meget hellere maa holde dig til dem?"

Kronprins Frederik slap hende pludselig og sank ned i Stolen ved Vinduet; hun lagde paa én Gang Mærke til, hvor træt og lidende han saa ud.

„Ja, Englænderne," sagde han, „Englænderne..."

Han blev siddende længe tavs og saa ud i Haven; Benedikte blev helt ked af, hvad hun havde sagt, for hun saa, hvordan han var pint af tunge Tanker, og som han sad dér og stirrede sløvt ud i Luften, lignede han mest en gammel, nedbrudt Mand.

Men saa rettede han sig paa én Gang og begyndte igen at tale.

„Ser du nu, min lille Pige," sagde han. Og saa fortalte han hende om, hvordan de havde plaget ham for at gaa med allesammen... Russerne trængte paa, Prøjserne og Englænderne... den eneste, der havde ladet ham i Fred, det var netop denne fæle Napoleon, som de alle sammen var saadan paa Nakken af. Men nu begyndte han ogsaa at blive nærgaaende... og Englænderne havde sendt en Flaade til Sundet og forlangte, at Danskerne skulde udlevere deres Skibe, for at Napoleon ikke skulde bruge dem mod England.

„Nej," sagde Kronprinsen og slog i Vindueskarmen, „Englænderne, det er noget Rak, du; og nu faar vi sagtens Krig med dem, hvor meget jeg og Bernstorff saa har gjort for at holde os

fredelige. Men de skal faa paa Kanutski, du... hvis de har glemt, hvordan det gik dem i 1801, saa skal vi hjælpe lidt paa deres Hukommelse... hvad, lille Pige? Det er derfor, jeg maatte skynde mig herover; Bülow og jeg, vi red alt hvad Remmer og Tøj kunde holde, lige som vi stod og gik, og havde ikke mere Linned med, end Husaren kunde have under Armen. Saa snart vi har faaet Hovedstaden sat i Stand til Forsvar, maa vi tilbage til Grænsen. Ja, jeg sidder her og snakker, saa travlt jeg har, men jeg syntes dog jeg maatte se min lille Pige..."

„Vil du af Sted allerede?" spurgte Benedikte forskrækket. „Og jeg, som troede, du vilde blive her hos mig hele Natten... jeg har Maden færdig paa et Øjeblik..."

„Lad det vente til en anden Gang," sagde Kronprinsen og rejste sig. „Du kan begribe, Landets Velfærd gaar over alt; og hvad Maven angaar, saa skaber den sig saa gal, saa jeg kan saamænd ikke taale andet end en Smule Hvedebrød, haa haa..."

Han rejste sig og knugede hende fast ind til sig.

„Lad mig nu se, du er en tapper, lille Pige," sagde han og kyssede hende. „Bliver der Rabalder, saa sidder du jo meget rart her udenfor det hele. Her kommer saamænd ingen Englændere og ta'r dig. Og skulde Napoleon komme, kan du bare hilse ham fra mig og sige, at du er n e v t r a l, haa, haa..."

Han blev ved at kysse hende og knuge hende ind til sig; saa rev han sig pludselig løs og sad et Øjeblik efter i Sadlen paa Vejen til København, hvor den halve By var i Oprør over Englændernes truende Holdning.

Benedikte stod længe og saa efter ham med Taarer i Øjnene. Det var helt uvant for hende at se ham saa bevæget, og hun sluttede sig deraf til, hvor meget han maatte gaa igennem... men saa kom hun igen til at huske paa, at han aldrig før havde været saa kærlig imod hende som i Dag. Hvor havde hun ikke frygtet for Gensynet... eller rettere for at hun aldrig mere skulde faa ham at se, at han helt skulde have glemt hende. Og saa kom han her, optaget som han var, og var mildere og mere omsorgsfuld imod hende end nogen Sinde! Hvor var han ikke god... og hvor han maatte holde af hende! Nu var hun da sikker paa, at hun ikke mistede hans Kærlighed, saa længe hun levede...

Og lidt efter, da hun laa i sin Seng, genkaldte hun sig hvert Ord, han havde sagt, og hun smilede endnu i Drømme...

Et Par Dage efter havde hendes Moder lovet at komme til Bagsværd, men hun kom ikke, og der kom heller ikke noget Bud fra hende. Men Rygter kom der, det ene skrækkeligere end det andet, om den frygtelige Ulykke, der truede Fædrelandet. Allerede den sekstende August havde Englænderne begyndt at landsætte deres

Tropper ved Vedbæk, uden at de danske Tropper søgte at hindre dem deri. Kronprinsen laa jo i Holsten med den største Del af Hæren, og Københavns Kommandant, General Peymann, havde saa ringe en Garnison til sin Raadighed, at han ingen Ting kunde udrette. Der var jo ingen, der for Alvor havde troet, at Englænderne vilde optræde som rene Stimænd, overfalde en saa at sige ubefæstet By midt i Fredens Tid...

Men Englænderne gik rask frem og uden Skrupler. De trak deres Tropper sammen om Hovedstaden og indesluttede den baade til Lands og til Vands. Og General Peymann havde Kronprinsens strengeste Ordre til, at der ikke maatte løsnes et Skud, før Englænderne gik angrebsvis til Værks.

I København vaagnede Begejstringen fra 1801 paany; Peymann erklærede, at Hovedstaden aldrig skulde falde i Fjendens Hænder uden ved Storm, og de tapre Indbyggere gjorde trods Kronprinsens Befaling det ene modige Udfald efter det andet for at hindre Englænderne i deres Belejringsanlæg.

Men udenfor København bredte Uhyggen sig. Det hed sig nok, at Englænderne havde lovet at betale alt, hvad de opkrævede til Mandskabets Underhold; men hvem kunde stole paa Løfter fra en overmægtig Fjende? Bønderne vidste nok selv, at den var godt dum, der betalte, hvad han kunde faa for ingen Ting. Og der gik vilde

Rygter baade om Brandskatning og Plyndring... engelske Patruljer for omkring og spredte Skræk omkring sig, endda de slet ikke optraadte som Voldsmænd. Briterne holdt jo endnu strængt paa, at de ikke var komne som vore Fjender, kun for at beskytte os mod Napoleon, at han ikke skulde gøre sig til Herre over vore Stridskræfter og bruge dem mod England...

Saa var det, at Smed Seirøe en Dag sagde til sin Kone:

„Jeg synes ligegodt, det er Synd for det bitte Pigebarn derovre. Ingen ved, hvad der kunde times hende, om Krigsfolkene kom over hende, alene som hun er."

„Lad hende ligge, som hun har redet," sagde Madam Seirøe og slog med Nakken. „Hun har ikke rendt os paa Dørene i den gode Tid, og saa fine Venner, hun har, kan de vel hjælpe hende nu, da det kniber."

„Det er ikke godt at vide, hvordan det har sig med det," sagde Lars Sejrøe og bankede sin Pibe ud. „Det har jo mest været Officerer, der er kommet hos hende, og de sidder sagtens nu godt fast i København, om de ikke er med Hæren i Holsten."

„Hun kunde jo først sig anstændigt op og blevet hos sine Forældre i København," sagde Madam Sejrøe, „saa havde hun nu haft sit paa det tørre."

„Ja mon?" sagde Smeden lunt. „Jeg mener

ellers ikke, der er stor Stads ved at være i Hovedstaden for Tiden. Hun er da et Kristenmenneske, ligesom vi andre, og jeg synes gerne, vi kunde bede hende se herover om Aftenen i det mindste, om hun ellers har Lyst."

„Ja, som du vil," sagde Madam Seirøe. „Men hun rynker saamænd bare paa Næsen ad simple Folk som os."

„Det koster ingen Ting at spørge," mente Smeden og gik derover.

Og Benedikte følte sig virkelig saa ensom og trang i Sindet, at hun var helt glad ved at møde en Smule Venlighed. For hun havde jo længe ikke faaet nogen Efterretninger nu; og selv om hun fandt nogen Trøst i Kronprinsens Ord, at han vilde rejse tilbage til Kiel, saa kunde hun jo ikke føle sig sikker for det; for maaske var der ogsaa Krig derovre... naturligvis var der det; hvorfor skulde hendes Frederik ellers ligge derovre med næsten hele Hæren?

Saa var hun ogsaa bleven helt beklemt om sit lille, vægelsindede Hjærte ved at tænke paa de stakkels Forældre, der sad derinde i den indespærrede By og maatte udstaa alle en Belejrings Rædsler. Egentlig havde hun jo kun faa gode Minder derhjemme fra; Fattigdom og Uhygge var for hende knyttede til Hjemmet i Nyboder, saadan som Børn jo tit bliver urimelige og uretfærdige i Mindet; siden hun var kommen i Ære og

Højhed, havde hun altid tænkt tilbage paa sin Barndom som en Nedværdigelsens Tid.

Men nu, da det kneb for dem derinde, syntes hun paa een Gang, at hun holdt saa meget af dem alle sammen og ønskede næsten, at hun kunde være hos dem i deres Nød. Hun saa det for sig, hvordan Faderen stod paa Volden og kæmpede, medens Moderen hver Dag gik om i Skræk, for at de skulde bringe hende hans Lig. Og i Ensomheden udmalede hun sig det meget værre, end det i Virkeligheden var.

Hun tog da med Glæde mod Smedens Tilbud, og snart var hun baade tidlig og silde ovre hos Seirøes. Og hun satte sig ikke hen med Hænderne i Skødet som en fornem Dame; nej, hun tog en Haand i med selv ved det groveste Arbejde, og hun viste sig saa snild og dygtig, at Madam Seirøe fik helt Respekt for hende; aldrig havde hun tænkt sig, at et letfærdigt Fruentimmer kunde være saa ferm og huslig...

Om Aftenen sad de ved Arnen med deres Haandarbejde og lyttede spændt efter, hvad Smeden berettede. For alting laa jo næsten stille i denne Ufredens Tid; der var ikke stort at bestille i Smedjen, og saa strejfede Seirøe rundt i Landet Dagen lang for at spørge nyt. Og Benedikte lod ikke et Ord undslippe sig...

Københavnerne stod sig bravt. Englænderne havde taget deres Hovedkvarter i Hellerup og besat hele Linjen derfra over Svanemøllen og

Vibenshus rundt til Frederiksberg. I Søndermarken havde de opslaaet en Lejr til Bjærgskotterne, og om det saa var selve Frederiksberg Slot havde de taget det i Brug til Indkvartering; ja de havde endogsaa opplantet to Kanoner i et af Værelserne. . .

Det skar Benedikte i Hjærtet, da hun hørte, hvordan der blev handlet med det smukke Slot, hvor hendes Frederik altid boede om Sommeren, og som var hans Hjærte kærere end noget andet Slot i Landet. . .

Men Byens Indbyggere laa ikke paa den lade Side, de gjorde Udfald paa Udfald, baade til Lands og til Søs, men de kunde ingen rigtig Vegne komme, fordi Englænderne havde bedre Krudt, saa deres Kugler rakte længere og traf sikrere. Rigtig Fart kom der dog først i Tingene, da Kronprinsen fra Glückstadt udsendte en Erklæring om, at der nu var Krig mellem Danmark og England, saa Undersaatterne opfordredes til at gribe til Vaaben og gøre Fjenden alt det Afbræk, de kunde.

„Ja," sagde Madam Sejrøe og sukkede. „Nu maa du vel ogsaa med."

„Nej, minsæl om jeg gør," sagde Smeden. „Har de rodet os ind i det, saa faar de se, hvordan de reder os ud af det igen. Det kan vel enhver vide, at mod Englænderne kan vi ikke staa os, saa stor Magt de er kommen med. De

siger, de har over 30,000 Mand foruden Flaaden og 5000 Matroser."

Benedikte lod forbavset Sytøjet synke i Skødet og saa paa ham med sine store Øjne.

„Jamen, naar Kronprinsen selv har sagt det...," sagde hun.

„Jeg sk.... paa Kronprinsen," sagde Bagsværdsmeden. „Det har jeg hørt mange sige, at vi var aldrig kommen i denne Krig, hvis han havde stukket Fingeren i Jorden og lugtet, hvor han var. Enhver kunde da vide, det maatte gaa galt, naar vi satte os op imod Englænderne... desuden sidder jo Kronprinsen ovre i Holsten med 12,000 Mand; han kan jo komme selv og rage Kastanjerne ud af Ilden."

„Saadan er det altid med dem, der regerer," sagde Madam Sejrøe. „De skulde være klogere end os andre, og saa kan de ikke se ud over deres egen Næse."

„Ja," sagde Benedikte hvast. „Det er let nok at være bagklog."

Men hun sukkede og tænkte paa, hvad de to Grosserere havde sagt... og hvordan hun selv havde advaret Kronprinsen. Men det var hun da saa evig vis paa, at hendes Frederik saa længere end nogen af de andre, og at det, han havde gjort, var det rigtigste...

Saa kom Smeden hjem en Dag og fortalte, hvordan Landeværnet havde samlet sig for at gaa imod Englænderne nede i Sjælland. Men

Bønderne var gaaet lige fra Høstarbejdet, mange med Træsko paa Benene, og de manglede Ammunition, saa de maatte tage Blylodderne fra deres Bornholmeruhre til Kugler. Og saa havde Englænderne hugget saa voldsomt ind paa dem ved Køge, at det hele var blevet til en vild Flugt... hundrede Mand var faldne og over elleve hundrede taget til Fange...

Smeden blev mere og mere bitter, hver Gang han kom med sine Efterretninger, der alle var sørgelige. For selv de tapre Udfald fra København nyttede jo ikke stort. Og Smeden blev ikke træt af at stikle til Kronprinsen, som holdt sig af Vejen med Hæren, den der var saa god Brug for herovre...

Benedikte sad og blev helt oprørt over, saa haanligt han talte om hendes Ven. Og hver eneste Aften, naar hun gik hjem, lovede hun sig selv, at hun vilde aldrig mere sætte sine Ben i Smedens Hus. Men det var jo nu engang det eneste Sted, hvor hun kunde spørge Nyt, og den næste Dag gik hun derover igen...

Saa kom den anden September; en dejlig Sensommerdag var det; men Aftenen skulde blive saa forfærdelig, at ingen, der oplevede den, nogen Sinde glemte den igen. Thi da begyndte Englænderne Bombardementet. Benedikte stod sammen med Smedens oppe paa en af Bakkerne og saa paa Bombernes Fald og Skæret fra de brændende Bygninger. I tre Nætter lod Englænderne

Ild regne ned over den ulykkelige By, og i den tredje Nat brændte Frue Kirkes Spir. Som en Ildsøjle stod det over den hærgede By og forkyndte for Landet, at nu var Haabet ude. Kort efter kapitulerede Peymann, der var syg og nedbrudt, og udleverede Englænderne Flaaden...

Smed Sejrøe sad derhjemme og gav ondt af sig over den elendige Krigsstyrelse og den fejge Overgivelse. Han havde været Matros i sin første Ungdom, og det skar ham i Hjertet at tænke paa alle de stolte Skuder, der nu skulde sejle under Fjendens Flag.

„Havde de endda sprængt dem i Luften," sagde han forbitret, eller forsænket dem, det skulde jeg ikke have sagt noget til. Naar man er den lille, maa man neje sig... men noget saa forsmædeligt, at give Engelskmanden det hele i Gabet, det er dog for usselt..." At Kronprinsen virkelig havde sendt et Bud til Peymann om hellere at tilintetgøre Flaaden end at udlevere den, det kunde Smeden jo ikke vide...

Benedikte sad med Graaden i Halsen og hørte kun halvt, hvad han sagde. Hun tænkte paa sine kære derinde... hvad de havde maattet gaa igennem, og om de var i Live? En Guds Lykke var det da, at hendes Hjertens Ven sad i Sikkerhed langt derfra...

Saa fangedes hendes Opmærksomhed pludselig af Smedens Ord; han var begyndt at skælde og smælde over Kronprins Frederik.

„Saadan en Kujon," sagde han. „Her lader han sin Hovedstad ødelægge og Landets Værn gaa til Grunde, men sit eget Skind skal han nok vide at hytte. . ."

Benedikte rejste sig langsomt og saa paa ham, medens han blev ved at smæde Kronprinsen med de værste Ord, han kunde finde. Og lige med ét bøjede hun sig ned og spyttede ham midt i Ansigtet. Saa gik hun.

„Den Mær!" fo'r Madam Sejrøe op og vilde efter hende. „Her viser man hende den Venlighed, man kan, og saa understaar hun sig til. . ."

Men Smeden holdt hende tilbage og tørrede sig ganske roligt med Ærmet ned over Ansigtet.

„Saa sagte, Mutter," sagde han sindigt. „Pigebarnet var i sin gode Ret, og det var mig, der var et Fæ."

„Var hun i sin gode Ret!" skreg Madam Sejrøe. „Spyttede Tøsen dig ikke dér lige i Synet?"

„Ja, ser du, Mutter," sagde Smeden, „jeg skulde kanske have fortalt dig det noget før; du kan jo nok begribe, jeg har gaaet og snuset lidt efter, hvem det egentlig var, hun var Kæreste med; og saa en Dag fik jeg ham at se. Véd du hvad, jeg tror saagu, det var ham selv; jeg mener da, jeg skulde kende ham, endda han havde Kappen helt op over Ørerne. . ."

„Ham selv!" stammede Madam Sejrøe. „Hvad skal det sige?"

„Ja, ham — Kronprinsen altsaa. Jeg tror, hun er Kronprinsens Kæreste. Men se, det var jo aldrig værd at snakke om... man skal ikke rage sig ind i de store Folks Sager, naar det er, at man kan blive fri. Og nu glemte jeg det jo i min Hidsighed... og der er jo ikke noget at sige til, at hun blev gal i Skralden..."

„Gud fri og bevar mig vel," sagde Madam Sejrøe. „Og alt det, du sagde! Hvis hun fortæller ham det igen, risikerer du at komme i Ulykke for din Mund."

„Det tror jeg nu ikke," sagde Smeden og bankede Piben ud. „Hvis jeg ellers forstaar at se paa et Par Øjne, saa er hun ikke af de ondsindede. Hun siger saamænd ikke noget, bare vi selv lader som ingen Ting."

Imens sad Benedikte ovre hos sig selv og græd af Sorg og Uro og Forbitrelse; havde Kronprinsen været hos hende i det Øjeblik, er det ikke godt at vide, hvad hun havde sagt.

Men han var stadig i Holsten, og der var ingen Udsigt til, at han vilde vende tilbage. Englænderne rømmede kun langsomt Sjælland, og det varede endda en Stund, før hendes Moder vovede sig ud til Bagsværd.

Men da Madam Rafsted endelig kom, fik Benedikte sandelig ogsaa til Gavns Rede paa, hvordan det stod til i København. Ildebranden i 1795 var for ingen Ting at regne mod den Ulykke, der nu var overgaaet Hovedstaden. Det

havde været som den yderste Dag. . . den første Bombe var faldet paa Kongens Nytorv, og siden var det blevet en hel Ildregn, baade af Bomber og gloende Kugler og Raketter. Folk var flygtet i store Skarer til Christianshavn eller havde gemt sig i Kælderne; men Bomberne var gaaet helt igennem Husene og havde dræbt en Masse, fiere Tusind, sagde de.

„Men du kan tro, at Fader kæmpede som en Helt," sagde Madam Rafsted og knejste. „Det er, ligesom han har rettet sig igen paa dette her. Men det kreperede ham jo forfærdeligt, at Englænderne slæbte af med Skibene. Og tror du ikke, det Rak ligefrem plyndrede. . . alting tog de fra Holmen, Kakkelovne, Døre, Vinduer og Laase . . . om det saa er Faders Værktøj, saa rapsede de det, og alt hvad de ikke kunde slæbe med sig, ødelagde de. Saadan noget. . .ptøj. . ."

Men Benediktes Sind kunde ikke rumme al denne Elendighed; hendes kære var i Behold, hendes Ven havde været udenfor det hele, og en stor Glæde fyldte hendes Sind; der var slet ingen Plads til Sorg over Fædrelandets Ulykke.

Men pludselig faldt noget hende ind, og hun spurgte:

„Hvad siger de om Kronprinsen derinde, Moder?"

„Ja, hvad siger de, hvad siger de?" sagde Madam Rafsted og fik travlt med at komme af Sted. „Jeg hører saamænd ikke efter Sladder. . .

og jeg tænker, enhver har nok med sit eget. Vær du himmelglad til, at han har været udenfor det hele og er i god Behold."

„Ja," sagde Benedikte stille. Men hun forstod godt, hvad der laa bag Moderens Ord, og tænkte, at det blev haarde Tider, hendes Frederik gik i Møde... for naturligvis lagde de allesammen Skylden paa ham. Havde hun ham blot her og kunde tage ham i sine Arme og trøste ham...

Endelig en Dag sidst i November kom han. Han satte sig ganske stille ved Vinduet og sagde næsten ingen Ting. Kun strøg han hende ganske sagte over Haaret og hviskede:

„Det har været onde Tider for os alle, lille Pige... onde Tider..."

Da han saa skulde af Sted, sagde han:

„Véd du, at Kongen flere Gange har haft Anstød af Svingel og er faldet om? Jeg tror ikke, den gamle gør det ret længe."

„Herregud," sagde Benedikte.

„Naa," sagde Kronprins Frederik og svang sig i Sadlen, „for ham var det saamænd det bedste. Og saa kunde jeg gøre lidt mere for min lille Pige."

„Jeg har det meget godt, som jeg har det," sagde Benedikte.

Kronprinsen nikkede mildt til hende.

„Du er en god, lille Pige," sagde han og galloppered bort.

Men Benedikte drømte gyldne Drømme den Nat; for nu havde hun igen sin Frederik hos sig. . . , og hvor kunde hun andet end glæde sig over, at Ophøjelsens Time var nær?"

ATTENDE KAPITEL.

I smult Vande.

Det faldt ikke Hovedstaden let at rette sig efter det Slag, Englænderne saa brutalt havde tilføjet den. Uhyre Lidelser, en ubeskrivelig Angst havde Befolkningen maattet gennemgaa; de materielle Tab var uoverskuelige og næsten ikke til at forvinde. Og Hjerterne var opfyldte af Skam og Harme — det sved bittert i mange danske Sind, da Englænderne slæbte den røvede Flaade, Danmarks Stolthed, ud gennem Sundet: seksten Linieskibe, ti Fregatter, fem Korvetter og en Mængde mindre Fartøjer tog Voldsmændene med sig. Og dog føltes det som en Lettelse at blive Fjenden kvit. . .

Men ude i Evropa var Forargelsen stor; selv i England rejste der sig en Storm af Harme mod det Ministerium, der havde baaret sig saa skamløst ad; i Lloyds „Evenings-Post" blev der endogsaa indrykket en Opfordring til at foretage en Indsamling til Fordel for det bombarderede København. „Thi denne Subscription," skrev Bladet, „er det eneste, der kan bøde paa en

Fremfærd, som de danske ellers ville betragte som et evigt Brændemærke paa den britiske Karakter."

Og der var mange, der ansaa det for en retfærdig Guds Straf, at Flaaden overfaldtes af en Storm, da den paa Hjemvejen befandt sig i Kanalen, og led store Tab. . .

Men Københavnernes Forbitrelse vendte sig ogsaa mod Kronprins Frederik og hans Generaler, som ikke alene havde ført en uduelig Politik, sagde man, men ogsaa fejgt vendt Hovedstaden Ryggen, da Faren var overhængende. Nu havde man da faaet at se, hvad al den megen Ekserseren og Militærgalskab var værd, naar det kom til Stykket; det var ikke blide Ord, der faldt om „de røde Fjer" i de Dage. . .

Imidlertid kastede Kronprinsen sig med Iver ud i Arbejdet for at raade Bod paa Skaden. Midt i Nattens Mulm og Mørke var han kommen farende til København, som det var hans Vane; ingen havde ventet ham, saa det var kun med Nød og Næppe, han blev lukket ind i sit eget Palæ. Og straks tog han saa trofast Haand med i Genrejsningsarbejdet, at han næsten straks genvandt Folkets Kærlighed og Tillid.

Naturligvis kunde han saa ikke afse megen Tid til sin lille Veninde i Bagsværd; men derfor glemte han hende ikke; hver anden Dag maatte Bülow derud med en Hilsen, og saa maatte han jo berette Benedikte alt, hvad der angik hendes

elskede Frederik, stort og smaat. Dybt rystet blev hun, da hun hørte, at General Peymann og de andre Officerer, der skulde have forsvaret København, var blevet arresterede og stillede for en Overkrigsret.

„Der er ingen Tvivl om, at Straffen bliver streng," sagde Bülow. „I det mindste Peymann kommer ganske sikkert til at bøde med Livet."

„Herregud," sagde Benedikte med Taarer i Øjnene, „vil de nu hugge Hovedet af den stakkels gamle General?"

„Nej," sagde Bülow tørt. „Han bliver kun skudt."

„Det er skammeligt," sagde Benedikte oprørt, „han har naturligvis gjort, hvad han kunde. Naar jeg ser min Frederik, skal jeg ogsaa sige til ham, hvor uretfærdigt det er."

„Hm," sagde Bülow, „saa vilde jeg i hvert Fald raade Dem til at anvende andre Ord, Jomfru Rafsted. Hans kongelige Højhed sætter megen Pris paa sit Ry for at øve streng Retfærdighed. Men hvis De kunde sætte ham i godt Humør... i det hele taget vil jeg ikke skjule for Dem, Jomfru Rafsted, at Kronprinsen er meget ømtaalig i disse Dage. De vil kunne udrette meget godt, hvis De forstaar at tage Hans kongelige Højhed paa rette Maade.."

„Jeg véd nok, hvordan min Frederik skal tages," sagde Bendte og knejste; hun lignede i det Øjeblik sin Moder, saa det løb Bülow koldt

ned ad Ryggen. Men han kyssede ærbødigt hendes Haand til Afsked; thi Kristian den Syvende var nu saa svag, at Kronprinsen kunde blive Konge, hvad Dag det skulde være; og Bülow var ikke i Tvivl om, at Jomfru Rafsted da vilde komme i en anseligere Stilling; og den, som da havde Indflydelse paa hende, kunde derigennem faa stor Magt over Kongen. . .

Faa Dage efter kom Kronprins Frederik ud til Bagsværd, og han var ganske rigtigt i et skrækkeligt Humør. Han gik længe op og ned ad Gulvet uden at sige et Ord, og Benedikte vovede ikke at bryde Tavsheden. Men da han omsider lod sig falde ned i en Stol, gik hun paa sin stilfærdige Maade hen til ham, satte sig paa hans Skød og gemte Hovedet ved hans Bryst.

„Frederik," sagde hun, skønt hun meget godt vidste, hvad det var, der pinte ham, „hvorfor er du saa vred paa mig? Hvis jeg har gjort noget galt, maa du hellere sige mig det. . ."

„Galt?" brølede han og skubbede hende fra sig og fo'r igen op og ned ad Gulvet. „Hvad galt skulde du have gjort? Det manglede bare, at saadan en lille Pige ogsaa skulde blive en Forræder. Næh, men Peymann og Bielefeldt og Gedde og Lütken og Kirchhoff og det hele Rak . . . nogen rigtige Klodrianer har de været og skilt mig af med min smukke Flaade. . ."

Han blev ved at skælde og smælde over de ulykkelige Officerer, som han selv havde ladet i

Stikken, og som hverken havde vidst ud eller ind. Benedikte lod ham rase ud; saa sagde hun ganske stille:

„Frederik, tror du ikke, jeg kender dig? Du er saa god. . . der er ingen saa god som du. Det er netop det, der piner dig, at du skal være saa haard mod de stakkels Mennesker. . .“

„Saa?“ sagde Kronprins Frederik og blev ved at fare frem og tilbage, „jeg vil se dem hængt, vil jeg. Det vil sige, de skal skydes. . . arpuebuseres bagfra, de Hundsfotter. . .“

„Det gør mig ondt for Peymann,“ sagde Benedikte. „At skyde saadan en gammel Mand.“

Kronprinsen standsede pludselig og stirrede mistænksomt paa hende.

„Haa, haa!“ sagde han. „Hvorfor netop for Peymann, om jeg maa spørge? Har han kanske haft sine Pappenheimere ude og bede for sig? Det er kanske allerede blevet Mode, at man falder paa Knæ for min Mætresse, naar man vil opnaa en Naade hos mig?“

„Men Frederik dog,“ sagde Benedikte forarget, „saadan nogen Ord, du bruger! Og jeg, som sidder her og ser aldrig et Menneske. . . Du kan da vel begribe, hvorfor jeg beder for Peymann; han var jo den øverste, og naar du benaader ham, maa du jo ogsaa benaade alle de andre. . .“

„Haa, haa,“ lo Kronprinsen, „sikken lille listig Taske! Saa det har du regnet ud. . . ja, ja, nu

faar vi jo først se, naar Dommen falder; kanske Kongen viser sig barmhjertig. . . han er slet ikke saa haard af sig, den gamle, som Folk siger ham paa."

„Aarrh!" sagde Benedikte og tog ham om Halsen, „som om det ikke altsammen bliver saadan, som du bestemmer. Det er jo dog dig, der er Kongen. . . , og du kan blive rigtig Konge, hvad Dag det skal være."

„Det er meget sandt," sagde Kronprins Frederik pludselig alvorlig. „Den gamle har det rigtig skidt. Jeg maatte slæbe ham med mig over Hals og Hoved, da Englænderne kom, og nu sidder han paa Koldinghus, Skroget, og kan ikke finde Rede i noget af det. . ."

Saa talte de om andre Tidg, til det blev Tid til at gaa til Ro. Kronprinsen maatte tidlig af Sted, saa travlt han havde. . . han tog sig saadan af al Ting, at der ikke var en menig Soldat, som kunde faa Orlov, uden at han gik op og spurgte H a m s e l v om det. . .

Men Bülow kom hyppigere og hyppigere og viste sig for hver Gang mere omsorgsfuld og ærbødig. Altid havde han en lille Present med til hende og et godt Raad at give hende.

„Jomfru Rafsted," sagde han en Dag, „jeg er desværre nødt til at give Dem en Advarsel. Det drejer sig om Deres Moder; hun er uden Tvivl . . . hm. . . en højst fortræffelig Kone; men hun har jo nu engang sine Svagheder. Rent ud sagt

har hun ikke ganske let ved at bevare en Hemmelighed, og der er begyndt at blive en Del Sladren i København om Deres Forhold. Jeg véd, at det vilde være Hans kongelige Højhed meget ubehageligt, om der just i disse Dage kom noget ud om denne Sag."

„Jeg skal tale med Moder," sagde Benedikte.

„Jeg maa bede Dem være paa Deres Post," vedblev Bülow. „Alle véd jo, at Kongens Død er nær forestaaende, og at der da vil ske en betydelig Forandring i Deres Forhold, siger sig selv. Men det er kommen mig for Øre, at Deres Moder allerede er begyndt at pra. . . at rose sig af den Ophøjelse, der venter Dem, og som naturligvis vil kaste en vis. . . hm. . . Glans over Deres ærede Familie. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at Deres Moders Aabenmundethed kan blive meget farlig; Hans kongelige Højhed er somme Tider noget uberegnelig, og det vilde dog være beklageligt, om alt skulde strande, fordi. . ."

„Tak, Bülow," sagde Benedikte, „De kan være rolig for, at jeg skal tale med Moder, saa at det bliver anderledes herefter."

„Ja, jeg taler kun som Deres Ven," sagde Bülow og trak sig tilbage efter at have kysset hendes Haand.

Allerede den næste Dag fik Benedikte at se, at han ikke havde overdrevet. Hendes Moder kom anstigende i sin fuldeste Pragt. . . denne Gang hverken til Fods eller med en Fragtmand,

men i en flot udhalet Hyrevogn, hvis Kusk slog Knald med Pisken, da han svingede op for Havelaagen.

Benedikte blev rasende og skældte Moderen Hæder og Ære fra.

„Maa jeg spørge, hvad det er for Optøjer?“ spurgte hun. „Tror du ikke, jeg véd, at du render rundt og praler med mig hos dine Kaffesøstre? Du véd meget godt, at du ødelægger det hele for mig med din Sladder . . . hvis Kronprinsen bliver ked af mig og lader mig gaa, saa er det din Skyld ene og alene. . .“

„Du min Gud og Skaber,“ sagde Madam Rafsted og sank ned i Sofaen. „Tænker du paa, at du taler til din egen, kødelige Moder? Dengang jeg var Barn, skulde jeg bare have vovet. . .“

„Snak,“ sagde Benedikte vredt. „Tror du ikke, jeg véd, at Fader drikker alle sine Penge op, og at du var helt forarmet, hvis du ikke havde mig? Betaler jeg maaske ikke al den Stads, du majer dig ud i, saa du ligner mere en nok sagt end en ærlig Kone? Er det ikke mig, der har betalt Vognen derude? Jeg kunde gøre noget for dig og jer allesammen, hvis du bare vilde være fornuftig og vente; men du render rundt og gør os til Grin og ødelægger det hele. . .“

„Pyt!“ sagde Madam Rafsted og knejste, „der er saamænd ingen Ting at ødelægge, saa fjollet du bærer dig ad. Den gamle Konge kreperer en af Dagene, hvis han ikke allerede er det, og

du er et rigtigt Fæ, at du ikke smedder, mens Jernet er varmt. Hvad gør saa din Kronprins for dig? Jeg skulde bare være i dit Sted en halv Time, saa skulde du se, hvordan jeg skulde klemme ham. Men du er en utaknemlig Tøs og har ikke Spor af Hjerte for din Familie. . ."

Madam Rafsted fandt Øjeblikket passende til at faa Lommetørklædet frem og give sig til at hulke.

„Saa kaster du os vores Ulykke i Næsen," sagde hun, „som om ikke Fader kunde blive en helt flink Mand endnu, hvis du vilde hjælpe ham til en anselig Stilling. Mig lader du sidde som en ringeagtet Kone i Nyboder, og den stakkels Anders Greisen gaar der i Gaasegadens Skole og skal ikke være uden som en simpel Matros. Og det kostede dig kun et Ord. . ."

„Jeg skal gøre det altsammen," sagde Benedikte og rejste sig. „Men det siger jeg dig. . ."

Hun stak sit Hoved helt hen til Moderens:

„At hvis du bliver ved med at sladre og lave Optøjer. . . hvis jeg hører saa meget som et Kny om, at du har vakt Opsigt eller gjort Skandale, saa lader jeg Kronprinsen sætte dig i Blaa Taarn, saa sandt jeg hedder Benedikte Frederikke Rafsted. . ."

Hun gik ind i den anden Stue og knaldede Døren i efter sig; og Madam Rafsted kørte af Sted, lige saa forbitret over sin Datters Uforskammethed som forskrækket over hendes Trusler.

Men Benedikte havde kastet sig over sin Seng og græd, som om hendes Hjerte skulde briste. For det var jo det, at Moderens Ord havde vakt Genklang i hendes eget Sind; hun gik stadig og gemte paa sin Bitterhed over, at hendes Frederik ikke vilde gøre noget mere for hende. Saa havde hun jo ogsaa af Naturen et blødt Hjerte, og det gjorde hende ondt, at hun var faret saa haardt frem mod sin Moder. . .

Hun havde endnu ikke faaet tørret Taarerne af sine Øjne, da Kronprins Frederik kom. Den Dag var han heldigvis i godt Lune.

„Naa, naa," sagde han godmodigt, „har min lille Pige nu grædt igen? Er det stadig Peymann og de Kumpaner, det er galt med? Saa, saa, lille Pige, de slipper saamænd nok, skal du se. Nu skal jeg betro dig noget. . ."

Han trak hende ned paa sit Skød og strøg hende over Haaret.

„Ser du, Benedikte, det er slet ikke saa meget det, at de ikke har forsvaret sig bedre. Det var jo netop derfor, jeg satte gamle Peymann til det, fordi jeg vidste, at han er en skikkelig og besindig Mand. Havde jeg sat en rigtig Krigskarl til at være Kommandant herinde, saa var der blevet slaaet mange flere Mennesker ihjel, og saa havde Hovedstaden sagtens nu været helt spoleret. Det var saamænd meget godt, at det gik, som det gik. Nej, men det er Flaaden, du. . . havde de Bengler bare boret den i Sænk eller

stukket Ild paa den, saa skulde jeg saamænd ikke have sagt noget. Men du skal se, de slipper nok alligevel. . .“

„Uf, den ækle Krig,“ sagde Benedikte, „og nu skal du til at slaas med baade de engelske og de svenske. Jeg begriber ikke, at du gider være Ven med den væmmelige Napoleon, som aldrig kan holde Fred. . .“

„Hvad behager?“ fo'r Kronprins Frederik op. „Næh, véd du nu hvad, Benedikte, alt det Vrøvl har jeg saamænd mere end nok af inde paa Amalienborg. Det siger jeg dig, at hvis vi to skal være gode Venner, saa maa du love mig aldrig mere at befatte dig med Politik.“

„Ja,“ sagde Benedikte med Taarer i Øjnene, „det lover jeg dig.“

„Saa, saa,“ sagde Kronprins Frederik, „græd nu ikke straks igen. Du kan jo begribe, at jeg kommer herud for at more mig lidt og ikke for at høre paa al den Graad og Jammer. . .“

„Det er heller slet ikke derfor,“ hulkede Benedikte med Armene om hans Hals. „Men jeg bliver helt sær af at gaa her saa alene. . . jeg ser dig jo næsten aldrig. . .“

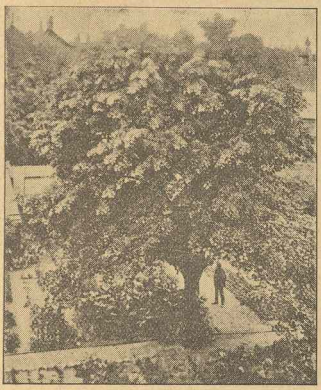
„Naa,“ sagde Kronprinsen, „du ser da Bülow. Jeg er lige ved at blive jaloux paa ham, fordi han kan være meget mere hos dig end jeg.“

„Ja,“ sagde Benedikte, „Bülow er saa rar.“

„Og stærk,“ sagde Kronprinsen. „Det er en Pokkers Karl. Haa, haa. . . véd du, hvordan

jeg hittede ham? Det var saamænd engang, jeg kom ridende gennem Citadellet Frederikshavn, saa ser jeg en Soldat, der bliver stukket ud gennem et Vindue. Han havde været grov mod Bülow, og saa tog han ham i stiv Arm og stak ham ud gennem et Vindue... dengang var han ellers kun Løjtnant ved Skarpskytterne, nu er han jo noget mere, haa, haa, haa..."

Lidt efter var de begge to i godt Humør igen og sad tæt sammenslyngede ved Vinduet og snakkede, mens Maanen skinnede ned over dem...

NITTENDE KAPITEL.

Ophøjelsen.

Det var ikke tomme Rygter, at det lakkede mod Enden med Kong Christian den Syvende, og underligt var det heller ikke, at den sidste Tids Begivenheder havde givet ham et Stød, han ikke kunde forvinde, saa aandelig og legemlig nedbrudt han i Forvejen var. Han var blevet ganske opskræmt ved den pludselige Rejse fra Frederiksberg; og paa Farten over Storebælt havde de engelske Krydsere været efter ham, saa han maatte stige ned i en lille Baad for at

undgaa at blive taget til Fange. Siden havde han mest levet i Rendsborg, hvor han havde opslaaet sin Residens i Gouvernementspaladset paa Paradepladsen.

Saa indgik Danmark Forbundet med Napoleon, og en Del franske Tropper blev sendt op i Hertugdømmerne for at staa os bi. Det var ikke just Eliten af den franske Hær, der kom herop, særlig Regimentet Arnheim var sammensat af de mest forvorpne Karle. Da de rykkede ind i Rendsborg, blev Staden sat paa den anden Ende, og Kongen var ude af sig selv af Angst; desværre var Kammerherre Ries, den eneste der nogenlunde kunde berolige ham, netop selv paa en Rekreationsrejse; og da Christian den Syvende om Morgenen den 13de Marts 1808 traadte hen til Vinduet og saa hele Paradepladsen opfyldt af Kanoner og blinkende Bajonetter, troede han, at det var Fjender, der vilde ham til Livs. Han fik et Hjerneslag og udaandede kort efter.

Saa snart Efterretningen herom naaede til København, blev Bülow sendt ud til Bagsværd for at underrette Benedikte derom. Hun saa straks paa hans Ansigt, at der var noget alvorligt paa Færde; og da han kyssede hendes Haand og kaldte hende „Deres Naade!", vidste hun, hvad der var sket. Hun blev ganske bleg af Sindsbevægelse og sank ned i en Stol.

„Kongen er død, Bülow," sagde hun.

„Deres Naade," sagde Bülow alvorligt. „Kon-

gen dør aldrig. Hans Majestæt Kong Christian den Syvende er gaaet til sine Fædre, men Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette befinder sig Gud være lovet ualmindelig vel."

„Og hvad nu, Bülow?" spurgte Benedikte.

„Ja, hvad nu?" sagde Bülow og trak paa Skuldrene. „Der sker vel ingen synderlig Forandring; Hans Majestæt har jo allerede længe været den egentlige Leder af Regeringen; men det vil naturligvis vare en Tid, før Kongen ser herud, saa meget han nu har om Ørerne."

Og for at give Benedikte Tid til at fatte sig, gav han sig til at fortælle vidt og bredt; Kong Christians Lig skulde jo overføres til Sjælland og bisættes i Roskilde; og saa var der Krigene, der lagde Beslag paa næsten hele Kong Frederiks Tid, saa ødelagt som Landets Forsvar var blevet. Det strømmede ind med Bidrag til at genrejse Flaaden for — alene Dronningen havde givet 12,000 Rigsdaler aarlig og Kronprinsessen 2000, og Undersaatterne havde fulgt det ophøjede Eksempel; ikke mindre end 173 Kanonbaade var allerede under Bygning. Saa var Hæren blevet omordnet, og der var blevet oprettet en Generaladjudantstab, som Bülow selv var blevet Chef for. . .

Benedikte var ved at forgaa af Utaalmodighed og afbrød ham tilsidst.

„Jamen jeg selv, Bülow? Skal jeg blive ved med at sidde her i min Afkrog og være Jomfru

Rafsted? Er det ikke Kongens Hensigt at anerkende mig og tage mig ind til København?"

Bülow sad og klappede med Laaget paa sin Snustobaksdaase og forhastede sig ikke med Svaret.

„Ja, dér kommer vi til det," sagde han omsider. „Jeg fatter fuldtud Deres Naades Utaalmodighed. Men Tiden er jo ikke videre gunstig for den Art Operationer; Deres Naade kommer sikkert til at vente en Tid endnu."

Benedikte blev helt bleg af Vrede, rejste sig og gik op og ned i Stuen.

„Vente og vente," sagde hun. „I andre har travlt nok med at mele Jeres Kage; men jeg skal bare vente og vente... og nu faar jeg altsaa min Frederik at se endnu sjældnere... men det kan saamænd ogsaa være det samme. Jeg bryder mig ikke en Døjt om det, Bülow... hvis Kongen ellers bryder sig noget om mig, skulde han ikke give sig alt for god Tid. Det kunde være, han ventede saa længe, at han fik en lang Næse... ja det kan ikke nytte, De ser saadan paa mig, Bülow, jeg har ikke sagt et Ord, uden at De gerne maa sige det til Hans Majestæt selv."

„Hm," sagde Bülow. „Det er et stort Held, at det kun er en af Deres gode Venner, der fik den Salve. Hvis den blev forebragt Hans Majestæt, tror jeg ikke, den vilde behage ham synderligt."

Men Benedikte blev ved at rase, saa Bülow

rystede paa Hovedet og tænkte: det gaar aldrig godt; der er alligevel for meget af Moderen i hende. Men han sagde ganske sindigt — og denne Gang glemte han at sige „Deres Naade“ — :

„Jomfru Rafsted, Hans Majestæt sætter megen Pris paa selv at bestemme, h v a d han vil gøre, og h v o r n a a r. For Dem afhænger meget af, om De nu kan holde Deres Utaalmodighed i Tømme. Jeg beder Dem tro mig, naar jeg siger Dem, at jeg kender Hans Majestæt bedre end de fleste. De vil naa mest, hvis De venter, til han har fattet sin Besluining selv. Trænger De ind paa ham, kan De sætte alt paa Spil.“

„Pyt,“ sagde Benedikte, „jeg kender min Frederik saa godt som nogen. Han giver aldrig Afkald paa mig.“

Men Bülow blev ikke træt af at tale hende til Fornuft; og tilsidst slog hun om og gav sig til at græde.

„Bülow,“ sagde hun, „De har altid været mig en god Ven. Sig til Kongen, at jeg forgaar af Kedsomhed herude. . . jeg kan ikke holde det ud; gør for mig, hvad De kan, hører De. . . jeg skal ikke vise mig utaknemlig, Bülow; der kan maaske komme en Dag, hvor jeg kan gøre noget for Dem igen.“

Bülow smilede og stak sin Snustobaksdaase i Lommen.

„Meget vel,“ sagde han og rejste sig, „jeg

skal gøre, som Deres Naade befaler. Men jeg vil ikke skjule for Dem, at jeg er meget ængstelig for Udfaldet af min Mission."

Saa kyssede han hende paa Haanden til Afsked og red bort. Og han holdt sit Ord; ved den første Lejlighed bragte han Sagen paa Bane; og Frederik den Sjette, der den Dag var i usædvanlig godt Humør, klappede ham paa Skulderen.

„Véd du hvad, Bülow," sagde Kongen, „det er i Grunden meget rimeligt. Hun er jo ikke andet end et lille Stykke Pigebarn og har det slet ikke for morsomt. Og det er jo da ogsaa mig selv, der har bragt hende i Ulykke."

„Der er mange, der vilde betragte det som en stor Lykke at være Deres Majestæts Mætresse," sagde Bülow.

„Haa, haa," lo Frederik den Sjette. . . „det kan være meget sandt; men jeg gider hverken ejet eller haft andre end min lille Benedikte; og det er jo da meget pænt af hende, at hun længes efter at være herinde, hvor jeg kan komme noget tiere til hende. Men hvad kan vi gøre for hende, Bülow? Der bliver vel en farlig Allarm, naar vi gør Forholdet officielt."

„Deres Majestæt er jo da Enevoldshersker og kan gøre; hvad De vil," sagde Bülow. „Deres Majestæt følger jo da ogsaa kun deri Deres ophøjede Forfædres Eksempel. . . Naturligvis maatte man først finde et passende Navn. Højsalig

Kong Christian den Femte ophøjede jo Jomfru Moth til Grevinde af Samsø, og. . .“

„Haa, haa, haa, haa,“ lo Frederik den Sjette, „saa min lille Benedikte skulde være Grevinde? Hvad mener du om at kalde hende Grevinde af Nyboder, hvad, haa, haa? Næh ved du hvad, Bülow, jeg vil Pinedød ikke have noget med en Grevinde at gøre, det er meget for fint til mig. Du maa finde paa noget andet. . . og saa et passende Hus, naturligvis, ikke altfor pralende, saadan at vi kan have det lidt hyggeligt.“

Han sukkede og vendte sig om mod Vinduet. „Det var nu rart derude i Bagsværd, Bülow. Men det kan jo blive meget behageligt at have hende lidt nærmere. . . se nu at faa det ordnet; og sørg for, at det ikke bliver altfor dyrt, Bülow . . . jeg er snart saa forarmet, saa jeg kommer til at sende mine gamle Bukser til Jøden, haa, haa.“

Ude i Bagsværd sad Benedikte imens og snakkede med sin Moder; Madam Rafsted havde glemt al Forargelse og var kommet farende, saa snart hun havde faaet Efterretningen om Kong Christians Død.

„Nu er du da ogsaa en Torsk, hvis du ikke griber til,“ sagde Madam Rafsted. „Du kan tro, der bliver nok, som fisker efter ham nu; hvis du ikke strænger dig an, risikerer du, at de andre løber med hele Profiten.“

Jeg tænker ikke, Profiten bliver stor,“ sagde

Benedikte og sukkede. „Min Frederik bliver nu aldrig nogen rigtig Konge, der er saamænd mange af hans Officerer, der er meget flottere. Og morsom, det er han ikke, Moder. . .“

„Gud bevare mig vel,“ sagde Madam Rafsted, „du tænker da vel ikke paa at rende fra ham, nu da han endelig kan gøre noget for dig?“

„Vist gør jeg ikke,“ sagde Benedikte gnavent, „men nu maa vi jo først se, hvad Bülow faar ud af det.“

„Bülow er god nok,“ sagde Madam Rafsted. „Og mindre end Grevinde kan de da ikke gøre dig til. Tænk om du kom til at bo paa Rosenborg.“

Benedikte lo højt.

„Du kender nok ikke min Frederik,“ sagde hun. „Han kan ikke faa det tarveligt nok; hvis jeg havde været en rigtig Grevinde, havde han saamænd aldrig taget mig. . . nej, jeg maa nok være glad til, hvis jeg bare kan komme til København. Og Jomfru Rafsted kommer jeg saamænd til at hedde til min Dødsdag. . .“

„Jeg finder, det er ganske uanstændigt,“ sagde Madam Rafsted og slog med Nakken. „Sæt du nu skulde gaa hen og faa et Barn. . .?“

„Ja, det er netop Ulykken,“ sagde Benedikte grædefærdig. „Det siger Bülow ogsaa, at hvis bare jeg havde et Barn, saa vilde Frederik gøre meget mere for mig. . .“

Nogle Dage efter kom Frederik den Sjette ud til Bagsværd, og hun var ganske ængstelig for,

hvordan det vilde spænde af. Men han var kærlig og kedelig ganske som sædvanlig, og hun sad og blev helt forbitret i sit Sind, for hun tænkte, at Bülow kunde ingen Ting have sagt. De sad længe, som de plejede, og snakkede om ingen Ting; men da Kongen skulde af Sted, tog han hende under Hagen og saa skælmsk paa hende.

„Naa, saa min lille Pige vil til Københavns?“ sagde han. „Jo, Bülow har snakket om det... og nu har han fundet et meget pænt Hus til dig, et rigtig passende et, ja han har saamænd saa. Det er paa Toldbodvejen Nr. 289, dér faar du hele den ene Sal... og det er nogen meget flinke Folk, du kommer til at bo hos. Det er nogen, der hedder Bjerre; ja han er Brændevinsbrænder, men det gør saamænd ingen Ting, for du drikker ikke Brændevinet fra ham, vel? Haa, haa...“

„Tak,“ sagde Benedikte og kyssede ham... og han lagde ikke Mærke til, hvor lidt Varme der var i Kysset. Indvendig var hun rasende, for hun havde dog i det mindste tænkt sig, at hun fik sit eget Hus. Men naturligvis, det var jo altid en Begyndelse...

„Og ved du hvad,“ sagde Frederik den Sjette; „det er rigtig morsomt; for min Bedstefader, Frederik den Femte ved du nok, han havde sig ogsaa en Mæ... en Kæreste; ja han havde for Resten mange, for han var en stor Skælm; men denne her, hun hed Madam Winge, og hun boede i det selv samme Hus, haa, haa...“

„Du vil aldrig have andre Kærester end mig, vil Du vel?“ sagde Benedikte og gemte sit Hoved ved hans Bryst; hun kunde daarligt skjule, hvor skuffet hun var; hun brød sig aldeles ikke om at blive en Madam Winges Efterfølgerske; og at hun skulde have sig et nyt Navn, snakkede han slet ikke noget om. . .

Allerede et Par Dage efter kom han igen og var i et straalende Humør. Han satte sig straks ved Vinduet og skulde have Støvlerne af sig; det skete kun, naar han var rigtig glad, og det var nu længe siden.

„Læs saa lidt for mig,“ sagde han, da de havde snakket en Tid; det maatte hun somme Tider gøre, og han var ganske imponeret over, saa megen Lærdom og Dannelse, hun havde samlet sig. Men i Reglen faldt han rigtignok i Søvn, før hun havde læst ret længe.

„Skal det være af Avisen?“ spurgte hun.

„Nej, Vorherre bevares,“ sagde Frederik den Sjette, „jeg har faaet saa meget Politik i mig i Dag, saa jeg er helt syg af det. Næh, læs hellere lidt for mig af en af dine Bøger; jeg skal sige dig, jeg kommer jo nok somme Tider i Theatret, men saa falder jeg med Respekt at melde for det meste i Søvn, haa, haa. Har du ikke noget af ham Oehlenschläger? Han skal være saadan en dygtig Karl til at skrive; men jeg har aldrig faaet Tid til at læse noget af ham. . .“

„Jo, Benedikte havde da „Sct. Hans Aften-

spil", som hun selv fandt var saa yndigt; men hun tænkte rigtignok, at det ikke vilde være noget for Kongen; for han kunde ikke lide Vers. Men til hendes Forundring hørte han opmærksomt paa det hele uden at blunde saa meget som et Øjeblik.

„Ja, han er en Karl, der forstaar sine Ting," sagde Frederik den Sjette. „Jeg holder selv meget af Dyrehavsbakken og kommer der næsten hvert Aar. Den med Pigerne i Trængslen, den er meget god. Og saa den med Sct. Peter, læs den engang til."

Og Benedikte læste:

Og spør' saa Sct. Peter: „Hvad har du gjort?"
Saa svarer jeg Schweizeren: „Ikke stort!
Men hvad har de andre Bengler da gjort?"

„Haa, haa, haa!" lo Frederik den Sjette. „Ja, han er en kaad Knægt, den Adam, jeg husker ham meget godt, fra han var en lille Dreng og boede ude paa Frederiksberg. Han gik saamænd dengang i mine gamle Bukser, haa, haa. . . morsom er han nu ligegodt. Men jeg kan ikke lide, at han gør Løjer med Rigsdalersedlerne; for Penge, det er Pinedød noget, man maa have Respekt for; jeg tænker ikke, han har for mange af dem selv, ellers kunde han gerne tage og laane mig nogen, haa, haa. . ."

Saa tog Frederik den Sjette af Sted. Og Benedikte gik og længtes efter det Øjeblik, da

hun skulde ind til København. Men hun maatte have Taalmodighed en Tid endnu; for Christian den Syvendes Ligbegængelse maatte da først finde Sted, mente Kongen, det var mest passende. Saa det trak ud til hen paa Sommeren. Men endelig i August slog Befrielsens Time: saa sagde Benedikte Bagsværd Farvel og flyttede ind hos Brændevinsbrænder Bjerre paa Toldbodvejen Nr. 289.

TYVENDE KAPITEL.

Ventetid.

Det lod ikke til at skulle gøre nogen større Forandring i Benediktes Skæbne, at hun havde faaet Lov til at flytte ind paa Toldbodvejen. Bülow havde jo nok slaaet paa, at der var Tale om at give hende en Titel og et Navn, men det blev aldrig til andet end Snak; Landets Stilling var jo alvorlig, Sindene var optaget af saa mange andre Ting, og Frederik den Sjette ønskede slet ikke for Tiden at vække Folks Opmærksomhed for sine private Anliggender. Han var saamænd ogsaa udsat for Kritik nok endda, og naar han besøgte hende, var han saa gnaven, at hun ikke vovede at tale om sit.

„Hans Majestæt er virkelig at beklage," sagde Bülow. „Lad ham i det mindste have Fred, naar han er hos Deres Naade; de politiske For-

hold er ganske til at fortvivle over, og vi er alle lige ved at segne under Arbejdet."

„Fortæl mig noget om det, Bülow," sagde Benedikte. „Min Frederik taler jo hverken om det eller noget andet. Naar han er her, sidder han bare og ser ud gennem Vinduet; jeg kunde for den Sags Skyld lige saa gerne være blevet i Bagsværd."

„Der er mange af os, som gerne sad dér og var udenfor det hele," sagde Bülow alvorligt. „Deres Naade maa ogsaa tillade mig at erindre Dem om, at jeg indtrængende har advaret Dem; det var meget uklogt at trænge paa netop i dette Øjeblik, hvor ingen af os véd ud eller ind. Man kan dog ikke laste Hans Majestæt for, at han vier sin Kongegerning alle sine Kræfter."

„Jeg hører vel ogsaa med til hans Kongegerning," sagde Benedikte og knejste, saa det løb Bülow koldt ned ad Ryggen, i den Grad lignede hun sin Moder, naar hun gjorde den Bevægelse. Men han smilte kun og drejede sin Snustobaksdaase imellem sine Fingre.

„Det gør De ganske vist," sagde han, „men De hører til Fredens Sysler; og i Øjeblikket har vi Krig, og Gud maa vide, om vore Venner eller Fjender er os de værste. . ."

„Og saa fortalte Bülow hende om de fortvivlede Forhold, den danske Stat var bleven viklet ind i. Danmark og Norge maatte holde 126,000 Krigsfolk paa Benene, og det kostede Staten 45

Millioner Rigsdaler om Aaret, saa den ene Skat maatte paalægges efter den anden. Rusland havde gjort Indfald i Finland, og der var Tale om en dansk Landgang i Skaane, hvorfor Napoleon havde sendt 33,000 Mand til Hjælp, baade spanske, hollandske og franske Tropper. Men de huserede næsten værre end Fjender. . . Koldinghus havde de stukket i Brand, og mange Steder i Landet téede de sig saadan, at Bønderne maatte samle sig og sætte sig til Modværge. Imens rasede Krigen paa den norske Grænse, og med Landgangen i Skaane blev det stadig ikke til noget — det saa ud, som om Napoleon bare vilde holde Danmark for Nar; ja, der var dem, som mente, at han tænkte paa selv at bemægtige sig Riget, umættelig som han var i sit Magtbegær. Ude i Evropa rasede han værre end nogen Sinde. Han havde besat Portugal, saa at Hoffet maatte flygte til Brasilien, og i Spanien havde han gjort sin Broder Joseph til Konge i Stedet for Carl den Fjerde. . . det var ikke godt at se, hvordan det hele skulde ende.

Benedikte lyttede til hans Beretning med Taarer i Øjnene.

„Min stakkels Frederik," sagde hun, da han var færdig, „hvor han maa have det ondt. Men han er ogsaa alt for godtroende af sig. Hvis vi nu havde holdt med Englænderne. . ."

„Hm," sagde Bülow og trommede utaalmodigt paa sin Snustobaksdaase. „Hans Majestæt nærer

en urokkelig Tillid til Napoleon; i Deres Sted vilde jeg gøre det samme; i hvert Fald vil jeg bestemt fraraade Dem at hentyde til denne Sag overfor Kongen."

„Vær De kun rolig, Bülow," sagde Benedikte og knejste igen. „Jeg har én Gang for alle lovet min Frederik ikke at blande mig i de politiske Affærer, og jeg skal nok vare min Mund."

„Ja saa," sagde Bülow og smilte sarkastisk; han tænkte, at denne Ytring klang dog temmelig prætentiøst i en lille Nyboderspiges Mund, selv om hun ogsaa var Kongens Elskerinde, og det lod til at skulde vare. Der var nok allerede gaaet en Smule Dronning i hende. . .

„Bülow," sagde Benedikte og lagde sin Haand paa hans Arm, „vær De ganske rolig; jeg skal ikke plage min Frederik med mine smaa Ønsker; der kommer vel bedre Tider engang, og saa gør han nok for mig, hvad han kan."

Bülow saa ned paa hendes Haand, der var usædvanlig smuk, smal og hvid. Mon det skulde være disse fine Hænder, der holdt Kong Frederik saa fast? Og saa tænkte han paa sin egen Gemalinde derhjemme. . . Generalinden havde Forkærlighed for Mad og Drikke og var allerede temmelig svær. . .

Han rejste sig med et Suk for at tage Afsked.

„Det er særdeles fornuftig tænkt af Deres Naade," sagde han. „De kan til enhver Tid

gøre Regning paa mig, og jeg skal sørge for at holde Dem à jour med Begivenhedernes Gang."

Men Benedikte blev siddende og saa ud i Grønningens Træer. Der steg i hende en Uvilje mod Kongen, som kunde gøre hende lykkelig saa let, men som ganske havde glemt hende over den dumme Politik. Hun forlangte jo ikke saa meget... bare et anstændigt Navn, der svarede til hendes Stilling... og et rigtigt Tjenerskab i Stedet for den Smule Tøs, der gik ude i Køkkenet og var hende mere i Vejen end til Gavn... og Heste og Karosse. Lidt Selskabelighed kunde hun vel ogsaa nok trænge til, saa ung hun var; hun saa sig om i Stuen og gik gennem Lejligheden; Møblerne der havde været fine ude i Bagsværd, fyldte saa lidt her i de store Rum; og hun blev helt uhyggelig til Mode. Hun syntes, det hele saa saa fattigt ud, som noget, der bare skulde vare en Tid. Og der kom igen over hende en Angst for, at Kong Frederik skulde svigte hende; han kom saa sjældent hos hende nu og blev saa kort; det kunde ikke hjælpe, hvad Bülow sagde, det v a r nu ikke Statssagerne alene, der holdt ham fra hende; hun havde godt lagt Mærke til, at der var kommet noget ligegyldigt i hans Væsen; det var naturligvis det, at hun ikke kunde blive med Barn; det maatte sagtens være hendes egen Skyld, siden Dronningen allerede havde flere. Elskede hun ham ikke nok? Hun ransagede sit eget Hjerte og blev ganske forfærdet, saa koldt syntes hun, det var...

det ene Menneske var hende lige saa ligegyldigt som det andet. . . og om nu Kongen lod hende sidde, saa vilde hun sagtens kun sørge over det gode Underhold, hun mistede. Hun syntes paa én Gang, hun var saa ussel og fattig. . . hvor kunde det undre hende, at Kongens Kærlighed blev kold, naar der ingen Varme var i hende selv? Hun var ham jo slet ikke værd, hun var slet ikke værdig til den Lykke, der var faldet paa hende. . .

Hun gik en Tid rundt i sine tomme Stuer og følte sig saa nedtrykt, at hun ikke engang kunde græde. Og tilsidst fik hun en Følelse af, at disse Stuer slet ikke var hendes. . . hun gik her som en fremmed i sit eget Hus. Og der kom over hende en Længsel efter Barndomshjemmet, efter Forældrene, efter de smaa, lave Stuer derude i Nyboder, som var det eneste Sted i Verden, hvor hun hørte hjemme. . .

I en Fart kom hun i Tøjet og gik ud til Elefantgaden. Der faldt en Fred over hende, eftersom hun gik frem mellem de lave, forfaldne Huse, over de toppede Brosten, hvor Ænder og Høns gik og snagede i Græsset, forbi de smaarudede Vinduer, hvor mangen en nikkede venligt og genkendende til hende. Nu var hun hjemme igen, syntes hun, og hun tænkte et Øjeblik, at nu vilde hun blive her med det samme. . . vende Ryggen til den kolde, fornemme Verden, hvor hun altid

skulde sidde i en Krog, fordi hun havde stjaalet sig ind dér og ingenting havde dér at gøre. . .

Hun blev staaende et Øjeblik udenfor Døren og lyttede. Hun hørte Moderens skærende Røst, et Par kraftige Klask og en gennemtrængende Hylen. . . det var naturligvis Anders Greisen, der igen var blevet grebet paa fersk Gerning i en af sine Skarnstreger og nu fik sin fortjente Straf. Inde fra Stuen lød en dæmpet, brummende Bas. . . en raa Sømandsvise; saa vidste Benedikte Besked; det var Faderen, der sad halvt tildrukken, saadan som det snart var Dagens Orden.

Og det var som et pludseligt Lysskær faldt over den Armod og Nedværdigelse, hun var vokset op i. Hun huskede det altsammen, saadan som det havde været i den sidste Tid, hun havde levet derhjemme. . . Simpelheden, Savnene, Ydmygelserne. Det var det, hun et Øjeblik virkelig havde længtes tilbage til! For ramme Alvor havde hun tænkt sig, at der kunde blive et Hjem for hende her. . . her, hvor der allerede nu var Drukkenskab og Kævl, og hvor der vilde blive den dybeste Nød, i samme Øjeblik h u n brændte sine Skibe og ikke længere kunde holde Hjemmet oppe med sin kongelige Elskers Penge. Og i ét Nu forstod hun, at hun havde én Gang for alle kastet Broen af bag sig og taget sit Parti. Nu hørte hun til paa den anden Side; kunde det ikke lykkes hende at skabe sig en Position dér. . . lod hendes Frederik hende fare, som det

var at vente, før eller senere, saa stod hun ganske rodløs og hjemløs i Verden; saa vilde hun synke ned i Afgrunden mellem to Verdener... den, hun havde forladt, og den, der havde ladet hende i Stikken...

En dyb Modløshed greb hende, og hun sank grædende ned paa det øverste af Trappen. Et Øjeblik sad hun ganske fortvivlet her paa den fattige Trappe, hun, som var elsket af Kongen over to Riger.

Og hun kvalte Graaden i sit Lommetørklæde, bed Tænderne sammen og svor ved sig selv en dyr Ed paa, at hun vilde ikke vige Pladsen... hun v i l d e tilkæmpe sig en hæderfuld Stilling dér, hvor Skæbnen nu engang havde kastet hende hen, om hun saa skulde døje al Verdens Pine og vente, til hun blev gammel og graa...

Hun rejste sig, rystede Støvet af sin Kjole og vilde til at gaa ned ad Trappen. Men pludselig bestemte hun sig om; hun vilde alligevel se de gamle Steder endnu engang; noget drog hende dog alligevel til de Mennesker derinde, hvor langt hun ogsaa var kommet fra dem. Og inden hun vidste af det, stod hun inde i Stuen, hvor Faderen sad i Sofaen med Armene over Kors og dampede paa sin Kridtpibe, saa der ikke var til at aande...

Han stirrede et Øjeblik maabende paa hende, saa rejste han sig halvt, bukkede dybt og sagde sarkastisk:

„Velkommen, Deres Naade! Saa Deres Majestæt gør vort Hus den Ære? Og stadig lige smuk og slank. . . der er ingen smaa Prinser eller Prinsesser i Farvandet, hvad? Mutter, hører du ikke, at Dronningen er her? Vi maa have Champagnen frem. . . vi kan vel sagtens præstere ligesaa ægte Champagne, som hun er Dronning, he, he. . .“

Men Benedikte vidste af Erfaring, hvor lidt det nyttede at indlade sig med ham, naar han var i den Forfatning; hun nikkede kun kort:

„God Dag, Fader,“ sagde hun.

Saa gik hun ud i Køkkenet, hvor Madam Rafsted sad paa Bænken, ganske opgivet efter Scenen med det Skarn til Anders Greisen.

„Ja, du ser, hvordan vi har det,“ sagde hun grædefærdig. „Jeg har den skidt Knægt paa den ene Side og hans Svin af en Fader paa den anden. . . Morten har jo en af sine Raptuser, det er nu paa fjerde Dag, og mit Hoved taaler det ikke, det ved Gud, det ikke gør.“

Benedikte satte sig hos hende, trak sine Handsker af og klappede Moderen over de runkne Hænder. Der kom over hende en Trang til at være god ved nogen. . . nogen i Verden maatte man dog holde af og knytte sig til. Og Madam Rafsted, der var ganske uvant med Kærtegn, græd endnu stærkere og lagde sit Hoved paa Datterens Skulder.

„Naar bare du dog kunde skaffe os herfra,“

hulkede hun, jeg er vis paa, det er bare de daarlige Kammerater og saa alt det Griseri her i Nyboder. Om du dog kunde skaffe ham en Bestilling et Sted, saa han kunde komme ud af Suppedasen. . . hør nu engang. . .“

Morten Rafsted var begyndt at skraale en af sine mest uhøviske Matrosviser; han trampede op og ned ad Gulvet og stod tilsidst med Munden lige ved Nøglehullet, for at de ikke skulde slippe for at høre et Ord.

„Bare vi dog var af med ham,“ klagede Madam Rafsted. „Havde vi ham endda uden for Huset, saa her blev værendes. . .

„Ja, Herregud,“ sagde Benedikte og lo, pludselig let og lykkelig over, at hun ikke hørte hjemme i denne Raahed og dette Smuds. „Det er da let nok, Moder, giv ham nogle Penge, saa forsvinder han saamænd nok.

Og hun stak en lille Rulle Sølvmønter til Moderen; et Øjeblik efter hørte de Morten Rafsteds Skraalen ned over Trappen og hen gennem Gaden.

„Men som her ser ud,“ sagde Benedikte. „Du kunde dog i det mindste gerne holde en Smule Renlighed om dig, Moder.“

Hun lagde Hat og Sjal; og et Øjeblik efter gik Frederik den Sjettes Veninde og skurede og skrubbede og satte paa Plads, saa der var helt hyggeligt, da de siden sad i Stuen ved den dampende Kaffe.

„Som du dog kan, Barn!“ sagde Madam Rafsted, der havde siddet ganske fortabt og set til. „Tænk, om Kongen havde set dig saadan!“

„Ja, hvad saa?“ sagde Benedikte og lo, „saa vilde han bare have sagt: du er virkelig en meget flink lille Pige.“

Hun efterlignede Frederik den Sjettes Maade at tale paa, saa de begge kom til at le. Og saa sad de længe og sladrede og følte sig ganske lette til Mode oven paa det Uvejr, der havde raset i dem begge.

Men tilsidst begyndte Madam Rafsted igen at klage sig og plage Datteren med sine Bønner. Kongen gjorde da ikke saa meget for hende som de rige borgerlige for deres Mætresser. Som nu Grethe Lystrup, der havde brudt med Rømeling og for Tiden blev holdt af Grosserer Lyche — Madam Rafsted sukkede ved Erindringen — hun havde baade Heste og Vogn og red hver Morgen ud ad Strandvejen med en Lakaj. Men naturligvis — naar Benedikte vilde finde sig i det, saa blev det jo hendes egen Sag. Men hun kunde dog gerne gøre noget for sin Familie . . . bare hun endda vilde skaffe Anders Greisen over i en ordentlig Skole og siden ind paa Kadetakademiet; det var nu blevet Madam Rafsteds Orm, at Sønnen skulde være Søofficer; hun saa ligesom en Slags Oprejsning i det.

Men nu blev Benedikte igen kold og tilbageholdende og gav sig til at trække sine Handsker paa.

„Det nytter ikke, Moder," sagde hun. „I maa vente ligesom jeg; Tiden er ikke til det."

„Gud maa vide, hvad du venter paa," sagde Madam Rafsted, „du, der er saa smuk. . . og saa klog du er; du maa da kunne vikle Kongen om en Finger. . ."

„Herregud, lille Moder," sagde Benedikte irriteret og trak i den ene Handske, saa den sprang, det har jeg jo sagt dig; det er det, at jeg ikke kan faa nogen Børn."

„Ak Gud, ja," sukkede Madam Rafsted, „saadan er der noget ved alting; ellers kunde vi have det saa godt. Men véd du hvad," sagde hun pludselig ivrig og rykkede Datteren i Sjalet, „du skulde nu lige godt prøve at tale med Else Espens."

„Aa, Herregud," sagde Benedikte, „lever hun endnu, det gamle Skrog?"

„Lever og lever," sagde Madam Rafsted, „hun sidder i en Stol og kan hverken leve eller dø; somme Tider kan man heller slet ingen Mening faa i det, hun siger; men naar det træffer, at hun er klar, kan hun ogsaa tale ligesom en Profet. Og hun har nu ligegodt set meget i 'sine Dage og kender til mere end de fleste."

„Ja, da tror jeg nu ikke, man kan faa Børn af at snakke med Else Espens," sagde Benedikte og lo igen, mens hun gik ned ad Trappen.

Hun gik med Vilje ned ad Borgergaden, for at Moderen ikke skulde tro, hun fulgte hendes

Raad. Men saa drejede hun om igen ad Rævegade og ind i Krusemyntegade; for hun havde dog nok Lyst til at se sin Barndoms Veninde igen, selv om hun naturligvis ikke var Spor af overtroisk, ikke Spor. . .

Hun fandt Else Espens siddende ganske hjælpeløs i sin Stol; men den gamle Kone kendte hende dog straks igen.

„Det er Bendte," sagde hun, „min lille Bendte. Ja, nu er du kommet højt paa Straa — Deres Naade skulde jeg sagtens sige. Jeg drømte forleden Nat, at du kørte med Krone paa din Vogn."

„Jeg har saamænd ingen Vogn," sagde Benedikte og lo.

„Det kommer nok," sagde Madam Espens og nikkede mystisk, „det kommer nok. Kan du vente, min Pige, saa naar du mer end de fleste, det siger gamle Else Espens."

Det gav et helt Sæt i Benedikte, da hun hørte, at ogsaa Madam Espens snakkede om at vente. Og hun sagde, mens hun lagde Munden helt hen til den gamle Kones Øren:

„Madam Espens, kan hun give mig et godt Raad, saa jeg kan blive med Barn, saa skal hun ikke have gjort det for intet."

Da brast Madam Espens i Latter. . . og det var en højst uhyggelig Latter; for hun lo, saa hele Kroppen rystede, men alligevel hørtes der ikke en Lyd.

„Ja, de Jomfruer, de Jomfruer," sagde hun

og gispede, „deres Tanker er ligesom en Løvetands Fnug, og den, der fanger dem alle i Luften, kan sige, hun har gjort mere end de fleste. Mange Jomfruer er kommet grædende til mig, fordi de skulde have Barn, og vilde vide, hvordan de skulde gøre sig fri. Men her kommer en Jomfru, som endda ingen Jomfru er, og vil vide, hvordan hun skal blive med Barn. . .“

Hun blev ved med at le, lydløst og rystende, saa Benedikte blev ganske ilde til Mode. Tilsidst rejste hun sig, lagde et Pengestykke i Madam Espens Skød og skyndte sig hjem.

EN OG TYVENDE KAPITEL.

Fru Dannemand.

Benedikte havde fattet nyt Mod siden sit Besøg i Nyboder. Hun var kommen til at se sit ensomme Hjem i et helt andet Lys og tænkte, at hun alligevel havde det bedre end de fleste; saa mente hun ogsaa, klog som hun var, at havde Kongen sine Grunde til at holde Forholdet hemmeligt, saa kunde det blive endnu mere farligt for hende selv, om det blev kendt. Sindene var i bestandig Gæring, Uroligheder forefaldt hvert Øjeblik; og somme Tider, naar hun hørte en Sværm drukne Matroser drage syngende og hujende forbi nede paa Toldbodvejen, krøb det i

hende af Skræk, og hun gemte sig i Stuens inderste Krog.

„Om de nu vidste det hele," tænkte hun. „Om de anede, at heroppe sidder Kongens Mætresse, og det endda en af deres egne. . ."

Nej, det var godt, som det var; Kongen havde Ret, og Bülow. . . det var bedst at vente. Maaske var det bedst, om man kunde sidde ubemærket her alle sine Dage med den Smule Lykke og Velstand, der var faldet i ens Lod; hvem vidste, om de rige og fornemme havde det saa meget bedre? Kom hun i Glans og Herlighed, som hun saa tit havde drømt om, saa kom der vel andre Sorger og Farer; misundt vilde hun blive, maatte maaske kæmpe med listige og underfundige Folk, der vilde frarane hende Kongens Gunst. Det var slet ikke noget for hende at leve i evig Utryghed, omspundet af Rænker.

Men helt tryg kunde hun nu ikke føle sig; hun forstod jo nok, at længtes hun selv utaalmodigt efter at faa et Barn, saa var Kongens Længsel ikke mindre. Hvad var der ved hende selv, som kunde holde hans Kærlighed fast gennem Tiderne?

Hun fordoblede derfor sin Ømhed de sjældne Gange, Frederik den Sjette besøgte hende, viste sig altid hyggelig og munter og søgte at gøre det hyggeligt for ham. Hun tænkte, at det var alligevel det stærkeste Baand, der bandt ham til

hende... dette, at han havde et Sted, hvor han kunde være i Fred og smøge Etiketten af sig.

Men han kom jo kun sjeldent nu og blev kort; han havde saa meget at tænke paa og maatte ofte paa Rejser. Men saa kom Bülow i Stedet for og fortalte hende nyt: de fremmede Tropper var Danmark da omsider blevet befriet for, fordi Napoleon havde Brug for dem andetsteds; han sloges baade i Spanien og i Østrig og havde Lykken med sig som altid. Krigen med England gik sin Gang, mest ved Kaperier, saa de engelske Købmænd led store Tab; men Linieskibet „Prins Christian Frederik" — det eneste, som havde været borte fra København i 1807 og derfor var blevet reddet — det havde Englænderne overmandet ved Sjællands Odde og stukket i Brand, og det var gaaet Kongen meget nær; og Benedikte følte sig helt lykkelig, da hun hørte det, for saa var det naturligvis derfor, Frederik den Sjette tit havde været saa gnaven, naar han besøgte hende; det var politiske Sorger, der tyngede paa hans Sind, selv om han aldrig talte om dem; det var slet ikke hende, han var ked af...

Og Bülow havde somme Tider meget vigtigere Ting at fortælle hende; Gustav den Fjerde i Sverige var omsider blevet helt sindssyg, saa han var blevet stødt fra Tronen; nu var hans Farbroder, Carl den Trettende Konge, og der skulde vælges en Tronfølger. Der var Tale om...

Bülow tav paa engang forvirret og skottede til hende. Det var dog vist heller ikke værd at betro hende alt for meget. Men Benedikte frittede og vilde vide alting; hun lagde sin Haand paa Bülows Arm, og han havde nu engang faaet en Svaghed for den Haand; han kunde ikke blive træt af at betragte dens fine, hvide Linjer, og saa rykkede han ud med det hele: at der virkelig for Alvor var Tale om at vælge Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette til Kronprins i Sverige...

Bülow hviskede det helt højtideligt; men Benedikte slog Hænderne sammen i Forundring.

„Nej tænk," sagde hun, „at min Frederik skulde komme til at herske over hele Norden, ligesom Kongerne gjorde i gamle Dage."

Og hun knejste, saa Bülow tænkte: der har vi hende igen, Nybodersmadammen! Nej, min Ven, Dronning i Sverige bliver du nu alligevel ikke, hvad du saa ellers driver det til.

Men han smilte forbindtligt og sagde:

„Desværre lader Planen sig ikke realisere. I Sverige har de jo nu en fri Forfatning, og Kongen maatte saa give Afkald paa sin Arveenevoldsmagt. Det gør hans Majestæt aldrig."

„Nej," sagde Benedikte og knejste igen, det manglede bare. Min Frederik véd saamænd bedst selv, hvad der skal gøres; han behøver ikke at spørge andre."

Og hun lo ved Tanken om det Ansigt, hendes

Frederik vilde sætte op, hvis han havde en Rigsdag, og den sagde nej, naar han sagde jo.

Men somme Tider var Bülow jo selv med paa Kongens Rejser; og saa kom gerne en af de andre, Friboe eller Rømeling. Især var hun glad for Rømeling; han fortalte saa morsomme Anekdoter fra Hoflivet, mest om Prinsesse Charlotte, Prins Christian Frederiks Gemalinde, der var saa vild og kaad og letsindig, at der var ingen Ende paa den Forargelse, hun vakte; der hviskedes i Krogene om, at hun havde flere Elskere, og hun skabte sig mange Fjender, fordi hun var saa slem til at snakke efter Folk og gøre Nar af deres Særheder bag deres Ryg... Tronfølgeren, Christian Frederik, stod sig heller ikke godt med Frederik den Sjette; for Kongen havde faaet at vide, at naar han havde været til Taffel, saa spiste han bagefter til Middag hjemme; han var en stor Slikmund, baade efter det ene og det andet, Hans kongelige Højhed...

Det morede Benedikte meget at faa et Indblik i Hoffets Verden, hvor hun aldrig selv vilde kunne trænge ind. Rømelings Karrikaturer skulde saa sandt heller ikke give hende Lyst til at være Prinsesse af Blodet, selv om et saadant Eventyr kunde times hende.

Det hændte oftere, at Benedikte bad Rømeling og Friboe blive og spise til Aften; de tog unge Officerer med og præsenterede dem for hende; en Aften midt under et glad Lag mødte

Grethe Lystrup op med sin Grosserer og blev modtaget med stormende Jubel. Og det blev ikke ved denne ene Gang. Det blev en Gentagelse af de gamle, muntre Aftener i Bagsværd; men det gik langt friere og vildere til; de unge Herrer udtalte sig undertiden overfor Benedikte i en saadan Tone, at hun blev en Smule betænkelig. Ogsaa kunde hun forstaa paa det hele, at hendes Forhold til Kongen langt fra var nogen Hemmelighed længere; der taltes meget derom i København; og Hovedstadens Beboere var endnu saa medtagne af Krigens Ulykker, saa forpinte af Skatterne, der steg og steg over alle Grænser, at Sagen kunde blive betænkelig nok, hvis det blev almindelig kendt, hvor hun opholdt sig. Og i Længden kunde det jo umulig blive skjult, naar hun ikke levede stille og indgetogent. . .

Kong Frederik var paa den Tid i Kiel; men en Dag kom Bülow uventet til hende og jog hende en ordentlig Skræk i Livet.

„De bærer Dem meget uforsigtigt ad, Jomfru Rafsted," sagde han; og det gøs i Benedikte; for han kaldte hende ellers altid „Deres Naade" nu, naar der ikke var noget meget alvorligt paa Færde.

„Rygtet om Deres Optræden er naaet til Kiel," vedblev Bülow, „og jeg behøver vel ikke at sige Dem, at man har fremstillet Sagen i det værst mulige Lys. Man har endogsaa antydet for Hans Majestæt, at De er ham utro. . ."

„Og det tror han?“ sagde Benedikte og knejste. Ja, hvis min Frederik har saa ringe Tanker om mig, kan han jo lige saa gerne lade mig sejle min egen Sø i Dag som i Morgen. . .“

„Hans Majestæt tror det ikke,“ sagde Bülow og fik sin Snustobaksdaase frem. Han sad og drejede den mellem sine Fingre og stirrede paa den for at undgaa at se Benediktes hvide Hænder, der bragte ham en Smule ud af den Fatning, han i Øjeblikket saa haardt havde behov.

„Men Deres Naade bærer Dem alligevel meget uklogt ad,“ vedblev han. „De fylder Deres Saloner med Eksistenser, som. . . paa hvilke der ikke vil kunne bygges nogen anstændig Omgang. Den Dag kommer jo dog sikkert, da Hans Majestæt vil gøre Forbindelsen officiel. . . jeg beder blot Deres Naade betænke, om Forsynet skulde velsigne. . . hm. . . om et B a r n skulde vokse op i dette Hjem. Hans Majestæt vilde sikkert aldrig tillade. . .“

„Ja, det kan nu ikke hjælpe,“ sagde Benedikte trodsigt, „jeg er ung, og jeg vil more mig, Bülow. Naar min Frederik ikke sørger for at give mig anstændig Omgang, maa jeg tage den, hvor jeg kan finde den. . .“

Men Bülow blev siddende længe og søgte at tale hende til Rette. Han udmalede for hende, hvordan hun engang her kunde komme til at holde Salon. . . ikke for tvivlsomme Fruentimmere og ugifte Kavallerer. . . men et rigtigt lille Hof

for Herrer af Betydning og virkelige Damer. Det gjaldt blot om at vente og ikke forspilde sine Udsigter. . . fik Huset først en Gang et tvivlsomt Ry paa sig, vilde Ulykken næppe være til at reparere. . .

„Jeg kan ikke holde det ud, Bülow," sagde Benedikte og pressede Lommetørklædet mod sin Mund for at trænge Graaden tilbage, „jeg kan ikke sidde her altid alene. . ."

Bülow forstod, at hun allerede havde overgivet sig og stak Snustobaksdaasen i Lommen.

„Deres Naade har jo Deres Familie saa nær," sagde han med et lille Smil. „Og saa er der Bjerres herovenpaa. Det er særdeles honnette Folk, og jeg tror, at de under de nuværende Forhold vilde være en overmaade passende Omgang. . ."

Benedikte blev siddende, da han var gaaet, og tænkte paa, at naturligvis havde han Ret. Hun brød sig i Grunden heller slet ikke om den Selskabelighed, hun var kommen ind i. Og hun tænkte paa Bjerres deroppe. . . Manden havde hun knap nok set, men Madammen havde hilst saa spansk, naar de gik forbi hinanden paa Trappen, at hun havde aldrig vovet at indlede noget Bekendtskab. . .

Da Grethe Lystrup næste Gang kom, lod hun sige, at hun ikke var hjemme; til Rømeling og Friboe sagde hun ligefrem, at hun var upasselig og ønskede at leve i Stilhed, saa længe Kongen

var borte. De to Officerer saa til hinanden og smilte... de forstod meget vel, at hun havde modtaget en Ordre, og de sørgede for, at hun fik Fred...

Saa begyndte Benedikte alvorligt at tænke paa Familien Bjerre. En Dag, da hun mødte Madam Bjerre paa Trappen, standsede hun hende og indledte en ivrig Konversation.

Hun havde stillet sig saadan, at hun næsten spærrede Trappen, og konverserede ivrigt om løst og fast; jo mere forbeholden Madam Bjerre blev, des mere indsmigrende blev Benedikte. Til sidst gav hun sig til at beundre Madam Bjerres Sjal... hun tog fat i det og priste det i høje Toner.

„Hvor e r det dog yndigt!" sagde hun. „Hvor har De dog det fra, Madam Bjerre?"

Men nu blev det den skikkelige Kone for stift. Hun rev Sjalet til sig og sagde forbitret:

„Kanske hun nu vil flytte sig, saa jeg kan komme forbi paa min egen Trappe, J o m f r u Rafsted? Og hvad Sjalet angaar, om hun endelig vil vide det, saa... h o r e t mig til det har jeg ikke!"

Dermed sejlede Madam Bjerre ned ad Trappen forbi den ganske sønderknuste Benedikte...

Og det kriblede i Madam Bjerre af Stolthed over, at n u havde hun vel eengang for alle rystet denne uanstændige Personage af sig. Og ud af Huset skulde hun, saa sandt Madam Bjerre var en ærlig Kone, hvem det lystige Leben i hendes Hus længe havde været en Forargelse.

Men hun sagde ikke noget til sin Mand før om Aftenen, da de laa i deres Seng. Det var saadan en Skik, hun og Bjerre havde sig imellem, at om Dagen gik hver og passede sit, uden at der blev vekslet et Ord ud over det nødtørftigste. Men saa om Aftenen drøftedes Dagens Begivenheder bag de store Sengeomhæng, naar først Børnene var faldet i Søvn. . .

„Bjerre," sagde Madammen, da hun havde lettet sit Hjærte. . . „du siger hende op i Morgen den Dag, den liderlige Taske. . ."

Men den trivelige Bjerre lo, saa Sengen rystede og det varede længe, før han kunde faa Luft.

„Siger hende op!" stønnede han omsider. . . „nej, det tror jeg ikke, vi gør Mutter. Ser du. . ."

„Om jeg ser!" sagde Madam Bjerre ædende arrig. „Jeg baade ser og hører, at du gør Nar ad din ægteviede Kone for Gud og Mennesker. . ."

„Vist gør jeg ikke nej," sagde Bjerre godmodigt. . . „Men det er dog virkeligt for snurrigt, at du ikke har lugtet Lunten for lang Tid siden. . ."

„Det lugter saamænd langt væk," sagde Madam Bjerre hidsigt. „Hvis du ikke har opdaget det, kan jeg fortælle dig, at hun ikke er andet end et Fruentimmer, der bliver h o l d t."

„Ret gør hun," sagde Bjerre. . . „men hvem bliver hun holdt af?"

„Jeg tænker baade af den ene og den anden," sagde Madam Bjerre. „Det svanser jo hos hende tidlig og silde med Officerer og fine Folk. Men

jeg er saamænd lige glad, bare den Mødding bliver muget ud af vores Hus."

Bjerre bøjede sig over imod hende og hviskede med den brede Haand for Munden:

„Jeg skal sige dig noget, Mutter, men inte mine Ord igen. . . det er K o n g e n."

„Gud fri og bevare os vel," sagde Madam Bjerre og sank tilbage i Puderne, „hvor véd du nu det fra?"

„Hmja," sagde Bjerre. . . „det var jo nu ikke saa svært at regne ud, eftersom det var ham, Bülow, som lejede Lejligheden. . ."

„Men Bjerre dog," sagde Madammen indigneret. . . „og det har du ikke ladet mig ane saa meget som med et Ord. . ."

„Naa," sagde Bjerre og rev sig med Nathuen i Hovedet, „du kan vel begribe, at det er Statshemmeligheder, Mutter. Bülow han truede mig med Allandsens Ulykker, hvis der kom ud saa meget som et Ord. . . og gaa og gemme paa en Hemmelighed, Mutier, det maa du indrømme mig er ikke din stærke Side. Jeg har saamænd mere end een Gang mødt ham paa Trappen. . . jeg skulde vel kende Ham selv, siden jeg nu i to Aar har været Offiser i Borgervæbningen; men jeg hilste naturligvis bare og lod som ingen Ting. Og du kommer til at holde ren Mund, Mutter, siden du nu engang er bleven vidende. . ."

Madam Bjerre laa længe ganske lammet af Overraskelse og Skræk; for hun var jo da saa

loyal som nogen, og det faldt hende aldrig ind at tvivle om, at en Konges Mætresse var mindst lige saa meget værd som en Brændevinsbrænders lovlig viede Ægtehalvdel.

„Bjerre," sagde hun omsider, „hvad skal jeg dog gøre? Saadan som jeg talte hende til! Hun gaar naturligvis lige til Hans Majestæt og sladrer. . ."

„Naa," sagde Bjerre. . . „det tror jeg nu ikke. Hun ser saa skikkelig ud, og om du bare giver hende et Ord. . ."

„Jeg kommer til at gaa ned til hende i Morgen den Dag," sagde Madam Bjerre. . . „men hun tilgiver mig det a l d r i g. . .

„Saamænd gør hun saa," sagde Bjerre og gabede, „hun er begribeligvis helst fri for Spektakler, og Talegaverne har du jo. . . du skulde tage og bede hende herop engang; du kan tro, hun sidder tit og har det ensomt."

„Det vil jeg," sagde Madam Bjerre. . . „men du k u n d e nu gerne have sagt mig det. . ."

„Godnat," sagde Bjerre og vendte sig om paa den anden Side.

Men Madam Bjerre sov ikke den Nat; og den næste Dag, saa tidlig det kunde gaa an, stillede hun nede hos Jomfru Rafsted og var s a a ulykkelig, at Forsoningen let kom i Stand. Og fra den Dag af var Benedikte ofte oppe hos Bjerres, hvor der var et Par søde Smaapiger; saa tækkelig og beskeden færdedes hun imellem de andre, at hun hurtigt vandt dem; og selv var

hun glad og munter; det var saa hyggeligt, naar hun gik og hjalp til i Køkkenet, og Madam Bjerre var ganske imponeret af hendes Dygtighed. . .

Men der maatte nu ogsaa være noget andet, som gjorde hende glad; Lykken lyste ud af Øjnene paa hende, og Madam Rafsted, der nu fik Lov til at komme hver Dag, var ganske forundret over hendes forandrede Væsen og temmelig forskrækket.

„Men Barn dog," sagde hun en Dag. . . „du er da vel aldrig gaaet hen og blevet forelsket?"

„Jo, jeg er," sagde Benedikte og lo med straalende Øjne. „Du kan da begribe, jeg maa have nogen til at trøste mig, saa længe min Frederik sidder dernede i Kiel."

„Men i hvem dog, Barn?" udbrød Madam Rafsted i den højeste Forfærdelse.

„Ja, det er en Statshemmelighed," sagde Benedikte og lo igen. „Hvis du da ikke kan gætte det."

Det tager en Ende med Forskrækkelse," sagde Madam Rafsted forarget. „Her sidder du midt i Lykken og sætter det hele paa Spil."

Benedikte blev ved at le, da hun saa Moderens forfærdede Ansigt; saa bøjede hun sig pludselig over mod hende og hviskede hende noget i Øret.

„Nej, nu har jeg aldrig —!" udbrød Madam Rafsted. Men for en Lykke, Barn. . . det var da den største Lykke, som kunde ske."

„Det var det," sagde Benedikte. „Men nu skal du tie stille med det, Moder. Tænk, hvad min Frederik vil sige, naar han kommer tilbage..."

Benedikte var munter og venlig mod alle i denne Tid. Og næsten allergladest var hun, naar hun sad ganske alene og syede og drømte lyse Drømme over alle de smaa, mærkværdige Stykker Tøj, som voksede frem mellem hendes Hænder. Al Forfængelighed var som gledet af hende, der var slet ingen Ærgerrighed i hendes Sind i denne Tid; hun tænkte meget paa sin Frederik, men kun paa, hvor han vilde blive glad, og at nu vilde han være mere hos hende; ikke et Øjeblik tænkte hun paa, at nu vilde hun faa mere Indflydelse paa ham end nogen Sinde, nu skulde alle hendes straalende Drømme snart gaa i Opfyldelse. Og mest tænkte hun paa det Liv, hun bar under sit Hjærte, levede sit lykkelige, hemmelighedsfulde Liv sammen med det lille Barn, der snart skulde lege i hendes Arme...

Men desmere tænkte Madam Rafsted for hende; og da den Tid nærmede sig, at Kongen skulde vende tilbage fra Kiel, begyndte hun at trænge ind paa hende.

„Nu kan du faa det med Kongen, som du vil have det," sagde hun. „Nu er du en god Nar, hvis du ikke griber til og beder ham baade om det ene og det andet. Du k a n da ikke sidde her med Kongens Barn og være slet og ret Jomfru Rafsted."

„Det sørger min Frederik nok altsammen for," sagde Benedikte sorgløst. „Der er ingen saa god som han, og han maa vel gøre noget for sit Barn; du kan da begribe, han lader os ikke sidde. . ."

Hun lo pludselig og bøjede sig over mod Moderen. „Og ved du hvad," sagde hun, „hvis den lille kommer til at ligne min Frederik, saa kan han saamænd heller ikke lyve sig ham fra; for saadan en Næse og saadan et Haar er der da ikke Mage til i hele Landet."

„Du kunde ogsaa gerne tænke lidt paa din Familie," sagde Madam Rafsted klynkende. „Jeg siger dig, at Morten g a a r til Grunde med den Omgang han har faaet sig. . . og Anders Greisen er nu snart færdig med Skolen. . . jeg k a n ikke bære det over mit Hjærte at tænke paa, at han ikke skulde blive andet end simpel Matros. . . jeg skulde da ogsaaa mene, at Kongen kan ikke godt have en Svoger, der arbejder paa Holmen. . .

Benedikte lo lystigt over den Tanke, at den snavsede, uregerlige Anders Greisen skulde være Kongens Svoger. Men saa blev hun pludselig alvorlig og sagde:

„Nej vist saa, Moder, Anders Greisen maa vi tænke paa. Vi maa gøre noget for Frederik den Sjettes Svoger. . ."

Hun lo igen, men omfavnede saa pludselig Moderen kærligt og sagde:

„Vær du bare rolig, Moder; jeg skal nok gøre noget for os alle sammen. . .“

Madam Rafsted blev ganske rørt over Datterens pludselige Ømhed; hun havde ikke mødt saa meget af den Slags i sit Liv.

Og oppe hos Bjerres var der blevet helt Liv og Lystighed; den gemytlige Brændevinsbrænder gik næsten aldrig mere paa Værtshus om Aftenen, siden Benedikte var bleven deres daglige Gæst.

„Det er en Pokkers sød Tøs,“ sagde han en Aften, da han havde faaet Nathuen paa og sank tilbage i Puderne med et velbehageligt Gisp. „Men du maa kalde mig Mikkel, om jeg begriber, hvad hun gaar og er saa glad for. Man skulde heller tro, hun vilde hænge med Hovedet, siden hendes Kæreste bliver siddende ovre i Holsten.“

„Nej, I Mandfolk forstaar jo ingen Ting,“ sagde Madam Rafsted foragteligt. „Der hører dog ikke meget Kunst til at se, hvordan det er fat med hende.“

Bjerre fløjtede langtrukkent og gav Nathuen et Skub. „Huit!“ sagde han. „Du mener, der er en anden Kæreste med i Spillet?“

„Jo,“ sagde Madam Bjerre spydigt, „du er rigtignok durkdreven!“

Hun rejste sig op i Sengen og slog i Dynen.

„Bjerre,“ sagde hun højtideligt, „jeg siger dig,

det varer ikke længe, før der kommer et Kongebarn til Verden under vort Tag!"

„Det var som. . ."

Bjerre laa længe og maabede og kunde ikke falde i Søvn. Det var noget, som gik meget sjeldent paa. . .

Endelig kom saa Frederik den Sjette tilbage fra Kiel, og allerede samme Dag gik han ud paa Tolbodvejen. Han var ikke i videre godt Lune; for det gik skævt med mange Ting. Napoleon var en yderst fordringsfuld Forbundsfælle og bragte undertiden Danmark i en temmelig vanskelig Stilling. Saa havde en slet og ret Kaperfører, der ikke hed andet end Jørgensen, været fræk nok til at gøre Oprør paa Island og proklamere Republiken. . . naa, det var der da blevet sat en Stopper for i Tide, og det var i det hele mest til at le ad. Men med Finanserne var det skam ingen Spøg. . . Statsgælden voksede, Laan var ikke til at opdrive under de urolige Forhold, og Staten maatte udstede saa mange Sedler, at Pengene fik mindre Værdi. Men værst var det dog med Forholdet til Sverige. . . Tronfølgeren, Prins Christian August, var død, og ingen tvivlede paa, at han var blevet forgivet. Saa havde Frederik den Sjette igen forsøgt at blive valgt til svensk Kronprins, men der var ingen Ting blevet af det; det kreperlige var, at Svenskerne ligefrem sigtede ham for at være fejg, fordi han havde forladt København i 1807 og ikke ligesom Frederik

den Tredje var blevet for at dø i sin Rede. Som om han ikke havde handlet i den bedste Mening og vidste lige saa godt som de andre, hvad der var fornuftigst. . .

Frederik den Sjette gik ophidset op og ned ad Gulvet og fortalte; og mens Benedikte lyttede efter, følte hun sig først helt stolt, for Kongen plejede jo ellers aldrig at tale om Politik; men saa forstod hun, at det var fordi han var saa træt og forgræmmet, at han maatte tale om det. . . maatte have en Tilhører, som forstod ham og holdt af ham og ikke sagde ham imod. . .

Pludselig standsede han foran hende og saa glubsk paa hende.

„Naa, men du har nok ikke kedet dig, medens jeg var borte, hvad, he? Du ser oven i Købet helt lykkelig ud; ja, det er godt for den, som kan sidde udenfor det hele. . .“

Hun rejste sig og gik hen over Gulvet; han stod og stirrede med aaben Mund paa hendes uformelige Skikkelse og besværlige Gang.

„Næh, men Benedikte,“ sagde han, er det virkelig ogsaa sandt? Bülow har jo ikke sagt et Ord. . .“

Lidt efter sad hun paa hans Skød og gemte sit Hoved ved hans Bryst og hviskede til ham, hvor glad hun var, og hvor hun længtes. . .

„Haa, haa,“ lo Kongen, det var saamænd ogsaa noget at længes efter. Lad mig nu se, du

er en tapper, lille Pige. . . har du saa ikke noget at bede mig om?"

„Jo," sagde Benedikte.

Og saa kom hun frem med det, som hun vidste var hendes Moders højeste Ønske: at Anders Greisen maatte komme i en bedre Skole og siden paa Kadetakademiet.

„Du er en god, lille Pige," sagde Frederik den Sjette og klappede hendes Haar. „Det er meget kønt af dig at tænke paa din Familie. Jeg skal sige det til Bülow, det skal vi nok faa ordnet. Hør. . ."

Han drejede hendes Ansigt om imod sig og saa paa hende med en pudsig alvorlig Mine.

„Hør, lille Benedikte, naar du nu alligevel skal have saadan en lille Fisk, kunde du saa ikke tage og give mig et Drengebarn, hvad? Jeg skal sige dig, min Kone derhjemme, hun giver mig aldrig andet end Tøse, haa, haa. . ."

Han var i straalende Humør, da han gik, og fra nu af kom han hver eneste Dag, hvordan end Vejret var. Der var ingen Ende paa hans Omsorg og Ømhed. Og da Dagen endelig oprandt, og Benedikte kunde lægge et Barn i hans Arme, var han ude af sig selv af Henrykkelse, endskønt det var en Pige.

„Haa, haa," lo han, „naa saa du er lige saa karrig som min Kone. Men vil du bare se, hvor Tøsen ligner mig! Hun har helt hvidt Haar. . . hun er ligesom hun var snydt ud af

Næsen paa mig, haa, haa... naa, lad os saa høre, om du ikke har et lille Ønske for dig selv, bvad?"

Men Benedikte rystede paa Hovedet og smilte... hun kunde ikke blive lykkeligere, end hun var.

„Naa ikke det," sagde Frederik den Sjette og mærmede forsigtigt Pegefingeren til hendes Hals. Da har jeg saamænd en lille Present til dig. Dikkedikkedik, lille Fru Dannemand... ja, nu hedder du Fru Dannemand, det er Bülow, der har fundet paa det, naturligvis, det er en Pokkers Karl... Benedikte Frederikke Dannemand, det lyder vel meget pænt, haa, haa, hvad?"

„Tak," sagde Benedikte og smilte, „men saa vil jeg hedde Frederikke Benedikte, for det er dog dig, jeg skylder det altsammen."

„Ja, Stumpen dér skylder du mig i det mindste, haa, haa," lo Frederik den Sjette. „Du er en meget god lille Pige. Lad mig nu se, du snart kommer paa Benene igen!"

„Stumpen fik i Daaben Navnene Louise Frederikke Dannemand.

TO OG TYVENDE KAPITEL.

Kongens Svigermoder.

Den gode Stad København havde haft Skandaler nok at tale om i lange Tider, og Brændevinsbrænder Bjerre kom ikke altid saa tidligt til

at sove, som det stemmede med hans Tilbøjelighed; naar han havde siddet paa sit Værtshus eller i sin Klub og faaet sit passende Maal af de vaade Varer under Vesten, faldt det ham noget anstrængende at skulle tilfredsstille sin Madammes lysvaagne Nysgerrighed. Men han maatte jo opfylde sine Pligter som god Ægtemand, og der var saamænd nok at berette om... Kaperkrigen med Englænderne stod i fuldt Flor, den, der var rig i Gaar, kunde være fattig i Dag og omvendt. Og værst af alt var det, som var gaaet for sig ved Hoffet. Saa kaadmundet og letfærdig som Prinsesse Charlotte var, havde Folk jo været forberedt paa, at det vilde tage en Ende med Forskrækkelse; men ingen havde dog tænkt sig, at det skulde gaa s a a galt... det var ligefrem Historien med Caroline Mathilde om igen; og Madam Bjerre lyttede med gysende Vellyst, medens hendes Mand fortalte Sagen, saadan som han nu omsider havde faaet Rede paa den; han havde været saa heldig at træffe sammen med en af de kongelige Domestiquer, saa Historien var paalidelig nok...

Prinsesse Charlotte havde jo længe faaet Undervisning i Sang hos den berømte Koncertmester du Puy, og der var gaaet mange Rygter om de uartige Duetter, de opførte med hinanden. Da saa Gemalen, Kronprins Christian, var ude at rejse, havde Parret tilbragt to Døgn med hinanden i Korsør... saa aabenlyst, at enhver Pige

og Lakaj vidste Besked. Og bedre gik det ikke, da de vendte tilbage til København; en Aften Klokken ti vilde Uheldet, at der indtraf et Ekspresbrev fra Prins Christian til hans Gemalinde, og Pigen, som bragte det op, blev ved at dundre paa Døren, til den blev lukket op. . .

Bjerre gjorde en Kunstpavse og kluklo, for det var virkelig for engangs Skyld en Historie, som interesserede ham selv; og kostelig nok var den jo. . .

„Nu skal du bare høre, Mutter," sagde Bjerre og prustede, „Prinsessen stod jo der i sin bare Særk; og saa hørte Pigen ganske tydelig en ynkelig Stemme henne fra Sengen. . . paa Fransk begribeligvis. . .: Luk ikke op, Charlotte, for Gud i Himlens Skyld, luk ikke op! Det er saa sandt, som jeg ligger her. . . hun havde den franske Avekat i Sengen hos sig, forstaar du, og saa var Hendes kongelige Højhed jo leveret. . ."

„Du gode Gud," sagde Madam Bjerre, „saa var det derfor, hun maatte rejse til Altona."

„Det var det, Mutter," sagde Bjerre. „Men hun skal have haft noget Maskepi med Monsieur dérnede ogsaa, og nu siger de, hun skal til Horsens. . ."

„Den stakkels Prinsesse," sagde Madam Bjerre, „og saa er hun dog Moder til den lille Prins Frederik, som engang skal blive vores Konge."

„Ja", sagde Bjerre, „han kan blive god, hvis han ellers slægter sin Moder paa."

Madam Bjerre laa lidt og sukkede, saa sagde hun:

„Og den stakkels du Puy, som blev landsforvist. . . tænk med den dejlige Stemme!“

„Ja,“ sagde Bjerre drillende, „jeg lagde jo nok Mærke til, at du var saa ivrig efter at komme i Teatret, mens han var her.“

„Men Bjerre,“ sagde Madammen og rødmede helt op under Natkappen, „at du kan sige saadan noget!“

„Ja, ja, Mutter,“ sagde Bjerre godmodigt, „Fruentimmer holder nu engang af Sukkerstads, og der var saamænd mange smaa Madammer, der græd deres Øjne røde, dengang han maatte pille af.“

Han laa lidt, som om han sov; saa sagde han pludselig:

„Men vil du vide min Mening, saa er Kongen altfor god af sig; Fyren skulde Pinedød have været af med Hovedet ude paa Blegdammen ligesom ham den anden, Struensee.“

Madam Bjerre laa saa stille som en Mus og kæmpede for ikke at komme til at græde; for hun h a v d e virkelig haft sit stille Sværmeri for den bedaarende Sanger, selv om det naturligvis havde været i al Tugt og Ærbarhed. Og Bjerre maatte jo have tænkt sit, saa lidt det ellers lignede ham at være blodtørstig. . .

Hun laa længe og ventede paa, at Bjerre skulde falde i Søvn; men han blev ved med at

vende sig og kunde ikke lade Nathuen sidde i Ro paa sit Hoved.

„Herregud, Bjerre," sagde hun saa tilsidst, „skal du dog ikke sove?"

„Den som kunde," sagde Bjerre. „Men jeg har faaet noget at tænke paa, om du ellers vil vide det."

„Du plejer jo ellers at fortælle mig alting," sagde hun og kunde ikke længere holde Graaden tilbage. „Naar bare du vilde sige mig, hvad jeg har gjort dig."

„Aa ja," sagde Bjerre, „hvorfor har jeg selv været saadan en Flynder? Jeg plejer jo dog ikke at tappe Brændevin i et Fad, der er læk, og saa kunde jeg jo ogsaa have varet mig for at helde en Hemmelighed paa et Fruentimmer."

„Men Bjerre dog," sagde Madammen og rejste sig i Sengen, „om jeg begriber et Ord af, hvad du mener."

„Hvad jeg mener," sagde Bjerre og rejste sig ogsaa, „jeg mener min Sæl, at Historien om Fru Dannemand og Kongen er ude over hele Byen."

Madam Bjerre sank lettet tilbage i sine Puder. „Ja, du kan tro mig, om du vil, Bjerre," sagde hun krænket, „men der er ved den levende Gud ikke kommet et Ord over mine Læber."

„Naa, ja, Mutter," sagde Bjerre gabende og lagde sig, „saa meget bedre baade for dig og mig. Og saa snakker vi ikke mere om det."

Madam Bjerre laa længe og grundede. Saa gav hun sin Mand et Puf i Siden.

„Bjerre," sagde hun, du kan tro, det er Moderen, Madam Rafsted. Jeg har jo baade set og hørt hende dernede, og jeg siger dig, at værre Sladderkælling. . ."

„Naa, naa," sagde Bjerre, „hver har sin Skavank, Mutter. Ellers vil jeg saamænd gerne tro, du har Ret."

Og saa faldt han i Søvn; og hun fik sig jo omsider ogsaa et Blund, endskønt det kneb; for det var nu rent ukristeligt, som Bjerre snorkede. . .

Det var naturligvis ganske rigtigt Madam Rafsted, der ikke havde kunnet holde tæt. . . ikke, om der var lovet hende en Tønde Guld, havde hun kunnet tie med den Lykke og Ære, der var overgaaet hendes Datter. Hun var tidlig og sildig paa Færde i Nyboder og fornyede mange gamle Bekendtskaber; mange af Underofficererne begyndte at finde det helt ærefuldt at se hende hos sig. . . ja, om det saa var selve Skesantens Kone, blev hun Madam Rafsteds fortrolige Veninde. Det var sandelig andre Tider nu, end dengang hun var Stamgæst paa Assistenshuset og kun kom til Tærskelen hos Skesanten, naar det gjaldt at tiltrygle sig et Forskud. Hun havde saagar faaet sig en Tøs til at holde rent og varte op derhjemme i Elefantgaden. Morten havde heldigvis for Tiden en af sine gode Perioder;

saa han præsiderede ved hele Gilder for sine Kammerater i den ene Stue, medens Konerne sad ved Kaffen i den anden og Madam Rafsted fortalte det samme om igen... om sin Datter, Fru Dannemand, og hendes Palæ paa Toldbodvejen... og Anders Greisen, der skulde være Søofficer... og Morten, der snart skulde have et Embede ved Toldvæsnet eller saadant noget...

Det sidste snakkede hun nu for Resten mindre og mindre om; det begyndte at gaa op for hende, at saa længe hun holdt sig nær til Fadet, var hun sikker paa at faa sin Part; ingen vidste, hvad Bendte kunde faa for Nykker, naar først Familien var ude af Øje...

Naa, Nybodersfolkene var jo jævne og forstandige og havde ikke ringe Sans for Humor; det var ikke frit for, at man gjorde sig lystig over Madam Rafsted bag hendes Ryg; og Dorthe Daniels gjorde stor Lykke en Dag, da Madam Lystrup mødte hende og spurgte, hvor hun havde været.

„Ih," sagde Dorthe Daniels og efterlignede Madam Rafsteds Maade at knejse paa, „jeg har saamænd været til Kaffeslabberads omme i Elefantgaden hos Kongens Svigermoder."

Kongens Svigermoder, Kongens Svigermoder ... det gik som en Løbeild gennem Nyboder og vakte stormende Munterhed. Ja, der var ingen Ende paa, som den Dorthe Daniels kunde være ondskabsfuld, naar det stak hende; og Navnet

blev hængende ved Madam Rafsted hendes Nyboderstid ud. . . selv om man udvortes viste hende stor Respekt og hemmelig misundte hende og holdt sig til Kødgryderne, saa længe de var i Kog.

Det var et Leben, som kostede Penge; og Madam Rafsted, der hver eneste Formiddag besøgte sin Datter, havde næsten altid en Bøn til hende om det ene eller det andet. Og Fru Dannemand sagde aldrig nej; hun var kærlig og god mod Moderen, som mod alle, saa lykkelig hun følte sig over sin lille, hvidhaarede Skat.

Frederik den Sjette kom næsten hver Dag, og de kunde sidde i Timevis ved Siden af Vuggen næsten uden at sige et Ord. Og endskønt der kunde være nok, der trykkede hans Sind, var han i et Humør saa straalende, at ingen af hans Omgivelser kunde mindes noget lignende.

Saa vovede Bülow en Dag at sige ham det, som det var: at Forholdet begyndte at blive almindelig kendt i Hovedstaden, og at Københavnerne var temmelig forargede over det.

„Haa, haa," sagde Frederik den Sjette, „naa, er de det. „Ja, véd du hvad, Bülow, saa kan du hilse Københavnerne og sige, at jeg. . ."

Og Frederik den Sjette vendte sig om og gjorde en overmaade betegnende Bevægelse med den bageste Del af sit Legeme.

„Og for Resten," vedblev Kongen, „saa synes jeg, at mine Undersaatter morer sig bravt nok

selv. De kunde gerne lade mig have mine Fornøjelser for mig selv. Og er de forargede, saa skal de Dælen gale mig faa Grund til at blive det mere endnu."

Fra den Dag af lagde Frederik den Sjette altid sin Spadseretur om ad Toldbodvejen, hvor Fru Dannemand sad ved Vinduet og nikkede og smilede ned til ham. Det vakte stor Opsigt, at Kongen i den Grad gjorde Forholdet officielt; han nikkede ganske ugenert op til Fru Dannemand og vinkede med Haanden. Rent ud forargeligt fandt Folk det, at han paa disse Spadsereture i Reglen havde sin Datter, Prinsesse Caroline med. Det var saa sin Sag, hvad han gjorde selv; men der var dog virkelig visse Ting, man holdt sine Børn udenfor, saa vidt muligt da. Selv i hans nærmeste Omgivelser vakte hans Optræden stort Mishag, og da Sagen blev forebragt Dronningen, græd hun:

„I Deres Majestæts Sted vilde jeg ikke finde mig i det," sagde en af Hofdamerne, der havde hendes Fortrolighed. „De maa dog virkelig gøre Hans Majestæt Forestillinger."

„Gud fri mig vel," sagde Dronningen grædende. „Kongen er lige saa stiv som en Stok, naar man gaar ham imod. Hvis jeg bragte Sagen paa Bane, er jeg ikke sikker paa, om han ikke slæbte mig op for at gøre Knæfald for hans Mætresse."

Frederik den Sjettes Undersaatter skumlede i

Stilhed; de vidste godt nok, at „han selv“ var ikke til at spøge med, og desuden havde Kongen Ret; Borgerne var altfor optaget af at adsprede sig selv, og der var ikke nogen videre frugtbar Jordbund for moralsk Forargelse. Langt mere var Sindene optaget af Pengeforholdene, der blev mere og mere fortvivlede, saa det syntes, som bar det hen imod en almindelig Bankerot. Alting var nu to—tre Gange saa dyrt som før; om det saa var en Citron, kostede den allermindst tre Skilling. Og der knurredes en Del over de mange Penge, der gik med i Hofholdningen; vilde Rygter gik om, hvordan Officerer og Hofembedsmænd fraadsede paa Kongens Bekostning; man sagde, at der blev købt Fasaner i Hamborg for 25 Rdlr. Parret, og at Champagne blev indforskrevet fra Lübeck for 8 Rdlr. Flasken. . .

Men man knurrede som sagt i al Forsigtighed og Stilhed. Og Frederik den Sjette selv blev ved at være lige munter, skønt Forholdene i Evropa blev mere og mere truende. Det var nu kun et Tidsspørgsmaal, hvornaar en afgørende Krig vilde bryde ud mellem Napoleon og Rusland; og for Danmark vilde det jo medføre uoverskuelige Farer, hvis Napoleon skulde blive overvundet og styrtet.

Men Frederik den Sjette vilde have Liv og Munterhed omkring sig. . . maaske netop for at døve den Tvivl og den Frygt, der saa smaat begyndte at gnave paa hans eget Sind. . . om nu

ogsaa hans Politik havde været den rette? Eller om han i den bedste Mening af Verden havde ført Danmark til Undergangens Rand? Han stod og faldt med Napoleon. . . og hvad Pengevæsenet angik, da saa det saa fortvivlet ud, at det ligefrem var haabløst at begynde at spare. . .

„Du sidder her saa alene," sagde han en Dag til Fru Dannemand. „Kunde vi ikke faa lidt Løjer ligesom i gamle Dage, hvad? Kan du huske den Aften i Rømelings Dueslag, haa, haa? Jeg mener naturligvis ikke paa den Maade, men vi kunde jo sagtens samle nogen skikkelige og fornøjelige Folk sammen til lidt Selskab, hvad?"

Men Benedikte, der havde drømt saa stort og lyst engang om det Hus, hun skulde føre, naar Kongen anerkendte hende, hun maatte nu ligefrem tigge sig fri. Hun var saa lykkelig, som hun havde det, med sin Frederik og sin lille Louise. . . og hun gøs tilbage for enhver Forandring, som vilde bringe hende, ingen vidste hvad.

„Nej, Frederik," sagde hun tilsidst, „du har jo selv sagt, at hos mig vilde du have et Sted, hvor du kunde komme og være i Fred."

„Fred? Haa, haa," lo han, men der var ingen rigtig ægte Klang i den Latter, „tror du, der er nogen Steder, hvor Kongen kan være i Fred?"

Han saa paa én Gang saa gammel og forgræmmet ud, da han sagde det, at hun lagde sin Arm om hans Hals og strøg ham over hans hvide Haar.

„Stakkels du," sagde hun, „stakkels du."

„Jeg er Fanden ikke stakkels," fo'r Frederik den Sjette op, „tror du maaske, jeg er en gammel Svækling, der sætter mig til at tude over en Smule Modgang? Jeg vil more mig, du... engang imellem maa jeg dog kunne give Pokker i den fordømte Politik."

Og hun maatte længe endnu snakke godt for ham, før hun fik det, som hun vilde have det. Tilsidst fik hun ham hen til Vuggen; ingen Ting gjorde ham saa mild og god som denne lille Louise, der næsten var ham det kæreste af alle hans Børn.

„Naa, ja," sagde han saa og saa sig om i Stuen, „her ser jo heller ikke saadan ud, som her skulde. Jeg skal nok snakke med Bülow om det; jeg er da ikke saa fattig, at Fru Dannemand ikke kan bo efter sin Stand."

„Ja," sagde hun og nikkede betænksomt, „skulde jeg rigtig føre Hus, saa maatte her forandres meget. Men foreløbig kommer det nu til at vente."

Og hun bøjede sig op imod ham og hviskede noget til ham, der fik hans Ansigt til at skinne af Glæde. Og han gik endnu gladere fra hende, end han var kommet.

Saa sad Benedikte da igen der med et gryende Liv under sit Hjerte, og hun var lykkelig og tilfreds. Men ensom var hun ikke; der var Moderen, som kom hver Morgen, og til hvem hun

følte sig stærkere og stærkere draget nu, da hun selv skulde være Moder for anden Gang. Der var hendes Frederik naturligvis. . . og Bjerres. Bülow kom ikke saa ofte mere, men Rømeling gjorde hende ikke saa sjælden en Visit og fortalte hende mange pudsige Ting. Hun kunde ikke blive træt af høre om sin Frederik. . . blive delagtig i alt det af hans Liv, som hun var lukket ude fra. Hver Fredag holdt han Jagt, og Rømeling fortalte muntert om, hvordan Kongen ved slige Lejligheder kunde være vild og kaad som en Dreng. En Dag havde de moret sig med at drikke den stakkels Friboe fuld, saa han hverken kunde sanse eller samle, og hvilke Løjer havde de ikke haft med ham! Han lo selv med og sad hele Tiden og gned sig paa Næsen, for han syntes, han maatte sige et eller andet aandrigt; men saa snart han aabnede Munden, kunde han ikke andet end stamme og lalle. . .

Ofte tog de saa rigeligt til sig af Bacchi Gaver, at de bombarderede hinanden med Brød og Kødben og Kartofler. . .

Fru Dannemand lo lystigt af disse Historier; men saa blev hun pludselig alvorlig; hun kom igen til at tænke paa, at det var nok ikke bare af Glæde over hende, Frederik den Sjette var saa munter; der var noget som af en Fortvivlelsens Galskab i hans Lystighed, og inderst inde havde han det maaske mere ondt end nogen tænkte.

Og rundt i København løb et Utal af den Slags Historier, den ene værre end den anden. Men Københavnerne smilede godmodigt til det meste; meget af det viste jo ogsaa, hvor ejegod Kong Frederik var. Som nu det, at alle og enhver kunde faa Audiens hos ham; somme Tider var Audiensgemakket helt fyldt med Tiggere og Betlersker, der havde deres smaa Børn med, saa der var en Skrigen i Palæet af den anden Verden. Øjenvidner vidste at fortælle, at forleden var en af Ungerne kommen i stor Trang og havde forrettet det nødvendige midt paa det allerhøjeste Gulv; og saa havde Moderen bøjet sig ned og tørret det op, saa godt hun kunde.

Brændevinsbrænder Bjerre lo mægtigt, da han fortalte sin Kone den Historie. Men Madam Bjerre blev forarget.

„Det er dog ved Gud for galt," sagde hun og kastede et Blik paa sine egne Gulve, hvor der hverken var Fnug eller Plet.

„Aa hvad," sagde Bjerre og godtede sig, „du kan tro, at saadant noget kreperer de røde Fjer!"

Og det var just Folkets Tanke. . . de morede sig kosteligt over alt det, der kunde drille de røde Fjer, Adjudanterne, der blev mere og mere forhadte, efterhaanden som man saa, hvor uduelige de havde været til deres Gerning. Og ingen kunde for Alvor blive vred paa Frederik den ejegode; man vidste, at hver Morgen stimlede de fattige sammen udenfor Palæet, og Schweizeren

havde Ordre til at give dem Penge. Før havde de faaet tre Mark, nu maatte de nøjes med otte Skilling; det var der ikke noget at sige til, for de fattige blev flere og flere og Pengene dyrere. . .

Men de adelige skumlede i Krogene og fandt Kongens Maade at være paa helt usømmelig; især smagte Forholdet til Fru Dannemand dem aldeles ikke. Derom var der en komisk Historie i Omløb.

I Stedet for Frederik den Sjette var Bernadotte, Prinsen af Pontecorvo, blevet valgt til svensk Tronfølger, og han maatte straks derop og tage Styret, for Carl den Trettende var omtrent lige saa klog som Gustav den Fjerde havde været eller Christian den Syvende. Paa Vejen havde han saa aflagt sin skyldige Visit ved det danske Hof, og under Taflet var det hændt, som saa ofte før, at Frederik den Sjette var faldet i Søvn.

Da hviskede en af de franske Officerer til sin Sidemand, en dansk Greve:

„Se, deres stakkels Konge, han maa være meget træt."

Og Greven svarede saa højt, at det hørtes over hele Bordet:

„Det er ikke saa underligt, naar man tænker paa, hvor meget han har at bestille. Og saa arbejder han saa meget om Natten."

Der blev en Dødsstilhed i hele Salen, for alle

forstod jo, hvortil Greven havde sigtet; og Dronningen blev baade rød og bleg.

Men Frederik den Sjette lod sit Folk snakke om sig, godt eller ondt, som de lystede. Hver Dag gik han sin Spadseretur med sin Datter, og altid lagde de Vejen om ad Toldbodvejen, forbi Fru Dannemands Hus. Saa vinkede Kongen op til Vinduet, og Fru Dannemand smilede og nikkede igen. Og hver Aften, naar det var muligt, kom Kongen til Fru Dannemand og blev hos hende til sent. . .

Men Madam Rafsted udvidede stadig sin Bekendtskabskreds og løb Byen rundt med sin Snak og sin Brovten. Hendes udmajede Skikkelse blev snart en kendt Figur i København; og naar Borgerne mødte hende, puffede de til hverandre og sagde:

„Se, der gaar Kongens Svigermoder!"

Men hvis Madam Rafsted hørte det, blev hun en hel Tomme højere og knejste, saa hun var nær ved at gaa bagover. Hun fandt det saa naturligt, at man viste hende den Hyldest, siden hun dog var det egentlige Ophav til Kongens Lykke.

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

Et skæbnesvangert Møde.

Aaret 1812 oprandt saa mørkt og truende, som intet Aar i Mands Minde. Napoleon oversvømmede Tyskland med sine Hære; han afsluttede

Forbundstraktater baade med Prøjsen og Østrig og forberedte sig af al Magt paa at føre det sidste, afgørende Slag mod Rusland. Men han havde store Ærgrelser at kæmpe imod; han havde naturligvis haabet, at naar Bernadotte blev svensk Tronfølger, vilde Sverige blive Frankrigs trofaste Vasal. Men det slog langt fra til; næppe havde Bernadotte sat Foden paa svensk Grund, før han følte sig som Svensker med Liv og Sjæl. Han antog Navnet Karl Johan og var dristig nok til at føre en selvstændig Politik. Napoleon lokkede ham med Finlands Generhvervelse, men Karl Johans Planer gik i en ganske anden Retning; og da Napoleon tilmed i Følelsen af sin uhyre Overmagt lod Svensk Pommern besætte for ogsaa her at sætte en Stopper for Englands Handel, kastede Karl Johan Masken og indgik aabenlyst Forbund med Rusland.

Dette vakte stor Uro i Danmark, hvor man ikke troede Karl Johan over en Dørtærskel. Selv Bülow blev betænkelig og udtalte sin Frygt for Frederik den Sjette.

„Dette Forbund er rettet mod os, Deres Majestæt," sagde han. Bernadotte har aldrig kunnet tilgive Deres Majestæt, at De stræbte efter Sveriges Krone og nær havde revet den bort for Næsen af ham."

„Naa, ja," sagde Frederik den Sjette, „hvad skulde saa denne Bernadotte kunne gøre os?"

„Norge, Deres Majestæt," sagde Bülow alvorligt.

„Jeg tror, Fanden plager dig," sagde Frederik den Sjette. „Tror du, Napoleon giver en af sine gamle Generaler Lov til at snuppe vort halve Rige bort for Næsen af os? Han er jo ikke andet end en mensvoren Tjener, denne Bernadotte, og vi har altid været Napoleon en trofast Forbundsfælle."

„Napoleon kan blive styrtet, Deres Majestæt," sagde Bülow.

„Haa, haa," lo Frederik den Sjette, „slap det der ud! Saa nu begynder du altsa at blive bange? Jeg kan fortælle dig, at Napoleon rykker frem med ikke mindre end 400,000 Mand og 1000 Kanoner. . . Rusland bliver knust, min Far! Og jeg tænker, den lille Bernadotte kommer til at dingle i et af sine egne Fyrretræer."

Bülow trak paa Skuldrene og tav. Men han kunde ikke skjule sin Ængstelse for Følgerne af den Politik, han selv havde været saa ivrig til at tilraade. Og under den samme Angst skælvede de fleste af Evropas Statsmænd, selv Napoleons egne, det kunde synes saa urimeligt, fordi det var aabenbart for alle, at den store Kriger netop nu stod paa Magtens Tinde. Men alle følte det maaske hemmeligt, at Napoleons Herredømme var som en Kugle . . . et eneste Menneskes Geni havde tvunget Kuglen op paa Bjergets Tinde. . . men netop derfor, netop nu m a a t t e den begynde at rulle ned ad Bjergets Side med voksende Fart. Og hvad vilde den ikke rive med sig i Faldet!

— Under alt dette sad Benedikte i sin stille Lykke paa Toldbodvejen og forberedte sig paa sin anden Barselseng. Frederik den Sjette var fuld af Omsorg for hende og søgte at skjule sin Ømhed paa sin skæmtende Maade.

„Denne Gang skal du Pinedød give mig en Dreng," sagde han. „Men det kan slet ikke gaa an, at du sidder saa meget hjemme. . . jeg véd det fra min Kone, at naar hun skal barsle, saa spadserer hun altid saa meget; de siger ogsaa, at det gør det hele meget lettere. . ."

„Men Gud, Frederik," udbrød Fru Dannemand forskrækket, „hvor tror du dog, jeg tør vise mig paa Gaden, og i den Tilstand! Naar alle Mennesker véd. . ."

„Det er ogsaa sandt," sagde Frederik den Sjette og rev sig i Haaret. „Dér har vi lavet en net. . . men véd du hvad, Benedikte. . ."

„Frederikke," rettede Fru Dannemand og lagde sig kælent op til ham.

„Haa, haa," lo Kongen og strøg hende over Haaret, „du er da altid en sød lille Pige. Véd du, hvad jeg vil gøre, Frederikke? Jeg vil Pinedød forære dig en Karosse."

„Nej, men Frederik dog," sagde Fru Dannemand og slog Armene om hans Hals. „Hvor du tænker paa alting! Du e r nu ogsaa alt for god ved mig."

„Snak," sagde Frederik den Sjette og kyssede hende, „jeg skal tale med Bülow om det, saa kan

han afgøre det med Bjerre; her maa jo nok kunne findes en Plads."

„Tak," sagde Fru Dannemand.

Og saa fik hun pludselig et Anfald af sin gamle Ærgerrighed. . . en af hendes forfængelige Drømme, som hun længst havde glemt, stak pludselig sit Hoved frem i hendes Sind.

„Frederik," sagde hun, „maa jeg ogsaa lade sætte noget paa Døren? For det vil være saa tomt, naar alle de andre har deres Mærke, om jeg skulde køre uden. . . ligesom det var i en Hyrekaret."

„Haa, haa," lo Frederik den Sjette, „du maa sætte paa Vogndøren, lige hvad du vil, om det saa skal være en Krone."

„Tak," sagde hun og kyssede ham. „Ja, saa lader jeg en Krone sætte paa, Frederik."

„Hm, naa ja," sagde Kongen. Han blev en Smule forbløffet, for han havde egentlig ikke tænkt sig, at hun vilde tage imod det.

„Ja, sæt du saa en Krone paa," sagde han. „Men saa har jeg ogsaa et Ønske, og det vil jeg min Sæl have opfyldt."

„Men Frederik dog," sagde Fru Dannemand, „som om jeg ikke altid føjede dig i det mindste!"

„Nej, du gør ikke," sagde Kongen. „Det gør du aldeles ikke. Jeg har bedt dig saa meget om at føre en Smule Hus. . . ja, jeg mener naturligvis ikke med store Selskaber og den Slags, saadan som du har det; men du kunde da gerne

lade nogen præsentere for dig; du har slet ikke gódt af at sidde saa meget alene; og jeg kunde for Resten nok ogsaa have Lyst til at vise Godtfolk, at jeg har en meget god Smag, haa haa."

Saa blev det saadan, som de begge to vilde have det. Og medens Uvejret rasede ude over Evropa. . . medens Napoleon med sin vældige Hær brød ind over Rusland og fortvivlet kæmpede for at komme til at kæmpe. . . medens Russerne bestandig forstod at undvige ham og behændigt lokkede ham længere og længere ind i deres ufarbare Land. . . saa begyndte Fru Frederikke Benedikte Dannemand i al Stilhed paa sit fornemme Liv. Kongen havde sendt en dejlig Vogn med Krone paa og Tæpper paa Hestene. . . og hver Dag i den smukke Sommer kørte hun med Bonnen og den lille Louise ud ad Strandvejen gennem Dyrehaven. Somme Tider tog hun sin Moder med, og Madam Rafsted var bristefærdig af Stolthed over, at hun kunde komme med i slig Fornemhed. Hun græd ligefrem den første Gang, fordi hun saa levende mindedes sin første Tid, da hun ikke var andet end en tiggefærdig, ringeagtet Nyboderskone. Der kunde man se, hvor alting kunde vende sig til det gode . . . for h a v d e Morten ikke dengang faaet den forskrækkelige Brænnert og rapset den Tommestok, saa havde Bendte aldrig i Livet gjort Kongens Bekendtskab, og saa havde h u n ikke siddet

her nu i en silkebetrukken Vogn og kørt med Topper. . .

Om Eftermiddagen blev der fastsat en bestemt Tid, hvor Fru Dannemand tog imod. Baade Bülow og Rømeling og Friboe blev sat i Arbejde af Kongen. . . de præsenterede baade den ene og den anden, og Fru Dannemand var jo i Begyndelsen noget undselig ved det; men endnu saas hendes Tilstand jo ikke saa meget, og hun klædte sig, saa det skjultes ganske. Mest var det jo Officerer, der kom, men ogsaa borgerlige, honnette, velstaaende Folk, som vel kom af Nysgerrighed fra først af og kroede sig over, at de dog paa en Maade kom til Hove; og siden fandt de det hyggeligt ved disse smaa Eftermiddagsselskaber; saa mild og venlig var Fru Dannemand, at alle de, der saa hende, blev ganske indtaget i hende. Men der blev rigtignok ogsaa snakket mere om hende nu end før; thi det var jo kun en snæver Kreds, der fik Adgang til hendes Eftermiddage, og alle de, som følte sig forbigaaede, var nær ved at gaa til af Forargelse. . . ikke at tale om Hustruerne, der maatte blive hjemme, bristefærdige af Nysgerrighed, og nøjes med Mændenes Beretninger. Dér saa man jo bedst, hvad det var for en Menage, siden anstændige Fruentimmer ikke kunde faa Adgang til den! Men det holdt Fru Dannemand bestemt paa, at før alt var overstaaet, og Lejligheden kunde blive standsmæssigt udstyret, vilde hun ikke høre Tale om

nogen egentlig Selskabelighed; og det vidste hun jo nok, hvordan de gode Damer kiggede efter i alle Kroge og havde noget at udsætte paa alt... og selv vilde hun forgaa af Skam, om hun skulde sidde her og agere Værtinde for ærbare Matroner og være Genstand for deres Spot eller Medlidenhed, i den Tilstand hun var i. Hun havde ikke glemt sit Sammenstød med Madam Bjerre paa Trappen, og det kunde endnu løbe hende koldt ned ad Ryggen, naar hun mødte den brave Kones Blik; for der var ingen Tvivl om, at hun gjorde sig endnu sine Tanker, om hun ogsaa var venlig og ærbødig nok.

Nej, Herrerne var hun mindre bange for; dem havde hun dog mere paa Afstand, og de havde nok ogsaa deres Grunde til at vise sig overbærende, de fleste af dem. Desuden sørgede hendes opvartende Kavallerer, Bülow, Rømeling og Friboe, for, at kun de rigtige fik Adgang til hendes Saloner; og aldrig blev nogen forestillet i Huset paa Toldbodvejen, uden at Fru Dannemands Tilladelse dertil forud var indhentet. Kongen viste hende større og større Ømhed, og Hofkavallerernes Ærbødighed rettede sig naturligvis derefter. Nu, da hun for anden Gang skulde skænke Kongen et Barn, var det klart for alle, at hendes Ophøjelse vilde blive af Varighed. Var hun saa heldig at nedkomme med en Søn, kunde hendes Indflydelse blive uberegnelig...

En Eftermiddag, da Bülow var hos hende, fik hun ham med ind i sit Kabinet og bad ham tage Plads.

„Jeg er saa urolig, Bülow," sagde hun. Kongen er jo saa god imod mig, og alting ser lysere ud, end det har gjort nogen Sinde før; og alligevel har jeg en Følelse, som der kunde ske en Ulykke. Hvis min Frederik vendte sin Kærlighed fra mig, tror jeg, det blev min Død."

„Det er kun sygelige Tanker, Deres Naade," sagde Bülow og legede nervøst med sin Snustobaksdaase. „I Deres Tilstand. . ."

„Ja, jeg véd dog ikke," sagde Fru Dannemand og saa forskende paa ham. „De læser klarere i Kongens Tanker end nogen anden, Bülow, og ser sagtens forud, hvad der vil komme. Og de lader mig næsten helt i Stikken. Jeg ser Dem jo saa godt som aldrig. . . og naar De er her, ligner De slet ikke Dem selv. De skjuler noget. . . hvis De endnu har en Smule Venskab for mig, beder jeg Dem sige mig, hvad der er i Vejen."

„Men jeg forsikrer Deres Naade. . ."

Bülow flyttede sig uroligt paa Stolen og vidste ikke, hvad han skulde svare. For han v a r virkelig ude af Ligevægt i denne Tid. Han saa klarere end nogen anden, hvor det bar hen; om der ikke indtraf et Mirakel, syntes en almindelig Bankerot at være uundgaaelig. Statsgælden, der ved Aarhundredets Begyndelse havde beløbet sig

til 28 Millioner Rigsdaler, var nu uhyggeligt nær ved de hundrede Millioner, og i Stedet for ti Millioner var nu 142 Millioner Sedler i Omløb. . . det maatte før eller senere føre til Statens Ruin. Dertil saa det mere og mere broget ud for Napoleon; han stod nu midt inde i Rusland uden nogen Sinde at kunne faa Lejlighed til Kamp, medens hans lunkne Forbundsfæller spærrede ham Tilbagevejen til Frankrig. Det saa ilde ud paa alle Kanter, og Bülow følte tungt sit Ansvar; han vilde aldrig forvinde det, hvis Ulykken skulde ramme Frederik den Sjette, som han elskede højere end sit eget Liv. . .

„Ja," sagde han og sukkede dybt, „Deres Naade har set rigtigt; jeg er virkelig tung i Sindet. Men jeg forsikrer Dem, det er kun Statssager. . . og saa volder Kongens Tilstand mig stor Bekymring. Hans Majestæts Munterhed synes mig at være en Smule for overdreven til at kunne være ægte; Landets Stilling er meget vanskelig. . ."

Og han søgte at forklare Fru Dannemand alle de Farer, som truede, og de Fejl, som mulig var begaaede.

„Min stakkels Frederik," sagde Fru Dannemand med Taarer i Øjnene, „jeg har nok mærket det selv; og alting hviler paa ham. . . godt, at han har Dem, Bülow; De har altid været ham en tro Ven, og jeg er Dem saa inderlig taknemlig derfor."

Hun lagde sin Haand paa Bülows Arm, og det gav et lille Sæt i ham. Thi der var endnu en Grund til, at han kom sjældnere hos hende end før, og den havde han ikke godt kunnet betro hende: han blev mere og mere indtaget i hendes Ynde for hver Gang, han saa hende; især var det disse Hænder... og det syntes ham at være en Majestætsforbrydelse at tilegne sig den mindste Stump af dette Legeme, som Kongen havde forbeholdt sig til sin Glæde, selv om det kun var med et nydende Blik.

Men saa slog han pludselig om og sagde i en munter Tone:

„Først og fremmest er det godt, at Hans Majestæt har Dem, Deres Naade. De bør ikke hengive Dem til tunge Tanker; Kongen bør aldrig se en Taare i deres Øjne eller mærke, at De nærer den mindste Uro; det kunde ogsaa i Deres Tilstand være skadeligt... iøvrigt har jeg en lille Opmuntring til Deres Naade; jeg beder om at maatte forestille en højtbegavet Mand, som De vil kunne have meget Udbytte af at tale med."

„Hvem er saa det?" spurgte Fru Dannemand en Smule træt. „Bülow, jeg bliver snart nødt til at trække mig ud af al denne Selskabelighed, netop af Hensyn til den Begivenhed, der forestaar..."

„Dette Bekendtskab tror jeg dog kun vil være Deres Naade til Opmuntring," sagde Bülow. „Det er en mærkelig Mand, en Maltheserridder...

Grev de Bedemar, hedder han. Han er en meget kundskabsrig Mand og har en højst eventyrlig Skæbne."

Og han fortalte livligt om den spanske Greve, hvis Levnedsløb virkelig havde artet sig ikke saa lidt udenfor det almindelige. Han var født i Kiel i 1770 og havde studeret ved de tyske Universiteter. Saa deltog han som spansk Artilleriløjtnant i Belejringen af Ceuta, men havde det Uheld at dræbe sin Chef, Oberst Lerma, i en Duel, saa han hovedkuld maatte flygte. Da var han ikke mere end en og tyve Aar. . . han slap bort med et dansk Skib og kom til Korsika; men her blev han indviklet i et saa romantisk Elskovseventyr, at han igen maatte flygte over Hals og Hoved. I nogle Aar levede han i Siena som videnskabelig Forfatter; saa dukkede han op som Oberstløjtnant i den østrigske Hær, men da han tilfældig traf Dronningen af Neapel, fik han en høj Ansættelse i hendes Tjeneste; men han faldt atter i Unaade og blev nu i flere Aar omtumlet af Skæbnen; snart traf man ham som Generalforpagter af Minerne paa Sardinien, snart som Videnskabsmand i Toscana. . . omsider blev han mistænkt af den franske Regering for at drive politiske Intriger og slap med Nød og næppe for at blive skudt. Først da han kom her til Danmark, syntes han at skulle finde Fred. Nu var han netop vendt hjem fra en fleraarig Rejse til

Nordkap, som han havde foretaget med Understøttelse af Frederik den Sjette. . .

„Men du gode Gud!“ udbrød Fru Dannemand, „hvad den stakkels Mand dog maa have lidt.“

„Ja, og han kan fortælle,“ sagde Bülow, „hans Bekendtskab vil være Dem til stor Fornøjelse; desuden har han forstaaet at vinde Kongens Yndest, og det vil sikkert være Hans Majestæt kært, om De ser ham hos Dem.“

Bülow rejste sig for at tage Afsked; han havde nu atter ganske genvundet sin Ligevægt.

„Men tag Dem i Agt, Deres Naade,“ sagde han og truede smilende ad Fru Dannemand med Fingeren, „Grev Vargas er en meget smuk Mand og en stor Hjerteknuser. Desuden véd De nok, at det spanske Blod. . .“

„Naa, Bülow,“ sagde Fru Dannemand og rødmede, „spoler mig nu ikke i Forvejen min Glæde over at gøre et saa interessant Bekendtskab.“

Bülows Fortælling havde virkelig gjort et dybt Indtryk paa hende. Det var da endelig engang en Oplevelse. . . en fornem Eventyrer, en spansk Grande. . . en international Don Juan, der Gang paa Gang havde været i Livsfare for sit hede Blods Skyld. . .

Fru Dannemand var selv blevet ganske hed i Kinderne; og hun var temmelig adspredt den Aften, da Frederik den Sjette besøgte hende. Men Kongen var heldigvis saa oprømt, at han ikke lagde Mærke til det. Han spøgte med hende

og drillede hende og tog rigeligt for sig af Vinen, da de spiste til Aften, skønt hun godt kunde mærke, at han heller ikke havde været videre maadeholden ved Taflet.

Da han gik, kneb han hende i Kinden.

„Naa," sagde han, „kan du nu være en rar, lille Pige og skynde dig lidt med den Dreng! For denne Gang s k a l det være en Dreng, hører du, jeg vil heller ikke snydes altid, haa, haa... Adjøs, lille Fru Dannemand. For Resten kommer jeg igen i Morgen og har en Overraskelse med til dig, en m e g e t behagelig Overraskelse, vil jeg da haabe."

Men Fru Dannemand tænkte, da han var gaaet, slet ikke paa den Overraskelse, Kongen havde lovet hende; hun tænkte paa, at hun den næste Dag skulde se Eventyret lyslevende i sin Stue; og hun blev rød igen, da hun mindedes de Ord, Bülow havde været uforsigtig nok til at sige, da han tog Afsked. Og den næste Dag talte hun Timerne til hendes Besøgstid kom; hun kørte ikke ud den Dag, var kort for Hovedet mod Madam Rafsted og gjorde sine Piger ganske forstyrrede med alle sine Ordrer frem og tilbage. Hun forstod ikke selv, hvad der gik af hende; men da Grev Vargas de Bedemar endelig blev meldt, blev hun ganske svimmel; alting svømmede i en Taage for hendes Blik, og hun vidste hverken, hvordan hun fik hilst paa ham, eller hvordan han saa ud; kun brændte en Plet paa

hendes højre Haand; for han havde bøjet Knæ for hende og kysset hende paa Haanden, som om hun var en Dronning.

Der var usædvanlig mange Kavallerer hos Fru Dannemand den Dag; og den spanske Greve sad snart midt i Kredsen og fortalte saa livligt og fængslende, at han rev dem alle med sig. . . ogsaa Fru Dannemand. Længe sad hun og lyttede og tænkte, at den fremmede Akcent klædte hans Stemme vidunderlig smukt; det lød næsten, som om han nynnede; men saa fangede Ordene hende, og da hun først havde faaet fuldkomment Herredømme over sig selv, vovede hun sig omsider til at se op paa ham.

Hun genvandt sin Ligevægt med det samme, for hun fik straks Øje for det lidt komiske ved hans Skikkelse, som han sad dér i den store Stol, ganske lille op spinkel, som han var, endnu mindre end hendes Frederik. Men elegant var han klædt, skønt hans Klæder var langt simplere end dem, hun var vant til at se. Han tog sig besynderlig fremmedartet ud i sin enkle sorte Dragt med de hvide Kniplingsmanchetter dér midt imellem alle de pralende Uniformer. Og hun lod sit Blik glide op over hans blege, fintformede Ansigt, han sad med halvtlukkede Øjne, saa de lange, sorte Øjenvipper tegnede sig mod den matgyldne Hud; i det hele var der noget over hans Holdning og Mine, som trættede det ham usigeligt at skulle fortælle alt dette ligegyl-

dige endnu engang, og som var hans Skæbnes Stigen og Falden, hans evige Leg med Liv og Død noget ganske dagligdags og næppe nok de Ord værd, han spildte derpaa.

Men da han saa slog sine Øjne op og mødte hendes Blik, følte hun dets Magt og forstod det Herredømme, han maatte kunne udøve over Kvinder; og hun blev igen urolig og adspredt, vidste ikke, hvor hun skulde gøre af sine Øjne og Hænder og længtes blot efter, at det skulde være forbi. Hun syntes, hver og en maatte knnne se paa hende, hvordan det var fat. . . at hun sad her og havde fattet Kærlighed til denne vildfremmede Mand, første Gang hun saa ham.

Men saa var det jo da omsider forbi, og alle brød op. Maltheserridderen bøjede igen sit ene Knæ for hende og kyssede hendes Haand. Han udbad sig Tilladelse til at komme igen, og det var hende ikke muligt at faa et Ord over sine Læber; hun kunde kun bøje Hovedet til Svar. Og i det samme hørte hun ham sige saa sagte, at ingen andre end hun selv kunde høre det:

„Det har været mig saa stor en Lykke at blive stedet for Dem, Madame. Deres høje Gemal har været saa uendelig god imod mig."

Længe efter, at han var gaaet, lød hans velklingende Stemme i hendes Ører; og hun kunde ikke lade være med at tænke paa dette, at han havde talt om hendes G e m a l; for ham var hun ikke bare Kongens Mætresse; for ham var

hun den rette Dronning, den, Kongens Kærlighed var faldet paa.

Og hun sank hen i Drømme, som hun rødmede over og rev sig ud af med Magt og paa ny blev et Bytte for.

Da Frederik den Sjette kom om Aftenen, saa han straks, hvor daarlig hun saa ud.

„Hør nu, min lille Pige," sagde han, „nu maa du være rar og passe lidt paa dig selv. Det bliver dig dog vist for meget med den Selskabelighed, hvad? Jeg vil pinedød ikke have baade dig og Knægten spoleret; du behøver jo da ikke at tage imod andre, end du selv vil."

„Aa, det er slet ikke det, Frederik," sagde Fru Dannemand. „Jeg har bare Hovedpine i Dag; og saa var her saa mange."

„Ja, det er jo sandt," sagde Frederik den Sjette. „Bülow fortalte mig, at han vilde tage ham, Spanieren, herop i Dag. . . Maltheserridderen, som de kalder ham, skønt jeg for Resten selv har gjort ham til kongelig dansk Kammerherre, haa, haa. Naa, hvad synes du saa om ham?"

„Aa, han," sagde Fru Dannemand uden at se op, „han snakker jo bare hele Tiden om sig selv."

„Jamen, han har min Sæl ogsaa noget at fortælle," sagde Frederik den Sjette. „Det er en meget dygtig Mand, siger de; men mig morer han nu for Resten heller ikke. . . disse spanske

Avekatte er nogen løjerlige Fisk. Men se nu her, hvad jeg har til dig. . . for du kan jo nok huske, at jeg lovede dig en Overraskelse i Gaar, hvad? Er den lille Pige slet ikke en lille Smule nysgerrig, hvad?"

Han svang et stort Dokument frem og tilbage foran Næsen af hende.

„Gæt engang," sagde han og dikkede hende med Papiret under Hagen. „Hvad tror min lille Pige saa, jeg har til hende?"

Dokumentet saa forfærdelig højtideligt ud; og der fo'r en pludselig Anelse igennem hende. Det skulde vel ikke være et Adelspatent? Skulde han virkelig for Alvor ville gøre hende til Grevinde eller saadan noget?

„Aa, Frederik," sagde hun, „det er da ikke. . .?"

Hun var nær ved at græde af Skam og Anger over alle de Tanker, der havde gaaet gennem hendes Sind paa denne Dag. . . saa stygt havde hun baaret sig ad imod sin gode Frederik, der altid tænkte saa kærligt paa hende.

„Jo, det er netop det, det er," sagde Kongen. „Værs'god, hele Kassen her, Toldbodvejen Nr. 289, købt af Bülow til Hans Majestæt, som herved overrækker Skødet til sin lille Pige, Fru Frederikke Benedikte Dannemand, til evig Arv og Eje. . . naa, hvad siger man saa?"

„Aa!" sagde Fru Dannemand, og der greb hende idet samme en dødelig Angst for, at Kongen skulde mærke, hvor skuffet hun følte sig.

Hun slog Armene om Kongens Hals og hviskede:

„Aa, min Frederik, hvor du er god imod mig!“

„Ja, vil du takke nogen,“ sagde Kongen, „saa kan du takke den bitte Tøs derinde; for det er Pinedød for hendes Skyld, jeg flotter mig.“

Han listede paa Taaspidserne ind i Sovekammeret, hvor den lille Louise laa og sov med røde Kinder. Længe stod han og saa paa hende; saa bøjede han sig ned, og varsomt, uendelig varsomt, trykkede han et Kys paa den lilles hvide Haar.

Saa vendte han tilbage til Dagligstuen, hvor Fru Dannemand endnu stod og vendte og drejede Skødet mellem sine Hænder og stirrede paa det og hverken kunde finde ud eller ind af sine egne Tanker.

„Ja, se du kun paa det,“ sagde Frederik den Sjette, „det er min Sæl ægte nok, haa, haa! Og ser du nu, hvad jeg har tænkt paa, at Bjerres heroppe, dem kan vi jo ganske roiig lade blive boende, hvad? Det er jo flinke Folk, og saa er du ikke saa alene. Og ellers maa vi jo vente, til Drengen er arriveret, men saa vil vi Pinedød ogsaa have vendt op og ned paa hele Butiken her, hvad? Vi maa have nogen meget smukkere Saloner ud af det, og saa kunde det jo hænde, at Fru Dannemand gjorde nogen smaa Selskaber, hvad? Saadan rigtige Soiréer med Dans og. Maskehalløj og den Slags

naturligvis. Hvad siger min lille Pige til det?"

„Ja," sagde Fru Dannemand hen i Vejret, „du er altid saa god. Men nu maa vi jo først vente og se."

„Bgribeligvis maa vi det," sagde Frederik den Sjette. „Det er jo det, jeg siger. . . først Drengen. Og du er maaske saa god at huske paa, at Knægten skal have hvide Haar, ligesom den lille Louise derinde. . . saadan jeg kan se, at han er ligesaa ægte som Skødet dér, haa, haa."

Da Kongen var gaaet, sank Fru Dannemand ned i sin Stol og søgte at finde rede i sine Tanker. Hun kom til at ryste over hele Kroppen, da hun tænkte paa, hvor nær hun havde været ved at røbe sig overfor Kongen; og saa skulde han endda blot have vidst, hvad der rørte sig i hendes Hjerte! Hvad kunde det nytte at nægte det for sig selv? Han havde næsten været hende imod i Dag, hendes Frederik; hun havde ligefrem maattet gøre Vold paa sig selv for ikke at vise ham sin Uvilje; og nu, da hun sad her i sin Ensomhed, følte hun, hvor træt hun i Grunden var af ham; der kom over hende næsten som et Had til ham. . . netop fordi han overvældede hende med Velgerninger, fordi hun mere og mere blev bundet til ham af Pligt og Taknemmelighed; og saa elskede hun ham dog slet ikke. . . det følte hun nu, at hun havde aldrig elsket ham;

hun havde aldrig anet, hvad Kærlighed var. Det vidste hun først nu fra i Eftermiddags. . .

Og hun saa igen en simpel, sortklædt Skikkelse for sig. . . de hvide Kniplingmanchetters Brus om Hænderne. . . de store, sjælfulde Øjne i det blege Ansigt. Hun hørte igen hans dæmpet nynnende Stemme, huskede de Ord, han havde sagt. . . de altfor ærbødige Ord, der alligevel i et Øjeblik havde gjort dem ganske ene midt imellem alle de fremmede, bragt dem hinanden saa nær, som en Mand og en Kvinde kun er hinanden, naar de elsker. Og hun følte sig igen ganske under hans Fortryllelse, grebet paa ny af en Svimmelhed og Mathed, som lammede alle hendes Lemmer og tog Magten fra hendes Vilje, gjorde hende til hans Bytte, blot han vilde strække Haanden ud og tage hende.

Hun vidste ikke hvorlænge hun havde siddet saadan. Men pludselig fo'r hun op og gav sig til at gaa rastløst rundt i sine Stuer, tankeløst ordnende ved det ene og det andet.

Dette var jo det rene Vanvid, det forstod hun. Saadan kunde den virkelige, store Elskov dog ikke komme over et Menneske ved første Syn og sprænge ens hele Liv i Stumper og Stykker. Det var kun en frugtsommelig Kvindes sygelige Griller. . . det maatte ikke være andet. Du gode Gud, om hendes Frederik bare vidste. . . det løb hende koldt ned ad Ryggen ved Tanken om hans retfærdige Vrede, hvis hun forraadte

ham... hvis hun ogsaa forraadte ham nu, da de svigtede ham paa alle Kanter, og Ulykken truede med at kaste ham over Ende. Hun grebes igen af Skam og Anger over, at hun blot havde kunnet tænke sig Muligheden af at være ham utro. Hvor kærlig og hensynsfuld var han ikke altid imod hende... hvor havde han ikke overvældet hende med sin Godhed; dér havde han gaaet og tænkt over, hvordan han skulde gøre hende en Glæde, og han var kommet til hende med en Gave, langt større end hun kunde have tænkt sig i sine vildeste Drømme; men hun havde ikke engang følt Taknemmelighed imod ham... blot følt sig skammelig skuffet over, at det ikke var endnu mere, han bragte hende. Havde han ikke gjort hende til alt, hvad hun var? Uden hans Godhed havde hun sagtens nu været Tyende et Sted... eller siddet i et fattigt og trangt Nybodershjem, saadan som det, hun selv var vokset op i. Var hun ikke hans Ting, hans Ejendom, som han kunde gøre med, hvad han vilde?

Og ham havde hun været utro i sin Tanke..., ham havde hun for Alvor kunnet ønske at forlade, blot fordi en yngre og smukkere Mand havde kastet sine Øjne paa hende og vakt et flygtigt Begær i hendes Sanser...

Hun tænkte om og om igen, medens hun klædte sig af og laa og stirrede ud i den halvlyse Stue, paa alt, hvad hun skyldte sin Frederik;

hun mindedes saa mange Smaating fra deres Samliv. . . hans kejtede Ømhed, hans Overbærenhed og Blidhed. . . hvor hjertensgod var ikke han, trods sit brydske Væsen, der gjorde Folk saa bange for ham. Ingen vidste bedre end hun, hvad der boede i ham, og hvor svært det faldt ham at gøre sig haard.

Men det nyttede altsammen ikke. Hver Gang hun lukkede sine Øjne og søgte at holde hans Billede fast, gled Maltheserridderens fine Silhuet skyggende hen derover, og hun sank hen i Drømme, der fik hende til at blues over sig selv. Da hun omsider faldt i Søvn, hjemsøgtes hun af onde Drømme og fo'r op med et Skrig; hun syntes, at det alt sammen var fuldbyrdet; at hun for Alvor havde været sin Frederik utro; og nu stod han overfor hende med korslagte Arme og rynkede Bryn, som en ubarmhjertig Dommer.

Da Dagen gryede, saa jo alting anderledes ud. Hun lo af sig selv og tænkte, at hun var en indbildsk Nar. For hvad var der i Grunden sket? Hvad havde Maltheserridderen sagt eller gjort, som kunde bringe hende paa den Tanke, at han elskede hende? Han havde været mere indsmigrende i sit Galanteri end de andre; det var sagtens saadan hans Lands Skik. Men hvad i al Verden ejede hun af Aand eller Skønhed, som kunde fængsle en Mand som han. . . han, der havde faret vide om i Verden og oplevet Elskovseventyr med Kvinder, der stod over hende i alt. . .

Men alligevel. . . se ham mere vilde hun ikke. Hun nægtede sig hjemme i Dag, hvem der saa kom. For saa meget stod fast, at være sin Frederik utro vilde hun ikke, ikke saa meget som med en Tanke.

FIRE OG TYVENDE KAPITEL.

Fare og Frelse.

Fru Dannemand nægtede sig ikke hjemme den Dag; hvor meget hun end stred imod, kunde hun ikke lade være med at længes efter den Time, da hun kunde vente sine Gæster. . . om han vilde komme? Og om det virkelig vilde gaa som i Gaar? Om det hele kun havde været en pligtskyldig Visit, et tilvant Galanteri. . . eller om hun virkelig havde formaaet at gøre Indtryk paa den Mand, der sagtens kunde erobre sig saa mange Kvinder, han gad række Haanden ud efter? Og uden at hun kunde gøre sig Rede for det, ulmede en farligere Nysgerrighed i hendes Sjæls Dybder; hun vilde vide, om hun virkelig var forelsket i ham; om hans Nærværelse vilde øve den samme lammende Indflydelse paa hende i Dag som i Gaar. . . om hans Stemme virkelig var en saadan, som den endnu klang i hendes Ører, om hans brændende Blik virkelig var saa uimodstaaeligt, at en Kvinde sad værgeløst skælvende under dets Magt?

Hun fulgte utaalmodigt Visernes Gang over Uhrskiven. . . hun begyndte paa et Arbejde og lagde det fra sig igen. . . det var alt det, hun huskede den Time, da Frederik den Sjette plejede at spadsere forbi med Prinsesse Caroline; men heldigvis kom hun i Tanker om det i Tide, saa hun kunde sidde paa Forhøjningen som sædvanligt. Kongen nikkede og vinkede glad op til hende, og hun smilte og nikkede igen, som om intet var i Vejen. Og i det samme blev hun baade rød og bleg; thi den Tanke var faret igennem hendes Sind: bare Kongen dog ikke vilde komme i Dag; men han kom saamænd nok, han havde ikke i Gaar talt om nogen Forhindring. . . evig og altid kom han her jo; der var snart ikke en Aften, som hun kunde have for sig selv. Og hun blev saa forskrækket over sine Tanker, at hun igen bestemte sig til at nægte sig hjemme; men hun gjorde det alligevel ikke. . .

Det var heller ikke nødvendigt; Grev Vargas de Bedemar kom ikke den Dag, saa lidt som den følgende. Og Fru Dannemand var baade lettet over det og vred og krænket; naturligvis havde han ikke ment noget med det hele; han havde gjort en Smule Kur til hende, som han sagtens gjorde til alle smukke Damer, det var alt. Og maaske oven i Købet. . .

Hun gik hen til Spejlet og granskede sit eget Udseende. Var hun i Grunden smuk? Hun

var ophidset i Øjeblikket, hun fandt sit eget Ansigt hæsligt, og hun græd af Forbitrelse.

Han havde naturligvis oven i Købet forhaanet hende! Det var slet ikke hende, han havde gjort Kur til, det var Kongen; han havde villet indynde sig hos sin kongelige Beskytter ved at gøre hans Mætresse sin Opvartnig, han brød sig ikke en Smule om hende, han havde bare villet bruge hende til at fremme sin Karriere.

Endnu medens hun sad og græd, kom Kongen. Og hun blev ved at græde, hun kunde ikke engang overvinde sig til at være kærlig imod ham i Dag, i den Grad bød han hende imod. Og hun var saa urimelig, at Kongen hverken vidste ud eller ind.

„Jamen, lille Frederikke da," sagde Kongen.

„Benedikte!" sagde hun heftigt.

„Naa, ja," sagde han forbløffet, „nu plejer du jo ellers altid at ville have, jeg skal kalde dig Frederikke. Men det er naturligvis din Tilstand ... tror du alligevel ikke, du skulde leve lidt mere stille nu og være lidt forsigtig? Jeg kunde jo sige det til Bülow."

„Nej, men Frederik da," sagde Fru Dannemand og tørrede sine Øjne. „Du kan da begribe, at saadan som jeg har det, trænger jeg netop til Adspredelse... og det betyder desuden slet ikke det mindste..."

Hun blev dødelig forskrækket ved Tanken om, at hun igen skulde sættes i Bur; og hun

forstod i det samme, at hun vilde ikke kunne holde Livet ud, hvis hun aldrig mere skulde faa sin Maltheserridder at se. Saa slog hun paa én Gang om og tvang sig til at være munter... satte sig paa sin Frederiks Skød og pludrede op om, hvordan de skulde indrette Lejligheden, naar nu alting var overstaaet, og hun rigtig skulde til at føre Hus... og hun fik hurtig Kongen i godt Humør igen; men han rystede alligevel paa Hovedet og sagde:

„I Fruentimmere er dog nogen løjerlige nogen, altid fra den ene Yderlighed over i den anden; det skulde min Sæl være os Mandfolk, der fødte Børnene, saa gik det hele saamænd meget roligere af, haa, haa."

Fru Dannemand forstod, hvor nær hun havde været ved at røbe sig, og fra den Dag af passede hun bedre paa. Men hun kunde ikke tvinge sit Sind til Ro, og naar hendes Modtagelsestime nærmede sig, gik hun som i en Feber... om han dog ikke vilde komme? Og hun sad og lyttede efter hver, der blev meldt, saa det ikke kunde undgaa hendes Gæsters Opmærksomhed, at hun var ude af Ligevægt; og hun begyndte at tabe sin Skønhed af den megen Graad og de vaagne Nætter, saa det Rygte begyndte at brede sig, at Favoritinden sikkert var ved at falde i Unaade; og Besøgene hos hende blev sparsommere.

Saa en Dag, da der slet ingen andre var til

Stede, kom Maltheserridderen. Fru Dannemand blev ganske bestyrtet og følte slet ikke den Glæde, hun havde ventet. Det kom saa alt for uventet og overvældende netop nu, da hun havde opgivet alt Haab. Saa forvirret blev hun, at hun rejste sig og nejede for ham, medens alting i Stuen løb i ét for hendes Øjne.

„Men Madame dog," sagde Grev Vargas og tvang hende til at tage Sæde; og saa bøjede han Knæ for hende som sidst og kyssede hendes Haand.

„Aa, Hr. Greve," sagde Fru Dannemand, og vidste ikke selv, hvordan hun fik sagt det, saadan at det virkelig klang helt ironisk, „en saa sjælden Gæst maa man virkelig hilse med Ærbødighed. Jeg var ganske sikker paa, at De havde kedet Dem halvt ihjel, da De var her sidst, siden De forsvandt lige saa pludseligt, som De var kommet."

„O, Madame," sagde Maltheserridderen og saa paa hende med sine sorte bløde Øjne, undertiden maa man holde sig fjernt fra en Dame, netop fordi hendes Nærhed er altfor fængslende."

Han blev staaende et Øjeblik og saa paa hende, uden at nogen af dem talte. Han var en erfaren Kvindekender og saa øjeblikkelig, at han holdt hendes Hjerte i sin Haand; og selv var han slet ikke uberørt af hendes Ynde... hun lignede saa lidt alle de Kvinder, som hidtil havde

skænket ham deres Gunst, og hendes ejendommelige Skønhed virkede æggende paa ham. Desuden. . . en Konges Elskerinde, det var dog virkelig et Eventyr, som ikke savnede Pikanteri. . .

Fru Dannemand sad og skælvede under hans Blik; hun vidste, at dersom han i dette Øjeblik gjorde blot den mindste Tilnærmelse, vilde hun kaste sig i hans Favn. Men hun vidste ogsaa i det samme, at hun ikke v i l d e det. . . hun forstod med ét, at han i Virkeligheden aldeles ikke brød sig om hende, og hun saa den Afgrund, der aabnede sig for hendes Fødder.

„Madame," sagde han med sin allerblødeste Stemme.

Men i det samme aabnede en Pige Døren og meldte:

Hr. Generaladjudant Bülow!

Bülow traadte ind i det samme, og det var ikke Fru Dannemand muligt at skjule sin Forvirring; hun følte det, som sad hun dér ganske nøgen, uden at kunne skjule sin Skam. Blodet bankede i hendes Aarer, som skulde de sprænges, og hun sad helt stiv og kold i sin Angst. . . hvilken Ulykke kunde der ikke være sket? Hvor nær havde hun ikke været ved at styrte sig i Afgrunden! Hun følte sig et Øjeblik helt taknemmelig mod Bülow, fordi han var kommet i rette Tid. . . og hadede ham i det næste Sekund, fordi han sad her som en Spion i hendes Hus og havde forspildt hendes Lykke. Og var Ulyk-

ken desuden ikke allerede sket? Hvor var det muligt, at hans skarpe Blik ikke skulde have gennemskuet hende? Heldigvis lod han til at være i fortræffeligt Humør og ganske optaget af sit eget; han snakkede løst og fast; men hun følte godt, at hans Væsen var forceret, og at hans Blik hvilede forskende paa hende. Tænk, om han havde gættet alt og nu gik til Kongen. . .

Det var hende ikke muligt at beherske sig; hun undskyldte sig med Upasselighed og trak sig tilbage. . . og hun vaklede virkelig, da hun gik over Gulvet, saa at Bülow maatte ile til og støtte hende; og hun vidste ikke, hvordan hun kom igennem sit Kabinet, ind i sit Soveværelse og fik kastet sig paa sin Seng. . .

Bülow og Maltheserridderen fulgtes et Øjeblik efter ned ad Toldbodvejen.

„Hendes Naade lod virkelig til at være meget angreben," sagde Bülow. Et højst beklageligt Tilfælde. . . De var meget fordybet i Samtale, da jeg kom, Hr. Greve; jeg haaber da ikke, at Emnet har været af en pinlig Art?"

„Tværtimod, Hr. General," sagde Maltheserridderen roligt. „Madame er særdeles elskværdig og viser mig den Naade at høre med Interesse paa mine smaa Oplevelser. . ."

„Det glæder mig særdeles," sagde Bülow tørt. „I den Tilstand, hvori Fru Dannemand befinder sig, kunde imidlertid ogsaa et alt for spændende Eventyr være angribende for hendes Nerver.

Jeg haaber ikke, De har hentydet til Deres Oplevelser paa Korsika? Hvordan er det nu, det forekommer mig, Hr. Greve, at De engang har berettet mig om Deres romantiske Flugt derfra . . . et Elskovseventyr, ikke sandt? Særdeles spændende, i Sandhed. . . men i det virkelige Liv medfører den Slags Oplevelser dog en vis Risiko. . .

Grev Vargas trak smilende paa Skulderen.

„Det var i de unge Dage, Hr. General," sagde han roligt. „Naar Blodet er hedt, tænker man jo ikke meget paa Faren. . ."

„Meget rigtigt, Hr. Greve," sagde Bülow skarpt. „Det maa dog være en vis Behagelighed for Dem, at De nu har fundet et roligt Asyl hos Hans Majestæt og i Fred kan dyrke Deres mineralogiske Interesser. Den største Lykke er dog et fængslende Studium; det sætter ikke Blodet i Bevægelse. Men maa jeg ikke byde Dem. . ."

Og Bülow præsenterede ham sin Snustobaksdaase med en Mine, som havde de talt om det ligegyldigste under Solen.

Grev Vargas de Bedemar ophørte med sine Besøg hos Fru Dannemand. Naar alt kom til alt, var hun jo ret ordinær; han agtede for Tiden ikke at sætte sin fredelige Eksistens paa Spil; og han havde særdeles vel forstaaet den Trusel, der laa gemt under Bülows rolige Ord. Desuden var han velbevandret i Danmarks Historie og mindedes klart; hvorledes det var gaaet Struensee

og Caroline Mathilde. Fru Dannemand var ikke Dronning ganske vist; men enfin, ingen vidste hvad en enevældig Monark kunde finde paa her i dette barbariske Land, hvis man gik hans Ære for nær. . .

Fru Dannemand laa den Aften til Sengs, da Frederik den Sjette kom, og var i en saa ophidset Tilstand, at Kongen blev alvorlig bekymret for hendes Helbred. Men hun slog det hen og vilde ikke høre Tale om nogen Læge. Dagen efter sad hun igen paa Forhøjningen ved Vinduet og nikkede nok saa fornøjet ned til Kongen, da han gik forbi med sin Datter. Og hun aflyste ikke sine Modtagelsestimer; hver Dag sad hun og fulgte Viserne paa Uret, stadig haabende paa, at Grev Vargas skulde komme igen, stadig skælvende af Angst for, at han pludselig skulde træde ind ad Døren. Og efterhaanden som det gik op for hende, at han ikke vilde vende tilbage, blev hun mere og mere ophidset. . . for hver Dag blev det hende mere og mere klart, at hun elskede denne Mand, elskede for første Gang i sit Liv. . . han havde vundet hendes Hjærte, første Gang hun saa ham. . . maaske fik hun ham aldrig mere at se. . .

Da Madam Rafsted, som havde ligget syg en Tid, igen kom og besøgte Datteren, fandt hun hende opløst i Graad og blev ganske forskrækket over, som Datteren havde skæmmet sig.

„Det er rigtig en Skam af dig," skændte hun,

„du kan da begribe, at naar Kongen holder dig, saa er det fordi han vil more sig; kommer han her og ser dig grim og forgrædt, saa bliver han saamænd hurtig ked af dig. . . og alt det, bare fordi du skal have den Smule Unge. . .“

„Som om det var det,“ sagde Fru Dannemand og vred Lommetørklædet mellem sine Hænder. . . „men du forstaar mig slet ikke; der er ingen, som forstaar mig. . .“

„Nej, det ved Gud jeg ikke gør,“ sagde Madam Rafsted. „Uden at det maa være gaaet dig til Hovedet, at du er blevet som en fin Dame. Du skulde bare prøve at slide fra Morgen til Aften som en anden en. . . Her sidder du og har det som Blommen i et Æg; ja det er ikke fordi jeg er utaknemlig, du gør saamænd meget for os, det er da evig sandt. . . men Kongen er da ogsaa saa god imod dig, saa der ingen Ende er paa det. . .“

„Aa, du med din Konge,“ sagde Fru Dannemand og stampede i Gulvet, „jeg vil se ham hængt.“

„Hvad vil du?“ udbrød Madam Rafsted forfærdet „vil du se Kongen hængt? Gud bevare dog din Mund, Barn; tænk om en af Pigerne lyttede og bragte det videre!“

„Ja jeg er lige glad,“ sagde Fru Dannemand hidsigt. „Jeg kan gerne sige det til ham selv, om du vil have det. Jeg hører aldrig om andet end Kongen her og Kongen dér, som om der

ikke var andre Mandfolk i Verden end den hvidhaarede Grimsak. . .“

„Gud fri og bevare mig vel,“ raabte Madam Rafsted og slog Hænderne sammen. . . „du er da aldrig gaaet hen og blevet forelsket i en anden, Barn?“

„Naa og hvad saa, om jeg var det?“ sagde Fru Dannemand. „Jeg var ikke stort mere end et Barn, da Kongen tog mig. . . ingen Ting kendte jeg til Verden og vidste slet ikke, hvad Kærlighed var. Saa kom Kongen og tog mig. . . I lod ham tage mig, I som skulde have passet paa mig; I solgte mig til ham, gjorde I; hele mit Liv skulde ødelægges, bare for at Fader kunde blive reddet. Og jeg har aldrig holdt af Kongen; jeg har aldrig vidst, hvad det vil sige at holde af nogen; og naar jeg saa endelig træffer en Mand, som jeg bliver forelsket i første Gang jeg ser ham. . .“

„Jeg har aldrig hørt noget lignende,“ sagde Madam Rafsted fortumlet. „Hvad hedder han?“

„Aa, det kan jo være det samme,“ sagde Fru Dannemand heftigt. „Han har kun holdt mig for Nar, og du skal da heller ikke tro, jeg vilde. . . men jeg er bare saa ulykkelig, saa ulykkelig. . .“

„Herre Gud, Barn,“ sagde Madam Rafsted rørt og lagde sin magre Arm om Datterens Hals, „men jeg er jo da din Moder, selv om jeg kuns er en simpel Kone, og du kunde da gerne fortælle mig, hvad han hedder i det mindste.“

Saa brast Fru Dannemand i Graad og hendes Hoved sank ned til Moderens Bryst. Hulkende fortalte hun, hvordan det hele var gaaet til; som et Lyn havde det truffet hende, og hun havde ikke kunnet staa imod, om hun saa aldrig saa gerne havde villet. . .

„Men nu blev det jo ingen Ting til," hulkede hun. . . „og jeg véd meget godt, det er det bedste, og det er saa ondt af mig mod Frederik, der ikke véd hvor godt han skal gøre det for mig. Og jeg vil saamænd heller ikke. . . jeg vilde ikke være min Frederik utro for aldrig det. Men lade være med at holde af en anden, det kan jeg nu ikke. . . og det er saa ondt at tænke paa, at jeg aldrig mere skal faa ham at se, naar jeg kunde blive saa lykkelig. . ."

„Aa Herregud, aa Herregud," sagde Madam Rafsted og tørrede sine Øjne, „ja, det er saamænd ingen Løgn det, at Fædrenes Synder hjemsøges paa de uskyldige Børn; men det har jeg aldrig fortalt dig. . ."

Og rødmende af Undseelse berettede nu denne halvgamle, forhutlede Kone for sit Barn om s i n Ungdoms Ulykke og Skam. . . hvordan hun havde elsket den unge Lyche og baade havde villet og ikke villet, men saa var det hele blevet til ingen Ting, og hendes Hjærte havde været nær ved at briste. . .

„Tænk, at vi saadan skulde opleve det samme," sagde hun. „Ja det er det, jeg siger, at Forsy-

nets Veje. . . med mig var det naturligvis bare en Grosserer og en Tømmermand, mens du har det med en Konge og en Greve; men ellers er det da præcis det samme; du véd ikke, hvad jeg gik igennem. . . det var netop dengang, jeg bar dig under mit Hjærte. . .“

Hun blev pludselig ganske bleg og greb Datteren i Armen.

„Jøsses Barn, har du tænkt paa den Tilstand du er i?“

„Ja, hvad saa?“ sagde Fru Dannemand uvilligt, „naar det hele nu bliver til ingen Ting. Bare Bülow ikke sladrer. . . og det gør han nok ikke, for saa havde han gjort det straks.“

„Jamen Barnet,“ sagde Madam Rafsted, „har du da rent glemt Barnet? Tænk, om det skulde komme til at ligne ham, den anden. . .“

„Aa Snak, Moder,“ sagde Fru Dannemand og kunde ikke bare sig for at smile. . . naar jeg ikke har haft noget med ham at gøre. Jeg véd da, man kan ikke faa Børn med en Mand bare ved at se paa ham.“

„Ja du snakker,“ sagde Madam Rafsted hovedrystende, „men du véd saamænd ikke, hvad du snakker om. Jeg véd da, at dengang du blev født, da lignede du hverken din Fader eller mig og har da heller ikke gjort det siden; du var saa fin og hvid, og de sagde allesammen, at du saa mest ud som en Prinsesse. Og siden var du det underligste Barn, slet ikke som de andre

Nybodersunger. . . og saa fik du Kongen. Jeg forsikrer dig ved den levende Gud, jeg tror det kommer altsammen af, at jeg havde den unge Lyche i mine Tanker, medens jeg bar dig."

Men nu maatte Fru Dannemand rigtig le; for det kunde da Moderen begribe var ikke andet end Ammestuesnak; saadan noget var ikke muligt.

„Ja nu kan du tro mig, om du vil," sagde Madam Rafsted fornærmet. „Men det véd jeg, at var jeg i dit Sted, saa vilde jeg ikke skænke Greven en Tanke, før jeg vel havde Barnet i Vuggen."

Men det var det umuligste af alt for Fru Dannemand, at rive Maltheserridderens Billede ud af sit Hjærte. Hun beherskede sig, naar Kongen var hos hende, og det lykkedes hende at være saa munter og mild, naar de var sammen, at han ingen Mistanke kunde fatte. Men naar hun var ene, gik hendes Tanker til den smukkeste Mand, hun havde set, den eneste hun havde elsket . . . hun saa ham for sig, naar hun lukkede sine Øjne, og hun drømte om ham hver eneste Nat. Og endskønt hun forlængst havde opgivet Haabet om at faa ham at se, bankede hendes Hjærte dog i Angst og Haab hver Eftermiddag, naar hun kunde vente sine Gæster.

Hun følte godt selv, hvilken Uret hun gjorde mod sin Frederik, og hun strittede imod, det hun kunde. Hun aflyste tilsidst sine Modtagelsestimer og holdt sig hjemme, for ikke at faa Grev

Vargas at se og komme i Fristelse. Men i Ensomheden blev det meget værre; somme Tider gav hun sig ogsaa hen i sine Drømme og syntes, at det var en uskyldig Glæde, naar hun dog gav Afkald paa sin Lykke i det virkelige Liv; men til andre Tider plagedes hun af Anger og Angst og syntes, at hun var saa brødefuld, som havde hun virkelig sveget sin Frederik.

Og jo nærmere hendes Time kom, des mere Magt fik Moderens Ord over hende. Hun kunde længe nok sige til sig selv, at det var den dummeste Overtro; der kunde dog komme en Rædsel over hende for, at der virkelig skulde være noget om det. Tænk om det var sandt! Om hun skulde føde. . . ikke et hvidhaaret Kongebarn, som Louise, men en lille sorthaaret Spanier, saa hendes hemmelige Brøde og Skam blev aabenbar for Alverden. . .

Hun lo af sine egne Tanker, men kunde ikke faa Magt til at jage dem bort. Og da hun endelig bragte sit Barn til Verden, vovede hun først ikke at se det. Og hvor taabelig hun end vidste, hendes Frygt var, hun havde dog nær skreget højt af Glæde, da hun endelig holdt Barnet i sine Arme og saa de hvide Haar, hun kendte saa godt. . . de hvide Haar, som kun een Mand i Landet bar paa sit Hoved. . .

Det var atter denne Gang en Pige. Og hvor lykkelig Frederik den Sjette var, da han atter stod ved Fru Dannemands Seng og saa Moderens

Glæde over Barnet. . . han kunde dog ikke lade være med at sige helt vemodigt, saa det skar hende i Hjærtet:

„Naa, saa blev det ingen Dreng alligevel. . ., ja ja, jeg tror nu een Gang ikke, der er rigtig Held ved mig. . .“

FEM OG TYVENDE KAPITEL.

Den lille Dronning.

Fru Dannemand kunde ikke finde sin Ligevægt igen; snart følte hun sig ganske lykkelig over sin lille Pige og kyssede hendes hvide Haar og kaldte hende Prinsessen, fordi hun lignede Kongen endnu mere end Louise. . . snart vilde hun ikke se hende for sine Øjne og græd og ønskede bare, at Barnet havde været Grev Vargas de Bedemar op ad Dage, om det saa havde bragt al Verdens Skam og Ulykke over hendes Hoved; hun kunde ligge længe sløvt hen og synes, at der var ingen Mening i hendes Liv, siden hun skulde være een Mands Elskerinde, naar dog hver Blodsdraabe i hende krævede en anden Mands Favntag. . . og saa kunde hun pludselig fare op og overfuse sine Piger, dænge dem til med de mest haarrejsende, uforfalskede Nybodersord, saa Pigerne i deres Forskrækkelse fo'r og fløj og ikke vidste om de skulde græde eller le. Et forfærdeligt Dystløb var det, som rasede i hendes lille

Hjærte, mellem Kongen og Maltheserridderen, mellem Taknemlighed og Elskov. Moderen, der havde været hos hende Dagen efter Fødslen, havde hun jaget paa Porten i saa frygtelig en Ophidselse, at Madam Rafsted havde siddet derhjemme i flere Dage og grædt, fordi hun tænkte, at nu havde hendes eget utaknemmelige Barn jaget hende ud af Paradisets Have. Men en skønne Formiddag sendte Datteren saa Bud efter hende og bad hende om Forladelse og vidste ikke, hvor milde Ord hun skulde finde frem for at gøre det godt igen, og hun overvældede Moderen med Gaver og Penge af sin Overflod. Siden kom Madam Rafsted hver Formiddag og tog det onde med det gode, men sad alligevel hos hende i een Angst for, hvad Datteren nu vilde finde paa at sige og gøre; og saa snakkede hun op om løst og fast. . .

Saadan sad hun en Formiddag og sladrede, medens hun kælede for en hel Dynge Silketøjer og Guldstads, som Kongen om Morgenen havde ladet bringe ud paa Toldbodvejen. Den lille Louise laa savlende og pludrende i sin Vugge; Fru Dannemand laa med Ansigtet mod Væggen og gav den nyfødte Die; med lukkede Øjne laa hun, halvt dysset i Søvn af Moderens Stemme, der kun naaede hendes Øre som en fjern Summen. . .

„Men Gud," sagde Madam Rafsted, „nu maa du da være lykkelig, saa god som han er ved dig. Men jeg synes ikke, du rigtig skønner paa

det.. og saa at tænke sig, at du engang har ligget ved mit Bryst ligesom Tøsen dér, bare at du var en ren Dejlighed; du lignede meget mere en Prinsesse end nogen af disse, det er saa sandt, som jeg sidder her; hvis det ikke er som et Eventyr, saa..."

Fru Dannemand gjorde en utaalmodig Bevægelse, saa Barnet begyndte at skrige. Men Madam Rafsted overdøvede hende:

„Har du følt paa den Silke her? Den er jo ikke til at faa for Penge; jeg saa noget i Gaar i et Vindue, det kostede over to Hundrede Rigsdaler, og det var ikke halvt saa kønt; sikke Tider du... Skesantens Kone fortalte mig i Gaar, at nu maatte de give 48 Rigsdaler for et Ris Papir; og en Kop Kaffe er der jo ikke at tænke paa, nu den staar i seks Daler Pundet; din Fader gaar ogsaa og gnaver, fordi han ikke kan faa sin Dram... ja, du har skam skudt Papegøjen, min Pige; Kongen maa jo være helt tosset af Forelskelse i dig, saadan som han forkæler dig..."

Fru Dannemand fo'r op paa Albuen i et Sæt og rev i den broderede Klokkestræng, saa det kimede.

„Tag dem ud," raabte hun til Goldammen, der kom skridende værdigt ind i en ubeskrivelig Pragt af stivet hvidt og Fløjl og Guldbroderi.. tag mig de Unger ud! Her er jo et Skraal, saa her er ikke til at høre Ørenlyd..."

Og Goldammen fjærnede Børnene saa roligt, som om intet mere kunde sætte hende i Forbavselse.

„Nu har jeg aldrig!“ udbrød Madam Rafsted. „Og saadan en har du til at varte dig op! Jeg maatte tage mig i det for ikke at rejse mig op og neje, da hun kom sejlende.“

„Ja hvad saa?“ sagde Fru Dannemand bittert... „Naar han har købt mig, saa maa han vel ogsaa betale, hvad det koster.“

„Nej men Bendte!“ sagde Madam Rafsted forskrækket, „saadan som du taler om Kongen! Du skulde nu alligevel tage Vare paa din Mund, at ikke nogen finder paa at sladre.“

„Ja hvad saa?“ sagde Fru Dannemand, „jeg er lige glad, saa træt jeg er af det hele; bliver dette her ved, siger jeg det en Dag til Frederik selv.“

Madam Rafsted sad og stirrede paa hende og knugede sine Hænder sammen.

„Ak, Gud hjælpe os alle sammen,“ sagde hun, „jeg ser nok, hvordan det hænger sammen; det er din spanske Greve, du tænker paa; du holder af ham endnu.“

„Ja,“ sagde Bendte, „jeg holder af ham endnu, og jeg tænker aldrig paa andet. Hvorfor skulde jeg ikke have ham i mine Tanker? Det er dog alt, hvad jeg har tilbage af ham, og det kan vel ikke skade nogen, siden han ikke bryder sig om mig og aldrig kommer her mere.“

„Jamen Bendte d o g. . .“ sagde Madam Rafsted og rakte al Stadsen, hun sad med i Favnen, frem imod hende. . . naar han nu er saa god imod dig. . .“

„Ja tag det, tag det med dig hjem altsammen,“ sagde Fru Dannemand træt. „Jeg gider ikke se det for mine Øjne.“

„Nej, men Bendte da. . .“

Madam Rafsted sad et Øjeblik ganske fortumlet og knugede Herligheden op til sig. Men saa tog hun sig i det og lagde det hele hen med et Suk.

„Du er jo ikke rigtig klog,“ sagde hun. „Alt det, som Kongen har givet dig. . . hvad tror du, han vilde sige? Men godt dum er du nu alligevel, hvis du kaster ham fra dig, saalænge han er ordentlig. . .“

Og hun blev ved at prædike, men det var for døve Øren. Fru Dannemand havde vendt sig om mod Væggen og svarede ikke engang, da Moderen sagde Farvel. Og saa sank hun hen i Drømme, hver Dag pinefulde Drømme. . .

„Hvorfor kommer han dog aldrig?“ tænkte hun. „Han holdt jo dog af mig, saa falsk kunde han umuligt være at se saadan paa mig, hvis han ikke brød sig om mig. Men hvad skal jeg dog gøre for at faa ham at se igen? Her sidder jeg som i et Bur og kan ikke gaa derhen, hvor mit Hjerte kalder. Bag Vinduerne her eller bag Vinduerne i min Vogn. . . spærret ude fra Livet og Verden, hvor han maaske nu tager en anden Kvinde

i sin Favn... Men naturligvis har Moder Ret. Jeg er godt dum, at jeg ligger her og tæres hen af Længsel efter en Mand, som hverken vil eje eller have mig. Jeg er værre end dum, jeg er ond og utaknemlig, slet ikke Frederiks Kærlighed værd. Og jeg faar nok min Straf, jeg faar nok min Straf..."

Hun greb et lille sølvindfattet Spejl, som Kongen havde givet hende, og som altid laa ved Siden af hendes Seng. Men hun havde næppe kastet et Blik deri, før hun lagde det fra sig og gemte Ansigtet i sine Hænder.

„Jeg bliver grimmere for hver Dag," tænkte hun. „Jeg græder mig grim og vaager og længes mig grim; og naar jeg bliver grim, saa gaar min Frederik fra mig. Saa staar jeg ganske ene i Verden; saa kan jeg blive en Skøge ligesom Grethe Lystrup eller Martha Sejrsen... bytte Kongen med en Officer og Officeren med en Grosserer og Grossereren med hvem som helst. Men det er ikke for godt til mig, saa engenkærlig jeg er og saa troløs mod min Frederik, der aldrig har gjort mig andet end godt..."

Og saa myldrede de op i hende, Selvbebrejdelser, Minderne. Hun græd af Skam; for saa længe hun kunde huske tilbage, havde Kongen været hende en tro Ven; god var han mod alle, elsket af alle; men hun, som skyldte ham allermest, var rede til at forraade ham, havde allerede forraadt ham i sine Tanker, vilde forraade ham

i Gerningen i dette Øjeblik, om hun blot kunde. Men hun vilde ikke, hun vilde ikke, hun vilde ikke gøre sin Frederik Sorg...

Uret inde i Dagligstuen slog i det samme; hun lagde nu først Mærke til, at det var ved at mørkne; det var ved den Tid, Kongen plejede at komme; og hun trak heftigt i Klokkestrengen.

„Bring mig de smaa her ind," sagde hun til Goldammen. „Og pas saa paa ved Vinduet derinde og sig mig, naar der kommer nogen ind gennem Laagen fra Amaliegade."

Hun havde næppe faaet puslet lidt om Louise og lagt den mindste til sit Bryst, da hun selv hørte Laagen smække dernede, og Goldammen sagde:

„Nu kommer Hans Matestæt."

Og Fru Dannemand kyssede sine smaa og søgte at tvinge alle gode og milde Tanker frem i sit Sind; men hun tænkte slet ikke paa at udslette Sporene af, at hun havde grædt, for hun vidste godt, at Kongen i denne Tid ikke lagde synderligt Mærke til noget udenfor sig selv; han blev mere og mere forceret i sin Lystighed for hver Dag, der gik, og var paa samme Tid saa adspredt, at det var let at mærke, at hans Tanker var bundne langt borte i større og alvorligere Ting.

I Dag begyndte han at fortælle baade det ene og andet fra sit Familieliv paa Amalienborg, hvad han ellers aldrig plejede... om den afdøde Arve-

prins Frederiks ældste Datter, Juliane, der var blevet viet til Prins Wilhelm af Hessen-Filipsthal, og om Kronprinsesse Caroline, der var blevet forlovet med Prins Christian af Hessen.

„Hvad siger du til det," sagde Frederik den Sjette. „Han er en Broder til min Kone, véd du nok, saa nu bliver hun min Sæl sin egen Datters Svigerinde, haa, haa, haa... Men nu maa du Pinedød se at blive rask og komme paa Benene, lille Frederikke; vi skulde jo da ogsaa se at have den lille Tøs i Kirke. Har du tænkt over, hvad hun skal hedde?"

„Skal vi ikke kalde hende Caroline?" sagde Fru Dannemand. Det fløj hende ud af Munden, bare fordi Navnet endnu klang i hendes Øren, og hun blev i det samme dødelig forskrækket, for hun forstod, hvor det maatte krænke ham, om et af hans uægte Børn skulde tage Navn efter en kongelig Prinsesse. Men Frederik den Sjette svarede ganske rolig:

„Ja lad os det, det er jo et meget kønt Navn. Men véd du hvad, saa kunde jeg gerne løbe Sur i Pigebørnene, haa, haa; vi kommer til at give hende et Navn til . . . . . hvad mener du om at kalde hende Caroline Augusta . . . eller Marie, for saa faar hun ogsaa Navn efter min Kone. . ."

Som han havde sagt det, sank han ligesom lidt sammen paa Stolen, stirrede frem for sig og faldt i Tanker. Det var ogsaa en Vane, han havde lagt sig til i den sidste Tid; og Fru Danne-

mand fik Taarer i Øjnene, medens hun saa paa ham; han var kommen til at se saa træt ud; han begyndte ligefrem at blive gammel; det kunde virke helt uhyggeligt, naar han sad saadan og saa pludselig tog sig sammen og kom med en eller anden kaad Drengeskæmt. Som nu da han pludselig rettede sig og saa plirrende paa hende.

„Hør, véd du hvad, lille Fru Dannemand, naar vi nu faar dig stavlet paa Benene, saa skulde du tage og lære at ride, det er virkelig meget morsomt. . . men jeg tror min Sæl, min lille Pige ligger dér og tudbrøler? Skal du endelig have Sengen gjort vaad, saa tænker jeg, Caroline Marie Augusta er Karl for at gøre det, haa, haa. . . hvad Pokker er der i Vejen?"

„Aa, det er ingenting, Frederik," sagde Fru Dannemand og prøvede paa at le, men kom bare til at græde endnu stærkere. . . men hvordan skulde det gaa til, at jeg skulde faa lært at ride?"

„Jo, det er saa meget simpelt," sagde Kongen. „Du kan ride med Berider Schiøtt omme i Ridehuset. Det var dér, Dronningen red, men nu er hun jo blevet for skrøbelig. . . hør, Benedikte, hvad er det for en Vanden Høns? Græder du nu, fordi min Kone ikke er rask?"

„Det gør mig saa ondt, naar jeg tænker paa Dronningen," hulkede Fru Dannemand, „jeg kan ikke gøre for det."

„Haa, haa," lo Kongen, „ligger min lille Pige dér og bliver jaloux, hvad?"

„Nej, det er slet ikke det, Frederik. . .. men jeg gør hende saa megen Uret, saadan som vi har det. Og skulde jeg nu ride i hendes Ridehus. . ."

„Sikke noget Snak," sagde Kongen. „Hun rider jo slet ikke mere selv, siger jeg dig. Og du skal heller ikke tro, hun har det saadan med Kærlighed; hun har det rigtig skidt, det er et eller andet Djævelskab i Underlivet. Og saa er hun jo tung i Sindet over de smaa Børn, der døde; der var to smaa Drenge imellem, men de var ikke til at holde Liv i; hun vilde jo gerne have givet mig en Kronprins, kan du nok forstaa."

Han blev pludselig alvorlig og sad igen en Tid tavs. Saa rejste han sig og sagde:

„Jo, vist skal du ud og ride, du sidder jo og bliver sur her, som om jeg havde puttet dig i Kasjotten; og jeg skulde dog mene, det ikke er nogen Forbrydelse af dig, at du holder af din Konge, hvad? Og véd du hvad, det bliver vist alligevel det bedste, at Bjerres flytter, saa du kan faa det hele. Saa skal vi have os et helt lille Hof her, med Dans og Maskerader og saadan lidt Halløj, hvad? Du er jo dog ogsaa min lille Dronning, haa, haa."

Fru Dannemand var blussende rød, da han kyssede hende til Farvel; hun holdt ham fast

med sine Arme om hans Hals, vilde ikke slippe ham, blev ved at græde med sit Hoved ved hans Bryst. Og han klappede hende hjælpeløst over Haaret.

„Saa, saa, lille Frederikke," sagde han, „jeg kan da for min Død ikke fordrage den Tuden; se nu du tager dig sammen, saa vi kan faa dig rask; jeg skal saa snakke med Bülow om det andet."

Men Benedikte blev ved at græde, da han var gaaet, og borede Ansigtet ned i sin Hovedpude. Hun syntes, hun maatte skamme sig for at se et Menneske i Øjnene, om det saa kun var hendes egne to uskyldige smaa.

For det var jo saadan, at da Kongen sagde, hun skulde lære at ride, var den Tanke faret gennem hendes Hoved: nu kommer jeg ud af mit Bur; nu kan jeg maaske faa ham at se, den anden, Maltheserridderen. Medens hendes gode Frederik sad her og bare tænkte paa, hvordan hun skulde faa det bedre, forraadte hun ham i sit Hjerte. Og saa ærlig og trofast var han selv, at det aldrig faldt ham ind at nære nogen Mistanke. Men det skulde blive anderledes; hun vilde gøre, som han sagde; det vilde nok blive bedre med hende, naar hun kom mere ud imellem Mennesker; for denne Tanke, der havde besat hende, denne brødefulde Længsel, som hun ikke kunde slippe, det maatte jo være syge Griller, avlede af den Ensomhed, hun saa længe havde

levet i. Nu maatte hun se at blive rask og glad igen, saa hun kunde være sin Frederik en Smule til Opmuntring; han kunde vist trænge til det; og hun tænkte igen paa, hvor meget han havde forandret sig i den sidste Tid, hvor tynget og træt han saa ud. Naar han kom igen, saa skulde han finde sin lille Pige fra de gode, gamle Dage, saa han dog kunde have ét Sted, hvor han kunde kaste Byrden af sit Sind.

Ja, Fru Dannemand havde Ret, Frederik den Sjette kunde nok trænge til lidt Opmuntring; hun vilde være blevet forfærdet, hvis hun havde kunnet følge ham med sit Blik, naar han forlod hende. Han gik strunk gennem Gaderne og nikkede mildt til alle de loyale Borgere, som bøjede sig for ham paa hans Vej, og han holdt sig stiv, saalænge han endnu havde Pligter at varetage. Men naar han saa blot et Øjeblik sad alene i sit Arbejdsværelse, sank han ganske sammen. Han saa klart, hvor skævt alting gik for ham; alle hans Bestræbelser for at afbøde de truende Ulykker syntes frugtesløse, Nettet trak sig mere og mere sammen om ham, Undergangen syntes uundgaaelig. Og i sit Mismod undrede han sig selv over den hjertelige Hyldest, Befolkningen viste ham, hvor han kom til Syne. Somme Tider rørtes han over denne urokkelige Trofasthed; til andre Tider nagedes han af Mistænksomhed. . . lurede der ikke en Fare bag Undersaatternes loyale Maske? Vilde Folket ikke blot gøre ham

tryg for i Ro og Mag hemmeligt at kunne forberede Anslag mod hans Enevoldsmagt, hans Krone, maaske hans Liv? Han saa jo dog klart selv, at hele han Politik var forfejlet; han vidste ogsaa, at Misfornøjelsen i Befolkningen var stærk og stigende; der skuledes i alle Kroge. Men han vidste ikke, at det var hans Ungdoms store Bedrifter, der nu kom ham til Gode; Folket knurrede, men ikke over „den ejegode Frederik", Negerslaveriets Ophæver, Bondestandens Frigører, den nationale Hærs Skaber. Hadet vendte sig mod hans Adjudanter, Bülow og de andre, som fik Skylden for alle de politiske Fejlgreb, som nu dyngede Byrde paa Byrde over Folkets Nakke.

Broget saa det ud; det var kundbart for alle, at Napoleon havde lidt et fuldstændigt Nederlag i Rusland; Russerne havde overvundet ham uden Kamp, de havde ladet Landet selv om at knuse ham. Helt frem til Moskwa trængte han og fandt Byen i Brand; uden Levnedsmidler, midt i Vinterens Hjerte, stod han med sin uhyre Hær som i en Ørken, hvor en usynlig, uangribelig Fjende sneg sig om ham og udmarvede hans Kraft. Han maatte gaa tilbage, og Tilbagetoget blev en vild Flugt; Hæren opreves, som en slagen Mand drog den hidtil uovervindelige Cæsar tilbage gennem Evropa.

Og paa hans Styrke og Held hvilede Danmarks Skæbne. Faldt han, da stod Danmark og Norge ene mod hele Evropa; og i Sverige sad

Bernadotte, Karl Johan, Forræderen mod Napoleon, Danmarks argeste Fjende; ingen tvivlede om; at han havde sat Norges Erobring som sit Maal, maaske Danmarks med.

Krigen med England slæbte sig langsomt frem gennem Kaperier og Smaafægtninger; forgæves søgte de danske at tilbageerobre Anholt, som Engelskmændene havde besat allerede 1809; forgæves kæmpede danske og norske Søhelte imod Overmagten. Ære og Tab, det var vort Udbytte af de fleste Kampe; den norske Fregat „Najaden" blev tilintetgjort af det engelske Orlogsskib „Diktator"... og dog var alt dette for intet at regne; en umistelig Hæder var det, at vi over Hovedet kunde hævde en Plads til Søs overfor selve den Fjende, som mente at have knust os ved at røve vor Flaade.

Men det frygtelige var, at Krigen fremfor alt formede sig som en økonomisk Kamp paa Liv og Død. Det var saa uhyre vanskeligt for Landet at skaffe Levnedsmidler nok, især til Norge og Island; og al Handel med England var jo forment Napoleons Forbundsfælle. Næsten al Indførsel blev forbudt af det, Landet skulde købe, og Udførselen standsedes af det, vi havde til Salg. Og saa kunde det jo alligevel ikke gennemføres; der var Kul fra England, der var Kolonialvarer, der var hundrede Ting, som Landet ikke kunde undvære; og saa blev der givet den ene og den anden særlig Tilladelse til at indføre en

Ladning af det, som manglede. . . hvad naturligvis de fleste benyttede sig af til ogsaa at indsmugle andre Varer.

Og havde det saa været Købmændene alene; men midt under den almindelige Forvirring og Desperation strøede Kongen om sig med Indførselstilladelser til private; Folk spekulerede aldeles vildt, enkelte heldige skabte sig paa kort Tid uhyre Formuer, langt flere mistede i Dag alt, hvad de havde ejet i Gaar. Adjudanterne spekulerede ivrigst af alle. . . det var en offentlig Hemmelighed, at Bülow flere Gange var paa Nippet til at blive ruineret og kun frelstes ved Kongens Hjælp; det skulde nok sætte ondt Blod, og Adjudanterne fik saa hele Skylden. Ingen vidste, at Kongen selv var den ivrigste til at spekulere; han kendte jo Konjunkturerne før nogen anden og risikerede intet; medens Regeringen ved hundrede Forbud lagde Handelen øde, skummede den selv Fløden; og under alt dette faldt Pengene og steg Priserne til det vanvittige; en Specie maatte betales med 130 Rigsdaler i Papir; en Tønde Hvede kostede 100 Daler Kurant. . .

De svimlende Kornpriser ramte Brændevinsbrænder Bjerre haardt; han lod sin Virksomhed gaa helt i Staa; for han forstod sig ikke paa den nymodens Manér med at lave Brændevin af Kartofler, saadan som de lærte det nu paa det kongelige Brænderi; og saa kom der et Brev fra Bülow, som sagde ham op. . .

„Aa, Herregud," sagde Madam Bjerre, da de om Aftenen var krøbet til Køjs, „det var dog ellers vores gamle Hjem; jeg begriber ikke, at du kunde nænne at skille dig ved det."

„Naa ja, Mutter," sagde Bjerre og gabede, „det var jo Kongen. Og saa var det skam ogsaa godt, vi kom af med Kassen i Tide... der er mangen rigere Mand end jeg, som ryger af Pinden i Aar."

Og et Øjeblik efter snorkede han; han kom jo sent hjem nu, der var saa meget at drøfte oppe i Klubben...

Saa flyttede Bjerres; de fik en Erstatning for at rømme Lejligheden straks. Og saa blev hele Huset sat paa den anden Ende. Fru Dannemand var kommet op nu, og hun kastede sig selv ud i det forcerede Liv, som saa dejligt døvede alle Tanker; hun forhandlede med Haandværkere og Arkitekter og fik fremtryllet en Pragt, saa hun i den første Tid ikke kunde føle sig hjemme i sit eget Hus. Soveværelserne og Dagligstueværelserne blev flyttet ovenpaa, saa at hele den nederste Etage blev Selskabssaloner; Kongen morede sig over hendes Iver og gik ind paa alle hendes Indfald; han var ligeglad hvad det kostede, for det slog jo ikke til alligevel. Og Fru Dannemand lod Pengene rulle; Madam Rafsted var ganske fortumlet over al den Herlighed og henrykt over, saadan et Liv, der var kommet i hendes Bendte.

„Næ, men nu e r du da ogsaa glad," sagde hun, „og nu k a n du da heller ikke faa det finere!"

„Ja, du kan tro, jeg er glad," sagde Fru Dannemand og snurrede hende rundt; men der mangler meget endnu; nu skal du bare høre. . . I skal tegnes."

„Hvad skal vi. . . tegnes?" sagde Madam Rafsted forbløffet, „hvem er det, der skal tegnes?"

„Du og Fader og Anders Greisen. . . I allesammen, jeg har talt med en Billedhugger om det, og han skal lave Jer i Gibs, ligesom I staar og gaar."

„Nej, nu har jeg aldrig. . ."

„Jo, for jeg vil have Jer her, saa jeg kan se Jer altid," sagde Fru Dannemand. „I er dog alligevel de kæreste jeg har; men nu maa du se at faa Fader med herud paa Søndag, saa vi kan faa ham tegnet af. Og husk, at han saa tager Uniformen paa."

Madam Rafsted kom ganske fortumlet hjem og kunde næsten ikke vente, til Morten kom tilbage ved Middagstid.

„Morten," sagde hun, „jeg skal hilse dig fra Bendte, og saa skal du derud paa Søndag for at blive tegnet; Bendte vil have lavet os i Gibs, og saa skal vi staa i hendes Stuer."

„Hvad er det for nogen Narrestreger?" brummede Morten gnavent. „Jeg vil slet ikke have noget med Jeres Komedie at gøre."

Morten Rafsted var næsten blevet hel Karl igen i al denne Tid, hvor han saa godt som aldrig smagte en Draabe; hvor kær han end var i Rusen og 'dens Glemsel, saa skal der dog baade Lyst og Evne til at give en Mark eller mere for en Dram.

Og nu slog han i Bordet.

„Galt nok er det, at den Hore skal være min Datter," sagde han. „Det er snart alt det, jeg kan nære mig paa Holmen nu; der var én i Gaar, som begyndte at stikle til og spurgte, om Kongens Svigerfader ikke kunde give en Omgang. . . en luset Matros var det; jeg lagde ham naturligvis i Dækket med det samme; men jeg skammer mig som en Hund, og jeg sætter ikke mine Ben i den Rede, saa længe jeg kan sanse og samle."

Madam Rafsted sagde ham slet ikke imod; hun vidste kun altfor godt, hvordan han skulde tages. Hun diskede saadan op for ham om Søndagen allerede fra Morgenstunden af, at han blev tilpas gemytlig og fulgte med hende hen paa Toldbodvejen. Men stram i Ansigtet var han ligegodt, da han hilste paa Bendte; han skælvede mistroisk rundt til al Stadsen og lukkede ikke Munden op; da han kom hjem, drak han sig kanonfuld, saa han maatte holde Sengen om Mandagen, og efter den Tid slog han sig paa Drikkeriet igen.

„Du faar sgu skaffe, hvad der skal til, Mutter," sagde han og jog hende hen paa Toldbod-

vejen efter Penge, naar han var gaaet læns. „Skal jeg være Kongens Svigerfader, vil jeg min Salighed ogsaa leve som en Hertug."

Og Bendte gav altid Moderen, hvad hun bad om og mere til; Bülow havde Ordre til at lade udbetale alt, hvad hun forlangte, og Kongen vilde ikke vide af noget Regnskab.

Tegnede blev de saa alle tre, og snart stod de i skinnende Gibs i fuld Legemsstørrelse inde i Fru Dannemands Kabinet. . . Morten Rafsted i fuld Galla med Øksen i Haanden, Madam Rafsted i Nymfegevandt og overjordisk Skønhed, og Anders Greisen i den Kadetuniform, han snart skulde bære.

Det var ordnet i Hemmelighed alt sammen, for det skulde jo være en Overraskelse for hendes Frederik; og hun var helt stolt, da hun endelig kunde vise ham det.

Men Frederik den Sjette blev alligevel noget forbløffet, da han saa Arrangementet.

„Hvad Dælen er det!" sagde han og blev staaende paa Dørtrinet, „det er jo et helt Vokskabinet, du har faaet stavlet op. Haa, haa, naa, det er Fader og Moder og lille Broder, hvad? Ja, du er en rigtig god, lille Pige; det er meget kønt af dig, at du tænker paa dine Forældre. Nej, men véd du, hvad jeg har tænkt paa, Frederikke, skal vi ikke have os en Have?"

Han skyndte sig ud af Kabinettet og kom der ikke i lang Tid; han fandt dog alligevel, at

den fordrukne Holmens Tømmermand, hvem han selv i sin Tid havde frelst fra Fængslet, var kommet ham lovlig nær ind paa Livet.

Men saa gav de sig til at tale om denne Have, og Arbejdet blev straks sat i Gang. Ejendommens Grund strakte sig langt bagud, helt om til Amaliegade, hvor den Laage var, som Kongen plejede at gaa igennem. Allerede i det sildige Efteraar blev Grunden gravet og beplantet; Frederik den Sjette satte selv det første Træ, en Lind, som grønnes derude den Dag i Dag.

„Dér skal vore Børn sidde under engang," sagde Kongen, „for vi vil have rigtig mange Børn, lille Fru Dannemand; jeg kender ikke noget bedre; men nu skal den næste være et Drengebarn, lille Pige, ellers bliver Frederik gal i Kalotten, haa, haa. . . skønt. . ."

Han blev pludselig alvorlig og tilføjede:

„Hvad kan det saa nytte, siden han ikke kan komme til at regere? Og selv om det var en Kronprins, saa er jeg Pinedød ikke sikker paa, at der bliver noget Land for ham at regere over, nej, saamænd er jeg ej."

Saa faldt han hen i sine Tanker, og Fru Dannemand i sine, som altid var de samme, den samme Længsel, den samme Anger.

Og saadan gik det ofte nu, at bedst som de havde det hyggeligst og munterst, saa faldt Skyggen over dem, og de bjergtoges hver af sine

tunge Tanker, dem de ikke kunde dele med hinanden.

Saa blev Lejligheden indviet med et stort Bal, hvor Borgerselskabets unge Døtre dansede med Frederik den Sjettes Officerer og med ham selv. Det styrkede Kongens Popularitet mægtigt i Borgerskabet, at han vilde vise sig saa jævn og ligefrem, og selv var han glad ved at have et Sted, hvor han kunde færdes som et Menneske mellem andre Mennesker.

Ud over Byen løb Rygtet om Hoffet paa Toldbodvejen, om den unge Fru Dannemands Ynde og Munterhed. Det hed sig, at hun havde stor Indflydelse paa Kongen; man sagde, at hun havde skaffet flere Officerer forfremmet; og sikkert var det, at naar en af hendes borgerlige Gæster bad om hendes Hjælp for at opnaa en Indførselstilladelse eller anden Begunstigelse, sagde hun sjældent nej, og hendes Ja var lige saa godt som Kongens eget; det blev altsammen, som hun vilde have det.

Saa begyndte hun at ride med Berider Schøitt i Ridehuset, og det vakte jo stor Forargelse i de dertil indrettede Kredse; at hendes Hest skulde træde i Dronningens Fodspor, det gik dog en Smule over Stregen; der manglede vel saa ikke meget i, at hun skulde præsenteres ved Hove og sidde til Bords med hendes Majestæt. . .

Omtalt blev hun over den ganske By, og bagtalt, forkætret af dem, der ikke kom i Berøring

med hende, yndet blandt sine Gæster, og det var snart sagt hele det højere Borgerskab.

Dér kaldte man hende „den lille Dronning". Almuen beærede hende med et Tilnavn, der ikke var fuldt saa smagfuldt. . .

Alt dette brød Fru Dannemand sig nu ikke meget om, men paa denne Tid ramtes hun af en Krænkelse, der saarede hende dybt. Dronningen havde endnu ikke forsonet sig med den Tanke, at Kongen hos en anden skulde finde den Lykke, hun ikke kunde skænke ham selv; og især krænkede det hende, at hans Valg var faldet paa en Person af saa simpel Herkomst, uden Opdragelse og Kultur. Hun tænkte, at det maatte da være Pigebarnets Skønhed, der havde gjort Udslaget, og hun blev nysgerrig efter at se hende. Men om at give hende Foretræde, vilde hun ikke høre Tale; skulde hun staa Ansigt til Ansigt med sin Ægteherres Mætresse, tale med hende og maaske række hende sin Haand til Kys?

Hun fik det da arrangeret saadan, at hun en Dag tog Plads foran to Spejle, og saa førte en af Hofdamerne Fru Dannemand langsomt gennem Gemakket ved Siden af.

Naturligvis saarede dette Fru Dannemand dybt, og selv om hun følte sig skyldig overfor Dronningen, kunde hun i mange Aar ikke tilgive hende den Ydmygelse, der saa unødigt var tilføjet hende. Men til sin Frederik sagde hun intet derom.

SEKS OG TYVENDE KAPITEL.

Majoren.

Den 5te Januar 1813 indtraf endelig den uundgaaelige Pengekatastrofe: Frederik den Sjette maatte saa at sige erklære sig bankerot. De bestaaende Banker ophævedes, der oprettedes en Rigsbank og udstedtes nye Pengesedler, som skulde afløse alle de gamle. Men disse Sedler kunde Banken ikke indløse for det første, den havde ingen Valuta for dem; som Sikkerhed for Seddelgælden stilledes en Prioritet, der uden videre paalagdes alle Landets Jordejendomme, og dertil bestemtes det, at en Rigsdaler af de nye Penge skulde gælde for seks Rigsdaler af de gamle; det var en Hestekur, saa det kunde forslaa, og det medførte en fuldstændig Omkalfatring af alle Forhold.

Frederik den Sjette selv følte det, der var sket, som en Lettelse; han tænkte, at nu var der vel med ét Slag gjort en Ende paa alt Vrøvlet, og saa vilde Forholdene hurtigt blive tryggere og fastere, naar blot Krigen ikke væltede nye Ulykker ind over Landet; og fra den Kant syntes det at skulle lysne; Napoleon, med hvem Danmark stod og faldt, var ikke kuet af sit Nederlag i Rusland; han sad nu i Paris og stampede nye Hære op af Jorden.

Men i Befolkningen vakte Pengereduktionen en Storm af Harme; man bøjede sig stadig i

ærbødig Kærlighed for den velmenende Monark; men Finansministeren, Grev Schimmelmann, var ikke netop populær i de Dage. Det var jo ingen Spøg for en Mand, der havde seks Tusiude Rigsdaler til Gode, at han kun fik det ene Tusinde udbetalt tilbage; men mange Mæglere skovlede Penge ind, det store Firma Trier og Meyer tjente en Kæmpeformue; en enkelt Mand var der, som i sin Tid havde købt for 10,000 Specier kongelige Obligationer, hvis paalydende Værdi var halvanden Million; nu kom den ny Pengelov — og bestemte, at de kongelige Obligationer skulde undtages fra Reduktionen og betales efter deres fulde Paalydende, saa Manden med ét Slag blev Millionær. Men at enkelte var saa heldige, bidrog naturligvis kun til at forbitre de andre yderligere; og der var stuvende fuldt i Kongens Forgemak af Folk, der kom for at klage deres Nød og andrage om Understøttelse af Chatolkassen, men de fleste maatte gaa med uforrettet Sag.

Oppe hos Grev Vargas de Bedemar sad hans gode Ven, Mayor v. Cruse, og klagede sig gudsjammerligt; han havde anbragt det meste af sin Formue i et Kaperfartøj, som Englænderne havde taget, og for de sørgelige Rester havde han købt Courantsedler i det fortvivlede Haab, at Pengene dog engang igen maatte stige; nu sad han der midt i Dyrtiden med en Bunke Papir, som hverken var til at leve eller dø af.

„Jeg er en ruineret Mand, Greve," sagde han,

„og min stakkels Cathrine; det var hendes Medgift, der røg i Lyset... Gud bevare min Mund for at sige noget paa Hans Majestæt, men han har nu ikke været heldig i Valget af sine Raadgivere; de siger, det er Bargum i Paris, der har udkastet Planen, De véd, det er en Søn af Direktoren for det guineiske Kompagni, han, som maatte forlade Landet efter sin Bankerot; en køn Herre til at ordne Landets Finanser."

„Sladder," sagde Grev Vargas, der sad foran Spejlet og barberede sig. „Ikke andet end Sladder. Men sæt Dem dog ned, kære Mayor; Gulvet ryster under Dem, saa jeg er lige ved at skære mig."

„Sladder?" sagde Majoren ophidset og blev ved at gaa. „Da er det Pinedød ikke Sladder, at jeg er ødelagt i Bund og Grund. Jeg takker da Gud, at min Kone ligger i Jorden."

Grev Vargas smilede ironisk til sit eget Spejlbillede; det var ham ganske uforstaaeligt, at en Mand kunde tage sig et lumpent Pengetab saa nær.

„Og saa min Gæld," sagde Majoren, „bliver jeg erklæret bankerot, mister jeg min Charge og kan komme til at kukkelure i Gældsfængslet alle mine Dage."

„Herregud, Major," sagde Greven, „saa gaa til Kongen; han hjælper jo Gud og hver Mand; og De véd jo selv, at Militæretaten staar hans Hjærte nær."

„Tror De ikke, jeg har forsøgt det?“ sagde Majoren. „Men jeg fik Afslag; Bülow og de andre har naturligvis været der; det hedder sig, Adjudanterne har tabt saa meget paa deres Kaffehandel og Sukkerspekulationer, saa Kongen har maattet rykke ud med flere Tønder Guld for at redde dem; en sølle Major kommer jo ikke i Betragtning i saa fint et Kompagni. Men De, som er saa klog, kære Greve, giv mig dog et Raad.“

Majoren blev staaende bag Stolen, saa Greven kunde se hans skaldede Hoved og oppustede Ansigt i Spejlet. Der greb ham et pludseligt Ubehag, saa han uvilkaarligt rykkede Stolen længere bort og spurgte sig selv, hvordan han i Grunden var kommet saa dybt i med en Mand, der ikke indgød ham den mindste Sympati. Men i det samme faldt han i Tanker og lagde Kniven fra sig.

„Et Raad?“ sagde han saa. „Kære Major, Vejen til Kongen gaar naturligvis gennem dem, der har hans Øre.“

„Det nytter ikke,“ sagde Majoren. „Bülow kan ikke fordrage mig og tænker desuden bare paa at mele sin egen Kage.“

„Aa, Bülow,“ sagde Maltheserridderen foragteligt og greb Kniven igen. „Hvor har De dog Deres Tanker henne, Major? De skal naturligvis gaa til den lille Dronning.“

„Den lille Dronning?“ sagde Majoren, og det

klarede op i hans Ansigt. „Fru Dannemand? Jamen der er jo Bülow ogsaa Potte og Pande, og jeg véd ikke, hvem der skulde forestille mig."

„Det skal jeg," sagde Grev Vargas.

„Kender De Fru Dannemand?"

„En Smule," sagde Grev Vargas og smilte. „Og nu skal jeg jo rejse til Norge i Aften, saa jeg kan passende tage Afsked med det samme; hvis De vil hente mig her et Kvarter før to. . ."

Og han sank, da Majoren var gaaet, hen i Tanker. Egentlig havde den lille Mætresse jo ikke optaget ham videre stærkt dengang. Der havde været noget værdigt over hende, en lad Ynde, som klædte hendes Ungdom allerkærest; hun var saa helt anderledes end de andre Kvinder, han havde truffet, og betaget af ham ved første Blik. . . saa gjorde det jo hende ogsaa pikant, at hun var den snurrige, halvgamle Konges Veninde. Men hun havde jo været frugtsommelig. . . og saa kom Bülows Trusel, der ikke var til at misforstaa; den var nok til at gøre ham kold; naar han skulde være ærlig, havde han ikke skænket hende en Tanke siden.

Men saa havde han tilfældig set hende forleden udenfor Ridehuset; frisk og sød var hun hoppet ud af sin Vogn, og Synet havde ganske fortryllet ham; den Tanke tændtes pludselig i ham, at hende vilde han eje; hun skulde blive den næste, før eller senere skulde hun blive hans.

Saa fik hun Øje paa ham, og han hilste

dybt... men ikke dybere, end at han fangede det Glimt af Angst og Glæde, der lyste op i hendes Blik; hendes Rødme, hendes Forvirring, den Usikkerhed, der pludselig kom over hendes Bevægelser, saa det var som en helt anden Kvinde, der gik ind i Ridehuset, end den, der var hoppet ud af Kareten, intet undgik hans skarpe Blik. Og saa erfaren var han i Elskov, at han med det samme læste i hendes Hjerte som i en opladt Bog. Han vidste nu, at hun ikke havde glemt ham; hun elskede ham, hun havde længtes efter ham; hun vilde være hans i den Time, han vil det...

Han smilede og sukkede. Fru Dannemand var Frederik den Sjettes Mætresse, hun var T a b u. Og i Aften skulde han rejse; maaske skulde han bliver borte i Aar.

Men enfin, han vilde dog gøre hende sin Visit, spinde endnu nogle Traade mellem sig og hende, lægge endnu en Sæd og saa afvente dens Vækst og Modning; ingen vidste, hvad Tiden kunde bringe; Kongegunst plejer jo sjældent at vare evig...

Men rigtig godt passede det nu alligevel, at han kunde følges derhen med Majoren; saa havde han én at dække sig bag og behøvede ikke at frygte for det hede Blod, der saa ofte havde fristet ham ud i Uføret. For saa meget stod fast, at netop nu, da han steg i Kongens Gunst, vilde

han ikke sætte sin Fremtid over Styr for et Kærlighedseventyrs Skyld.

Majoren var præcis, og da de kun havde faa Minutters Gang til Toldbodvejen, var Fru Dannemand endnu alene, da de blev meldt; det var netop det, Grev Vargas havde beregnet; han vilde endnu engang nyde Synet af hendes Forvirring, forvisse sig om sin Magt over hendes Sanser. . .

Men det kom alligevel anderledes, ganske anderledes denne Gang, end han havde ventet. Fru Dannemand havde kæmpet og vaaget og bedt, siden hun mødte ham udenfor Ridehuset, men hendes Kærlighed var blusset saa heftig op, at hun ikke havde kunnet staa imod. Hun syntes slet ikke mere, der var nogen Fare: Herregud, hun var jo dog Herre over, hvor langt hun vilde gaa. Og den Tanke fo'r igennem hende: hvad vidste hun i Grunden om Frederik den Sjettes Liv, naar han ikke var hos hende? Havde hun nogen som helst Grund til at mene, at han var tro imod hende? Det var han sikkert ikke, Konger plejede jo at følge deres Lyst. Havde han ikke sin Dronning, som han holdt af, og kastede dog sin Kærlighed paa en lille Nyboderspige? Hans Hjerte kunde sikkert rumme flere. . .

Og saa var hun jo da ikke hans Dronning, kun en lille Pige, som han havde til sin Glæde, og som gjorde sin Pligt, naar han havde sit Fristed hos hende. Det med Grev Vargas var noget ganske andet. . . et uskyldigt Sværmeri, en dulgt

Lykke, som Livet skyldte hende, og som ingen havde Ret til at nægte hende. Og hvad betød det desuden mod dette ene salige Vidunder, at han ikke havde glemt hende, at han elskede hende, at han vilde komme, for det havde hun læst i hans Blik, at før eller senere vilde han komme igen. . .

Og nu, da han stod her i hendes Stue, gav hun sig ganske hen i sin Glæde; hun rejste sig og gik ham i Møde med fremstrakte Hænder.

„God Dag, kære Greve," sagde hun, „det var smukt af Dem at se herop. Men nu skal De rigtignok have Skænd; hvor h a r De dog været saa længe. . ."

Grev Vargas blev en Smule urolig og skottede til Majoren; han havde ikke ventet, at hun skulde være saa uforsigtig; der var jo et Vidne, og ingen kunde tage Fejl af, at hendes Glæde var en Smule ud over det konventionelle. Forhaabentlig var Majoren for dum. . .

„Madame," sagde han og kyssede hendes Haand, „mit Arbejde levner mig desværre sjældent Tid til at leve, som mit Hjerte tilskynder mig. . . . men maa det ikke være mig tilladt at præsentere Major von Cruse, som er min gode Ven; jeg vilde gerne anbefale ham til Madames Bevaagenhed. . ."

„Velkommen, Hr. Major!" sagde hun venligt, „det passer udmærket; vi har netop en lille Dans i Aften, og De skal være hjertelig velkommen,

De og Deres Familie. Paa Grev Vargas kan jeg vel gøre sikker Regning?"

„Det er desværre umuligt, Madame," svarede Maltheserridderen og holdt hendes Blik fangent under sit. „Endnu i Aften maa jeg rejse til Norge, jeg kom for at sige Adieu."

Majoren stod og stirrede glubsk fra den ene til den anden; han mærkede godt, at det ulmede bag Grevens slebne Høflighed; han saa, hvor bleg Fru Dannemand blev, da han talte om sin Rejse. Saa det stak der altsaa under... Maltheserridderen og Fru Dannemand! Se se... hun generede sig saamænd ellers ikke, den lille Dronning...

„Men Hr. Greve," sagde Fru Dannemand, til Norge paa denne Aarstid? Det maa dog i det mindste kunne opsættes."

„Desværre, Madame," sagde han... „jeg rejser i Kongens Ærinde; en meget ærefuld Sendelse iøvrigt; det har behaget Hans Majestæt at udnævne mig til Medlem af Kommissionen angaaende Kongsberg, Aardal og Røros Bjærgværker og tilstaa mig en rundelig Pension. Hans Majestæt er særdeles god imod dem, der tjener ham, og jeg vilde ikke for alt i Verden forspilde hans Gunst."

Han sagde dette sidste med saa stærk en Betoning, at hun ikke kunde misforstaa ham; men hun læste samtidig i hans Øjne noget, som gav hans Ord en dybere Mening. Vente, sagde

hans Blik, det er jo kun at vente. Men saa faldt igen hans Ord som et Slag.

„Det er sandsynligt, at jeg bliver borte i flere Aar. . .“

Fru Dannemand fik med en voldsom Anspændelse atter Magten over sig selv, saa vidt at hun kunde føre Konversationen over i et mindre farligt Spor. Men desværre var Major v. Cruse ikke alene dum, han var ogsaa fiffig; han lod sig ikke narre af de ligegyldige Ord; han fik Færten af det, der laa under. . . skimtede dunkelt de fine Traade, som spandt sig imellem disse to, og lovede sig selv, at den Sag skulde han nok faa nærmere Rede paa; det var en Viden, som altid ved Lejlighed kunde blive nyttig for sin Mand. . .

Saa rejste Grev Vargas sig og tog Afsked.

„Men Majoren tillader jeg mig at lade blive tilbage,“ sagde han, da han kyssede hendes Haand. „Jeg véd, han har noget at bede Dem om, og det vilde være mig overmaade kært, om Madame vilde laane ham Øren. . .“

Fru Dannemand blev ved at stirre paa Døren, da den havde lukket sig efter ham, og hun sagde intet. Majoren havde hun i Øjeblikket ganske gjemt; og Majoren vogtede sig vel for at bryde Tavsheden; han brændte af Utaalmodighed efter at se, om hun vilde gaa saa vidt, at hun holdt Øje med Maltheserridderen fra Vinduet og hilste. Og det gjorde hun; saa vidste han Besked. . .

En Tid endnu blev Fru Dannemand staaende med sin brændende Pande mod den kølige Rude; hun hørte endnu Grev Vargas' Stemme i sine Øren, syntes endnu, hun saa ham hilse og forsvinde derovre under Grønningens Træer. „Jeg rejser," sagde han, „jeg bliver borte i aarevis; jeg vilde ikke for alt i Verden forspilde Hans Majestæts Gunst. . ."

Men saa følte hun igen hans brændende Blik over sig, og i dets stumme Tale var der en anden Klang. Hun kunde slet ikke føle sig bedrøvet, det gjorde slet ikke noget, at han rejste. Han var kommet, og han vilde komme igen; han elskede hende, og engang. . .

Hun hørte i det samme en hæs Rømmen bag ved sig og kom i Tanker om Majoren; en Følelse af Uvilje greb hende over, at han havde været Vidne til denne Scene; ikke fordi hun frygtede ham, men dette vilde hun saa gerne have haft for sig selv; en Hemmelighed skulde det have været mellem ham og hende. . .

Hun vendte sig og tog først nu Majoren i Øjesyn; halvgammel og grim var han, han faldt aldeles ikke i hendes Smag; hun var heller ikke sikker paa, om der ikke laa en dulgt Medviden i hans Blik. og hun sagde temmelig koldt:

„Aa, om Forladelse; det var Hr. Major v. Cruse, ikke sandt? Det forekommer mig, at Greven antydede, at De havde noget paa Hjærte?"

Hun var i dette Øjeblik iført al den Værdig-

hed, hun havde vænnet sig til at anlægge over for de utallige Ansøgere, der hjemsøgte hende, og som havde skaffet hende Tilnavnet „den lille Dronning". Det løb Majoren koldt ned ad Ryggen; det slog ham, at han maaske havde gjort klogere i at fjærne sig sammen med Grev Vargas; og han stod og hakkede i det. Men saa forandrede Fru Dannemand paa een Gang sit Væsen, hun kom i Tanker om, at det var Grev Vargas, der havde indført ham; han var Grevens Ven og havde derved Krav paa hendes Hjælp; maaske kunde hun ogsaa igennem ham høre Nyt om sins Vens Færden i det fremmede Land; saa bad hun Majoren tage Plads og lyttede deltagende til hans Klager og lovede at gøre alt, hvad der stod i hendes Magt for at hjælpe ham.

„Og saa glæder jeg mig til at se Dem i Aften," sagde hun tilsidst. „De maa komme rigtig ofte, og hvis Deres Hustru. . ."

„Jeg er Enkemand, Deres Naade, jeg har kun en Datter."

„Jamen saa Deres Datter da... nej, De behøver aldeles ikke at præsentere hende først; her er vi jo ikke til Hove. . ."

Det ringede i det samme; det var General Bülow. Han mødte Majoren i Døren og besvarede knap hans Hilsen.

„Kommer h a n her?" sagde Bülow til Fru Dannemand, da de var ene. „Deres Naade maa tilgive mig, men jeg vil indtrængende advare Dem

mod Major von Cruse; han er en farvelig Person og yderst intrigant."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand muntert," saa trænger han jo saa meget mere til at komme i godt Selskab, kære General; her paa Toldbodvejen trives Intriger ikke. . ."

Og saa fordybede de sig i nogle Regnskaber og Arrangementer. . .

Det var en glimrende Forsamling, der om Aftenen samledes i Fru Dannemands Lejlighed. Og hun modtog sine Gæster saa elskværdigt, at de alle fik Indtrykket af, at hun var i straalende Humør; men i Virkeligheden var hun forstemt; Maltheserridderens Afrejse hvilede alligevel paa hende som et Tryk, og hver Gang Døren gik, blev hun urolig. . . om det dog ikke skulde være ham? Han kunde jo dog have bestemt sig om; hun kunde ikke rigtig forstaa, om han saadan vilde forsvinde uden blot denne ene Aften at være hendes Gæst. . . den første Aften, den sidste for lange Tider. Og saa følte hun det alligevel som en Lettelse, da han ikke kom, for hvordan skulde det være gaaet mellem alle disse Mennesker, saa daarligt hun kunde beherske sig selv . . . og saa endda, naar Kongen var til Stede. . .

Nu kom Frederik den Sjette; han kyssede ganske ugenert Fru Dannemand og gik saa rundt og snakkede med Gæsterne saa jævnt og ligetil, som han var en af deres egne. . . lidt for jævn og ligetil, var der nok en og anden som syntes; for

denne Aften var der adskillige fornemme Herrer, som kun mødte efter Tilsigelse og derfor var i høj Grad oplagt til at skumle. Der var Kammerherre Bülow, Kammerherre de la Calmette og Kammerjunker Morgenstjerne. . . de holdt sig i et Hjørne for sig selv, og da Dansen begyndte og Kong Frederik den Sjette og Fru Dannemand havde ført Polonaisen op, hvor de ikke kunde undgaa at være med, saa slog de sig ned ved Kortbordene. Men Kongen var ikke af Gulvet, og Adjudanterne svang de unge Borgerdøtre. . . for der var kun Borgerdøtre, og derfor blev Fru Dannemand ved at være forstemt, hvor munter hun end teede sig. . .

Disse Aftenselskaber var og blev en Ydmygelse for hende. Hun vidste nu, hvad der ventede hende, hver Gang en Gæst blev meldt. Min Hustru beklager meget, at hun er forhindret. . . min Kone befandt sig ikke vel. . . tænk, hvor uheldigt, Deres Naade, at mine Døtre netop skulde paa Landet. . .

Undskyldninger og Udflugter, hun var ikke god nok til de „uskyldige" Kvinders Selskab; hun var som befængt med en Smitte; man isolerede hende, man ønskede at understrege hendes Stilling som Kongens Mætresse, hos hvem kun Herrer kunde være bekendt at give Møde.

Om det saa var den sølle Major v. Cruse, havde han ikke sin Datter med; hun havde forkølet sig paa en Spadseretur. . .

Da alle Gæsterne var taget bort, fik Frederik den Sjette Støvlerne af sig og Piben tændt; han gabede og strakte sig velbehageligt i Stolen og stirrede gennem Røgskyerne over paa sin lille Frederikke Benedikte, der sad ved Vinduet med Hænderne foldet under sin Nakke og sagde ikke et Ord.

„Naa ja, det var jo da meget fornøjeligt," sagde Kongen og gabede igen. . . „men hvad er der i Vejen med min lille Pige? Du ser Pinedød ikke ud, som om du havde moret dig. . . hvad er nu det, som gnaver paa de smaa Tanker, hvad?"

„Aa, det er ingen Ting," sagde Fru Dannemand og fik Taarer i Øjnene i det samme.

Men saa kom hun i Tanker om, at det var ikke værd, Kongen begyndte at gætte; og hun sagde saa, at det krænkede hende saa dybt, saadan som Folk saa hende over Hovedet; kunde Borgerne sende deres Børn her hen, saa kunde de adelige Damer vel heller ikke være for fornemme til at komme; det var jo da paa en Maade Kongen, der indbød dem, og Gud maa vide, om de i Grunden er saa meget finere end de andre. . .

„Haa, haa, haa," lo Frederik den Sjette. . . „nej du maa nok sige det, lille Pige. Som nu dem, der var her i Aften. . . ja Franz Bülows Kone er da for Resten en Baronesse Selby, men hendes Moder var saamænd en jævn Købmandsdatter. Naa og Kaptajn Holsteins Svigerfader er

Rebslager, General-Krigs-Kommissær Astrup er gift med en Parykmagerdatter. Kammerherre Bülow med en Gartnerdatter; Calmettes Kone er Datter af en Forpagter og Morgenstjernes har været Tjenestepige, haa, haa. . . du skal ikke tro, vi har det finere ved Hove. Det er jo heller ikke andet end noget Skaberi, lad du de Madammer stikke Næsen i Vejret, som de vil. Min Kone kommer her da for Resten heller ikke, haa, haa. . .“

„Nej men Frederik dog, at du kan sige saadan noget. . . forresten kan jeg til Nød forstaa, at Fruerne holder sig borte; men Døtrene kunde da i det mindste komme.“

„Ja saamænd kunde de saa,“ sagde Kongen. . . „og det skal de Pinedød ogsaa. Det koster mig jo ikke uden et Ord. Men saa skal du lade være med at sidde der og mule. Kom nu herhen og vær rar.“

Fru Dannemand satte sig hen paa hans Skød og strøg ham gennem det hvide, bløde Haar.

„Det er sandt, Frederik,“ sagde hun, da hun pludselig kom til at tænke paa Majoren. „Jeg har ikke fortalt dig om den stakkels v. Cruse, han er aldeles ruineret og vil saa gerne have, at du skulde hjælpe ham.“

„Jeg véd det, jeg véd det,“ sagde Kongen fortrædeligt. „Han har været oppe og hyle hos mig ligesom alle de andre. Men det kan paa ingen Maade lade sig gøre; jeg kan skam ikke mere. . .“

„Det var kedeligt," sagde Fru Dannemand forundret; for nu havde hun bedt for saa mange, og Kongen plejede altid straks at gøre, som hun vilde. „Det var rigtigt kedeligt, Frederik; jeg lovede ham saa bestemt, at jeg skulde gøre, hvad jeg kunde. . ."

„Det har du jo ogsaa gjort, lille Pige," sagde Kongen og borede med sine Fingre i hendes Haar. . . „og jeg saamænd med; vi har vist været altfor gode begge to. . . véd du, at jeg har maattet deponere alle mine Guldtallerkener og Fadene og Kandelabrene, hele Pibetøjet i Banken? Bliver det saadan ved, kommer jeg Pinedød til at gaa med mine gamle Bukser til Jøden i Læderstræde, haa haa. . ."

„Nej men Frederik dog," sagde Fru Dannemand forfærdet. . . „sidder du saadan i det og har ikke sagt mig et Ord? Jeg har jo ikke anet, at du var fattig. . . og jeg som gaar her og bruger saa mange Penge."

„Vis vas," sagde Kongen. „Fattig og fattig, den ene Tigger kan jo altid hjælpe den anden. Hvad der s k a l til, det s k a l til; det manglede bare, at du skulde gaa her og vende hver Skilling . . . nej, lille Pige, det er saamænd bare en Draabe i Havet; men jeg kan minsæl ikke forsørge alle Landets Majorer."

„Nej, det var ogsaa dumt af mig," sagde Fru Dannemand. . . „det gør mig bare ondt for Manden. . ."

Og igen kom den Skamfuldhed over hende. . . saa meget hun fik, og saa lidt hun gav til Gengæld — tænkte bare paa sit eget; for det var jo slet ikke for Majorens Skyld hun havde bedt, og saa gemte hun sit Hoved ved Kongens Bryst.

Frederik den Sjette gabede.

„Ja, du er en god lille Pige," sagde han og lagde Piben fra sig i Vinduet. „Naa lille Fru Dannemand, saa skulde man vel se at komme til Køjs. . ."

Den næste Dag ved Tolvtiden stillede Majoren igen paa Toldbodvejen for at høre sin Dom; hans Taalmodighed blev sat haardt paa Prøve, for der var fuldt af Mennesker; først ved Afskeden fik Fru Dannemand Lejlighed til at sige:

„Det lod sig desværre ikke gøre, Hr. Major, ikke endnu i hvert Fald, men tab ikke Modet. . . paa Onsdag har vi en lille Fest igen og haaber at se Dem og Deres Datter, jeg haaber da, hun til den Tid har overvundet sin Forkølelse. . ."

Majoren var rasende, da han kom hjem.

„Det er Bülow, den Lump," sagde han til sin Datter. „Jeg tænkte det straks, da jeg saa hans storsnudede Fjæs i Døren i Gaar. Og nu er vi inviteret derud igen til paa Onsdag; du maatte da endelig komme med, skulde jeg hilse og sige."

„Jeg? Ikke at jeg sætter mine Ben hos det Fruentimmer, og jeg begriber ikke, at du gider. . ."

„Naa ja, naa ja," vrissede Majoren. . . „Pengene skal sgu skaffes, og saa maa man vel tage

dem, hvor de ligger, om det saa er paa en Mødding."

Han sad og dampede paa sin Pibe og stirrede paa Datteren, som nu var syv og tyve Aar, uden at nogen Bejler havde meldt sig. Køn var hun paa en Maade, men lovlig grov i Trækkene, og man skulde være meget galant for at nøjes med at kalde hende fyldig. Uden Medgift vilde det blive vanskeligt, meget vanskeligt.

Saa maatte han fortælle hende om Kongen, og om hvem der havde været.

„Ja, jeg tænkte det nok. . . lutter Herrer og saa nogle smaa Borgerpiger. Jeg kan ikke begribe, hvor du kunde tænke dig, at jeg skulde mænge mig mellem det Pak."

Majoren sprang pludselig op og stormede frem og tilbage over Gulvet.

„Dér har vi det!" raabte han. . . „sikke nogen Fæhoveder vi har været! Kan du da ikke begribe. . . naturligvis er Fru Dannemand blevet fornærmet, fordi du ikke kom med. Det er dog ogsaa det rene Idioti at lægge sig ud med den, man beder om Hjælp. Men det kan rettes, lille Cathrine, nu maa du være en god Pige og gaa med paa Onsdag. . ."

Han blev ved at tigge og true hende den Dag og de følgende, men Cathrine vilde ikke give sig. Ikke tale om, hun vilde jo blive til Latter blandt alle sine Bekendte. . .

Men saa en Morgen, da Majoren red sin Tur,

mødte han Frederik den Sjette, og Kongen standsede sin Hest.

„Vi ses vel paa Onsdag hos Fru Dannemand?“ sagde han. „Og jeg glæder mig til at hilse paa Deres Datter, glem ikke det, Major, at jeg ønsker en Dans med Frk. v. Cruse. . .“

Kongen slog op med Haanden og galopperede af Sted, og Majoren red tankefuld hjemefter.

„Det er en Tilsigelse, Cathrine,“ sagde han, „denne Gang har du ikke noget Valg.“

Og om Onsdagen var hans Datter Fru Dannemands Gæst. . . i sit fineste Puds og sin fornemste Holdning, men egentlig grulig nysgerrig efter at se den hele Menage efter i Sømmene; det kunde jo være grinagtig nok at se Kongen gøre Haneben til den lille Holmens Tøs.

Men Kongen var der ikke, han havde faaet et af sine Mavetilfælde og holdt sig inde paa Amalienborg.

Majoren sad i sort Humør ved Kortbordet, endskønt han havde et styrtende Held, og der blev spillet højt. Men hvad hjalp det ham? Det var ikke Smaapenge, han havde Brug for, og hans Tanker blev ved at tumle med den fortvivlede Situation, som truede med at volde hans totale Ruin; d e t var et højere Spil, og fik han ikke snart Trumfer paa Haanden, kunde han lige saa godt først som sidst skyde sig en Kugle for Panden.

„De skal give, Major," sagde Rømeling, som var hans Makker.

Men Majoren hørte ham ikke; han havde pludselig faaet en Idé, en herlig Idé, og slet ikke umulig at realisere; han sad og stirrede ind i Lyset og trommede med Fingrene paa Bordet.

„De skal give, Major," gentog Rømeling utaalmodigt og stødte Kortene helt hen til ham.

„Og Majoren gav og spillede videre. . . helt hen i Vejret; han tabte alt det, han havde vundet og mere til, men han skænkede det ikke en Tanke; han sad og flyttede sig uroligt paa Stolen og mumlede i Skægget:

„Satans ogsaa, at Maltheserridderen skal være i Norge, netop nu, da jeg har Brug for ham. Havde jeg ham her, skulde det gaa som Fod i Hose; for der er noget mellem de to; min Sæl og Salighed, om de ikke var nær ved at falde hinanden om Halsen lige for mine Øjne! En Uforsigtighed var nok. . . en tvetydig Situation, udnyttet paa rette Maade. . . men gaa skal det nu alligevel. . ."

Datteren sad mut og trykkede sig helt op i Hjørnet af Vognen, da de kørte hjem. Hun var bitterlig skuffet; ingen Konge, ikke ret megen Dans; og mere end alt andet ærgrede hende, at Fru Dannemand var s a a d a n; hun havde tænkt sig en simpel, forfløjen Tøs, og saa var hun lige saa meget Dame som enhver anden og saa slet ikke saa ilde ud.

„Naa, lille Catrine," sagde Majoren, „hvad synes du saa om Fru Dannemand?"

„Aa," sagde Cathrine, „jeg synes, det hele er saa væmmeligt."

„Det var kedeligt, at Kongen ikke kom," sagde Majoren.

„Ja," sagde Cathrine, „Kongen er saa sød, men om jeg begriber, at han kan finde nogen Fornøjelse i den Menage."

„Hm," sagde Majoren. „Dronningen er jo svag, og Konger plejer jo desuden altid at holde sig en Mætresse, det er der ikke noget at sige til; Hans Majestæt har det vist ikke for morsomt paa Amalienborg, og saa er det da kun rimeligt, at han slaar sig løs."

„Da begriber jeg ikke, hvad han ser i hende," svarede Cathrine gnavent.

„Det maa du nok sige to Gange," sagde Majoren betydningsfuldt. „Det er Synd for Hans Majestæt, at han har nedladt sig saa dybt; han skulde have haft en Pige af god Familie og med nogen Dannelse, der er saamænd nok, der gerne vilde. Og saa en, der var værd at se paa; for véd du hvad, Fru Dannemand... du er da for Eksempel hundrede Gange kønnere."

„Jeg?" sagde Cathrine og saa studsende paa ham. „Naa, ja, det hører der endelig heller ikke saa meget til."

Hun saa hen i Tanker, og ingen af dem sagde mere, før Vognen holdt for deres Dør.

Majoren bar sig virkelig diplomatisk ad, for han berørte ikke mere dette Emne, men afventede roligt Virkningen af sine Ord. Og da den næste Indbydelse kom fra Fru Dannemand, saa Datteren saadan paa ham, at han begreb, Udsæden havde spiret. De forstod udmærket hinanden, disse to, og vidste, at nu arbejdede de begge hver for sig mod det samme ophøjede Maal. Og fra nu af forsømte de ingen Lejlighed. Frk. v. Kruse tog Del i alle Selskaber paa Toldbodvej, og Majoren insinuerede sig paa enhver Maade hos den lille Dronning. En Dag mødte han hende og Berider Schiøtt, der nu ikke længere nøjedes med Ridehuset, men fartede om i Byens Omegn og paa Voldene, og han fik den lykkelige Indskydelse at parere sin Hest og hilse saa stramt, som havde det været Kongen selv; og fra nu af sørgede han for at møde hende hver Dag; og der gik ikke en Dag, uden at han stillede hos hende i hendes Modtagelsestid. Han vidste jo, hvad han skulde tale om for at vinde hendes Øre; han fortalte hundrede Smaating fra sit Samvær med Maltheserridderen, Pikanterier fra Grevens Rejser, smaa Intimiteter, der var røbet for ham ved Vinflasken i dybeste Fortrolighed; det blev for ham som en Trylleformular, der altid kunde aabne Fru Dannemands Hjærte; og det varede ikke længe, før han blev hendes daglige Ledsager paa Rideturene, skønt det ved Gud ikke var behageligt for ham at vise sig offentligt i det Selskab; men han fik

sin Løn; Fru Dannemand forstod, at han bragte et Offer og blev ham oprigtig taknemlig.

Men det kan nok være, der blev skumlet i Hofkredsene; Majoren viste sine Hensigter en lille Smule for tydeligt. Han kredsede paa Fru Dannemands Soireer omkring Kongen og var utrættelig i at byde sin Datter frem; den godmodige Konge tog det længe for gode Varer. Og Fru Dannemand mærkede intet.

Men en Aften, da Frederik den Sjette havde taget lidt rigeligt til sig af Punchen, brast det diplomatiske for Major v. Kruse. Kongen stod henne ved Vinduet og saa paa Dansen og snakkede med Majoren; i sin Kaadhed lod han Munden løbe uden at gøre sig rede for, hvem det var, han havde beæret med sin Fortrolighed. Og Majoren tænkte: Nu eller aldrig. Saadan som Kongen er lavet til i Aften, maa det nok kunne gaa an at give ham et lille Puf. Og saa gik han ud paa Isen uden at ane, at den var tyndere end Papir. Han gav sig til at fortælle om sin Cathrine, som voldte ham stor Bekymring, saadan som hun var, Hjerte helt igennem, og et trofast Gemyt, dyb. . . nok at øse for en Mand Livet igennem. . .

Frederik den Sjette lyttede en Tid tankeløst til hans Snak; men saa blev han pludselig opmærksom.

„Naa ja, naa ja," sagde han utaalmodigt; for han tænkte, at nu skulde han have hele Remsen

om igen om Ruinen og den tabte Medgift. „En anden Gang, Major, en anden Gang; her er dog virkelig ikke Stedet."

„Deres Majestæt maa tilgive mig, hvis jeg har været taktløs," fortsatte den intet anende Major, „men jeg er Fader, Deres Majestæt, og jeg fik saadan mine egne Tanker ved at se, hvordan mit Barn følger Deres Majestæt med Øjnene overalt; hun næsten hverken sover eller spiser i den stdste Tid; ja, det er nu for Resten saadan et Barndomssværmeri; og hvor har det ikke ofte glædet min salig Hustru og mig at se den dybe Hengivenhed for vor højtelskede Suveræn, der spirede i den lille Cathrines Hjerte. Men nu volder det mig alligevel Bekymring, megen Bekymring. . ."

Kongen blev pludselig ganske nøgtern og vendte sig mod Majoren.

„Ja, saamænd," sagde han skarpt, „det er skønt at se Undersaatters Kærlighed til deres Fyrste, Major. Men De er jo gammel Officer, saa det kan da egentlig ikke volde Dem nogen Bekymring, at Pigebarnet deler Deres Følelser; det vilde i hvert Fald gøre mig meget ondt, om De skulde være gaaet hen og blevet revolutionær, hvad?"

Saa drejede han sig rundt paa Hælen og forlod den forbløffede Major. Den Aften dansede Kongen ikke mere med Frk. v. Cruse; og da han var alene med Fru Dannemand, sagde han:

„Véd du hvad, Frederikke, den Major er dog rigtig en kedelig Personnage, og saa det Kødbjerg af en Datter. Jeg tror Pinedød, han vil prakke mig Tøsen paa; jeg maatte staa der og døje en hel Svada."

„Nej, men Frederik dog!" udbrød Fru Dannemand forskrækket; men i det samme saa hun Cathrine v. Cruse for sig, som hun stod og gik, grov og pyntet og pralende, og hun gav sig til at le. Det var dog for snurrig en Tanke, at nogen skulde kunne tage hendes Frederik fra hende, tilmed en, der laa saa helt udenfor Kongens Smag.

„Aa, nu vil du jo bare gøre Løjer med mig, Frederik," sagde hun. „Det er jo umuligt; saa slet kunde ingen være."

„Ikke det?" sagde Kongen. „Ja, da kredser de min Sæl om mig som Fluer om en Klat Sirup. Og hvis jeg v a r en Klat Sirup, saa hang hun saamænd allerede fast, det forrykte Pigebarn, saadan som hun klistrer sig op ad mig, naar vi danser, haa, haa."

„Jeg tror nu snarere, det er dine Pengeposer, de kredser om," sagde Fru Dannemand. „Og jeg har virkelig saa ondt af den stakkels Major... og saa Datteren, Frederik; tænk, den stakkels Pige, der har mistet hele sin Medgift, saa er der maaske slet ingen der vil have hende."

„Haa, haa, haa," lo Frederik den Sjette, „ja,

I Fruentimmere er ikke gode og bides med; I kan da give hinanden et Hib, saa det svi'er."

„Ja," sagde Fru Dannemand, „jeg synes virkelig, vi maa straffe dem en Smule; du skulde tage og give Majoren de Penge, Frederik; det vilde da være en Hævn, der var Kongen værdig."

Det lyste i Frederik den Sjettes Øjne.

„Der talte min gode, lille Pige," sagde han og kyssede hende. „Saadan skal det være; sig du kun det til ham, naar han kommer, saa maa vi jo se at skrabe Bunden af Kassen."

— — Majoren stillede næste Dag hos Fru Dannemand som sædvanligt, temmelig ængstelig for, at han skulde have ødelagt hele Spillet ved at lægge Kortene for tidlig paa Bordet. Fru Dannemand modtog ham ogsaa temmelig køligt; hun havde i Dagens Løb tænkt over Tingene, og der randt hende et og andet i Hu, som nok kunde tyde paa, at Majoren langt fra havde været uegennyttig i sine Hensigter. De snakkede lidt hen i Vejret; og saa meddelte hun ham da, at Kongen havde lovet ham Pengene; han kunde hente dem en af Dagene hos Jessen, Kongens Kabinetssekretær.

Det gav et Sæt i Majoren, saa langt var dette fra, hvad han havde ventet; og i første Øjeblik overvældedes han af Glæden over, at han var frelst. Men det varede kun et Nu, før Snuheden fik Overtaget, og Taknemlighed følte han paa ingen Maade. „Hvor hun er snedig," tænkte

han. „Hun er alligevel blevet bange, og nu mener hun at have stoppet Munden paa mig. Men jeg vil saagu ikke nøjes med det Par Skilling, hvis jeg kan faa det hele. . . nu gælder det om at bringe Fadæsen i Forglemmelse, erobre Terrænet tilbage og bide sig fast. . .“

Og han snakkede og snakkede for at insinuere sig, uden at det lod til at gøre synderligt Indtryk. Men omsider fik han et genialt Indfald; han rejste sig, kyssede hendes Haand til Afsked og sagde henkastet:

„Jeg fik iøvrigt i Gaar Brev fra Grev de Bedemar, om Deres Naade erindrer. . .“

„Nej virkelig?“ sagde Fru Dannemand, pludselig livlig og elskværdig. „Hvordan gaar det for Greven i Norge?“

„Aa, han skriver ikke noget videre,“ sagde Majoren; „men han bad mig overbringe Deres Naade hans allerærbødigste Hilsen.“

Saa gik han, ganske stolt over sin diplomatiske Evne.

„En fræk Løgn var det ganske vist,“ sagde han til sig selv. „Men hun bed paa Krogen. Terrænet er vundet tilbage, den brustne Traad er knyttet. Hun maa være en underlig Kvinde, om hun vilde nøjes med den Besked; jeg tænker, jeg fremdeles er velkommen paa Toldbodvejen, naar bare Maltheserridderen bliver ved at skrive mig flittigt til, ha ha. . .“

Og ganske rigtigt; fra den Dag var Majoren

mere end nogen Sinde Potte og Pande hos „den lille Dronning". Og Frk. von Cruse fortsatte ihærdigt sine Angreb, om end mere diskret.

Nu var der jo Raad til at vente, til Frugten modnedes af sig selv.

SYV OG TYVENDE KAPITEL.

Mellem Veninder.

Aaret 1813 skulde blive skæbnesvangert for Danmark; al Handel var lammet af Forbudene og Pengeforandringerne, og Priserne steg fremdeles. „Den Alen Klæde," skriver en samtidig Korrespondent, „som for $^3/_4$ Aar siden kostede 16 à 18 Rdlr. C., koster nu 150 Rdlr.! Klæde til 350 Rdlr. Alen er ej fint. 1 Al. simpelt Hørlærred 16 à 20 Rdlr..."

Og ingen kunde forudsige, hvad Udfaldet vilde blive af Styrkeprøven mellem Napoleon og det øvrige Evropa; kun syntes det givet, at Kampen vilde blive afgørende; Napoleon vilde enten blive styrtet i Grus eller blive Evropas Herre; og det sidste syntes utænkeligt; England var jo uovervindeligt, værnet af Havet, som det var, og dertil dækket af sin sejrrige Flaade.

Frederik den Sjette blev betænkelig; det var dog ret utrygt for et lille Land at bygge hele sin Tilværelse paa en enkelt Mands Lykke, selv om han ogsaa var et Geni; Lykken skifter, og Geniet

har sine Grænser. Og Kongen indledede da Underhandlinger med Rusland og Sverige om at blive optaget i Koalitionen mod Frankrig.

Derfor var der ikke det mindste i Vejen; kun maatte Danmark saa betale Prisen: Norge maatte afstaas til Sverige. Frederik den Sjette sendte Bernstorff til England og mødte dér det samme Krav: Norge i Bøde for de sidste Aars haardnakkede Vedhængen ved Napoleon. Den Vej var spærret.

Saa erklærede Kongen Sverige og Preussen Krig; han fornyede sit Forbund med Napoleon og lod en dansk Hjælpehær forene sig med Marchal Davoust, der stod i Mecklenburg, og sendte i al Hemmelighed Tronfølgeren som Statholder til Norge for at knytte Baandet fastere mellem de to Riger. Under Navn af Baron Rantzau rejste Prins Christian Frederik over Augustenborg til Jylland; det hed sig officielt, at han skulde til Holsten for at overtage den døende General Ewalds Kommando, men i Virkeligheden red han til Fladstrand, og derfra sejlede han til Norge i aaben Baad, forklædt som Fisker...

„Egentlig er det jo alt sammen meget rart," sagde Frederik den Sjette til Fru Dannemand, som han viste mere og mere Fortrolighed... „for véd du hvad, det passede mig aldeles ikke at skulle spille Forræder; og det vilde jeg dog være, om jeg lod Napoleon i Stikken, nu da det kniber for ham. Jeg forsikrer dig for, jeg skammede

mig som en Hund, mens Forhandlingerne stod paa; det var rigtigt godt, at det hele ramlede sammen. . ."

Men han sagde det ikke rigtigt troværdigt; han vidste kun altfor vel, at Napoleon aldeles ikke var trofast imod ham; mere end een Gang havde Kejseren været paa Nippet til at lade h a m i Stikken; og kunde Napoleon købe sig Fordel ved at kaste Norge i Gabet paa Karl Johan, gjorde han det sagtens hellere i Dag end i Morgen. . .

Men foreløbig lysnede det dog en Smule; Napoleon væltede nye Hærmasser ind over Tyskland og slog de allierede ved Lützen og Bantzau og forfulgte dem lige til Breslau; og Frederik den Sjette fattede atter Haab, eller lod som han gjorde det; han antog sit gamle, forcerede Væsen, og ingen kunde forstaa, at han kunne vise sig saa munter, for alle vidste, at han ogsaa havde tunge huslige Sorger; Kronprinsesse Karolines Brudgom, Prins Christian af Hessen var alvorlig syg, og Lægerne gav kun lidet Haab; de anede allerede den Gang den Sindssygdom, der lurede paa ham, og som Aaret efter skulde lægge ham i Graven. . .

For Fru Dannemand var dette Foraar og denne Sommer det lykkeligste, hun kunde huske. Hver Dag, naar Vejret var godt, red hun ud i Dyrehaven, hvor Goldammen i Forvejen var kørt med de smaa, og saa spadserede Fru Dannemand med dem derude, legede med dem i Græsset, eller strakte sig alene paa en Græskant, hvor Solen

bagte, og stirrede drømmende ud over de grønne Sletter med de spredte Bøge; hun tænkte paa sin Frederik, der skrantede lidt i denne Sommer og var saa overhængt med Arbejde, at han kun kunde besøge hende tre Gange om Ugen, nu da han residerede paa Frederiksberg; men det passede hende helt godt; hun var glad, naar han kom, og savnede ham ikke, naar han blev borte; hun vidste, at hun var for ham alt, hvad han krævede, og hendes Samvittighed var faldet ganske til Ro. Saa tænkte hun paa, at hun igen var frugtsommelig, men denne Gang voldte heller ikke det hende nogen Uro; hun ønskede blot, at det nu endelig maatte blive en Dreng, fordi det vilde glæde hendes Frederik saa meget, og hun syntes, hun skyldte ham det. Saa gled hendes Tanker mod Nord, til hendes Ven i det fjærne Land, som holdt af hende og ventede paa hende, som hun paa ham. Hun syntes egentlig slet ikke hun længtes efter ham mere, ikke saadan som før da; hun var tilfreds med alt, som det var, Spændingen var udløst, og hun lo nu, naar hun mindedes, hvor brødefuld hun havde følt sig; alt dette var dog saa uskyldigt, hendes Hjerte kunde saa udmærket rumme disse to Mænd, der var saa forskellige; det var to Forhold, der slet ikke havde noget med hinanden at gøre; en kongelig Elsker og en trofast Ven. . .

Ikke et Øjeblik faldt det hende ind, at Faren nu var større end nogen Sinde; hendes Tryghed

og Overmod, hendes genvakte Livsglæde, hendes Sinds Fred, alt havde jo kun sin Rod i den Vished, hun havde vundet... alt stammede fra den Dag, da hun havde set ham igen og læst i hans Øjne, at han var hendes, naar hun vilde og turde. Det var gaaet med hendes Elskov, som det gaar med en Plante, der er i Blomst, naar den sættes i fremmed Jord: Bladene hænger, og Blomsten visner bort; men Rødderne fæstner sig i Jorden og suger Kraft til nye Blade, til rigere Blomstring... Dybt i hendes Sind voksede hendes Lidenskab sig stærk, just medens hun tænkte, hun ikke behøvede at frygte den mere.

Ellers var det en stille Sommer paa Toldbodvejen; naar Kongen var hos hende, sad de i de stille, varme Aftener nede i Haven, under nogle store Linde, der var tilbage fra Bjerres Tid; Frederik den Sjette var altid træt, han sad og halvsov og smaasnakkede skiftevis... hvis han da ikke fik Øje paa Tidsler eller andet Ugræs i Plæner og Blomsterbede, for saa fo'r han hen og lugede rastløst; denne Uorden i det smaa kunde han for sin Død ikke fordrage...

Men naar Fru Dannemand var alene, da læste hun, og det var ikke mere de lette og legende Bøger, hun tog i sin Haand. Hun havde allerede paa egen Haand lært sig Tysk og Fransk saa taaleligt, hun sled sig tappert gennem mange lærde Bind, og hvad hun læste, sad fast i hendes Hjærne som ristet i en Sten. Hun vilde

være paa Højde med de Mennesker, der samledes i hendes Stuer; og hun imponerede Kongen højligt ved sin Kundskab; men naar hun vovede sig til at henkaste et tysk Sprichwort eller en fransk Aandrighed, lo han hende godt ud; for især det franske klang jo kosteligt med denne ægte københavnske Udtale, der endnu havde noget af sin Farve fra Nyboder. . .

„Ja, du har let ved at le af mig," sagde hun fornærmet. . . „du, som har haft dygtige Lærere, fra du kunde gaa. Men jeg gør, hvad jeg kan, og du skulde hellere hjælpe mig til Rette; hvis du var rigtig sød, Frederik, saa gav du mig nogen Lærere, saa jeg kunde blive lige saa dygtig som dig."

„Sikke noget Vrøvl," sagde Frederik den Sjette. „Hvad skal de Kunster til? Du er jo meget god, som du er, det er min Sæl ikke for at snakke Fransk med dig, jeg kommer paa Toldbodvej, haa haa. Næ, lille Pige, du bliver nu ikke nogen Madame de Staël alligevel, Gud være lovet. Véd du hvad, jeg kan skam godt lide Napoleon for det, at han har jaget det forrykte Fruentimmer paa Porten. . ."

Saa sled Fru Dannemand ufortrødent videre paa egen Haand; naar der var Gæster hos hende om Eftermiddagen, gjorde hun uforsagt sine Bommerter, og naar de fremmede trak paa Smilebaandet, lo hun selv højt og sagde:

„Ja det er vist rædsomt, som jeg siger det,

men husk paa, jeg har jo ingenting lært; hvordan er det nu, det hedder?"

Og naar de saa sagde hende det, gjorde hun aldrig d e n Fejl om igen.

Hendes Aand voksede under dette; og det var som et Pust fra en anden Verden, en fattigere Verden, hun helst vilde glemme, da Grethe Lystrup en Formiddag aflagde hende en Visit. Fru Dannemand havde staaet i Vinduet og set hende komme, og et Øjeblik tænkte hun paa at nægte sig hjemme; men saa skammede hun sig over sin Svaghed; Grethe Lystrup havde dog været god nok for hende engang, og her kom jo ingen paa denne Tid, saa Besøget kunde ikke volde nogen Gêne. . .

Grethe fløj i hendes Favn og mærkede ikke, at Fru Dannemand stivnede i Kølighed under hendes Kærtegn. Hun var kommet til at se temmelig forrakket ud, stakkels Grethe, hendes Træk var blevet uhyggelig skarpe; hun havde blaa Ringe om sine Øjne, Blikket var træt og sløvt, men saa kom der et begærligt Glimt i det, mens hun fulgte sin gamle Veninde igennem Stuerne og saa sig misundelig paa hendes Herlighed og Pragt.

„Bevar mig vel, hvor her er fint," sagde Grethe. . . „du kan rigtignok sagtens, saadan som du har skudt Papegøjen, det er værre for en anden en, som sagtens skal ende sine Dage paa et Fattighjem eller et Hospital. . ."

Og saa brast hun paa een Gang i Graad; Fru Dannemand blev ganske blød om Hjærtet og saa paa een Gang sin fattige Barndom i Nyboder for sig; den Gang havde Grethe været Baadsmandens Datter, som daarlig nok kunde faa Lov af sine Forældre til at vise sig nedladende mod Tømmermandens Tøs. . . og nu sad hun her i sin Velstand og Lykke og søgte forgæves at trøste den stakkels, forvildede Pige, hun saa ganske havde overfløjet. Moderfølelsen kom op i hende; hun satte sig hen til Grethe og klappede hendes Hænder.

„Saa saa, lille Grethe," sagde hun blidt. . . „tag nu ikke saadan paa Vej; lad mig hellere høre, hvordan du har det, maaske kunde jeg gøre noget for dig. . ."

Men Grethe Lystrup brast pludselig i Latter, mens Taarerne endnu løb ned ad hendes Kinder.

„Du!" sagde hun. „Det vil jeg nok sige, jeg trænger saamænd ikke til noget, jeg er bare lidt nervøs, fordi jeg fik saa meget Champagne i Nat. . . du skal ikke tro, det er saadan, jeg misunder dig s'gu ikke. Du sidder jo alligevel her i et Bur, og Folk er rasende paa dig, vil jeg sige dig. De tør jo ikke saa meget som rynke paa Næsen af deres elskede Frederik, saa du faar hele Skylden; du kan tro, de véd god Besked med, hvordan han øser dig over med Penge og Gaver, mens de selv maa sidde og suge paa Labben, fordi han har været et Fæ til at regere."

„Grethe", sagde Fru Dannemand forbitret, „det vil jeg sige dig, at jeg taaler ikke et ondt Ord om min Frederik i mit Hus."

„D i n Frederik!" lo Grethe, „det maa jeg sige, du er mageløs. Nej, lad nu bare være med at skabe dig, lille Bendte. Jeg har saamænd rigtig ondt af dig, for grim er han da ved Gud, og de siger, han er en rædsom Stivstikker. Men du trøster dig vel ogsaa med en anden..."

„Grethe!" sagde Fru Dannemand og rejste sig, ganske hvid i sit Ansigt.

„Aa ja," sagde Grethe, „tag det nu bare med Ro, jeg skal ikke spolere Fornøjelsen for dig. Men véd du ellers Bendte, jeg har det ganske storartet nu. Jeg har faaet mig en ny kæreste, som hedder Jens Iversen, han er Student du, og hører til de revolutionære... du siger da ikke noget om det, Bendte? For jeg vil skam ikke have ham i Taarnet, han er morderlig sød... og saa kommer jeg jo ogsaa somme Tider til Rømeling, dér var et vældigt Knald i Nat, saa jeg har slet ikke faaet sovet. Han er saa sjov, du... og saa har han jo Pengene. Stakkels Jens er ludfattig..."

Der blev en pinlig Pavse. Fru Dannemand følte sig yderst ilde til Mode; hun mærkede nu, at Grethe lugtede af Vin, og hendes hele Væsen var hende inderligt imod. Og det gøs i hende, naar hun tænkte paa, at hun selv var kommet saa langt nede fra... at hun selv kunde være blevet saadan en Allemandspige, som... aa Gud

ja, det var nu alligevel Synd; for det var let at se paa Grethe, at det snart vilde tage den Ende, hun selv sagde. Fattiggaarden eller Hospitalet...

„Det er dog rædsomt, saa spansk du sidder," sagde Grethe. „Men hvis du vilde være lidt sød, kunde du alligevel gøre noget for mig, for jeg vilde saa forfærdelig gerne se dig sammen med Kongen engang; Jens kan naturligvis ikke komme her, han har ikke engang Tøj til det, men jeg er dog din gamle Veninde. Kunde du ikke invitere mig engang til en Maskerade eller saadan noget Sjov?"

Men nu kunde Fru Dannemand ikke lade være med at le.

„Jeg forstaar ikke, hvad du tænker paa, Grethe," sagde hun. „Du ser jo slet ikke, hvordan jeg har det; du kan vel tænke dig, det er ikke saadan med Kongen, som med de andre; jeg er ligesom hans Kone, det er hans Hjem her, og jeg er virkelig nødt til at holde det anstændigt..."

„Sagde du anstændigt?" spurgte Grethe og lo haanligt. „Nej véd du hvad, lille Bendte, gaa nu ikke hen og faa Storhedsvanvid."

„Her kommer jo Damer," sagde Fru Dannemand værdigt.

„Smaa Borgertøse, ja," svarede Grethe; hun havde kastet det ene Ben over det andet og gav sig til at fløjte.

„D a m e r," gentog Fru Dannemand... „Frk. v. Cruse og..."

„Og hvem saa mer?“ sagde Grethe drillende. „Nej, du kan tro, jeg er bedre underrettet end som saa, min Snut. De kommer her netop ikke, de fine Damer, du er ikke god nok til det storsnudede Rak. Og de griner ad dig over hele Byen, fordi du ikke kan se, at Frk. v. Cruse bare prøver paa at dreje dig en Knap.“

„Grethe!“ raabte Fru Dannemand forbitret og rejste sig igen. „Jomfru Lystrup!“

„Fru Dannemand!“ svarede Grethe og nejede spydigt. „Jeg takker Deres Naade, fordi jeg fik Audiens... Stik nu bare ikke Næsen altfor højt i Sky; det kunde dog være, De kom paa Møddingen før jeg, lille Dronning... ptøj!“

Hun spyttede paa Gulvet og sejlede knejsende ud af Stuen, mens Fru Dannemand sank tilbage i Stolen og greb efter sit Hovedvandsæg...

Nogle Dage efter var Fru Dannemand ridende med Berider Schiøtt i Dyrehaven. Ude ved Eremitagesletten holdt Kareten, der var kørt i Forvejen med de Smaa. Fru Dannemand tog den lille Louise ved Haanden og spadserede hen ad Vejen, mens Goldammen kom bagefter med Caroline Augusta. Da de havde gaaet lidt, fik de Øje paa en stor Forsamling, der trængte sig sammen om en stor Sten, hvor en Mand stod og talte, og Fru Dannemand gik nysgerrigt nærmere for at lytte. Men allerede ved de første Ord blev hun ganske bleg; for det var ikke langt fra, at Manden rent ud prædikede Oprør, og hans Ord

lod lod til at vinde Bifald; det var Smaafolk, der hørte til, Butikssvende og Arbejdere, Matroser og Haandværkere, ogsaa et og andet Ansigt, hun syntes, hun skulde kende, sagtens fra Nyboder. . .

Fru Dannemand blev ilde til Mode og vilde skynde sig bort. Men i det samme fik hun Øje paa en udmajet ung Pige ved Foden af Stenen; det var Grethe Lystrup; saa det var naturligvis Studenten, Jens Iversen, der talte. Og nu syntes hun, det vilde være fejgt at flygte, følte ogsaa en ubetvingelig Nysgerrighed efter at vide, hvad han var for en Fyr, og hun stillede sig hen ved et Træ, hvor hun kunde høre.

Grethe Lystrup havde ogsaa opdaget hende; hun hviskede nogle Ord op til Jens Iversen, han brast i Latter og stirrede over mod det Sted, hvor Fru Dannemand stod.

„Nu skal I høre," skreg han. . . „har I nogen Sinde rigtig gjort Jer bekendt med det kærlige Hyrdebrev, hvormed vor guddommelige Monark hædrede Jer i Fjor? Oplad eders Øren og lyt til Visdommens Tale! Saaledes skriver de Venders og Gothers ophøjede Hersker: „Der er intet, som værre undergraver Statens Velstand, end den Yppighedslyst, som gør skatskyldig til Fremmede, og intet er mere stridende mod sand Nationalaand, intet mere undertrykkende for den fremstræbende Vindskibelighed, end en uheldig herskende Forkærlighed for al fremmed Frembringelse, hvorved Smugleriet fremmes; saa længe

disse for Statens Velstand farlige Personer se sig i Stand til at indhøste den skændige Vinding, de higer efter, formedelst Fleres usle Lyst til, ved fremmed Prunk at erstatte, hvad en straffende Sevlfølelse maa sige dem, at de mangler i eget Værd, saalænge er det ikke at vente, at de skulde lade sig afskrække fra, med tilvant Frækhed, at tilsidesætte Lovene. . .“

Jens Iversen gjorde en Kunstpavse og saa smilende ud over Tilhørerne, der skottede til hinanden og ikke rigtig forstod, hvor han vilde hen. Og han fortsatte:

„O, skønt er det at se Landsfaderens Omsorg for sine Børn! Lyt for Himlens Skyld til hans Formaning! Du gamle Stine derovre, naar du er færdig med at vaske og har hævet din Dagløn, gaa saa ikke hen og anvend den til en Silkekjole til 200 Rdlr. Alen! Og du, Ole Kejser, som har over 2 Rigsdaler i Løn hver evige Dag, du maa vogte dig for fremmed Prunk; hverken maa du forskrive dig høje Hatte fra Paris eller læske dig med sød Oporto, men nøjes med den danske Dram, at du ikke skal forsynde dig mod Nationalaanden.“

Tilhørerne skoggerlo omkring, efterhaanden som de opdagede, hvor han vilde hen. Og en Stemme raabte:

„Ja, det kan være godt nok, men Drammen er Pinedød ogsaa for dyr!“

„Ja,“ skreg en anden, „hvad skal vi betale de

høje Skatter for, naar Regeringen alligevel ikke kan redde os ud af Suppedasen?"

„Hvorfor?" raabte Jens Iversen. „Hvo er den Daare, som spørger hvorfor? Skulde den ejegode Frederik drikke simpel Brændevin eller endog Vand? Skulde Dronning Marie Sophie gaa i Hvergarn og æde Grød? Se eder om, Medborgere, da kan i se, hvorfor I skal betale eders Skatter."

De vendte alle deres Hoveder, og der gik en Mumlen igennem Skaren, da de opdagede Fru Dannemand og hendes Børn.

„Den lille Dronning," sagde en Haandværker, og de lo og klappede alle. „Den lille Dronning . . . den lille Dronning!" skreg de i Kor. Og en af Matroserne raabte:

„Det er Mæren fra Toldbodvejen. . . her har vi næppe Føden, for at saadan en kan køre i Karet med sine Horeunger!"

„Ja," skreg en anden. „Vi skal pines med de grusomste og mest blodsugende Skatter, for at det Fruentimmer kan ligge og vælte sig i Edderdun. . . og jeg har dog kendt hende, da hun snagede i Rendestenen i Nyboder, før hun solgte sig til Kongen."

Fru Dannemand stod, hvid som en Væg, og lænede sig op imod Træet med Louise i sine Arme. Goldammen trykkede Caroline Augusta tæt op til sig og søgte at skjule sig bag Stammen,

men den var ikke mere end halv saa tyk som hun selv.

„Deres Naade," sagde hun med en Stemme, der skælvede af Angst, „lad os dog gaa, Deres Naade; det er noget sammenløbet Pak, og Gud maa vide, om de ikke gaar til Haandgribeligheder."

Men Fru Dannemand rørte sig ikke af Pletten; hun stod som lammet og stirrede paa Grethe Lystrup, der stod lænet mod Stenen og stirrede igen.

„Tænk dog paa de uskyldige Børn, Deres Naade," klynkede Goldammen, „hvad vil Hans Majestæt dog sige, om hans Øjesten kom noget til?"

Men nu raabte Jens Iversen op igen henne fra Stenen.

„Gaa hjem og tyg paa eders Skorper og tak eders Gud! Om I vilde æde Smør, hvordan skulde Monarken da faa noget at stege sine Fasaner i? Hvorfor behøver I overhovedet at æde? Gaa hjem og sov, der er ingen Skat paa Søvnen, Børn, ikke endnu. Den kommer først til næste otte og tyvende Januar, paa Majestætens Geburtsdag."

„Ja, den rammer ham da selv værst," skreg Matrosen, „jeg har selv set, hvordan han sidder og kniber sig en Lur i Teatret."

„Hvordan skal man kunne sove, naar man har lagt sine Dyner ind paa Assistensen?" raabte en anden.

„Dyner?“ raabte Jens Iversen. Hvad skal en loyal Undersaat med Dyner? Læg Jer paa det bare Gulv og velsign i Jeres Aftenbøn den ejegode Frederik, den fattiges altid vaagende Beskærmer, Handelens Hjælper, den altid sejrrige Monark! I har jo slet ikke Tid til at sove; kast Jer paa Jeres Knæ og bed til Gud Morpheus, at Folkets ophøjede Ven maa hvile i bløde Arme hos sin lille Dronning.“

En skraldende Latter afbrød ham, og alles Ansigter vendtes mod Fru Dannemand, der stadig stod ubevægelig med Barnet i sine Arme. Men just som Jens Iversen begyndte igen, blev han afbrudt paa en meget ubehagelig Maade. En Arm hævedes bag Stenen, han stod paa, en fast Haand greb ham om Foden og trak ham ned i Græsset, og i samme Nu stod Berider Schiøtt paa Stenen i hans Sted.

„Gaa hjem med Jer, Folkens,“ sagde han barsk, „og tak Jeres Gud, at I ikke er i Staden! Se nu at faa en Ende paa de Optøjer, om I ikke vil, at jeg skal hente Politi.“

Men hans Ord ophidsede kun Folkene yderligere, og Jens Iversen, der hurtigt var kommet paa Benene og nu stod med Grethe Lystrup foran Mængden, vendte sig og raabte leende:

„Sej du, Gammel-Stine, du kommer til at springe til København og sige til Bagger, at han sender et Par af sine Betjente herud.“

Atter bragede Latteren; og nu vendte Jens Iversen sig igen imod Berideren:

„Men hvordan er det, du handler mod din Konges Forordninger, bitte Schiøtt? Jeg synes, du gaar med Sølvsnore paa Armen, endda Kongen har befalet, at Rideknægte ikke maa bære Snore uden af Uld?“

Schiøtt hævede rasende sin Ridepisk og gjorde et Skridt frem, som om han vilde springe ned imellem Mængden. Men i det samme kom et Æble susende og ramte ham paa Hatten, saa den trillede; og nu susede det ned over ham med Æbler, Hatte, Stokke, Sten og Græstørv, saa han skyndsomt maatte søge Dækning bag Stenen. Og Mængden jublede.

Men pludselig lød der en høj og klar Stemme bag dem. Det var Fru Dannemand.

„Gør Plads dér, Folk,“ sagde hun myndigt. „Gør Plads i Kongens Navn, saa jeg kan komme frem!“

Ordene virkede som en Trylleformel, og Fru Dannemands bestemte Optræden vakte en saadan Respekt, at Folk veg til Siden; en og anden strøg endogsaa Huen af. Og roligt gik Fru Dannemand lige frem imod Stenen med Louise i sine Arme og den rystende Goldamme bagefter. Lige frem mod Grethe Lystrup gik hun og langede hende en Lussing, saa det sang.

„Tak“ sagde hun. „Tak, Jomfru Lystrup.“

Saa vendte hun sig mod Jens Iversen og maalte ham med Øjnene.

„De skulde skamme Dem," sagde hun. „Og saa skulde De gaa hjem og passe Deres Bøger. Jeg har hørt hvert Ord, De har sagt, og kender Deres Navn; tak De Deres Gud for, at Grethe Lystrup engang har været min Veninde; havde det ikke været, sad De i Morgen i Citadellet."

Saa gik hun roligt videre, fulgt af Schiøtt, og forsvandt mellem Træerne. Hun sendte Berideren forud med Hestene og steg selv ind i sin Vogn. Først da hun sank tilbage i Hynderne, slappedes hendes Spænding, og hun brast i Graad.

OTTE OG TYVENDE KAPITEL.

Skiftende Stemninger.

Det vilde havde frydet Grethe Lystrups Hjerte, om hun havde kunnet se den Dannemandske Familie køre hjem fra Dyrehaven. Fru Dannemand følte sig aldeles ikke som Sejrherre, hun syntes slet ikke, hun havde noget at triumfere over. Jens Iversens forsmædelige Ord genlød endnu i hendes Øren; det havde været, som stod hun nøgen dér i Folkets Paasyn, medens det tilsmudsede hende med sin Haan; og hun tænkte ved sig selv, at dette skulde blive Grethe Lystrup en dyr Spas; hverken hende eller hendes jammerlige Kæreste vilde hun skaane; allerede nu i Aften,

hvis Kongen kom, vilde hun fortælle ham hver Smule; og hun græd af Skam og Raseri...

Men da de nærmede sig Byen, tog hun sig sammen og tørrede sine Øjne. Louise hulkede endnu, Caroline Augusta skreg i vilden Sky, Goldammen Mariane sad ret op og ned og rystede i al sin Værdighed som et Espeløv; saa komisk var det hele i Grunden, at Fru Dannemand paa een Gang brast i Latter.

„Men saa hold dog op med den Tuden," sagde hun. „Og sid dog ikke dér og ryst, Mariane; du gør jo de smaa helt tossede i Hovedet, saadan som du skaber dig. Kom her med den lille, saa, saa, saa... var der et slemme Fruentimmer, som vilde gøre dig Fortræd? Men du kan rigtignok tro, Mama gav hende, hvad hun kunde have godt af... saa, saa... aa nej, tag hende hellere igen, Mariane; jeg tror virkelig alligevel, det har angrebet mig en Smule..."

„Ja, det er saamænd ikke at forundre sig over," sagde Mariane stiv og fornærmet. „Naadigfruen skulde hellere tænke paa sin Tilstand, for saadan nogen Rideture kan meget godt være skadelige for Barnet. Og saa ligge og slaas med saadan noget Rak..."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand. „Jeg slog da kun; og saa kan vi jo heller ikke være Grevebørn alle sammen. For Resten..."

Hun saa vredt paa Mariane, der altid havde irriteret hende med sit hovne Væsen og sin for-

lorne Fornemhed; hun havde jo tjent i bedre Huse, og det føltes som en Nedladenhed, hver Gang hun gav en Haandsrækning.

„Maaske Mariane ogsaa kalder m i g for noget Rak? For jeg er saamænd kun Datter af en fattig Tømrer, og hvis du vil vide det, saa har hun været min bedste Veninde, hende som jeg slog.“

„Gud bevares,“ sagde Mariane stramt. „Havde jeg anet, at det var Naadigfruens Venner, skulde jeg saamænd aldrig have sagt et Ord.“

Fru Dannemand sank igen hen i sine Tanker, Hun havde slet ikke ment noget med sine Ord; men de var næppe kommet over hendes Læber, før det slog hende, hvor sande de var. Hun var netop en af „Rakket“, hun hørte hjemme mellem disse Mennesker, som havde forhaanet hende — forhaanet hende med Rette, fordi hun havde villet hæve sig over sin Stand og hyllet sig i forloren Fornemhed. Og hvad havde hun faaet i Stedet? Hun tænkte paa al den Overdaadighed, der ventede hende derhjemme — de prægtige Rum, de kostbare Møbler, det underdanige Tjenerskab... og hun syntes med eet slet ikke, hun hørte hjemme mellem alt dette. Hun tænkte paa alle de Mennesker, der kom og gik i hendes Stuer, spiste og drak og dansede... kaldte hende „Deres Naade“ for Kongens Skyld og viste hende en ængstelig Høflighed, der blev fornærmelig, netop fordi den dreves udover, hvad de viste deres Lige. Fine

Folk, ja, men var det alligevel ikke snarere d e m, der var noget Rak? Noget rigtigt storsnudet Rak, var det. Ikke en af dem vilde hun savne, om de blev borte. Ja, hendes Frederik selv. . . vilde hun i Grunden savne ham synderligt, hvis hun aldrig mere skulde faa ham at se? Næppe . . . kun én eneste var der, som hun savnede, længtes efter, fordi han ene og alene kunde give hende den Lykke, Livet skyldte hende. Og denne ene var skilt fra hende ved sin egen Frygt og hendes, ved Kongens Ret. . .

Hustru var hun uden Ægteskabets Tryghed. . . Mætræsse uden Mætræssens Frihed. . . fornem, som en Lakaj er fornem, eller som Mariane dér med hendes Guldbaand og Fløjl. Altsammen fordi hun havde forrraadt sit Hjem og sin Stand; en Krage i Paafugleham. . .

Vognen rullede ind gennem Østerport, og hun rettede sig med et Ryk. Ingen Ting kunde jo alligevel gøres om nu, der gik ingen Vej tilbage, hun havde levet forlænge i Eventyrets Land, til at hun atter skulde kunne slaa Rod i den Virkelighed, hvoraf hun var rundet. Vilde det jo inderst heller ikke; det var ikke andet end Overspændthed dette, sygelige Griller, der skyldtes hendes Tilstand. Og hun tænkte med et Suk paa, at nu skulde hun igen spærres inde for lange Tider, gennemgaa al Fødselens Pine, føde et Barn til Verden, som ikke var undfanget i Elskov, og som fra Fødselen af var mærket af

samme Halvhed og Forlorenhed, som hun selv. . .

Da hun kom hjem, sad hendes Moder og ventede paa hende, opløst i Graad. Men Fru Dannemand var saa ophidset, at hun næppe lagde Mærke lil Moderens Bevægelse, og hun sagde temmelig uvenligt:

„Herregud Moder, er det nu dig igen? Hvad vil du dog her paa denne Tid?"

„Aa ja, aa ja," stønnede Madam Rafsted, „det er saa rent galt fat hjemme. Morten drikker og turer nu paa tredje Dag, og jeg ved ikke mine levende Raad."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand, „det er jo ikke noget nyt; Fader er jo nem at komme til Rette med, naar bare du giver ham Penge; du kan saa godt faa, hvis du mangler. . .

„Jamen Barn dog," hulkede Madam Rafsted . . . „jeg kan dog ikke gaa rolig og se paa, at Manden drikker sig ihjel?"

„Ja, jeg véd ikke," sagde Fru Dannemand utaalmodigt, naar det nu er hans Fornøjelse, saa . . . hvor meget vil du have?"

Madam Rafsted sad med foldede Hænder og saa sky paa hende.

„Jeg véd ikke, hvordan det er fat med dig Bendte," sagde hun forarget. „Somme Tider tænker jeg, om du da slet ikke har noget Hjerte. . . At du virkelig kan tale saadan om din kødelige Fader! Og véd du saa hvad, Bendte, jeg tror

ved den levende Gud, at det er af Sorg over dig, han drikker. . .“

„Snak,“ sagde Fru Dannemand, „det er jo ikke andet end et Paaskud, det véd du jo ogsaa godt selv. Først var det Kammeraterne, der lokkede ham, saa var det Skam over sig selv, og nu skal det være over mig. . . Herregud, at han dog ikke kan more sig, som han har Lyst til, uden at Skylden skal sættes over paa os andre. . .“

Hun rejste sig og gik ophidset hen over Gulvet.

„Nej, skal jeg sige dig, hvorfor Fader drikker?“ sagde hun heftigt. „Det er slet ikke, fordi det morer ham, det er heller ikke af Sorg over mig. Nej han skammer sig over sig selv, Mor. . . hele hans Tilværelse, hans Frihed, hans Velstand, den har j e g købt ham. For tror du, han var blevet benaadet, hvis jeg ikke var gaaet til Kongen, og Kongen havde faaet Lyst til mig? Og nu skammer han sig, fordi han synes, han har solgt mig, og han drikker for at dulme. . . og jeg synes selv, jeg er solgt; maaske bliver der ikke andet Raad, end at jeg giver mig til at drikke, jeg ogsaa. . .“

Fru Dannemand brast i Graad og Madam Rafsted stirrede paa hende med aaben Mund.

„Lille Bendte da,“ stammede hun, „saadan som du snakker, jeg kan slet ikke finde Rede. . . for du mener jo dog ikke, at du fortryder, hvad du har gjort. . .“

„Mon ikke?“ sagde Fru Dannemand og smilte bittert. „Tror du ikke hellere, jeg skulde have taget Dorthe Daniels Jakob? Saa havde jeg dog nu været en ærlig Kone og ikke en Hore, som de raaber og peger Fingre ad paa Gaden. Og saa havde jeg ikke behøvet at skamme mig for mine egne Børn. . .“

„Ja, se dér har vi det,“ sagde Madam Rafsted ganske lettet over, at Datteren endelig sagde et Ord saa fornuftigt, at hun kunde faa Tag i det. „Det er jo det, jeg sagde dig, at du skulde klemme Kongen noget mere, mens han var tosset efter dig, og det er han sagtens endnu. Han kunde da i det mindste gerne lyse Ungerne i Kuld og Køn, men han tror naturligvis, det hele kan gøres af med Penge. Og véd du hvad, Bendtemor, hvorfor kunde han i Grunden ikke gifte dig til venstre Haand? Saa meget véd jeg da, at saadan har Kongerne baaret sig ad før i Tiden. . .“

„Jo vist,“ sagde Fru Dannemand bittert. „Og saa skulde jeg være bundet for hele Livet? „Nej, men gaa nu, Moder, Klokken er jo snart to, og saa faar jeg hele Huset fuldt. Eller jeg tror, jeg lægger mig, du; men gaa alligevel, for jeg trænger saadan til at være alene og sove fra det hele...“

Men Fru Dannemand fik ingen Søvn, Tankerne blev ved at nage hende, og hun laa og gentog for sig selv hvert Ord, Jens Iversen havde sagt. Han var jo slet ingen Nar, Sandheden var det, han havde sagt, og hans Ord havde vundet Gen-

klang i hendes inderste, ægteste Væsen. Det var det, som havde bragt hende saa ganske ud af sig selv; hans Ord havde ramt, hun følte sig som en Forrædder, der havde solgt sin Sjæl for Guld. Om hun var gaaet den lige Vej, da skulde hun nu have lidt og stridt med den fattige Hob; men hun var gaaet Bagvejen ind til en Rigdom, der ikke taalte Dagens Lys; hun strøede om sig med Penge, som Folket havde slæbt sammen i sit Ansigts Sved; hun laa her blødt og levede fedt, mens maaske mangen, som var bedre end hun, gnavede en Skorpe paa det bare Gulv. Hun havde solgt sig til Undertrykkerne...

Det forfærdede hende, at hendes Liv, hendes Omgivelser, hendes Pligt saaledes med eet viste sig for hende i et ganske nyt Perspektiv. Var det virkelig derfor, hun aldrig kunde give sig rigtig hen i nogen Glæde, aldrig finde den Fred, som ene Sindets Ligevægt giver, fordi hendes Samvittighed vægrede sig ved at godkende hendes Færd? Var det det, en Røst i hendes Indre stundom bebrejdede hende? Hun havde aldrig villet lytte til denne Røst, fordi hun opfattede den som en Spidsborgerlighedens ængstelige Manen, en Fordommens Fordømmelse over det frie Forhold, hvori hun levede; alene det, at hendes Elsker var Kongen, retfærdiggjorde hende for hende selv. Men nu syntes hun at høre en anden Røst, dybere i Klangen, længere indefra, og for den kunde hun ikke lukke sit Øre. Den prædikede

ikke den gængse Moral, som hun ingen Brug havde for, fordi hendes Tilfælde var noget for sig selv; den nævnte kun truende og dystert Tingen ved dens rette Navn: Du kan aldrig vinde Lykken, fordi de ikke har lagt Grundvolden for dit Liv saa fast, at den kan bære; du hører hjemme mellem dem, der arbejder og er besværet, du vil altid føle dig i Udlændighed ved Nydelsernes Bord. Se, nu længes du allerede tilbage, din Sjæl flakker forvildet som en Fugl i det forgyldte Bur; som en Trækfugl gik den ud over Havet, men den har ingen Kraft til at naa den frodigere Bred, som lokkede den mod Syd, og den er for svag til at vende tilbage, hvor den kom fra; der er ingen Hvile for dens Fod.

Saadan var det, og hvad nyttede det da at tænke? Og om det end var muligt, at hun brød af og atter søgte at leve i Overensstemmelse med sit inderste Væsen, hvad vilde det saa nytte? Nu var hendes Vej engang afstukket, hun maatte følge den. Og kunde hun ikke endda forblive tro imod sig selv? Gavnede hun ikke just mest Folket ved at blive, hvor hun stod? Hun var jo som Folket i Kongens Arm, hendes Hjerte slog imod hans, hendes Mund var ved hans Øre. Hun saa det paa een Gang, hvad hun havde forsømt... dette var jo hendes Kald, at hun skulde holde sin Haand over de smaa og mildne Kongens Sind for de svage. Hvor havde hun ikke været blind! Dette var det jo, som havde hævet hende op ved

Kongens Side, at hun bad ham om Naade for sin Far; som en Indvielse havde det været, og gennem den havde Kaldet lydt, men hun havde ikke hørt det. . .“

Hun smilte bittert: hvilken Magt havde hun ikke ejet over Kongen! Og hvordan havde hun brugt den? Ødelande og Fallenter havde hun hjulpet ud af den Knibe, deres Vindesyge havde bragt dem i; Titler, Forfremmelser, Gunstbevisninger havde hun skaffet Mennesker, om hvem hun end ikke vidste, om de var det værd. Men for Folkets, det fattige Folks Skrig havde hun været døv. . .

Nu lød det til hende. . . i Dag havde det lydt saa højt, at hun ikke kunde vise det fra sig; det eneste, som kunde forsvare hendes Ophøjelse, det eneste som kunde give hendes Stilling Værdighed for hende selv og Værdi for det Folk, hvoraf hun var rundet, det havde hun forsømt; derfor alene var hendes Stilling blevet saa falsk, at der ikke var Tryghed at finde i nogle af Dagens Timer. . .

Hvordan var det, hendes Moder havde sagt: hun havde ikke noget Hjærte. Nej, hun havde ikke noget Hjærte. . .

Hun kunde ingen Udvej se, og da Frederik den Sjette kom, var hun udmattet af sin frugtesløse Kamp, forpint og forgrædt. Men han var i saa straalende Humør, at han ikke lagde Mærke

til det; han syntes ikke engang at være forundret over, at hun laa til Sengs.

„Nu tror jeg saa sandelig det lysner," sagde Kongen. „Napoleon har mulet de allierede ordentlig ved Dresden; du skal se, han kommer ovenpaa igen; kunde jeg bare leve den Dag, da den Rævepels til Karl Johan kommer til at søbe den Kaal, han selv har spyttet i, hvad? Haa, haa, haa, det var ikke saa galt, om vi kunde redde Norge alligevel. . . Og maaske kunde det blive til mere, lille Fru Dannemand; var det ikke morsomt, om din Frederik kunde blive Konge over hele Norden ligesom de første af Oldenborgerne. : ."

„Jo," sagde Fru Dannemand, „det var det vel. Og du er jo den sidste."

„Hvad er jeg?" fo'r Frederik den Sjette op. „Naa ja, det kan jo være rigtig nok paa den Maade. Men véd du hvad, lille Fru Dannemand, det var nu ikke videre kønt af dig, saadan at minde mig om, at jeg ikke kan faa nogen Søn."

„Det faar du jo maaske," sagde Fru Dannemand. „Du har jo sagt til mig, at det skulde være en Søn denne Gang, og jeg plejer da altid at gøre, saadan som du siger, jeg skal."

Hun rejste sig op paa Albuen og stirrede paa ham med feberglødende Øjne.

„Frederik," sagde hun, „hvorfor kalder du mig i Grunden Fru Dannemand? Jeg er jo slet ikke andet end Madam. Jeg har jo ikke nogen Rang."

„Nej, saamænd," sagde Kongen studsende. „Det har du jo heller ikke. Men hvad skulde det nu ogsaa gøre godt for?"

„Nej," sagde Fru Dannemand, „hvad skulde det gøre godt for? Jeg er jo alligevel kun en simpel Pige, som Kongen har taget i sin Seng. Og det kan da endelig ogsaa være det samme, enten jeg føder dig en Søn eller ikke."

„Hør nu, lille Frederikke," sagde Kongen irriteret, „du er virkelig slet ikke videre hyggelig i Dag. Og nu kom jeg netop her og var s a a glad. . ."

En Tid lang tav de begge. Saa spurgte Fru Dannemand pludselig:

„Sig mig, Frederik. . . den Hær, du har nede i Holsten, den er vel rædsom dyr?"

„Ja, Død og Pine," sagde Frederik den Sjette. „Men hvor kommer du nu i Tanker om det? Ja, du kan tro, den er dyr. . . tænk dig bare, at hver Soldat faar to Par Sko, og de koster tre og halvfjerds Rigsdaler Parret."

„Det er mange Penge," sagde Fru Dannemand eftertænksomt. „Og bare det nyttede noget. . ."

„Hvad behager?" fo'r Kongen op, „maa jeg spørge, hvorfor det ikke skulde nytte noget? Og Soldaterne koster skam ogsaa i Fredstid, lille Benedikte... Det er ikke saa længe siden, jeg maatte give alle mine Grenaderer Bjørneskindshuer, og saadan en Bamse er skam ikke til at købe for en Toskilling; den koster 800 Rigsdaler."

„Otte Hundrede Rigsdaler!“ sagde Fru Dannemand tonløst. „For en Bjørneskindshue?“

„Ja,“ sagde Kongen. „Men saa er de skam ogsaa pæne; véd du hvad, saadan en Karl med Bjørneskindshue paa, det er min Sæl et stolt Syn; men Karlene døjer jo med at bære dem, især naar det er varmt; saa jeg tænker, vi bliver nødt til at gaa over til Chakot'erne igen.“

„Igen?“ sagde Fru Dannemand. „Saa er de Penge altsaa smidt ud ad Vinduet til ingen Nytte?“

„Sikke nu noget Vrøvl,“ sagde Kongen ærgerligt. „Du kan da begribe, man maa prøve sig frem; men dyrt er det jo, og hvis det ikke gjaldt Hæren...“

„Hvor mange Grenaderer har du?“ spurgte hun.

„To Tusinde paa det nærmeste,“ sagde Kongen. „Saa det var skam en Historie paa over halvanden Million...“

Han saa pludselig opmærksomt paa hende og udbrød:

„Men det er da sært, saa du snakker i Dag, lille Frederikke... og jeg tror min Sæl, du ligger og tuder. Hvad i al Verden er der nu i Vejen?“

„Aa, ikke noget,“ sagde Fru Dannemand. „Jeg laa bare og regnede efter, hvor meget man kunde faa for alle de Penge...“

„Hvad man kunde... haa, haa, haa, lille Pige, ligger du nu dér og bliver misundelig paa mine stakkels Grenaderer? Hvis du vil have det, skal jeg saamænd gerne klæde dig i Bjørneskind over

hele Kroppen. Men jeg synes ellers ikke, du har nogen Grund til at klage..."

„Jeg klager heller ikke," sagde hun. „Jeg har saamænd meget mere, end jeg behøver. Men jeg tænker paa Folket..."

„Hvad behager!" fo'r Kongen op. „Frederikke! Nu har du da aldrig gaaet hen og forlæst dig paa den franske Revolution? Jeg skal meget have mig frabedt, at du gaar hen og propper dig med saadan nogen usunde Idéer..."

„Paa Folket," vedblev Fru Dannemand, som havde hun slet ikke hørt, hvad han sagde... „Folket, som maa betale de store Skatter. For det er jo alligevel dine Undersaatter, som maa betale de Bjørneskindshuer, Frederik, og alt det andet..."

„Ja, det manglede bare," sagde Kongen, der var blevet helt rød i Kammen af Ærgrelse. „Jeg tror min Sæl, Pigebarnet primer..."

„Og der er mange af dem, som ikke har noget ordentligt at spise... og deres Dyner har de paa Assistenshuset, saa de maa ligge paa det bare Gulv. Véd du hvad, Frederik, jeg tror ikke, Folket er dig videre taknemligt for de Bjørneskindshuer..."

„Bendte!" sagde han. Nu skal du se til, at du tager Vare paa din Mund!"

„Jeg maa sige det, som jeg mener," sagde Fru Dannemand. „Jeg kan ikke lade være med at tænke paa Bagsiden af Reversen ogsaa."

Frederik den Sjettes Ansigt klarede paa een Gang op; han satte sig overskrævs paa Stolen og plirrede lystigt med Øjnene.

„Haa, haa, haa... nej, véd du hvad, lille Fru Dannemand, det kommer du nu alligevel til at lade være med. Naar galt skal være, saa maa du da hellere tænke paa Reversen af Medaljen...“

„Aa,“ sagde Fru Dannemand ærgerligt... „du skal da ogsaa altid gøre Nar. Hvis jeg ikke snakker fint nok for dig, saa kan du jo gaa hjem og tale med din Kone.“

Saa, saa, saa,“ sagde Kongen og tog hendes Haand. „Se nu og vær lidt rimelig, lille Pige. Véd du hvad, du skulde ikke ride de Ture nu, du snart skal til det; du er jo saa forceret i Dag, saa det er helt uhyggeligt. Og nu vilde jeg dog saa gerne have Fest nu, da det gaar Napoleon saa godt, og saa skulde det være her hos dig... hvad siger du til det?“

„Det véd du jo godt, jeg ikke kan, Frederik, saadan som jeg har det.“

„Snak om en Ting, lille Pige, du plejer jo at være saa tapper. Se nu bare, du kommer paa Benene, saa kunde det maaske blive en Gang sidst i Ugen...“

„Nej,“ sagde Fru Dannemand kort. „Nu vil jeg have Fred.“

Kongen rejste sig og gik hen til Vinduet; længe stod han dér og saa ud i Grønningens Træer.

Saa snurrede han sig pludselig rundt paa Hælen og sendte hende et stikkende Blik.

„Uf!“ sagde han. „Uf! Aldrig kan man da heller faa Lov til at være glad saa meget som en Time. . .“

Saa gjk han. For første Gang forlod han hende i Vrede, uden at sige et Ord til Farvel. Og Fru Dannemand laa og græd over, saa egenkærlig han var; hvad brød han sig om hendes Glæde, hendes Helbred, hendes Liv. . . bare han selv kunde faa Lov til at more sig. . .

Rigtig bittert tænkte hun paa ham. . . saadan som han havde gjort Nar ad hende; og saa havde han vist hende ganske af, skønt det ikke var andet end Sandheden, hun havde sagt. . . netop fordi hun havde holdt ham Sandheden for Øjnene. For hun havde godt set, at det gav et Sæt i ham, du hun sagde det om Dynerne, som om det stak ham i hans Samvittighed. . .

Men hvad skulde hun stille op? For hun forstod nok, at med Kongen kom hun ingen Vej, saa stædig som han var, og saa fortvivlet sikker paa, at han gjorde alt paa det bedste; han var den eneste, der vidste, hvad der tjente til Folkets Vel. . .

Og nu, da hun rigtig tænkte over, hvad hun havde sagt, undredes hun over, saa sagtmodigt han havde taget det. Det var ellers ikke hans Vane, han taalte jo aldrig, at nogen sagde ham imod. Og der kom en Angst over hende, for-

at hun havde været for dristig; det var jo Vanvid, hvad hun havde gjort. Han var gaaet fra hende uden Forsoning. . . hvad om han nu slet ikke kom igen? Om han slog Haanden af hende? Det vilde hun jo slet ikke; det turde hun ikke; hun maatte se at faa ham god igen; og den Fest maatte hun naturligvis alligevel holde, som han havde sagt. . .

Men der blev ikke mere Tale om nogen Fest. Kongen kom, som han plejede, tre Gange om Ugen, men han blev kun kort og sagde ikke stort. Hun mærkede godt, at han havde fattet Mistanke til hende, han var paa sin Post; men hun saa ogsaa, at det ikke var det alene; der var større Ting, som nagede hans Sind.

„Jeg synes, du er saa bedrøvet," sagde hun. „Er du virkelig saa forfærdelig vred paa din lille Pige?"

„Snikke Snak," sagde Kongen. „Tænk du nu bare paa det, som forestaar, og plag dig ikke med alle de Bekymringer."

„Jamen, Frederik," sagde hun, „jeg vilde dog saa gerne være med i det altsammen. Du kunde dog gerne sige mig. . . er det noget med Napoleon?"

„Herregud, lille Pige," sagde Kongen irriteret, „jeg hører ikke om andet end den kedsommelige Napoleon, fra jeg staar op, til jeg gaar i Seng. Her hos dig kunde jeg dog i det mindste gerne have Fred."

Saa spurgte Fru Dannemand Major v. Cruse en Dag, han kom paa Besøg.

„Hvordan er det egentlig med Napoleon?“ sagde hun. „Han har jo vundet en stor Sejr ved Dresden.“

„Stor Sejr?“ sagde Majoren og trak paa Skuldrene. „Det kan man jo gerne kalde det. . . hans Marchaller er rigtignok samtidig blevet banket dygtig af rundt omkring. Nej, min naadige, som gammel Officer. . . jeg har skam ikke mere nogen rigtig Fidus til Kejseren. Det er jo uøvede Tropper, han har, en hel Hær af de yngste og ældste, han har maattet skrabe Bunden. Betænk blot, at han bjergede ikke mere end 30,000 Mand af den halve Million, han havde med sig til Rusland i Fjor. Og saa tror han jo slet ikke, han kan overvindes mere; han er rasende uforsigtig . . . gaar mod Fjenden, selv om den er meget stærkere end han; bare han selv er der med sit Geni, mener han ikke, det kommer an paa Mængden. . . det er lige ved at være det rene Megalomani.“

„Mega. . .?“

„Storhedsvanvid, ja,“ sagde Majoren og smilte fornøjet. Han havde forlængst opdaget Fru Dannemands ulykkelige Forelskelse i de fremmede Ord og morede sig med at bringe hende i Forlegenhed.

„Men Kongen er vist stadig blind,“ tilføjede han, „og haaber paa Frelsen.“

Der var noget som en Haan over Kongen i

hans Ord, og han mærkede, at de berørte Fru Dannemand ubehageligt. Og han skyndte sig at tilføje:

„Men jeg sidder her og snakker, min Naadige, og glemmer rent, hvorfor jeg kom. Jeg har faaet Brev fra vor kære Grev Vargas de Bedemar, og han paalagde mig at overbringe Deres Naade hans allerærbødigste Kompliment."

„Tak," sagde Fru Dannemand og flyttede sig uroligt paa sin Stol. „Tror De snart, Greven vender hjem, Major?"

„Desværre," svarede Majoren, det har vistnok lange Udsigter. Men det bør jo egentlig kun glæde hans Venner; Greven er i stor Gunst hos Statholderen, Prins Christian Frederik; Hans kongelige Højhed giver sikkert ikke Slip paa ham for det første."

„Major," sagde Fru Dannemand, „hvorfor fortæller De mig aldrig noget om, hvad Grev Vargas skriver? Han er dog en Mand med saa megen esprit, at hans Breve sikkert maa være fængslende; vilde De ikke tage dem med herud en Dag, saa jeg kunde faa dem at læse?"

„Undskyld, min Naadige," stammede Majoren forvirret; for ingen vidste bedre end han, hvor umuligt det var at vise hende disse Breve, som aldrig havde været til... „undskyld, men det vover jeg virkelig ikke. De er sendt mig i strengeste Fortrolighed, og de rummer en Glød, som... netop Deres Naade vilde det være mig særlig

umuligt at vise disse Skrivelser, hvori min Ven tillidsfuldt har ladet sit Hjerte og sin Lidenskab tale. . ."

Fru Dannemand blev blussende rød og følte slet ingen Tilfredsstillelse ved at høre, at hendes Ven fortæredes af Længsel og Lidenskab i det fjerne; hun vilde ikke tænke paa ham nu, han passede slet ikke ind i det nye Liv, som vaagnede i hendes Sjæl. Hun fornægtede sin Kærlighed til ham, det syntes hende, at hun i Drømme havde vovet sig helt ud paa Randen af et Svælg og stirrede nu svimmel ned i dets Dyb. Og der var saa sandt Afgrunde nok foruden.

Kongen blev mørkere for hver Gang, han kom, syntes hun... koldere og koldere imod hende. Og hun skjalv for den Tanke, at det vilde komme til et Brud; han havde allerede slaaet paa, at han maaske blev nødt til at rejse over til Hæren.., ganske ligegyldigt havde han sagt det, som var det ham om at gøre at understrege, hvor let han kunde forlade hende, hvor liden Vægt han lagde paa hendes Kærlighed. Og hvad skulde hun gøre, om han brød? Hun var jo som en Kanariefugl i Bur, den kan længes ud, men følger den sin Lyst og flyver ud mellem Løvet, da maa den forkomme af Sult og Kulde. Hun maatte blot bede til, at Buret holdt...

Det skete ikke sjældent heller, at Kongen udeblev paa de Dage, hvor hun ventede ham, saa hun gik om i Uro og følte sig ganske forladt.

Han undveg hendes Spørgsmaal, snakkede om Vejr og Vind... rigtig grusomt straffede han hende, fordi hun havde udtalt sig aabent og oprørsk og krænket ham i hans kongelige Værdighed.

Dette bragte Fru Dannemand nærmere til Moderen, end hun kunde mindes, hun havde været i sit Liv. Hun klyngede sig til disse to... Moderen, der havde bragt hende til Verden, og Barnet, hun bar under sit Hjerte. Og hun gik hver Dag hjem i Elefantgade paa en Tid, da Faderen var paa Holmen; hun klædte sig tarveligt og skjulte sit Ansigt med et Slør, saa kunde hun jo gaa paa Gaden saa trygt som nogen Borgerkone. Rundt i Nyboder færdedes hun, og syntes der faldt Ro over hende her i de trange, snavsede Gader, hvor Ænderne snadrede mellem de lave Huse, og Minderne nynnede for hende overalt.

En Dag faldt det hende ind at gaa ind til gamle Else Espens, som endnu holdt sig i sin Stol, men hvis Aand gled mere og mere ud i det store Mørke. Hun gik ind og sagde Goddag som en gammel Kending, og hun slog Sløret til Side, for hun vilde se, om den gamle huskede hende.

Men Else Espens kendte hende ikke. Den gamle stirrede længe paa hende, og saa fandt hun et gammelt Minde frem:

„Hvordan er det?“ sagde hun og pustede af sit trange Bryst, „er det ikke Madam Andersen inde fra Klareboderne?“

„Jo," sagde Fru Dannemand og smilte, „det er Madam Andersen fra Klareboderne."

Og dette indgav hende en Tanke; hun skaffede sig gennem Moderen at vide, hvor der boede Smaakaarsfolk i Nyboder, som sad særlig trangt i det nu under Dyrtiden; dér gik hun saa rundt og snakkede med Konerne og kaldte sig Madam Andersen og efterlod sig milde Gaver. Og det ligesom lindrede hende at vide, at medens Holmens Mænd nu stod og arbejdede knurrende derude paa Værfterne og maaske drillede og haanede Morten Rafsted, fordi han var Kongens Svigerfader og mæskede sig for deres Skatter... saa sad nu Konerne herhjemme med Favnen fuld af uanet Velstand og nedbad Himlens Velsignelse over Madam Andersen fra Klareboderne... over Kongens foragtede Mætresse, som vældede sig i Overflod for sine Blodpenge...

Siden, da disse Ture blev hende for besværlige, slap hun dog ikke Barndomshjemmet af sine Tanker. Hun levede i og drømte om de fjerne Dage, da hun levede sine lykkeligste Dage mellem de pjaltede Nybodersunger; saa mange glemte Smaatræk randt hende i Hu... som hin Dag, da hun første Gang rejste sig paa Tæerne og opdagede, at hun kunde kigge hen over det umalede Plankebords furede Plade; hvor havde hun ikke været stolt og glad.

Og hun fandt paa en ny Sysselsættelse; hun sad og tegnede en Plan over Haven, saaledes

som hun vilde have lavet den om, naar det blev Foraar igen. Roser skulde der være, og Krusemynte, Timian og Lavendel... alle de Blomster, som Nyboders Gader havde Navn efter. Og de skulde vokse i Bede, akkurat, som Gaderne laa derhjemme, saa det blev et helt Nyboderskort ... saa Duften kunde bølge hjemligt om hende og minde hende. For hun huskede nu, at da hun var lille, syntes hun altid, der lugtede i hver Gade af den Blomst, som havde givet den Navn.

„Se, Frederik," sagde hun en Dag, da Kongen var der, „se, bliver det ikke morsomt?"

Og hun tænkte ved sig selv: nu klapper Frederik mig paa Haaret og siger: Haa, haa, haa, ja, du er en god, lille Pige, det er rigtig kønt af dig, at du hænger ved dit Barndomshjem.

Men Kongen saa blot flygtigt paa det og sagde gnavent:

„Naa ja, det kan jo være meget godt; men hvorfor skal det nu laves om igen alt sammen? Det er jo meget pænt, som det er."

„Jeg véd ikke," sagde Fru Dannemand. „Maaske er det, fordi jeg skal have et Barn; saa er det vel ikke saa unaturligt, at Længslen vaagner efter Hjemmet."

„Saa?" sagde Kongen kort. „Jeg mente ellers, dit Hjem var her."

„Det kunde være det," sagde Fru Dannemand. Og hun tilføjede sagte: „Men jeg føler mig i

Grunden mest som paa Gæstgiveri. . . eller nærmere som et Tyende, der kan siges op."

„Haa, haa," lo Kongen ondt, „Overhofsovekammerpige, hvad? Jeg véd ellers ikke andet, end at du har det som en Prinsesse."

„Netop," sagde Fru Dannemand. „Jeg lever som en Prinsesse og er dog ikke andet end et Fruentimmer, du holder; hvordan skulde jeg føle mig hjemme her, naar du slet ikke gør noget for at beskytte mig? Hvis du holdt af mig, vilde du vel sørge for, at jeg var en ærlig Kone og ikke en Hore."

„Bendte," sagde Kongen forbitret og stampede i Gulvet.

„Ja, det kan ikke hjælpe," sagde hun. „Jeg er ikke andet end en Hore. Folk peger Fingre ad mig og raaber det efter mig paa Gaden."

Kongen havde rejst sig og stod og stirrede paa hende uden at sige et Ord, og Fru Dannemand sad længe tavs med Ansigtet gemt i sine Hænder. Saa sagde hun paa én Gang blødt og stille:

„Frederik. . . naar jeg nu beder dig saa meget, vil du saa. . . kunde du ikke gifte dig med mig? Saadan til venstre Haand. . . Jeg véd da, at din Tipoldefader. . ."

Frederik den Sjette blev ganske hvid i sit Ansigt og knugede Haanden om sin Sabel.

„Gifte mig med dig?" raabte han. „Jeg tror, Dælen rider dig. . . véd du maaske ikke, at jeg

er Kirkens Ypperstepræst, og saa skulde jeg gøre mig skyldig i Bigami?"

„Jamen, Herregud, Frederik. . . det gør du jo da alligevel. hvad. Selv om jeg ikke er viet, saa er du jo dog Fader til mine Børn, saa to Koner har du jo da alligevel paa en Maade."

„Hvad behager?" sagde Kongen studsende og begyndte at gaa over Gulvet. Og han vilde lige til at le det hele bort og sige, at saamænd, det kunde hun jo have Ret i paa en Maade. Men saa slap det hende uforvarende ud af Munden:

„Og for den Sags Skyld kan du jo gerne have flere, hvad véd jeg?"

Saa stirrede han bare ondt paa hende igen, snurrede rundt paa Hælen og gik.

Han gik til Amalienborg, hvor han havde sat sin Hest ind, men steg ikke i Sadlen; uden at lægge Mærke til de bukkende Lakajer gik han op i Palæet, blev ved at vandre rundt i de tomme Gemakker, hvor Gardinerne var trukket for og alle Møblerne tildækkede.

Et Øjeblik efter kom Bülow sprængende paa en svedig Hest fra Frederiksberg. Han red lige til Toldbodvejen, hvor han fandt Fru Dannemand liggende paa Knæ foran en Sofa, badet i Taarer.

„Er Kongen ikke her?" spurgte han. „Deres Naade græder. . . véd han det allerede?"

„Véd hvilket?" spurgte hun angst. „Er der sket en Ulykke? Kongen er nylig gaaet herfra."

Og Bülow styrtede derfra uden Farvel. Han

traf Frederik den Sjette paa Amalienborg i Haven bag Palæet.

„Deres Majestæt," sagde han aandeløst. „Jeg kommer med Budskabet om en stor Ulykke... der har staaet et stort Slag ved Leipzig, det varede i tre Dage... Napoleon er blevet slaaet totalt."

Kongen blev staaende foran ham og stirrede paa ham uden noget som helst Udtryk i sine lyse Øjne.

„Naa," sagde han blot.

„Dermed er sagtens Napoleons Herredømme ude," sagde Bülow.

„Ja," sagde Kongen tonløst.

„Deres Majestæt," sagde Bülow, „hvad vil Deres Majestæt gribe til? Det gælder Norge... det gælder maaske alle Deres Riger."

„Ja," sagde Kongen og gav sig til at gaa, „det gør det vel."

Saa standsede han paa én Gang og sagde:

„Bülow... kommer der nogen hos Fru Dannemand, som kunde paavirke hende uheldigt... nogen med revolutionære Tendenser, mener jeg?"

„Det kan jeg ikke tænke," sagde Bülow studsende. „Har Deres Majestæt nogen Grund til at tro...?"

„Ja," sagde Kongen. „En er der. Hun er bleven gjort ganske forrykt."

„Hm," sagde Bülow grundende. „Major v. Cruse?"

„Snak," sagde Kongen. „Han er en Nar og en Kæltring, men en Officer er ikke revolutionær. Der maa være en anden."

Og han fortalte nu Bülow om den Forandring, der var foregaaet med hans lille Veninde, og de besynderlige Tanker, der plumpede ud af hende.

„Jeg tror Pinedød slet ikke længere, hun bryder sig om mig, Bülow... hun fortryder det hele. Det er, ligesom hun gaar og skammer sig over sin Fornemhed og vil smøge hele Fru Dannemand af sig for at blive Bendte Rafsted igen, hvad? Haa, haa... Men jeg kan ikke blive klog paa hende, for saa kunde hun jo sige til og gaa sin Vej, det var jo da ikke saa svært at skaffe hende en brav Mand af hendes Stand. Men véd du, hvad hun gjorde? Hun plagede mig min Sæl for, at jeg skulde gifte mig med hende... til venstre Haand, Bülow. Hun ligefrem læste mig Teksten, fordi jeg ikke gjorde hende til en ærlig Kone."

„Sagde hun det?" udbrød Bülow. „Saa er det Moderen."

„Madam Rafsted?"

„Det kan der ikke være nogen Tvivl om. Jeg burde maaske fortælle Deres Majestæt... Hun har gaaet og plapret om den hele Historie lige fra første Færd og gjort sig til mellem sine Sladdersøstre af den Højhed, Datteren var kommet i. Jeg véd, hun plejer ligefrem at kalde sig for Kongens Svigermoder."

„Haa, haa, haa," lo Frederik den Sjette, „siger hun virkelig det? Kongens Svigermoder, det er meget godt. Véd du hvad, Bülow, jeg kunde min

Sæl have Lyst til at snakke med den Svigermoder engang."

„Nogen god Indflydelse har hun aldrig haft paa Datteren," sagde Bülow alvorligt. „Jeg tror, hun lider af en Slags Storhedsvanvid; Deres Majestæt kan være overbevist om, at det er hende, der har været paa Spil."

„Saamænd," sagde Kongen. Gid det var saa vel, for hun er da til at flytte. „Hvordan er det med Manden... er det ikke Morten Rafsted, han hedder? Der var jo en Historie med Drukkenskab og den Slags... lidt Rapseri, tror jeg, hvad? Forhør paa Holmen, Bülow, og sig mig Besked i Aften."

Saa steg Kongen til Hest og gallopperede ad Frederiksberg til; det skulde altid gaa i en Fart for Frederik den Sjette, men i Dag red han, saa det var rent halsbrækkende baade for ham selv og andre; Borgerne fo'r til Side for ham og sagde til hinanden:

„Død og Kritte, som han saa gal ud af Øjnene; tro om Napoleon skulde være styrtet?"

Men Kongen havde glemt Nederlaget ved Leipzig, eller det var vel slet ikke endnu trængt ind til hans Bevidsthed.

Den næste Dag kom han uventet til Toldbodvej og traf ikke Fru Dannemand hjemme. Saa ventede han, og da hun omsider kom, sagde han:

„Naa, det var da rart, du endelig kom, lille

Pige; jeg har siddet her og ventet paa dig en halv Time."

Hun studsede over, saa venligt og muntert han talte; det var ellers det værste, han vidste, at vente; og nu efter det i Gaar...

„Jeg har været hjemme," sagde hun kort.

„Uf," sagde Kongen irriteret, „kan du ikke lade være med at bruge det Ord?"

Han gik tæt hen til hende og holdt hendes Blik fast under sit.

„Naa," sagde han, „hvad sagde saa Mutter til, at Kongen ikke vilde gifte sig med dig, haa, haa? Ja, se du nu dér, hvor rød du bliver, lille Pige, dér traf jeg nok lige i Prikken, hvad? Men nu skulde du saamænd se at blive fornuftig og ikke høre efter saadan noget Snak; du har jo altid før været en god lille Pige."

„Frederik," sagde Fru Dannemand, „der er noget i Vejen; sig mig hellere straks, hvad det er, du vil."

„Ja, vist er der noget i Vejen," sagde Kongen. „Napoleon er blevet slaaet ved Leipzig, saa nu varer det ikke længe, før det hele gaar ad Hekkenfeldt til."

„Aa, Napoleon," sagde hun utaalmodigt. „Hvad er det med m i g?"

„Naa, ja," sagde Kongen og satte sig, „det er nu egentlig mere din Moder, lille Pige. Du har slet ikke godt af at have hende saa nær inde paa Livet, hvad? Hun kan jo godt være en

meget brav Kone, men det er da alligevel noget dumt Tøjeri, hun gaar og propper i dig. Og saa er der jo Fatter, hvad? Ja, ham véd du da for Resten bedre Besked med end jeg."

„Hvad er der med Fader?" spurgte hun ængstelig.

„Ja, det er jo saadan det gamle," sagde Kongen mildt. „De er slet ikke rigtig fornøjet med ham paa Holmen, du. . . tror du ikke selv, han kunde have rigtig godt af at komme ud af hele det Svirelag, han sidder og supper i, hvad? Herregud, lad nu være med at tude. Det er jo bare til hans Bedste, og vi kunde jo forfremme ham, saadan at han fik det lidt mere behageligt paa sine gamle Dage."

„Frederik," sagde Fru Dannemand heftigt, „det er slet ikke det; du vil bare have dem af Vejen. . . du vil skille mig fra mit Hjem og de eneste Mennesker, jeg bryder mig om."

„Naa, naa, naa," sagde Kongen bistert, „jeg skulde da mene, at du ogsaa bryder dig om mig."

„Aa, dig. . ."

Fru Dannemand stod foran ham, ganske ude af sig selv, sitrende af Vrede og Angst.

„Frederik, du vover det ikke."

„Vover?" sagde Kongen hidsigt. „Haa, haa, saa jeg vover det ikke?"

„Du vover det ikke," sagde hun igen. „Og det siger jeg dig, Frederik, at tager du Moder

fra mig, saa gaar jeg fra dig lige med det samme, saa meget du véd det."

Kongen stod og blev rødere og rødere i Kammen.

„Gaar du fra mig?" sagde han. „Gaar du fra mig med min Dreng, siger du?"

„Aa, Dreng," sagde hun, uden mere at tænke over sine Ord. „Hvor skulde det blive til en Dreng? Du faar jo aldrig andet end Piger. . ."

„Bendte!" skreg Kongen og stampede i Gulvet. . . „Benedikte! Fru Dannemand!"

„Deres Majestæt!" sagde Fru Dannemand og nejede helt ned til Gulvet.

Saa gik hun og knaldede Døren i efter sig. Kongen tog et Glas fra Bordet, kylede det imod Væggen og fo'r ud af Døren, saa han nær havde væltet Mariane, Goldammen, der gav sig Mine af netop at ville banke paa.

Den Nat kom Veerne over Fru Dannemand, og ud paa Morgenen fødte hun en sund og velskabt Dreng. Men hun sendte ikke noget Bud til Kongen, og hun forbød baade Lægen og Pigerne at omtale det skete med et Ord. Og der gik tre Dage, uden at Kongen lod sig se. Fru Dannemand forstod, hvor dybt hun maatte have krænket ham, men hun angrede det ikke.

Da han paa den fjerde Dag endelig traadte ind i hendes Soveværelse, smilte han blot bedrøvet til hende, men viste slet ingen Forundring over at se hende ligge dér med en Glut ved

Brystet, og han sad lidt ved Sengen uden at sige noget; hun syntes ogsaa, han undgik hendes Blik.

„Naa ja," sagde han saa, „jeg hørte det jo først i Morges. Saa blev det altsaa alligevel en Dreng?"

„Ja," sagde Fru Dannemand. „Saa er du vel glad?"

Men det svarede Kongen ikke noget til.

„Har Lægen sladret?" spurgte hun.

„Ja," sagde Kongen. „Naturligvis."

Saa fo'r han pludselig op:

„Hvad skal nu ogsaa det Hemmelighedskræmmeri til? Du kunde gerne ha' sendt mig et Bud."

„Jeg tænkte saamænd ikke, du brød dig om det," sagde Fru Dannemand drillende. „Saadan som du opførte dig, da du var her sidst."

Hun mærkede godt, at han var vred, og at han søgte at beherske sig for at skaane hende; men det æggede hende bare yderligere. . . det var, som gled hun paa et Skraaplan, det lokkede hende uimodstaaeligt at hidse ham op, hun taalte ikke at se ham sidde dér saa kold og ligegyldig, og saarende Ord trængte sig paa og vilde siges.

„Jeg synes da heller ikke, du lader videre henrykt," sagde hun. „Er du virkelig ikke en Sumle glad?"

„Jeg véd ikke," sagde Kongen tungt. „For han lever sagtens ikke. . . „Jeg er nu én Gang født til Ulykke."

„Jo, du kan tro, han lever," sagde hun „Men du ser jo ikke engang paa ham... se dog, hvor stor og rask han er."

Hun rakte Drengen op imod Kongen, men han vendte Hovedet bort og gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden.

„Nej lad være," sagde han. Nu har jeg to Gange set min Søn, og hver Gang døde han kort efter; der er virkelig Ulykke ved al Ting, bare jeg ser paa det eller rører ved det..."

„Nej, véd du hvad Frederik, at du kan være saa overtroisk! Men det er jo heller slet ikke det; du bryder dig naturligvis slet ikke noget om Drengen, ikke mere end om mig. Louise og Augusta har du ikke engang spurgt efter..."

„Jeg var inde hos dem, før jeg gik herind," sagde Kongen.

Og han tilføjede lidt efter:

„Og selv om han ogsaa lever, hvad kan det saa nytte..."

„Nytte? Spørger du, hvad det kan nytte?"

Fru Dannemand rejste sig paa Albuen og stirrede næsten hadefuldt paa ham.

„Véd du, Frederik, jeg kunde ligefrem have Lyst til at slaa dig, saa hoven og egenkærlig er du... Tror du maaske ikke, jeg kan læse dine Tanker? Du bryder dig ikke om Drengen, bare fordi han er min... fordi han ikke kan følge dig paa Tronen. Og hvis du holdt af mig, vilde du

dog være saa glad ved ham, netop fordi du har faaet ham af mig..."

„Bendte!" sagde Kongen truende og rejste sig.

Men Fru Danuemand sansede ikke længere, hvad hun sagde.

„Aa ja, nu skal jeg vel have en Prædiken, hvad?" skreg hun. „Om dit hellige Kald og dine Pligter overfor dit Land, pyt! Jeg blæser paa dit Kald, og du bryder dig ikke en Snus om Landet selv, det er bare dig og dig og dig... For hvis du tænkte paa dine Riger, saa gjorde du vel mig til din Dronning, saa Tronen kunde være sikret i din Slægt, og sendte din Kone i et Kloster eller paa et Hospital... aa lad dog være med den Stampen, Frederik! Det er ligesom mit Hoved skulde sprænges! Og jeg vil have Lov til at tale ud nu... og du skal faa at se, han lever, Drengen her. Jeg er en Nyborspige, skal jeg sige dig, og ikke saadan en udmarvet, blodfattig, fyrstelig Svækling som den anden..."

Frederik den Sjette svarede ikke et Ord; men han stod og stirrede saadan paa hende, at hun blev angst og paa een Gang sank sammen i Graad.

„Frederik," sagde hun... Frederik... naar du dog bare i det mindste vilde skænde..."

Men han vendte sig og gik med lange Skridt mod Døren.

„Nej, men Frederik," klyngede hun... „gaa dog ikke saadan fra mig... vi har jo slet ikke faaet talt sammen om, hvad Drengen skal hedde..."

Han vendte sig og stod igen en Tid og stirrede paa hende; hans Pande var blaa, som vilde Blodet sprænge Aarerne.

„Se dog ikke saadan paa mig," sagde hun. „men sig mig, hvad jeg skal kalde din Dreng..."

„Frederik!" skreg Kongen. „Naturligvis!!"

Og saa fo'r han ud af Døren som skudt ud af en Kanon.

THEODOR EWALD

FRU DANNEMAND

ANDEN DEL

FREDERIK DEN 6TE SOM ÆLDRE

FRU DANNEMAND SOM ÆLDRE

INDHOLD

Første Kapitel: Maskerade.
Andet Kapitel: Madam Rafsted falder i Unaade.
Tredje Kapitel: Eros og Bachus.
Fjerde Kapitel: Madam Andersen i Sorø
Femte Kapitel: Et røbet Inkognito.
Sjette Kapitel: Intriger.
Syvende Kapitel: Intermezzo.
Ottende Kapitel: Og Eros lo.
Niende Kapitel: Drøm og Opvaagnen.
Tiende Kapitel: Et Vidne.
Ellevte Kapitel: Endnu et Vidne.
Tolvte Kapitel: Flygtningen.
Trettende Kapitel: Et Nederlag.
Fjortende Kapitel: Hjem til Svendborg.
Femtende Kapitel: Paa Christiansfeld.
Sekstende Kapitel: Forsoningen.
Syttende Kapitel: En Genganger.
Attende Kapitel: I Kamp med Skygger.
Nittende Kapitel: En Soirée.
Tyvende Kapitel: Prøvelsens Tid.
En og tyvende Kapitel: De sidste Aar.
To og tyvende Kapitel: To Kvinder.
Tre og tyvende Kapitel: I Enkestand.
Fire og tyvende Kapitel: Afslutning.

FØRSTE KAPITEL.

Maskerade.

Frederik den Sjette havde ikke for Skik at gaa og gemme paa sit Nag, naar det ikke netop drejede sig om Forsøg paa at svække hans Magt og omstyrte hans Trone; han blev ved at komme paa Toldbodvejen som sædvanlig, tre Gange om Ugen, og han prøvede hver Gang paa at slaa ind i den gamle Tone; men hans Tilnærmelser prellede af paa Fru Dannemands tilbageholdne Ro; hendes Hjerte var blevet koldt imod ham, han var bleven hende ligegyldig, han havde ikke længere nogen Magt over hendes Sind.

Og det pinte ham, for han længtes efter hende; hun var nu i sin Trods smukkere end nogen Sinde; han havde selv fundet det rette Udtryk for den Forandring, hun var undergaaet, da han sagde til Bülow: Hun har smøget Fru Dannemand af sig, for at blive Bendte Rafsted igen. Men netop derved blev hun end mere fristende og æggende for ham. Han overvældede hende med Gaver, men hendes Tak var kølig som hendes Blik; hendes Kærtegn var tvungne, de følte ikke mere nogen Glæde i hinandens Favn.

Og saa begyndte hun at stille ganske urimelige Krav til ham; det var, som om han nu, da hun følte sig skuffet i sin Kærlighed, vilde udnytte Forholdet til det yderste, skaffe sig saa store materielle Fordele, som bare muligt; og det kom til idelige Sammenstød, hvor megen Umage Kongen gjorde sig for i det mindste at bevare Skinnet. . .

„Lille Pige, lille Pige," sagde han en Dag. . . „hvorfor kan det ikke blive imellem os, som det var før? Kan du slet ikke huske. . .? Nu sidder du dér, er det ikke ligesom jeg ser dig den Gang i Bagsværd, hvad? Jeg tror nu min Sæl ogsaa du bliver yngre og yngre; og du var nu forfærdelig sød den Gang, Bendte, saa hyggelig og kælen, og saadan et Humør, du havde!"

„Ja," sagde Fru Dannemand, „den Gavg skulde du ladet mig være, saa havde jeg vel ikke været

ødelagt nu; men jeg var jo ikke andet end et Barn, da du tog mig. . ."

„Naa, naa," sagde Kongen. . . „tog jeg dig, saa var du heller slet ikke saa ked af at lade dig tage, haa, haa. . ."

„Aa," sagde hun. . . „naar man er seksten Aar! Og saa var du jo Kongen. Det troede jeg da; men havde jeg vidst, hvor langt fra kongeligt, du vilde behandle mig, saa. . ."

„Hvad behager?" fo'r Kongen op. „Da skulde jeg mene, du faar alting, bare du peger. . . skønt Gud skal vide, jeg maa vende hver Skilling, før jeg giver den ud. . ."

„Naa ja," sagde hun haanligt. . . „hvad er der saa ved en Konge, naar han ikke er rig? Men for Resten véd jeg ikke, hvad det vilde koste dig at gifte dig med mig. Du skammede dig ikke for at lokke et Barn, saa kunde du vel ogsaa staa ved, hvad du har gjort."

„Jeg synes, jeg gør det, Bendte," sagde Kongen. „Selv om jeg ikke kan bryde Loven."

„Loven," vrængede Fru Dannemand. „Naa ja, hvad er saa hele din Magt? Du er Enevoldskonge, og der er ikke andre Love end dem, du giver, saa hvis du bare vilde, sad jeg ikke her til Spot for alle og enhver. Har du set den skønne Plakat, der var klistret op paa Gadehjørnerne i Morges?"

„Hvad for noget?" fo'r Kongen op. „En Plakat? Det har Bagger ikke nævnet med et Ord. . ."

„Nej, hvorfor skulde han det? Det kan jo være dig lige meget, om Folk fornærmer mig eller ikke; Politidirektøren forelægger vel ikke dig andet end Statssager. . . For Resten angik det nu ogsaa dig; det var holdt som en Kundgørelse, at du formedelst de daarlige Tider vilde give Adjudanterne en Benefice paa Teatret; der skulde opføres „Vejen til Ødelæggelse“ eller „Fanden er løs“ og derefter en Solo af Fru Dannemand. . .“

„Haa, haa. . . det er vel ikke andet end en kaad Studiosus, der har været paa Spil; men Bagger skulde nu alligevel have meldt det. Men jeg kan da ikke gøre ved. . .“

„Ikke sandt? Du kunde vel sætte mig saa højt, at ingen vovede at røre mig. Dig skal Folk nok vogte sig for at gøre noget imod, fordi saa sætter du dem i Taarnet. Men jeg sidder her ene mellem mine Piger. . . det ender med, at Pøbelen slaar Døren ind en Dag og slæber mig gennem Skarnet.“

„Nej, véd du nu hvad, Bendte! Du sidder jo da her i min Hovedstad, midt imellem Soldater og Politi, og Borgerne er skam loyale. . .“

„Borgerne, ja. . . Men tror du, en Flok drukne Matroser er loyale? Du véd ikke, hvor Fader døjer paa Holmen, saadan som de snakker om mig. Du kunde da i det mindste give mig nogle Lakajer, saa jeg ikke var forsvarsløs, om de skulde gaa galt.“

„Herregud, lille Bendte,“ sagde Kongen sørg-

modigt. „Dengang ude i Bagsværd var du saamænd glad for lidt. Jeg er bange for, at al denne Hurlumhej herinde rent har spoleret dig for mig.“

„Ja, jeg morer mig saamænd ikke herinde,“ sagde Fru Dannemand. „Kan det gøre dig nogen Glæde, skal jeg saamænd gerne flytte ud til Bagsværd igen.“

„Vilde du virkelig?“ sagde Kongen glad. „Vi kunde maaske faa Smedens Hus til Køb, hvad? Det kunde være rigtig rart, lille Pige, dér er dog nogen af vore bedste Minder. . . Men saa blev det vel ikke som i de gode gamle Dage alligevel, hvad?“

„Nej, naturligvis,“ sagde Fru Dannemand koldt. „Man bliver jo ikke saadan ved at være den samme. . . Og du tænker dig da heller ikke, at vi kunde rummes i den Smule Hus nu, med alle de Børn og Tjenerskab; du kunde ogsaa gerne bygge mig et lille Slot, det vilde være meget bedre for Børnene om Sommeren.“

Kongen blev ved at se med sine farveløse, stive Øjne paa hende, og det skjalv om hans Mund, som var han paa Nippet til at briste i Graad; hvad vilde han ikke have givet til i dette Øjeblik, at han kunde have givet hende al den Herlighed, hendes forfængelige lille Hjærte tørstede efter. . . saadan som han længtes! Han syntes aldrig, han havde været saa forelsket i hende som nu; og saa var det hele saa umuligt, ganske umuligt. . .

„Uf," sagde Fru Dannemand og trak Sjalet tættere sammen om sit Bryst. „Det er da ogsaa de evige Penge; var du endda rig, saa det hele ikke blev saa smaat; jeg tænker, der er mange Grosserere, der ofrer mere paa deres Kærester end du."

„Herregud, lille Bendte," sagde Kongen tungt . . . „jeg k a n jo ikke; véd du hvad, jeg vilde saamænd forleden laane 70,000 Rigsdaler i Hamburg, men tror du ikke, Jøderne forlangte alle Kronjuvelerne i Pant. . ."

„Ja," sagde Fru Dannemand haardt. „Saadan er det."

Hun sad lidt og saa paa ham. . . saa gammel han efterhaanden var kommen til at se ud, og saa grim han var med de lyse Øjne og det farveløse Haar, naar han saadan sank hen i Slaphed og Sløvhed. Hun fik et Øjeblik ondt af ham; men saa syntes det hende paa én Gang helt ubegribeligt, at hun nogen Sinde kunde have holdt af ham. . . at hun havde indbildt sig, at han ejede hendes Hjerte, denne trætte Gamling, som kunde være hendes Fader. . . og det syntes hende en Skam, at hun havde hvilet i hans Favn. . . helt umuligt var det, om dette skulde blive ved. . .

Og hun gabede og rejste sig.

„Naa," sagde hun og gik mod Døren. . . „Nu er Klokken nok snart mange."

„Ja," sagde Frederik den Sjette og saa op paa

hende med et Glimt i Øjet. „Det er nok bedst, vi kommer til Køjs."

„Nej, ikke i Aften," sagde hun. „Jeg er træt. Godnat."

Hun nikkede blot og gik; han hørte, at hun drejede Nøglen om; og han blev siddende dér, sammensunken, og stirrede paa Døren, der havde lukket sig efter hende. . .

Saadan gik det bestandig nu! men Kongen blev alligevel ved med at komme; han mindedes, hvor god Bendte altid havde været, og han syntes, det var rent utænkeligt, at hun for Alvor vilde svigte ham. For nu saa det saa truende ud paa alle Kanter, at det syntes at gaa mod Enden med hans Magt.

Den danske Hjælpehær, som førtes af Kongens Svoger, Prins Friedrich af Hessen, havde fulgt Marchal Davoust frem gennem Mecklenburg, men da Napoleon blev slaaet, maatte den trække sig tilbage mod Hamburg; dér lod Davoust sine Forbundsfæller i Stikken, og Danskerne var nær blevet omringede; det lykkedes dem at sejre ved Boden, ved Sehested slog de sig igennem Fjendernes Rækker og kastede sig ind i Rendsborg; men det var jo kun Galgenfrist. . .

Og under alt dette voksede Ophidselsen i København; det var efter Haanden ikke saa stort bevendt med Borgernes Loyalitet, om end det mest gik ud over Kongens Omgivelser; Uroligheder hørte til Dagens Orden, de forhadte „røde

Fjer" vovede ikke at vise sig paa Gaden; Adjudanterne vovede sig kun ud i civil Dragt, og endda var flere af dem Genstand for Overlast; Bülow maatte en Dag flygte ind paa Amalienborg, forfulgt af en hujende Pøbel. Og der udkom flere Skandaleskrifter, som aabenlyst tog Sigte paa Kongen selv.

Frederik den Sjette lod ikke til at være knækket af Modgangen, han levede tvært imod op igen og anlagde sit gamle forcerede Væsen, der skuffede de fleste; kun naar han blev alene med Bülow, og de mødte hinandens Blik, slappedes de begge for et Nu, Skyggen faldt over dem, og den ene tænkte om den anden: Hvor det har taget paa ham, hvor dybt han i Virkeligheden er ramt, og hvor han skjuler det godt. . .

Men de talte ugerne om det frygtelige, som var sket og kunde ventes; det var som en hemme-Brøde, der bandt dem sammen, en dulgt Skyldbevidsthed, der skulde døves; og der blev drukket stærkt og skæmtet drøjt og danset. . .

En Dag kom Frederik den Sjette op til Fru Dannemand og sagde lystigt:

„Hør, lille Fru Dannemand, hvad kan det nytte, vi gaar her alle sammen og hænger med Næbbet? Lad os more os, saa længe vi kan. . . hvad siger du om et lille Maskebal, hvad? Den Slags morede min Fader saa meget, men nu kan vi jo ikke mere have saadan noget ved Hoffet, fordi min Kone er saa svag; saa naar jeg vil

more mig, har jeg jo ikke andet Hof end det her, hvad? Haa, haa. . .“

Og Fru Dannemand blev ganske ivrig efter at faa det sat igennem; for ogsaa hun havde jo Tanker, der gerne vilde døves, og helt velgørende var det for dem begge engang igen at kunne være optagne af det samme; det blev som en Vaabenstilstand mellem disse to. . . som to store Børn sad de og drøftede Enkeltheder i Arrangementet, og hvad de vilde have paa.

„Véd du hvad,“ sagde Fru Dannemand, som lige havde læst Oelenschlägers Aladdin og fundet Helten temmelig fersk, medens hans frygtelige Fjende havde fyldt hende med gispende Beundring. . . „jeg synes, du skulde være Noureddin, det vilde da være noget nyt.“

„Noureddin?“ sagde Kongen, som ikke gerne læste andet end krigshistoriske Skrifter, naar han kunde slippe. „Hvad var det for en Kumpan?“

„Gud, det er jo Troldmanden i Aladdin,“ sagde Fru Dannemand. „Den af Oehlenschläger, den skulde du virkelig tage og læse; den er noget af det magnifiqueste.“

„Haa, haa,“ lo Kongen. . . „ja det var jo slet ikke saa lidt. Men Poesi og den Slags kommer du nu til at tage dig af, og du læser jo aldrig for mig mere. . . Det kunde for Resten være meget kønt, om du klædte dig som Danmarks Genius, hvad?“

„Nej, saa vil jeg da hellere være Norges," sagde hun og blev rød. „Dér stammer Fader jo fra. Eller ogsaa kunde jeg bare være Jente; de har saadan nogen kønne Nationaldragter dér oppe. Og saa kunde du jo være Christan den Fjerde."

„Nej, det gaar Pinedød ikke an," lo Kongen. „Jeg er jo ikke større, end at jeg kunde stikke i et af hans Bukseben, haa, haa. . . men jeg kunde jo ogsaa være en norsk Bondeknøs, hvad? Saadan en lille Komedie tror jeg da nok, jeg kunde spille; det skal blive rigtig morsomt. . . eller synes du, jeg hellere skulde være Cæsar, hvad? Han var ikke videre stor saadan af Corpus; og Snydeskaftet har jeg da, haa, haa. . . men saa skulde du være Sejrens Gudinde og sætte en Krans paa Hovedet af mig; synes du ikke, en Laurbærkrans kunde klæ' mig, hvad? Haa, haa. . ."

Han saa saadan paa hende, at hun rigtig forstod, hvilken bitter Ironi der laa bag hans Ord, hvor frygtelig en Fortvivlelse der ulmede under hans løsslupne Lystighed. Og de tog begge Øjnene til sig og pludrede videre; for man maa ikke standse og tænke efter, naar man vil danse Kankan paa Afgrundens Rand; Masken i det mindste maa grine og larme, er end Ansigtet bag den aldrig saa fortrukket af Smerte.

Samme Eftermiddag indfandt Major von Cruse sig, og denne Gang havde han virkelig faaet Brev fra Grev Vargas de Bedemar og mødte med Posen fuldt af Nyt. Maltheserridderen havde

nu fuldendt sin Undersøgelse og overgivet Norges Statholder, Prins Christian Frederik, et udførligt Forslag til en Reformation af Kongsbergværket. Men han tænkte aldeles ikke paa at vende hjem; han havde en høj Stjærne hos Statholderen og var selv ganske indtaget i den aandrige, besnærende Prins.

„Og maaske venter der ham en stor og glorværdig Fremtid," sagde Majoren... „der gaar ialt Fald visse Rygter, som synes at have noget paa sig; naturligvis bliver vi nødt til at afstaa Norge til Karl Johan, men Nordmændene gaar aldrig godvilligt under svensk Herredømme, og de nærer Ringeagt for Tronfølgerens Person..."

„Hvordan er han egentlig, Karl Johan?" spurgte Fru Dannemand hen i Vejret, blot for at skjule den Forvirring, der altid greb hende, naar Majoren bragte Grev Vargas paa Tale. „Han maa dog alligevel være en betydelig Mand?"

„Bah," sagde Majoren... „en Lykkeridder, en hul Bro'r. „Véd De, hvordan han vandt Svenskerne for sig, min Naadige? Han sendte et stort Oliemaleri derop med Gemalinden og de dejlige Børn paa, ha, ha... og Svenskerne blev straks charmerede. Naa, men saa forraadte han jo Kejseren... forraadte ham plumpt, man mærkede straks hans tarvelige Ekstraction. Jeg havde en Gang den Lykke at gøre Marechal Davoust's Bekendtskab i Paris... De véd, Prinsen af Eckmühl;

han kaldte altid Bernadotte for Landsbybarberen, *ce barbier de village,* ha, ha."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand smilende... „det lader jo til, at han er dygtig i sin Profession, siden han vil barbere Danmark saa grundigt."

„Bravo!" raabte Majoren og klappede lydløst i sine Hænder. „Det sagde Deres Naade superbt; jeg skal drage Omsorg for, at denne Aandrighed bliver bragt i Cirkulation."

Han iagttog hende uafladeligt, hans stikkende Blik veg ikke fra hendes Ansigt, hendes hastige Aandedrag, den næsten usporlige Bæven; hendes Stemme, hendes echafferede Udseende, intet undgik hans Opmærksomhed. Han lurede paa hende som Slangen paa sit Bytte, og han var bristefærdig af Utaalmodighed. Den Tanke, at hans Datter Cathrine skulde fortrænge Fru Dannemand i Kong Frederiks Gunst, var blevet hans fikse Idé; han havde sat sig i Hovedet, at denne lille tarvelige Mætresse var den eneste Hindring for hans ærgerrige Planer, og nu vidste han, at Forholdet var kølnet, der gik vilde Rygter om forestaaende Brud, og hans fine Næse vejrede Sandheden... Endnu i Morges havde han sagt til sin Datter: Vi maa saagu smede, mens Jærnet er varmt, min Putte! — Og med sit uforlignelige skarpe Vid havde Putten svaret: Medens Kongen er kold, mener du, Papa! — Aa, havde han bare den fordømte Grev Vargas her nede nu, da den mindste Uforsigtighed kunde fremskynde Katastrofen...

„For Resten," fortsatte han, „saa er nu Prins Christian Frederik nu unter uns gesagt ogsaa noget af en hul Bro'r. . . ja, det tør jeg jo nok sige her, De véd, Kongen ynder ham ikke. Og det hedder sig, at han er designeret til den svenske Trone, han er blevet Folkets Afgud efter Christian Augusts Død; jeg har hørt, at Hans kongelige Højhed eventuelt vil antage Navnet Oluf den Fjerde. . . det er ikke mærkeligt, at vor Ven, Grev Vargas, nok ønsker at opleve dette nordiske Eventyr. . ."

Majoren nød det ganske lille Sæt, det gav i Fru Dannemand, da han saa uventet atter nævnede Malthesserridderens Navn, og nu lod han pludselig den Bombe springe, han saa betænksomt havde gemt til sidst:

„Det er jo ogsaa forklarligt, at Grev Vargas føler sig tiltrukket af Prinsens Person; den ene Charlatan søger den anden. . . For ikke sandt, naar vi skal tale oprigtigt, disse spanske Emigranter. . . der er og bliver dog noget suspekt ved deres Person; jeg hører, at Videnskabsmændene ikke regner hans mineralogiske Sysler for andet end Dilettanteri; og saa disse smagløse, frivole Elskovshistorier. . . mener De ikke ogsaa, min Naadige? En Charmeur, Gud bevares, men hul, falsk. . . Skum. . ."

Majoren smækkede med Læberne og lænede sig tilbage i Stolen, sikker paa sin Triumf. Men den ventede Eksplosion udeblev ganske, Fru

Dannemand fo'r ikke op og gav sig ingen Blottelse; hun saa roligt smilende paa Majoren og sagde:

„Véd De, Major, i næste Uge skal vi have Maskerade; De maa endelig komme med."

„Hvad behager?" stammede Majoren forbløffet. „Jeg mener. . . jeg takker Deres Naade. . . Maskerade? Ser man det, i disse Tider; jeg troede, at Hans Majestæt er saa optaget af Fredsforhandlingerne, Udsigterne er dog ikke lyse. . ."

„Hr. Major," sagde Fru Dannemand og truede ad ham med Fingeren. . . „er De gammel Officer og kritiserer Hans Majestæt? Véd De hvad, jeg har en udmærket Idé til Dem; De skal være Slavehandler, De er jo korpulent. . . jeg kan se Dem for mig, siddende med korslagte Ben og dampende paa en tyrkisk Pibe, i Kaftan og Turban; jeg er sikker paa, at det vilde klæde Dem. Og Deres Datter som en stakkels Handelsvare ved Deres Fødder, De véd, saadan med udslaget Haar og ikke noget videre paa; hun er jo saa henrivende. . . De maa i alt Fald anspænde Deres Fantasi, denne Fest skal være noget aldeles ekstra."

Majoren sad fuldstændig konfus og bed i sin ene Handske; han havde ingen Anelse om, at han var i den Grad gennemskuet, komplet forraadt, saa havde han altsaa ikke mere at gøre her, den lille Dronning havde overrumplet ham totalt og slaaet ham med hans egne Vaaben. . .

Han stirrede hadefuldt paa hende og tænkte, at dette skulde hun faa betalt; han skulde sandelig

ikke skaane hende, den Dag hun blev styrtet; saadan vilde det jo gaa hende før eller senere, hovmodig og uforsigtig som hun var; aller lettest vilde det maaske gaa, naar hun blev overladt til sig selv; og ret betænkt stod han sig jo ogsaa bedst ved at holde sig uden for det hele, saa han umistænkt kunde træde til og plukke den modne Frugt, naar Tidens Fylde kom.

Han mumlede noget om, at han næppe var i Byen til den Tid, han vilde ganske sikkert være ude af Stand til at komme; saa tog han Afsked og svor i sit stille Sind, at han ikke mere vilde sætte sine Ben i dette Hus, ikke før Luften var ren. Og han stampede i Fortovets Sten ved Tanken om, at dette intrigante, tvivlsomme Fruentimmer bredte sig i de Saloner, som retmæssig tilkom hans Cathrine; han var virkelig naaet til den Overbevisning, at Fru Dannemand ganske lumpent bestjal ham, mæskede sig paa de frodige Græsgange, som ene grønnedes for, at hans eneste Lam kunde trives. . .

Hans Datter var gaaet ud, da han kom hjem, og han kunde ikke holde ud at være ene, saa ophidset som han var. Han trængte til at kaste sig ud i en Lidenskab, der kunde døve, til at spille og drikke; og det faldt ham ind at gaa til Rømeling, som var den eneste af Kongens Adjudanter, han stod paa god Fod med. Rømeling var ikke kræsen i Valget af sine Venner.

Rømeling boede dengang i Gjethuset paa Kon-

gens Nytorv, hvor han bestandig holdt aabent Hus for enhver, der lod Fiolen sørge og kunde drikke og spille højt, hvad Tid paa Døgnet det saa var. Han havde en fortræffelig Rhinskvin i sin Kælder og spillede en meget munter Bazet; desuden havde han en Egenskab, som tiltalte Major v. Cruse overordentligt: han var saa meget Grandseigneur, at han nødig vandt fra sine Gæster, hvorfor Majoren aldrig spillede med ham uden i hans eget Hjem; det skaffede ham en behagelig fast Indtægt, og han plejede selv at sige til sin Datter: Jeg tror saagu, jeg gaar hen til Rømeling efter noget Havre til min Hest.

Men i Dag kom der ingen Rhinskvin paa Bordet; Rømeling var just ved at gøre Toilette for at begive sig til Kongens Taffel, og Majoren vilde netop til at gaa igen, da Grethe Lystrup svansede ind gennem Stuen og forsvandt i Rømelings Sovegemak; saa blev han af Nysgerrighed; han kendte Generaladjudantens gode Smag og havde nok Lyst til at komme en af den store Feinschmeckers Lækkerbidskener paa nærmere Hold. Ventetiden fordrev han med at se ud paa Torvet, hvor mægtige Snedynger hobede sig op til stort Besvær for Vogne og Fodgængere; og da Rømeling og Jomfru Lystrup traadte ind, raabte han muntert:

„Det er virkelig en charmant Idé af Dem, min kære Rømeling! De behøver ikke at rejse til Schweiz, De har arrangeret det mest henrivende

Alpeparti lige nedenfor Deres Vinduer. Bare Borgerne vilde paaskønne det sublime i Deres Invention; men oprigtig talt. . . se engang paa den værdige Næringsdrivende dér, som har maattet kaste sig ind mellem Snebjergene for ikke at blive kørt ned; efter Udtrykket i hans Ansigt skulde jeg næsten tro, han tillader sig at bande."

„Ja," lo Rømeling. „Saadan er Plebs; der er ingen Sans for Naturskønhed i de inferiøre Klasser."

„Og véd De hvad?" sagde Grethe Lystrup, „har De hørt, hvad Folk siger? De kalder Snedriverne for Rømelings Batterier."

„Ja," sagde Rømeling og trak paa Skuldrene, „lader jeg Sneen køre væk, klager Bønderne over, at de ikke kan komme frem med deres Slæder; og lader jeg den blive liggende, bander Hr. Sørensen over, at han faar vaade Fødder. Det er nu engang saaledes med det civile Rak."

„Vil Du nu se, Du dyr dig," sagde Grethe Lystrup og kneb ham i Øreflippen. „Du er et rigtig Uhyre, og hvis du ikke snart faar gjort ryddelig paa Torvet, kommer jeg ikke til dig, før du giver mig en Karet. For Resten kunde du gerne præsentere mig for denne Herre."

„Paa ingen Maade," sagde Rømeling og bukkede ironisk. „Etiketten kræver, at jeg forestiller ham for Dig. Maa jeg anbefale Dig Major von Cruse, hvis Du en Dag skulde finde min Champagne for tør; Majoren holder af søde Mærker.

Jomfru Margarita Lystrup, Hr. Major. Veteranen blandt de Hunner, som hærger Gjethusets Stepper."

„Er Du rasende?" sagde Grethe Lystrup. „Du véd, at hvis Du vil nappes med mig, gør jeg Dig baade til Veteran og Invalid, inden Du faar talt til tyve. Op med Champagnen, gamle Hanrej, saa Majoren kan dømme, om jeg ikke har Ret i, at den er for *sec.*"

Men Rømeling havde ikke Tid, han var allerede forsinket; og de fulgtes alle tre skæmtende ned i Porten, hvor Ordonansen stod med hans Hest.

„*Mille adrieus,*" sagde han og svang sig i Sadlen. „Kom i Aften, hvis De gider, Major, og tag en Houris med, saa vi kan faa os et lille *partie en quatre.*"

Han kyssede paa Fingeren ad Grethe Lystrup og sprængte et Øjeblik efter hen over Torvet, hvor han forsvandt om ad Østergade.

„Se saa, min Naadige," sagde Majoren. „Nu er Valpladsen min. Jeg haaber, De tillader mig at følge Dem hjem?"

„Ja, det kunde De vist lide," sagde hun. „Men De kan tro nej; jeg har Haner nok i Kurven, og De skal have Lov til at gætte en Tid endnu paa, hvor jeg bor. Men jeg skal hen til en Ven i Klareboderne, og hvis De vil følge mig derhen, er De sød. Men det er jo temmelig lyst. . . er De ikke bange for Deres Rygte?"

„Bah!" sagde Majoren. Jeg vilde ønske, jeg

mødte alle mine Venner, og de vovede bare saa meget som at trække paa et Øjenbryn; jeg er i et overordentligt aggressivt Humør og capabel til at trække fra Læderet for mindre."

„Gud, hvor De er grinagtig," sagde Grethe Lystrup. „Jeg kunde have Lyst til at give Dem en at svale Deres Blod paa. Min Ven har nogen Meninger, der kunde faa Haarene til at rejse sig paa Deres Hoved, hvis de havde nogen, ha, ha! Bare han ser en Uniform, bliver han som en Tyr for en rød Klud."

„Top!" sagde Majoren. „Jeg sværmer for Originaler; tør jeg spørge, om Deres Ven ogsaa nærer Aversion mod Vin, i saa Fald kunde vi maaske selv medføre den nødvendige Ammunition."

„Tag Kløerne til Dem," sagde Grethe Lystrup. „I Dag er det mig, der gi'r. Han er bare Student og fattig som en Lus; jeg vil forberede Dem paa, at De skal helt op i et Hummer under Taget."

„*Tant mieux,*" lo Majoren. „En Officer har aldrig noget imod at avancere til de højeste Grader."

„Vent saa her, mens jeg smutter ind hos Købmanden," sagde hun. „Jeg tror, jeg tager Cognac, hvad? Den kradser saa dejligt, og Vin gør bare Jens sentimental."

Lidt efter klatrede de op ad en Bagtrappe i Klareboderne, hvor Grethe Lystrup standsede ved en Dør, der var saa utæt, at hun kunde bøje sig ned og kigge ind gennem en Sprække.

„Se," sagde hun og brast i Latter. „Det er mageløst; buk Dem ned og se selv, Major. Han ligger i Sengen med Støvlerne paa og sover som en Sten."

„Hm," sagde Majoren og kiggede interesseret. „Det forekommer mig, at der staar en Flaske og holder Vagt ved hans Hovedgærde; vi gør vist bedst i at retirere os og ikke rive ham brutalt ud af hans Studier."

„Den er bare halvt tømt," sagde hun. „Saa har han været i Gang med Juraen i Dag, det sætter ham altid i daarligt Humør. Men nu skal han have en Krigssang, saa skal De bare se, hvor han bliver vaagen."

Hun gav sig til at tromme Tappenstregen med knyttede Hænder paa Dørfyldningen; og et Øjeblik efter hørte de et Gisp derinde; Jens Iversen gned sine Øjne og strakte sig, saa Sengen knagede.

„Hah!" raabte han. „Hold op med de Helvedes Toner! Hvem er det, som forstyrrer Minervas Søn i hans Gransken med Tyrannens afskyelige Lirumlarum? Apage Satanas. . . kommer du for at slæbe mig i Gældsfængsel, saa spark Døren ind; men jeg siger dig forud, at der skælver en Støvleknægt i min Haand, og dens døde Træ har faaet Liv og tørster med hver Pore efter at drikke din Pandes Blod!"

Grethe Lystrup lo som en besat og maatte støtte sig til Majoren; hun gav sig til at slaa

Tappenstregen med Cognacsflaskerne, saa det klingrede, og Majoren udstrakte bedende sine Hænder for at afværge den Ødelæggelse, som truede den dyrebare Vædske.

„Guds Død!“ raabte Jens Iversen og sprang ud af Sengen, „de Toner synes jeg, jeg skal kende! Aldrig har jeg troet, at de slaveklædte Morderes Hymne kunde lyde saa lifligt! Og Flaskerne er fulde, siger mit erfarne Øre. . . om de saa klinger i en Slutters Haand, skal de ikke banke forgæves paa min Dør.“

Han aabnede Døren og stirrede med aaben Mund paa sine to Gæster.

„Hvad for noget!“ udbrød han pathetisk. „Gøgler endnu Brændevinen i min Hjerne, eller har jeg drukket mig ihjel og er vaagnet op midt i Eventyrets Land? Det forekommer mig, at Himlen har udspyet en af sine Engle, og Djævelen givet et brændemærket Belials Barn fra sig udenfor mine Dørstolper! En Major, tror jeg, og ikke engang i Brandkorpset? Og mine *manes* styrter sig ikke over den formastelige og knuser ham til Støv? O, mine Husguder maa være tørstige; i Sandhed, Major, De har et Vaaben i Deres Haand, som halvvejs forsoner mig med Deres Distinktion. Bachus og Eros, træd ind. . . værer velkomne og Majoren være taalt paa Købet!“

„Major i denne Vestas Præstindes Sold,“ sagde Major von Cruse, der morede sig kosteligt og straks slog ind paa Jens Iversens Tone. „Oven

i Købet en meget tørstig Major, Hr. Studiosus, og ganske ufarlig; i Øjeblikket attacheret Forplejningskorpset og iøvrigt uddannet ved Propartilleriet gennem mange hæderlige Bataljer."

„Ved Fader Evan," sagde Jens Iversen og trak en Flaske op med et Smeld. „Lad os da saluttere til Ære for den nye Tid! Visselig maa Frihedens Morgenrøde være nær, naar Hans Majestæts Kanonerer skæmter letfærdigt med den blanke Knaps højhellige Sacrament. Grethe, du er et Geni; det er første Gang, jeg har set en Chakot, der sad paa et Hoved. . . svup. . . og svup. En Flaske pr. Hoved, og den ene Hals drikker af den anden. Død og Fordømmelse over de slebne Pokaler. . . ah! Det gør godt at fornemme den hellige Ilds guddommelige Flammer syde gennem det sløve Frøblod. . . Skaal, Broder Major! Drik, og jeg skal prædike, saa Slavekludene hagler i Pjalter af Deres Krop."

„Bravo!" raabte Grethe Lystrup, der havde slængt sig i Sengen. „Præk løs, Jens! Giv ham en af dine Filippika'er, saa der kan blive en rigtig Tyrefægtning; og værsgo' og lade være med at snakke ham efter Munden, Major, saa er der jo ikke noget ved det hele; De skal bare se, hvor Jens er knusende sjov, naar han ser rødt."

Jens Iversen stirrede pludselig mistænksomt paa von Cruse og tog en dyb Slurk af Flasken.

„Ha, sagde han, en Filippika, siger du? Hør, du min Veninde, der er Jomfru som en Konge

uden Kongedom, takket være din gode Skæbne og mig, og mange andre. . . er dette et Komplot? Har du slæbt en af Tyranernes Spioner ind i Folkets Lejr, for at han skulde omtaage mine Sanser med Vindunster? Er du selv i Usurpatorens Sold, du Dalila, og vil rane min Styrke, naar jeg hviler mit troskyldige Samsonhoved i dit Skød? Apaga Dalila! Og glem ikke, at Samsons Haar voksede ud paany, saa han omstyrtede Templet og knuste Filistrene med sig selv. . ."

„Hør nu engang, Hr. Studiosus," sagde Majoren, der allerede var kvart drukken og havde faaet en Idé, som syntes ham rent ud genial. „Nu kaster jeg baade Sabel og Chakot og rækker Dem Haanden til et broderligt Forbund. . . naturligvis i fuldeste Tillid til Deres Diskretion."

„Du! raabte Jens Iversen og stødte sin Flaske mod Majoren. „Sig du, Broder Major! Du er Fanden gale mig en flink Fyr! Men hvorfor Diskretion? Hvorfor i Løn? Kast Kludene af dig for altid, siden du dog er en fribaaren Sjæl. Vask Slavemærket af din Krop, at du kan vorde ren!"

„Snak, Studiosus," sagde Majoren. „Begriber De. . . begriber du ikke, at jeg er dig mere værd som Major end som Civil? Hør nu engang, kender du et Fruentimmer, som kalder sig Fru Dannemand, og hvem Folkets Røst har deklareret som den lille Dronning?"

„Om jeg kender Madam Dannemand?" sagde

Sudenten. „Spørg mig, om jeg kender den babyloniske Skøge, Belials ypperste Præstinde, som spinder sig i Guld og Silke om sin frække Yppighed ud af Folkets Sved."

„Hvad er der med hende, Major?" sagde Grethe Lystrup ivrigt. „Hvad har De med hende at skaffe?"

„Hvad jeg har med hende at skaffe?" sagde Majoren. „Véd I da ikke, mine Venner, at ingen kommer til Kongens Øre, uden gennem Skørtekanalen? Paa Mandag skal jeg være hendes Gæst ved en Maskerade."

„Maskerade?" skreg Jens Iversen. „O, du skamløse Blodsugerske, *quousque tandem abutere* . . . hvorlænge vil du misbruge vor Tossegodhed? Maskerade i disse Tider, da Krigen truer med at amputere Riget for dets højre Arm, som den længst har bortamputeret vort daglige Brød."

„Ja, netop", sagde Majoren. „Hans Majestæt har i sin Visdom besluttet at fejre sit forsmædelige Nederlag med en Maskerade paa Toldbodvej."

„Landsfaderen gør Ret," sagde Jens Iversen. „Visselig maa Ansigterne skjule sig under Masken, om de vil overdøve Folkets Skrig med deres drukne Grin. . . men det skal blive til intet! Jeg skal samle mine Venner, jeg vil stampe i Gadens Sten, saa en Armé skyder frem under mit Banner. Tak, Broder Major. . . Grethe lille, er denne Madam Dannemand ikke et Folkets Barn som du selv? En Nyboderspige? Jeg vil gaa til

„Brokkensbod“ med min Filippika, i „Brokkensbod“ og „Beskidte Anker“ vil jeg opløfte min Røst, saa Matroserne vaagner af deres Dvale. Vi vil slaa hendes Ruder ud, Lysene over deres skamløse Lystighed vil vi slukke med vore Stenkast . . . husker du, hun slog dig, min Grethe? Godt, Folket vil hævne din Skam!“

„Bravo!“ raabte Grethe. „Og jeg vil være med!“

„Hm,“ sagde Majoren. „Jeg har en Idé, der synes mig bedre. Dette er dog Politik; en Bombe er bedre end en Sten. . . er du bange for at vove din Pels, Studiosus?“

„Broder Major,“ sagde Jens Iversen og slog ud med Haanden, „min Pels er mit Folks. Spørg Folket, om det er bange.“

„Jeg er indbudt til Maskeraden,“ sagde Majoren. „Men jeg kommer ikke. Min Datter er indbudt; men hun kommer heller ikke.“

„O, du Apollons Yndling,“ raabte Jens Iversen, „du var værdig til at være Studiosus som jeg selv. Grethe, fatter du Storheden i hans Tanke? Majoren kommer ikke, men jeg kommer i hans Sted. Jeg er tynd, Majoren er tyk. . . se her, jeg spænder en Dyne om min Mave, jeg skjuler mit udmagrede Fjæs bag en Djævels Maske, den mæskede Forbrydelses Djævel. Og du, Grethe, du er Majorens Datter; vi klæder dig i blodig rødt og sætter en Krone af Flammer om dit Hoved; Revolutionens Hydra skal danse

paa Mætressens Karneval med Vellystens bugnende Dæmon."

De gik ganske op i deres Plan, de drak og snakkede og kombinerede, til det blev sent ud paa Aftenen.

„Broder Major," sagde Jens Iversen tilsidst. „To Indfald er bedre end et; din Invention er guddommelig, men min er heller ikke at foragte. Vi danser Uhyggen midt ind i den kongelige Tryghed og Glæde; men udenfor vil vi alligevel have Matroserne parat. For ser du, Broder, naar Masken falder, vilde det i Sandhed ikke være ilde, om Grethelil og jeg uværdige kunne salvere os ud gemmem et Vindue og forsvinde mellem vore Venner."

De skiltes i overstrømmende Hjertelighed; og Jens Iversen begav sig allerede samme Aften til Brokkensbod, hvor han ophidsede Matroserne paa den Maade, som var ham egen. . . hvert Ord klang saa uskyldigt, at han ikke risikerede stort, om der skulde være Spioner til Stede; men alle forstod ham, hvert Ord slog Gnister. . .

Han talte rundt paa Kipper og Knejper de følgende Dage, og Rygtet om, hvad der forberedtes, bredte sig som en Løbeild gennem Nyboder. Madam Rafsted kom styrtende op til Fru Dannemand og sank aandeløs om i en Stol.

„Jeg véd ikke, hvad du gi'r mig, Bendte." sagde hun. Rakket vil slaa dine Ruder ind midt under Maskeraden. Morten gaar og er saa gal;

han siger, at det ikke er andet, end hvad du har fortjent, og der er ikke Tale om, at han vil lægge sig imellem."

„Naa ja, hvad saa?" sagde Fru Dannemand hovmodigt. „Hvad bryder jeg mig om alt det? Tror du ikke, Kongen er Mand for at beskytte mig? Gør Folkene Optøjer, bliver det bare værst for dem selv."

„Gud, Bendte da," sagde Madam Rafsted forskrækket, „du tænker da ikke paa at trodse det igennem? Tænk paa, at det er Matroserne; du véd, de er helt fra Vid og Sans, naar de har drukket."

„Jeg synes, det er dig, der er fra Vid og Sans," sagde Fru Dannemand vredt. „Du mener da ikke, at Kongen skulde spørge sine Matroser, om han maa have Lov til at danse? Men det er jo meget godt, du sagde til, saa vi kan træffe vore Forholdsregler i Tide."

Madam Rafsted blev efterhaanden beroliget og gik bort, ganske imponeret af Datterens Mod.

Men da Fru Dannemand fortalte Kongen, hvad der var i Gære, blev han ganske hvid i sit Ansigt og gik op og ned i stort Oprør.

„Men det kan jo være os det samme," sagde hun. „Vi danser naturligvis alligevel. Det manglede bare, at vi skulde krybe i et Musehul for saadan noget Krapyl."

„Jeg tror, du primer," sagde Kongen. „Det gaar aldeles ikke an, naar Stemningen er saadan...

forstaar du da ikke, hvordan det er fat? Ulykken vælter ind over Landet, og jeg faar Skyld for det altsammen. Jeg kan da ikke opirre Folket mere for den Bagatels Skyld."

„Er du bange?" spurgte hun haanligt. „Du kan jo bare besætte Vejen med Militær."

„Er du da ikke rigtig klog," fo'r Kongen op. „Véd du ikke, det er paa den Maade, man fremkalder en Revolution? Bare der sker det mindste . . . et Gevær kan gaa af ved en Fejltagelse, saa har vi Spillet gaaende. Jeg kan da heller ikke danse mig min Krone fra."

Fru Dannemand stod lidt og saa paa ham.

„Kujon!" sagde hun saa og gik.

„Kujon!" skreg Kongen og fo'r efter hende. „Hvad er det, du vover?"

Han ruskede i Døren ind til Sovegemakket, men den var laaset; han dundrede løs paa den, men fik intet Svar.

„Du skal faa det betalt!" skreg han. „Jeg kommer ikke igen! Nu kan du ha' det saa godt!"

Og han fo'r ned ad Gaden og ad Amalienborg til med Stormskridt; de, der mødte ham, grundede over, hvad der kunde være løs; om Fjenden var gaaet i Land paa Sjælland? Han saa da ud til alle Haande, den gode Konge.

Men det var kun en strandet Maskerade, en bristet Elskov, som maaske heller aldrig havde været andet end et Narrespil, et Brud mellem to, der engang havde hygget sig sammen og vænnet

sig til hinanden og indbildt sig, at det var Kærlighed.

Jens Iversen fik ikke nogen Lejlighed til at vove Pelsen den Gang. Men han sagde til Major von Cruse:

„Broder Major, det er godt, som det er. For den store Heltemaskerade, hvor Landsfaderen og hans underkøbte Haandlangere danser Land og Folk ind i Tilintetgørelsen, den kan de ikke aflyse. Og paa den danser jeg med, Broder Major... pas paa, naar vi kaster Masken, saa skal De se en Djævel grine."

ANDET KAPITEL.

Madam Rafsted falder i Unaade.

Dag gik efter Dag, uden at Frederik den Sjette aflagde Besøg paa Toldbodvejen, og Fru Dannemand savnede ham ikke. Hans Nærværelse var blevet hende utaalelig, hans Kærtegn oprørte hende, hun var vaagnet af sin Rus og havde set, at han var gammel og grim. Selv hans Godmodighed og Overbærenhed bragte hende i Ophidselse, ydmygede hende, rejste en Strid i hendes Hjærte; hun ynkede ham og følte godt, at just nu trængte han til hende, hun var i hans Gæld, og han mødte med sine Krav; men hun kunde ikke, hun vilde ikke...

Og hun søgte at retfærdiggøre sig selv ved at anklage ham. Havde han ikke forført hende, da hun næppe var seksten Aar? Havde han ikke brutalt grebet ind i hendes Liv, revet hende op af den Jordbund, hvori hun hørte hjemme, ødelagt hendes Ungdoms Muligheder? Hun klamrede sig til den Tanke, at han havde købt hende, og han skulde sandelig have Lov til at betale den Pris, hun var værd.

„Jamen Gud, Bendte," sagde Madam Rafsted, der var hos hende tidlig og silde, „hvis han nu slet ikke kommer mere? Jeg begriber ikke, at du tør."

„Pyt," sagde Fru Dannemand... „Du kan da nok forstaa, han gaar og er ulykkelig, saa forelsket som han er; men han er jo saa stædig som en gammel Hest og kan ikke faa sig til at bede om Forladelse. Naar han ikke kan holde det ud længere, kommer han saamænd nok farende, og saa kan jeg faa det med ham, som jeg vil."

„Barn," sagde Madam Rafsted og rystede paa Hovedet... „pust dig nu ikke op, saa du revner; han er jo alligevel Kongen og kan faa saa mange Kærester, han gider eje. Det ender bare med, at han lukker for Pungen, saa du kommer hjem og ligger os til Byrde."

Fru Dannemand brast i Latter.

„Du tror da virkelig ikke, jeg har været saa dum?" sagde hun. „Jeg har virkelig lagt saa meget til Side, at jeg kan klare mig selv. For

Resten er Kongen ikke saadan; nu har han været vant til mig i alle de Aar. . . og skulde han blive borte med det samme, er der vel ogsaa andre Mænd i Verden end ham."

„Bendte," sagde Madam Rafsted. . . „tænker du nu paa din spanske Greve? Du skulde ikke stole paa ham, Bendte, det ene Mandfolk er som det andet. . ."

„Snak," sagde Bendte, „jeg stoler ikke paa nogen, uden paa dig. Hør, Moder, kunde du ikke flytte herud en Tid, saa jeg ikke sad alene? Her kommer ikke en Kat mere, om det saa er den jammerlige Major, har han trukket sig tilbage; de har lugtet, at jeg er i Unaade, forstaar du. . . aa, hvad det dog er for nogen sølle Kreaturer, saadan som de sledskede for mig, da jeg kunde være dem til Nytte; jeg kunde have Lyst til at spytte dem i Ansigtet. . ."

„Barn," sagde Madam Rafsted, „du er ikke saa rolig, som du lader. Du skulde alligevel se at gøre det godt."

„Jeg har ikke noget at gøre godt," svarede Fru Dannemand gnavent. „Kommer han, saa kender han jo mine Betingelser; han s k a l gifte sig med mig, jeg vil ikke gaa her og være Frille alle mine Dage. Flytter du saa herud?"

„Jeg kan jo ikke, Barn, tænk paa Morten. . ."

„Aa Fader, han klarer sig saamænd nok. Og nu, da Anders Greisen er konfirmeret og kommet paa Kadetskolen. . ."

„Barn," sagde Madam Rafsted. . . „er Greven her i Byen? Har du set ham?"

„Saa lad mig dog være fri for at høre om den Greve," fo'r Fru Dannemand op. „Synes du ikke, jeg lider nok endda? Han har glemt mig for længe siden, han bryder sig slet ikke om mig; ellers kan du da begribe, han var kommen. . ."

„Jamen saa forstaar jeg ikke, hvor du vil hen, Barn! Gaar du hen og bliver saadan som Grethe, der render med hvem som helst, jeg siger dig, jeg forvinder det aldrig. . .

„Snak," sagde Fru Dannemand. „Selv om Kongen ikke bryder sig om mig, saa render han ikke fra sine Børn. Jeg siger jo ogsaa, at jeg har Penge, og naturligvis faar jeg Pension; jeg har dog været kongelig Embedsmand paa en Maade.

Hun slog en Latter op, men brast saa pludselig i Graad og kastede sig om Moderees Hals.

„Du maa ikke gaa fra mig," hulkede hun, „jeg er dog din lille Pige, og du véd ikke, hvor jeg er ulykkelig. Du maa blive her i Nat, hører du; jeg skal faa et Værelse i Stand til dig med det samme. . .

Madam Rafsted var ikke vanskelig at overtale; hun var saa lidt vant til Kærtegn, Datterens Hjælpeløshed rørte hende, og Hjemmet i Elefantgaden var ikke saa lysteligt, at det skulde lokke hende. Hun tog et lille Løb hjem hver Morgen,

jog Stuerne over med en Kost og satte Maden til Rette, saa Morten kunde sørge for sig selv. Han gjorde ingen Indvendinger og spurgte hende ikke; mere og mere faamælt blev han, naar ikke Brændevinen løsnede hans Tunge; og Drikkehangen kom jo kun over ham i Byger. . .

Madam Rafsted nød Tilværelsen paa Toldbodvej; hun syntes først, hun var kommet paa den rette Hylde her i denne Herlighed; hun tog lidt efter lidt Styret i sin Haand og hersede med Pigerne, saa de vilde have sagt op hver og en, om ikke Mariane havde været der og holdt Madam Rafsted indenfor visse Grænser; Nyboderskonen overvandt aldrig sin Skræk for denne imponerende, guldbroderede Fremtoning med de flagrende, knitrende Silkebaand, hun kom til kort, hver Gang, hun forsøgte at gøre sin Myndighed gældende, og Datteren støttede hende ikke; hun sad mere og mere stille hen og stirrede sløvt ud i Luften; ingen Ting var der i Fortiden, som hun gad mindes, og Fremtiden vovede hun ikke at granske, saa mørk og truende, den var. . ."

Madam Rafsted hyggede om hende og kælede for hende og græd i Smug over, saa spoleret hendes kønne Datter var blevet. Der voksede et Nag imod Kongen frem i denne enfoldige Kones Sind; hun syntes efterhaanden, at hendes Bendte var saa ren som en Engel og uskyldig i det alt sammen, og det dæmrede i hende, at hun maaske kunde gribe ind. Var hun da ikke sat

til at vogte sit Barn, og havde hun ikke en Moders Ret til at kræve Kongen til Regnskab? Dér havde han lokket hendes Bendte og lod hende nu sidde og sørge sig syg. Hver Eftermiddag, naar det skumrede, holdt hun Vagt ved Vinduet i Børnestuen, hvorfra hun kunde se den lille Laage ud til Amaliegade! hun vilde være den første til at sige Datteren det, om han kom. . .

„Hvad staar du dér og kigger efter?" sagde Fru Dannemand irriteret. Kom dog ind og sæt dig, han kommer saamænd alligevel ikke."

„Jeg finder nu ligefrem, det er oprørende," sagde Madam Rafsted. „Man skulde ikke tro, han havde Hjerte i Livet, siden han ikke engang hører til de uskyldige smaa. Du skal se, han har faaet fat i en anden. . ."

„Snak," sagde Fru Dannemand. Men hun troede ikke længere selv, at han vilde vende tilbage; hun vidste, hvor dybt hun havde krænket ham, hun kunde ikke lukke Øjnene for sin egen Uret. . . Ikke altid kunde hun lulle sig i den Indbildning, at hun var den stakkels forurettede, forladte og forraadte. Kujon havde hun kaldt ham. . . var det sandt? Saa meget værre; Fyrster taaler ikke Sandheden; han tilgav hende aldrig. . .

„Tror du ikke, du skulde sende ham et Par Ord?" vovede Madam Rafsted at sige. „Herregud, naar det nu kunde gøre det af; du bliver jo aldeles ødelagt af at sidde dér og spændes. . ."

„Jeg gør det ikke," sagde Fru Dannemand. „Nu faar det briste eller bære; har jeg ikke saa meget Magt over ham, at han kommer af sig selv, kan det lige saa gerne blive først som sidst. Saa vilde han give mig Løbepas alligevel en Dag, og jeg vil have en Ende paa det; jeg viger ikke en Tomme fra det, jeg har bestemt."

Madam Rafsted tænkte, at Datteren spændte Buen saa stramt, at den maatte briste; men hun beundrede alligevel hemmeligt Datteren for hendes Mod, og hun lod sig smitte af hendes Overmod; hun blev helt kry selv og udtalte sig i yderst majestætsfornærmelige Vendinger.

„Han er da ved Gud ogsaa en Stymper," sagde hun. „Er det ikke det, jeg altid har sagt, at du skulde have klemt ham noget bedre, mens du havde ham? Havde du fulgt mit Raad, havde du nu været Grevinde. . . men du skal se, han kryber nok til Korset; det er rigtig godt, du er kommet i Tanker om at holde dig stiv; jeg kender det jo fra Morten, naar jeg reder til mig paa Loftet; det er det eneste, der kan tumle ham. . ."

„I Dag er det hans Dag," sagde Fru Dannemand. „Jeg synes, jeg kan mærke paa mig, at han kommer. Og saa tror han naturligvis straks, jeg falder paa Knæ og beder om Naade. . ."

„Du er da ikke gal," sagde Madam Rafsted. „Saadan en liderlig Kumpan, der tror han kan kaste dig til Side som en Vante. Jeg var saamænd ikke bange for at sige det til ham selv."

Og Madam Rafsted ønskede virkelig i dette Øjeblik, at Kongen vilde træde ind, saa hun ordentlig kunde læse ham Teksten. . .

„Tys," sagde Fru Dannemand. „Nu ringer det; maaske det er ham."

De lyttede aandeløst og hørte et Øjeblik efter tunge sporeklirrende Trin over Korridoren. Det var en, som gik ind i Børneværelset, de smaa pludrede op derinde, en Stemme lød, blødt og beroligende. . .

„Det er ham," sagde Fru Dannemand. „Hvad s k a l jeg dog gøre? Jeg kommer til at græde, det véd jeg, og saa bliver han rasende. . ."

„Gud," sagde Madam Rafsted. . . „og som jeg ud; jeg løber ovenpaa, Bendte, inden han sér mig. . ."

„Nej, men Moder dog," sagde Fru Dannemand og klyngede sig til hende. . . „vi vil netop være her begge to; han skal da heller ikke tro, at vi er bange."

De blev staaende dér midt paa Gulvet, rystende som Espeløv og trykkende sig op til hinanden som Faar i Tordenvejr.

„Hør, hvor de hviner," sagde Fru Dannemand. „Caroline Augusta er helt ellevild; han har haft Præsenter med til dem. . . du skal se, han er slet ikke vred; i Grunden er han saa skikkelig, han plejer aldrig at gaa og gemme."

„Det er alligevel sært, han ikke kommer herind," sagde Madam Rafsted. . . „Du skulde allige-

vel gaa derind; det vilde gaa meget lettere nu, mens han er glad over Børnene."

„Nej," sagde Fru Dannemand og rettede sig; hun hørte Kongens dybe: haa, haa, haa... derinde fra og genvandt øjeblikkelig sit Mod. „Jeg venter ham her; han skal da heller ikke tro, jeg er saa forhippet."

Hun lyttede igen og syntes, det lød, som om Kongen var ved at tage Afsked; og hun greb Moderen i Armen."

„Men maaske du, Mor... kunde du ikke komme derind ligesom tilfældigt og saa lade Døren staa aaben?"

„Jeg?" udbrød Madam Rafsted forfærdet. „Aldrig, om du vilde forgylde hvert Haar paa mit Hoved... jeg er lige saa jeg ryster..."

Døren gik derinde nu... Sporerne klirrede gennem Gangen. Yderdøren slog i...

De stirrede paa hinanden.

„Han gik," sagde Fru Dannemand. „Han gik, uden saa meget som et Ord."

„Det er noget af det stiveste..."

Madam Rafsted fo'r pludselig ind i Børneværelset.

„Jeg vil se ham," raabte hun og røg til Vinduet.

Louise og Caroline Augusta styrtede glædestraalende hen mod deres Moder med Favnen fuld af Æbler og Nødder og Godter saa store som Kartofler.

„Mor, Mor, Far har været her, her skal du

bare se. . . han sagde, vi skulde spise det altsammen selv, og i Overmorgen skulde han rejse. . .“

„Han gaar nede i Haven,“ raabte Madam Rafsted inde fra Vinduet. „Du skal se, han kommer igen, han staar og skærer i en Gren, der er brækket. . . Nej, men Jøsses da, gaar han ikke alligevel uden saa meget som at skænke dig en Tanke. . .“

Det gav et Sæt i Fru Dannemand; hun hørte det lille Smæld dernede, da Laagen faldt i; saa fo'r hun til Klokkestrængen og ringede, saa Pigerne kom styrtende.

„Hvem har lukket ham ind?“ skreg hun, ganske ude af sig selv. „Hvor tør I understaa Jer til at lukke nogen ind, uden at vise dem til mig? Kommer den Herre igen, er I saa gode at huske, at her er ingen hjemme. . .“

„Gud bevares,“ sagde Mariane. . . „maaske Deres Naade saa selv vil passe Døren; der er vist ingen af os, der er slikne efter at lukke Hans Majestæt ude fra hans eget Hus.“

„Pak dig!“ raabte Fru Dannemand rasende. „Du er en net en til at passe paa mine Børn . . . lukker du dér hvem som helst ind lige fra Gaden. . .“

„Jeg beder Deres Naade undskylde min Fejltagelse,“ sagde Mariane og nejede dybt. „Jeg troede, Hans Majestæt var Fader til Deres Børn; men Deres Naade maa naturligvis vide det bedre. . .“

Hun sejlede ud af Stuen med de forskræmte Piger i sit Kølvand; Fru Dannemand var sunket ned i en Stol og hulkede af Skam og Vrede.

„Hun skal ud af mit Hus," sagde hun. „Moder, du maa sørge for at faa hende paa Porten inden Aften; jeg taaler ikke mere at se hendes lede Fjæs."

Men Madam Rafsted raadede fra; Goldammen havde set for meget og hørt Ting, som ikke gerne skulde komme Kongen for Øre; sladrede hun, kunde det sidste gerne blive værre end det første...

„Lad hende have sit til Gode, lille Bendte, hun løber jo ikke fra dig. Har du først Kongen under din Magt igen, kan du jo køre kende ud, naar du vil."

„Fru Dannemand gik til Sengs og blandede sig hverken i det ene eller det andet; alt hvad Moderen trøstede hende, prellede af, som gik det hendes Øre forbi; hun laa og stirrede op i Loftet, saa Madam Rafsted blev ganske ængstelig for, at Rystelserne skulde have været Datterens Hjærne for stærk.

„Tab nu dog ikke Modet saadan lige straks," sagde hun. „Du skal se, det ordner sig; det var dog et godt Tegn, at han vilde se til de smaa, saa gi'r han sig nok efter Haanden... tror du ikke, du skulde gaa til ham paa Amalienborg, lille Bendte? Du vil jo alligevel ikke lade ham løbe, og naar du nu kunde bringe det hele i Orden bare ved at give ham et Ord..."

Men Datteren svarede ikke; og lidt efter saa Madam Rafsted, at hun sov.

Selv laa hun vaagen og tumlede med en stor Tanke, der pludselig var slaaet ned i hendes Sind og halvvejs skræmte Livet af hende straks; men den vilde ikke slippe hende, den syntes hende ogsaa mindre og mindre umulig, efter som Natten skred; og noget maatte der jo gøres; hun saa ingen anden Udvej; og da Dagen gryede var en dumdristig Beslutning modnet i hendes Sind.

„Nu skal du se, alting bliver godt," sagde hun muntert, da hun bragte Datteren hendes Chokolade paa Sengen. Skøn du paa, at du har en klog Moder, mit Barn; jeg har saamænd ligget og spekuleret den hele Nat og fundet ud af det alt sammen. Lig du nu bare stille og kom til Kræfter; hvad der skal gøres, skal jeg nok gøre selv."

„Hvad har du nu fundet paa?" sagde Fru Dannemand gnavent. „Kongen rejser, og saa er Potten naturligvis ude; jeg er ogsaa ligeglad."

„Ja vent du nu bare", sagde Madam Rafsted hemmelighedsfuldt. „Jeg véd hvad jeg véd; næste Nat tænker jeg nok, du skal komme til at sove godt."

„Hvad er det for noget Snak?" fo'r Fru Dannemand op. „Du hørte jo selv, hvad Louise sagde. . . Kongen rejser i Morgen".

„Netop," sagde Madam Rafsted med sammen-

knebet Mund og et triumferende Glimt i Øjet. „Naar han rejser i Morgen, maa han altsaa komme her i Dag. Men nu maa jeg løbe... det knagfryser i Dag, saa der bliver ikke noget Arbejde paa Holmen; du skal ikke vente paa mig før i Eftermiddag, for jeg tør ikke tabe Morten helt af Syne, naar han gaar hjemme og driver..."

Hun var i sin stiveste Puds med brunt Silkesjal og lyserøde Hagebaand til Hatten; Kjolen var himmelblaa med hvide Sommerfugle i og fejede efter hende, naar hun gik.

„Der er jo slet ikke noget at være bange for," sagde hun. „Jeg saa rigtig paa Kongen i Gaar, og véd du hvad, han ser i Grunden skikkelig ud; jeg er da ikke nær saa bange for ham som for Bülow..."

Hun smilede underfundigt og sejlede af; kun et lille Løb tog hun hjemover for at faa en af Nabokonerne til at tage sig af Morten; saa gik hun til Amalienborg og lige op i Forværelset, hvor der allerede var halvfuldt af Folk, der søgte Audiens...

En Adjudant, hun ikke kendte, kom farende imod hende.

„Deres Navn?" sagde han.

„Madam Rafsted", sagde hun og gjorde et Kniks.

Adjudanten studsede og fikserede hende skarpt. Et Par andre Adjudanter, der gik sporeklirrende og snakkende op og ned foran Døren ind til

Audiensgemakket, skottede nysgerrigt til hende og fniste; Supplikanterne stirrede maabende paa hende, en ærbar Matrone maalte hende fra Top til Taa og vendte hende Ryggen. Men hun lod sig ikke anfægte, hun havde draget et Lettelsens Suk, straks da hun saa, at Bülow ikke var der; bare h a n ikke kom, vidste hun med sig selv, at hun nok skulde holde Ørerne stive. . .

„Deres Ærinde?“ spurgte Adjudanten.

„Det angaar ikke andre end Hans Majestæt,“ svarede hun og knejste.

„Hvis de kommer for at bede om Understøttelse, maa De sige det til mig,“ sagde Adjudanten barsk. „Hans Majestæt er meget optaget; Almisserne bliver uddelte, inden Hans Majestæt giver Audiens; De kan henvende Dem til Schweitzeren. . .“

„Ser jeg maaske ud til at trænge til Almisse?“ sagde Madam Rafsted fornærmet. „Sig De kun til hans Majestæt, hvem jeg er, lille Ven, saa skal De se, han har nok Tid til at tage imod mig.“

Han smilte temmelig uforskammet, og der lød Hvisken og Fnisen rundt om; men Madam Rafsted gik rolig hen og satte sig ved Vinduerne, ved Siden af en Borgermand, der saa hende ret anstændig ud.

„Almisse“, sagde hun halvhøjt til ham. „Gud véd, hvad saadan en Abekat bilder sig ind.“

„Bryd Dem bare ikke om det, Madam,“ sagde

Borgermanden. „Der kommer saamænd finere Folk end baade De og jeg for at tigge hos Hans Majestæt; jeg kommer da for Resten selv for det samme paa en Maade, bare maa jeg have mere, end Schweizeren har i sin Pose, om det skal nytte. . .“

Han sukkede og saa misundeligt paa Madam Rafsteds kostbare Dragt, der syntes ham noget af det mest eventyrlige, han havde set.

„Det er trange Tider,“ sagde han. . . „Kongen mærker det sgu ogsaa, kan De tro; før gav han tre Mark til hver, der bad her ved Døren, baade Morgen og Middag, men nu har han knappet det af til otte Skilling. Gud velsigne Hans Majestæt, et godt Hjærte har han, han har saamænd reddet mig fra at spille Bankerot allerede een Gang før. Véd De, hvad han sagde, Madam? Den ene Tigger maa jo hjælpe den anden, sagde han, ha, ha; jeg tænker da heller ikke, jeg gaar forgæves i Dag. . . men hvad er der i Vejen med Dem, med Forlov? De ser ellers ikke ud til at være i Bekneb.“

„Jøsses nej,“ sagde Madam Rafsted og slog med Nakken. „Man kan jo nok have andet at snakke med Hans Majestæt om end Penge; det er gehejmt min Ven; De faar meget undskylde, jeg ikke kan gengælde Deres Fortrolighed. . . . .uf! Nej, men Jøsses dog. . .“

Det gav et Brag som af et Geværskud henne

ved Døren, hvor Adjudanterne gik... og ét endnu, og nok ét...

Madam Rafsted fo'r op med et Skrig og styrtede hen imod Adjudanterne.

„For Himlens Skyld, Deres Velbaarenheder," raabte hun... „her er da vel ikke Revolution? Hører De ikke, hvor det skyder? Aa nej, nej, nej..."

Hun stod og stirrede forvildet omkring sig, for nu havde det skudt igen; hun syntes, det kom nede fra Gulvet, lige under hendes Fod.

„Hvad er'et dog, hvad e r'et..."

Men Adjudanterne stod og stirrede gravalvorlige paa hende, alle tre, og rystede paa deres Hoveder.

„Hvad der er, Madam? Det maa vi nok spørge Dem om, siden De tror, at nogen skyder ... sæt De Dem kun roligt hen; De kan jo da nok se, der er ikke nogen af os, der gaar med Gevær; det maa være noget, De har drømt."

Bum... bum...

Nu bragede det igen under hendes Fødder, mens hun vaklede hen imod sin Plads; halvt daanet sank hun ned ved Siden af den brave Borgermand, der lo, saa han havde Taarer i Øjnene.

„Aa ja, aa ja," sagde han... „jeg kan nok mærke, De ikke har været her før, Madam. Det er bare saadan nogen Løjer, Adjudanterne har fundet paa for at more Hans Majestæt, skal jeg

sige os. Jeg var her jo i Gaar, uden at komme ind, og jeg lurede dem Knebet af; de gaar med Lommerne fulde af Knaldstøv og strøer det over Gulvet. . . det er nogen lystige Fyre; jeg troede selv, jeg skulde dø, da jeg satte Hælen paa en Perle. . .“

„Det er rædsomt,“ sagde Madam Rafsted. . . „Det er uforskammet. Gud, dér er Kongen. . .“

Frederik den Sjette stod pludselig i Døren og lod sine smaa, stirrende Øjne løbe Stuen rundt, saa hver eneste af de ventende tænkte, Kongen havde set paa ham alene. Saa vinkede Kongen ad en af Adjudanterne og trak sig tilbage; lidt efter kom Adjudanten tilbage og meldte med høj Røst, at Audiensen var aflyst; Hans Majestæt var optaget af Forberedelser til sin Rejse, men enhver kunde henvende sig til Cabinetssekretær Jessen. . .

Adjudanten gik tæt hen til Madam Rafsted og hviskede:

„Det gælder ikke Dem, Madam. Vil De behage at følge mig til Hans Majestæt.“

Et Øjeblik efter stod Madam Rafsted rystende og nejende inden for Audiensgemakkets Dør, ganske fortumlet af Kanonaden og uden at kunne huske et Ord af den lange Tale, hun omhyggeligt havde stillet sammen; hun skimtede kun dunkelt Kongen, der stod midt i Værelset med den ene Haand paa sin Sabel og støttede sig med den anden paa et Bord; han sagde ikke et Ord, han

stirrede bare paa hende, saa hun syntes, hun maatte synke i Jorden hvor hun stod; og hun ønskede næsten, han vilde fare løs paa hende, saadan som hun vidste, han havde for Skik, naar han var kort for Hovedet. . .

Og i det samme gjorde han det; han gik med lange Skridt hen imod hende og sagde:

„Naa, hvad er det saa, hun vil? Det er jo hende, de kalder for Kongens Svigermoder, hvad? Haa, haa."

Hun syntes, det kom helt godmodigt, og fik fattet sig saa vidt, at hun kunde faa Munden paa Gled.

„Deres Majestæt," sagde hun og nejede igen . . . „naar Deres Majestæt er saa naadig at sige det, saa e r jeg det jo, paa en Maade. . ."

„Ja vel, ja vel," sagde Kongen utaalmodigt. . . „og hvad er'et saa, hun vil?"

„Bendte, Deres Majestæt," sagde Madam Rafsted. „Hun dør."

„Hvad behager?" sagde Kongen. „Er hun syg?"

Madam Rafsted fik som en god Politiker Lommetørklædet frem og begyndte at snøfte.

„Hun er — saa. . . u l y k k e l i g. . ."

„Hm," sagde Kongen. „Har hendes Datter sendt hende herhen?"

„Ikke saa meget som hun aner et Spor," sagde Madam Rafsted hulkende. „Men en Moder s e r jo, Deres Majestæt. . ."

„Lad vær' med det Tud," fo'r Frederik den Sjette op. Hun kan da for Dælen ogsaa rubbe sig med at faa det sagt. Hvad er det hun vil?"

„B. . .Børnene, Deres Majestæt!" stammede Madam Rafsted.

„Vrævl," sagde Kongen og stampede i Culvet. „Hvad er der med Børnene? Se nu, hun faar gjort det af i en Fart, ellers kalder jeg min Sæl paa Lakajerne og lader hende sætte i Hullet."

„Grever!" skreg Madam Rafsted ude af sig selv. Hendes Tanker tumlede mellem hinanden og Ordene fo'r hende af Munden, som det kunde falde sig... „Pension, Deres Majestæt! Grevinde Dannemand! Hun dør..."

Og saa segnede hun ned paa Gulvet med et Klask. Kongen kimede som en rasende.

„Kom med noget Vand," raabte han til Adjudanten, der kom farende. „Fruentimmeret ligger min Sæl dér og daaner lige for Næsen af mig..."

Han greb Vandglasset selv og stænkede hende i Ansigtet.

„Ak," sagde Madam Rafsted og slog Øjnene op. „Deres Majestæt, maa jeg ikke faa Lov til at gaa hjem? Jeg vilde jo bare... en M o d e r Deres Majestæt... tænk paa den lille Frederik Wilhelm..."

„Hold sin Mund," sagde Kongen. „Kan hun støtte paa Benene? Gaa hun nu bare hjem og vær ved godt Mod, i Morgen skal hun høre fra

mig... der skal ikke ske hende eller hendes noget ondt."

„Gud," sagde Madam Rafsted, der stod og svajede endnu og klamrede sig til Adjudantens Arm... „Naar bare Deres Majestæt vilde komme."

„Brrrr," sagde Kongen og drejede sig om paa Hælen. „Friboe, se at faa hende udenfor. Kan hun ikke gaa selv, saa se og faa fat paa en Hyrevogn..."

Og Madam Rafsted kom agende fra Amalienborg; hun følte det selv, som sad hun i en kongelig Karet og syntes, hun havde gjort sine Sager helt godt. Hun kunde rigtignok ikke huske; hvad hun havde sagt, eller hvad Kongen havde svaret; men han havde lovet at gøre noget, det huskede hun... og levende var hun da sluppet fra det.

Men Fru Dannemand blev rasende, da hun hørte om Moderns Bedrift.

„Det gjorde du rigtig godt," sagde hun. Kongen tror naturlig, det er mig, som har sendt ham dig paa Halsen. Man skulde ikke tro, du var rigtig klog."

„Ja, men Bendte d o g," sagde Madam Rafsted, „han var virkelig saa venlig, og du saa jo selv, han lod mig køre hjem."

„Ja," sagde Fru Dannemand, „du er saamænd kommen godt op at køre. Men du kan være vis paa, jeg skal ikke lade dig i Stikken, hvad der saa sker."

Den næste Dag blev Morten Rafsted kaldt op til Holmens Chef og fik Afregning. Han havde faaet Ansættelse som Havnefoged i Svendborg og skulde forlade Byen inden Ugens Udgang; det var udtrykkelig paalagt ham, at han skulde tage sin Kone med.

„Morten er henrykt," sagde Madam Rafsted, da hun fortalte Datteren det. „Det er jo en storartet Forfremmelse; dér kan du alligevel se, Kongen var slet ikke vred."

„Herregud, hvor du dog er et Fæ, Mor," sagde Fru Dannemand, „kan du ikke forstaa, at vi er faldet i Unaade? Kongen vil have dig af Vejen; og jeg har sagt ham det forud, at hvis han sendte dig bort, saa rejste jeg med."

„Nej, men Barn, det gør du da vel ikke?"

„Jo, naturligvis; tror du, jeg har Lyst til at vente, til Kongen jager mig væk selv? Det kunde saamænd godt falde ham ind at sende mig til Island eller Christiansø."

Hun begyndte straks at pakke Børnenes Sager sammen; men den næste Dag bragte en kongelig Løber hende følgende Brev:

„Kære Bendte!

Jeg rejser bort og faar ej Tid til at sige dig Farvel. Hvis du forlader Byen, medens jeg er borte, skal du lade Børnene tilbage; jeg vil ej have, de skal rakke Landet rundt om Vinteren; se og bliv rask, saa vi kan ses igen; jeg lider for

min Død ej Scener og Komediantspil. Betænk, at jo højere du er paa Straa, des nøjere bør du vogte paa dit Sind, og lev med Gud indtil videre.

Din hengivne

Frederik."

„Men det er da meget venligt," sagde Madam Rafsted.

„Ja," sagde Fru Dannemand tonløst. „Hvorfor skulde det ikke være venligt? Det er rigtig lumsk; han klapper med den ene Haand og tager med den anden alt det, jeg holder af."

„Ja, men Bendte," sagde Madam Rasfted, „tror du ikke ogsaa hellere, du skulde blive?"

Men Fru Dannemand svarede ikke. Hun stod med Panden mod Ruden og græd, som om hendes Hjerte skulde briste.

TREDJE KAPITEL.

Eros og Bacchus.

Det var Bülow, som havde raadet Frederik den Sjette til at rejse til Fyn og sammendrage Tropperne baade fra Sjælland og Jylland dér. Allerede Tirsdag den 30te December holdt han Krigsraad og vilde derefter have brudt op; men i det samme kom en Kurér fra Rendsborg, hvor Prins Friedrich omsider havde opnaaet en Vaabenstilstand paa otte Dage, saa Kongen tog først af

Sted den 3dje Januar 1814. Klokken halvni om Aftenen kørte han fra Amalienborg sammen med Prins Ferdinand; der var et Følge paa tredive Vogne, og en lille Skare Drenge med enkelte loyale Borgere imellem stod udenfor Palæet og gav ham et Hurra; men det satte ikke Kongen i bedre Lune; det var ikke den jublende Folkesværm, han var vant til fra sine Velmagtsdage, og i Hurraerne var der ikke nogen rigtig ægte Klang.

Den næste Aften Klokken ni ankom Kongen til Odense, hvor han stod af paa Postgaarden og gav Kur; men kun faa havde givet Møde, og det var her som i Hovedstaden mest Gadens Drenge, som arrangerede den skyldige Hyldest af Monarken; Byen var illumineret efter Borgmesterens Ordre, men Borgerne havde sparet paa Lysene, Stemningen var trykket, Folk holdt sig inden Døre, og Kongen selv styrkede sig paa Postgaarden med Smørrebrød og Æggesopken; han aflagde kun en kort Visit paa Slottet hos Kronprinsesse Carolines ulykkelige Fæstemand, den sindssyge Christian af Hessen; allerede næste Morgen tidlig drog han til Hindsgavl, som han havde udset til sit Hovedkvarter; Geheimekonferensraad Bülow til Sanderupgaard var den eneste, som havde givet Møde ved Afrejsen.

Folk havde jo nu ret faaet Øjnene op for, hvor hensigtsløs Krigen havde været, og hvilke skæbnesvangre Følger Kongens ukloge Politik

vilde faa. Den hele Befolkning fik et Anfald af Bagklogskab, Gert Westphaler rendte fra Dør til Dør med sin Ragekniv, Herman von Bremen demonstrerede over Kruset, hvorledes h a n vilde have taget den engelske Gesandt og sat Ponte-Corvo Stolen for Døren. Burde Regeringen ikke allerede i Fjor have forudset Napoleons Undergang og kastet sig i Englands Arme? Vilde Riget ikke da have været sparet for Tabet af Landomraade? Ubegribelig kortsynede havde Ministrene været, Kongen havde sagtens sovet i det afgørende Øjeblik eller danset hos Fru Dannemand, og om Adjudanternes smudsige Hensigter kunde der jo ikke være nogen Tvivl; gridske som de var, havde de naturligvis holdt Liv i Krigen, bare for at kunne skovle Prisepenge til sig. . .

Og selv de kyndigste, de loyaleste, havde nok at ryste paa Hovedet af. Prins Friedrich burde have frelst Hæren nordpaa i Stedet for at kaste sig ind i Rendsborg; den danske Hovearmé burde have været i krigsdygtig Stand, saa den kunde have holdt Carl Johan Stangen en Tid endnu; han havde da været nødt til at opgive sine skumle Planer og gaa mod Frankrig; men Hæren manglede alt, lige fra Sølv til Krudt, og Bülow, som kun altfor godt vidste, hvordan det var fat, maatte personligt gøre det Kunststykke at gennemføre Retræten.

Over en Maaned tilbragte Frederik den Sjette paa Fyen, og nu, da det var for sent, udfoldede

han en umaadelig militær Energi. Hver Morgen stillede hundrede Bøndervogne paa Hindsgavl for paakommende Tilfældes Skyld. Kongen red daglig ud med sine Adjudanter for at inspicere Feltposterne, de fynske Kyster og Fænø broderedes med Forskansninger, de svenske Tropper skulde for enhver Pris hindres i at gaa over Lillebælt. Fæstningsværkerne ved Fredericia demoleredes, om det saa var den arme Værtshusmand i Snoghøj blev han jaget fra Hus og Hjem, for at Fjenden ikke skulde sætte sig fast dér.

Uhyre bekosteligt var det hele Apparat, og til ingen Nytte blev det; thi allerede den 14. Januar sluttedes Freden i Kiel med Sverige og England, og den eftrefulgtes snart af Fred med Rusland og Prøjsen.

Det saa ud til, at Danmark skulde slippe billigere end ventet; Norge maatte afstaas, men Sverige afstod til Gengæld svensk Pommern og lovede sin Medvirkning til at skaffe Danmark anden Erstatning; desuden gik der Rygte om, at Carl Johan attraaede selve Napoleons Trone; i saa Fald skulde Christian Frederik vælges til svensk Tronfølger, saa at de tre nordiske Riger endnu engang kunde samles under en dansk Fyrste.

Men ude i Befolkningen vakte Fredsslutningen ingen Glæde og intet Haab; Sindenes Spændkraft var udslidt under Krigens Genvordigheder, Velstanden lagt øde, Tilliden til Kongens Dømme-

kraft rokket i sin Grundvold. Da der andordnedes Takkegudstjeneste i alle Landets Kirker, vidste Folkevittigheden straks at fortælle, at en havde gemt sig bag Højaltret og konstateret, at Vorherre til Takken svarede et hjerteligt: Ingen Aarsag, kære! Ingen Tro var der til den nye Finansminister Møsting, man følte stadig Generaladjudanternes Sværm som Landets egentlige Regering og Folkets Svøbe; det hed sig, at til det Auxiliærkorps, Danmark efter Freden maatte stille mod Napoleon, sendte Bülow alle de hæderlige Officerer i Kongens Omgivelser, saa at det bestikkelige Pak uhindret kunde spinde deres Ränker om Hans Majestæts Person.

Det var Christian Frederik, som nu blev Folkets Afgud; man saa med stort Haab hen til den unge Fyrste, der i saa høj Grad var Frederik den Sjette imod. Han blev en Frisindets Gud, en Nationalhelt; man vidste, at han straks efter Freden var draget til Trondhjem, og at hverken han eller Nordmændene var til Sinds at bøje sig for Carl Johan. Selv England sagdes at støtte ham i hans Bestræbelser for Norges Frigørelse.

Saa blev med ét Slag grønt Modefarven i Hovedstaden, den græsgrønne Farve, som Soldaterne i Christian Frederiks Regiment bar paa deres Rabatter; og der skumledes i København over Kongen, som nu afvæbnede sin Hær paa Fyn i Stedet for ved et rask Fremstød mod Stock-

holm at støtte Christian Frederik, som nu blev ladt i Stikken af selve den Fyrste, han kæmpede for.

Frederik den Sjette drog de 17de Januar til Middelfart, hvor han udstedte den traktatmæssige Krigserklæring mod Frankrig. Og atter spurgte Folket hinanden, hvor han dog havde sine Tanker henne, siden han indledede sin nye Politik paa selve den skæbnesvangre syttende Januar, Aarsdagen for Struenses og Caroline Mathildes Fængsling.

Kongen havde nu ikke mere at udrette paa Fyen; men det faldt i med streng Vinter. Thermometret gik femten Grader under Nulpunktet; adskillige Vagtposter, som kun havde Lærredsbukser og ingen Kapper, frøs ihjel paa deres Post, og i flere Uger maatte Kongen vente i Nyborg paa gunstigere Vejr.

Endelig slap han over til Sprogø, hvor Isen holdt ham indespærret i fem Dage; det var saa koldt, at Adjudanterne næppe kunde holde paa Bazetkortene, og Kongen selv stod og huggede Brænde for at holde Varmen. I fem Dage levede han og hans Stab af Øens eneste Ko.

I sort Humør slap han endelig over til Korsør og kørte i rasende Fart ad København til; Vognen slingrede fra den ene Side af Vejen til den anden, men han blev ved at raabe til Kusken:

„Hurtigere! Hurtigere! Vi kommer jo ikke af Stedet!"

Og han skævede til Bülow, der sad ved hans Side, om han ikke blev bange for den halsbrækkende Fart, saa Kongen kunde faa en at lade sit onde Lune gaa ud over. Men Bülow kendte sin Herre; han smilte saa roligt, som sad han hjemme i sin Stue i en Stol.

Endnu bistrere blev Kongen, da den Sorø Amtmand, Stemann, ikke modtog ham i Krebshuset og komplimenterede ham, saaledes som Etiketten krævede det. Steman var syg, men det vidste Kongen ikke. Han sagde til Bülow:

„Se, hvor er de nu henne, alle de, jeg har gjort godt imod? Nu, da Ulykken er over mig, vender de mig Ryggen."

Og Bülow svarede kun med et Blik; thi Graaden sad ham selv i Halsen; med alle sine Fejl var han dog Frederik den Sjettes trofaste Ven, og han havde ingen Ro i sin Samvittighed, nu da han saa, hvor slet han havde raadet sin Konge.

Da de var kommet igennem Sorø, begyndte den ene Hest at halte; og Frederik den Sjette, der i Grunden var øm overfor sine Dyr, besluttede sig pludselig til at holde Rast. Han gav Ordre til, at Følget skulde støde til ham paa Postgaarden, efterhaanden som de indtraf, og gik selv med Bülow langs den tilfrosne Sø imod Byen. Længe stod han og stirrede paa Akademiet, som en Ildebrand Aaret i Forvejen havde lagt øde.

„Bülow," sagde han og greb Generalen i Armen, „er det mig, som har stukket Akademiet i Brand?"

„Gud bevare Deres Majestæt," sagde Bülow forskrækket. „Deres Majestæt er da ikke syg?"

„Vrævl," sagde Kongen. „Men nu er hele Landet snart saadan en Ruin, og den faar jeg Dælen gale mig Skyld for at have lavet."

„Skylden faar vel jeg, som ogsaa har den," sagde Bülow sørgmodigt. „Folket glemmer aldrig sin Kærlighed til Deres Majestæt."

„Tror du ikke?" sagde Kongen. „Der er kun én Kærlighed, vi holder fast ved, Bülow, og det er den til os selv."

Da de kom forbi den gamle Forvalterbolig ved Klosterhaven, hvor Stemann boede efter Branden, mødte de den unge Wolff, som var Amtmandens Sekretær, og Kongen, der huskede alle, han éngang havde set, kendte ham straks.

„Monsieur Wolff," sagde Kongen, „jeg kan tænke, Amtmanden har sendt ham for at gøre Honnør for sin Konge."

Amtmanden ligger syg," stammede Wolff. Men naar han faar at vide, at Deres Majestæt er i Staden, vil han sikkert straks. . ."

„He," sagde Kongen bistert. „Hils han sin Herre og sig, at jeg er ingen Ynder af det tynde Øl, som kommer bagefter. Jeg gratulerer Hans Højvelbaarenhed til den Sygdom, han fik sig paa Halsen i saa belejligt et Øjeblik."

Saa gik han til Postgaarden, hvor Adjudanterne snart kom til. Kongen vilde ikke nyde noget; han satte sig ved Vinduet og stirrede ud paa Gaden; Adjudanterne stod stive langs Væggene og vovede ikke at hviske; aldrig havde de set Kongen i et saadant Humør, og ingen vidste, hvad han vilde falde paa. Men saa sprang han pludselig op og slog i Bordet.

„Jeg tror min Sæl, I er af Træ," raabte han. „Se nu, I kan faa fat paa noget Champagne, saa vi kan komme i Humør... gamle Norge kan vel nok være et Gravøl værd, hvad? Haa, haa..."

Der blev et vildt Drikkeri midt paa Formiddagen; Kongen var allerede halvt beruset, da han vinkede ad Værten, der stod trivelig og smilende bag sin Disk og gned sig i Hænderne over det fornemme Besøg.

„Kom her hen og sid," sagde Kongen. „Han ligner minsæl Lars Mathiesen fra Frederiksberg, som kunde han være hans Broder. Vis nu, han er en gæv Karl, der kan stikke en Flaske under Vesten; og kan han en god Vise, saa skal han faa den vejet op med Guld."

Maa det allernaadigst være mig tilladt at foreslaa Deres Majestæt noget bedre," sagde Værten bukkende. „Her har været et Fruentimmer her i nogen Tid... ja, jeg siger Fruentimmer, skønt hun er fin nok i Klæderne til at være en Grevinde; men hun kom agende hertil med et Par jævne Folk, og nu har hun boet her Mutters

alene en hel Maaned. Jeg tror, hun maa være noget ved Theatret, og kanske hun kunde være de høje Herrer til Plasér. . . hun kalder sig ellers Madam Andersen."

„Det skulde da vel aldrig være Madam Andersen fra Balletten?" sagde Bülow. „Hun har altid været et pirreligt Gemyt, og det kunde godt ligne hende at rømme."

„Saa skal hun Pinedød faa Tilgivelse for engangs Skyld," sagde Kongen. „Vi sætter ikke nogen i Taarnet, som rejser os i Møde for at være os til Fornøjelse. . . Glas i Haand, Børn! Saa marcherer vi op og benaader hende for hendes Bens Skyld og beordrer hende til at danse.

De stormede op ad Trappen med fyldte Champagnepokaler. . . efter Værten, der bankede paa og slog Døren op paa vid Gab. Frederik den Sjette blev staaende som fastnaglet til Dørtærskelen og tabte Glasset, saa det knustes. Midt paa Gulvet stod Fru Dannemand i sin bare Særk, rystende af Angst og Kulde.

Kongen slog op med Haanden, og Adjudanterne tumlede ned ad Trappen med Værten imellem sig. Bülow lukkede sagte Døren og blev staaende i Korridoren for at holde Vagt.

Fru Dannemand gemte Ansigtet i sine Hænder og brast i Graad.

„Gaa dog," sagde hun. „Saa lad mig dog være! Er der da ikke et Sted i Landet, hvor jeg kan gemme mig og faa Lov til at være i Fred?"

„Bendte!“ sagde Kongen og famlede med Haanden efter en Stol. „Hvad i Himlens Navn har du at bestille her? Jeg mente, du var fulgt med dine Forældre til Fyen.“

„Jeg vilde gjort det,“ sagde hun tonløst. „Men dér var jo Deres Majestæt. Jeg fik det at vide her, og saa blev jeg; her troede jeg i det mindste, jeg kunde være sikker.“

„Sikker?“ fo'r Kongen op. Hvad i Dælens Skind og Ben er det for noget Vrævl? Man skulde tro, jeg var en Tyran, der havde torteret dig og drevet dig fra Hjem og Børn.“

„Aa, ja,“ sagde hun, „jeg skulde maaske have ventet, til du gjorde det? Tror du da, fordi jeg har været dig til Vilje, at jeg ikke har mere Skam i Livet end en Hund? Herregud, hvorfor kan du ikke lade mig gaa, naar vi ikke mere bryder os om hinanden. . .“

Kongen gjorde et Skridt frem imod hende med lysende Øjne; Vinen brændte i hans Blod, han syntes aldrig hun havde været saa attraaværdig som nu, hun stod der i sit hvide Natlinned, blussende af Forvirring, dobbelt æggende ved sin Trods.

„Bendte!“ sagde han og gik imod hende med fremstrakte Hænder. „Lille Bendte! Det afhænger jo bare af dig selv, om alting skal blive som før.“

Men Fru Dannemand var ved Vinduet i et Spring.

„Lad mig være," raabte hun. „Rører du ved mig, skriger jeg om Hjælp."

Kongen lod Armene synke og blev ædru i samme Nu.

„Bendte," sagde han hæst, „du holder af en anden. Jeg har længe tænkt det, men ikke villet tro det. Nu véd jeg det."

„Ja," sagde hun, „saadan er det. Og hvad angaar det dig?"

„Nej," sagde Kongen bidende. . . „nu angaar det mig jo saa ikke."

„Vil du vide, hvem det er?" spurgte hun; men i det samme saa han saadan paa hende, at hun forstod, hun ikke turde gaa videre. Han svarede ikke, men rev Døren op.

„Bülow!" raabte han ud paa Gangen. . . „Hvorfor Dælen lader du ikke spænde for?"

Saa vendte han sig igen mod Fru Dannemand og sagde haardt:

„Du kan rejse og komme, som du vil. Huset paa Toldbodvejen er dit."

„Ja," sagde hun. . . du h a r jo givet mig det."

„Ikke noget at takke for," sagde Kongen haanligt. „Jeg troede, du havde glemt det. Du kan leve, som du vil. Men. . ."

Han gik tæt hen til hende og sagde truende:

„Børnene. . . Børnene svarer du mig til, forstaar du? Jeg skal holde Øje baade med dem og med dig."

Saa gik han; og et Øjeblik efter kørte han gennnem Byen, saa det gnistrede fra Hovene. . .

Da han kom til Roskilde, lod han spænde fra ved Palæet og lod Taflet anrette. Adjudanterne sad som Mus under Kattens Klo og vidste ikke, hvad de skulde gøre af deres Øjne. De spiste og drak af bare Forlegenhed over al Maade, og Kongen selv drak tæt; han sad tavs og stirrede lurende fra den ene til den anden med blodskudte Øjne.

Saa brast han paa én Gang i Latter og kastede et Brødstykke i Hovedet paa Friboe, der rejste sig og bukkede med et fjollet Smil.

„Dér fik i Jer Pinedød en ordentlig Skræk i Livet," sagde Kongen. „Men nu drikker vi Gud Eros under Bordet og saluterer for Fader Evan. Kongesalut, Bülow!"

Og med ét brød Lystigheden larmende løs; Viser skraaledes, Pokaler tømtes, Projektiler susede gennem Luften, Brød og Kødben ramte, hvor de skulde. . . Rolf Krake var genopstanden fra de døde og legede med sine Bersærker. . .

Tilsidst greb Kongen alt, hvad han kunde naa af Skaaler og Tallerkener og indledede et saa frygteligt Bombardement, at Adjudanterne flygtede leende og brølende til alle Sider med Salater og Kompotter drivende ned over deres Ansigter og Uniformer. . .

„Bachanalet er hævet!" raabte Kong Frederik. „Nu holder Triumfatoren sit Indtog i København."

Knap to Timer senere rullede han ind gennem Hovedstadens mørke Gader. Endskønt han var ventet, var der ingen Mennesker paa Benene for at tage imod ham. Kun Dronningen og Kronprinsesse Caroline stod — sortklædte — paa Palæets Trappe. . .

FJERDE KAPITEL.

Madam Andersen i Sorø.

Næppe havde Frederik den Sjette forladt Sorø, før Fru Dannemand ganske faldt sammen. Nu havde hun kastet alle Broer af bag sig, nu havde hun sagt Kongen den fulde Sandhed. . . saa blodigt havde hun krænket ham, at ingen Tilgivelse var mulig. Hun forstod ikke selv, hvorfra hun havde hentet Mod til at erklære ham aaben Krig, og hun forstod endnu mindre, hvad hun havde villet opnaa derved. Som i en Taage havde hun vandret gennem lange Tider, og nu saa hun paa én Gang, hvor hensigtsløs hendes Færd havde været, hvor vanvittigt hun havde ødelagt sin egen Fremtid blot for en Drøms Skyld, en taabelig, barnagtig Drøm, som aldrig vilde faa Liv. . .

Hundrede Stemninger bølgede gennem hendes Sind, hendes Tanker og Syn skiftede hver Time paa Dagen, hun hudflettede sig selv med Haan, hidsede sig op til den højeste Selvforagt, svalede

sit Sind i Had og sank atter sammen i fortvivlet Haabløshed.

Hvorfor havde hun røbet den Hemmelighed, som hun neppe vovede at tilstaa for sig selv, og som aldrig behøvede at være kommet for en Dag? Hun elskede Grev Vargas, hun vilde have givet Aar af sit Liv for at hvile i hans Favn, hun vilde have fulgt ham gennem Fattigdom og Farer, om han blot havde sagt et Ord. Men han havde tiet. Han havde været for fejg til at tale, for beregnende til at sætte sin Fremtid paa Spil ved at forspilde Kongens Naade? Sagtens havde han aldrig følt andet for hende end et flygtigt Behag, og hun havde selv været for fejg til at give sig hen i en Lidenekab, der vilde have revet dem begge med sig. Ynkelig havde hun været i sin Halvhed, stor i sine Krav og magtesløs i sin Evne. Ingen Kraft havde hun haft til at rive ham ud af sit Hjerte. . . ikke Mod til at blive hans, om saa blot for en flygtig Stund. Om hun havde kastet sig i hans Favn hint Øjeblik, da hun saa i hans Øje, at han begærede hende, da havde hun maaske alligevel været stedt som nu, skilt fra ham og i Kongens Unaade. Men hvor havde alting alligevel ikke været anderledes da; da havde hun dog levet, vovet og tabt, ejet et Minde, som kunde være den Pris værd, hun nu maatte betale for intet. . .

Hvilken Fremtid ventede der hende ikke nu! Enten hun vendte tilbage og levede i Kongens

Nærhed, en Genstand for hans Mistanke og Foragt, hvèr Dag i Frygt for at blive jaget ud som en utro Tjenerinde. . . eller hun blev i sin frivillige Landflygtighed, ene med sin Anger og Skam, skilt fra sine Børn, hjemløs, uden Mening i sit Liv. . .

Saa hidsede hun sig selv op mod Kongen, pustede atter Liv i alle de onde Tanker, som lidt efter lidt havde gjort hende kold imod ham. Men nu, da hun for Alvor var skilt fra ham, var der ligesom ingen rigtig Kraft i hendes Had og Forargelse mere. Hun kunde længe nok kalde ham grim og gammel, pedantisk og tyrannisk, det nyttede hende ikke. Hun vidste kun altfor godt, at det var hende, der havde svigtet, og ikke ham. Hun havde været glad nok for ham, indtil den Dag, hendes Længsel og Lyst tog andre Veje; hun kunde have været lykkelig hos ham endnu, om ikke Grev Vargas' Billede havde skygget over hans i hendes Sind. Minderne stormede ind paa hende, men alle anklagede de hende selv, alle talte de om Kongens Sagtmodighed og overbærende Ømhed, selv naar hendes Fordringsfuldhed og Urimelighed gik over alle Bredder. Det kunde komme over hende, at hun savnede ham . . . med en saadan Styrke kunde det komme over hende, at hun spurgte sig selv, om ikke denne Lykke og Kærlighed var af større og rigere Art end den, hendes ustadige Hjerte havde higet imod? Var ikke Frederik den Sjette større og

bedre Mand end Grev Vargas... netop mere Mand? Hun vidste hverken ud eller ind, mærkede blot, at hendes Sind sønderslædes af Tvivl og Angst; og bitrest af alt nagede en fortærende Længsel efter Børnene hendes Hjerte... naar hun vaagnede om Morgenen, kunde hun gribe sig selv i at lytte, om deres Pludren ikke snart begyndte derinde ved Siden af? Om ikke snart Døren gik op og to smaa hvide Skikkelser kom stormende ind for at bore deres smaa varme Legemer ned i Sengen ved hendes Side...

Og da brast hun i Graad; for hun forstod, hvor fast hun var bundet, hvor umuligt det var for hende at begynde Livet forfra. Var det en fattig Lykke, der var hende beredt, et Liv i Skyggen, hun havde levet, det var nu engang hendes; udenfor det var alt tomt og mørkt og uvirkeligt. Fortidens Mønster spandt sig videre i Fremtidens Væv, om hun end aldrig saa gerne vilde rive Traadene sønder...

Denne Stemning var ved at vinde saa stærk Overhaand hos hende, at hun halvvejs havde besluttet at vende tilbage for at tage Kampen op. Om hun ydmygt gik ind under de Kaar, Kongen bød hende, og trofast gjorde sin Gerning som hans Børns Moder, da kunde hun dog maaske genvinde hans Tillid og berede sig en taalelig Fremtid. Anden Vej var der jo ikke; fattig og ene var hun, om han tog sin Naade fra hende, Kampen, hun saa dumdristigt havde indledet, var

jo allerede tabt, siden han havde saa stærke Forbundsfæller i hendes eget Sind. . .

Da fik hun en Dag uventet Besøg af den unge Wolff, Amtmand Stemanns Sekretær. Han overrakte hende følgende Brev fra Kongen:

„Kære Bendte!

Det er meget godt, at du holder dig i Ro paa Landet, indtil du atter har genvundet Fred og Kraft i Sindet. Jeg dømmer dig ikke og tillægger ikke dine Ord til mig stor Betydning, som jeg jo ogsaa selv var ophidset. At du intet overilet og usømmeligt foretager dig, stoler jeg paa, ligesom jeg beder dig afbryde dit Ophold paa Gæstgivergaarden, som i Længden kan berede dig Vanskelighed. Lad Wolff, som er en paalidelig Mand, ordne dette for dig, ligesom dine Pengesager, saa at jeg faar at vide, om du trænger noget. Børnene har det godt, jeg ser daglig til dem, og de véd, at du er syg. Jeg har antaget en meget net Jomfru Hansen, som sørger for deres Opdragelse og Husets Styrelse. Bliv, hvor du er, til du er paa det rene med dig selv; jeg vil gerne have dig som før, men saa maatte du jo være betænkt paa, at det kunde vare. Alting gaar skidt for mig, og jeg taaler ikke godt flere Skuffelser; først og fremmest vil jeg, at Børnene skal vokse op i Fred, som her jo ikke var i Hjemmet paa det sidste. Betænk dig saa vel og resolver dig, naar du kan for din Samvittighed. Frederik R."

Fru Dannemand lod Brevet synke ned i sit Skød og sad længe hensunken i Tanker. . . uden at ænse Wolff, der stod ærbødigt afventende ved Døren og saa deltagende paa hende. Hun følte sig dybt ydmyget af Kongens utrættelige Godhed; altid var det ham, som gjorde det første Skridt, altid bar han over og lettede hende Vejen. . . kunde ikke han, som var Kongen, have ventet, at hun kastede sig for hans Fod og bad om Naade? Men saa selvfornægtende var han, at han blot tænkte paa hendes og Børnenes Vel; hvor stor maatte ikke hans Kærlighed have været, siden han endnu kunde have Tillid til hende og midt i sin egen Ulykke og Sorg aabnede hende Udsigt til Forsoning? Min lille Pige skal ikke drives til det yderste, havde han tænkt; hun skal have en Straale af Haab i sin Fortvivlelse, saa hun ikke kaster sig helt ud i Mørket. . .

Og hvor skaansomt gjorde han det ikke muligt for hende at vende tilbage. Sommeren over kunde hun nu samle Kræfter her, syg og oprevet som hun i Virkeligheden var. . . komme til Klarhed over sig selv og opøve sig i den Selvtugt, som atter skulde gøre hende værdig til at indtage sin gamle Plads i hans Hjærte, i Børnenes Hjem. . .

Fra den ene Yderlighed til den anden gik hun; hun syntes selv, hun var den ringeste af alle dødelige nu, og Kongens Godhed og Visdom antog fantastiske Former for hendes Sind. Hvorfor skulde hun betænke sig? Hvorfor ikke ile

til ham straks og staa ved hans Side i Nødens Stund?

„Sekretær Wolff," sagde hun. „Hans Majestæt skriver, at De vil have den Godhed at tage Dem af mine Anliggender. Har Hans Majestæt givet Dem særlige Instrukser vedrørende min Person?"

„Hans Majestæt har paalagt mig at staa til Deres Naades Disposition," sagde Wolff bukkende... „Og for saa vidt Deres Naade skulde bekvemme Dem selv at erhverve Dem en Ejendom, er jeg saa heldig at kunne anvise Dem en, der i alle Maader vil være tjenlig. . ."

„En Ejendom?" sagde Fru Dannemand forskrækket. „Men hvad skulde jeg dog med den? Kongen har haft Bekostning nok for min Skyld, og jeg agter vistnok ikke at blive her ret længe."

Hun saa pludselig skarpt paa Wolff, der slog sine Øjne ned og i sin Forlegenhed drejede Hatten imellem sine Hænder.

„Hr. Wolff," sagde hun. „Jeg faar næppe synderlig Brug for Deres Assistance. Alt dette er en Misforstaaelse, som jeg bedst mundtlig kan ordne med Hans Majestæt. Hvis De vilde have den Godhed at bede Værten skaffe mig Postheste med det samme. . ."

„Det gør mig ondt," sagde Wolff uden at se op. „Det er det eneste, jeg ikke kan gøre for Deres Naade. Det er Hans Majestæts Ønske, at De ikke forlader Sorø, uden at han forud er

underrettet derom og har givet sit Samtykke dertil."

Fru Dannemand blev hvid som en Væg og knugede Hænderne sammen under sit Bryst.

„Aa," sagde hun haardt. „Jeg burde have tænkt mig det. Jeg var allerede ganske rørt over Hans Majestæts Omhu, men nu forstaar jeg det. . . Jeg er altsaa Fange; Kongen har villet befri sig for min Nærværelse og beskytte mine Børn mod deres Moder, aa ja, det kunde ogsaa gerne smitte deres Sjæle, om jeg indaandede samme Luft som de. . ."

Hun gik ophidset frem og tilbage og standsede pludselig foran Wolff.

„Hr. Sekretær," sagde hun. . . „De lader til at være en betroet Mand hos Hans Majestæt. De kan vel ikke ogsaa sige mig, hvem der har indtaget min Plads i Kongens Gunst?"

„Deres Naade," stammede Wolff. . . „Jeg beder Dem indtrængende, ikke gøre mig mit Hverv pinligere end nødvendigt. Hvis Hans Majestæt forlanger det, vil det være min Pligt loyalt at referere Deres Ord."

„Ja naturligvis," sagde Fru Dannemand haanligt. „De er ikke alene min Fangevogter, men ogsaa Hans Majestæts Spion. De maa da helst laase Døren, naar De gaar; et saa utaaleligt Tyranni agter jeg ikke godvilligt at underkaste mig en Time."

Hun kastede sig i en Stol og gemte Ansigtet

i sine Hænder. Wolff sagde intet, og medens hun lidt efter lidt blev roligere, var hun ham inderlig taknemlig derfor. Hun skammede sig over, at hun havde ladet sin barnagtige Heftighed løbe af med sig, og hun forstod ikke længere, at hun var bleven saa opbragt over Kongens Ordre. Den passede jo godt til Ordene i hans Brev, han havde sikkert ment hende det godt... og hvor kunde hun egentlig have ventet, at han skulde tage hende til Naade igen nu straks, efter alt hvad der var sket? Det vilde jo have været umuligt for dem at leve sammen nu, da begges Sind var oprevne, og Saarene endnu var friske efter de tilføjede Krænkelser. Netop dette, at Kongen vilde have hende her i lægende Ensomhed, indtil de sidste Tiders Ondskab og Fjendskab var glemt, og de svundne Dages gode Minder atter fik Magt over dem begge, tydede det ikke paa, at det endnu var Alvor med hans Kærlighed? Om han ikke havde brudt sig om hende og intet haabet af hende for Fremtiden, da havde han vel ladet hende flakke rundt i Landet, som hun vilde, lige glad for, om hun var ham tro eller faldt i en anden Elskers Vold. Og atter gik en varm Strøm gennem hendes Hjerte, og hun sagde mildt:

„Sekretær Wolff, jeg beder Dem ikke lægge nogen Vægt paa mine Ord. Jeg var ikke mig selv mægtig... De talte om en Ejendom, tror jeg?"

„Det er Overkrigskommisær Ficks Hus i Søegade," sagde Wolff. „Jeg véd, at han ønsker at

afhænde det; men han er sikkert ogsaa villig til udleje det, naar det kan ske paa et længere Aaremaal."

„Ja," sagde Fru Dannemand, „det sidste vilde være det bedste. Jeg vilde paa ingen Maade opgive mit Inkognito. Madam Andersen fra København... husk endelig, at De aldrig benævner mig anderledes; det stemmer sikkert ogsaa bedst med Kongens Hensigt."

Fra den Dag af var den unge Wolff Fru Dannemands trofaste og betroede Ven og vedblev med at være det gennem mange Aar. Han fik hurtigt Lejemaalet bragt i Orden, og Fru Dannemand flyttede ind i den Fick'ske Gaard i Søgaden, som senere blev hendes egen, og hvor hun i de kommende Aar skulde komme til at gennemleve sit Livs største Lykke og frygteligste Lidelser...

Hun levede stille dér, omgikkes ingen, og indbildte sig, at hun her var ubemærket og upaaagtet af Verden, sikker som hun var paa Wolffs Diskretion. Men i hendes Indre var det ikke stille; thi nu i Ensomheden faldt Sandhedens stærke Lys ubarmhjertigt over hendes Liv, og hun forstod, hvor mørk Fremtiden vilde blive. Hun saa det klarere for hver Dag, at hendes Forhold til Kongen havde været ét stort Bedrag; hun var blevet hans, inden hun vidste, hvad Kærlighed var; hun havde kun elsket én Gang i sit Liv, og hun var endnu i denne Stund Grev Vargas' med Legeme og Sjæl. Sildefødt og dødfødt var hendes

Elskov; brødefuld var den, skønt hun aldrig havde smagt dens Sødme; hun blussede af Skam, naar hun mindedes Kongens tillidsfulde Ømhed, hans umistænksomme Kærtegn, medens hun havde haft sin Elsker i sin Tanke. Hun havde bolet uden Fryd, stjaalet uden Løn; og selv nu, da hun gik og længtes efter det Bud, der skulde kalde hende tilbage til Hjem og Børn... da hun var rede til at underkaste sig enhver Ydmygelse for at genvinde Kongens Tillid og Gunst... selv nu var hun besmittet i sin Længsel og skammede sig over sit Haab. Thi det var kun hendes Elskovs Haabløshed, der gjorde hende ydmyg; det var som Grev Vargas' forraadte og forladte Elskerinde, hun slæbte sig til Kongens Fod, selv om intet Menneske kunde overbevise hende om nogen Brøde. Just som hun sagde til sig selv, at nu havde hun lutret sit Sind, nu var hun rede til at blive tro mod sin Pligt, nu var hun sikker, aldrig vilde hun det andet, hun v i l d e det ikke... saa hviskede det just i hendes Sind: Ja, du er sikker, saalænge der ikke er nogen Fare; du vil ikke, fordi det er umuligt. Du er tro, indtil en Dag Grev Vargas træder ind ad din Dør.

Og endnu dybere fra hviskede det: Han er den eneste, jeg bør være tro imod. Han kommer en Dag, og da skal han finde mig rede...

Hun følte selv Overspændtheden i dette; hun sagde til sig selv, at ingen kan forhindre en Fugl i at komme flyvende og sætte sig paa ens Hoved;

man kan kun hindre den i at bygge Rede i ens Haar. Naar hun vendte tilbage til sit Hjem, opfyldt af den redeligste Vilje til at være sin Herre tro, hvem skyldte hun saa Regnskab for sine Tanker?

Men det nyttede hende intet; for hendes Vilje var ikke redelig; der gik ingen Dag, uden at Grev Vargas var i hendes Tanker; og hun tænkte aldrig paa ham, uden at Længselen kom over hende saa stærk, at den gjorde alle hendes Forsætter til intet...

Og dog var det ikke hendes inderste Vilje at give tabt. Hun tænkte i sin Enfoldighed, at om hun kom tilbage, da vilde hun i sin Konges Kærlighed og i sine Børn have et Værn mod den Fristelse, hun baade attraaede og frygtede.

Og hun skrev lange Breve til Kongen... ømme og bitre, tiggende og truende, flammende og klagende, men hun rev dem alle itu uden at sende dem af Sted. Og da hun endelig fik et skrevet, som syntes hende at maatte gaa til Kongens Hjerte, fordi det var et saadant Sandhedens Skrig, at han maatte forstaa det, da var hun bagefter næsten ude af sig selv over, at hun ikke kunde faa det igen; for det var jo netop Sandheden, hun for enhver Pris maatte skjule for Kongen, om alt nogensinde skulde blive godt imellem dem...

Brevet lød saaledes:

„Jeg gaar til Grunde her. Hvis du endnu

holder af mig, saa giv mig Lov til at være hos dig og vore Børn. Bendte."

Hun ventede dybt nedslaaet paa Svaret, haabende trods alt. Og Svaret kom straks. Kongen skrev:

„Dit Brev gjorde et meget ubehageligt Indtryk paa mig, fordi det ikke tyder paa, at du er mindre ophidset nu end før. Men hvis du med en god Samvittighed kan sig dig fri for enhver Følelse, som vilde gøre din Nærværelse i vore Børns Hjem ubetimelig og usømmelig, behøver du kun at sige Wolff et Ord. Jeg har i saa Henseende givet ham de nødvendige Ordrer, naturligvis dog uden at indvie ham i al denne Kedsommelighed.

Frederik R."

Hun sad endnu og kæmpede med sig selv, da Wolff lod sig melde. Fristelsen var stor; thi hvor koldt end Kongens Brev var, gav det hende dog den Lejlighed, hun ønskede. Om hun nu blot sagde denne ene Løgn... og var det Løgn? Hun var dog deres Moder, hun fortæredes af Længsel efter dem, var hun først i deres Nærhed, vilde alle urene Tanker visne bort i hendes Sind...

Hun saa forvildet op paa Wolff og vilde netop til at udtale det skæbnesvangre Ord, da han sagde:

„Hans Majestæt har underrettet mig om, at Deres Naade muligvis ønskede Postheste til København. Til hvilken Tid skal jeg lade Vognen sige til?"

Saa kunde hun alligevel ikke. For naar Kongen virkelig havde saa stor Tillid til hende, at han vilde tro hende paa hendes blotte Ord, saa maatte han ikke narres. Hun vilde ikke begynde sit nye Liv med et saa skammeligt Bedrag. . .

Og hun sagde tonløst:

„Nej, Sekretær Wolff. Jeg faar ikke Brug for nogen Vogn for det første."

Der kom et saadant Glimt i hans Øjne, at hun tænkte, han maatte forstaa mere, end han lod sig mærke med. Og for første Gang bøjede han sig ned og kyssede hendes Haand.

FEMTE KAPITEL.

En røbet Incognito.

En af de første solvarme Foraarsdage gik Fru Dannemand ud gennem Filosofgangene og satte sig under Absalons Eg, hvor hun plejede uforstyrret at kunne hengive sig til sine Tanker. Men i Dag havde hun næppe taget Plads, før en lille sirlig gammel Herre, klædt som en Laps fra Christian den Syvendes Tid, i Knæbenklæder, Nakkepisk og trekantet Hat, kom trippende hen ad Stien. Da han fik Øje paa hende, standsede han, bøjede sig forbavset bagover og gjorde med oprakte Hænder nogle gratiøse Dansetrin frem imod hende... tog Hatten af med et stort Sving, lagde venstre Haand paa Hjertet og bøj-

ede sig saa dybt, at den stive Haarpisk stod til Vejrs som et Spyd.

„Tilgiv, min naadige," sagde han... „siden Gratierne endelig har forundt mig et Møde med deres Yndlingssøster, maa det være mig forundt at overbringe min underdanigste Hyldest... For jeg tager jo ikke fejl? De er Madam Andersen, som beærer vor By med Deres Nærværelse under Deres Eksil?"

„Mit Navn er Madam Andersen," sagde Fru Dannemand, der gerne vilde afvise hans Paatrængenhed, men ikke kunde lade være med at smile over hans snurrige Væsen. „Oprigtig talt anede jeg ikke, at min Nærværelse kunde være af Interesse for andre end mig selv."

„*Sancta simplicitas!*" udbrød den gamle... „Men tillader De ikke, at jeg tager Plads ved Deres Side? Mit Navn er Gehejmeraad Urne, Christian Urne, tidligere Overpræsident i København..."

„Hr. Gehejmeraad," sagde Fru Dannemand og rykkede sig paa Bænken... „Det er altfor stor en Ære..."

„Og mig en Plaisir," sagde Geheimeraaden. „De véd ikke, hvor man hungrer efter Nyt i denne glorværdige Ravnekrog. Vi taler om Dem om Dagen, vi drømmer om Dem om Natten.. og saa jeg, som altid har næret den største Affektion for Theatret! Men i min Tid var der ingen

Madam Andersen ved Balletten, jeg var ikke saa lykkelig. . ."

„Ved Balletten?" sagde Fru Dannemand forundret. „Hvoraf slutter Deres Exellense. . ."

„Mille pardon, min Naadige, Rygtet har været saa dristigt. . . men det er altsaa Skuespillet? Eller Choret? Jeg tilstaar til min Skam, at Deres kunstneriske Navn ikke er mig præsent. Siden min Entledigelse. . ."

„Hr. Geheimeraad," sagde Fru Dannemand, „jeg forsikrer Dem, at jeg ikke har noget som helst med Teatret at skaffe. Men de vilde virkelig gøre mig en Tjeneste ved at sige mig, hvori Rygtet kan have fundet Anledning til at beskæftige sig med min Person.

„Men betænk dog, min Naadige. . . her oprinder pludselig en lysende Stjerne paa vor taagede Himmel, under de aller pikanteste Omstændigheder. . . skal jeg gengive alt, som det er kommet mig for Øre? Hans Majestæt ankommer hertil, animerer sig med Champagne, bryder Døren op til den skønne Balleteuses Kammer, forlader Byen over Hals og Hoved. . . Man taler om en Vestalindes oprørte Dyd, om en velrettet Ørefigen. . . hvad véd jeg? Nok sagt, der udbetales Beløb gennem Amtskontoret, Monsieur Wolff attacheres den krænkede Dame. . . *relata refero*, min Naadige. Men oprigtigt talt, kan det undre Dem, at et sligt Eventyr virker stimulerende paa vor i Provinsens Ørken udhungrede Nyfigenhed? Men

De vægrer Dem altsaa ved at afkaste Deres Incognito?"

„Deres Eksellence," stammede Fru Dannemand. „Jeg beder Dem, lad os forlade dette Emne..."

„Det er forladt," sagde Geheimeraaden, det er slet ikke bragt paa Bane, min Naadige. Jeg talte kun om denne ærværdige Eg, der skygger over vore Hoveder... Véd De, at man kalder det Absalons Træ? Tag Dem iagt, min Naadige, tænk om det gik Dem som højsalig Kong Frederik den Tredje, der studerede her ved Akademiet som ung Prins. De kender ikke Sagnet? Han var prædestineret til den gejstlige Stand, men da han sad under dette Træ, faldt en lille Egegren ned paa hans Hoved og dannede i hans Haar et F med en kongelig Krone... Et besynderligt Varsel! Tyve Aar senere døde virkelig hans Broder, Kronprinsen; Træets Spaadom gik i Opfyldelse.. Men De bliver bleg, min Naadige? Paa Ære, De er virkelig en Gaade, en charmant Gaade..."

Fru Dannemand følte sig virkelig højst ilde til mode. Hun angrede bittert nu, at hun havde revet ham ud af hans Vildfarelse; thi hvorfor skulde han havde fortalt dette, hvis han ikke var paa Spor efter Sandheden? Han stirrede virkelig med sine smaa listige Øjne paa hendes Hoved, som saa han allerede dér den usynligt varslende Krone...

Hun vidste ikke, hvad hun sagde, eller hvordan hun fik taget Afsked og gjort sig fri for hans

besværlige Følgeskab. Hun gik nedad Stien, medens det blev ved at ringe i hendes Øren: De troede, jeg var ved Balletten, Kongen har troet, jeg var ved Balletten. Derfor var det altsaa, han kom... Det var ikke mig, han ventede at træffe, men en letfærdig Theaterdame, der kunde forlyste ham i hans Rus! Aa, om jeg havde vidst det! Og jeg, som har græmmet mig over min Kulde, jeg som saa bittert har angret, at jeg lod ham alene i hans Ulykke! Hvor let har han ikke trøstet sig, hvor var det naivt af mig at tro, at jeg var i hans Sind, naar jeg var ude af hans Øje. En Konge skulde sørge over en Mætresses Troløshed? En Konge skulde sukke af skuffet Kærlighed som en Student? Og det er for ikke at skuffe hans Tillid, jeg lever her forvist og forstødt, skilt fra mit Hjem og mine Børn, prisgivet til alle disse fremmede Menneskers Sladder...

Geheimeraad Urne sad og stirrede tankefuldt efter hende med Stokkens Guldknap under sin Næse. Endelig engang en pikant Gaade... omsider igen Udsigt til en af de smaa Intriger, han havde savnet saa bittert, siden Naadens Sol gik ned under hans Horisont, og hans kedsommelige Otium begyndte...

Helt fornøjet smaadansede han tilbage mod Byen, utaalmodig efter at fortælle sine Damer den lille Oplevelse, han havde haft. Og med elastiske Skridt traadte han ind i Kabinettet, hvor hans

Gemalinde sad saa stiv ved Vinduet, som det sømmede sig for en født Baronesse Gyldencrone til Wilhelmsborg.

„Gæt!“ nynnede han. „Gæt! Hvem har jeg mødt? Hvem har jeg talt med? Hvilken Sylfide har koglet for mig i den grønnende Skov?“

„Christian,“ sagde Geheimeraadinden stramt. „Vær nu dog fornuftig. Hvad kan man opleve af Interesse i den kedsommelige Skov? Hør dog paa Frederikke, jeg siger dig, hun har faaet et Brev...“

Gehejmeraaden vendte sig mod Datteren, der stod og trippede, utaalmodigt viftende med Brevet, glorød af Iver i sin spidse Næse.

„*Apris moi,* Frederikke,“ sagde han... „*Apris moi.* Jeg vædder, at mit er det interessanteste; det gælder min store Amethyst...

Og triumferende fortalte han om sit Møde med Madam Andersen i Sorøs Gader. Da han var færdig, brast begge Damerne i Latter.

„Amethysten er min!“ raabte Frederikke og rakte ham Brevet. „Læs dér, det er fra Cathrine von Cruse... læs det højt, Papa! Tredje Linje dér øverst til højre.“

Og Geheimeraaden læste:

„..... Alle taler naturligvis om den horrible Tildragelse med Fru Dannemand i Sorø. Kongen overraskede hende i den bare Særk paa Postgaarden i den Tro, at hun var en „Dame“ fra Balletten... naturligvis var Jupiter omtaaget af

Dunster, der dog denne Gang ikke var lethargiske, men opstegne af Champagnekøleren! Du begriber, der blev en Skandale... Friboe var med, og han har naturligvis sladret. Lad mig endelig med første Post vide, om hun er hos eder endnu; hun kaldte sig Madam Andersen... hele Byen taler om, at hun er ganske i Unaade, men hold mig alligevel à jour med alt. Det er en listig Taske, det véd ingen bedre end jeg, som med mine egne Øjne har set, hvor ublu hun trænger sig ind paa vor uforglemmelige Cæsar og besnærer ham med sine saakaldte Ynder..."

Geheimeraad Urne lod Brevet synke og gav sit Kalvekrøs et Knips.

„Var det ikke det, mit Instinkt sagde mig straks?" udbrød han. „Jeg fortalte hende endogsaa Sagnet om Absalons Eg, der kronede Frederik den Tredje i hans Ungdom."

Og saa gik han ind i sit Kabinet for at hente den store Amethyst.

SJETTE KAPITEL.

Intriger.

Der blev stor Diskussion i det Urne'ske Palæ om hvordan den gjorte Opdagelse skulde udnyttes. Frd. Frederikke holdt afgjort paa, at hun vilde sætte sig i Forbindelse med Fru Dannemand underhaanden, møde hende tilfældigt i Skoven, pro-

tegere hende og udnytte hende, saadan at man selv satte Grænserne for sin Gæstfrihed og til enhver Tid kunde anvise hende den Plads, der tilkom hende efter hendes Ekstraktion og Kvalifikationer.

Men Geheimeraaden vilde gaa lige paa.

„Mit Barn," sagde han. „Gør som du vil, men allerede i Morgen sætter jeg mig i Karossen og gør hendes Naade min skyldige Reverents. Fru Dannemand i Eksil er en ganske anden end Madam Andersen i Skoven; jeg ønsker at udslette Indtrykket af min uheldige Optræden forleden, der vel var chevaleresque, men lidt for intim til at være *comme il fout*. Jeg skylder hende en Oprejsning som Kavaller."

„Du skal da ogsaa altid ekstravagere, Papa," sagde Frederikke. „Vi kan dog ved Gud ikke omgaas en forløben Mætresse paa lige Fod."

„Frederikke", sagde Geheimeraadinden henne fra sin Forhøjning. „Man omgaas, eller man omgaas ikke; der er undertiden i din Tankegang noget plebejisk. . ."

„Bah!" sagde Frk. v. Urne. „Du vil da ikke bilde mig ind, at du. . ."

„Min Stilling," sagde Geheimeraadinden, „mit Barn, den giver jo sig selv. Dersom denne Fru Dannemand eller Madam Andersen indføres i mit Hus som min Gæst, saa er jeg hendes Værtinde. Intriguer forstaar jeg mig aldeles ikke paa."

„Intriguer?“ sagde Geheimeraaden og trak Øjenbrynene i Vejret. „Ma chére, kald det Politik. Fru Dannemand er i Unaade, jeg er det ogsaa. Kommer hun atter i Gunst? Genvinder jeg min Indflydelse? Hvem af os kommer først? En Alliance, mine Damer, en Alliance til gensidig Fordel... hvem véd? Man siger, at Frederik Moltke staar paa svage Fødder; jeg skulde aldeles ikke have noget imod at blive Statsminister i hans Sted.“

„Bah!“ sagde Frk. Frederikke. „Fantaser nu dog ikke denne Matrosdatter op til en Madame Maintenon.“

„Eh bien, jeg tænker ogsaa ud i Fremtiden,“ sagde Geheimeraaden. „Efter Frederik Rex kommer Christian Rex, og kunde for Eksempel du faa en Charge hos den opgaaende Sol, vilde det sikkert gavne min Karriére. Apropos, har du ganske opgivet dit Ønske om at blive Hofdame?“

„Papa“, sagde Frk. Frederikke og slog med Taaspidsen i Gulvet, „du behøver dog ikke at minde mig om min Ydmygelse. Du véd jo, at Dronningen sagde nej.“

„Marie Sophie har sine Nykker,“ sagde Geheimeraaden uforstyrret. „Men Prins Christian formæler sig dog sikkert igen.“

„Herregud,“ sagde Frk. Frederikke utaalmodigt. „Christian Frederik er jo nu Konge i Norge. Du tror da ikke, jeg agter at residere i det skrækkelige Land?

„Barn," sagde Geheimeraaden, „hvor længe er han Konge i Norge? Vor allernaadigste Monark er for forsigtig til at støtte ham, Carl Johan er almægtig, inden Aaret er omme har vi Hans kongelige Højhed iblandt os igen. Som Guvernør i Odense for Eksempel... det gælder en Paré? Skal vi vædde endnu en Gang om den store Amethyst? Jeg véd endogsaa, at der er paatænkt en Alliance mellem ham og Prinsesse Caroline Amalie til Augustenborg.

„Caroline Amalie overlader maaske Madam Dannemand at vælge sine Hofdamer? Papa, du er en uforbederlig Fantast."

„Ma chére," sagde Geheimeraaden og knipsede Laaget paa sin Snustobaksdaase op. Fru Dannemand er en Traad. Ved den ene Ende af Traaden er Hoffet, ved den anden Ende sidder vi. Hvor der er en Traad, kan der spindes. Hvad mener du, Sophie Magdalene?"

Men Geheimeraadinden hyllede sig i højadelig Tavshed. Hun bøjede i det samme sit Hoved for Kammerherre Stemann, der hilsende gik forbi.

— — Den næste Dag rullede den Urne'ske Karosse gennem Sorøs Gader; paa Vogndøren straalede en gylden Ørneklo i blaat under en Sølvhjelm, som to gribende Ørnekløer holdt.

Og snart efter sad Fru Dannemand selv mellem Geheimeraaden og Frk. Frederikke, som grebet mellem to Kløer, værgeløs over deres venlige

Paatrængenhed, omtumlet af deres Snak, overvældet af deres Smiger.

„Er hun dog ikke sød?“ sagde Frk. v. Urne. „Og tænk, saa er vi omtrent jævnaldrende, vi skal rigtig være Veninder.“

„Det gør godt engang igen ligesom at komme til Hove,“ sagde Geheimeraaden. „Saa længe som det nu er siden, der er faldet en Straale fra Naadens Sol paa vore Hoveder.“

„Og alle de fælles Bekendte, vi har,“ sagde Datteren. „Jeg har da tusinde Hilsener til Dem fra Major von Cruse og hans Datter... men De husker hende maaske ikke? Hun er jo saa ubetydelig, stakkels Pige... Farvel, farvel, søde Fru Dannemand, saa henter vi Dem i Morgen, hvis De vil køre med.“

Geheimeraaden kyssede paa Haanden til Afsked, Frk. v. Urne kyssede paa Munden, og hvordan skulde stakkels Bendte have modstaaet al denne Hjertelighed? Hvorfor skulde hun have afvist de eneste, der kom hende venligt i Møde nu i Modgangens Tid? Hun diskuterede Hofsladder med Faderen, red og kørte og vaasede med Datteren og befandt sig, naar hun skulde være ærlig, egentlig allerbedst i Læ af den gamle Geheimeraadindes kølige Moderlighed.

Det var som en Traad, der atter var spundet mellem hende og Verden, Haabet og Livsmodet vaagnede paany i hendes Bryst, og var end Geheimeraadens Sladder og Frederikkes taktløse Fritten

hende en Plage, saa gjorde hun sig rigelig betalt gennem de Nyheder derinde fra, som fandt Vej til hendes længselsfulde Sind.

„Tænk," sagde Fr. v. Urne en Dag, hun hæsblæsende kom farende sammen med den gamle, „jeg har en Hilsen til Dem, og De kan ikke gætte. Det er fra Grev Vargas de Bedemar. . . ja, jeg har faaet den gennem Major v. Cruses, men jeg kender ham godt selv, jeg har danset med ham i København,

„Aa, Grev Vargas," sagde Fru Dannemand og hørte selv, hvor hendes Stemme skjalv. „Jeg husker ham godt, han har gjort mig sin Opvartning paa Toldbodvejen engang, før han rejste."

„Og nu er han i Unaade," sagde Frk. v. Urne. „Men Gud, hvad fejler Dem, kæreste?"

Hun vekslede et Blik med Faderen, der skulde sige saa meget som: Ser du, saa havde von Cruses dog Ret! Det er ham, hun elsker, det er derfor, Kongen har slaaet Haanden af hende.

Men hun sagde hurtigt:

„Tænk, at det ogsaa gjorde saadan et Indtryk paa Dem, jeg er saamænd endnu ganske rystet ind i min Sjæl. Hvor var han dog charmant, den kære Greve, bare jeg tænker paa hans Stemme. . . oh!"

„Men hvordan," sagde Fru Dannemand, „hvordan er det dog gaaet til? Hvad har han gjort?"

„Gud," sagde Frk. v. Urne, „det er jo ikke saadan; hos Christian Frederik er han naturligvis

Potte og Pande. Men hans Majestæt blev vred over, at han aflagde Ed til Prins Christian og blev i Norge under Oprøret... saa baade sin Pension og sin Kammerherretitel har han da mistet; men det kan jo være ham lige meget, hvis bare Prins Christian sejrer."

„Bah," sagde Geheimeraaden, „har jeg da ikke sagt dig, mit Barn, at Prins Christian vil være fordrevet fra Norge inden et Aar? Men lad os forlade dette penible Emne, der angriber vor kære Fru Dannemand saa øjensynligt."

Han begyndte at berette om Kong Christian den Syvendes Bisættelse, der nylig havde fundet Sted i Roskilde Domkirke, næsten syv Aar efter hans Død; Kisten havde jo ikke kunnet overføres fra Rendsborg i Krigens Tid.

Ak ja," sukkede Geheimeraaden, „mig blev det jo altsaa ikke forundt at bivaane Ceremonien, og jeg beklager mig ikke; det skal være gaaet mildest talt uceremonielt til. Jeg véd ikke; hvad De giver mig... Adjudanterne drak Amsforvalter Schwindt fuldt og fik ham hikkende til at synge en Drikkevise for hans Majestæt ved Taflet... umiddelbart efter Sørgehøjtiden! Det er horrible Tider... man mærker, at vor kære Monark er unddraget den gode Indflydelse nu. Deres, min Naadige... maaske ogsaa andres."

„Mon dieu," sagde Frk. v. Urne, „vi glemmer jo rent at fortælle Fru Dannemand det vigtigste!

Hans Majestæt har faaet Indbydelse til Kongressen i Wien og rejser derned med Bülow."

Det var kun med Opbydelse af al sin Kraft, at Fru Dannemand holdt sig oppe og fulgte sine Gæster til Døre. Og da de var borte, blev det ved at genlyde i hendes Tanker: Grev Vargas er faldet i Unaade... Kongen rejser til Wien... Grev Vargas kommer maaske snart til København, fattig og forstødt som jeg selv.

Nu maatte hun til København, koste hvad det vilde; endnu i Aften maatte hun skrive til Hans Majestæt; der maatte vel findes de Ord, som kunde finde Vej til hans Hjerte... om hun saa skulde dynge Løgn paa Løgn vilde hun sætte sin Krig igennem, om det saa blev sidste Gang i hendes Liv.

Men om Aftenen bragte en Tjener hende en duftende Billet fra Frøken von Urne.

„Dyrebare Veninde!

Skøn paa min Diskretion, naar jeg siger Dem, at jeg gættede Aarsagen til Deres Forvirring, jeg forstaar Dem bedre end mange Ord kan udsige — jeg misunder Dem! Lykkelige!

Deres
F. v. U."

„P. S.

Jeg burde ikke gøre det — men jeg kan ikke bære det over med mit Hjerte at forholde Dem det synlige Vidnesbyrd om, at Deres Følelser er gengældte. Jeg vedlægger en Stump af Grev

Vargas' Brev til Major von Cruse. Kun en Stump, men — oh! F. v. U."

Paa Brevstumpen stod med en sirlig slynget, springende Skrift... Grev de Bedemars Skrift:

„..... afhænger alt for mig af min Velgører Kong Christians Lykke. Behøver jeg at sige Dem, at jeg daglig nedbeder Guds Velsignelse over Hans Majestæts Vaaben og det norske Folks Friheds-kamp? Og dog, kære Ven, dog føler jeg mig knyttet til Danmark med saa stærke Baand, dog drages mit Hjerte did af en saa uimodstaaelig Længsel, saa søde Forhaabninger, at jeg selv berøvet alle mine Titler og Indtægter fristes til at....."

Fru Dannemand kom i et frygteligt Oprør over dette Brev. Hun følte sig dybt saaret, skamløst krænket over denne raa Befamling af Tanker og Længsler, der var hendes imtimeste Eje... vage Lykkedrømme, som hun selv kun i Svaghedens Stunder vovede at hengive sig til. Hun syntes paa én Gang, hun skimtede de lyssky Hensigter, der arbejdede under Frederikke v. Urnes overstrømmende Hjertelighed, som Kryb under en Sten. Der dæmrede i hende en Forstaaelse af, at hun var et Offer for et Komplot; hun mindedes Major von Cruses uheldige Intriguer, Frk. Cathrines ublu Falbyden af sig selv... drømte de virkelig endnu om at naa deres uværdige Maal? Hun kunde ikke tvivle derom; og de var sikkert stærkere, end hun havde anet. Mange maatte

have misundt hende Ophøjelsen, mange maatte i Løndom modarbejde den Forsoning med Kongen, som hun nu ønskede oprigtigere end nogen Sinde. Hun maatte genvinde sin tabte Stilling nu, hun vilde ikke værgeløs suges ned i den Afgrund, hvor Brøden lokkede og drog. Hun vilde søge Værn mod Elskovs Fristelse hos sine Børns Fader... hendes Tanker klamrede sig til den rolige Lykke, der ventede hende, om hun stod imod. Hun saa op mod Pligtens og Ærens Højder for ikke at blive svimmel, hun stirrede paa Kongens Billede og Børnenes som paa en Kobberslange, der var oprejst for at fri hende fra Snogenes Bid.

Og medens hun syntes, at hun allerede gennem sin Beslutning fjernede sig fra Faren, kyssede og kyssede hun Grev Vargas' Brev og gentog for sig selv: saa elsker han mig endnu, og jeg vil faa ham at se! Visheden om hans Kærlighed vil være mig Løn nok for det Offer, jeg bringer..

Da Frk. v. Urne kom den næste Dag, gengældte Fru Dannemand varmt hendes Kys og bragte Veninden fuldstændig paa Vildspor.

„Hvor det var sødt af Dem at sende mig de Linjer," sagde hun. „De har gjort mig ganske romantisk stemt... tænk, om en saa ridderlig Mand virkelig skulde være min hemmelige Tilbeder! Skulde han virkelig komme til Vinter, maa De endelig være min Gæst, saa vi kan nyde det sammen. Til den Tid er De jo nok Hofdame hos Caroline Amalie."

Fru Dannemand fik gennem Wolff at vide, at Frederik den Sjette afrejste til Wien i September. Hun indsendte da et ydmygt Andragende om, at hun under hans Fraværelse maatte være hos Børnene i København, og samtidig bad hun indtrængende Bülow tale hendes Sag hos Kongen. Den ottende September bragte Wolff hende Kongens Svar:

„Kære Bendte!

Dit Brev giver mig Haab om, at det virkelig er din alvorlige Hensigt at gøre din Pligt, og det passer jo meget godt, at du kan tage vare paa Børnene, medens jeg er borte. Jeg har givet Jomfru Hansen mine Instrukser og haaber, du er venlig imod hende, hun er rigtig flink, og Børnene holder meget af hende. Naar vi ses igen, har vi med Guds Hjælp begge faaet det passerede saa meget paa Afstand, at vi kan have det godt sammen som tilforn. Frederik."

Fru Dannemand brød op allerede samme Dag; først ved Ankomsten til København fik hun at vide, at Kongen allerede den 6te var rejst til Wien uden at passere Sorø.

SYVENDE KAPITEL.

Intermezzo.

Fru Dannemand var fortørnet over, at Kongen var rejst uden at gense hende. Hendes Tanker og Følelser var saa forvirrede, hendes Sind i den Grad ude af Ligevægt, at selv den mindste Anledning kunde faa hendes Bitterhed mod Kongen til at bryde frem. Hun glemte al sin egen Uret, hun huskede ikke længere, at hun selv ved sin Utilfredshed og Trods havde fremkaldt Bruddet med Kongen, alle hendes gode Minder og Forsæt sank ned i hendes Bevidstheds Mørke, én eneste Tanke fik Magt over hendes Sind: Han bryder sig ikke mere om mig. Tror han da, han er saa sikker paa mig? Aner han slet ikke, at en mægtig Lidenskab har slaaet Rod i mit Hjærte? Forstaar han ikke, at jeg søgte tilbage

i hans Arme for at blive beskærmet mod mig selv? Nu er jeg fortabt, han har ladet mig i Stikken, det er hans egen Skyld, om Fristelsen nu bliver mig for stærk, og jeg falder.

Hun behagede sig i denne Tanke, at nu kunde hun kaste hele Ansvaret paa Kongens Skuldre; han, som havde revet hende ud i Livets Farer midt i hendes uskyldige Barndom, tog ikke Vare paa hende nu, da Søerne truede med at slaa sammen over hendes Hoved. Hun var undkyldt, hvordan det end gik, hun kunde lukke Øjnene og lade sig glide.

Og hun gled. . . ud i ørkesløse Drømme, der umærkeligt skyllede alt Fodfæste bort under hendes Fod. I Begyndelsen kæmpede hun svagt imod; hun forsøgte at døve sine Tanker ved at kaste sig ind i Husstyrelsens tusinde, trættende Smaatterier; men hun havde været saa længe borte, at hendes Ordrer kun greb forstyrrede ind, hvert lille Omraade havde allerede sin Herre, hun var til overs og savnede baade Lyst og Energi til at tage Kampen op. Hun tog sig en Tid med krampagtig Kærlighed af Børnene, men opnaaede kun at skræmme dem. Børn ængstes endnu mere for Lidenskab end for Kulde; hun var allerede før sin Bortrejse gledet halvvejs fra dem gennem sin Ligegyldighed, hun havde mistet dem ganske under sit Fravær, og nu opnaaede hun kun den Ydmygelse at se dem klynge sig stedse inderligere

til Jomfru Hansen, der altid var ens, mild og myndig, saa de under hende groede i Fred.

Fru Dannemand var blevet en Fremmed i sit eget Hjem. Og hun kunde ikke engang døve sig i Selskabelighedens Tummel; alle vidste, hun var i Unaade, ingen saa sin Fordel ved at bejle til hendes Gunst, hendes eneste trofaste Venner var med Kongen i Wien; for den Sags Skyld kunde hun ligesaa gerne have siddet i Sorø som i København.

Hun tænkte paa at skrive til Svendborg, men opgav det igen, thi Faderen og Moderen kunde jo hverken læse eller skrive, og hun vilde intet intet have at skrive, naar det skulde gaa igennem Fremmedes Hænder. Heller ikke vovede hun at kalde Moderen til København; thi hun vidste, at det vilde komme Kongen for Øre, og at alt da vilde være forbi.

Saa drømte hun Dagene hen, ventende. . . mere og mere bevidst ventende paa dette eneste, der lyste som en Straale af Haab ud af hendes Fremtids graa Mørke: at Grev Vargas skulde komme. . .

Hver Dag, naar hendes Modtagelsestid nærmede sig, klædte hun sig i den Dragt, hun havde haft paa, da hun saa Grev de Bedemar sidst. Hun satte sig paa Forhøjningen ved Vinduet og stirrede ned paa Toldbodvejen, hvor Menneskene kom og gik. Hun saa Døtre af Borgerskabet, som havde kysset hendes Haand og danset i hen-

des Stuer; Officerer red forbi, som havde bedt om hendes Forbøn og skyldte hende, hvad de var. Men ingen hilste, ingen saa til Vinduet engang. København havde glemt hende. Og intet erfor hun af, hvad der rørte sig i Verden, uden gennem Pigernes Sladder.

Hun følte det ligefrem som en Befrielse, da Major von Cruse en Dag lod sig melde. Han traadte smilende ind, kyssede hendes Haand og konverserede hende saa let og sorgløst, som var hans Samvittighed den reneste i Verden. Hun sad og tænkte paa alt det onde, han havde gjort hende, hun vidste, at han var hendes Fjende, hun tvivlede end ikke om, at han sad her som en Spion. Men hun viste ham ikke bort, hun behandlede ham ikke engang køligt. Han var det første Bud fra Verden, hun vilde ikke for nogen Pris have undværet hans Besøg. Og det var, som om en Fortryllelse bandt hende just til denne falske og farlige Ven. Hun anede, at han kom i en bestemt Hensigt, hun vidste, at hans ligegyldige Passiar kun var beregnet paa at gøre hende tryg og spænde hendes Forventning, hun følte det, at om et Øjeblik vilde han nævne Grev Vargas' Navn, det hun baade frygtede og længtes efter at høre.

Saa sagde han pludseligt ondskabsfuldt:

„Men, min Naadige, jeg kan ikke sige Dem, hvor jeg er forbavset. Jeg havde ventet at finde Dem midt imellem Deres Beundrere; og saa ti-

mes der mig den uventede Lykke at opnaa en tête à tête med vor forgudede lille Dronning."

„Major," sagde Fru Dannemand. „Kongen er i Wien. De véd, det er med Hofmænd som med Sommerfugle, de omsværmer ikke de Blomster, der staar i Skygge."

„Men med de trofaste Venner forholder det sig omvendt," sagde Majoren. „Jeg tager dog ikke fejl i, at Grev Vargas de Bedemar har været her og komplimenteret Dem?"

„Grev Vargas de Bedemar?" sagde Fru Dannemand. „Er Greven da i Køkenhavn?"

„Han kom i Onsdags," sagde Majoren. „Har Deres Naade da ikke hørt, at Prins Christian har maattet retirere sig fra Christiania? Efter at Hans Majestæt, som den fine Diplomat han er, har overladt til Hans kgl. Højhed at prostituere sig efter Evne, har Prinsen allernaadigst opnaaet Tilladelse til atter at vende tilbage til Danmark."

„Major," sagde Fru Dannemand... „De taler om Kongen paa en Maade..."

„Pardon, min Naadige," sagde Majoren... „jeg burde ikke have krænket Deres loyale Hjerte. Men det er desværre alles Mening, at Hans Majestæt ikke ugerne ser Prinsen plukket for noget af hans Popularitet... men det lykkes ikke. Prins Christian befinder sig for Øjeblikket paa et sandt Triumftog gennem Jylland..."

Fru Dannemand gik som i Feber efter Majorens Besøg. Hun sad fra Morgen til Aften spejdende

ved Vinduet, lyttede utaalmodigt efter hvert Trin, fo'r sammen ved hver Dør, der gik... saa stærk var hendes Spænding, at hun syntes, der nu maatte ske noget ganske usædvanligt. Hun kunde slet ikke tænke sig, at Grev Vargas' vilde ringe paa, blive meldt, sætte sig roligt overfor hende og konversere hende som en almindelig Gæst. Hun syntes, at han maatte komme som en Erobrer, tage Huset med Storm, staa med ét dér i Stuen og gribe hende i sine Arme... Og der var ikke længere det svageste Ønske om Modstand i hendes Sjæl...

Men Dagene gik, og Grev Vargas kom ikke. Major von Cruse indfandt sig hyppigt og forsømte aldrig at pine hende med sin Ondskabsfuldhed.

„Har Grev Vargas ikke været her? Jeg havde virkelig Lyst til at tage ham i Skole... at være saa forsømmelig mod en Dame! Men han er som sunket i Jorden, ingen ser noget til ham, formodentlig er han plumpet op i et eller andet Kærlighedseventyr. Han er jo saa flygtig, vor kære Greve... Men a propos, min Naadige, jeg har en Hilsen til Dem fra Geheimeconferensraad Urne i Sorø. Jeg vil tillade mig at lade hans Brev ligge, det indeholder adskilligt af virkelig Interesse, ogsaa om Hans Majestæt... Frk. Frederikke er ovenud lykkelig; Hertuginden af Augustenborg har nu virkelig designeret hende til Hofdame hos Prinsesse Caroline Amalie... for De

har vel hørt, at Prins Christians Mariage skal deklareres den 6te December?"

Fru Dannemand svarede ikke; hun sad allerede fordybet i det Brev, Majoren havde rakt hende. Aandeløst lod hun sit Blik løbe ned over Linjerne for at komme til det Sted, som tog Sigte paa hende... de Ord, som hun vidste var beregnet paa at saare hende, hidse hende, hun vidste ikke hvad, kun at det maatte være noget ondt...

„Om hans Majestæt har jeg de glædeligste Efterretninger fra en god Ven, som er attacheret hans Følge," skrev Geheimeraaden. „Kongen tænker fornemmelig paa at fornøje sig og gotter sig ved de Lækkerheder, som Clima og Aarstiden frembyder; især roser han Fasanerne og de Leipziger-Lærker, samt Vinen ikke at forglemme. Han agter at hjembringe adskilligt saadant til Vinterprovision, saa Udflugten til Wien bliver da Gud ske Lov ikke uden Udbytte for Land og Rige..."

„I den kejserlige Hofborg i Wien bebor d: regerende Fyrster nu Hundrede Værelser, nyt og magnifique møblerede; til de øvrige har Kejseren lejet 32 monterede Palæer i Byen. Der hersker en asiatik Ødselhed... 40 Retter Mad og 16 Slags Vine til daglig Brug, 168 Spand Heste er paa Kejserens Stald. Man siger i Wien, at:

Kejseren af Rusland d r i k k e r for dem alle,
Kongen af Danmark t æ n k e r „ „ „
„ „ Preusen s n a k k e r „ „ „
„ „ Würtenberg æ d e r „ „ „
„ „ Sachsen g r æ d e r „ „ „

Hvortil man jo kan tilføje, at Kejseren af Østrige betaler for dem alle og — Ponte Corvo griner af dem alle! Det sidste er det sikreste."

„I øvrigt er Hans Majestæt i ondt Lune over Prins Christians stigende Folkeyndest i Hjemmet, men hvorledes skulde han kunne ærgre sig ret længe med sligt Lapperi i denne Glædernes Hvirvel? Hver Aften forvandler vor Jupiter sig til en Sky og sænker sig om en italiensk Operettesangerske, som skal være adskillig kønnere end hans hjemlige Juno'er baade til højre og venstre, og hvem allerede en livsvarig rundelig Pension skal være sikret; saa jeg kan kun gentage, at vor naadige Monarks Ophold ved Kongressen tegner til at skulle blive i al Maade lykkebringende, saa meget mere som H. M. har opdaget et nyt Mavesalt af en hartad vidunderlig Virkning. . ."

Fru Dannemand stod et Øjeblik og stirrede paa Brevet, der rystede i hendes Haand, saa at Bogstaverne gik i ét for hendes Øjne. Saa rakte hun det til Majoren.

„Tak," sagde hun haardt. „Hans Majestæt morer sig øjensynligt saa godt, at jeg bliver ganske jaloux. Jeg kunde have Lyst til at samle nogle Venner hos mig selv. . . har De virkelig stadig ikke set til Grev Vargas, Major?"

Jo," sagde Majoren og smilte ondt. „I Gaar gjorde han mig den Ære at aflægge mig et Besøg. Saa vidt jeg forstod, har han ikke anset det for

passende at nærme sig Deres Naade nu, da han er i Unaade hos Hans Majestæt. Men hvis Deres Naade befaler..."

„Ja," sagde Fru Dannemand. „Jeg beder Dem om muligt endnu i Dag at opsøge Greven og sige ham, at jeg med Utaalmodighed længes efter at høre Beretningen om hans Norgesfærd af hans egen Mund..."

Majoren bukkede og gik. Og næppe havde Døren lukket sig efter ham, før Fru Dannemand sank om i en Stol, gennemrystet af Graad, af Latter, hun vidste ikke selv hvilket...

„Ja," tænkte hun, „nu maa det saa briste eller bære. Hvad skulde holde mig tilbage? Børnene har jo deres Jomfru Hansen. Kongen har sin italienske Sangerinde... gives der et Menneske paa Jorden, som trænger til mig uden én?"

OTTENDE KAPITEL.

Og Eros lo —

Da Grev Vargas næste Dag lod sig melde paa Toldbodvej, gik Fru Dannemand ham i Møde med fremstrakte Hænder, straalende af Ungdom, og Lykke, glad over den uforbeholdne Beundring, hun læste i hans Blik... og uden at mærke den Forundring, han forgæves søgte at lægge Sjkul paa.

„For Pokker," tænkte han, „dette ligner næsten en *attaque*... og jeg, som havde forberedt mig

paa en længere Belejring! De nordiske Kvinder plejer at gøre saa mange Omsvøb... men *tant mieux!*"

Han kastede sig hovedkuls ind i en livlig Beretning om sine Oplevelser, men brød pludselig af, da han saa, hvor adspredt hun lyttede til hans Ord.

„Pardon Madame," sagde han... „Jeg trætter Dem. Jeg har levet saa længe deroppe mellem Bjergværksfolk og Bjørne, at jeg næsten har glemt, hvorledes man bør konversere en Dame."

„Jeg haaber at se Dem ret ofte," sagde Fru Dannemand, „saa skal vi nok faa Dem civiliseret igen. Oprigtigt talt har jeg været en Smule vred paa Dem, fordi de ventede saa længe med at komme."

„Paa min Ære, Madame," svarede Greven... „hvis jeg havde anet, at min Nærværelse..."

„Vær nu ærlig!" sagde hun og truede smilende ad ham med Fingeren. „Tror De ikke, jeg har gættet Grunden?" Siden jeg faldt i Unaade har jeg haft rig Lejlighed til at erfare Venskabs Ubestandighed..."

„I Unaade?" sagde Grev Vargas, der blev mere og mere forvirret over hendes Udtalelser... „ja, jeg har hørt det, en Smule Uoverensstemmelse, ikke sandt? Men jeg forsikrer Dem, jeg har kun tænkt paa Dem, Madame... jeg er selv faldet saa eftertrykkeligt i Unaade, at jeg ikke turde haabe, at mine Besøg vilde være Dem til Behag. Jeg

behøver ikke at sige Dem, hvor pinligt det vilde være mig, om De for min Skyld paadrog Dem blot Skyggen af en Mistanke for at konspirere med Hans Majestæts Fjender..."

„Grev de Bedemar," sagde Fru Dannemand og drog Vejret dybt... „De har ikke altid været saa forsigtig. Deres Breve..."

„Mine Breve, Madame?"

„Det er ikke min Sag at kritisere Deres Valg af Venner, Grev Vargas. Men Deres Breve til Major v. Cruse... Deres Hilsener... hvis Major v. Cruse ikke havde været diskret, hvilke Misforstaaelser kunde De da ikke have udsat os begge for..."

Som i et Lynglimt saa Grev Vargas Sandheden, forstod hvor dristigt Majoren havde opereret paa hans Vegne og grebes et Øjeblik af en ubestemt Mistanke. Disse fingerede Hilsener, disse Breve, hvad i al Verden havde bevæget Majoren til at spille denne Rolle som selvbestaltet *postillon d'amour?* Ikke Venskab... skulde det være en Snare? En politisk Intrigue? Rettet mod ham... eller hende? Gid den frække Personage dog i det mindste havde sat ham ind i Situationen, saa han havde vidst, hvor vidt han turde gaa, hvor vidt han burde gaa for ikke at kompromitere en Dame, med hvis Følelser han ikke var paa det rene..."

Han havde gemt sit Ansigt i sine Hænder for at skjule sin Forvirring. Nu saa han op og blev med ét Situationens Herre. Der var ingen Tvivl,

hun var et Bytte for Forvirring, som han selv... en sød Forvirring, hvis Aarsag han var for erfaren til ikke at se. Hun elskede ham, hun ventede; om han ikke greb til, havde han tilføjet hende den blodigste Fornærmelse, en Mand kan tilføje en Kvinde...

Han kastede sig paa Knæ og bøjede sit Ansigt over hendes Haand.

„Madame," hviskede han blødt... „Madame, jeg besværger Dem..."

Han mærkede i det samme hendes Hænders bløde Strejf over sit Haar, hendes varme Aandes Kildren over sin Nakke. Og et vildt Begær flammede op i ham...

„Benedikte," raabte han og greb hende i sine Arme... „Benedikte! Saa tog jeg ikke fejl..."

Det bankede sagte paa Døren i det samme; men ingen af dem hørte det, og Døren blev ikke aabnet. Det var ikke andre end Jomfru Hansen; og hun havde set nok, langt mere end hun vilde...

NIENDE KAPITEL.

Drøm og Opvaagnen.

Fru Dannemand levede Vinteren over som i en Rus, sikker paa at hun endelig havde fundet den store Lykke, og at den vilde vare evig. Hun følte intet Samvittighedsnag, thi hun havde vænnet sig til den Tanke, at det var Kongen, der

havde forladt hende, det var Børnene der havde glemt hende og vendt deres Kærlighed til en anden.

Og hvordan skulde hun faa Tid til alvorlige Tanker? Det er i Nattens Mørke, i Dagens ensomme Timer, Angeren og Angsten faar Vækst. Men hendes Nætter var som lyse Sommernætter, saa fyldte af Elskovs Rasen og Elskovs Ro; og ingen af Dagens Timer var hun ene. Maltheserridderen var hos hende, eller han havde været dér, eller han vilde straks komme; hun havde ikke en Tanke, uden at han var i den, og hun tænkte somme Tider, at naar han havde forladt hende, og hans Kys endnu brændte paa hendes Mund, hendes Hals, hendes Bryst. . . eller naar hun gik nynnende om i sød Forventning. . . da ejede hun ham saa nær og fuldt, som end ikke naar hun hvilte i hans Favn.

Hun var omsider naaet ind i Lykkens Allerhelligste, dér hvor alt lever og gærer og strømmer, men der er Evighedens Tryghed i den urolige Skiften, der er Fornyelsens Sejr i den bestandige Uro, Angsten for Ophør og Død vover ikke at træde over Templets Tærskel. . .

Hun drømte sødt.

Og Grev Vargas var Fyr og Flamme. Han havde aldrig tidligere ejet en nordisk Kvindes Elskov, aldrig erfaret, hvor just Tilbageholdenheden i Hengivelsen kan hidse og hede; denne usammensatte, troskyldige Sjæl rørte ham, dette

enfoldige Barn var ham hver Dag og hver Nat en ny Gaade at gætte. . . længe varede det, før han opdagede, at det var bestandig den samme Gaade, det var hans egen Forundring og Betagelse, der hver Dag vaagnede frisk paa ny.

Og da han trættedes, da han begyndte at rengstes for hendes Lidenskabs Styrke og følte, hvor umuligt det vilde være ham i Længden at holde sig fast i de svimlende Højder, hvortil han havde ført hende op, spillede han endnu med Lethed sin Rolle saa blændende, at hun ikke vaagnede af sin Drøm. Han kølnedes lidt efter lidt, han skræmmedes af de Krav, han indsaa hun vilde stille til hans Troskab, han overvejede saa smaat, hvilke Udveje der stod ham aaben til Retræte; men han nænnede endnu ikke selv at rive sig ud af en Drøm, der havde været saa smuk; endnu lyttede han til den Efterklang, der nynnede i hans Sanser.

Og hun mærkede intet.

De havde været utrolig uforsigtige i den første Tid. De havde redet sammen i Byens Omegn, men derved havde Faren endda ikke været saa stor. Thi Befolkningens Interesser havde længe været optaget af andre og større Ting. Fru Dannemand var glemt. Og i Hofkredse, hvor Sladderen aldrig dør, og en Skandale altid bliver en Sag af den højeste Betydning, vakte Sagen ingen større Opsigt. Grev Vargas' Ry kendte man jo, og at Fru Dannemands Rolle allerede

forlængst var uigenkaldelig udspillet, tvivlede ingen paa.

Men i Hjemmet paa Toldbodvej var Opdagelsen uundgaaelig. Fru Dannemand vidste det, hun var forberedt paa, at alt var forbi, og det voldte hende ingen Sorg. Hvad brød hun sig om det Offer af Luksus og Velvære, hun maatte bringe, naar Kongen brød med hende? Grev Vargas elskede hende, og det var hende nok. Hun lagde ikke engang Mærke til den Omhu, hvormed Jomfru Hansen søgte at dække hende, hun paaskønnede ikke den fine Takt, hvormed den milde, halvgamle Jomfru vogtede over Pigerne, at de ikke kom ind til deres Frue, naar Grev Vargas var hos hende. Det var hende, som serverede Maaltiderne, det var hende, som kom, naar Fruen ringede, hende der gjorde Soveværelset i Stand. Hun vogtede over Døren som en Drage, nægtede sin Frue hjemme eller fortalte, at hun var syg; tusinde Kunster fandt hun paa for at skaffe Børnene af Vejen og bortlede deres Opmærksomhed fra det, der foregik i deres Hjem.

Men Fru Dannemand saa det ikke; hun havde altid næret Uvilje mod den paatvungne Fremmede, hun var sikker paa, at hun var en betalt Spion, og det var hende ligegyldigt. Hun brød sig ikke om at skjule, hun vidste jo, at hun vilde være langt herfra, naar Kongen kom...

Men hvis hun havde lagt Mærke til Jomfru

Hansens stilfærdige Syslen, hvis hun havde spurgt sig selv, hvorfor denne „betalte Spion" søgte at udslette alle Spor af det, hun netop burde have afsløret, saa vilde Jomfru Hansens Øjne have givet hende Svar. De havde faaet en sær drømmende Glans, som spejlede hendes Frues Lykke sig deri. Saa simpel var Forklaringen. Et Minde var vaagnet i den halvgamle Jomfrues Bryst; hun saa noget fuldbyrdes, som var bristet for hende selv; og hun nænnede ikke at forstyrre sin Frue i hendes Lykke. . .

Men Faren nærmede sig jo. . . den eneste Fare, som ingen menneskelig Magt kunde afværge: Kongens Ankomst. Frederik den Sjette havde ganske vist været meget syg, men han var kommet sig igen. Og den Tid nærmede sig, da han vilde vende tilbage. . .

Grev Vargas kom en Dag og kunde ikke lægge Skjul paa det Oprør, han var i:

„Benedikte," sagde han. . . „om to Maaneder, siger de, at Kongen vender tilbage."

„Gør han det?" sagde hun. „To Maaneder . . . der er jo længe til."

„Længe," sagde Greven en Smule irriteret. . . „to Maaneder gaar hurtigt. Og hvem indestaar os for, at Kongen ikke kommer før?"

„Nej," sagde Fru Dannemand. . . „han plejer gerne at komme farende, før man venter ham. Er du bange?"

„Bange? Man behøver dog ikke at være

nogen Kujon, fordi man viger Pladsen for en enevældig Monark. . .“

„Nej,“ sagde Fru Dannemand og lo. . . „Jeg har virkelig heller ikke tænkt mig, at vi skulde blive her og afvente hans Komme. Vi maa selvfølgelig herfra.“

„Du siger det saa roligt,“ sagde Greven. „Hvor i al Verden skulde vi tage hen?“

„Det véd jeg ikke,“ sagde hun. „Det ene Sted kan vel være saa godt som det andet. . . For Resten maa du da selv bedst vide, i hvilket Land du har størst Chancer for at bryde dig en Bane.“

„Bryde mig. . . ja men lille Benedikte, vi er jo da ikke gift. . .“

„Med Kongen er jeg da heller ikke gift. Saa hvis du hellere vil have det saadan, kan vi jo da lade os vie, naar du vil. . .“

Det løb Grev Vargas koldt ned ad Ryggen.

„Lade os vie,“ sagde han. . . „lægger du virkelig saa stor Vægt paa en Ceremoni?“

„Nej,“ sagde hun. „Jeg er lige glad. Og jeg følger dig, hvor hen du vil, hvis. . .“

Hun stirrede pludselig paa ham og sagde heftigt:

„Vargas, hvis du ikke mere elsker mig som før, saa sig mig det rent ud.“

Og han kastede sig paa Knæ for hende og svor. . .

„Men lad os komme herfra straks,“ sagde

hun. „Jeg har jo Gaarden i Sorø endnu; dér kan vi altid tale om, hvad vi skal gøre. . .“

Hun var lidt sørgmodig, da han gik fra hende. Hun følte sig ikke mere saa glad og tryg som før. Men hun tænkte, at selv Kærlighed kan trænge til Fornyelse, og hun bebrejdede sig, at hun havde tænkt saa lidt paa ham, der maatte færdes ude i Byen mellem Fremmede og stjæle sig til hendes Kærlighed som en Tyv. Han var jo ogsaa den, som vovede mest; om Kongen uventet kom tilbage og overraskede ham, kunde det gælde hans Frihed, maaske hans Liv. Der var jo ingen Grænser for Kongens Vrede, naar han blev krænket i sin Værdighed, som der ingen Grænser var for hans Vilje. . .

Og hun gav sig hen i Drømme om den Lykke, de atter skulde opleve, naar de kunde være sammen ene og altid. . .

To Dage efter rejste de til Sorø. . . hver for sig. Det var den første Skuffelse, Grev Vargas holdt bestemt paa, at de ikke nu maatte udvise nogen unødvendig Uforsighed. Og hun græd lidt i Postvognen, skønt hun vidste, at han allerede vilde komme Dagen efter. Hun drømte jo endnu; og det er netop det, som gør Drømmen rigere end Livet, at i den vover man alt. Naar Angsten melder sig, er man allerede ved at vaagne. . .

Dagen efter kom han, og hun viste ham det Værelse, hun havde indrettet til ham.

„Nu er du endelig min,“ sagde hun. „Ende-

lig skal jeg kunde sove ind i din Favn og vide, at du er ved min Side, naar jeg vaagner. Og hvilke Dage skal vi ikke opleve her! Du véd ikke, hvor her er smukt... og nu er Skoven ved at springe ud. Jeg har antaget nye Tjenestefolk, som ikke kender mig, Frk. von Urne er i København, og Gehejmeraaden ligger syg, jeg har forhørt mig. Ellers er der ikke et Menneske der kender mig. Her kan vi være saa trygge, som sad vi paa den anden Side af Jorden. Men du er nok saa god at huske, at her er ingen Fru Dannemand; her hedder jeg Madam Andersen..."

Grev Vargas blev heftig forskrækket og protesterede energisk.

„Der kan ikke være Tale om, at jeg vil prostituere dig ved at bo her," sagde han. „Naar du selv har tabt al Besindelse, maa jeg tænke for os begge. Jeg har lejet mig ind paa Gæstgivergaarden, og dér bliver jeg."

„Bild mig ikke ind, at det er for min Skyld, du er bange," sagde hun. „Er du virkelig saa fejg? Nej, nej, Vargas, jeg mente det ikke, du er saa god... men du holder ikke mere af mig, ikke som i den første Tid..."

Det kostede ham stor Møje at berolige hende, og han gav ikke efter. Han blev boende paa Postgaarden, han vilde ikke færdes aabenlyst med hende gennem Byens Gader, han kom først til hende, naar det var mørkt, og naar de færdedes

ude i Skoven, satte de hinanden Stævne paa ensomme Steder langt fra Byen, hvor de var sikre paa ikke at blive set sammen.

„Dette er jo endnu værre end i København," sagde hun. „Jeg holder det ikke ud. Vargas, hvis du elsker mig, saa lad os flygte nu straks . . . Men du elsker mig ikke. . ."

„Jeg vilde give mit Liv for dig," sagde han. „Men jeg kan ikke lade være med at bruge min Forstand. Jeg er fattig. . ."

„Ja, men det er jeg ikke, Vargas. Jeg ejer langt mere, end du véd af. Jeg har mere end nok, til at vi kan komme langt herfra og leve sammen, til du skaber dig en Karriere. . ."

„Og dine Børn?" sagde han koldt. „Har du da ganske glemt dem? Jeg vilde aldrig tilgive mig selv, hvis jeg berøvede dem deres Moder. . ."

Fru Dannemand brast i Graad og det kom til en stormende Scene. Hver Dag brød det løs imellem dem, stærkere og stærkere stødte deres Viljer sammen, og selv de lidenskabelige Forsoninger, der fulgte paa, fjærnede dem bagefter endnu mere fra hinanden. Fru Dannemand kunde ikke mere lukke sine Øjne for Sandheden, og Grev Vargas blev træt.

„I Guds Navn," sagde han, „naar det ikke kan være andet saa lad os rejse. Men saa skal du ogsaa være fornuftig og vente her saa længe. Endnu i Aften skal jeg tage til København og

forberede alt; men jeg har meget at ordne, og det vil tage nogen Tid."

Fru Dannemand hørte paa hans Stemmes Klang, hvor utaalmodig han var efter at komme af Sted, og hun saa, at hans Blik undveg hendes. Den Tanke fo'r igennem hende: han vil salvere sig selv og lade dig i Stikken. Men hun vilde ikke tro det, saa uværdigt kunde han ikke handle. Han er blevet træt, sagde hun til sig selv, jeg har været urimelig og fordringsfuld, og hvis jeg nu trænger mig paa, vil alt være forbi. Jeg maa stole paa ham, jeg maa skjule min Angst for ham, naar jeg lader som ingen Ting, vil han holde igen, og alt vil blive før.

Og hun tvang sig til at sige roligt:

„Ja, Vargas, gør som du vil. Jeg stoler paa dig... men lad mig ikke vente for længe."

„Tak," sagde han og kyssede hende ømt.

Han følte virkelig i dette Øjeblik oprigtig Taknemlighed imod hende. Han havde ventet en oprivende Scene, halvvejs havde han frygtet, at hun vilde springe i hans Vogn og søge at paatvinge ham sit Følge.

„Dette er smukt af hende," tænkte han, „virkelig værdigt og overlegent. Det havde dog været hæsligt, om jeg havde været nødt til at bryde brutalt."

Og da han vendte sig i Vognen og saa tilbage mod Skovene, der lukkede sig om Sorø By, steg en sidste varm Følelse for hende i hans Bryst.

„Hun var alligevel en god, lille Pige," sagde han til sig selv. „Eventyret var charmant; det varede lidt for længe, men enfin! Hun har sikkert fundet, at det var hurtigt forbi, saa det kan gaa lige op. Nu gælder det om at finde en passende *sortie*... heldigvis er der jo endnu Tid til at overveje, hvorledes jeg bedst skal afværge Følgerne for os begge."

Egentlig havde det været hans Hensigt at forlade Landet over Hals og Hoved, men allerede inden han havde naaet København, havde han bestemt sig om. Ganske vist kunde der ikke være nogen Tvivl om, at Sagen var kendt af altfor mange. Han havde været for uforsigtig, det lille Brushoved havde lokket ham til at vove sig for langt ud. Det passerede vilde komme Kongen for Øre, saa snart han naaede København, hvis det ikke allerede var indberettet til ham i Wien. Men vilde Kongen tillægge Sagen større Betydning? Hans Forhold til Fru Dannemand havde længe været køligt, han var selv i Wien blevet alvorligt *anderswo egagiert,* man talte stærkt om, at hans Italienerinde skulde følge ham til København. Hvorfor skulde da Kongen paadrage sig Ubehagelighederne ved en offentlig Skandale? Grev Vargas havde intet Embede, han kunde miste, hans Charge og hans Pension var ham allerede berøvet, og han havde dog i Christian Frederiks Yndest en Chance, han ikke gerne gav Afkald

paa... En hovedkuls Flugt vilde jo desuden være det samme som en aaben Tilstaaelse af hans Brøde.

Han besluttede at se Tiden an. Til Fru Dannemand skrev han kort, at han var kommet til Hovedstaden, og at han endnu intet kunde sige, hun maatte vente taalmodigt. Han valgte de venligste, men intet sigende Ord; thi han maatte dog lempeligt forberede hende paa et Brud; men han turde heller ikke opskræmme hende, saa hun fulgte efter ham og forøgede Faren for dem begge.

Og Fru Dannemand begyndte at forstaa. Endnu anede hun ikke, i hvilket Omfang hun var forladt og forraadt; hun saa, at hans Kærlighed var kølnet, men hun vilde ikke se, at den var forbi. Han rejser ikke med mig, tænkte hun, den fulde, aabne Lykke, jeg havde haabet paa, bliver jeg aldrig til Del. Jeg maa resignere; naar hans Kærlighed dog er saa langt svagere end min, vilde jeg jo kun blive en Klods om hans Fod; kunde jeg overtale ham til at knytte min Skæbne til sin, det vilde kun blive vor Kærligheds Forlis. Og hun skrev blidt og rørende, mindede ham om den Lykke, de havde nydt, og besvor ham ikke at rejse ud af Landet for hendes Skyld.

„Du er jo ikke nogen Kujon," skrev hun, „og jeg er modig som du selv. Hvis du vil det, saa lad os blive og træde Faren under Øje. Jeg glædede mig til at begynde Livet forfra i et fremmed Land, alene med dig, men da skulde det jo være sket, fordi vi elskede hinanden saa højt, at

vor Kærlighed var os nok. Saa unge er vi ikke, min Vargas, lad os være ærlige. . . du vilde i din ridderlige Godhed bringe et Offer for min Skyld, og jeg er dig inderlig taknemmelig derfor. Men det vilde ikke nytte, Lykken lader sig ikke tvinge, Lad os resignere, min Ven. . . jeg lever hver Dag i Mindet om, hvad du gav mig, men naar du længes, saa skriv efter mig, og skriver du ikke, saa kommer jeg alligevel. Thi vi maa være sammen, naar Slaget rammer os. . .“

Grev Vargas svarede øjeblikkelig:

„Bliv for Guds Skyld, hvor du er! Jeg mener som du, at vi bør blive, men alting afhænger af, at vi ikke mere vækker nogen Mistanke. Hvis du virkelig elsker mig og nærer Ønsket om et Gensyn til bedre Tider, saa forhold dig rolig og lad mig handle for os begge. V. de B.“

Dette Brev bragte Fru Dannemand i et frygteligt Oprør. Hun skimtede omsider Sandheden, hun vilde have rejst til ham øjeblikkeligt, men hun turde ikke. Hun vovede ikke at se Sandheden i Øjnene, hun vilde ikke berøve sig selv den sidste Mulighed for et Haab. Hun skrev igen, fortvivlet, bønfaldende, lidenskabeligt, men fik intet Svar. Grev Vargas lagde Brevet *ad Acta* og fordybede sig i en mineralogisk Studie. Hun skrev igen, tiggende, truende. . . men forgæves. Grev de Bedemar flyttede til et andet Logi; han var blevet hed om Ørerne, rasede over hendes Ubeherskethed og gruede for, hvad hun

i sit Vanvid kunde finde paa. Kastede hun alle Hensyn til Side, vilde Skandalen være uundgaaelig, og han kunde lige saa gerne forlade Landet med det samme. . .

Fru Dannemand var ude af sig selv, nu da hun ikke længere kunde tvivle. Hver Dag spejdede hun efter Brev, hver Aften besluttede hun at rejse til ham, hver Morgen fattede hun nyt Haab. Saa ophidset var hun, at hun ganske glemte Faren ved sin egen Stilling. Hun mødte en Dag Sekretær Wolff paa Gaden; og han lod, som han ikke saa hende; hun undrede sig et Øjeblik over det, og det faldt hende i det samme ind, at hvis han ikke havde næret Mistanke, vilde han have aflagt hende et Besøg; Geheimeraad Urnes maatte jo ogsaa vide, at hun var i Byen, alle maatte vide det. Grev Vargas Ophold paa Postgaarden maatte have vakt Opsigt; hvordan skulde noget kunne undgaa Opmærksomheden i denne sladrende Smaastad? Men det voldte hende ingen Uro, der var jo intet at skjule . . . intet som kunde skjules. Der var ikke Plads til anden Angst i hendes Sind end den, at hun ikke mere skulde faa Grev Vargas at se; hun glemte den, der skulde komme, over den, der havde forladt hende; Længslen gjorde hende afsindig. Og da hun omsider klyngede sig til det sidste Haab, at Grev Vargas maatte være syg, anden Forklaring paa hans Tavshed var ikke mulig, da besluttede hun sig til at bryde op.

Og just som hun havde pakket det nødvendigste sammen og gik fra Stue til Stue, utaalmodigt ventende paa Postvognen, kom Geheimeraad von Urne.

Den gamle Herre havde ganske overvundet sin Bronchitis og dansede mere ungdommeligt frem end nogensinde.

„Men min Naadige," sagde han, „tænk Dem min Fortrydelse, da jeg hører... havde jeg anet, at De var os saa nær, vilde jeg *ma foi* have skyndt mig noget mere med at blive rask. Man bliver gammel, min Naadige... i sin Tid vilde mit Instinkt have sagt mig det, naar en saa henrivende Dame gjorde os den Ære... à propos, De har vel set Grev de Bedemar? Min Hustru saa ham gaa forbi Vinduet en Dag, og jeg hører til min Forbavselse, at han har boet paa Postgaarden... incognito, vil de tænke Dem! Og uden at gøre mig Visit. Man bliver gammel, min Naadige, og Ungdommen tager ikke Hensyn ... men maaske er hans Forsigtighed nødvendig? Han er jo vistnok ganske i Unaade og frygter naturligvis Kongens Hjemkomst."

„Hr. Geheimeraad... De er sikkert bedre underrettet end jeg... véd De, hvornaar Kongen vender hjem?"

„Paa Torsdag, min Naadige, paa Torsdag... vi er allerede efter Evne begyndt at forberede os paa en værdig Modtagelse af vor sejrrigt hjemvendende Monark... det vil blive et sandt Tri-

umftog gennem Sjælland. Jeg har netop hørt fra Wien, Hans Majestæt har lykkelig endt sin Mission. Han har mistet Norge, enfin, men sit fortræffelige Humør har han bevaret, og ikke sandt, hvad betyder Norge i Sammenligning med Hans Majestæts allernaadigste Humør? Men De er rejsefærdig, ser jeg. . . jeg vil ikke forstyrre. A'revoir, Madame. . . De slaar sikkert ikke Haanden af Sorø for det første."

Hun havde set paa hans smaa, plirende, poliske Øjne, at han vidste alt, og det var hende uendelig ligegyldigt. Hun kørte halvt som i en Dvale til København, en uhyggelig Ro havde afløst Spændingen i hendes Sind, nu da hun endelig skulde have Vished, og hun vidste, hvordan Visheden vilde blive.

Da hun kom til Toldbodvejen, var hun saa træt, at hun ikke engang sagde Goddag til sine Børn. Hun skrev straks et Par Ord til Grev Vargas og ringede. Jomfru Hansen traadte ind.

„Lad en af Pigerne straks besørge dette Brev," sagde Fru Dannemand, „og lad hende vente paa Svar."

Jomfru Hansen saa paa Adressen og besørgede Brevet selv. En halv Time senere bragte hun Brevet tilbage.

„Greven er flyttet," sagde hun, ingen vidste hvorhen; Portneren mente, Greven var rejst."

Fru Dannemand rejste sig og stirrede paa

hende uden at sige et Ord. Pludselig faldt hun om paa Gulvet som ramt af et Slag.

Jomfru Hansen drejede Nøglen om i Døren ud til Korridoren; saa gik hun ind i Soveværelset og laasede Døren til Børnekammeret. Vårsomt løftede hun derpaa Fru Dannemand op paa sine Arme og bar hende ind paa hendes Seng.

Et Øjeblik stod hun uvis med Brevet til Grev Vargas i sin Haand. Saa tændte hun et af Lysene paa Kaminen og holdt Brevet i Flammen, til det var fortæret.

TIENDE KAPITEL.

Et Vidne.

Med Forhaabninger havde Kong Frederik begivet sig til Kongressen i Wien, lokket af fagre Ord, stolende paa falske Venner, endnu overbevist om, at Redelighed og Ret maatte være stærkere end Vold og Rænker. Østrig havde ikke lagt Skjul paa, at det gerne saa Danmark slippe for billigt Køb; Kejser Alexander sagdes allerede efter Englands Overfald paa Danmark i 1807 at have udbrudt: „Jeg vil ikke stikke mit Sværd i Balgen, før Danmark har faaet Satisfaktion."

Kongen syntes at have solidere Grundvold for sit Haab. Længe havde Evropa sukket under Napoleons Vilkaarlighed og Overmod; Grænser

var blevne flyttet, Troner omstyrtet, gamle Fyrsteslægter forjagne for at give Plads for Usurpatorens Slægt. Nu, da Kejseren var styrtet, syntes det en betænkelig Sag for Evropas Magter at fortsætte hans Værk. Frederik den Sjette tilhørte en af de ældste Kongeslægter, Norge var hans gamle Kronland, at fratage ham det til Fordel for Bernadotte, der selv hørte til de Napoleonske Parvenuers Flok, kunde i og for sig ikke være de legitime Monarker behageligt. At der i hvert Fald maatte ydes ham en rundelig Erstatning, syntes hævet over enhver Tvivl.

Men Løfterne brast, da det kom til Stykket, som de Bobler de var. Vennerne sveg, Bernadottes Hadefuldhed krydsede alle Kongens Bestræbelser. Efter Freden i Kiel skulde han have haft Svensk Pommern i Erstatning, men han maatte afstaa det til Prøjsen; en Tid saa det ud til, at Hansestæderne skulde komme ind under den danske Krone; men det endte med, at vi kun fik Hertugdømmet Lauenburg — 40,000 Indbyggere for Norges 1,100,000. Nitten Kvadratmile tysk Jord for Broderlandet imod Nord. . .

Alligevel forlod Frederik den Sjette Wien i et straalende Humør, der var hans Omgivelser en Gaade. Sagtens har han hentet sin Kraft ud af sin Bevidsthed om, at han havde gjort, hvad der var menneskeligt muligt; ingen vidste bedre end han selv, hvilke Ydmygelser han havde maattet døje, i hvilken Grad han havde maattet gøre Vold

paa sin selvbevidste stædige Natur for blot at opnaa de Kaar, der blev ham tilstaaet. Maaske følte han ved sig selv, at medens han tilsyneladende havde mistet Norge, havde han i Virkeheden frelst Danmark fra fuldstændig Undergang; at denne ikke laa helt udenfor Mulighedernes Grænse, er sikkert nok. „*Je ne vois pas, pourquoi cette Monarchi ne cessera pas d'exister?*" sagde Castleseagh, en af Wienerkongressens mest indflydelsesrige Mænd. Hvorfor skulde Danmark ikke kunne ophøre at existere?

Og vendte Kongen glad hjem fra Wien, da var Undersaatternes Glæde ikke mindre. Freden begyndte jo allerede at gøre sin gode Virkning gældende, Borgerne havde fattet nyt Mod, og Medfølelsen med den haardt prøvede Monark var almindelig. Al hans tabte Popularitet syntes genvundet med ét Slag, og hans Tog gennem de sjællandske Byer formede sig virkelig som et Triumftog.

Det var Torsdag den 1ste Juni Klokken 1, at Kongen ankom til Frederiksberg. Dronningen modtog ham ved Domhuset, udenfor Vester Port stod Borgmester og Raad med de 32 Mænd, og Overpræsidenten, Baron Adler, holdt en begejstret Tale til Kongen, og i Vimmelskaftet spændte Mængden Hestene fra hans Vogn for jublende at trække den til Amalienborg; havde Kongen ikke alvorligt frabedt sig det, havde man taget Vognhjulene af for bogstaveligt at bære Kongen paa

sine Hænder. Om Aftenen kørte Kongefamilien i Timevis gennem den illuminerede By, hvor Jubelen ingen Ende vilde tage, og de følgende Dage gik hen med Kurgivning og Audienser.

Fru Dannemand ventede ham utaalmodigt. Hendes Ildebefindende havde kun været forbigaaende; næppe havde Jomfru Hansen lagt hende paa hendes Seng og skaffet det farlige Brev af Vejen, før hun slog Øjnene op og fo'r over Ende i Sengen.

„Brevet!" raabte hun, „hvor er Brevet?"

„Det har jeg brændt," sagde Jomfru Hansen roligt. „Jeg vilde ikke, at nogen skulde finde det her, hvis Naadigfruen skulde gaa hen og blive syg."

„De lyver!" skreg Fru Dannemand. Hun fo'r ud af Sengen og ruskede Jomfru Hansen i Armen. „Giv mig det! Tror De ikke, jeg véd det hele? De har læst det, De har sendt det til Kongen, Spion som De er. De véd alting, tror De ikke, jeg har mærket, hvor De har luret? Men jeg slipper Dem ikke, før De har skaffet mig Brevet igen."

„Jamen kære lille Naadigfrue," sagde Jomfru Hansen, „naar jeg nu ikke har det! Jeg véd ingen Ting og siger ikke et Muk. Naadigfruen skulde rigtig lægge sig og se at blive rolig, inden Kongen kommer."

Fru Dannemand stirrede længe paa hende, inden hun slap hende. Hun saa, at Jomfru Hansen talte sandt; hun vidste alt, men hun var ingen

Spion, hun vilde ingen Ting sige. Hvorfor spurgte Fru Dannemand ikke om, hun undrede sig ikke over denne uforklarlige Hengivenhed hos et Væsen, hun aldrig havde ofret et venligt Ord; hun sagde blot til sig selv: det var én. Det var det farligste Vidne, og hun tav. Pigerne i Huset... de gjorde som Fru Hansen vilde. Og saa var der alle de andre, der havde set hende og Grev Vargas sammen ... alle dem, over hvem hun havde røbet sig... Geheimeraad von Urne, der ikke var Frederik den Sjettes Ven, Major von Cruse, der var hendes bitre Fjende... Men hvad vidste han? Hvad havde han set? Det vilde kun blive til løs Sladder, ingen vilde vove at angribe hende paa saa løst et Grundlag. Jomfru Hansen var den eneste, der kunde fælde hende, og hun tav.

Al hendes Energi vaagnede paany, hun besluttede at tage Kampen op. Hun nærede intet Haab om at genvinde Kongens Venskab, hun ønskede det ikke, han var blevet hende en Fremmed, hun grebes af Afsky ved den blotte Tanke, at hun atter skulde hvile i hans Favn. Men hun vilde ikke styrtes, hun vilde ikke skilles fra sine Børn. Hvorfor skulde hun give Afkald paa det eneste, der endnu kunde fylde hendes Liv? Eventyret var jo ude, den Mand, hun havde skænket sin Kærlighed, var en Pjalt, der var intet at vove noget for. Hun vilde bjerge af Skibbrudet, hvad hun kunde.

Og hun ventede utaalmodigt paa, Kongen skulde

komme... længtes efter at faa Vished, frygtede det; hun vidste, at hun vilde kunne se det paa hans Blik, straks han stod i Døren.

Om Søndagen i Skumringen kom han. Og hun saa straks, at han intet vidste; hun havde jo nok tænkt sig det; saa umistænksom var han, at det var farligt at komme til ham med Sladder; og om han ogsaa havde hørt Rygter, vilde han ikke skænke dem Tiltro.

Han kom glad og fornøjet, som om intet havde været dem imellem. Han omfavnede hende kærligt og kyssede hende og satte hende paa sit Knæ.

„Naa, lille Pige," sagde han, „det var rigtignok længe siden, hvad? Jeg har ordentlig længtes after at ha' det lidt hyggeligt igen... og Børnene? Lad os gaa ind til dem med det samme. Mine Tøse derhjemme blev saa glade, da jeg kom... Wilhelmine da. Caroline hænger jo immervæk med Næbbet, siden Kæresten døde.

De stod sammen inde ved Børnenes Senge; Louise fløj op om hans Hals, Caroline Augusta genkendte ham nølende og fandt sig i hans Kærtegn, den lille Frederik skreg i vilden Sky og sprællede for at komme løs fra hans Favn.

„Jeg vil hen til Ma'," raabte han. „Jeg vil hen til Ma'."

Og saa rakte han de smaa buttede Arme ud efter Jomfru Hansen.

Men Kongen lagde ham i Fru Dannemands. Arm.

„Haa, haa," sagde han, „er jeg saadan en Bussemand? Kender vi slet ikke Papa igen? Men nu er du jo hos Moder, lille Fritz, vil du saa se, du kan ta' Munden fra Trompeten."

Men Frederik skreg endnu højere og blev ved med at række efter Jonfru Hansen.

„Dér ser du selv," sagde Fru Dannemand og prøvede med Graaden i Halsen paa at spøge, „Jomfru Hansen har været saa god ved de smaa, at Moder er saamænd blevet ganske overflødig."

„Ja," sagde Kongen venligt, „jeg vidste jo nok, at Hansen var flink. Det er ogsaa Caroline derhjemme, der har hjulpet mig med at hitte hende."

„Men nu gaar jeg og laver i Stand," sagde Fru Dannemand. „For du vil vel have din Punch som sædvanlig."

Hun gik og mærkede, hvordan Grunden svandt bort under hendes Fødder. For dette blev jo ganske umuligt, under denne umistænksomme Godmodighed blev al hendes Kraft brudt. Hun vilde have kæmpet mod Mistanke, vægret sig mod Udfritten, Kulde kunde have gjort hende stærk. Men denne milde Venlighed rejste en Storm i hendes Indre, hun kunde ikke bedrage denne gode Mand. Og hun ønskede halvvejs, at hun alligevel maatte have taget fejl, at Jomfru Hansen maatte sige alt, nu da Kongen var derinde... eller at et af Børnene i deres Troskyldighed maatte plapre ud med noget, som drog Opdagelsen efter sig.

Men Kongen kom atter oprømt ind i Stuen,

berettede lystigt om sine Oplevelser paa Rejsen og dampede paa sin Pibe over Punchglasset. Han var saa glad over at være hjemme, saa inderlig tilfreds over, at al Vrøvlet nu var forbi, at han ikke lagde Mærke til, hvor tavs og bleg Fru Dannemand sad og hørte slet ikke, hvad han sagde, vidste ikke sine levende Raad...

„Naa," sagde han endelig og lagde Piben fra sig, „saa skulde vi vel til Køjs engang... men hvad i Dælens Skind og Ben gaar der af dig?"

Fru Dannemand havde rejst sig, hvid som en Væg i sit Ansigt, og vaklede henimod Soveværelset.

„Jeg ved ikke," sagde hun tonløst... „jeg er ikke rask... ikke i Aften... jeg kan ikke..."

Og uden at vende sig, uden at se paa ham, gled hun ind gennem Døren, og han hørte, hvordan hun lukkede den i Laas...

Kongen stod et Øjeblik forbløffet og stirrede paa den lukkede Dør.

„Igen," tænkte han... „det samme forfra igen. Saa var det altsaa alligevel sandt..."

Han fo'r ikke op i Vrede; han stod blot længe og stirrede sørgmodigt paa denne Dør, der havde skilt ham fra hans Smule Lykke. Han syntes, at saadan var hans Liv nu; dér hvor han vilde ind til en Glæde, der faldt Døren i lige for Næsen af ham...

Og han glemte at rette sig, da han kom ud i Amaliegade. Som en gammel Mand gik han mod

Amalienborg, med Kappens Krave slaaet helt op for det forgræmmede Ansigt.

Da han kom til Amalienborg, ventede Bülow udenfor hans Arbejdsværelse. Der var indløbet vigtige Efterretninger om Napoleon, som allerede for Maaneder siden var vendt tilbage fra Elba for at kæmpe den sidste fortvivlede Kamp imod Skæbnen. Han rykkede frem mod Nederlandene nu, hvor Wellington og Blücher trak de forenede Magters Tropper sammen om Belle-Alliance eller Waterloo. . .

Men Kongen hørte ikke paa ham. Han gik længe op og ned i Kabinettet uden at tale.

Saa standsede han pludselig foran Bülow og sagde:

„Naa, gamle Bülow, nu har jeg saa været hos Fru Dannemand, det er rigtig snavs, er det, rigtig snavs. . . og saa snakker vi ikke mere om det. . .“

„Deres Majestæt,“ sagde Bülow. . . „jeg burde maaske aldrig have omtalt denne Sag. Men Major von Cruse udtalte sig i bestemte Udtryk, og Deres Majestæt vil mindes, at jeg udtrykkelig fremhævede det som min Formening, at her forelaa løgnagtig Sladder, som fortjente en alvorlig Straf. . . Hvis jeg havde anet. . .

„Vrævl,“ sagde Kongen, „Major von Cruse er en Slubbert, og saa snakker vi ikke mere om det.“

Bülow begyndte at forelægge de indløbne

Efterretninger, men Kongen holdt kun Tankerne ved dem et Øjeblik. Lidt efter gik han igen over Gulvet.

„Bülow," sagde han. . . „hvad skal vi gøre ved denne fordømte Historie? Det er dog nødvendigt at statuere et Eksempel. . ."

Bülow saa bedrøvet paa Kongen. Saa sagde han:

„Deres Majestæt behagede engang at sige, at hvo som tilbageholder Sandheden eller fordølger sin Mening af Frygt for sin Fyrste, han handler slet."

„Vist gør han saa," sagde Kongen. „Hvad er det saa for en Pille, jeg skal sluge? Jeg har minsæl allerede døjet saa mange, at jeg vel kan taale at høre et frit Ord af en god Ven."

„Saa tillader jeg mig at minde Deres Majestæt om, at der er overmaade meget, der taler til Fru Dannemands Undskyldning. . . I mine Øjne. . ."

„Vrævl," sagde Kongen. „Hvem taler om Fru Dannemand? Hun har sagtens faaet Straf nok i sin Samvittighed. Men jeg tænker paa Kalorius. . ."

„Deres Majestæt maa atter tilgive mig," sagde Bülow. „Jeg vil vove at gaa i Forbøn for den ulykkelige, der har krænket Deres Majestæt saa haardt. Fru Dannemands store Ynde. . . og den Omstændighed, at det har været en almindelig Anskuelse, at Deres Majestæt havde forskudt

hende. . . vilde det ikke alene for at undgaa en pinlig Skandale være klogt at lukke et Øje til?"

„He," sagde Kongen. „Du plejer ellers ikke at være saa langsom til at fatte, Bülow. Hvem tænker paa ham? Jeg véd jo ikke engang, hvem han er. . . Hvem er det for Resten?"

„Efter min Anskuelse kan der kun være Tale om én," sagde Bülow. „Men vil Deres Majestæt ikke spørge Major von Cruse? Han vil sikkert med største Glæde være Angiver, endskønt den omspurgte er hans gode Ven."

„Ja," sagde Kongen. „Det er just Major von Cruse, jeg tænker paa. Hen er en snavs Person . . . jeg vil se ham."

„Befaler Deres Majestæt, at jeg skal sende Bud? Majoren har netop Vagt. . ."

„Ja," sagde Kongen.

Bülow ringede og sendte en Adjudant ned i Vagtstuen. Kongen gik igen rastløs over Gulvet . . . standsede saa foran Vinduet og stirrede ud i den lyse Nat.

„Nej," sagde han, som talte han kun til sig selv.

„Nej, min lille Pige skal ikke straffes."

Han vendte sig mod Bülow og sagde:

„Naar vi skal være ærlige, gode Bülow, saa er vor egen Samvittighed nok ikke saa ganske ren, hvad? Vi slog os en Smule løs. . . Herregud, det ene faar at gaa lige op mod det andet. . ."

„Deres Majestæt er mere end barmhjærtig,"

sagde Bülow. „Ellers vilde jeg dog tillade mig at mene, at der er Forskel. . .“

„He,“ sagde Kongen. . . „mener Generalinden ogsaa det? Du har dog vist skriftet en lille Smule med Forbehold, haa haa? Ja ser du, Bülow, vist er der Forskel, men ikke saadan som du mener. Et Mandfolk maa svare til, hvad han gør, gode Ven, men saadan en lille svag Pige kan man tilgive meget. . .“

Major von Cruse traadte ind med et temmelig benovet Ansigt. Nu, da han stod ved sine Ønskers hemmelige Maal, følte han sig ikke rigtig hyggelig til Mode. Et var jo at give Bülow et Vink, et andet at skulle staa Ansigt til Ansigt med Hans Majestæt og aflægge en pinlig Beretning. . . staa til Ansvar for hvert Ord. Egentlig havde han jo ikke andre Beviser end sit Ord. . .

Men Kongen gik ham venlig nok i Møde.

„Naa, Major von Cruse,“ sagde han. . . „jeg hører, De har gjort Deres Konge en betydelig Tjeneste. . . det skal ikke blive Dem til Skade. Tal De nu kun frit ud.“

„Deres Majestæt,“ stammede Majoren. . . „jeg véd ikke, hvordan jeg skal forklare. . . Deres Majestæt maa endelig ikke tro, at jeg har nedladt mig til at være Spion. . .“

„Ikke det?“ sagde Kongen. „En brav Officer behøver ikke at skamme sig ved at spionere i sin Krigsherres Tjeneste. Hvad er det saa, De har spioneret ud?“

Majoren tørrede Sveden af sin Pande.

„Det er meget pinligt. . . vedkommende er min gode Ven. . . jeg forsikrer, at havde det ikke været i Deres Majestæts Interesse. . .“

Kongen stod og stirrede paa ham med Aarerne svulmende i sin Pande. Saa fo'r han pludselig løs paa den ulykkelige Major.

„Kan vi saa faa en Ende paa det Vrævl, hvad? Hvad i Dælens Skind og Ben er det saa, han har set?“

„Set og set. . . Deres Majestæt! Altsaa. . . en vis fornem Dame. . . og min Ven. . . i det bevidste Hus og. . . og i Sorø. . . om det saa skal blive mit sidste Ord, Deres Majestæt, saa er det sandt. . .“

„Naa,“ sagde Kongen. . . hvad hedder saa den Ven?“

„Grev Vargas de Bedemar.“

„Godt,“ sagde Kongen. „De har gjort Deres Pligt, og jeg lovede Dem en Løn. Bülow, Majoren er fra dette Øjeblik Oberstløjtnant. . .“

„Deres Majestæt,“ sagde von Cruse glædestraalende.

„Udenfor Tjeneste,“ tilføjede Kongen tørt. „Garnison i Frederits. Afrejser i Morgen. Træd af!“

Lamslaaet af Forfærdelse trak den slagne Major sig baglæns bukkende ud af Døren. . .

„Bülow,“ sagde Kongen. „Vi ønsker, at dette skal være Løgn og Sladder, forstaar du? Grev Vargas de Bedemar er fra i Dag af atter vor

Kammerherre og genindsat i Nydelsen af sin Pension. . ."

Bülow greb Kongens Haand og bøjede sig over den for at skjule sin Bevægelse. . .

ELLEVTE KAPITEL.

Endnu et Vidne.

Major von Cruse forlod Kongen fuldstændig forvirret, ydmyget og rasende over sit Nederlag, forgæves brydende sin Hjærne for at udfinde Aarsagen dertil. Han passede Cognacsflasken betydelig bedre end sin Vagt, og han havde en saa lykkelig Konstitution, at hans Tanker blev skarpsindigere, efter Haanden som han drak. I Nattens Løb begyndte han virkelig at skimte Sammenhængen. . .

Naturligvis forstod han ikke, at Angiveren kunde opvække større Afsky end Overtræderen, han var ude af Stand til at forudsætte Ædelmodighed hos andre, og han havde ikke mindste Følelse af, hvor uværdigt han havde baaret sig ad. Men han tænkte, at han selv skulde skaffes af Vejen som et besværligt Vidne, han skulde opofres, for at Skandalen kunne dysses ned. Han følte sig skammelig uretfærdig behandlet, han fandt end ikke Trøst i den Tanke, at nu var Fru Dannemands Saga dog vel omsider ude . . . tværtimod. Han forstod nu, at han burde

have holdt sig til hende; meget vidende som han var, kunde han have ladet sig købe til at tie; han kunde have draget Fordel af hendes Angst og Fare. . . saa længe hun havde bevaret sin Magt, vilde hans Indflydelse have været uden Grænser. Og nu havde han forspildt det alt sammen, Fæ, som han var. . .

Og han fik en ubestemt Følelse af, at Grev de Bedemar havde holdt ham for Nar; han grebes af Raseri mod denne glatte Spanier, som havde haft hele Fornøjelsen, og som nu naturligvis vilde gaa uskadt ud af Historien. Major von Cruse havde maattet honorere Regningen for Maltheserridderens Elskov. . .

Og det faldt aldeles ikke i Majorens Smag at honorere Regninger, aller mindst for andre. Han vilde dog endnu forsøge, om han ikke kunde spolere Fornøjelsen for *monsieur,* indjage ham en Skræk i Livet, skræmme ham til at flygte. . . røbe sig selv ved en Flugt, der gjorde hans Karriére her i Landet umulig. . .

Tidlig paa Formiddagen lod han sig melde hos Grev Vargas, som han ikke havde tabt af Syne, og hvis nye Bopæl han med Lethed havde faaet opspurgt. Han stormede ind i Grevens Soveværelse og raabte med alle Tegn paa den frygteligste Ophidselse:

Undskyld mig, Greve, her er ingen Tid til Komplimenter. . . maaske er der endnu Tid til Flugt. Kongen véd alt; han har haft mig skarpt

i Forhør, men jeg røbede selvfølgelig intet. . . Kongen lagde ikke Skjul paa, at han sigtede til Dem. Jeg afviste Mistanken med Indignation, jeg tog Dem varmt i Forsvar."

Grev Vargas, hvis Mod voksede med Faren, sagde koldblodigt, uden saa meget som at rejse sig op i Sengen:

„Bedste Major, det er aabenbart en meget daarlig Cognac, De har drukket i Nat, jeg har advaret Dem før; det ender med et Anfald. Jeg forstaar ikke det mindste af, hvad De snakker om."

„Ikke det?" skreg Majoren. „Ja det bliver jo Deres egen Sag. . . Fru Dannemand er faldet i Unaade, Kongen er rasende, jeg er blevet forvist til Fredericia, alene fordi jeg vovede at tage Dem i Forsvar. . ."

Grev Varges stirrede skarpt paa ham og gennemskuede ham øjeblikkeligt. Majoren har søgt at insinuere sig ved et Angiveri, tænkte han, men han har været uheldig. Og Greven smilede:

„Stakkels Major. . . De er virkelig alt for opofrende. Forøvrigt er Fredericia en smuk lille By, jeg er nær ved at misunde Dem. . . *a revoir*, bedste Major. De maa have mig undskyldt, jeg holder ikke af at blive vækket før Klokken ti. . ."

Majoren styrtede hjem, ude af sig selv. Saa snart han var gaaet, klædte Grev Vargas sig omhyggeligt paa, og medens han barberede sig, tænkte han:

„Ja, saadan maa det hænge sammen, men derfor kan Sagen alligevel være betænkelig nok. Majoren var ufarlig, der er kun ét Vidne, jeg frygter. Hvis Benedikte taber Hovedet og tilstaar, er alt tabt. Jeg maa advare hende, jeg maa vide fuld Besked, før jeg tager en Beslutning. Enfin, det er dog forsent at flygte, og et Besøg hos hende nu vil kunne afkræfte Mistanken; det er ubehageligt, men klogt. . .“

Han satte sig rolig til at arbejde paa det store Værk om Norgesrejsen, som han haabede at faa udgivet ved Prins Christian Frederiks Protektion. Paa Slaget to lod han sig melde paa Toldbodvejen, forberedt paa en pinlig Scene, men mest af alt frygtende for, at han slet ikke vilde blive modtaget. Men han blev straks ført ind i Salonen af Jomfru Hansen. . .

Fru Dannemand havde tilbragt en frygtelig Nat. Hun havde forstaaet, hvor uigenkaldeligt alt var forbi. Medens hun snart kastede sig paa Lejet, snart vandrede halvt paaklædt, hvileløs gennem sine Stuer, følte hun sig som en druknende, der mærker Kræfterne svinde, der om Sekunder vil synke, og som i sine sidste, korte Øjeblikke gennemlever hele sit Liv. For første Gang saa hun klart Sammenhængen i alt, hvad hun havde levet. . . Skærene, hvorpaa hun var strandet, Aarsagen til det Sammenbrud, som nu lagde hendes Tilværelse øde. Hun søgte til Bunds i sig selv og fandt dér Kimen til al sin Ulykke

... Alt, hvad hun havde drømt og levet, var blevet hult og halvt, fordi hun selv havde været hul og halv. Aa, Dage og Aar kommer ikke over en ude fra med deres Sorg og Glæde, Virkeligheden vokser ud af ens Tanker og Drømme, dybt i ens eget Indre drejes den Ten, hvorpaa ens Skæbne spindes. Og ud af hendes Splittethed spandt sig den ujævne, skøre Traad, som brast, just da den skulde bære hendes Lykke...

Barndommen i Nyboder, med dens fattige Kaar og dens snevre Synskreds... ud fra den kunde dog en fredelig, beskeden Lykke være vundet. Men hun havde givet store, urolige Drømme Rum i sin Sjæl, alle hendes Længsler havde higet bort fra det Liv, som truede med at opsluge hende, og da omsider Livet opslugte hende, maatte det blive et fremmed, farligt Liv, stort nok for hendes Drømme, men altfor stort for hendes Evne og Kraft...

Og dog havde Skæbnen været hende god; den havde knyttet hende til en Konge, der i sine Tanker og Krav ikke levede højere, end hun kunde naa. Higede hun mod rigere Kaar, da længtes han mod jævnere, saa de kunde mødes. Det var Folkets Barn, han søgte i hende, han ventede ikke mere af hende, end hun kunde give. Men da tog Utilfredsheden hende igen; hun førte selv det ind i sin Tilværelse, som maatte sprænge dens Fred. Hun var ikke fornøjet med, at Kongen steg ned til hende, hun vilde hæves af ham...

altid højere vilde hun stige, for hvert et Lune, han tilfredsstillede, fødtes et Nyt, og om han saa havde opfyldt alle hendes Ønsker, før hun udtalte dem, det vilde kun have gjort hende endnu mere umættelig. Hver Dag undergravede hun selv den Grund, som bar hendes Lykke, og til sidst var selve denne Lykke hende ikke nok; utaalmodigt flængede hun den selv i Stykker, tirrede Kongen til et Brud... skød selv Jorden bort med sine Fødder for at gribe efter en større, mere lysende Lykke, der straalede lokkende ned imod hende...

Hun tænkte over alt dette uden Anger, efter Haanden næsten uden Smerte... klart og nøgternt, som var det en anden Skæbne, der oprullede sig for hendes Blik. Hvad havde hun at angre her? For første Gang havde en virkelig Lidenskab faaet hende i sin Magt... hvad kunde hun derfor? For første Gang havde hun villet ofre alt og give sig selv helt... og da havde Gengældelsen ramt hende. Nu, da hun omsider evnede at give og tage helt og fuldt, da faldt hendes Elskov paa en Mand, som ikke var nogen Mand.

Og hendes Hjerte fyldtes med Bitterhed imod Grev Vargas... ikke fordi han ikke havde elsket hende nok, ikke fordi han havde forladt hende... men fordi han ikke havde forladt hende før, fordi han fra først af havde hyklet en Kærlighed, han ikke følte. Hun gennemskuede ham nu... og i hendes Bitterhed blandede sig Foragt, fordi han ikke stod ved hendes Side nu. Saa meget Mand

kunde han dog have været, at han tog Følgerne af sin Handling, vovede halvt med hende... eller i det mindste kunde han dog have brudt aabent og ærligt, haft det Mod at vedstaa sin Fejghed...

Havde hun syndet haardt, først mod sig selv, siden imod Kongen og imod sine Børn, saa var hun ogsaa blevet frygtelig straffet; thi just som hun havde drømt, at nu skulde hun sidde som Herre over Sol og Stjerner, da var hun vaagnet op i Muddergrøftens Mørke...

I det samme kom Jomfru Hansen og meldte Grev Vargas de Bedemar. Og met ét Slag omstyrtedes det ganske Korthus... Fru Dannemand forstod, at intet Ræsonnement, ingen Forstandighedens Kulde naaede dér ind, hvor hendes Kærlighed endnu sydede og brændte. Ingen Forbitrelse, ingen Foragt kunde gøre hendes Hjerte koldt imod den, hun havde elsket med hver Draabe af sit Blod. Hun var hans endnu, om han vilde, alt hans Forræderi var tilgivet og glemt, i samme Nu hun hørte hans Navn og vidste, at han var kommet. Og et vanvittigt Haab skød op i hendes Sind... han var altsaa dog vendt tilbage, hun havde gjort ham Uret, han elskede hende endnu, om et Øjeblik skulde hun høre det af hans Mund...

Blussende af Glæde og Forventning traadte hun ind i Salonen og gik imod ham med fremstrakte Hænder. Men neppe havde hun kastet et Blik paa ham, før alt atter blev mørkt i hendes

Sjæl. Hun forstod, hvor bittert hun havde ladet sig skuffe, hvor unødvendigt hun havde underkastet sig en ny Ydmygelse, den dybeste af dem alle. Hans tvungne, forlegne Holdning viste klart nok, at her kom ingen Elsker, ikke engang en Mand, som vilde frelse hende eller falde ved hendes Side; kun en ringe Stakkel, som akkurat havde det fattige Mod at ville frelse sig selv. Hun saa hans Tanker saa klart, som havde han klædt dem i Ord: Er vi ikke videre endnu? sagde hans Blik. Er det virkelig endnu ikke gaaet op for hende, at alt er forbi, og at enhver maa frelse sig, som han kan?

Og det var gaaet op for hende... omsider. Hun vendte sig mod Vinduet uden at sige et Ord... gjorde kun en Haandbevægelse hen imod en Stol...

„Madame," sagde han uden at tage Plads, „Madame, jeg kommer kun for at advare Dem. Det lader til, at hans Majestæt har faaet ubehagelige Efterretninger... drejede det sig kun om mig, saa forsikrer jeg Dem... men jeg tænker paa Dem, Madame. Til hvilken Nytte skulde De udsætte Dem for en Katastrofe, en pinlig Skandale, en Tilintetgørelse af Deres Lykke... Deres Børns Lykke, en Opløsning af Deres Hjem? Det lader til, at Major von Cruse har sladret... enfin, Major von Cruse er en Nar. Hvem vil tro hans Vidnesbyrd? Hvem vil tro paa et Tyendes Sladder? Ikke sandt, Madame... jeg beder

Dem betænke, at det er kun Sladder, saa længe De tier, og jeg selv... er vi ikke enige, Madame? Det er kun Bagtalelse... o, en saa klog Kvinde er hævet over enhver Bagtalelse, Madame. Det vil være Dem den letteste Sag af Verden at slaa al Mistanke ned."

Fru Dannemand havde hørt paa ham uden at afbryde ham. Nu sagde hun:

„Ja, Hr. Greve, vi er enige, ganske enige."

Og da han endnu ikke gjorte Mine til at gaa, vendte hun sig utaalmodigt imod ham:

„Er der mere?"

„Madame," sagde Greven og rakte et Kort frem imod hende. „Jeg beder Dem om Tilladelse til at give Dem min Adresse. De ser jo Hans Majestæt; hvis der opstaar nogen Fare, vil De faa det at vide før jeg. Vil De gøre mig den Ære i saa Fald at sende mig et Par Ord?"

Fru Dannemand pegede paa Bordet og sagde roligt:

„Tak, det var betænksomt af Dem... der har virkelig været en Lejlighed, hvor jeg beklagede ikke at have deres Adresse."

„Tak, Madame... saa beder jeg Dem erindre det: der intet i Verden, De behøver at frygte. Sladder kan slaas ned, det er kun Vidner, der er farlige. Men her er intet."

„Adieu, Grev de Bedemar!"

Han kyssede hendes Haand, og hun lod det ske.

„Hun er jo særdeles fornuftig," sagde Grev

Vargas til sig selv, da han gik. „Der er intet at frygte. Hendes Ro er beundringsværdig, hun var virkelig paa Højde med mig selv. Jeg fristes næsten til at ønske. . .“

Men Fru Dannemand stod uroligt paa samme Sted og stirrede paa den Dør, der havde lukket sig efter ham for stedse.

„Ja,“ tænkte hun, „det er virkelig denne Mand, jeg har elsket! Det er for hans Skyld, jeg har villet forlade den bedste Mand, jeg har mødt. . . den eneste, som virkelig har elsket mig. . . forlade mine smaa Børn. . . mig selv. For i dette har jeg tabt ogsaa mig selv. Men er det da virkelig for sent? Havde han ikke Ret? Der er jo intet Vidne. . . Jomfru Hansen tier. . . al Sladder kan slaas ned. Kongens Agtelse kan jeg genvinde, mine Børns Kærlighed kan jeg vinde tilbage. . . min Brøde kan jeg sone. Jeg er ikke mere den samme som før, jeg er min Frederik mere værdig nu end før, hvis jeg blot ikke giver tabt, kan jeg endnu vende alt til Lykke for os alle. I Morgen Aften kommer Kongen.“

Hun tog sig i det samme til Brystet og blev bleg som et Lig. Hun mærkede igen det samme, som havde kastet hende til Jorden, da Jomfru Hansen forgæves havde opsøgt Grev Vargas. . . det samme Ildebefindende, som havde overvældet hende i Aftes, da Kongen var her.

Og denne Gang kunde hun ikke være i Tvivl. . .

Et Øjeblik svajede hun langsomt frem og til-

bage, som om hun skulde falde. Men hun gjorde en voldsom Anstrengelse, naaede hen til sit Skrivebord og lod sig falde tungt ned i Stolen foran det. En Tid sad hun ubevægelig, Oprøret i hendes Indre lagde sig, en uhyggelig tung Ro lagde sig lammende over hendes Sind.

„Ogsaa dette," tænkte hun, „men det er jo kun naturligt. Skæbnen gaar ikke paa Akkord, vandt jeg end kun Lykken halvt, saa faar jeg dog Lov til at tømme Ulykkens Bæger til Bunden."

Pludselig rev hun sig ud af sin Sløvhed, greb et Ark Papir og skrev:

„Jeg underretter Dem herved efter Løfte „om, at De er i Fare. Der er endnu et Vidne, „paa hvilket De ikke har tænkt... et Vidne, „som endnu ikke har set Lyset, men som ubarm„hjertigt vil bringe Sandheden for Dagen. Jeg „skal have et Barn.

F. B. D."

Hun forseglede Brevet, ringede paa Jomfru Hansen og bad hende bringe det til Grev de Bedemar.

Da Jomfru Hansen kom tilbage, sad Fru Dannemand endnu ved Skrivebordet og stirrede stift frem for sig.

„Der var ikke noget Svar," sagde Jomfru Hansen.

„Nej," sagde Fru Dannemand tonløst. „Jeg véd det, der var ikke noget Svar."

Hun vendte sit Ansigt om mod Jomfru Han-

sen, der paa éngang forstod det hele... alting gættede den halvgamle Pige, og hun knugede Hænderne op under sit Bryst og vovede ikke at sige et Ord, for saa vilde de jo begge komme til at græde, og hvad nyttede det.

„Jeg rejser i Dag," sagde Fru Dannemand hurtigt. „Jeg vil helst have, at De ikke siger noget om det. Saa skriver jeg et Brev og lægger her, hvis De saa vil give Kongen det, naar han kommer."

„Herregud," sagde Jomfru Hansen, „ja, Herregud, jeg skal gøre alt, som Deres Naade ønsker. Stol De kun paa mig."

Og henne ved Døren vendte hun sig endnu engang.

„Kommer Deres Naade ikke til at trænge til mig? Jeg kan jo ikke rejse fra Børnene her endnu... men siden hen, mener jeg, naar Tiden kommer? Det bliver dog saa uhyggeligt for Dem mellem Fremmede. Vidste jeg blot, hvor Naadigfruen tog hen, skulde jeg saa sikkert komme."

„Tak," sagde Fru Dannemand, „Tak, Jomfru Hansen; jeg skal skrive, og saa kan De skrive igen og fortælle mig om de smaa."

Hun sad, da hun var alene, længe tankefuldt over Skrivebordet; hun maatte jo sige Kongen det, men hun kunde ikke finde de rette Ord.

Det var ikke Ord, som kunde formilde ham, hun søgte efter, det var ikke hans Hævn, hun frygtede. Hun skænkede i dette Øjeblik ikke sin

Fremtid en Tanke. Men hun huskede, hvor god han havde været imod hende, hun følte, hvor stor Uret hun havde gjort ham, og hun vilde skrive noget nu, som kunde gøre det lettere for ham at skilles fra hende. Og hun skrev:

„Jeg vilde have skjult alt for dig, men nu er det umuligt; jeg er rejst og vender ikke tilbage. Jeg beder dig ikke om din Tilgivelse; thi den véd jeg, du aldrig vil kunne give mig. Men jeg beder dig glemme mig, jeg har aldrig været dig værd. Men jeg takker dig for alt det, som nu er forbi for bestandig."

Hun satte intet Navn under, skrev ingen Adresse udenpaa, forseglede ikke engang Brevet. Hun lod det ligge som det laa.

Saa samlede hun sammen i en lille Bylt, hvad hun havde liggende af Penge og Kostbarheder. Et Øjeblik lyttede hun ved Døren ind til Børnenes Værelse; hun hørte den lille Frederik smaakævles med Caroline Augusta om en Dukke, Louise sad og nynnede og slog sine Hæle i Takt mod Stolens Ben. Fru Dannemand lagde Haanden paa Dørgrebet for at gaa derind, hun syntes dog, hun maatte sige de smaa Farvel. Men saa huskede hun, hvor lidt hun havde været for dem i den sidste Tid, hvor villigt hun havde vendt dem Ryggen for at søge Lykken for sig selv, hvor ligegyldige de havde været hende, da hun ikke mente at trænge til dem. Nu trængte hun til dem, men nu havde hun

ingen Ret til at paakalde deres Kærlighed. De var blevet fremmede for hende, de vilde snart glemme hende, og det var bedst saadan. For hende selv var alt dette nu forbi; hun havde saaet en ny Sæd, hvis Frugter hun nu skulde høste; foran hende laa et nyt, sørgeligt Liv, hvor et eneste Barn ventede paa hendes Ømhed. . . Ulykkens og Brødens Barn, det, som bestandig skulde vidne om hendes Utroskab og minde hende om den Skuffelse, hun havde lidt. Det var hendes Straf; og nu, da hun stod i Begreb med at gaa ud i Mørket, syntes hun, at denne Straf alligevel var en Naade. Dette ufødte Barn var dog det eneste Lysglimt over hendes Vej, disse to smaa Barnehænder vinkede hende endnu fremefter, det Liv, hun gik i Møde, vilde dog ikke blive ganske tomt. Saa ydmyget følte hun sig i denne Time, saa opløst var al hendes Selvfølelse under disse Dages Angst og Kval, at hun saa Livet for sig som en Pilgrimsgang, hun ønskede ikke andet end at gøre Bod, og hun troede fuldt og fast, at denne Stemning vil vare, hun følte sig træt og gammel, mæt af Dage.

Derfor tænkte hun heller ikke paa at skjule sig; der kunde intet ramme hende, som krydsede hendes Planer. Kongen kunde intet gøre, som hindrede hende i at sone, og han kunde ikke skille hende fra det Barn, hun bar under sit Hjerte.

Derfor sagde hun Jomfru Hansen, at hun tog

til Sorø og bad hende meddele Kongen det, hvis han spurgte. Og naar hun ikke benyttede sin Vogn, var det ikke for at undgaa at vække Opsigt; hun vilde blot ikke tage noget af det gamle Liv med sig i det nye, hun vilde begynde forfra ærligt og fuldt. Hun gik paa sin Fod ud af Byen og følte i sin overdrevne Ydmygelse en Tilfredsstillelse derved; og Gangen styrkede hendes Sind. Først da hun ved Glostrup havde lejet en Bonde til at køre og sad i Vognen, faldt det hende ind, at hun ogsaa havde handlet klogt. Hun vidste jo ikke, hvor meget Kongen havde anet af Sandheden, maaske vilde hun være blevet standset under Vejs, hvis hun havde taget aabenlyst bort. Og nu kunde hun komme ubemærket til Sorø. . . ude i Skoven lod hun Vognen holde, og i den lyse Nat gik hun til sit Hus i Søgaden, hvor den enfoldige, søvndrukne Pige lukkede hende ind. . .

Det var Mandag Aften, Fru Dannemand havde forladt Hovedstaden, og Tirsdag i Skumringen kom Frederik den Sjette paa Toldbodvejen. Han var vemodig stemt, men glad over, at han kunde vise sig mild og god. Han havde besluttet slet ikke at spørge Fru Dannemand om noget, han vilde tilgive fuldt ud; det, som var sket, skulde aldrig mere nævnes imellem dem. Herregud, tænkte han, vi Mennesker falder og rejser os og gaar videre. . . man tilgiver saa villigt sig selv, hvorfor saa ikke de andre? Hun har levet

til min Glæde, nu maa jeg leve lidt til hendes, har man taget ved den lette Ende, maa man ogsaa tage ved den tungé, og maaske kan det endnu blive rigtig godt for os begge to.

Jomfru Hansen lukkede op for ham, og hun saa forgrædt ud, men hun sagde intet, og Kongen gik ind til Børnene for endnu at sunde sig lidt. For det vilde jo være saa let altsammen, tænkte han, naar hun bare vilde tie stille og lade som ingenting; men naturligvis skal vi have Graad og Lamenteren og Bekendelser, og saa har jeg jo saa nemt til at blive hidsig.

Han gik ikke gennem Soveværelset, men ud igennem Korridoren, og da han traadte ind i Fru Dannemands Kabinet, undrede han sig over at finde det tomt. Naa, ja, tænkte han, hun har naturligvis tudet og er gaaet ind for at vaske sig i Ansigtet. Og han satte sig ved hendes Skrivebord og gav sig tankeløst til at læse i Brevet, der laa fremme. . .

Lidt efter bankede Jomfru Hansen paa, og da ingen svarede, traadte hun ind. Kongen sad endnu foran Skrivebordet og stirrede paa Brevet; han saa ikke op, hørte ikke, at hun kom, og hun listede sagte ud igen.

Time gik efter Time, og hver Gang Jomfru Hansen lyttede ved Døren, var der stille, saa hun tilsidst blev urolig og gik ind. Foran Skrivebordet sad Frederik den Sjette med Hovedet støttet i sin Haand og sov.

Pludselig vaagnede han med et Ryk og fo'r imod hende.

„Hvor er hendes Frue?“ raabte han barsk. „Har hun sagt, hvor hun er taget hen?“

„Hendes Naade er i Sorø,“ sagde Jomfru Hansen og tørrede sine Øjne. „Hun gik. . . i Gaar Aftes. . . med en lille Pakke. . . Naadigfruen vilde ikke have nogen Vogn.“

„Naa,“ sagde Kongen og stirrede paa hende. „Hun gaar sagte paa Skoene, lille Hansen. . . kan hun være lige saa stille med sin Mund som med sine Ben?“

„Deres Majestæt,“ sagde Jomfru Hansen. „Hendes Naade er saa alene, skal jeg ikke rejse efter?“

„He,“ sagde Kongen. „Hendes Naade har vel ordnet sig, som det passede hende bedst. Hun har sagtens helst villet være Børnene og os andre foruden.“

„Jeg mente,“ sagde Jomfru Hansen, at naar nu Barnet kommer. . .“

„Barnet? sagde Kongen barsk. „Jeg véd ikke om andre Børn end dem der inde.“

Saa gik han igen ind i Barnekammeret, hvor de tre smaa sov; han blev siddende dér uden at sige et Ord, indtil det dagedes.

„Jomfru Hansen,“ sagde han saa og rejste sig. „Det er Børnene dér, vi skal tænke paa. Lad mig se, hun er god imod dem. Jeg kommer her som sædvanlig.“

Da Kongen kom tilbage til Amalienborg, gik han ikke i Seng; han satte sig ved sit Arbejdsbord og prøvede paa at arbejde, men faldt igen i Søvn. Da Bülow om Morgenen lod sig melde, blev han ganske forskrækket over Kongens Udseende.

„Bülow," sagde Kongen, „du havde Ret; det er alligevel ikke det samme."

„Deres Majestæt mener?"

„Jeg mener, at vi Mandfolk har det Pinedød lettere; man kan da i det mindste ikke se det paa os, naar vi faar Børn."

Kongen sprang pludselig op og slog i Bordet.

„Men hvorfor Dælen er hun ogsaa rendt fra det hele? Det er minsæl da ogsaa umuligt at hjælpe Mennesker, naar de ikke engang viser én en Smule Tillid. Tag og skriv til Wolff i Sorø, Bülow, at det bliver med Udbetalingerne til Fru Dannemand som sædvanlig. . . vil hun skrive, maa det gaa igennem ham. . . jeg vil ikke se hende. . . naa, hvad har vi i Dag?"

Han bladede i de Dokumenter, der var lagt foran ham paa Bordet til Underskrift; saa fandt han et af dem frem og sad længe og stirrede paa det.

Det var Grev Vargas de Bedemars Genudnævnelse til Kammerherre.

„Ja," sagde Kongen igen, „vi Mandfolk har det min Sæl let."

Og saa skrev han under. . .

— — — Grev Vargas var blevet højst ubehagelig berørt, da han fik Fru Dannemands Brev.

„Et Vidne," sagde han til sig selv, „ja, det er unægtelig et yderst generende Vidne. Men *que faire?* Det er dog alligevel for sent at flygte... men de Fruentimmere bliver dog tilsidst min Ulykke."

Han var lidt hed om Ørerne og holdt sig hjemme, snart tænkende at alt var forbi, snart atter beroligende sig selv... mere og mere overbevist om, at Kongen ikke kunde have nogen Interesse af at gøre Skandale.

„Med min Karriére er det ude," tænkte han ... „for saa vidt det ligger i Kongens Haand. Men hos Christian Frederik er det ingen daarlig Anbefaling at være i Hans Majestæts Unaade."

Da han modtog Meddelelsen, at han atter var udnævnt til Kammerherre og genindsat i Nydelsen af sin Pension, gjorde han en Bevægelse som af Lede.

„*Fi donc!*" tænkte han. „Det er virkelig lidt for meget af det gode... og nu bliver jeg nødt til at gaa op at takke Hans Majestæt!"

TOLVTE KAPITEL.

Flygtningen.

De første Dage levede Fru Dannemand ganske stille i Sorø. Hun sad Dagen lang ved Vinduerne ud mod Haven; Roserne stod i Flor, Bierne summede, det var varme, klare Sommerdage uden Kølighed, selv de aabne Vinduer gav ingen Friskhed; hun tænkte somme Tider paa, hvor svalt der nu maatte være ude i Skovene, der kunde komme over hende en Lyst til atter at vandre ad de skyggefulde Stier langs Søerne, men hun kunde ikke overvinde sig til at forlade de lune Stuer. Minderne stormede ind paa hende, Tankerne pinte hende, men hun kunde ikke bekvemme

sig til at tage fat paa et Arbejde, der kunde adsprede hendes Sind. Fra Morgen til Aften sad hun med ørkesløse Hænder, medens Mismodet mere og mere fik Magt over hendes Sind.

Det var her, hun havde drømt om at leve den højeste Lykke, det var her, hun var vaagnet af sin Rus. Alt, hvad hendes Øje faldt paa, mindede hende om den Mand, som hun havde elsket, og som havde bedraget hende. I Stolen dér havde han siddet og set paa hende med sine mørke Øjne, der skjulte saa godt over, hvad der rørte sig i hans Sjæl. Paa Skamlen dér havde han knælet, med sit Hoved i hendes Skød, og tilhvisket hende Eder, han ikke et Øjeblik tænkte paa at holde. Derude i Haven havde han i maanelyse Aftener vandret med Armen om hendes Liv og dækket over sit Hjertes Tomhed med alle Ordenes Blomster. Dérinde laa Stuen, som hun havde smykket til ham... hver Ting stod endnu, som hun havde sat den, da hun glædede sig til hans Komme, hver Ting talte endnu om den Skuffelse, hun havde lidt, da han ikke vilde bo her. Hun gennemlevede paany den frygtelige Opvaagnen... lyttede igen mistænksomt til Tonefaldet i hans Forsikringer, lod sig atter beruse af hans Kærtegn, følte endnu engang Angsten, der greb hende midt under hans Favntag, Fortvivlelsen, der knugede hende, naar han var borte, Haabet, der steg og sank og vaagnede paany... medens Visheden, Ulykken tungt rullende nærmede sig,

voksende og voksende for hendes forfærdede Blik, indtil den tilsidst knuste hende selv under sit Hjul.

Og nu sad hun her med hans Barn under sit Hjerte... det var just, som det skulde være. Her, hvor Lykken havde lyst for hende og sveget hende, her maatte ogsaa Ulykken fuldbyrdes. For det v a r en Ulykke...

Hun saa det klarere og klarere, at om Barnet var den eneste Mening i hendes Liv nu, hendes Fremtids eneste Indhold, da havde det været bedre, om Fremtiden havde været meningsløs og tom. Intet drog hende mod dette Barn, ingen sød Længsel gennembævede hendes Sind, naar det rørte sig i hendes Liv. Det var et Barn uden Fader, det vilde ogsaa blive et Barn uden Moder; hun kunde ikke elske det, det var undfanget i Synd, i den utilgiveligste af alle Synder, det var undfanget i Løgn. Om Grev Vargas havde forladt hende, kunde Barnet have været hende en Trøst; men han havde forraadt hende, han havde aldrig elsket hende, og hun havde i ham kun elsket en Drøm, en Mand, der ikke var til. Som et truende Vidnesbyrd om hendes Nedværdigelse rørte Barnet sig under hendes Hjerte, snart vilde det sprælle i hendes Arm som et levende Minde om hendes Skam. Hun vilde aldrig faa Lov til at glemme; endnu engang skulde hun se de forhadte Træk her i sine Stuer, de falske, mørke Øjne vilde smile hende i Møde, hvor hun gik, den kendte

Skikkelse vilde vokse op under hendes Blik, daglig skulde hun være Vidne til, hvordan Frugten modnedes, sødnedes, medens Ormen gnavede den tom inde fra, dybt under den fristende Skal. Det blev en fiks Idé hos hende, at det vilde blive en Dreng, det vilde blive Grev Vargas op ad Dage, hans besnærende Skønhed, hans Forlorenhed og Hulhed. Tanken om denne nye Vargas, om denne Genopstandelse af et Billede, hun for enhver Pris vilde glemme, red hende som en Mare. Og hun sagde bittert til sig selv: Ja, jeg vil kalde ham Vargas, for at Straffen kan blive fuldkommen. Og til denne Vargas vil jeg være bundet med Baand, der ikke kan brydes. Jeg vil gøre min Pligt imod ham, jeg vil komme til at elske ham, fordi han er Kød af mit Kød, jeg vil tilbede ham og tro ham, som den anden, og han vil skuffe mig og bedrage mig; og naar han ogsaa har sveget mig, gøglet en ny Lykke frem for mig og traadt den sønder, fuldbyrdet sin Faders Værk, saa vil der ikke være et Sted i Verden, hvor jeg kan flygte hen og glemme; jeg vil bære ham med mig i mit Hjerte, jeg vil bestandig være tvungen til at tilgive ham paa ny og elske ham; jeg vil ikke kunne vende mig imod ham med det Had og den Foragt, hvori der er Oprejsning, thi han vil ikke være min Elsker, men min Søn. Han vil komme til at lukke mine Øjne... det sorte Haar, de bløde, blanke Øjne, det troløse Smil,

endnu i min sidste Stund skal jeg se det alt sammen over mig...

Det blev hende en frygtelig Lidelse, at der ikke var et eneste Sted, hvor hendes Tanker kunde finde Fæste og Hvile. Tænkte hun paa sine Børn i København, brændte Skammen i hendes Blod, og en hvileløs Længsel greb hende. Saa hun Kongen for sig, da følte hun sig dybt ydmyget... ak, hvor ringe og fattig havde hun ikke følt sig, da Wolff meddelte hende Kongens ædelmodige Beslutning, da hun forstod, at han kun vilde hævne sig ved endnu flere Velgerninger! Hun kunde ikke søge nogen Trøst ved at give sig hen i sin Bitterhed mod Grev Vargas, thi han var i hende og om hende, hendes Had sprang tilbage fra hans Billed og ramte det, som hvilte i hendes Skød. Og vendte hun sit Sind mod Barnet, faldt Angsten over hende, som naar man i Drømme ser et uformeligt Uhyre vokse ud af Mørket og kaste sig knugende over ens Bryst...

Ensomheden og Uvirksomheden blev hende uudholdelige. Hun begyndte at vandre hvileløst om i Egnen, men Tankerne fulgte hende. Fordi det voldte hende mindst Smerte, søgte hun at samle sit Sind i Mindet om alt det, hun havde tabt. Hun genoplevede i Tanken hvert Møde, hun havde haft med Kongen lige fra den første Dag, huskede alle hans Ord og fandt ikke uden Godhed i det altsammen; hun fandt Lise i at hudflette sig selv med Angerens Svøbe, hun fandt

en bitter Vellyst i at synke hen i Selvforagtens Døs. Og naar hun om Natten ikke kunde sove, søgte hun at indbilde sig, at Børnene sov derinde ved Siden af. Hun lyttede efter deres Aandedrag, hun længtes efter Dagen, da de skulde komme, og naar de saa ikke kom, sagde hun til sig selv: Nej, Moder er rejst; nu vaagner I derinde og tripper paa jeres smaa bare Ben hen til min Seng og bliver undrende staaende, fordi Moder er der ikke. I løfter Hovedpuden og kigger, men Moder er heller ikke der. Saa græder I... men Jomfru Hansen tager Jer paa Skødet og siger Jer, at Moder kommer snart, og saa skal I bare se alt det, hun har med til Jer...

Da brast hun i Graad, fordi hun huskede, at Børnene løb ikke til hendes Seng og længtes, Børnene havde hun allerede for længe siden mistet. Men selv i den bitre Erkendelse, selv i disse Taarer var der Forløsning... langt, langt mere Trøst var der i dem, end i Tanken om det Barn, der var hende saa nær, og som ingen tænkte paa at tage fra hende...

Mere og mere fordybede hun sig i Fortiden, klarere og klarere steg Billedet af alt, hvad hun havde lukket sig ude fra, frem i hendes Sjæl. Og hun begyndte at spørge sig selv, om det virkelig altsammen var forbi? Om hun ikke gjorde sin Brøde større, end den virkelig var? Der var jo ingen Ende paa Kongens Godhed; naar hun nu rigtig ydmygede sig for ham, saa vilde

han maaske forbarme sig over hende og atter aabne Paradisets Dør, saa hun kunde slippe ind.

Og hun skrev klagende til ham:

„Jeg véd, hvor meget jeg har forbrudt, jeg ser det først nu, men vær barmhjertig, jeg kan ikke bære det alene, lad mig komme tilbage! Ikke nu. . . men naar Barnet er født. Det er jo dog et fremmed Barn, jeg bærer under mit Hjærte, jeg hader det allerede, før jeg har set det, det hører mig ikke til. Lad Fremmede faa det, saa snart det er født, men lad mig komme tilbage til mine egne Børn og til dig!"

Kongen svarede ikke, og hun blev forbitret paa ham for hans Kulde og Haarhed. Hun forstod slet ikke, at dette Brev maatte fjærne hende længere fra Kongen end noget andet. At flygte og længes tilbage, at kaste sig ud i Ekskov og fornægte den, at spotte endog det Barn, som var Frugten af ens egen Lyst. . . intet kunde virke mere oprørende paa Frederik den Sjettes redelige, enfoldige Sind. Han svarede ikke.

Hun skrev paa ny. . . truende, bebrejdende, Breve fulde af Helvedes Forbandelse og Kval, men Kongen svarede ikke. Han gik kun inde i København og blev gammel, sank mere og mere sammen; naar ingen saa ham, kastede han sig ud i vilde Adspredelser, blev syg baade af Grædmmelse og af sine forcerede Forsøg paa at døve og glemme. . . men det saa Fru Dannemand jo ikke. Hun vidste kun, at han ikke skrev, at han

var ond og kold, og hun lukkede sig inde i sit Had. . .

Hun hørte ikke sjældent Nyt fra Hovedstaden. Gehejmeraad Urne kom jævnlig og lettede sig for den Galde, der mere og mere opsamledes i hans Sind. Han var meget optaget af Kroningshøjtidelighederne, som endnu ikke havde kunnet finde Sted, fordi Krigen havde raset lige siden Tronbestigelsen. Men paa Kongeparrets Sølvbryllupsfest, den 31. Juli 1815, fandt Kroningen omsider Sted i Frederiksborg, og den gamle Gehejmeraad havde som Storkorsridder haft Adgang dertil.

„Det var magnifique, min Naadige," sagde han. . . Baade Biskop Balle og Generalsuperintendenten for Hertugdømmerne var til Stede; Salvings-Boddiken stod paa Kongeloven, der allerunderdanigst frembares af Gehejme-Archivarius, og Biskop Münter foretog Salvingen. . . Kronen paasatte Hans Majestæt sig naturligvis selv. Ikke sandt? Han har taget den norske af, og nu satte han den danske paa i Stedet, saa er alt i den skønneste Orden, ha, ha. . . selvfølgelig var der forudskikket et Hyrdebrev, at Beboerne for Himlens Skyld ikke maatte sætte sig i den Bekostning at illuminere. Er det ikke charmant? Uden vor gode Frederiks Betænksomhed vilde Rigets Økonomi i Sandhed være i en sørgelig Forfatning, ha, ha. . ,

Fru Dannemand var oplivet af hans Besøg; Ensomheden knugede hende, hans selvbehagelige

Pludren virkede beroligende paa hende, som ensformig Sang paa et Barn, og hans evindelige Udfald mod Kongen mættede de slette Instinkter, som havde faaet Overtaget i hendes Sind. Og da Gehejmeraaden var gaaet, satte hun sig til at skrive et nyt, fnysende ubehersket Brev til Hans Majestæt. . .

Men Gehejmeraaden gik hjemad i dybe Tanker. Han havde for længe siden mærket, i hvilken Grad Fru Dannemand var ude af Ligevægt; hun lyttede kun adspredt til hans Ord, svarede paa maa og faa, rejste sig af og til rastløs. Og i Dag, da hun gik over Gulvet, havde han iagttaget en vis Tunghed i hendes Bevægelser. . . han mente ogsaa at spore en Forandring i hendes Figur. . .

„Sophie Magdalene," sagde han, da han kom hjem. . . „vor gode Fru Dannemand er meget alteret. Den Historie med Grev Vargas har taget stærkt paa hende; oprigtig talt. . ."

„Christian," sagde Gehejmeraadinden fra sin Forhøjning. . . „maa jeg spørge, til hviken Historie du sigter? M i g har Fru Dannemand ikke bæret med sin Fortrolighed."

„Men, *ma chere,*" sagde von Urne. . . Alverden véd dog. . ."

„Min bedste," sagde Gehejmeraadinden. . . „Alverden snakker om alting og véd intet. Grev de Bedemar er en charmant ung Mand, og der-

som Fru Dannemand har haft en *faible* for ham, hvad angaar det os?"

„Du er virkelig med Aarene blevet overmaade liberal," sagde Gehejmeraaden spydigt. . . „i Betragtning af, at du er en Gyldencrone til Wilhelmsborg, hvor et frivolt Ord. . ."

„Frivoliteten," sagde Gehejmeraadinden. . . „varetager du for os begge. Er det ikke dig, der har trukket Fru Dannemand til Huse? Hun er ikke m i n Smag, men jeg formoder, hun er din. Og hendes private Affærer antager jeg maa ligge under vor Horizont."

„Smag og Smag," vrissede Gehejmeraaden. . . „begriber du ikke, ma chere, at det er Politik? Jeg er i Unaade, Fru Dannemand er i Unaade. Vil hun atter komme til Ære? Da vil hun mindes min Venlighed. Hader Kongen hende? Eh bien, da skal det være mig en *plaisir* at fortrædige Hans Majestæt. Jeg er saa langt fra at ville nedsætte Fru Dannemand, at jeg tvertimod vil anmode dig om at protegere hende til det yderste. . . véd du, jeg er sikker paa, at hun befinder sig i højst interessante Omstændigheder?"

„Nej," sagde Gehejmeraadinden stramt. . . „jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan indse det interessante."

„Men Sophie Magdalene. . . tænk dig dog: hun maa altsaa atter have været forsonet med Kongen! Hun skal føde ham et Barn, og han har slaaet Haanden af hende. Tænk, om der blev

født Hans Majestæt et Barn her under vor Tag... *comprenez vous?*"

„Ja," sagde Gehejmeraadinden... „Jeg forstaar, at du aldrig bliver klogere... Du vil intriguere, til du ligger i din Kiste."

„Naar det nu er min Glæde, *ma chere*... Du indvilger?"

„Er det din Mening, at vi skal tage Fru Dannemand til os i vort Hjem?"

„Sophie Magdalene, du har alligevel et stort Hjærte..."

„Nu ja, Christian, Fru Dannemand kom her, da hun var Kongens Mætresse, hvorfor skulde hun ikke kunne bo her, naar hun skal føde et Barn af sin *liaison*? Dine Gæster er ogsaa mine."

„*Gran merci*, mit Hjærte. Hvis du ikke har noget imod det, vil jeg straks..."

„Christian!" sagde Gehejmeraadinden strængt „Du er til Tider græsselig ordinær. Naturligvis skriver j e g."

Og Gehejmeraadinden skrev... Inderst var hun velfornøjet med sin Beslutning og med sig selv. Hun følte noget af det Velbehag, hvormed hun i sin Tid paa Wilhelmsborg havde arrangeret alt for sine Piger, naar de kom i Ulykke... hendes Medlidenhed med Kvindekønnet var fuldt ud paa Højde med hendes Ringeagt for Mænd. Og desuden følte hun sig virkelig opbragt paa denne Monark, der anlagde en Mætresse for saa

i et kritisk Øjeblik at lade hende i Stikken. Hun havde aldeles intet imod at spille Hans Majestæt et lille Puds, og hun sagde til sig selv: En Konge kan handle ukongeligt, men det maa blive hans Sag. Men en Gyldencrone fornægter ikke sit adelige Sind. . ."

Fru Dannemand modtog straks Geheimeraadindens Invitation. Livet var blevet hende uudholdeligt i den Gaard, hvor hendes korte Lykke havde blomstret og visnet. . . hun frygtede for at være ene med det Barn, der Dag for Dag gav tydeligere Vidnesbyrd om sin Tilværelse. Og hun sagde til sig selv: Naar Barnet fødes, vil jeg være langt borte herfra. Til den Tid vil Kongen have bønhørt mig, han kan dog ikke vedblive at være døv for mine Raab. Han har elsket mig, han maa elske mig endnu. . .

Og hun skrev igen. . . uden at faa Svar. Men hun skjulte sin Angst, hun beherskede sin Fortvivlelse, det var hende en Velgerning at være mellem Mennesker, der tvang hende til at lægge Baand paa sig selv. Og hun sad stille over det Barnetøj, hun med Ubehag syede. . . anlagde en Maske af beskeden Værdighed, der ganske skuffede Gehejmeraaden og næsten indgød Hendes Naade Agtelse. Alene dette, at hun bestemt forlangte at blive kaldet Madam Andersen. . .

„Det er Hans Majestæt, der har gjort mig til den, jeg er," sagde hun. „Naar Kongens Naade falder paa mig, er jeg Fru Dannemand. Men

det er Madam Andersen, der befinder sig i Exil."

Gehejmeraadinden skrev til sin Datter, der var ivrig optaget af Forberedelserne til Prins Christians Formæling med Caroline Amalie:

„Fru Dannemand er her hos os. Det er en rigtig net og beskeden Kone; jeg begriber ikke den Nonchalence, hvormed visse høje Herrer undlader at tage Konsekvenserne af deres egne Bêtiser. Maaske kan det være dig til Nytte, at det ved Tronfølgerens Hof bliver kendt, hvorledes dine Forældre maa opfylde de Pligter, en allerhøjeste Person negligerer."

Frederikke von Urne svarede omgaaende: „For Gud i Himlens Skyld, *chère mama,* engager eder dog ikke for dybt. I aner ikke, hvilken penibel Situation denne sogenante Madam Dannemand udsætter eder for. Jeg havde ingen Anelse om, at hun havde været til den Grad lieret med sin Maltheserridder, men her gaar de gyseligste Historier i Svang, og jeg véd aldeles bestemt, at hendes Forhold til H. M. i flere Aar har været af en ganske platonisk Art. O, naar jeg betænker, at dette intrigante Fruentimmer indaander den samme Luft som mine dyrebare Forældre; at hun maaske endog logerer i det samme Rum, som igennem saa mange Aar har omrammet mine kyske Drømme!! Forskaan mig for yderligere at udmale de Sindsstemninger, som den horrible Efterretning har vakt til Live i mit bestandig noget zarte Gemyt."

„Hm," sagde Gehejmeraaden og knipsede nervøst Laaget paa sin Snustobaksdaase op og ned. „En højst ubehagelig Geschichte. Jeg var forberedt paa, at hun havde indrømmet Grev de Bedemar visse Rettigheder, men. . . At gaa saa vidt som til at faa et Barn med ham, det er dog virkelig en Uforsigtighed. . ."

„Ja," sagde Geheimeraadinden. . . „Nu tror jeg virkelig, du kan faa styret din Lyst til Intriger."

„*Ma chere,*" sagde Geheimeraaden. . . „Sagen kan virkelig blive højst pikant. Vil Kongen fornægte Barnet? Eller vil han annektere det for at slaa Skandalen ned? *En tout cas,* dyrebareste, det skal blive yderst angenehmt at underrette Hans Majestæt om Forøgelsen af Familien . . . som den, der i Øjeblikket staar Fru Dannemand nærmest. . . hvad siger du? O, jeg tror virkelig, jeg bliver ganske ung igen. . . Men Sophie Magdalene, min Bedste, hvad siger du?"

„Jeg?" sagde Gehejmeraadinden stramt. „Ja, hvad angaar det i Grunden mig, om Madam Andersen faar sine Børn med den ene eller den anden? Hun trænger vel ikke mindre til vor Overbærenhed nu end før."

Begges Væsen blev efter den Dag en Smule forandret, naar Fru Dannemand var til Stede. Gehejmeraaden var en Skygge mere forceret, Hendes Naade en Nuance mere tilbageholdende.

Men Fru Dannemand mærkede intet. Hun havde nok at gøre med at vogte paa sig selv.

TRETTENDE KAPITEL.

Et Nederlag.

Fru Dannemand blev træt af sine frugteslose Henvendelser til Kongen. Hun hensank i sløv Bitterhed mod alt og alle, oftere og oftere hændte det, at hun blev ubehagelig imod sine Omgivelser, og det var en virkelig Lettelse for alle, da hun udtalte Ønsket om at flytte tilbage til Søgaden. . .

Tiden nærmede sig, da hun skulde føde, og for hver Dag voksede hendes Nag til Barnet. Hun følte sit Svangerskab som et Tyrranni, hun maatte underkaste sig; det var ingen hellig Pligt, hun opfyldte, det var en Tortur hun led, som om hun var taget med Vold og, selv kold, skulde bøde for en andens Lyst. Det var noget fremmed og fjendtligt, der gennemsyrede hele hendes Væsen, hun længtes efter at blive det kvit. Hun tænkte, at naar først Barnet var vel født, vilde hun ikke se det for sine Øjne. . .

Hun havde allerede sikret sig en Amme, og hun fik en paalidelig Kvinde til at være i Huset Nat og Dag. Men det trak længere ud, end hun havde beregnet, og hendes Bitterhed øgedes derved. Havde endda Barnet været undfanget, dengang jeg elskede ham og troede ham, tænkte hun. . . dengang han endnu troede at elske mig, dengang han i det mindste endnu fandt Glæde i min Favn. Men det er Frugten af et koldt Favn-

tag. . . maaske er det undfanget den sidste Nat han var hos mig, da jeg klyngede mig til ham fuld af Angst for at blive forraadt, da han fremhyklede en Lidenskab, han ikke længere følte, for at gøre mig tryg, medens Forræderiet allerede var besluttet i hans Sind. Og en Lede greb hende. . .

I vaagne Nætter mindedes hun den første Tid, da en vanvittig Elskov var vaagnet i hendes Hjærte, første Gang hun saa ham. Hun huskede, hvordan hun da havde baaret Caroline Augusta under sit Hjærte, hvordan hun i Kval og Angst havde været nær ved at ønske, at Barnet maatte komme til at ligne h a m, hvem hun havde haft i sine Tanker medens hun hvilte i Kongens Favn. Hun huskede, hvilken Skræk hendes enfoldige Moder havde indjaget hende med sin Overtro, og hvordan hun, da Barnet endelig laa i hendes Arm, havde følt sig frelst fra en Fare, da hun kunde stryge sin Mund over det lille Hoveds hvide, bløde Haar. Og dog havde der paa Bunden af hendes Sjæl været som en Skuffelse, et vemodigt Suk over, at der ikke engang var beskaaret hende et Minde om en Elskov, der dog havde gennemtrængt hele hendes Væsen, hvor ulegemlig den end var.

Den Tanke fo'r igennem hende. . . om nu Barnet døde? Det var Barnet alene, der havde skilt hende fra hendes Hjem, om det døde, var hun frelst. Eller om det gik helt anderledes. . .

om Barnet nu lignede hende selv, hende alene? Eller det ved et Spil af Skæbnen just havde hvide Haar? Hun syntes, hun havde hørt noget om, at de som faar sort Haar senere i Livet, de fødes ofte med ganske lyst Hsar. Vilde et Bedrag ikke være muligt? Vilde Kongen nægte det, naar hun paastod, at han var Barnet Fader? Han havde dog søgt at nærme sig hende... under Tiden drak han om Aftenen saa rigelig, at han neppe kunde være ganske sikker i sin Sag. Og mon han over Hovedet vilde regne efter? Saa godtroende og fredkær han var, vilde det dog sikkert være ham kærest, om alt udjævnedes af sig selv...

Vilde Fantasier gik gennem hendes Hjærne; de sidste Dage laa hun halvt i Feber. Men da saa Barnet endelig var født, da alt var gaaet i Orden, som hun havde frygtet... da en kraftig, sorthaaret, mørkøjet Dreng laa i hendes Arm, Faderen op ad Dage... da var det, som hun selv blev genfødt i samme Stund. Vandene lagde sig i hendes Sjæl, al Angst og Bitterhed svandt af hendes Tanke, hun trykkede Barnet op til sig og ønskede ikke det mindste anderledes, end det var. Hun følte Befrielsen ved at være kommen til Vejs Ende, Brøden var sonet fuldt ud, alt var fuldbragt. Hun kyssede blidt de sorte Haar, som hun før havde kysset de hvide, Moderfølelsen opslugte alle andre Følelser i hendes Hjærte, hendes Kærlighed aabnede sig og lukkede det

lille hjælpeløse Væsen, der skreg mod hendes Bryst, ind i sin Uendelighed. . .

Først, da det viste sig, at hun ikke havde Mælk nok til Drengen, og hun maatte overgive ham til Ammen, vaagnede hun atter til Eftertanke. Al Bitterhed var forsvundet af hendes Sind, og hun følte ikke længere nogen Skam. Men hun tænkte. . .

Baade Gehejmeraad von Urne og hans Gemalinde aflagde hende en Visit. . . ikke i mindste Maade af Nysgerrighed, men af ren menneskelig Deltagelse. De beklagede virkelig i høj Grad, at de ikke havde kunnet være hende til nogen Nytte, men under slige Forhold. . . ens Hjem er dog ens Hjem, de forstod hende virkelig saa godt. . .

„Det er et ualmindelig smukt Barn," sagde Gehejmeraadinden og kyssede den lille.

„Og Moderen op ad Dage," sagde Geheimeraaden.

Men Fru Dannemand svarede roligt smilende: „Nej, der tager deres Excellense virkelig fejl, Drengen er sin Faders udtrykte Billede. . ."

Nej, hun skammede sig saa vist ikke, hun ønskede intet at skjule, men hun tænkte. . .

Hun havde bedt den unge Wolff sende Kongen Meddelelse om Fødselen, og at alt var foreløbet godt, og Wolff overbragte hende en mundtlig Lykønskning; Hans Majestæt haabede, at hun fremdeles maatte befinde sig vel, og hvis han i

nogen Henseende kunde være hende til nogen Hjælp...

Og Fru Dannemand smilte; hvad turde hun i Grunden haabe mere... endnu? Men Haabet vaagnede i hendes Hjerte; medens hun Foraaret igennem kørte sin Dreng rundt i Haven, modnedes langtsomt en Beslutning i hendes Sind. Det lille Barn, der havde brudt Skorpen om hendes Hjerte, syntes hende mere og mere en fremmed. Han var hende ikke imod, han vakte ikke mere bitre Følelser i hendes Sind, men han hørte ikke hjemme her, og hun hørte ikke hjemme hos ham. Hun syntes, han havde frigjort hende, og hun var ham taknemlig derfor, men hun vilde frigøres helt. Hun vilde begynde Livet forfra, men ikke sammen med ham. Naar man har udstaaet sin Straf, vender man Fængslet Ryggen...

Og atter vaagnede Længslen i hende efter Hjemmet inde paa Toldbodvej, efter Børnene dér, efter hele det Liv, hun havde skønnet saa lidt paa, medens hun ejede det, som hun havde mistet, og som hun vilde erobre paany.

Og en Dag i Sommeren kørte hun med Drengen og Ammen til København. Hun havde med visse Mellemrum modtaget Breve fra den trofaste Jomfru Hansen, og hun vidste, at Kongen endnu kom paa Toldbodvejen hver Søndag, Tirsdag og Fredag, som det var hans Vane, for at se til sine Børn. Hun tog derfor ind en Mandag og kørte lige til det Hus, som engang havde været hendes Hjem.

Da hun kom, var Børnene ude at køre med Bonnen, og hun slap op i Huset uden at blive genkendt. Det faldt ingen af Tyendet ind, at denne tarvelig klædte, tilsløredе Kone, der ringede paa med et lille Barn paa sin Arm og ydmygt spurgte, om Jomfru Hansen var til at faa i Tale, kunde være selve Husets Ejerinde, Moderen til Kongens Børn. Og da hun vel var indenfor, sørgede Jomfru Hansen for at holde alle uvedkommende af Vejen.

Fru Dannemand havde i Forvejen bedt Jomfru Hansen skaffe en god Pleje til Drengen, og allerede samme Dag bragte Ammen ham derhen. Fru Dannemand skrev et Par kølige Ord til Grev Vargas, underrettede ham om Drengens Fødsel og Opholdssted og meddelte ham, at hun vilde betale Plejen, saa længe han maatte ønske det, men at hun iøvrigt overlod Barnets Opdragelse til ham, hvis han maatte interessere sig derfor.

Saa gik Fru Dannemand til Ro, og da hun atter laa i den kendte Stue, i Sengen, der endnu stod urørt, som hun havde forladt den, følte hun stærkere end nogen Sinde før, at her hørte hun hjemme, der var ingen Mening i hendes Liv, om hun skulde løsrive sig herfra. Og hun hengav sig til glade Forhaabninger...

Alt, hvad hun i de sidste Aar havde oplevet, syntes hende som en ond Drøm, og hun syntes ikke mere, det kom hende ved. Hun syntes, hun nylig havde forladt disse Stuer, at hver af hendes

kære, kendte Ting bød hende velkommen tilbage, at det vilde være umuligt mere at løsrive hende herfra. Hvordan skulde Kongen kunne modstaa hendes Bønner? Nu var hun jo fri; havde hun skrevet til Kongen, vilde det maaske have været forgæves; hun var jo gledet saa langt bort fra ham allerede under deres sidste Samvær, han kendte hende jo slet ikke, som hun nu var; ingen Ord kunde have overbevist ham derom. Men naar han saa hende, maatte han se det; hun vidste med sig selv, at hun var en anden end før, hun var atter sig selv... hun var først nu sig selv. Nu var hun først ret Bendte, hans lille Pige, saadan som han havde tænkt sig hende og ønsket hende. Naar hun nu faldt for hans Fod og fortalte ham alt, som kun hun kendte det, vilde han løfte hende op i sine Arme og blive glad over, at hun omsider var kommet. Han havde elsket hende engang, hun var sikker paa, at han midt i sin Vrede havde længtes efter hendes Favn, hun vidste, han var trofast, og at han alene for Børnenes Skyld vilde gøre et Forsøg. Og han skulde ikke blive skuffet...

Børnene var kommet hjem nu; hun hørte dem le og pludre derinde bag Døren, og hun maatte børe Vold paa sig selv for ikke at kalde dem ind og knuge dem til sig. Men det gik ikke an; Kongen maatte intet vide om hendes Ankomst, før hun laa for hans Fod, deraf afhang alt. Og hvor let syntes det hende ikke ogsaa at vente

nu, da hun var Maalet saa nær, nærmere end nogen Sinde...

Hun sov ikke meget den Nat; hun laa og stirrede ud i Mørket; og nu, i den fuldkomne Stilhed og Ensomhed, kom Angsten over hende, for at det skulde slaa fejl. Men hun kæmpede tappert imod, hun vilde ikke miste sit glade, sejrssikre Mod. Lys og glad og smuk maatte hun være, om hun skulde vinde Kongen tilbage. Da lukkede hun Øjnene og tænkte paa hver af de smaa, hvis Kærlighed hun saa hurtigt og let kunde genvinde, naar hun først atter havde en Moders Ret; hun tænkte ogsaa paa den lille Søn, hun havde forladt, og syntes, det var i sin Orden, saa sød han end var. Og hun sagde til sig selv: alting kan sones og udslettes, naar man blot faar Lov til gøre et Forsøg. Hvis Frederik tager mig i sin Favn og siger: „Lille Pige, det har været mørkt og vi har været skilt, men nu har vi atter en lang Dag for os... saa skal han faa at mærke, hvad jeg er værd. Det skal blive en lang Dag, og lys, for os begge..."

Om Morgenen var Fru Dannemand saa straalende glad, at Jomfru Hansen forbavset rystede paa Hovedet.

„Det skær' mig saadan i Hjertet," sagde hun, „at se, saa glad Naadigfruen er. Det gaar nok ikke saa let, jeg er saa bange for, at det skal blive en Skuffelse..."

„Ja," sagde Fru Dannemand... „hvis jeg var

bange og græd, saa vilde det blive en Skuffelse. Tro De mig, lille Hansen, jeg véd, at Kongen kan ikke staa imod, naar man er saa glad."

„Hans Majestæt er ikke mere, som han var," sagde Jomfru Hansen, „Og han holder ikke af Overraskelser; Naadigfruen skulde tro mig, det var meget bedre, om De rejste igen og skrev..."

Men Fru Dannemand vilde ikke lade sig sige. Hun længtes utaalmodigt, gik rastløs rundt i sit Kammer og fulgte Viserens Gang paa det store Urh. Hvert Øjeblik greb hun sig i at nynne, men tav saa forskrækket og lyttede ved Døren, om nogen kunde have hørt det...

Og det var først, da Skumringen faldt, og Kongen hvert Øjeblik kunde ventes, at Angsten og Usikkerheden kom over hende paa ny. Hun satte jo alt paa ét Kort nu, hvis dette slog fejl, havde hun ikke mere at leve for, og nu var Afgørelsen saa nær...

Da hun endelig hørte Kongens Stemme derinde, snørede hendes Hals sig sammen, og hun lyttede aandeløs ved Døren. Hun hørte nu, at Jomfru Hansen havde Ret, Kongen var ikke den samme som før. Saa gammel og træt, hans Stemme lød; og Børnene var stille, som havde Erfaringen lært dem, at de maatte fare varsomt med Fa'r. Fru Dannemand stod og blev helt skræmt; først i dette Øjeblik forstod hun rigtig, hvor meget ondt hun havde gjort ham, og at

det maaske var uopretteligt. Graaden steg i hendes Hals, og hun tænkte:

„Nu er alt tabt, naar jeg græder, er der intet Haab."

Og hun vilde have opgivet det hele, hvis hun ikke just i dette Øjeblik havde følt, hvor meget hun holdt af ham; en stor Medlidenhed greb hende, hun maatte i det mindste se ham engang endnu; og med en pludselig Beslutning rev hun Døren op, styrtede ind i Værelset, kastede sig ned for Kongens Fødder, omklamrede hans Knæ og stammede hulkende:

„Frederik. . . stød mig ikke bort. . . du maa høre, hvad jeg har at sige, du maa ikke lade mig gaa uhørt, hører du Frederik, jeg holder det ikke ud. . ."

Kongen blev siddende et Øjeblik, ganske overrumplet, og stirrede raadvild paa denne grædende Kvinde, som han havde holdt saa meget af, som han endnu i dette Øjeblik længtes efter, og som saa hjærteskærende bad om Naade. Og det var hans første Indskydelse at løfte hende op i sin Favn og trøste hende. Men i det samme faldt hans Blik paa Børnene, der trykkede sig skræmte sammen og endogsaa var for forfærdede til at græde. Han huskede, hvor troløs hun havde været, hvor ligegyldigt hun havde ladt alle Pligter i Stikken for at følge sin Lyst; nu var det bristet for hende, og hun vendte tilbage; ikke hans Kærlighed var det, hun paakaldte, men hans

Medlidenhed. . . og han tænkte i det samme paa et andet lille Barn, som nu et eller andet Sted græd efter sin Moder, men som hun nu havde forladt lige saa troløst som de første. . .

Og hans Blik blev ondt.

„Rejs dig," sagde han haardt. „Om du ikke skammer dig for mig, saa skam dig i det mindste for dine Børn."

Han rev sig saa voldsomt løs, at Fru Dannemand sank halvt tilbage paa Gulvet. Hun blev liggende dér og saa paa ham. . . rigtig syg saa han ud. Hvor han maatte have lidt. . . og hvordan havde hun et Øjeblik kunnet tro, at han vilde tilgive hende? Maatte han ikke tænke, at hun kom tilbage, kun fordi hun trængte til ham? Og havde han ikke Ret? Jo, tusinde Gange havde han Ret. Om hendes Lykke ikke var bristet, om den anden havde været den Mand, hun havde tænkt, da havde hun nu siddet langt herfra, lykkelig over sin Elsker og sit Barn, uden at skænke Kongen en Tanke. Og hun forfærdedes over sig selv, saa ussel hun var.

„Frederik," stammede hun. . . „lad mig ikke gaa, før jeg har sagt dig det. Du kan ikke sige saa onde Ord, at jeg ikke har fortjent dem. . . men saa sig dem, straf mig som du vil, men jag mig ikke bort! Hører du. . ."

„Gaa," sagde Kongen og stampede i Gulvet. „Gaa, du kan da vel se Børnene, dette her gaar min Sæl ikke an. . ."

Men hun blev ved:

„Nej, Frederik, jeg m a a sige det. . . Du maa tro mig, om du vil, men det er kun for d i n Skyld, jeg beder. Lad mig faa Lov til at blive her og være god imod dig. . . tror du ikke jeg kan se, hvad du har lidt? Saa gammel du ser ud og s y g. . . lad mig blive her og pleje dig, hører du Frederik. . .“

Kongen fo'r rasende imod hende.

„Jeg tror Dælen rider dig, hvad er det for noget Vrævl? Pleje mig. . . gammel. . . syg. . . herut med dig! Jeg er lige saa ung, som da jeg var tyve Aar og frisk som en Fisk. . . vil du herut!“

Han fo'r til Klokkestrængen og trak i den, saa den sprang. Jomfru Hansen kom styrtende, Kongen stod, glorød i Hovedet af Forbitrelse, uden at kunne sige, hvad han vilde. . . han stod dér med den perlebroderede Klokkestræng i Haanden, stampende i Gulvet og skreg:

„Herut. . . herut med hende. . . jeg vil ikke se hende for mine Øjne. . .“

Og da Jomfru Hansen fik hende ud med sig, slyngede han, ude af sig selv, Klokkestrængen efter dem og for frem, hamrende med sine knyttede Næver i Døren, der blev laaset indefra i det samme. . .

Han drejede sig paa Hælen og stirrede med blodskudte Øjne rundt i Stuen, om der ikke var noget, han kunde lade sin Forfærdelse gaa ud

over. Hans Blik faldt paa Børnene, og han læste i deres Blik, at som han nu var, kendte de ham ikke, han indgød dem bare Frygt. Louise græd, Caroline Augusta græd; bare den lille Frederik Wilhelm græd ikke. Han gik frem imod Kongen med knyttede Næver og sagde:

„Papa, nu er du slet ikke god, du er slet ikke god. . .“

Kongen stirrede et Øjeblik paa ham, saa brast han i Latter.

„Haa, haa, haa. . . er Papa ikke god? Du er jo en rigtig tapper lille Knægt. . .“

Og han tog Drengen i sine Arme; et Øjeblik efter sad han og legede med de smaa, saa Taarerne tørredes og Uhyggen svandt. Inde ved Siden af laa Fru Darnemand og lyttede til Børnenes Latter. . . de glade, uskyldige Toner fra et Paradis, hun for alle Tider havde mistet. . .

FJORTENDE KAPITEL.

Hjem til Svendborg.

Den Nat sov Fru Dannemand. . . sov som man gør det, naar alt er fuldbragt, sov med den trygge Følelse af, at nu kunde intet mere ramme hende, som hun brød sig om. Der var intet at haabe og intet at frygte, alt det, Tankerne saa længe havde tumlet med, var ikke mere; trætte lagde de sig til Hvile, som skulde de aldrig vaagne paa ny.

Sløvt hørte hun den næste Dag paa alle de venlige Ord, hvormed Jomfru Hansen prøvede paa at trøste hende.

„Lille Frue, lille kære Frue," sagde det skikkelige Væsen. . . „tab nu dog ikke saadan Modet med det samme. Kongen er jo saa hidsig, men han mener jo ikke saa meget med det. . . maaske kommer han allerede i Dag igen, og saa bliver det nok altsammen godt."

„Ja," sagde Fru Dannemand.

„For nu tænker De da ikke paa at rejse. . . naar De har begyndt paa det, skulde De da ikke saadan ligestraks opgive at føre det igennem, bare fordi det slog fejl engang. . ."

„Nej," sagde Fru Dannemand og begyndte at pakke sine Sager sammen. Og Jomfru Hansen gik hende mismodigt til Haande; for hvad skulde det blive til med en saadan Fortvivlelse, der ikke engang kunde finde Ord. . .

Allerede tidlig om Formiddagen bragte en Løber hende et Brev fra Kongen:

„Du krænkede mig haardt ved at løbe fra mine Børn, og du burde have kendt mig for godt til at tro, at Vejen til mit Hjærte gik gennem atter at løbe fra det Barn, som nu trænger til dig. Du vender straks tilbage til Sorø og bliver dér, indtil jeg har truffet nærmere Bestemmelse.

Frederik R."

„Nej," sagde Fru Dannemand heftigt, da hun havde læst det... „det gør jeg ikke."

„Jamen lille Naadigfrue," sagde Jomfru Hansen... „naar De bare vilde gøre, som Kongen har sagt, saa glemmer han jo nok, hvad der er sket... og saa var det jo da ogsaa rigtigst mod Barnet..."

„Barnet?" sagde Fru Dannemand bittert... „hvad tror De, jeg nu kunde være for det? Jeg husker det ikke engang mere, og det har for længe siden glemt mig. To Dage, det er meget mere, end et Barn behøver for at glemme sin Moder.

Og hun rejste sydpaa... sikker paa, at nu var alle Baand brustne, som bandt hende til Fortiden. Hun havde ikke Kraft til at knytte dem paany, alt det, der var sket, syntes hende at ligge saa langt tilbage, hun higede blot bort, langt bort til et Sted, hvor end ikke Mindet om det svundne kunde naa hende... og hun tænkte ikke paa, at hvor hun end gik, bar hun Mindet med sig i sit Hjærte...

Da hun kom til Sorø, stod hun af ved sit Hus og sendte Postillonen op til Postgaarden, for at Hestene kunde bede. Saa sendte hun Pigen med et Ord op til Wolff, der øjeblikkelig indfandt sig.

„Hr. Wolff," sagde hun... „har De modtaget nogen Ordre fra Kongen?"

„Nej, Deres Naade," sagde Wolff. „Har De ikke selv talt med Hans Majestæt?"

„Jo. Og jeg begiver mig paa Rejse. Vilde De gøre mig den Tjeneste at skaffe mig saa mange af mine Penge, som De i Øjeblikket kan gøre disponible?"

„Deres Naade," sagde Wolff og saa alvorligt paa hende. „Véd Hans Majestæt om dette? Jeg vilde indtrængende raade Dem fra at foretage Dem noget, som yderligere kunde opbringe Hans Majestæt."

„Wolff," sagde Fru Dannemand heftigt. . . „jeg vil herfra, om jeg saa skal gaa paa min Fod, og jeg vil langt bort, om jeg saa skal tigge mig fra Dør til Dør. Vil De gøre, som jeg bad om?"

„Ja," sagde Wolff og saa bedrøvet paa hende. „Maaske jeg paadrager mig Hans Majestæts Unaade, men jeg vil gøre det for Deres Naades Skyld."

„Tak," sagde Fru Dannemand.

Allerede en Time senere rullede hun mod Korsør, og hun var saa heldig straks at komme over til Nyborg. Dér tog hun ind paa Gæstgivergaarden, gik i Seng og faldt straks i en dødlignende Søvn.

Da hun vaagnede næste Morgen, gav hun sig til roligt at overveje, hvor hun skulde rejse hen. Hun havde Penge nok til at leve for i flere Aar, og hele Verden stod hende aaben, men der var i hele Verden ikke et Sted, hvor hun længtes hen. . . kun Steder, der skræmmede hende, og

som hun lovede sig selv, hun aldrig mere vilde se. Raadvild og modløs blev hun i Svendborg den Dag, og den næste. . .

Da kom hun pludselig i Tanker om, at Forældrene var i Svendborg, og hun fattede nyt Haab. Hun var jo dog ikke saa ganske forladt, der var endnu noget, som bandt hende til Livet. Paa Flugt, som hun var, fra alt det, der i mange Aar havde udgjort hendes Tilværelse. . . uden et Maal, der vinkede hende i det fjerne. . . hvad var da naturligere, end at hun vendte tilbage til sit Udspring? Der greb hende en Længsel efter at være imellem Mennesker, der dog engang havde holdt af hende. . . mon de vilde vise hende bort? Skamfuld tænkte hun paa, hvor lidt hun i Grunden havde været for sine Forældre og sit Hjem; nærmest havde hun vel skammet sig over dem, hun havde ment, at hun opfyldte alle sine Forpligtelser, naar hun hjalp dem med Penge, og i de sidste Aar havde hun endog forsømt det. . . ude af Øje havde været ude af Sind. Nej, hun havde sandelig ikke noget Krav paa, at Hjemmet skulde modtage hende med aabne Arme; hun havde forspildt sin Barneret, og hvis der kun ventede hende Ydmygelser, var det ikke mere, end hun havde fortjent.

Alligevel kørte hun med lettet Sind ad Svendborg til; for det var dog bedre at bekende sin Skam og tage sin Straf af Faders og Moders Haand end at flakke hvileløs og hjemløs rundt

blandt fremmede. Og der vilde sikkert være god Brug for en Datters Hjælp derhjemme; hun kuskede kun altfor godt, hvor opløsende Faderens uregelmæssige Liv havde virket paa Hjemmet i Nyboder, og hvor magtesløs den viljeslappe, uordentlige Moder havde staaet og set til, medens alt forfaldt. Sikkert vilde hendes Penge ogsaa komme godt tilpas. . .

Hun stod af ved Gæstgivergaarden og gik ned mod Havnen, hvor hun let fik at vide, at Faderens Hus laa. Morten Rafsted lod til at være godt kendt i Svendborg, og paa de Svar, hun fik, forstod hun, at hans Navn havde en god Klang, og det forundrede hende; thi hun havde egentlig nærmest ventet at finde ham som et Vrag, der i sin Forvisning ganske havde opgivet at kæmpe mod sin Svaghed. Og hun var ikke langt fra at føle sig skuffet, da hun saa, hvor sirligt og net Huset var, med hvide Gardiner bag blanke Ruder og en pyntelig Strimmel Have foran den røde Mur. Det saa slet ikke ud, som om der var Brug for hendes Hjælp, og hun tænkte ved sig selv, at hvis Forældrene sad godt i det, og hendes Ankomst maaske kun vilde bringe Skam og Sladder over deres Hus, da vilde hun slet ikke sige noget om Øjemedet med sit Komme; da vilde hun kun hilse paa dem, rejse videre samme Dag og lade dem blive i den Tro, at hun havde det godt.

Igennem Forstuen og et lille Værelse, hvor

alt var tarveligt, men saa rent og pillent som et Æg, kom hun ud i Køkkenet, og dér fandt hun Moderen siddende paa Køkkenbordet, lige saa ren og net som alt omkring hende, men underlig sammensunken og sløv. Hun saa aandsfraværende ud i Rummet og bed langsomt smaa Stykker af en stor Sukkerklump, og medens hun langsomt og velbehageligt gumlede med den indsunkne Mund, vendte hun et ganske udtryksløst Blik mod den indtrædende. Hun rørte sig ikke og viste intet Tegn paa Genkendelse; hun syntes ikke engang at have opfattet, at en fremmed var traadt ind. Og Fru Dannemand blev staaende og saa paa hende med Taarer i Øjnene. Herregud, tænkte hun, dér sad Moderen saa gammel og udslidt og helt i Barndom. . . og saa skulde her ikke være Brug for en Datter, der kom tilbage for at ydmyge sig og gøre den Kærlighedsgerning, hun saa længe havde forsømt?

„Lille Moder," sagde hun, „kender du mig da ikke? Det er jo Bendte, som er kommen hjem for at blive hos dig altid og være rigtig god imod dig."

Madam Rafsted stirrede et Øjeblik paa hende med aaben Mund; saa gemte hun lynsnart Sukkeret i Lommen, lod sig glide ned paa Gulvet og greb med begge Hænder om sit Hoved.

„Nej, men er det dig," sagde hun, „saa forskrækket jeg blev; tænk, saa har jeg været borte igen. . . tænk om det havde været Morten, nu jeg

sad her og gnaskede Sukker, som han saa strengelig har forbudt mig."

„Men, lille Moder, hvad er dog det for noget Snak? Maa du ikke tage dig et Stykke Sukker i dit eget Hus?"

„Nej, jeg tror, du vil, Barn, det er jo ikke mit, det er Jesus' altsammen, men det er saadan en lang Historie, og jeg glemmer jo rent. . ."

Hun nejede ydmygt og fremtvang et blegt Smil i sit trætte, rynkede Ansigt.

„Guds Fred, Søster, og velkommen."

„Ja Tak, lille Mor," sagde Fru Dannemand, „men hvorfor kalder du mig Søster? Kan du slet ikke huske din lille Bendte?"

„Ih jo," sagde Madam Rafsted, det kan jeg da rigtignok. . . det vil sige, det kan der da vel ikke være noget forkert i, vel? For det er saa svært altsammen, skal jeg sige dig; der er saa meget, jeg ikke maa, og jeg kan aldrig finde Rede i det. Men det er saadan en lang Historie."

„Ja, men saa maa du rigtig fortælle mig den, Mor. Nu lægger jeg Tøjet, og saa byder du mig vel indenfor?"

Lidt efter sad de inde i Stuen, og Fru Dannemand klappede Moderen blidt over den magre Haand, medens den gamle afbrudt og uklart fortalte om det vidunderlige, der var hændet dem, siden de kom her til den lille Skipperby.

Her havde Morten Rafsted straks gjort Bekendtskab med Kaspar Brandt, der havde faret som

Skipper, men nu havde Købmandshandel. En herlig Mand var han, og saa gudfrygtig. . . han havde altid været saa bedrøvet over sin Ugudelighed, og saa engang han var i København, da hørte han en Matros sige: „Der gaar en, som besøger min Skipper, og han er af de hellige." I det samme slog det ned i Brandt, at saadan skulde han ogsaa være, og han gik til de helliges Forsamling; alt, hvad han hørte der, gjorde ham saa bedrøvet, at han maatte gaa sin Vej; men om Natten mellem to og tre raabte pludselig en Stemme til ham: „Staa op og bed!" Det gjorde han, og fra den Time af var han salig. . .

„Ja, er det nu ikke underligt," sagde Madam Rafsted, „at det var saamænd paa en Sal i Nyboder, han blev omvendt. Vi vidste jo nok, at der var saadan en Menighed, der sang og bad derude, men Morten grinte altid af dem og sagde, at saadan nogen Hængehoveder blev der vist nogen raske Matroser af. . . ak, Herregud ja, nu har Piben saamænd faaet en anden Lyd. . ."

„Naa," sagde Fru Dannemand lidt utaalmodigt, saa er Far altsaa bleven hellig da?"

„Ja," sagde Madam Rafsted, „han er blevet saa hellig, saa hellig. Det vil sige, vi er begge to blevet hellige, forstaar du nok. Aa, du kan slet ikke tænke dig, hvor Morten er bleven en pæn Mand nu, aldrig rører han saa meget som et Glas, og han er bleven saa værdig i Ansigtet, ligesom du kan tænke dig en Apostel."

„Naa, men du selv, lille Mor, er du da ogsaa glad over det?“

„Jøsses ja, Barn, det kan du da vel tænke dig! Saadan at kunne fly ind i Jesu Arme og Skød. . . jo, det er dejligt at have fundet Fred, lille Bendte, bare det ikke var saa forfærdelig anstrængende. . .“

Hun saa pludselig forskrækket ud ad Vinduet og hviskede:

„Jeg blev saa forskrækket, du, det var ligesom der lød Trin. Du maa aldrig sige noget til Morten om dette her, hører du! Han siger altid, at jeg skal være glad i Naaden, og jeg er jo ogsaa saa forfærdelig glad. Naar bare jeg kunde huske, du, alt det, jeg skal gøre, og alt det, jeg ikke maa. Som nu, naar jeg kommer til at sige „Jøsses“ eller „Herregud, saadan af gammel Vane, det er en stor Synd. . . og det med Sukkeret og saa meget andet. Jeg synes egentlig, jeg synder meget mere nu end før. . . men dejligt er det jo, du, at være vækket op. Naar bare det ikke var, at jeg sommetider bliver ligesom borte. . .“

„Stakkels Moder,“ sagde Fru Dannemand, „jeg forstaar det altsammen; men nu bliver jeg hos dig, og saa skal du se, det bliver godt altsammen.“

Hun vendte sig mod Vinduet for at skjule sin Bevægelse, og i det samme saa hun Faderen komme derude. Hun kendte ham straks, skønt han var blevet gammel; et langt, hvidt Skæg bølgede ned over hans brede Bryst, men han gik

rank som før, og der var kommet en uendelig lysende Glans i hans Blik.

Da han traadte ind og fik Øje paa Datteren, gled et Øjeblik en Sky over hans Ansigt. Men saa lyste det pludselig op i hans Blik, han bredte sine Arme ud og sagde:

„Guds Fred, Barn, og velkommen! Har da Gud omsider hørt mine Bønner og ført dig tilbage paa den rette Vej?"

Fru Dannemand gengældte temmelig køligt hans Omfavnelse; hun følte sig forlegen overfor Faderens ypperstepræstelige Væsen, der var noget ved denne faderlige Værdighed, der vakte hendes Ubehag og Mistro; hun huskede altfor klart andre Scener, da hans Ansigt havde været oppustet og fordrejet af Drik, og hans Haand udstrakt for at slaa. Al dybere Religiøsitet var hende fremmed, hun kunde ikke rigtig tro paa, at en Omvendelse til andre Meninger virkelig saa fuldstændig kunde omforme et Menneskes Væsen, og hun besluttede at være paa sin Post.

„Ja, lille Far," sagde hun muntert, „jeg véd jo ikke, hvad du mener med den rette Vej; men hvis du har bedt om, at jeg maatte komme og se til mine gamle Forældre, saa er din Bøn gaaet i Opfyldelse, som du ser."

Morten Rafsted Ansigt blev igen mørkt, og han satte sig for Bordenden uden at svare.

„Malene," sagde han barsk, „er det ikke Tiden til Nadver? Bendte har rejst langt, og hun er

vor Gæst. Og jeg har haft en streng Dag; hvis du kan skaffe os lidt varmt for engangs Skyld... er der en Smule til overs fra Middagen?"

Madam Rafsted fo'r mod Køkkendøren, men Fru Dannemand rejste sig og sagde:

„Nej, lad mig, lille Mo'r. Jeg er kommet for at hjælpe dig og ikke for at lade mig opvarte. Jeg skal faa Maden i Stand paa et Øjeblik."

Men Morten Rafsted kaldte hende tilbage i en saadan Tone, at hun adlød.

„Sæt dig, Barn," sagde han. „Først maa du sige mig, hvorfor du kommer og hvorfra. Lever du endnu i din Synd, eller har Gud rørt ved dit Hjærte? Fortæl mig alting, som det er."

Fru Dannemand følte med voksende Ubehag at han virkelig havde Magt over hende, og alting i hende vægrede sig ved at anerkende denne Myndighed. Det var hende en uudholdelig Tanke at skulle skrifte Sandheden for ham og underkaste sig hans Dom... han, som aldrig havde været en Fader for hende, dengang hun havde en Fader behov. Hun sagde temmelig bittert:

„Hvis det virkelig kan være dig en Glæde, at jeg er ulykkelig, saa kan du være tilfreds. Jeg er skilt baade fra min Mand og mine Børn og har nu ikke andre i Verden en Jer."

„Den, som du havde, var ikke din Mand," sagde Morten Rafsted med bibelsk Pathos, „og dine Børn var undfangne i Synd. Sandelig, mit Barn, du har været en Torn i mit Hjerte; jeg

har baaret dig som en Tugt for min Synd, og jeg kunde visselig ingen større Glæde faa i min Alderdom, end om mine Øjne skulde se dig tvættet ren i Lammets Blod. Men jeg mærker ikke til nogen oprigtig Anger i dit Hjerte."

„Hør, Fader," sagde Fru Dannemand og lagde Armene paa Bordet, „lad os dog nu tale sammen som to fornuftige Mennesker. Du kan vel ikke have glemt, at det var for at sone din Synd, jeg gik til Kongen; hvad havde du været nu, om jeg ikke havde hjulpet dig? Du skal heller ikke tro, at jeg angrer mit Forhold til Kongen, jeg var ikke god nok til ham, jeg var ikke nogen god Moder for mine Børn, det angrer jeg bittert. Og lad os saa ikke tale mere om det."

Morten Rafsted var blevet ganske hvid i sit Ansigt, medens hun talte; han foldede sine Hænder og mumlede en Tid stille med blottet Hoved. Saa sagde han roligt:

„Hvad vil du da her?" Kommer du da kun tilbage for at gøre mig Sorg med dine Ord? Har jeg da ikke haft Sorg nok af Anders Greisen, min Søn, der skammelig rømte fra Akademiet og sagtens nu flakker Verden rundt som en gudsforgaaen Matros?"

„Herregud, lille Fader," sagde Fru Dannemand, „jeg maa jo da sige det, som jeg mener. Jeg trænger til en Smule Kærlighed, og jeg mente, jeg kunde hjælpe Moder og være Jer til Nytte

i Huset. Jeg har Penge nok og behøver ikke at ligge Jer til Byrde."

„Apage, Satanas!" sagde Morten Rafsted og slog Kors for sig. „Hvad skal vi med det Guld, som er Frugten af din Skam? Giv det til de fattige, saa vil Herren give dig det tusindfold igen. Men dér kommer Moder med Maden. Guds Fred over Bordet, saa kan vi tale videre om dette, naar vi har spist."

Morten bad en lang Bordbøn, og de spiste den tarvelige Mad, uden at der blev talt et Ord. Mortens Ansigt var mørkt, Datteren følte sig ilde til Mode, og Madam Rafsted skottede skræmt fra den ene til den anden Side uden at kunne faa en Bid ned.

Da Morten havde bedt fra Bords, sagde Fru Dannemand:

„Ja, ja, Fader, nu maa du selv bestemme det, som du vil. Vil I ikke have mig, kan jeg jo rejse herfra, som jeg kom."

„Hvordan skal jeg kunne vi dette?" sagde Morten Rafsted. „Her hos os lader vi Jesus afgøre alle Ting. Følg i Aften med til de helliges Forsamling, saa vil jeg lægge Sagen frem for Kaspar Brandt. Da afgøres alt igennem Lodkastning, saaledes som vi af Jesu Familie har for Skik."

„Men Fader dog," udbrød Fru Dannemand forskrækket, „du vil da ikke indvie alle fremmede Mennesker i det, jeg har betroet dig?"

„Skammen ligger i, hvad du har gjort, og ikke i, at det vorder kundbart," sagde Morten Rafsted. „Og dine Brødre og Søstre er ikke fremmede. Det bilver, som jeg har sagt."

„Sig ham ikke imod," hviskede Madam Rafsted og rykkede hende i Ærmet, „for Guds Skyld sig ham bare ikke imod. Saa jager han dig væk, og nu var jeg lige saa glad over, at du var kommet."

Fru Dannemand kyssede hende og tav. Men det var i en alt andet end modtagelig Stemning, at hun lidt efter fulgte Forældrene op til Købmand Brandts Hus.

Dér oppe paa „Salen" traf de den lille Svendborgmenighed forsamlet. Kaspar Brandt stod bred og smilende ved Døren og rakte Haanden til hver især, kendte og fremmede, uden at spørge om nogens Navn. Og da alle var forsamlede, satte han sig ved det lille Orgel og præluderede med sine store, barkede Sømandsnæver; og snart rungede Sangen igennem det lave Rum:

Vor Gud han er saa fast en Borg,
han kan os vel bevare...

Og medens Bøn og Sang vekslede med Bibellæsning, sad Fru Dannemand og saa rundt paa alle disse fremmede Mennesker, hvis Ansigter alle gennemstraaledes af inderlig Glæde, og som øjensynlig følte sig fast sammenknyttede af et usynligt Fælleseje... et Broderskab, der bundede dybere end Ord. Dybt grebes hun af den stærke,

enfoldige Stemning, og samtidig følte hun sig endnu mere ulykkelig end før, endnu mere fattig... som en Tigger, hvis Hunger ikke længere er til at udholde, naar han ser glade Mennesker mætte sig ved et veldækket Bord. Og den Tanke gennemfo'r hende: Er det ikke den sande, eneste Lykke for et Menneske som dig, der kun har Sorg og Skam at tænke tilbage paa, og hvis Fremtid er uden Haab? Er dette ikke Mennesker, der har lidt Skibbrud, som du selv, og som netop derigennem er blevet rige?

Men denne Stemning var forsvundet, saa hurtigt, som den kom. Ordene gik tomme gennem hendes Øren, uden at mødes med nogen Trang i hendes Sjæl; det var, som saa hun Mennesker af en fremmed Race flokkes i Glæde om noget, de indbildte sig at se, og lovsynge det i et Sprog, hun ikke forstod; og det overspændte Udtryk, der mere og mere fremtraadte i mange af Ansigterne, frastødte hende. Hun sagde til sig selv, at den Fred, som kunde fremtrylles af velklingende Musik og mystiske Ord, ikke kunde have meget med Livet at gøre. Det var sit eget Liv, hun vilde forsones med... det var det Saar, Skæbnen havde hugget mellem Fortid og Fremtid, hun søgte Lægedom for. Og da hun i det samme huskede, hvad Faderens Hensigt var, greb der hende en Forbitrelse over, at alle disse Mennesker, der ikke kom hende ved, skulde indvies i hendes Livs lønligste Sorger, og hun angrede bittert, at hun halvt af Nysgerrig-

hed, halvt for Moderens Skyld, havde ladet sig bevæge til at gaa med herhen.

Nu bruste Slutningssalmen frem:

Mit Liv, det er i Jesu Blod
trods alle Satans Pile,
gaar hele Verden mig imod,
jeg deri har min Hvile, —
hvis der er mindste godt i mig,
det jo alene er af dig...

Og næppe var den sidste Tone forstummet, før hun saa Faderen rejse sig og sagte veksle nogle Ord med Kasper Brandt, der saa studsende hen paa hende og hviskede noget til en ung, højt frugtsommelig Kvinde, der sad ved hans Side.

Fru Dannemand rejste sig forvirret og fortørnet og banede sig Vej mod Udgangen. Men næppe var hun kommet ud paa Trappen, før den unge Moder hurtigt kom efter hende og lagde sin Haand paa hendes Arm.

„Fru Dannemand," sagde hun venligt. „Hvis De vil, saa lad os gaa ind til mig og tale sammen; det var meget taktløst gjort af Deres Fader at faa Dem med herhen."

Fru Dannemand brast i Graad og søgte at rive sig løs; men den fremmede lagde kærligt sin Arm om hendes Liv og drog hende med sig ind i et lille, hyggeligt Gæsteværelse ved Siden af Forsamlingsstuen.

„Deres Fader mener det godt," sagde hun, „men hvad forstaar den gamle Bjørn sig paa

Kvinder? De maa ikke være vred derover, de kender jo ikke vore Skikke; naar en af Menigheden staar overfor en vigtig Afgørelse, da spørger vi Jesus om Raad, og han svarer os gennem et Ord, som uddrages af Menighedens ældste. Men naturligvis skulde det have været forebragt i en snævrere Forsamling, og De skulde ikke have været udsat for dette. . ."

Den unge Kvinde sagde nu, at hun kun var paa Besøg her; hun hed Louise Boesen og var gift med Konsul Brandt i Nyborg, gamle Kaspar Brandts Søn. Der lyste en saa oprigtig Medfølelse ud af hendes Væsen og Ord, at Fru Dannemand paa én Gang syntes, hun havde kendt hende længe, og at det var en kær Veninde, der sad ved hendes Side. Hun fattede Tillid til denne fremmede Kvinde, og hun følte Trang til at aabne sit Hjærte for en, der kunde forstaa hende og give hende Raad.

„Sig mig det hele," sagde den unge Madam Brandt, „hvis det da ikke er Dem imod? Tro mig, jeg spørger ikke af Nyfigenhed; men er vi ikke Søstre, og hjælper ikke den ene Kvinde den anden bedst?"

Og Fru Dannemand fortalte hende uden Vægring om alle de Lidelser, hun havde gennemlevet, om sin Kamp og om sine Nederlag. Og først da hun havde sluttet, forstod hun, hvor frygteligt alt dette maatte lyde i en ærbar Hustrus Øren, og hun angrede bittert, at hun havde ladet sig

rive hen til en Fortrolighed, der kun kunde berede hende Ydmygelse.

„Lad mig dog gaa," sagde hun ophidset og rejste sig. „Hvorfor har De faaet mig til at fortælle om min Skam? Jeg føler det dog slet ikke som en Skam, saadan som De tænker Dem; og jeg vilde give mit halve Liv for, at jeg i denne Stund sad i mit Hjem og hos mine Børn, om det saa aldrig saa meget var en Synd."

Men Madam Brandt drog hende ned paa Bænken igen og sagde mildt:

„Det forstaar jeg saa godt. . . husk paa, jeg er Moder selv og skal snart igen. . . nej, gaa nu dog ikke herfra i et saadant Oprør! Véd De hvad, jeg dømmer Dem slet ikke; jeg forstaar kun ikke, at De kunde rejse fra Deres Børn. Jeg tror ikke nogen Magt i Verden skulde faa mig til at forlade mine."

„Det mener De jo slet ikke," sagde Fru Dannemand heftigt. „I Deres Øjne maatte det jo være Synd af mig at blive hos Kongen, som er en anden Kvindes Mand."

„Men saa den anden?" sagde Madam Brandt og saa gennemtrængende paa hende. „Det lille Barn, som De har kastet ud mellem Fremmede, og som nu hverken har Fader eller Moder? Stakkels Kvinde, jeg forstaar sandelig godt, at De hverken véd ud eller ind."

„Ja, hvad skal jeg gøre?" sagde Fru Dannemand bittert. „Det Barn er mig, som kom de

mig ikke ved. Aldrig kunde jeg være en Moder for den, der har skilt mig fra Mand og Børn, de Børn, som jeg higer efter af hele min Sjæl. Nej, De kan ikke hjælpe mig... lad De kun mig gaa ud i Verden saa fattig, som jeg kom."

„Ja," sagde Madam Brandt sørgmodigt. „Jeg kan ikke gøre Dem rigere, og den eneste, der kan hjælpe Dem, finder De nok, hvor De tager hen. Men vil De ikke vente her paa Deres Forældre? Vi skal have Kærlighedsmaaltid, saa nu er der ingen, der kan følge Dem hjem."

„O nej," sagde Fru Dannemand, „jeg er vant til at gaa ene. Men hvad er det, De taler om, Kærlighedsmaaltid? Hvad er De i Grunden for nogle Mennesker? Alting her er saa besynderligt... De ser allesammen saa glade ud, og der er saa meget, der drager mig til. Men saa stødes jeg bort igen, og jeg forstaar slet ikke noget af det hele..."

„Kære Søster," sagde Madam Brandt mildt, „saadan er det med Guds Rige; det drager og støder bort. Vi er ellers kun Kristne... nærmest vel det, man kalder Herrnhuter. Vi nyder Nadveren som Kærlighedsmaaltider, ganske som de første Kristne; vi søger at leve lige saa smukt og enfoldig som de. Og nu falder der mig noget ind... her tror jeg ikke, De kunde finde Dem i at blive; hvordan skulde De kunne slutte Dem til os, naar intet i Deres Hjerte drager Dem til

Gud? Men hvis de tager herfra, vil De saa ikke se ud til mig i Morgen? Jeg tror, jeg kunde anvise Dem et Sted, hvor Deres Sind kunde falde til Ro, og hvor De kan leve i Fred, indtil De har fattet en Beslutning om Deres Fremtid. Vil De? De synes maaske, jeg er paatrængende, men jeg mener Dem det oprigtigt vel og vilde saa gerne gøre noget for Dem i Deres Nød."

Fru Dannemand bøjede blot Hovedet til Tak og gik ud i den lyse Sommeraften. Luften var klar og frisk, og hun indaandede den i dybe Drag... hun følte det næsten, som var hun undsluppet et Fængsel. Paatrængende? Ja, hvad andet skulde man vel kalde det, at en fremmed Kvinde halvvejs mod ens Vilje trængte sig ind i ens Fortrolighed og krævede at tage Del i ens Skæbne?

Men mærkeligt var det... og smukt i Grunden. Og en ren og god Kvinde var denne Madam Brandt...

Fru Dannemand sukkede; hun følte bittert, at der dybest i hende var vaagnet en Trang til noget, hun aldrig i Verden kunde naa. Ikke til denne Menighed, dens Gudsdyrkelse og dens besynderlige Glæde; men til at blive som denne milde, fromme Kvinde, der havde bragt hendes Sind i Oprør, netop fordi hun i hendes Nærværelse havde følt, hvad hun kunde have ejet, og hvad hun havde tabt.

FEMTENDE KAPITEL.

Paa Christiansfeld.

Ikke længe efter, at Fru Dannemand havde naaet det lille Hus ved Havnen, kom Forældrene hjem. Madam Rafsted tilkastede Datteren et fortvivlet Blik og gik smaaklynkende omkring; men Morten Rafsteds Ansigt lyste af en ophøjet Ro, og Fru Dannemand følte sig i højeste Grad oprørt ved Tanken om, at han nu mente at have faaet hendes Skæbne beseglet af Jesu egen Mund. Hun maatte uvilkaarligt smile ved Tanken: som en Dommer kom denne enfoldige Mand skridende, han, som aldrig havde kunnet hjælpe sig selv, som Guds udvalgte Profet kom han for at forkynde hende Herrens Vilje. Og hun harmedes paa sig selv, fordi hun virkelig maatte føle Ærbødighed for hans Væsen, og fordi hun maatte indrømme for sig selv, at hun længtes efter at høre hans Dom.

„Naa," sagde hun ironisk... „har I saa trukket Lod om min Fremtid? Jeg er virkelig nysgerrig efter at høre, om mine Forældre skal jage mig ud, eller om Gud har tilladt dem at beholde deres Datter i deres Hus."

„Barn," sagde Morten alvorligt... „spot ikke med de hellige Ting, som du ikke forstaar. Heller ikke tænker vi paa at vise dig bort; det afhænger ganske af dig selv, om du vil blive eller gaa."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand... „saa be-

høver vi jo ikke at snakke mere om den Ting. Saa bliver jeg naturligvis foreløbig; siden kan vi jo altid se, hvordan det vil gaa."

„Ikke saa, Barn," sagde Morten strængt. „Saa letfærdigt tager vi ikke den Sag. Gud har udtalt sin Vilje, og vil du bøje dig for den, kan du blive; ellers maa du gaa."

„Naa," sagde Fru Dannemand utaalmodigt. . . „lad mig saa høre Guds Vilje da."

„Kaspar Brandt tog selv Skriftsproget," sagde Morten, „efter at vi havde endt vort Kærlighedsmaaltid og styrket os ved Bøn. Og Gud gav os Matthæus 19, 21."

Morten Rafsted satte sine Briller paa, greb den gamle Bibel paa Hylden over Bænken, og læste med høj Røst:

„Jesus sagde til ham: vil du være fuldkommen, da gak hen, sælg, hvad du har, og giv Fattige det, og du skal have et Liggendefæ i Himlen, og kom, følg mig."

Morten saa paa hende over Brillerne og tilføjede:

„Du ser, det var som jeg tænkte. Det Guld, du har erhvervet i dit Skørlevned, er en Lænke om din Fod. Kast det fra dig, og Gud vil give dig sin Fred."

Fru Dannemand studsede; det gjorde virkelig Indtryk paa hende, at Lodtrækningen saaledes havde stadfæstet Faderens Ord. Men hun sagde:

„Men jeg tror, du vil, Fader; du véd ikke,

hvor meget jeg har; man giver dog ikke saadan en Formue hen for at falde andre til Byrde."

„Ja," sagde Morten sørgmodigt og læste videre. „Saadan staar det nemlig i næste Vers: „Men der den unge Karl hørte det Ord, gik han bedrøvet bort; thi han havde meget Gods."

Fru Dannemand følte sig yderst pinlig berørt; dette at Faderen saadan Gang paa Gang kunde ramme hende med Skriftens Ord... og hun saa igen Forsamlingen for sig, alle de glade Ansigter i det lavloftede Rum, og hørte paany alle de frejdige klare Stemmer over Orgelets Brusen. Skulde det være muligt, at disse Mennesker alligevel havde Ret? Var de virkelig i Stand til at spørge Gud om hans Vilje og faa Svar? Og skulde det være Guds Vilje, at hun skulde give det meste fra sig, som hun havde tilbage... det eneste, der sikrede hende Friheden?

Og hvis hun gjorde det... hvis hun gav sig disse Mennesker i Vold, og de slet ikke kunde hjælpe hende; hvis det hele viste sig at være et Bedrag, et fromt Selvbedrag, der gjorde d e m lykkelige, men som h u n ikke kunde lade sig henrive af, saa skulde hun altsaa gaa hjælpeløs ud i Verden uden at vide, hvorfra hun skulde faa sit Brød? Nej, og tusinde Gange nej...

Uvilkaarligt kom hun til at tænke paa et andet Bedrag, det som engang havde ladet Lykken lyse for hende og lokket hende fra Hjem og og Børn. D a havde hun troet og kastet alt fra

sig for at følge Kaldet; da havde hun betroet sig til Kærligheden. . . aldrig skulde hun gøre det én Gang til, om saa Kærligheden kaldte sig broderlig og søsterlig og dækkede sig bag Guddommelighedes Maske. . .

Nej, hvad man havde, det maatte man holde fast paa; man vovede ikke sit sidste Eje ud i det blaa. . .

„Naa ja," sagde hun stille, „Saa maa jeg altsaa tage herfra."

Hun saa paa Forældrene i det samme og var nær ved at angre, hvad hun havde sagt. Det spændte Udtryk i Faderens Ansigt gik over i dyb Sorg, og Taarerne løb ned over Moderens Kinder. Men det fik ikke hjælpe, hun hørte ikke hjemme her, og det var bedst for dem alle, at hun kom herfra.

„Kære Far og Mor," sagde hun bevæget, „det gør mig saa ondt for Jer, men jeg kan ikke andet. Jeg havde glædet mig saadan til at hjælpe Jer. . ."

„Barn," sagde Faderen. . . „det er os, der kunde hjælpe dig. Men saa er din Time altsaa endnu ikke kommet. . ."

Fru Dannemand gik hen imod ham for at sige Farvel, men han tog hende kærligt i sin Favn og sagde:

„Nej, Barn, saadan var det ikke ment; bliv du kun og vær vor Gæst, saalænge du vil. Leve sammen kan vi ikke, men du skal ikke gaa for-

stødt fra din Faders Hus, Moder har allerede gjort dit Kammer i Stand.

Da Fru Dannemand var kommet til Ro oppe paa det lille Kvistværelse, kom Madam Rafsted listende og satte sig snøftende paa Kanten af hendes Seng.

„Aa Gud, aa Gud," sagde hun. . . „er det nu ikke ogsaa underligt, at Jesus kan sige saadan noget? Men vi maa jo bøje os, lille Bendte, vi maa jo bøje os. . . og saadan som jeg har glædet mig! For det er saa vanskeligt for mig altid at skulle gaa og være glad, og somme Tider, du, bliver jeg helt borte. . .

Fru Dannemand laa længe den Nat uden at kunne sove; noget stak hende i Samvittigheden, uden at hun kunde finde, hvad det var. Hun fortrød ikke sin Beslutning, for hun syntes, det var vanvittigt at gøre sig selv til en Tigger, naar man ikke behøvede det; og i Grunden var hun ganske tilfreds med, som det var gaaet; hun kunde dog aldrig have fundet sig tilfreds mellem disse enfoldige Mennesker, hvis hele aandelige Liv var en Flugt fra Livet over i en barnlig Drøm; hun havde nu én Gang været „den lille Dronning" og kunde ikke blive Morten Rafsted og Malene Greisdatters Bendte paa ny.

Men det var noget andet, som nagede. . . dybere. Og med ét saa hun igen den unge Madam Brandt for sig og hørte igen hendes Ord: „Ja, men det andet Barn? Hvor kunde De kaste

Deres eget Kød og Blod ud imellem fremmede?“ Og hun tænkte paa det lille Syndens Barn, som skulde vokse op uden Fader og Moder, og som maaske vilde gaa til Bunds, fordi de, der havde givet det Livet, ikke lærte det at bruge det...

Allerede tidlig den næste Formiddig gik hun op til Kaspar Brandt Hus, og saa snart hun var blevet alene med Louise Brandt, sagde hun:

„De maa ikke misforstaa mine Bevæggrunde, jeg vil ikke hykle for Dem. Alt, hvad jeg har set her i Menigheden, virker besynderligt paa mig; det er vist meget kønt og godt altsammen, men det passer ikke for mig; jeg tror, jeg vilde kvæles, hvis jeg skulde leve midt i det, og allerede i Dag tager jeg bort. Men De viste mig saa megen Venlighed, og jeg har Tillid til Dem. Vil De ikke give mig et Raad?“

„Jo,“ sagde Madam Brandt smilende, „men vil De følge det? Jeg kan forstaa, at det Raad, Herren gav Dem gennem Deres Fader, det agter De ikke at følge.“

„Nej,“ sagde Fru Dannemand, „jeg holder mig til det gamle Ord, at man skal ikke kaste det skidne Vand bort, før man har det rene. Jeg staar ikke i noget fortroligt Forhold til Deres Gud, jeg véd ikke engang, om jeg tror paa ham, oprigtig talt har jeg aldrig tænkt videre over den Slags. Jeg maa bruge min Fornuft. Men jeg tror, at De er klog og god, og jeg er vis paa, at jeg vilde gøre rigtigt i at følge Deres Raad.“

„Saa lad mig høre," sagde Madam Brandt. „Jeg kan tænke mig, at De synes, De bør gøre noget, som De ikke har Lyst."

„Ja," sagde Fru Dannemand. . . „saadan er det netop. Jeg vilde ønske, jeg var en ærbar Kvinde som De, men i Gaar og i Fjor kommer ikke tilbage. Maaske burde jeg begynde Livet forfra, men har jeg Lov til det? Jeg staar ikke ene; der er Børn, som trænger til mig, og som vil spørge efter Deres Moder, naar de bliver gamle nok til at kunne skønne. O, Madam Brandt, hvor vanskeligt er jeg ikke stillet! Jeg har Børn med to Mænd, og jeg kan ikke være en Moder for dem alle. Skal jeg atter tage mig af den lille Dreng, hvis Fader er mig forhadt, og som slet ikke vækker nogen Moderfølelse i mit Hjærte? Eller skal jeg vente og haabe, at Kongen igen vil tage mig til Naade? Det er dog hos ham, jeg hører hjemme, og der kommer nok en Dag, da han kalder mig til sig igen."

„Kære Fru Dannemand," sagde Madam Brandt, „naar j e g er i Tvivl, gør jeg det, som jeg nødigst vil. Det har jeg aldrig fortrudt."

„Jeg gør det ikke," sagde Fru Dannemand heftigt. „Jeg vil ikke opgive Haabet om at faa mine kære tilbage."

Madam Brandt lo stille.

„Saadan er vi Mennesker," sagde hun. „Vi spørger for at faa det Svar, vi allerede har givet os selv. Men lille, kære Fru Dannemand. . .

naar man har det som De, er det saa godt at vente og være stille. Har De ikke Lyst til at tage over til Christiansfeld? Jeg er selv opdraget i Brødremenigheden dér og véd, hvor velsignet der er at være. Dér kan De leve roligt mellem gode Mennesker, indtil Gud indgiver Dem, hvad De bør gøre. Jeg skal give Dem et Brev med til en af de ledige Søstre, som er min god Ven."

„Ja, De vil nu have mig omvendt," sagde Fru Dannemand smilende. „Men jeg tror ikke, det nytter. Og saa kunde jeg jo i Grunden lige saa godt blive her."

„Nej," sagde Madam Brandt og tog sig til Hjærtet i det samme... der er nu noget eget ved Luften i Christiansfeld; det er et godt Sted, naar man har tabt sig selv. O, hvor vilde jeg gerne kunne hjælpe Dem bedre? De stakkels Moder, som vil blive skilt fra nogle af Deres Børn, hvordan det saa gaar. Naar jeg tænker paa det Barn, jeg bærer under mit Hjærte..."

„Ja," sagde Fru Dannemand og saa forundret paa hende... „Hvor kan De dog tage det saa roligt? Jeg plejede altid at være i et frygteligt Oprør, naar Tiden nærmede sig... tænk blot paa, at man giver saadan en Stakkel Livet, og saa var det maaske bedre for det, at det var død i Moders Liv. Men De er lykkelig, De sætter naturligvis alting i Guds Haand og nærer ingen forfængelige Ønsker."

„Det vil jeg ikke sige," sagde Madam Brandt.

„Jeg vilde saa gerne, at det skulde være en Dreng, og at han skulde blive en from Herrens Tjener. Men Guds Vilje ske."

De skiltes saa kærligt fra hinanden, som om de virkelig var to Søstre, og de tabte ikke hinanden af Syne. Det glædede Fru Dannemand oprigtigt, da hun senere hørte, at Madam Brandt virkelig havde født en Søn. Og mange Aar efter, da hun selv var en gammel Kone, fik hun Lejlighed til at mindes dette Møde med den yndigste og mildeste Kvinde, hun nogen Sinde havde truffet paa. . . da Louise Brandts Ønske i fuldeste Maal gik i Opfyldelse, og denne, hendes Søn, Carl Joakim Brandt, blev Præst ved Vartov Kirke.

— — Afskeden fra Forældrene greb Fru Dannemand dybt. Moderen sad ganske stille og rokkede med Hovedet i sine Hænder; selv Faderen havde Møje med at skjule sin Bevægelse.

„Barn," sagde han og lagde sin Haand velsignende paa hendes Hoved. „Selv om du slipper Gud, saa slipper han dog ikke dig. Om du gaar til Verdens yderste Ende, om du synker i den dybeste Synd, han vil dog være dig nær. Tænk paa, at her sidder en gammel Mand og beder for dig til sin sidste Stund."

Endnu paa Tærskelen vendte Fru Dannemand sig og saa tilbage over den fattige Stue. Moderen havde øjensynlig et af sine Anfald og var „blevet borte". Faderen sad med foldede Hænder og bøjet Hoved, hensunken i Bøn.

„Mon jeg nogensinde skal gense dem?“ sagde hun til sig selv. „Jeg faar dem aldrig mere at se.“

Og saadan gik det. Moderen døde kort efter, og Faderen fulgte hende i 1821 til den sidste Hvile paa Svendborg Kirkegaard, hvor hans Grav endnu er at se.

Hvor rystet Fru Dannemand end var over Gensynet med Forældrene og Afskeden fra dem, følte hun det dog som en Befrielse, da hun atter kørte ud ad Vejen til Odense og de sidste af de røde Tage svandt for hendes Blik. Dette hendes første Møde med en oprigtig, enfoldig Kristendom havde bragt Uro i hendes Sjæl; denne mystiske Kraft, der ganske kunde henrive Mennesker og omforme dem i sit Billede, forfærdede hende, og den Opdagelse, at noget i hende selv mod hendes Vilje havde draget hende til den herrnhutiske Menighed, fyldte hende med Uhygge.

„Hvis jeg var blevet der længere,“ sagde hun til sig selv, „saa er det ikke godt at vide, hvad der kunde være sket. Saa ene og forladt jeg er, saa nedtrykt over min Synd, saa fortvivlet over Fremtiden, vilde jeg sikkert have overgivet mig tilsidst. Madam Brandts kærlige Overtalelser og stakkels Faders gribende Sorg? Og jeg vilde aldrig have kunnet føle mig lykkelig imellem Mennesker, for hvem dette Liv ikke har noget Værd; jeg er til Mode, som kom jeg fra en skummel, raakold Kælder ud i Dagens Lys. . .“

Hun tog det Brev frem, som Louise Brandt ved Afskeden havde givet hende. „Inger Catharina Arboe," stod der; og Fru Dannemand gemte igen Brevet paa sit Bryst og smilte bittert.

„Det skulde gaa haardt til, før jeg gjorde Brug af det Brev," sagde hun til sig selv. „Hvad skulde jeg paa Cristiansfeld? Jeg har faaet nok af „Jesu Familie," og jeg vilde dog hellere handle selv, end at der atter skulde kastes Lod om min Skæbne. Og jeg er vis paa, at Loddet nok skulde blive det samme; gav jeg blot Menigheden mine Penge, saa vilde Søsterkærligheden sikkert blive betydelig køligere."

Og da hun kom til Odense, slog hun sig til Ro paa Gæstgivergaarden for at overveje, hvilken Beslutning hun skulde tage.

Hun skrev først til Jomfru Hansen og bad hende i al Hemmelighed lade hende vide, om Børnene havde det godt, og hvordan Kongen var sindet. „Og," tilføjede hun, „jeg beder Dem indtrængende gaa flittigt til Madam Severinsen og forvisse Dem om, at den lille navnløse Stakkel intet savner. Jeg afventer her i Odense Deres Svar og skal derefter underrette Dem om, hvor Deres Brev kan naa mig."

Fire Dage senere modtod hun følgende Svar fra Jomfru Hansen.

„Gud ske Lov, at vi endelig fik Brev fra Deres Naade, at De er i Live og har det vel, jeg har gaaet i stor Angest, og om jeg havde

vovet det, skulde jeg gerne have vist Brevet til Hans Majestæt, som sikkert nok er vred, men dog endnu mere bedrøvet i Uvisheden om Deres Skæbne. De kære smaa har det ret vel, dog er jo nu Louise, det velsignede Barn, saa stor, at hun forstaar mere, end man tænker, hun gør sære Spørgsmaal og græder i Smug, jeg tror hun føler, at der sker hende Uret ved, at hun er moderløs, og hun sidder mere hen i Tanker end godt er for hendes Aar. Hans Majestæts Helbred volder mig Bekymring, han er lidet glad og ser stundom helt affældig ud, Gud vende det til det bedste, at vi atter maa se Naadigfruen imellem os, det ønsker vi nok alle, selv om nogle af os for Værdighedens Skyld giver os Mine af intet at savne. Hos Barnet har jeg været og har derom mærkelige Efterretninger; da jeg sidst var hos Madam Severinsen, som er en skikkelig Kone, havde Generalmajor Bülow været der for at forhøre til Barnet, hvad nu det end kan betyde? Jeg tænkte straks, at Hans Majestæt vilde i sin Godhed drage Omsorg ogsaa for denne Faderløse, men jeg anede langtfra ikke, hvilke hans Planer var. Thi da jeg nu i Gaar atter vilde høre til Barnet, erfor jeg til min Glæde og Bestyrtelse, at Faderen havde været dér og hentet den Smaa, som han, efter hvad man sagde, vilde anerkende som sin Søn. Hr. Greven var, efter hvad Mad. Severinsen berettede, mærkelig forknyt og ligesom han ikke gjorde dette af fri

Vilje, hvorfor jeg tænker mig, at Hans Majestæt har befalet ham at opfylde sin naturlige Pligt, som jeg ved vil lette en Byrde ogsaa af Naadigfruens Sjæl o. s. v., o. s. v."

Fru Dannemand lod Brevet synke og drog et dybt Suk. Ja, dette vældede en Byrde af hendes Sjæl. . . saa tung, at hun følte, hun aldrig vilde have kunnet bære den frem gennem Aarene. Før eller senere vilde Samvittigheden have tvunget hende til at tage Barnet til sig, for bestandig vilde det have spærret hende ude fra Lykken; at vide dette Smertens Barn i Faderens Varetægt var at blive givet tilbage til Livet og Haabet.

Et Øjeblik tænkte Fru Dannemand paa at vende tilbage til København. Hun følte Kraft nu til at tiltvinge sig det, som Kongen havde nægtet hende af Naade. „Jeg har handlet som en Daare," tænkte hun, „jeg har tryglet og tigget om det, som var min soleklare Ret. Hvis jeg sætter mig i mit eget Hus, ved mine egne Børns Seng, da gad jeg nok se, om Kongen vil vove at jage mig bort. Han kan undlade at elske mig, han kan ophøre at understøtte mig, men hvordan skulde han kunne nægte mig Ret til at opfylde en Moders Pligter?"

Hun var ganske oplivet ved Tanken og ærgrede sig over, at hun var flygtet saa fejgt. Og alligevel førte hun ikke sin Beslutning igennem. Der var noget i hende, som holdt hende tilbage . . . noget, hun ikke kunde gøre sig Rede for,

hvad var. Dunkelt følte hun, at hun paa sin planløse Omflakken forfulgte et Maal, hun ikke kendte, at hun ikke havde fuldbyrdet sin Mission . . . at hun slet ikke kunde fatte en Beslutning, fordi hun førtes af en Skæbne, der var stærkere end hun selv.

Og saa rejste hun mod Vest, videre ud i Verden, uden Maal og Med. . .

I Fredericia havde hun en lille Oplevelse, der berørte hende yderst pinligt. Da hun gik gennem Byen, fik hun pludselig en Følelse af, at nogen fulgte efter hende. Hun vendte sig hurtigt og stod overfor Major von Cruse. Han hilste overdrevent ærbødigt og nærmede sig med et sledsk Smil for at tiltale hende; men i et kort Nu havde hun set et saa hadefuldt Glimt i hans Blik, at hun blev grebet af Afsky og Forfærdelse; hun flygtede ned ad Gaden i fuldt Løb, og da hun aandeløs kom til Gæstgivergaarden, gav hun sig hverken Tid til at hvile eller spise; hun bestilte straks Postheste, og hun drog ikke Vejret frit, før hun havde Fæstningens Volde bag sig. . .

Hun kørte Sydpaa, og da hun naaede Kolding, overnattede hun. Den næste Morgen kørte hun videre mod Syd; det var en straalende klar Sommerdag, og Fru Dannemand var just i en saadan Stemning, at Naturens Skønhed virkede lægende paa hendes Sind. Vejen drog sig op og ned over Bakker; snart gemte den sig mellem tætte, levende Hegn, hvor blanke sorte Hylde-

klaser og røde Hyben skinnede mellem vilde Æbler og Slaaenbær; snart aabnede Hegnene sig for venlige, blomsterrige Haver, og pludselig skiltes Bakken, en vid Udsigt bredte sig for hendes Blik, og Skamlingsbanken kuplede sig op i det fjærne. . .

„Hvor her er kønt," tænkte Fru Dannemand, „langt smukkere og friere end i Sorø, hvor Naturen tager en saa tæt i sin Favn, at man sommetider føler det, som om man skulde kvæles; her kunde jeg have Lyst til at bo."

Og hun spurgte og spurgte den snaksomme Kusk, der maatte sige hende Navnet paa hver Højde og hver Gaard.

Da, just som de naaede en Bakketop, laa med ét en smilende Idyl udbredt foran dem: en hel lille By af lave hvide Huse med røde Tegltage, i snorlige Rækker mellem grønne Løvkupler. . . en lille Koloni, der gjorde et hjemligt dragende Indtryk paa hende, fordi det trods al sin lyse Skønhed mindede hende om Nyboder.

„Nej, men se dog," udbrød hun. . . „hvad er dog det?"

„Holla," sagde Kusken og halede i Tømmerne . . . „ja det er jo dette her Christiansfeld, de kalder det. . . det skal io være saadan li'som et Slags Kloster. . ."

„Christiansfeld?" spurgte Fru Dannemand forundret. „Nej, men er d e t Christiansfeld?"

Og hun følte sig paa én Gang næsten uhygge-

lig til Mode; for saa var hun altsaa kommet her alligevel, skønt hun slet ikke havde villet det! Dette var virkelig som en Skæbne, det ikke nyttede at stampe imod; og da Fru Dannemand havde faaet at vide, at Byen havde en Gæstgivergaard, tog hun derind og sendte Vognen tilbage.

„Her vil jeg blive en Tid," tænkte hun. „Jeg behøver jo slet ikke at have noget med Menigheden at gøre; men her er kønt og stille, og et eller andet Sted skal jeg dog bo."

Hun skrev straks et Par Ord til Jomfru Hansen for at underrette hende om sit Opholdssted, og Resten af Dagen spadserede hun ene rundt i den fredelige Dal, hvor engang Krongodset Tyrstrupgaard havde ligget, indtil Gudsfornægteren Struensee omsider skaffede de forfulgte Herrnhuter dette Fristed for Verdens Larm.

Alt dette fortalte en ung Kvinde hende, som hun hen ad Aften traf paa Kirkegaarden uden for Byen. . . en Kirkegaard, der var ejendommelig som alt andet her: med smaa, ganske ens Marmorplader paa hver Grav og et eneste simpelt Navn ristet deri. Det var en venlig, stilfærdig Kvinde, der i meget mindede Fru Dannemand om Louise Brandt; hun var aabenbart en af de ledige Søstre. . . sortklædt og med Hovedet dækket af en lille hvid Kappe, firkantet og kruset, med lange blegrøde Baand.

„Her er dejligt," sagde Fru Dannemand. Der

faldt saadan en Ro over mig, straks jeg kom hertil. Men i Længden kunde jeg ikke holde det ud. . ."

„Og hvorfor ikke?" sagde Søsteren blidt.

„Nej," sagde Fru Dannemand. . . „det er dog saa ens og trist. Det ene Hus som det andet, den ene Gade som den anden. . . om det saa er Træerne, ser de ud, som om de ikke turde vokse uden efter Maal. Hvordan kan De dog holde det ud? For naturligvis lever De ogsaa efter en Snor, beder og synger og vaager og faster efter Kommando som Soldater i en Armé. . . ja, jeg har set noget til Herrnhuterne, før jeg kom hertil, og jeg véd, jeg kunde ikke holde det ud. Er d e t Liv? Tænk, at blive gammel og ikke have et Minde. . ."

„Men et Haab," sagde Søsteren. . . „en Vished. Tænk at blive gammel og vide, at man vil blive saaet her paa Gudsageren for en Dag at skyde op i en herligere Vækst og sætte Frugt. . ."

„Jeg forstaar det ikke," sagde Fru Dannemand heftigt. . . „det maa dog være en løjerlig Religion. Hvad er det, der gør Dem alle saa glade og taalmodige? Jeg kunde forstaa det, naar man er gammel, og Livet ikke havde mere at byde. Men De, som er saa ung. . ."

„Det er slet ikke nogen Religion," sagde Søsteren. „Vi prøver blot paa at leve, som Jesu første Disciple gjorde det, i Kærlighed til hver-

andre. Tror De ikke nok, man kan blive glad af det?"

„Ja, men De maa dog have en Lære, en Tro ... er Herrnhuterne da ikke en Sekt?"

„Nej, vi er bare Kristne. Der er baade Lutheranere og Reformerte og Biskoppelige imellem os... Katholiker ogsaa, hvis de vil. Hver kan have den Lære, han vil, naar han blot lever efter Jesu Eksempel..."

„Hvorfor kalder De Dem Herrnhuter?"

„Unter des Herrn Hut — auf des Herrn Hut. I Herrens Varetægt, paa Herrens Post. Det er vort Valgsprog, og saa har vi taget vort Navn derefter."

„Det er smukt," sagde Fru Dannemand tankefuldt. „Véd De, at jeg egentlig vilde have været hertil? Men saa vilde jeg alligevel ikke... og nu sidder jeg her, næsten som en Flue i Edderkoppens Spind."

„Det var ikke noget smukt Billede," sagde Søsteren. „Hvorfor ikke som en Bi i Blomstens Bæger? Guds Honning dufter sødt og drager mange vingede Skabninger til sig. Men saa tager De vel bort igen."

„Jeg véd det ikke," sagde Fru Dannemand heftigt. Jeg véd ingen Ting."

„Søster," sagde den anden mildt og lagde sin Haand paa hendes Arm. „De bærer paa en Sorg; maaske kunde jeg være Dem til Trøst."

„Ja," sagde Fru Dannemand bittert og rejste

sig. „Trække Lod om min Skæbne og lukke mig ned i en Æske, hvor jeg ikke kan faa Luft. Nej, jeg er endnu for stærk og ung til at opgive Lykken; den Kamp, jeg har at kæmpe, kan De ikke hjælpe mig med."

„Kære Søster... saa meget ser jeg, at De har en Kamp at kæmpe med Dem selv. De er ikke lykkelig."

„Hvorfor kalder De mig Søster?" udbrød Fru Dannemand heftigt. „Hvorfor spørger De mig ikke først, hvem jeg er? Jeg er Fru Dannemand."

„Fru Dannemand," sagde Søsteren forundret og rejste sig. „Saa beder jeg Deres Naade undskylde; det har været langt fra min Tanke at ville krænke Dem med upassende Fortrolighed."

Fru Dannemand stirrede et Øjeblik paa hende; saa brast hun i Graad.

„Aa, hvorfor vil De dog drive Spot med mig? Synes De ikke, jeg er ulykkelig nok? Forstødt af Kongen, fordrevet fra mit Hjem, skilt fra mine Børn... og tror De ikke, jeg véd, at en Kvinde som De maa ringeagte mig af Deres ganske Hjerte..."

Men nu drog Søsteren hende ned paa Bænken og talte saa forstandige og milde Ord til hende, at der igen faldt Ro over hendes Sind. Længe sad de og talte, og da de rejste sig, havde Fru Dannemand aabenbaret sin nye Veninde alt. Arm i Arm fulgtes de ned mod den lille By, hvor de mødte alle Opdragelsesanstaltens unge Piger, der

to og to kom vandrende tilbage fra deres Aftentur til Christinenruhe Park.

„Se," sagde Søsteren... „alle disse Børn er kommet hertil fra alle Verdens Kanter; der er ikke et Land i Evropa, uden at det har sendt et Lam til vor Hjord; fra Vestindien og Surinam har vore Missionærer sendt deres Sønner og Døtre til os, for at vi skal lede dem paa den første, vanskelige Vej ud i Livet. Tror De, vi øver Vold mod deres Sjæle? Kære, de drager næsten alle deres Vej herfra for at leve deres Liv i Verden, blandt alle disse er der maaske ikke én, som bliver iblandt os som vor Søster. Gør som de... bliv her, til De har fundet Fred i Deres Sjæl, og drag saa ud for at kæmpe for det, De kalder Lykke. Gud er overalt."

„Hvad er Deres Navn?" spurgte Fru Dannemand, da de sktltes.

„Inger Cathrine Arboe," sagde Søsteren. „Men de kalder mig Søster Inger."

„Ja se nu," sagde Fru Dannemand... „er det ikke, som om Nettet drager sig sammen om mig? Just Dem var det, jeg skulde søge her, og nu har jeg fundet Dem, skønt jeg ikke vilde. Kender De Louise Brandt? Her er et Brev, hun bad mig give Dem, naar jeg kom hertil."

Søster Inger læste Brevet og havde Møje med at skjule sin Bevægelse.

„Ja," sagde hun, „det ser ud, som om Gud havde sin Hensigt med de underlige Veje, han

har ført Dem ad. Bed til ham, hvis de kan... jeg skal bede for Dem. De staar nu paa en Skillevej, og De bør ikke gøre et Skridt, før De er klar over Deres Maal."

Fru Dannemand følte det virkelig, som om Nettet drog sig sammen om hende... tættere og tættere drog det sig sammen for hver Dag. Søster Inger kom allerede til hende den næste Morgen og førte hende ind i Søsterhuset, hvor hun blev modtaget med den ligefremme Hjertelighed, som syntes at være disse Menneskers naturlige Væsen. Hun overværede deres Gudstjeneste, hun deltog i deres store Høstfest, da Menighedssalen var smykket med alle Sensommerens duftløse Blomster, medens Luften var mættet med Dampene fra Røgelsekarrene, og den kønneste Musik, hun havde hørt, bruste hen over alle de hvide, krusede Kapper, hvis Baand ved deres Farve angav om hver enkelt var Novice eller Søster, Enke eller Hustru. Hun sad paa Forhøjningen langs Vinduerne i Søstrenes Festsal, da Børnene blev overhørte, og hun havde lange Samtaler, baade med de ledige Søstre, Anna Margrethe Richter, som var deres Forstanderinde, og Chr. Ferdinand Wunderling, Menighedens Præst. Al den Venlighed, hun mødte, rørte hende dybt; hun forstod, hvor ringe Vægt disse Mennesker virkelig maatte lægge paa Jordelivet, siden de saa ligefremt og uforbeholdent optog en Synderinde, en Kongens utro Mætresse, i deres Samfund.

Men det gik hende her som i Svendborg, kun i endnu højere Grad. Jo stærkere hun droges, des mere frastødtes hun, og hun var bestandig paa sin Post. Hun saa klart, at hun aldrig kunde finde nogen Lykke i dette selvfornægtende, ensformige Liv, og hun følte dets Skønhed og Harmoni som en Fristelse og en Fare, hun maatte undfly, før det blev for sent. Hun lagde Mærke til, hvor stor Forskel i det ydre der end var mellem alle disse Kvinder, saa var de dog i deres Væsen og Tanker af samme Præg. Det var et smukt Præg ganske vist, men det oprørte hende dog saaledes at se Personlighederne blive udviskede; hun tænkte, at dette Samfund var som en Smeltedigel, hvor Metallet blev udrenset for alt uædelt og formet uden Lyde; men saa vilde hun dog hellere bevare sig selv, som hun var, med Fejl og Slakker, men i sit eget Billede...

En saadan Rædsel fik hun efterhaanden for dette ensartede, dødlignende, at det næsten var hende en Lise en Dag at overraske to af Brødrene i en grov Overtrædelse. Hun havde med Søster Inger været gennem den Bygning, hvor Drengene opdroges, da de i en af Salene fandt to af Brødrene i Færd med at spille Kort. De to Brødre blev ildrøde i Hovederne og søgte at skjule Kortene for de indtrædendes Blik, og Søster Inger blev saa bedrøvet over det, hun havde set, at hun paa Resten af sin Vandring ikke sagde et Ord.

Men Fru Dannemand kunde ikke andet end drage et Befrielsens Suk. Hvor velgørende virkede det ikke paa hende at se, at disse var dog ogsaa Mennesker. . . ogsaa her kunde noget uventet ske, som sprængte Fromhedens Spændtrøje. Men hun skjulte sin Munterhed for ikke at gøre Søster Inger ondt. . .

Søster Inger gjorde alt for at holde Fru Dannemand fast og optage hendes Tanker. Hun ejede et Spinet, og i flere Maaneder arbejdede hun daglig flere Timer for at lære sin Gæst at spille de simple Melodier, hun kunde selv. Og Fru Dannemand følte sig meget oplivet derved.

Men efterhaanden fik hun Uro paa sig; hun følte, at hun ikke i Længden kunde bevare et godt Forhold til Søstrene, hvis hun ikke kom dem i Møde og i det mindste gjorde et Forsøg paa at tilegne sig deres Tankegang, og at hun ikke vilde det, var hendes faste Beslutning.

Dertil kom, at hun ikke havde modtaget noget Svar paa sit Brev til Jomfru Hansen. Jo længere Tid der gik, des mere ængstelig blev hun for, at der kunde være noget i Vejen med Børnene.

I Begyndelsen af 1817 tog hun da en kærlig Afsked med sine Christianfeldske Venner og rejste til Sjælland igen.

SEKSTENDE KAPITEL.

Forsoningen.

Fru Dannemand rejste lige til Sorø, hvor hun tog ind i sit gamle Hus i Søgaden; hun fornyede Lejemaalet paa Huset indtil 1823 og indrettede sig i det hele taget paa at blive her i længere Tid. Hun var træt af at flakke rundt; hun forstod, at hun i Virkeligheden kun flygtede for sig selv, for Ufreden i sit eget Hjærte; hun maatte hellere straks træde Ansigt til Ansigt med Fjenden og kæmpe sin Kamp ud. Dunkelt følte hun, at det var ikke Kongens Strenghed, der skilte hende fra Hjemmet, ikke det Fejltrin, hun havde gjort sig skyldig i, ikke nogen ubøjelig Skæbne. Det var Splittelsen i hendes eget Væsen; saa snart hun havde fundet sig selv igen, vilde hun ogsaa finde sine Børn og sin Ven paany.

Og nu, da hun ikke længere havde Brødremenigheden saa nær paa Livet, nu mistede alt det, som i dens stærke, fordringsfulde Religiøsitet havde frastødt hende, ganske sin Magt, og kun det dragende blev tilbage. Hun huskede hvert Ord, som baade Louise Brandt og Inger Arboe havde talt til hende, hun forstod først nu ret deres Betydning, og i Lyset fra de to fromme, harmoniske Personligheder saa hun Fejlene i sit eget Væsen, Sammenhængen i sin Skæbne, klarere end før. Hun fordybede sig i sig selv, om-

smeltedes umærkeligt og blev i Ensomheden den stilfærdige, milde Kvinde, hun efter sine naturlige Anlæg burde være.

Og hun fik Ensomhed nok. Geheimeraad von Urne besøgte hende af og til og fyldte hendes Øren med sin tomme Sladder; men han begyndte at blive gammel nu og skrantede, han trodsede Affældigheden ved endnu mere at forcere sit letfærdigt-galante Væsen, og da han i Fru Dannemands forandrede Stemning ikke fandt nogen Sangbund for sin Skæmt, trak han sig mere og mere tilbage.

Den unge Wolff kom af og til og afgjorde paa sin knappe, rolige Maade de nødvendigste Forretninger; derudover sagde han aldrig et Ord ... kun hans Øjne talte deres stumme Sprog om en Hengivenhed og Trofasthed, der rørte Fru Dannemand dybt.

Men det eneste, som egentlig kunde sætte hendes Sind i Bevægelse, var Brevene fra Jomfru Hansen; de fortalte altid om det samme: at Børnene havde det godt, men at der vedblev at være noget underligt forknyt og nedtrykt over den lille Louises Væsen, og at Kongen stadig skrantede, saa at det var let at se, hvor ulykkelig han følte sig over Forholdene, som de var. Fru Dannemand følte tungt, hvilket Ansvar hun havde paadraget sig... at det var for hendes Brøde, Kongen og Børnene led. Men hvor kunde det alligevel andet end glæde hende og give hende Haab?

Hun var dog altsaa ikke glemt, hendes Plads stod tom, og den Dag, hun var i Stand til virkelig at udfylde den, vilde det blive en Glædesdag, ogsaa for de andre. . .

Saa tilbragte hun sine Dage stille ved Bog og Naal, eller hun spillede paa det Spinet, som Wolff havde skaffet hende fra København. Og da Foraaret oprandt, tilbragte hun næsten alle sine Dage ude i Naturen. Skovene blev hende for trange; men Wolff skaffede hende en Baad, i hvilken hun i Sommerdagene roede rundt langs de skovklædte Kyster. Snart opdagede hun Bøgholm, den lille bakkede Ø ved Siden af Parnas. Den var dengang langt mere velholdt end nu; fra Christian den Syvendes første Tid var der endnu Lysthuse og blomsterrige Anlæg; Fru Dannemand fik de noget forfaldne Gange istandsat, og til sin Yndlingsplads valgte hun en gammel knudret Eg nede ved Baadebroen; dér havde Christian Reventlow og Johan v. Bülow, dengang de studerede ved Akademiet, anbragt solide Trappetrin, saa at man uden Vanskeligheder kunde bestige Træets Top. Deroppe sad hun da og læste eller drømte; og ofte, naar hun saa en Baad komme glidende hen over Søens Flade, greb hun sig i at tænke: Mon den skulde bringe Bud til mig? Mon det endelig skulde være Befrielsens Time, der slaar? For hun var jo stillet ganske som en skibbrudden, der ikke ved egen Kraft kan forlade sin øde Ø, men som i Haab og Frygt

spejder efter hvert Sejl, der hæver sig over Horisonten.

Men efterhaanden som Sommeren skred frem, blev der mindre og mindre Uro i hendes Forventning, ja, hun ønskede somme Tider, at der endnu maatte være en rum Tid til Udfrielsens Stund. Thi hun følte, at naar hun omsider atter indtog den Plads, hun havde forspildt, da maatte det være for bestandig; hun taalte ikke endnu engang at blive skuffet og forstødt. Og hun forstod meget vel, at just Ensomheden med dens Kampe og de Krav, den stillede til hendes Herredømme over sig selv, just dér fuldbyrdedes langsomt den Forvandling af hendes inderste Væsen, som skulde sikre hende en varig Lykke. Hun lutredes og styrkedes under denne Venten, hendes Lunefuldhed og Afhængighed af Øjeblikkets Lyst løb sig træt imod den uoverstigelige Mur; og af hendes trodsige Egenkærlighed voksede umærkeligt en virkelig varm Følelse for hendes kære, og en dyb og ægte Trang til at kunne vie Resten af sit Liv til deres Vel.

En Dag sidst i Juli overraskedes hun ved et Besøg af Amtmanden, den senere Statsminister Poul Christian Stemann. Han havde allerede paa den Tid begyndt at faa en ikke ringe Indflydelse paa Frederik den Sjette; efter Krigen var han nær blevet Finansminister, men det strandede paa den Uvilje, Kongen personlig nærede mod den myndige og dybt ejendommelige Mand.

Men hans fremragende økonomiske Indsigt skaffede ham efterhaandens Kongens Øre, og under de idelige Vanskeligheder med Pengevæsenets Ordning blev han ofte spurgt til Raads; netop nu skulde han til København for at konferere med Kongen vedrørende Rigsbankens Omdannelse til Nationalbank.

Fru Dannemand blev temmelig urolig over hans Besøg; hun kunde jo ikke tænke sig andet, end at han bragte hende Bud fra Kongen, og hans Holdning var saa reserveret, at hans Ærinde næppe kunde være af nogen behagelig Art. Da han tog Plads uden at gøre noget Tegn til at ville indlede en Samtale, men kun rømmede sig og saa forskende paa hende med sit klare, gennemtrængende Blik, kom der saadan en Angst over hende, at hun udbrød:

„Hr. Amtmand, hvis De kommer fra Kongen . . . og jeg kan se paa Dem, at De ikke har noget godt at sige. . . jeg beder Dem: sig mig det kun straks. Jeg er forberedt paa det værste."

„Nej," sagde Stemann, „jeg kommer ikke fra Kongen, men jeg rejser til ham i Morgen. Har De nogen Meddelelse, som De ønsker, jeg skal overbringe Hans Majestæt?"

„Men, Hr. Amtmand," sagde hun forvirret. „Jeg kender Dem jo aldeles ikke; hvordan kommer De dog i Tanker om. . ."

„Ja," sagde Stemann og smilte for første Gang, „jeg er en paatrængende én, hvad? Jo, sig De

det bare, genér Dem ikke. Gid Pokker havde den Monsieur Wolff, for det er naturligvis ham, der har rodet mig ind i dette her. Han har sat sig i Hovedet, at jeg skulde gøre mig til Nar ved at rage mig ind i noget, der ikke kommer mig ved, ikke i mindste Maade. Men der er altsaa ikke noget, De ønsker?"

„Er det Hr. Wolff?" sagde Fru Dannemand rødmende. „Hr. Wolff er virkelig altfor god."

„Ja," sagde Stemann, „det er han. De skulde ikke have lagt Mærke til, at De dér har gjort en smuk Erobring, he? Nu har denne satte unge Mand faaet den bizarre Idé, at Fruen skulde nære det Ønske at skifte Opholdssted, og at det vilde være formaalstjenligt, om f. Eks. jeg devoverede mig og bragte Sagen paa Bane for Hans Majestæt. Det vil sikkert blive et overmaade utaknemligt Stykke Arbejde, og det glæder mig oprigtigt, at den unge Fusentast har taget fejl."

„Kære Hr. Amtmand," sagde Fru Dannemand bevæget over den Hjærtelighed, der skinnede frem gennem hans tilsyneladende Barskhed. „Jeg véd virkelig ikke, hvordan jeg skal takke Dem. Hvis Sagen blev forebragt Hans Majestæt. . . saadan at Kongen ikke fik det Indtryk, at jeg vilde paatrænge mig ham i Utaalmodighed. . . det vilde gøre mig saa lykkelig. Men det vilde jo være en Venlighed saa stor. . ."

„Aa, jeg be'r," sagde Stemann tørt. „Jeg nærer stor Hengivenhed for Hans Majestæt, og han

har rigtig skæmmet sig, vil jeg sige Dem. Han trænger til en, der kan være lidt god ved ham. Ja, saa anbefaler jeg mig. . . *á revoir,* Madame."

Og uden videre Forklaring gik Stemann strunk og værdig. Fru Dannemand stod ved Vinduet og saa ham gaa ned ad Gaden med den brede runde Hage stramt trukket tilbage bag den høje, broderede Krave; han hilste formelt til Vinduet, idet han gik forbi.

Hun var ganske fortumlet over denne uventede Tildragelse; det var aldrig faldet hende ind, at andre kunde lægge sig imellem, og hun var egentlig lidt bange for, at saadan som Kongen var, vilde det kun forværre hendes Sag. Men saa vilde hun dog engang faa at vide, hvordan Kongen var sindet. . . og selv om Kongen i første Øjeblik blev vred, vilde han dog blive nødt til at tænke over Sagen; det kunde netop ligne ham at bruse op og være urimelig og saa bagefter sone det ved dobbelt Godhed.

I stor Spænding ventede hun paa Stemanns Tilbagekomst; og da han nogle Dage senere indfandt sig, spejdede hun ængstelig i hans Ansigt for at læse Resultatet i hans Miner. Men han var stiv og tilknappet som sidst, satte sig rolig til rette og begyndte at fortælle løst og fast om sine ligegyldige Oplevelser paa Rejsen. Fru Dannemand begyndte at tro, at han vilde have hende til bedste, og hun udbrød utaalmodigt:

„Men det er virkelig slet ikke smukt af Dem,

Hr. Amtmand; De sidder jo og leger med mig som Katten med Musen. Hvad sagde Hans Majestæt?"

„Aa," sagde Stemann, og der skød et skælmsk Blik frem i hans Øjne. „Hans Majestæt var overordentlig naadig. Det vil sige, først fik jeg Kancellipræsident Kaas til at nærme sig Fæstningen med Parlamentærflag... eller eventuelt skyde en Breche i Muren, saa at mit Skyts kunde gøre større Virkning. Og véd De, hvad Hans Majestæt behagede at bemærke?"

„Jeg tror, jeg kan gætte det," sagde Fru Dannemand smilende; Stemann tog Sagen saa hyggeligt og lunt, at hun sad og blev i helt godt Humør. Og hun tilføjede, efterlignende Kongens Stemme: „Jeg tror, Dælen ri'er Dem! Var det ikke saadan noget lignende, Hr. Amtmand?"

„Jo," sagde Stemann og lo lydløst, „det var nøjagtigt Hans Majestæts Ord. Og han tilføjede: Er d e t kanske en Sag, der angaar Cancelliet? Hvorefter jeg, der stod hos, rykkede stakkels Kaas til Undsætning. Deres Majestæt har ganske Ret, sagde jeg, denne Sag er Cancelliet ganske uvedkommende, den sorterer nærmest under Sorø Amt. Tør jeg allerunderdanigst anmode Deres Majestæt om at resolvere over den?"

„Og hvad svarede Kongen?"

„Han gloede paa mig, som om han vilde æde mig," sagde Stemann. „Og saa bad han mig gaa Fanden i Vold. Men hvad mener nu De?"

„Jeg mener, det er gode Tegn," sagde Fru Dannemand. „Naar Hans Majestæt bliver vred, er han gerne utilfreds med sig selv. Jeg takker Dem hjærteligt, Hr. Amtmand, nu vil Ventetiden falde mig lettere. Kongen er saa god, han kalder nok paa mig, naar han mener, det er Tid."

„Sikkert," sagde Stemann. „Jeg har allerede taget mine Varsler. Véd De, at Wolff har søgt om sin Afsked? Han vil til København, den Strik. . . og jeg forstaar ham rigtig godt. De er en brav og tapper lille Kone; det er en Fornøjelse at være Dem til Nytte; De kan befale over mig. Kun, hm. . . jeg føler egentlig ikke nogen Trang til atter at bringe Sagen frem for Hans Majestæt i Øjeblikket. Jeg anbefaler mig."

Da han var gaaet, gik Fru Dannemand smaanynnende om i Stuen og tænkte paa, hvor gode disse Mennesker var imod hende. . . disse fremmede Mennesker, som hun aldrig havde gjort noget godt, og som ikke kunde vente sig nogen Fordel af at hjælpe hende. Kaas og Stemann. . . men det var naturligvis for Kongens Skyld. Saa havde han virkelig lidt saa meget ved hendes Utroskab, den stakkels Frederik, at hans tro Mænd fik Medfølelse med ham og søgte at genrejse hans Huslykke selv mod hans Vilje. . .

Og den unge Wolff, som vilde til København . . . Fru Dannemand afviste med Ubehag Tanken om, at der virkelig skulde være noget erotisk i den Hengivenhed, hun fra deres første Møde

havde læst i hans Blik. Men det var naturligvis ogsaa kun Stemanns Spøg. Wolff havde fattet Medlidenhed med hendes Ulykke, han ønskede at være hende til Nytte. . . mente maaske ogsaa, at han ved hendes Hjælp kunde komme til Vejrs, ung og ukendt som han var. Og hun skulde sandelig ikke glemme ham; naar hun atter var befæstet i Kongens Gnnst, skulde hun lønne ham rundeligt for hans Troskab. . .

Den næste Formiddag, Fredag den 1ste August, da hun gik ud ad Slagelsevejen for at trække frisk Luft, kom pludselig en Kortége af Vogne buldrende over Kongebroen, saa hun næppe fik Tid til at komme til Side; da den forreste Vogn fo'r forbi, saa hun et Glimt af et blegt, udtæret Ansigt, der et Øjeblik pressedes mod Ruden, og hun genkendte Kongen i samme Nu.

Et Øjeblik for den Tanke gennem hende, om Kongen skulde være kommet for at hente hende. Men endnu inden hun havde gjort sig det klart, hvor latterlig denne Tanke var, fik hun i næste Vogn Øje paa et venligt, blegt, lidende Kvindeansigt, og to unge, friske Pigeansigter bag det. Hun forstod da, at Dronningen og Prinsesserne var med, og det gik hende som et Sting gennem Hjærtet; thi saa gik Rejsen sikkert langt, og det kunde vare længe, før en Forsoning mellem hende og Kongen vilde blive mulig. Saa forstemt blev hun, at hun opgav sin Udflugt og vendte hjem. Mismodig og urolig søgte hun at adsprede sine

Tanker ved Arbejde, men forgæves. Hun kunde ikke forvinde Skuffelsen, og hun kunde ikke glemme, hvor daarlig hendes stakkels Frederik havde set ud. Hun tænkte et Øjeblik paa at sende Bud efter Wolff for at faa at vide, hvor Kongen skulde hen; men saa blev Gehejmeraad von Urne meldt; og for engangs Skyld var han virkelig velkommen.

Han blev svagere og svagere til Bens, den gamle Hofmand, og i Dag var han saa forknyt, at det rigtig gjorde hende ondt for ham. Det var Datteren, Frederikke, der voldte ham Bekymring; hun fik hyppigere og hyppigere nervøse Anfald, og der var Tale om, at hun nu maatte trække sig tilbage til Vallø, hvor hun var Stiftdame.

Men lidt efter lidt blev den gamle livligere og krammede ud al den Sladder, han havde i sin Pose. Han levede jo med hele sin Sjæl derinde i Hoffets intriguemættede Luft og snappede efter hver lille Nyhed derinde fra, som en Fisk paa Land efter Ilt til sine vansmægtende Gæller.

„Vil De tænke Dem, min Naadige," sagde han, „i Aar slaar det næsten altsammen fejl i de kongelige Haver. Ja, gamle Mansa fra Fredensborg er jo flink, han sendte Fersken til Taflet allerede den 14. Juni, jeg be'r Dem! Men Asparges. . . fem Rigsdaler og tre Skilling for et Hundrede, og saa maatte Dronningen selv købe dem ude paa Glacieholm! Og Kongen kan jo ikke

engang taale at spise dem... naturligvis forkølede han sig, da Fangerne stak Ild paa Børnehuset, for det har De vel hørt, min Naadige? Hans Majestæt stod dér og saa paa det hele midt i Plaskregnen... saa er den gode Bülow klogere; han havde indrettet sig en Menage i et Hus, hvor han kunde se det hele og have Cognacsflasken ved Haanden, ha, ha... Men à propos, véd De, at Majestæterne rejste herigennem i Dag? Jeg stod hos, da Stemann gjorde Honnør, og det behagede paa min Ære Hans Majestæt at række mig Haanden! Et slet Tegn, min Naadige, et grumme slet Tegn! Hunden er blevet gammel, og man frygter ikke mere, at den skal bide..."

„Hvor gik Rejsen hen?" spurgte Fru Dannemand. „Véd De, om Kongen bliver længe borte?"

„Oh!" sagde Geheimeraaden og klippede polisk med Øjnene, „det lille Hjærte længes, Madame? Berolige Dem, det er kun en lille Inspektionsrejse gennem det slesvigske til vort nye, dyrekøbte Kronland Lauenborg... en Maanedstid eller saa. Men hvor horribel saa Hans Majestæt ikke ud! Han havde en lille Flaske paa sig og maatte styrke sig, medens han beærede os med sin Nærværelse... Rhum, Madame, gammel Rhum! Min Næse sagde mig det... det kan da ogsaa umuligt være gavnligt for hans zarte Konstitution."

Fru Dannemand hørte utaalmodigt paa hans Snak, medens hendes Tanker var langt borte... fulgte Kongen paa hans møjsomme Rejse mod

Syd, opsøgte Børnene, der nu var ene paa Toldbodvejen, ene med den trofaste Jomfru Hansen. Og en Maaned vilde Kongen blive borte, en hel Maaned. En Lejlighed, der maaske aldrig vilde komme igen...

Medens von Urne snakkede og snakkede, bed en dristig Beslutning sig fastere og fastere i hendes Sind. Hun vilde udnytte Kongens Fraværelse til at sætte sig fast paany i sit Hjem. Ikke tage Stuerne i Besiddelse blot, ikke alene paany tage Styret i det Hus, der dog var hendes Eje. Men leve sig sammen med det paany, gengive Hjemmet sit Præg, gøre sig uundværlig dér, genvinde først og fremmest Børnenes Kærlighed og Fortrolighed. Og naar da Kongen vendte tilbage, skulde han finde alting hyggeligt og venligt... saa hyggeligt og venligt, som et Hjem kun kan være, naar Husmoderen er hjemme. Han skulde se Børnenes Ansigter straale af Glæde, høre paa deres muntre Latter, at nu var den Sky trukket bort, som saa længe havde kastet Skygge over Hjemmet. Og naar han saa mærkede, at nu kunde han ikke mere jage hende fra Hjemmet uden at gøre Børnene Sorg, vilde han saa ikke bøje sig for hendes Vilje og lade alt blive som før? Herregud, hvis han ikke elskede hende mere, saa kunde han dog i det mindste lade hende stoppe hans Pibe og blande hans Punch og gøre det lidt hyggeligt for ham, nu han var træt og syg; andet forlangte hun jo ikke...

Hun var saa optaget af sin Beslutning, at hun næppe lagde Mærke til, at Geheimeraaden tog Afsked. Og saa snart han var borte, sendte hun Bud efter Wolff; for hun maatte jo vide, om Kongen havde givet nogen Ordre, som kunde bringe hendes Forehavende til at strande. Men Wolff var borte i Ærinde for Amtmanden. Fru Dannemand vovede ikke at gaa til Stemann selv, og hun vilde handle hurtigt. Allerede samme Aften kørte hun til København, sikker paa, at saalænge Kongen var borte, vilde i hvert Fald ingen vove at hente hende tilbage.

Denne Gang tog hun aabenlyst sine Stuer i Besiddelse, og Jomfru Hansen saa med Bekymring, hvor uforsigtigt hendes Frue viste sig i Byen og Omegnen, baade til Vogns og til Hest.

„Jeg har ingen Ting at skjule," sagde Fru Dannemand, der var fast besluttet paa at føre sin Krig igennem med aabent Visir. „Kongen har givet mig mit Hus, som han givet mig mine Børn; kommer han her for at være min Gæst, skal han være velkommen. Ser De, lille Jomfru Hansen, dette her skulde jeg have gjort straks, for Kongen er retsindig, og Krogveje er det værste, han véd."

Den unge Wolff kom op til Fru Dannemand faa Dage efter hendes Ankomst til Toldbodvejen, og hun blev en Smule bleg om Næsen, da hun saa ham. Men han fortalte hende blot, at han

ikke længere var hos Stemann og tilbød hende sin Tjeneste fremdeles.

„Gud være lovet," sagde Fru Dannemand, „jeg var saamænd bange for, at Kongen skulde have givet Amtmanden en Instruks."

„Ja," sagde Wolff smilende, „Amtmanden h a v d e sin Instruks, og da De bestilte Postheste, blev det straks meldt paa Kontoret. Men véd De, hvad han sagde, da jeg om Aftenen kom hjem? „Kan De huske, hvad det var, Fru Dannemand kaldte sig, da hun kom hertil?" sagde han. „Andersen var det jo ikke, vel? Der rejste en Madam Andersen herfra i Gaar, men jeg kan saagu da ikke gøre Indberetning til Hans Majestæt, hver Gang en Madame kører ud af Byen..."

Saa vidste Fru Dannemand, at hun havde Fred, til Kongen kom hjem, og hun udnyttede Tiden vel. Den lille Frederik Wilhelm og den femaarige Caroline Augusta havde hun let ved at vinde; Louise, som nu gik i sit ottende Aar, og som ikke alene havde forstaaet, at der var noget i Hjemmet, der ikke var, som det skulde være, men som ogsaa uvilkaarligt følte, at det var Moderens Skyld, trak sig straks sky tilbage og iagttog med Mistillid denne fremmede Kvinde, der viste hende en Moders Ømhed og tiltog sig en Moders Myndighed. Men da hun mærkede, hvor villigt Jomfru Hansen fandt sig til Rette under de nye Forhold, bøjede ogsaa hun sig. Og da Fru Dannemand fik Spinettet ind fra Sorø og en

Aften satte sig til at klimpe smaa muntre Viser med Frederik Wilhelm paa sit Skød og Caroline Augusta paa en Stol ved sin Side, da kom ogsaa Louise lyttende nærmere og overgav sig snart paa Naade og Unaade til denne Moder, der kunde faa et Bord til at synge. . .

Endelig en Dag i September kom Kongen. Han maatte have længtes efter sine smaa, for hans Ankomst til Staden var ikke engang rygtedes ud paa Toldbodvejen, da den lille Frederik Wilhelm fik Øje paa ham fra Vinduet i Børnekammeret.

„Dér er Papa, dér er Papa!" raabte han. „Papa er gaaet ind gennem Laagen!"

Og klappende i de smaa Hænder løb han ind til Moderen, straalende af Glæde over at være den første til at meddele hende det glædelige Budskab. Og Caroline Angusta kom dansende bagefter, Louise blev staaende i Døren og sendte Moderen et forskrækket Blik, og Jomfru Hansen viste sig med et Udtryk saa forstyrret, som Fru Dannemand aldrig havde troet, hun skulde se i dette rolige Væsens Ansigt.

„Aa, Herregud," sagde hun, „hvad skal vi dog gøre? Jeg maa da tage Børnene ind i Børnekammeret, hvor Hans Majestæt er vant til at finde dem. . . at det dog skulde komme saa hovedkuls! Og Kongen, som slet ikke er forberedt. . ."

Men Fru Dannemand sagde roligt, endskønt

hendes Hjærte hamrede, som om det skulde sprænges:

„Vist ikke nej, lille Hansen. Lad De kun Børnene blive hos deres Moder, og vis Kongen herind."

De hørte Kongens tunge Trin gennem Korridoren og et ærgerligt Udraab, da han fandt Barnekammeret tomt. Og et Øjeblik efter stod han i i Døren til Kabinettet, maalløs blev han staaende paa Tærskelen og stirrede fra den ene til den anden; og inden han kunde faa sagt et Ord, havde han de to Pigebørn hængende om sin Hals, medens Frederik Wilhelm stod og trippede af Iver efter at komme til at rykke ham i hans Frakkeskøder og blev ved med at sige paa sit nynnende Sprog:

„Mama er kommen hjem, Mamma er kommen hjem. . ."

Men i Dag gengældte Kongen knap Børnenes Kærtegn; han stirrede ud over de to smaa hvide, purrede Hoveder paa Fru Dannemand, der var bleven siddende roligt ved Vinduet, med Hovedet støttet i sin Haand, og uforfærdet gengældte hans Blik.

Saa satte Kongen varsomt Børnene ned paa Gulvet og sagde barsk:

„Gaa saa ind til Hansen, smaa Venner. Saa kommer Fa'r straks."

Og de smaa gik. . . Louise vendte sig paa Tærskelen og sendte Moderen et langt Blik. . .

Kongen gik en Tid trampende op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen. Saa snurrede han pludselig rundt paa Hælen og fo'r hen imod hende.

„He," sagde han. „Saa du er altsaa kommen igen?"

„Ja," sagde Fru Dannemand roligt. . . „nu er jeg kommet hjem igen. Hvor du er kommet til at se rask ud, Frederik; jeg saa et lille Glimt af dig, den Dag du kørte gennem Sorø, og du ser skam meget bedre ud i Dag. . ."

Kongen stirrede paa hende med aaben Mund. „Jeg tror Dælen. . . har jeg ikke sagt, du skulde blive i Sorø, til jeg gav dig Lov til at komme herind?"

„Det véd jeg nok," sagde Fru Dannemand. . . „men det kunde jo vare en Evighed. Du kan da nok begribe, jeg maatte ind og sørge for mine Børn."

„Hvad for nogen Børn?" sagde Kongen ondt. „Mener du dem her, eller dem du har med andre? Bendte, Bendte, vi kunde have haft det saa godt, og du har været et rigtigt Skarn. . ."

„Ja," sagde Fru Dannemand stille. . . „men nu er det jo forbi. Nu har du din lille Pige igen."

Kongen sank ned i en Stol og stirrede frem for sig. Inden han saa sig for, laa Bendte paa Knæ for hans Fod og trak Støvlerne af ham.

„Nu skal jeg komme med dine Tøfler," sagde

hun. „Og saa skal jeg gaa ud og lave din Punch. Hansen véd sagtens ikke, hvordan du er vant til at faa den. . .“

Frederik den Sjette stirrede maalløs paa hende, medens hun satte Fyrtøjet foran ham og gav sig til at stoppe hans Pibe. Saa sprang han op og fo'r frem over Gulvet, saa den ene Tøffel røg.

„Pinedød om jeg nogen Sinde har hørt Magen,“ raabte han. . . „Er det dig, der er Herre her, eller er det mig?“

„Det er naturligvis dig,“ sagde Fru Dannemand uden at vende sig. „Du er jo Herre over alt, og Huset kan du jo tage tilbage igen, ligesom du har givet mig det. Men det siger jeg dig, Frederik, at alene gaar jeg ikke herfra. Skal jeg jages ud igen, saa skal du dele Børnene med mig.“

„Haa,“ sagde Kongen. „Det blev lige en af Tøsene til hver, hvad? Og Drengen skulde vi saa kanske hugge midt igennem. . .“

Fru Dannemand vendte sig og rakte ham Piben, men han huggede til den, saa den røg hen over Gulvet og knustes.

„Giv mig mine Støvler,“ skreg han og stampede med Strømpefoden i Gulvet. „Jeg vil hjem.“

Men Fru Dannemand gik lige forbi ham, ud ad Døren, uden at svare. . .

Da hun lidt efter kom tilbage med den dampende Punch paa en Bakke, sad Kongen paa sin gamle Plads ved Vinduet, med Tøflerne paa og

dampende paa en ny Pibe, saa han næsten var skjult af Røgskyer.

„Sæt det dér," sagde han gnavent. „Jeg kan slet ikke mere taale Punch i min Mave."

Men han nippede alligevel til Glasset. Og Fru Dannemand satte sig lige overfor ham ved Vinduet, som hun havde siddet saa ofte før, og gav sig til at stikke paa et Broderi. Men hendes Fingre rystede, saa hun næppe kunde føre Naalen gennem Kanevasets Huller.

„Jeg synes i det mindste gerne, du kunde be' mig om Forladelse," fo'r Kongen pludselig op.

„Det gjorde jeg jo, da jeg var her sidst," sagde hun. „Og det skal jeg gøre hver Dag ved at være god ved Børnene og dig. Det er vel altid bedre end Snak."

„Ja saamænd," sagde Kongen studsende. „Det kan jo være meget rigtigt."

Og saa blev der igen en lang, uhyggelig Pavse. Fru Dannemand blev mere og mere nervøs; saa ufravendt Kongen stirrede paa hende; nok følte hun jo, at Sejren var halvejs vundet, men netop derfor kom Slapheden efter Spændingen, og Graaden vilde true sig frem. Og begyndte hun nu at tude, kunde det hele være ødelagt. . .

„Skal jeg ikke spille lidt for dig?" sagde hun. Og inden han kunde svare, sad hun ved Spinettet og spillede „Vor Gud han er saa fast en Borg", som var den, hun kunde bedst, og hun spillede den næsten fejlfrit, rigtig fast og tungt som en

Marche til en Ligparade, og Frederik den Sjette begyndte uvilkaarligt at slaa med Hovedet i Takt.

„Det er egentlig mærkelig, saa du har udviklet dig," sagde han, da hun var færdig. „Jeg synes ligesom du er bleven en hel anden."

„Ja," sagde hun og gjorde et Spjæt med Fingrene paa Tangenterne, saa nær var hun ved at komme til at hulke. For nu er jeg jo først rigtig blevet mig selv. Bendte, véd du; saadan som du troede, jeg var, dengang du kaldte mig din lille Pige. . ."

Hun tørrede en Taare af sin ene Kind med det korte Pufærne og hamrede i med „Kong Christian stod—" i det samme.

Kongen sad og brummede med, en halv Tone ved Siden af, mens han gumlede paa Pibespidsen og saa eftertænksomt paa et stort Maleri, der hang over Sofaen. . . et Billede af Fru Dannemand i „Nymfedragten" med den lille Louise paa sit Skød; en ung Kunstner havde malet det, kort før hun havde sit første alvorlige Sammenstød med Kongen.

„Det er ogsaa kedeligt," sagde han, da hun havde spillet en Tid. . . „for nu ligner det Skilderi dig jo slet ikke mere. Men det er jo meget rart, for jeg kan da meget bedre lide, saadan som du ser ud nu."

„Naa ja," sagde Fru Dannemand, „malet kan jeg jo da altid blive; men nu har du jo ellers mig selv."

„Véd du hvad," sagde Kongen fornøjet. . . jeg tror, jeg vil sende Eckersberg herop. Han er lige kommen hjem fra Rom, og nu skal han være Professor; men han er det da ikke endnu, saa han gør det nok lidt billigt. Jeg har tænkt paa, at han skulde male min Kone og Prinsesserne engang, saa kunde han jo prøve først med dig, om han nu ogsaa er saa duelig, som de siger. . ."

„Ja," sagde Fru Dannemand og klimprede lidt. „Men synes du saa ikke, jeg skulde have alle Børnene hos mig?"

„Nej," sagde Kongen og rejste sig. . . „saa skal du sidde saadan, som du sidder dér ved Spinettet, for det ser saa tækkeligt ud; og saa ser man dine pæne Hænder. . ."

Han gabede og rakte sig og begyndte at gaa op og ned over Gulvet, medens hun sad og prøvede sig frem for at finde nogle Samklange, og de kom til at klinge meget mere dystert, end hun havde tænkt sig.

„Ja," sagde han og gabede igen. „Saa skulde man vel til Køjs; man bliver alligevel svært søvnig af den Kvinkeleren. . ."

Fru Dannemand rejste sig straks og gik lidt usikkert hen til ham.

„Godnat," sagde hun og rakte Panden frem. Og da han havde kysset den, vendte hun sig og gik med bøjet Hoved mod Døren.

Men i det samme hørte hun Kongen dybe Latter bag sig:

„Haa, haa, haah. . . hør du lille Pige, nu skal vi da ikke have mere af den Laasen Dør, hvad?"

Saa vendte hun sig, smilende gennem Taarer, og gemte sit Hoved ved hans Bryst.

SYTTENDE KAPITEL.

En Genganger.

Det syntes, som om Fru Dannemands Dage nu skulde henglide uden Kamp. Hun følte sig fuldkommen lykkelig og oprigtig taknemlig mod Kongen, der aldrig hentydede til det skete med et Ord. Og Frederik den Sjette, der mærkede, at det virkelig var Alvor med hendes Forandring, gæstede hende nu næsten hver Aften; han rigtig hyggede sig hos hende nu, da hun var saa jævn og stilfærdig, altid i godt Humør, omsorgsfuld for Hus og Børn. Og han kom sig af de gode Dage, han fik igen sin spændstige Gang og sit gamle buldrende Væsen, der vandt saa mange Hjerter for ham, fordi der laa saa megen Hjertensgodhed bag hans barske Optræden og hans grovkornede Skæmt.

Men en Eftermiddag, sidst paa Aaret 1820, kom Frederik den Sjette tidligere end sædvanlig paa Toldbodvej og var i et frygteligt Oprør. Han jog Børnene ud af Stuen og gik ophidset over

Gulvet; og Fru Dannemand, der atter var højt frugtsommelig, sad ved Vinduet og blev saa nervøs, at hun kom til at græde.

„Herregud, Frederik," sagde hun... „saa sæt dig dog; det er ligesom du trampede paa mit stakkels Hoved, saadan som du farer... hvad er der dog i Vejen?"

„Hvad der er i Vejen?" brølte Kongen. „Der er det i Vejen, at jeg gaar her og véd ikke, hvor godt jeg skal gøre det, og saa pønser mine Undersaatter bare paa, hvordan de skal skille mig ved min Krone. Det ender vel med, at jeg ikke kan gaa igennem mine egne Gader uden at blive skudt ned fra et Vindue..."

„Gud fri og frels os vel!" sagde Fru Dannemand og sank tilbage i Stolen... „tænk dog paa, hvordan jeg har det! Er der nogen, der har skudt paa dig, Frederik?"

„Skudt?" raabte Kongen. „De har gjort det, der var meget værre. Denne Hr. Dampe... saadan en Karl, som kalder sig baade Skolebestyrer og Digter og saagar har besteget Prædikestolen, har du hørt Magen? Jeg skulde jo have givet ham Mundkurv paa for længe siden, saadan som han har vovet at tale mod sin Konge. Men nu skal han ogsaa komme af med Knappen..."

„Jamen Frederik dog," sagde Fru Dannamand ... „hvad er det da, han har gjort?"

„Gjort? Han har ingen Ting gjort, for han sidder heldigvis velforvaret ude i Citadellet. Men

hvis jeg ikke havde passet paa, saa havde han Pinedød nu stiftet et Selskab. . . et hemmeligt Selskab du! Den frække Karl paastaar. . . vent lidt, jeg har det skrevet op her. . . at „ligesom i 1660, staar det ogsaa i 1820 det danske Folk frit for at stemme, om nogen Forandring i Regeringsformerne skal finde Sted, samt om Regenten modsætter sig saadant, da er det at eragte som Vold, Tyranni og Anmasselse, hvorfor Folket maa have samme Ret mod saadan Vold, som Regenten mod Oprørernes Vold. . .". Har du hørt noget saadant Galimathias, hvad? Jeg gør Oprør mod mine Undersaatter, he, naar jeg ikke bringer dem min Krone paa et Fad! Og saadan et Subject gør de til Doctor i Philosophien! Men jeg skal Dælen gale mig slaa Doktorhatten af ham, saa Hovedet ryger med. . ."

„Men Gud, Frederik, det er jo en hel Sammensværgelse. . . er der mange?"

„Mange? Ja, der er altsaa Dampe og saa Smedemester Jørgensen og. . . ja, saa er der altsaa ikke flere, fordi vi tog dem i Kraven i Tide. Men det var naturligvis Meningen, at de skulde have været en hel Flok. . ."

„Jamen Frederik," sagde Fru Dannemand og lo. . . „naar der ikke er mere end to, hvad skulde de saa kunne gøre dig? Du, som har alle dine Soldater. . ."

Kongen blev staaende og stirrede ondt paa hende. „Griner du ad mig?" sagde han forbit-

ret. „Og jeg som troede, du vilde være deltagende saadan som min Kone. . . hun sidder min Sæl derhjemme og græder over det sammen med Vilhelmine og Caro. . . nej, det er sandt, Caroline grinte ogsaa ad mig. Men jeg skal Dælen gale mig lære baade dig og Jer allesammen, hvad det vil sige at gøre Løjer med en Konge af Guds Naade. . ."

Kongen fo'r ud ad Døren i den højeste Ophidselse, og i en hel Uge satte han ikke sine Ben paa Toldbodvej. Fru Dannemand begyndte at blive helt ængstelig for, at Sagen skulde være alvorligere, end hun troede, og i hendes Tilstand pinte Uvisheden hende meget. Men Wolff kom en Dag og fortalte hende, at det hele virkelig var ingen Ting. Dr. Dampe var en Fantast, mente han, der næppe var helt tilregnelig, i den Grad blev han eksalteret, naar han grebes af en Idé.

„Og mellem os sagt, tilføjede Wolff. . . „skal det virkelig være saa stor en Forbrydelse at agitere for en Forfatning? Om en halv Snes Aar vil Skrifter som Dr. Dampes være saa almindelige, at det vil være ugørligt at straffe deres Forfattere. Men Hans Majestæt er saa opbragt, at sikkert baade Dampe og Jørgensen kommer til et bøde med Livet, med mindre. . ."

Og han saa paa Fru Dannemand med sine underlig slørede Øjne, der altid ligesom udtrykte en Bøn. Og Fru Dannemand forstod ham godt.

Medmindre hun greb ind, vilde han have sagt. For havde ikke andre vovet sig frem for hendes Skyld, da hun selv var i Nød, og var hun ikke stillet paa en Forbønnens Plads?

Sagen angreb hende saa stærkt, at hun maatte gaa til Sengs; og samme Aften hændte noget, som rystede hende endnu mere.

I Skumringen kom Jomfru Hansen og meldte, at en fattig, pjaltet Kvinde stod derude og vilde tale med Hendes Naade.

„Jeg vilde have hende bort," sagde Jomfru Hansen. . . „for hun stinker af Fusel, saa det er fælt; men hun trænger paa og siger, at Naadigfruen kender hende saa vel, skønt hun ikke vil sige, hvad hun hedder. Og hun er saa forgrædt, at jeg nænnede saamænd ikke at jage hende væk. . ."

„Lad hende kun komme," sagde Fru Dannemand; hun befandt sig rigtig ilde, men hun viste aldrig nogen fra sin Dør, der trængte til hendes Hjælp. Og lidt efter stod en uhyggelig Fremtoning ved hendes Seng. . . udtryksløse Øjne i et oppustet, rødblisset Ansigt, et pjaltet Slag om de nøgne, afpillede Arme, og paa Hovedet en Kyse, der endnu bar sørgelige Spor af fordums Pragt.

„Ja, Fruen kender mig sagtens ikke," sagde hun og nejede. . . „den er jo gaaet morderlig til Agters. Men mit Navn er ellers Madam Iversen. . ."

Fru Dannemand ransagede forgæves sin Hukommelse; det maatte jo sagtens være en, der

kendte hende fra hendes Barndom i Nyboder, men hun mindedes aldrig, hun havde hørt det Navn.

„Ja, jeg hed jo ellers ikke saadan i de gode Dage," sagde Konen. „Men saa var det jo, at Jens Iversen giftede mig..."

„Grethe," raabte Fru Dannemand... „nej men Grethe Lystrup, er det da dig! Og du er blevet gift..."

Hun huskede med et det hele Optrin derude i Dyrehaven, da den fanatiske Jens Iversen havde ophidset Pøblen til at forhaane hende, og hun selv havde tugtet sin Barndomsveninde med et Slag.

„Men hvordan er det dog gaaet," sagde hun bevæget... „din Mand var jo Studiosus, har han da ikke faaet noget Kald."

„Jo Gud bedre det," sagde Grethe og fo'r med Sjalet over Øjnene... „han studerede sig jo bravt igennem Flaskerne, og saa mente han sig jo kaldet til at rage sig ind i al denne Politik. Og nu er han død..."

„Død?"

„Gud ha' Lov, ja... det var nu til Morgen, at han hængte sig, og det var da allenstid bedre end som at se ham paa Skafottet. Han var jo kommet i med denne Hr. Dampe... og nu er'et jo... han havde jo lidt at skrive for Flyvebladene og korrigerede noget for et Trykkeri, men siden han er død, véd jeg sgu ikke, hvorfra jeg skal faa til en Draabe..."

Hun saa sig sløvt forundret om i det hyggelige Soveværelse, hvor alt vidnede om en Velstand, hun selv ikke engang i sine Velmagtsdage havde kendt.

„Ja, snøftede hun... „du har saagu gjort dine Sager godt, mit Lam. En anden en har sagtens ikke fortjent bedre... det havde vel saa alligevel været klogere, om man havde holdt sig i Skindet og ladt sig nøje med een..."

„Nej, men Grethe dog," sagde Fru Dannemand... „du skulde bare vide! Fordi jeg bare har været heldigere end du... du kan da begribe, at du kan komme her hver evige Dag og faa Alt, hvad du behøver...

Det var alt det, hun naaede at faa ringet paa Jomfru Hansen og sagt hende Besked, saa daanede hun. Og inden Morgen havde hun født en Dreng...

Da Kongen den næste Dag sad ved hendes Seng, sagde hun:

„Kan du se, hvem det ligner?"

„Ja," sagde Kongen glad... „han ligner dig, og det er rigtig godt, for du er min Sæl meget kønnere end jeg..."

„Og vil du saa ikke give mig noget for ham," sagde Fru Dannemand og lagde sin Haand paa hans Arm. „Du maa ikke være vred, men jeg kan ikke lade være at tænke paa hende, Dronning Dagmar, der „kom goden Bonde til Lise". Og selv om jeg ikke er Dronning, saa kunde jeg

jo nok have Lov til at bede for dine Undersaatter, naar de gør noget galt, ikke sandt? Og véd du hvad, Frederik, det k u n d e nu da ikke gøre dig noget, om Dampe og Jørgensen beholdt deres Liv, naar du bare lod dem sidde i Citadellet. . ."

„Nej saamænd," sagde Frederik den Sjette mildt. . . du er en rigtig god lille Pige, og du skal faa det, som du siger. Men en Skræk skal de nu alligevel have sig i Livet først. . ."

Og han tilføjede ved en pludselig Tankeforbindelse.:

„Hør véd du hvad, skulde vi ikke tage og kalde Knægten dér for Valdemar? Det er saadan et kønt gammelt Kongenavn, og havde jeg en Prins, skulde han Pinedød hedde det. For det bliver dog saa kedsommeligt med dette her evige Christian og Frederik og Frederik og Christian. . ."

Og saa kom Drengen til at hedde Frederik Valdemar Dannemand; og maaske fordi han var Moderen op ad Dage, blev han det af Børnene, der kom til at staa Kongens Hjærte nærmest.

ATTENDE KAPITEL.

I Kamp med Skygger.

Naturligvis rygtedes det hurtigt i København, at Fru Dannemand paa ny var taget til Naade, og at hendes Indflydelse paa Kongen nu var

stærkere end nogen Sinde før. Der var igen altid fuldt i hendes Salon i Modtagelsestiden; og der var en Misundelse og Rivalisering mellem hendes opvartende Kavallerer, ganske som ved et Hof. Fru Dannemand mærkede kun alt for vel, at næppe en af disse underdanige Herrer kom, fordi de fandt Behag i hendes Selskab eller vilde vise hende en Venlighed; de ønskede alle at tilvende sig en Gunst „gennem Skørtekanalen"; og hun blev lidt forstemt over dette, at hun ikke kunde samle sig en hyggelig Kreds, i hvis Selskab hun kunde være sig selv og tale frit.

„Véd du hvad, Frederik," sagde hun. . . „morsomme er dine Officerer og Kammerjunkere nu ikke; jeg faar somme Tider ligefrem Lyst til at hente en Matros eller saadan en herop, saa de Skabekrukker kunde høre et ærligt og naturligt Ord."

„Naa naa," sagde Kongen lidt stødt. . ." de er saamænd meget flinke. Skulde vi ikke be' nogen af dem engang imellem, saa kunde du lære dem lidt at kende?"

„Nej Vorherre bevares," sagde Fru Dannemand. „Jeg har saamænd Besvær nok med at holde mig dem fra Livet endda. De vil jo ikke andet end presse mig til at bede dig om noget; og jeg kan dog ved Gud ikke plage dig med alt det Smaatteri de faa Timer, vi kan være sammen. . ."

„Nej," sagde Kongen. . . „men du har det jo

ensomt. Du kunde jo ogsaa holde saadan en Salon for Digtere og lærde Folk, hvad? Ligesom de her Fruentimmer i Frankrig. . . Tror du ikke, det kunde more dig, du er jo saa begavet for den Slags. . . og det kunde jo blive en bestemt Dag i Ugen, saa at jeg kunde holde mig herfra. . ."

„Ja, dér ser du," lo Fru Dannemand. „Nej, lille Frederik, jeg vil hellere læse, hvad de skriver, og slippe for dem selv. For jeg tænkte saamænd paa det, medens Eckersberg sad her og malede mig, at Billederne gør han skam godt, men selv er han da en løjerlig Snegl, og han var virkelig allermorsomst, naar han ingen Ting sagde. . ."

„Ja, jeg er ligeglad," sagde Kongen. . . „vi har det jo ogsaa meget rart, som vi har det. . ."

Men Fru Dannemand var ikke ligeglad, det var netop Ulykken; hun var endnu altfor ung til at kunne føle sig tilfredsstillet blot af Hus og Børn, og inderst længtes hun efter at fylde sine Stuer med Liv og Lystighed som i gamle Dage. Tilbageslaget begyndte at komme nu efter den Lidelse og Angst, hun havde gaaet igennem; det var nu saa længe siden, Faren var overstaaet, Kongens Godhed og Overbærenhed var ikke længere ny, hendes naturlige Munterhed og Livsglæde begyndte at bryde sig Vej gennem den fromme Resignationens Alvor, hvori Ulykken havde kapslet hende ind. Hun længtes efter igen at være Midtpunktet i en fornem Kreds, efter Mændenes

Hyldest og Damernes misundelige Beundring. Men hun vovede ikke at gøre noget Forsøg, hun følte kun altfor godt, at hun var blevet en hel anden end før; misfornøjet saa hun op paa Eckersbergs Portræt og sagde til sig selv: Jeg er blevet gammel og grim, jeg ser ud som en Bedesøster, som jeg sidder dér, kunde jeg godt have siddet ved Orgelet i Kaspar Brandts Bedesal i Svendborg. Og Eckersberg har ikke løjet, jeg er ikke mere den unge Kvinde, som kunde elske og hade, bedaare og blive attraaet; jeg vilde ønske jeg aldrig havde været paa det kedsommelige Christiansfeld. . .“

Og hun saa ærgerlig over paa det andet Billede, hvor hun sad ung og frisk med den lille Louise paa sit Skød; hun blev skinsyg paa sit eget Billede, misundelig paa sin egen Fortid, og skamfuld i det samme, og urolig. For videre var hun altsaa ikke kommet, dybere bundede altsaa ikke den Forandring, som hun mente havde lutret hendes Sind. Saa utaknemlig var hun, at hun næsten sad her og ønskede Fortiden tilbage. . .

Endnu en Grund havde hun til at sky den Selskabelighed, hvortil hun af Hjærtet havde Lyst. Hun følte pinligere nu end før sin Stillings Tvetydighed, var mere øm over sin Værdighed, følte efter sin Fornedrelse mere Trang til Selvhævdelse, mere og mere, efter som Børnene voksede til og kunde skønne. Hun følte, at hvis hun nu sendte sine Indbydelser ud, og kun Mændene modtog

dem . . maaske kom de med deres Døtre, for Kongens Børns Skyld; men Fruerne vilde ganske sikkert blive borte, fordi dette Hus officielt regnedes for at være uden Frue... da vilde hun føle Ydmygelsen bitrere end før. Hun vilde ikke kunne døje det; saa gav hun hellere Afkald paa hele Stadsen...

Men det pinte hende nu, at hun saadan hele sit Liv skulde være udenfor; de gamle Tanker dukkede igen op i hende, at nu kunde Kongen gerne give hende en Plads i Rangen, om ikke for andet, saa for Børnenes Skyld. Med Forfærdelse mærkede hun, hvordan den gamle Bitterhed fik Magt over hende paa ny; hun maatte ofte gøre Vold paa sig for at vise Kongen et glad Ansigt, og i Ensomheden fik hun Tanker, der gjorde hende baade hed og kold...

Nu stormede ogsaa Minderne ind paa hende, fordi hun just i denne Tid læste det store Værk, Grev Vargas de Bedemar havde skrevet om sin norske Rejse; han havde forgæves søgt at faa Bogen udgivet i Paris; men saa havde han skrevet den om paa Tysk og faaet den trykt i Frankfurt. Underligt var det for hende at følge ham Skridt for Skridt, Tanke for Tanke paa hans Vej just i den Tid, da hun gik her i disse samme Stuer og længtes efter hans Tilbagekomst, for at hun kunde give ham sit unge Hjærtes Kærlighed; saa klogt og besnærende skrev han, saa skønne og mandige var hans Ord, at hun syntes, hun

atter saa ham for sig, som han stod i hendes Stue, og hun endnu troede, at han var en Mand . . . den eneste Mand, som kunde give hende Lykken. Det var ikke frit for, at hun atter kom ind under den gamle Fortryllelse og tænkte, at hun maaske dog var gaaet glip af mere, end hun havde tænkt. Naar hun lagde Bogen fra sig, endnu under Indtrykket af hans omfattende Aand, og hun saa tænkte paa den lille, godmodige Gamling, der snart skulde sidde overfor hende med Pibe og Tøfler, en rigtig skikkelig Spidsborger, godmodigt smaasnakkende og smaanikkende over sit Glas, indtil han kom med sit evindelige: „Naa ja, saa skulde man vel se at komme til Kojs". . . saa greb hun sig i at tænke, at hendes Liv dog havde været større dengang; det havde kun været en Drøm, men den havde været smuk; nu var alt den hæderligste, tryggeste Virkelighed, men saa fattigt og ens og ringe, slet ikke mættende hendes Hjærtes Trang. . .

I korte, uhyggelige Glimt jog disse Tanker gennem hendes Sind, og hun kæmpede imod dem, saa godt hun kunde. Hun færdedes rundt i Byens Omegn med sine Børn, hun opsøgte igen sine fattige i Nyboder, hun gjorde Brændevinsbrænder Bjerres et Besøg og drog dem og deres halvvoksne Døtre til Huset, saa hun til Tider kunde have det helt livligt og glemme sin taabelige Utilfredshed over Børnenes Glæde. Men hun blev mere og mere angst for de uklare Længsler, der vok-

sede frem i hendes Sinds Dybder og truede med endnu en Gang at sprænge hendes rolige, dyrtvundne Lykke i Luften. Og mere end een Gang sagde hun til sig selv: det havde dog maaske været bedre, om jeg var blevet Søster paa Christiansfeld; for al den Lykke, jeg jager efter, er dog kun som Bobler, der brister mellem mine Hænder. . .

Saa var det en klar og frisk Septembersøndag i 1823, at hun tog ud til Frederiksberg. Hoffet boede jo derude, saa hun var til Fods og alene for ikke at vække Opsigt. Hun spadserede først længe i Søndermarken, som Kongen havde givet hende Nøglen til; og da hun siden kom ind i Frederiksberg Have, saa hun en Mængde Mennesker, der stimlede sammen om Kanalerne. Hun nærmede sig nysgerrigt, og saa lille hun var, lykkedes det hende dog at faa et Glimt at se af det, der gik for sig. Det var Kongen og hans Damer, der roede over til det kinesiske Lysthus for at drikke The. Damerne var i lyse Kjoler, Kongen sad ved Roret i Admiralsuniform, og han saa saa glad ud, at det stak Fru Dannemand i Hjærtet.

„Saadan straaler han aldrig af Glæde, naar han er hos mig," tænkte hun. „Det er Folkets Hyldest og Børnenes Jubel, der gør ham glad; naar han kommer hos mig, er han træt; det er kun Skyggen af hans Liv, der falder ind over mit, og jeg trænger til at leve i Solen. . ."

Næsten hadefuldt stirrede hun paa Dron-

ningen, der saa sorgfuld og lidende ud. Hun kunde ikke rigtig tilgive denne Kvinde, at hun var født til Højhed og Ære, at hun skulde leve i Glans og eje Folkets Kærlighed, hun som dog intet kunde være for sin Husbond og ikke evnede at føde ham en Arving til hans Trone. Og hun kunde ikke glemme Dronningen den Forsmædelse, hun havde vist hende hin Dag, da hun ønskede at se Kongens Mætresse, men dog holdt sig for god til at staa Ansigt til Ansigt med hende.

Dybt mismodig gik Fru Dannemand hjemefter; saa ond og egenkærlig var hun altsaa, at hun ikke taalte Glansen fra de andres Lykke! Sandelig, hun havde gjort bedre i at begrave sig i et Kloster, dengang hun var forstødt og alligevel ikke vilde være blevet savnet. Nu var alle Baandene knyttede paany, dobbelt smerteligt vilde det blive nu, dersom hendes Lunefuldhed og Utilfredshed igen skulde vokse hende over Hovedet, saa hun maatte rive sig løs fra Verden, om hun ikke vilde lægge sine Børns Lykke øde. . .

Hun mærkede det bedrøvet, da hun kom hjem, hvordan de smaa allerede havde begyndt at forandre deres Væsen overfor hende; de var ikke længere fortvivlede, naar hun lod dem ene, de jublede ikke længere imod hende, naar hun kom hjem. Hun havde skræmmet dem ved sit ujævne Væsen i den sidste Tid. . . saadan som hun snart havde jaget dem fra sig, snart overvældet dem med Kærtegn.

En hel Lettelse var det for hende, da Jomfru Hansens Broderbørn i det samme kom i Besøg, og hun lidt efter hørte den lystige Larm gennem Haven.

Inde paa sit Skrivebord fandt hun et Brev fra Wolff, der erindrede hende om, at Lejemaalet for hendes Gaard i Sorø nu var udløbet; Overkrigskommissær Fick havde forespurgt, om hun ønskede at overtage Ejendommen, da han ikke længere saa sig i Stand til at leje den ud.

Fru Dannemand hensank i dybe Tanker. Saa mange Minder var knyttet til dette Hus, baade onde og gode, og hun kunde ikke tænke sig, at det skulde gaa over i en fremmeds Haand. Godt var det maaske at have saadan et Sted, hvor hun i Tide kunde søge Ro og kæmpe sin Kamp ud i Ensomhed; dér, hvor hun havde gennemlevet den højeste Lyksalighed og den dybeste Fornedrelse, hvor hun omsider havde faaet Fred, dér maatte hun atter kunne finde sig selv.

Tusmørket begyndte at falde, og hun tænkte paa, om Kongen mon vilde komme? Det var i den sidste Tid ofte hændet, at han kom Onsdag og Søndag, netop de Dage, da han plejede at sejle i Kanalerne; og da var han gerne oprømt og sad længe, før han gik til Ro; og han kom gerne senere end ellers, fordi han først skulde klædes om.

Da det var næsten mørkt, hørte hun en skingrende Børnejubel nede paa Gaden; og da hun gik til Vinduet, saa hun en Flok snavsede, pjal-

tede Unger flokkes om en lille, hvidhaaret Mand med flad Kasket og en blaa Bomuldsparaply under Armen. Det var Kongen; saa var han ikke gaaet igennem Laagen fra Amaliegade i Dag, som han plejede. Børnene her i Kvarteret kendte ham saa vel nu; han havde altid de store Lommer i Kavajen fyldt med fin Konfekt og strøede den om sig med gavmild Haand. Nu spredtes Flokken dernede med et skingrende Hurra, og Kongen gik ind gennem Porten.

Fru Dannemand gik til Vinduet i Barnekammeret, klappede i Hænderne og raabte:

„Papa, Papa!"

Og op kom hele Flokken styrtende fra Haven, Dannemand'erne og Hansen'erne hulter til bulter, og allerede paa Trappen havde Kongen den hele Horde over sig. Fem smaa Næver søgte Vej ned i hans uudtømmelige Lommer, og han lo og delte ud og slap ikke fri, før han vendte Bunden i Vejret og viste dem, at alting var tømt.

I Dag var Frederik den Sjette i bedre Lune, end hun nogen Sinde før mindedes at have set ham. Han løb og larmede med Børnene i Hælene rundt i Stuerne, kaad som en Dreng; og tilsidst galopperede han paa alle fire med Valdemar og en meget lille Hansen paa sin Ryg, bjæffende og mjavende rundt over Gulvet.

„Gud velsigne ham," sagde Fru Dannemand til sig selv, „og den Mand skulde jeg gøre noget ondt? Før vilde jeg begrave mig selv i Sorø alle

mine Dage; jeg siger ham det endnu i Dag, som det er."

Saa snart Børnene var kommet i Seng, og Frederik den Sjette sad og pustede i en Stol som en Dreng, der har leget for hidsigt Tagfat, rakte hun ham Wolffs Brev. Og næppe havde Kongen læst det, før han blev i daarligt Humør.

„Hvad Dælen er det?" sagde han. „Skal vi nu til at have fat paa Madam Andersen igen?"

„Jeg véd ikke," sagde Fru Dannemand. „Men jeg tror da nok, jeg vil købe Gaarden, hvis du ikke har noget imod det."

„Om jeg har noget imod det?" fo'r Kongen op. „Jeg har Pinedød meget imod det. Tænker du maaske nu paa at rende fra mig igen?"

„Det véd jeg ikke," sagde Fru Dannemand sagtmodigt. „Det er saa vanskeligt at forklare dig det altsammen, Frederik. Men du maa da nok kunne forstaa, at jeg holder af Gaarden, hvor jeg har saa mange Minder."

„Minder," raabte Kongen rasende. Det er min Sæl nogen rare Minder. Naar jeg ikke selv snakker mer om den Geschichte, behøver du vel ikke ligefrem at rive mig den i Næsen."

„Jo," sagde Fru Dannemand roligt. „Det kan slet ikke hjælpe, vi lader det ligge saadan mellem os ligesom en Skygge. Jeg er slet ikke saadan, som du tror, Frederik. . . det er slet ikke saa let paa éngang at blive saadan, som man skal. Og hvis jeg nu mærker, at jeg ikke kan være god

nok imod dig, saa kan jeg altid tage dérned en lille Tid. For jeg vil netop huske, hvor dumt og daarligt jeg bar mig ad dengang; jeg vil ha' det Hus, hvor jeg syndede, og hvor jeg ogsaa bødede saa haardt for det."

„He," sagde Kongen indædt, „det kan jo lyde meget kønt. Men véd du hvad, saa har jeg Pinedød ogsaa et Hus nede i Wien, som jeg vil købe for at kunne mindes. . ."

„Nej, men Frederik d o g!" udbrød Fru Dannemand forarget, „har du ogsaa. . .! Og i Wien! Det skulde jeg bare have vidst. . ."

„Nej," sagde Kongen ærgerlig, „det var netop det, du ikke skulde. Men lad det nu gaa lige op, og saa snakker vi ikke mere om det."

„Ja, ja," sagde Fru Dannemand, „saa køber jeg altsaa Gaarden. Og kniber det for mig, saa lægger jeg mig dérned en lille Tid."

„Ja, men jeg vil ikke af med dig," sagde Kongen. „Her er saa uhyggeligt, naar du er væk; og her er det eneste Sted, hvor jeg kan ha' det rigtig tilpas."

„Aa," sagde Fru Dannemand en Smule bittert. „Jeg saa dig nu ellers i Eftermiddag, da du sejlede med Dronningen; og da saa du vikelig ud til at befinde dig rigtig vel."

„Ja, Dronningen, Dronningen," vrissede Kongen. „Hun er skam god nok, meget bedre end du, at du véd det. Men morsom er hun Pinedød ikke. . . forleden Aften, jeg sad inde hos

hende, for at vi skulde have det lidt rart, saa gav hun sig min Sæl til at deklamere en hel Alen af af Klopstocks „Messiade“. . . hun kan den udenad fra Ende til anden, du, og den er forfærdelig! For Resten er hun saa optaget af at lave et Supplement til Johan Hübners genealogiske Tabeller, og hun har saagar sat sig i Hovedet, at hun vil have det i Trykken.“

Fru Dannemand satte nu alligevel sin Vilje igennem. Den 20. December købte hun Gaarden Nr. 44—45 paa Søegade i Sorø for 8000 Rigsdaler Sølv. Men hun fik ikke Brug for den foreløbig; hun genvandt sin Sindsligevægt uden Ensomhedens Hjælp og fik til sidst ganske Bugt med Fortidens Skygger. Den 12. Februar 1830 solgte hun Gaarden til Peter Otto Rosenørn, der atter femten Aar senere afstod den til Sorø Akademi.

NITTENDE KAPITEL.

En Soirée.

Efterhaanden som Fru Dannemands Liv gled i det rolige Spor, det ikke mere skulde forlade, genoptog hun den gamle Selskabelighed. . . til stor Glæde for mange Borgere og Officerer af ringere Grader, som ved disse muntre Fester kom i nærmere og fortroligere Forbindelse med Hans Majestæt, end det ellers vilde være faldet i deres

Lod. Endskønt Kongen havde politiske Bekymringer nok, enskønt han var optaget af Lovgivningsarbejder og næsten hver eneste Aar foretog lange Rejser gennem sit Rige, var maaske Tyverne det lykkeligste Afsnit af hans Liv. Pengeforholdene begyndte at falde til Ro efter Krisen, Handelen blomstrede atter op saa smaat, og Undersaatternes Kærlighed til Monarken syntes større end nogen Sinde. Baade Sorø Akademi og Christiansborg Slot rejste sig igen efter Brandene, det syntes, som om Saarene skulde lukke sig efter den langvarige Krig. Og Kongens huslige Lykke stod paa sin Højde; Børnene blomstrede op omkring ham, baade i Palæet og paa Toldbodvej, mellem ham og Fru Dannemand lod en evig Fred til at være befæstet, og Dronningen, som meget vel kendte Mætressens Forhold til de mindste Enkeltheder, tog nu den hele Sag uhyre liberalt og syntes kun at glæde sig over, at hendes Husbond andet Steds fandt den Lykke, hun i sin Svaghedstilstand ikke kunde skænke ham.

Den 1ste November 1828, Alle Helgens Dag, fejredes Formælingen mellem Tronfølgerens ældste Søn Prins Frederik, og Kongens yngste Datter, Wilhelmine. Det var en Begivenhed af vidtrækkende Betydning for det danske Folk; thi derved syntes Tronen for lange Tider at skulle være befæstet i den oldenburgske Slægt; og Befolkningen traf store Foranstaltninger til at fejre den højtidelige Handling. Kongen resolverede,

at Skiftedagen i Anledning af Brylluppet skulde henflyttes til den 7de November, for at alle Stænder uforstyrrede kunde dele deres Konges Glæde; og i en Forordning lagde Kongen sine Undersaatter paa Sinde, at de i de endnu trange Tider maatte spare, saa at Illuminationen ikke maatte strække sig ud over to Dage, ligesom Befolkningen blev fritaget for at udrede den ved slige Lejligheder sædvanlige „Prinsesseskat". Og paa Bryllupsdagen straalede Lysene fra hvert Vindue i Staden, medens Studenternes Fakkeltog paa Christiansborg Slotsplads afsang Oehlenschlägers Kvad:

Hus og Gaard og Tabernakel,
Alt saa lyst i Aften staar;
Kun Studenten kom med Fakkel,
Thi han har ej Huus, ej Gaard. . .

Ogsaa hos Fru Dannemand vilde Kongen, at en Fest skulde fejres, og en stor Maskerade blev berammet til den 8de November. Allerede Dagen før var hele Huset sat paa den anden Ende; Jomfru Hansen gik sig svimmel mellem Køkkenet og Fadeburet og Vinkælderen og Sølvtøjet, og Fru Dannemand ledede Omordningen af Værelserne; oppe paa første Sal blev de største Stuer ryddede til Dansen, og rundt om arrangeredes hyggelige Kabinetter, hvor de dansende Par kunde gætte paa hinandens Navne og skrive i hinandens Haand. Trappen dækkedes med Tæpper og grønne Planter, og i Stuen blev Spillebordene

stillet op og Smaabordene, hvor der skulde serveres med Smørrebrød og Punch.

Og øverst oppe, hvor „Børnene“ havde deres Værelser, var der en Hvisken og Tisken og Laasen Døre, mens Dragter hemmelighedsfuldt prøvedes og gemtes bort for nyfigne Blikke. Omsider samledes Pigebørnene inde paa Louises Værelse... Bjerres to Pigebørn var kommen for at hjælpe og havde bragt Jomfru Hansen i den Grad til Fortvivlelse, at hun havde sendt dem ovenpaa; de havde forsøgt at overrumple Carolina Augusta under Kostumeprøvningen, men de var bleven totalt slaaet af Marken... og nu sad de med de uskyldigste Miner af Verden og fortalte de frækkeste Løgne om, hvad de skulde have paa...

„Ja,“ sagde Louise erfarent, „nu véd vi da alle sammen, hvad vi ikke skal være! Men det siger jeg dig, Caroline Augusta, at du skulde nu trække i Bukserne eller ogsaa tage noget med et Sjal; for du har jo ikke noget Bryst til at fylde med...“

„Ja,“ sagde Caroline Augusta drillende, „jeg kunde jo tage en Løjtnantsuniform paa... men tænk, om du saa tog fejl af mig og Zachariæ! Jeg kunde jo ligefrem risikere, at du kyssede mig.“

„Vil du tie!“ fo'r Louise op. „Ellers inklinerer jeg for Schack de Brockdorff hele Aftenen, saa du ikke faar en Dans.“

„Gud," sagde Catrine Bjerre, „er der ingen, der véd, hvad Frederik Wilhelm skal være?"

Og saa brast de alle sammen i Latter; for de vidste jo, at Catrine bar paa et lønligt og haabløst Sværmeri for den femtenaarige Kadet, der saa meget ældre ud, end han var, og allerede lignede Frederik den Sjette paa et Haar.

„Pyt," sagde Caroline, „ham kan du da altid kende paa Næsen; og bare han siger: ha, ha, ha, ha."

„Lad os se, om vi kan ta' ham!" raabte Louise.

Og ud hvirvlede Pigerne, hen til Frederik Dannemands Værelse, der laa nærmest Trappen; men naturligvis var Døren laaset af.

„Ha, ha, ha, ha," hørte de Frederik Wilhelms Stemme derinde, „lad vær' med at forstyrre mig, jeg sidder her og læser, ha, ha, ha, ha."

Og et Øjeblik efter stak han Hovedet udenfor.

„Ha, ha, ha, ha," sagde han, „er det Jer? Jeg tror, jeg springer hen efter Knudsen, saa kunde vi tage en Menuet og prøve, om Gulvene er glatte."

Og Pigebørnene klappede jublende i Hænderne og valsede et Øjeblik efter med hinanden nede i Salonen.

En halv Time efter kom Kongen; han var gnaven og gik langsomt op ad Trappen; for det havde jo været en anstrengende Tid, og Maven gjorde Knuder ovenpaa det meget fede og søde. Oppe paa Trappen snublede ham i Løberen og

røg lige i Armene paa Fru Dannemand, der kom med en Sølvstage i hver Haand.

„Gud," sagde hun, „der røg Manchetten!"

„Ja," sagde Frederik den Sjette, „og Kongen var nær røget med; dette her er Pinedød værre end en Manøvre... er Frederik Wilhelm hjemme?"

„Spørg mig ikke om noget," sagde Fru Dannemand og virrede med Hovedet, „de fly'r jo og farer, og jeg ved snart knap, om jeg er hjemme selv."

„Naa ja," sagde Kongen, „saa gaar jeg bare lige op paa hans Værelse og bli'r vasket."

Et Øjeblik efter kom den unge Knudsen i Spring op over Trappen... tre Trin ad Gangen og en Matrosvise paa Læben i smaa, kaade Fløjt. Det var ham, som senere blev Overlodsinspektør; dengang var han Frederik Dannemands bedste Ven og Kammerat paa Akademiet. Han og Frederik Wilhelm var gaaet fejl af hinanden, og nu faldt det ham ind at gøre samme Forsøg som Pigebørnene; op ad den sidste Trappe listede han sig som en Mus, og ganske sagte fik han Døren lirket op...

Dér inde, med Ryggen til, stod jo Frederik Wilhelm ved Vaskebordet med Sæben skummende om Hænderne. Og Knudsen kom bag paa ham som en Indianer og langede ham én over Enden, saa det sang...

Den anden fo'r omkring med et Sæt... og saa var det jo Kongen!

Han stirrede rasende paa Knudsen og plantede en Næve i Maven paa ham, saa han tumlede tilbage.

„Ri'er Dælen ham?“ skreg Kongen rasende. „Kommer han her og spænder sin Konge over Rumpen? Vil han se, han kommer herut!“

Knudsen stirrede ligbleg paa ham og kunde ikke faa et Ord af sin Mund. Saa vendte han sig og tumlede ud; og Frederik den Sjette fo'r efter ham. . . men Knudsen havde kuret paa Gelænderet og var ude af Porten, inden Kongen var naaet til første Sal.

Saa stormede Frederik den Sjette ind gennem Stuerne med store Fagter og Skummet sprøjtende fra de vaade Næver. . . ind mellem de dansende Piger, der fo'r fra hinanden som en Flok skræmte Høns.

„Bend. . .te!“ skreg han. „Hvor Dælen er Bend. . .te!“

Og da han kom farende ud paa Trappen igen, røg han lige imod Frederik Wilhelm, der kom op.

„Ha, ha, ha, ha, hvad er der løs?“ sagde Frederik Wilhelm. „Jeg mødte Knudsen hernede, og han fløj forbi mig, ligesom han var skudt ud af en Kanon.“

„Ja, det tror Fanden,“ sagde Kongen. „Han gav mig en paa Enden, saa det var min Sæl ikke saa dumt, at han salverede sig i Tide.“

„Ha, ha, ha, ha,“ sagde Frederik Wilhelm,

„du er da ikke vred, hvad? Det har selvfølgelig bare været Sjov, hvad. Han har troet, det var mig... Mor siger selv, at bagfra er der ingen, der kan se Forskel."

„Haa, haa," lo Kongen, „ja, det har han vel. Bare han ikke havde slaaet saa Dælens haardt, lige dér, hvor jeg er øm af at ri'e... men jeg gav ham da en ordentlig en tilbage! Spring hellere efter ham, min Dreng, og sig, at saa kan vi være kvit."

Frederik Wilhelm løb til Akademiet, men der var Knudsen ikke; heller ikke i Hjemmet. Ingen havde set noget til ham, og Kongen begyndte at blive helt urolig; for det kunde jo godt ligne saadan en Fusentast at gøre en Ulykke paa sig selv i den første Forskrækkelse.

Først ud paa Aftenen fandt de ham hos en af Familien paa Frederiksberg; han havde gemt sig paa Loftet; dér laa han og bed med mørke Miner i sine Negle, ganske overbevist om, at han maatte ud af Landet til Natten, hvis ikke hans Hoved skulde springe. Det kostede Frederik Wilhelm stor Møje at faa ham til at tro paa, at Kongen ikke længere var vred.

Den næste Aften straalede Lysene fra hvert eneste Vindue i det Dannemand'ske Palæ, og Gaden var sort af Mennesker, der søgte at opfange et Glimt af de fantastiske Masker gennem Vognenes Vinduer; udenfor Porten stod en Lakaj og kastede med Mellemrum Smaapenge i

Grams, saadan som Kongen i mange Aar havde haft for Skik, naar han holdt Fest; for han vilde, at de skulde have noget af det gode allesammen.

Oppe i Salonerne myldrede Neptuner og Dryader, Vægtere og Hekse og Visekællinger og Riddersmænd imellem hverandre; og mistænkelig hurtigt fandt de hinanden, to og to, som havde hver især en Hemmelighed for alle undtagen den ene. . .

Ind igennem det forreste Værelse kom en lille Garderløjtnant spankende med altfor mandhaftige Trin; og Caroline Augusta, der i det samme kom til med Halvmaske og i Schweizerdragt, hviskede til Officeren:

„Nej, véd du hvad, Catrine. . . du kan da virkelig ikke passere for Løjtnant med d e n Bagdel! Du ser jo ud som en Dværg, der er ved at tabe sin Pukkel."

Catrine strøg stolt sin lille sorte Bakkenbart, men kastede alligevel et ængsteligt prøvende Blik i et af de store Spejle, da hun gik forbi. . . det kunde desværre ikke nægtes, saadan et Agterparti for en Løjtnant, det var ligefrem uanstændigt. Søstrene havde jo nok advaret hende med, at hun var for svulmende; men hun havde dog spændt sig saa stramt. . .

Den otteaarige Valdemar Dannemand, der marcherede umaadelig vigtig rundt i Livgardens Generaluniform, havde uheldigvis hørt, hvad Caroline Augusta sagde, og nu forfulgte han Catrine, hvor

hun stod og gik, og raabte, saa højt han kunde: „Æh, bæh, Løjtnant Dværg, Deres Pukkel er gledet ned! Pas paa, De ikke taber den paa Gulvet.“

Og den ulykkelige Catrine stillede sig tilsidst i en Krog, blussende af Skam, omhyggeligt skjulende den famøse Bag for alles Blikke og haardnakket vægrende sig ved at danse.

Henne ved Væggen, lige overfor Garderne, der spillede, stod en lille, spinkel Matros med Armen om en Nyboderskones Skulder. Det var Frederik den Sjette og Fru Dannemand. . . de morede sig med at gætte paa, hvem der skjulte sig under de forskellige Masker.

„Er det ikke Louise, den Amagerpige dér?“ sagde Kongen. „Saa véd man da, at Munken, hun danser med, er Zachariæ, haa, haa. . . og Brockdorff har nok allerede fundet Caroline Augusta; det varer kanske ikke saa længe, før vi faar Bryllup igen, hvad? Men hvem er den Tyrk dérhenne, der gaar og dikker Damerne under Hagen?“

„Det er Oberst Friboe,“ sagde Fru Dannemand. „Jeg kan kende ham paa den Maade, han gaar og slikker sig om Munden.“

„Det er det ogsaa,“ lo Kongen. „Ja, han er Pinedød for slem. Véd du, hvad han lavede mig engang? Han havde forført Oberstløjtnant Silberschildts unge Kone, og gamle Silberschildt udfordrede ham paa Pistoler. Men Friboe gik min

Sæl lige op til mig og sagde, at jeg altid havde været ham en god Herre, saa nu vilde han gerne have Lov til at sige mig Adieu før sin Død, haa, haa, haah... han stod og strøg sig over Øjet, som han skulde til at tude... Og saa maatte jeg naturligvis forbyde Duellen... ja, han er en rædsom Strik; og hvor gammel han saa bliver, bli'r han dog aldrig klogere."

„Uf," sagde Fru Dannemand, „det er væmmeligt. Men skal vi nu ikke gaa nedenunder og se til de gamle..."

Det var tilladt dem, som ikke dansede, at møde uden Maskering, og adskillige af Rigets Notabiliteter sad allerede fordybet i Spillet, mens kun Kortenes Raslen og de ensformige Meldinger afbrød den andagtsfulde Stilhed.

Men inde i det lille Kabinet, hvor Bülow havde sit Spilleparti, lød der Slag i Bordet, og Talen gik muntert og højt.

Frederik den Sjette blev staaende udenfor Kabinettet og lænede sig op imod Portieren; han holdt nok af ubemærket at opfange et og andet Ord, som maaske aldrig vilde blive sagt ham i hans Ansigt; og han gottede sig, naar han kunde sætte sine tro Tjenere i Forlegenhed ved uventet at træde ind, just som de var midt i en pikant Historie, der maatte høres af alle og enhver uden netop ham.

„Hyss," hviskede han til Fru Dannemand, medens han lod Blikket glide hen over alle de

højtidelige Kortspillere, „det er svært, saa de er livlige derinde. Det er Rømeling, kan jeg høre, og Bülow og Abrahamson... og er det ikke Etatsraad Schønberg? Jeg tror Pinedød, de er ved at komme op og skændes."

Men nu hørte de Etatsraad Schønberg slaa en Latter op derinde.

„Ja, min kære Bülow," sagde han, det har De min Sæl Ret i, at det er et fedt Embede... og det vilde min Tro passe udmærket for min Søstersøn. Men han faar'et ikke, Bülow, De skal se, han faar'et ikke."

„Saa," sagde Bülow tørt. „Det skulde De nu ikke sige saa sikkert. De tør naturligvis ikke engang vædde."

„Tør jeg ikke vædde?" sagde Schønberg. „Jeg tør holde ti Rigsdaler... men De taber, Bülow, De taber, han faar'et ikke..."

„Saa lidt vædder jeg ikke om," sagde Bülow. „Men jeg vil holde hundrede Rigsdaler paa, at Deres Søstersøn har Embedet inden fjorten Dage."

„Jeg holder, jeg holder," sagde Schønberg ivrigt, „men han faar'et ikke..."

„I Sølv," sagde Bülow roligt. „Inden fjorten Dage. Abrahamson, vil De være saa elskværdig at coupere..."

Fru Dannnemand saa forskrækket op paa Kongen, der stod med Hovedet lænet tilbage mod Væggen og var bleven ganske hvid i sit Ansigt.

„Ja, dér ser du, Bendte," sagde han lavmælt

og saa bedrøvet paa hende, „saadan er det at være Konge, og Bülow er endda en af de bedste. Men nu faar Søstersønnen Pinedød Embedet, enten jeg saa kan døje ham eller ej.“

„Jamen, Frederik dog,“ sagde Fru Dannemand forarget, „naar du nu har hørt det hele, saa kan du jo da gøre, som du vil.“

„Minsæl om jeg kan,“ sagde Kongen godmodigt. „Bülow er en god gammel Ven, lille Bendte, og du kan jo begribe, at han trænger til de hundrede Rigsdaler... han havde saamænd ikke væddet, hvis han ikke havde kendt Fyren og vidst, at han var brugbar; det var dog virkelig meget net af ham, at han ikke sælger Embederne rent ud saadan som saa mange.“

„Jamen, hvem skulde have troet det om Bülow,“ sagde Fru Dannemand rystet. „Jeg, som tænkte, at han var Retskaffenheden selv.“

„Vist er han saa, vist er han saa,“ sagde Kongen. „Han er en god Mand, du. Se nu Abrahamson, som han sidder og spiller med derinde; det er en forskrækkelig dygtig Mand, det er ham, der har ført alt dette her igennem med den indbyrdes Undervisning, og han har en Masse Fjender, fordi jeg har givet ham saa meget Magt over Skolerne... véd du ikke, at de kalder ham „den røde Bisp?“ Og det er Bülow, der har hjulpet ham frem og faaet mig til at tro paa ham, du. Men efter Krigen, da alle var paa Nakken af Bülow, véd du, hvad saa Abrahamson gjorde? Han gik

op til mig og sværtede Bülow og prøvede paa at styrte ham; og det véd Bülow, men alligevel har han hjulpet ham frem. Saadan en Karl er gamle Bülow, Bendte."

De gik ind gennem Stuerne og ud paa Trappen, og her, hvor ingen kunde høre dem, brast Frederik den Sjette pludselig i Latter.

„Haa, haa, haa... nej, saa skulde du vide, hvordan de andre er, de er ligesom Gribbe... Jeg har luret dem af, at naar de kommer til Taffel, saa stikker de baade Steg og Kage til sig til Mutter og Børnene derhjemme; for de har lavet sig Lommer af Voksdug, du, haa, haa... og det er dem vel undt, min Sæl er det saa. Men pas du nu paa, om der ikke gaar nogen Stykker den Vej siden, naar du kommer med Smørrebrødet."

„Smørrebrødet!" raabte Fru Dannemand og slog Hænderne sammen... „og jeg, som lovede at komme ud og hjælpe Hansen, og saa staar jeg her og snakker."

Hun fo'r af Sted, og Kongen gik alene op i Dansesalen; en Fiskerpige kom farende lige i Favnen paa ham, og han snappede hende straks og trampede ud med hende over Gulvet.

Men Kongen mærkede alligevel, at han begyndte at blive gammel nu; det svimlede hurtigt for ham, og han havde nogen Møje med at faa sin Dame bugseret ud af Salen, hvor Fru Dannemand stod og vinkede ad ham.

„Skal vi saa spise?“ sagde hun. „Hansen havde naturligvis klaret det hele, da jeg kom.“

„Aa nej,“ sagde Kongen, „nu er de saa godt i Gang derinde, og Rundtenommerne bliver jo ikke kolde... men kan du nu sige mig, hvad det er for en lille Fisk, jeg her har faaet paa Krogen?“

„Det er jo den lille Bjerre,“ sagde Fru Dannemand. „Men hvor er Catrine? Jeg synes slet ikke, jeg har set hende danse den hele Aften. Gud véd, om det ikke skulde være den lille Løjtnant dér ovre i Krogen? Jeg synes, jeg skal kende hende paa Figuren.“

Og Fru Dannemand snoede sig frem mellem de dansende og blev ganske forskrækket over at finde Catrine grædefærdig af Ærgrelse og Skam.

„Det er bare den Bagdel,“ klynkede hun. „Louise siger, jeg er for tyk, og jeg havde glædet mig saadan, og nu staar jeg her og tør slet ikke komme paa Gulvet.“

„Snik om en Snak,“ sagde Fru Dannemand og nejede, „nu inklinerer jeg, og det véd De vel nok, min Hr. Gardeofficer, at til Husets Frue siger man ikke nej.“

Saa dansede Gardeløjtnanten med Nyboderskonen, og siden gik det Slag i Slag; hun var ikke mere af Gulvet; de unge Herrer lod ikke til at finde Bagdelen saa frastødende endda.

Men henne i en anden Krog stod Louise og

mulede, mens Løjtnant Zachariæ dansede med alle de andre.

„Haa, haa," sagde Kongen, „nu har de været oppe at nappes igen."

„Ja," sagde Fru Dannemand, „jeg tror nu slet ikke paa, at der bliver et Par af de to; for aldrig kan de da være sammen uden at skændes."

„Saamænd gør der saa," sagde Frederik den Sjette. „Men jeg vil godt tro, at Brockdorff og Caroline Augusta bliver de første."

Han klappede Fru Dannemand paa Kinden og sagde sagte:

„Vi to véd dog, lille Bendte, at man kan skændes bravt, og saa faar man det bare saa meget bedre bagefter."

„Nu spiser vi," sagde Fru Dannemand.

Og da Musikken tav i det samme, klappede hun til Bords.

TYVENDE KAPITEL.

Prøvelsens Tid.

Vinteren igennem fortsattes det selskabelige Liv i det Dannemand'ske Hus, og Aaret efter gav Prins Fedinands Formæling med Kronprinsesse Caroline, Frederik den Sjettes Yndlingsdatter, Anledning til nye Festligheder. Men det var, som om kun dette Tiaars Lykke skulde være Kongen beskaaret; saa snart Aaret 1830 oprandt,

begyndte en Række Sorger, Ulykker og Bekymringer, som gradvis nedbrød den gamle Konges Helbred, indtil de omsider lagde ham i Graven.

Det begyndte straks med, at den nygifte Prinsesse Caroline kom til Skade; hun var ved at gøre Toilette, da Lyset antændte hendes Hovedpynt, og dersom ikke en „Gemakspige" havde haft Aandsnærværelse nok til at kaste et Tæppe over hendes Hoved, vilde hun neppe være sluppet derfra med Livet. Hun fik frygtelige Brandsaar i Ansigtet og led den strænge Vinter igennem store Smærter.

Denne Ulykke vakte stor Deltagelse i Befolkningen; ved Højesterets Aabning tolkede Advokaterne, før de gik over til de foreliggende Sager, deres Medfølelse; og ved Forestillingen i det kongelige Theater paa Kongens Fødselsdag, den 28de Januar, sang Koret en Sang, der fik den gamle Konge til at græde:

Tynger, o Fader! en Sorg paa dit Hjærte —
Folket, det trofaste, deler din Smerte!

Og da brød en saa øredøvende Bifaldsstorm løs, at Øjenvidner siger, at de aldrig før eller siden har oplevet noget lignende.

Aaret 1830 var jo skæbnesvangert i politisk Henseende; Franskmændene jog Carl den Tiende bort og indsatte Louis Philippe i hans Sted; Belgien løsrev sig fra Holland, Revolutionens Dønninger gennemrystede Evropa og ramte ogsaa os. Her hjemme gik det ganske vist yderst fredeligt af; der skete ikke andet, end at Kancelliraad Uve Jens Lornsen i det Slesvigske i et Flyveskrift krævede en Forfatningsforandring; men hans Idéer vakte stor Tilslutning i Befolkningen, og Frederik

den Sjette følte med Sorg, at han før eller senere vilde blive nødt til at give efter for Folkestemningen. Den gode, gamle Mand var nu engang overbevist om, at ingen bedre end han magtede at styre Landet til Undersaatternes Vel.

Under disse trykkende Forhold gled Livet ved Hoffet som paa Toldbodvejen stille hen. Og Fru Dannemand fandt det i Begyndelsen lidt haardt; for just i 1829 havde hun opnaaet det, der i saa mange Aar havde været hendes Ønskers Maal: hun var blevet optaget i Rangen. Ganske vist var hun til sin Forfærdelse blevet Oberstinde, for Frederik regnede nu engang alt, hvad der vedrørte ham personligt, til Militæretaten. Men hun var dog altsaa blevet virkelig, velmeriteret Frue, og saa var det jo ærgerligt, at hun ikke kunde vifte lidt med Stadsen. . .

Aaret efter blev baade hun og Børnene ophøjede i Adelsstanden, og et pragtfuldt Vaaben fik Familien Lov til at føre; saa jævn og fordringsløs Fru Dannemand end med Aarene var blevet, svulmede hendes Hjærte dog af Stolthed, da hun for første Gang skulde stige til Vogns og saa Adelsmærket paa Vogndøren. Hun lod Tjeneren lukke Døren i igen og faldt i Tanker foran dette synlige Tegn paa Ophøjelsen; hun stod drømmende, med Foden paa Vogntrinet, som i sin Tid Kong Volmer med Foden i Stigbøjlen, og hun blev saa betaget af Synet, at hun sendte Vognen bort igen uden at køre ud. Det var et stort, rødt Skjold med gylden Rand, delt af et hvidt Kors; deri var et gyldent Hjærteskjold med to krydsvis lagte guldskaftede Kaarder stukne igennem en Laurbærkrans, og over det hele en kronet Hjælm. Det var et Syn, som nok kunde

faa den fordums Nyboderspiges, Tømmermandsbarnets Hjærte til at banke. . .

Frederik Wilhelm var nu Løjtnant ved Husarerne, og Kongen benyttede enhver Lejlighed til at knytte ham nær til sin Person; da han i 1832 foretog sin store Rejse gennem Jylland, havde, han Sønnen i sit Følge; men fra den Rejse kom Kongen træt og nedbrudt hjem.

„De mener det jo godt, de brave Mennesker," sagde Kongen, da han omsider igen sad paa Toldbodvej. „Men det er dog alligevel forrykt, som de trækker rundt med en; aldrig kan man da komme til en By, uden at de slæber en fra Raadhuset til Skolen og fra Skolen til Hospitalet, og tilsidst var jeg min Sæl saa træt, at jeg var lige ved at bede, om jeg ikke maatte blive paa Hospitalet med det samme, haa, haah. . . Men en dejlig Rejse var det jo; Frederik Wilhelm var saa beskeden og flink, og de var alle sammen saa glade for ham. . ."

Aaret efter forkølede Kongen sig ved en Manøvre, og uforsigtig, som han var, vilde han ikke give sig, før han blev alvorlig syg. Det var en stræng Tid for Fru Dannemand, hun sad der hjælpeløs paa Toldbodvej og kunde ikke komme til at pleje sin gode Ven, der laa mellem Liv og Død. . .

Men den 66aarige Konge var sejg; han rettede sig igen; og maaske havde han levet mangfoldige Aar endnu, om ikke Ulykkerne var indtruffet Slag i Slag.

I Aaret 1834 maatte han indføre de „raadgivende Provinsialstænder", og han sagde mismodig til Fru Dannemand:

„Se, nu har jeg gjort, som de vilde, og det har saamænd skilt mig fra mit Folks Kærlighed.

Nu gaar de bare og længes efter, at jeg skal dø; for saa snart jeg er rejst til Roskilde, tænker de, at han Christian skal give dem en fri Forfatning. De faar den saamænd ogsaa nok, og saa kan de jo prøve, om det er bedre at blive regeret af mange Herrer end af en. . .“

Samme Aar ramte en stor Ulykke det kongelige Hus. Prins Frederik — senere Frederik den Syvende — havde længe levet ulykkeligt sammen med Prinsesse Wilhelmine; og nu opførte han sig i Fuldskab saa raat imod hende, at Kongen hovedkuls maatte sende ham til Jægerspris, og en Skilsmisse mellem Ægtefællerne blev bragt i Stand.

„Gud maa vide, hvad der skal blive af den Knægt,“ sagde Kongen bedrøvet til Fru Dannemand. „Man skulde næsten ikke tro, han var rigtig klog, for han er skam meget god paa Bunden. . . Jeg kan da altid bedre lide ham end Faderen, for Christian Frederik er Pinedød en slem Abekat og Komediantspiller. Men saadan er det jo, Folk vil have os, du.“

Fru Dannemand svarede ingen Ting; hun sagde ikke ret meget paa det sidste. Hendes Sind var tungt, og hun frygtede Fremtiden; hun følte det, som lurede Farer og Ulykker paa hende, hvorhen hun saa. . .

Og nu begyndte hun at ængstes for Valdemar, der snart var femten Aar. En Dag, han var ude at ride, var han styrtet med Hesten, og siden gik han og skrantede, al Lægernes Kunsts yntes ikke at ville hjælpe. . .

I Begyndelsen af 1835 tog Sygdommen pludselig en saadan Vending, at der maatte sendes Ilbud efter Frederik den Sjette. Kongen kom straks, og i flere Dage veg han næsten ikke fra

Sønnens Seng. Stum og hvid sad han overfor Moderen, og de stirrede i hjælpeløs Fortvivlelse paa hinanden, ingen af dem talte; saa pludselig og ubegribelig var Sorgen kommen over dem, at de ikke engang kunde græde. . .

Valdemar, der af alle Børnene havde været den frejdigste og muntreste, ham de ofte i Spøg havde kaldet deres Nyborsunge, han laa nu her bleg og stille, et hjælpeløst Bytte for en snigende Sot. . .

Hver Gang han rejste sig over Ende i Vildelse, greb Kongen ham i sine Arme og lagde hans Hoved mod sit Bryst; og paa den Plads døde han. Længe efter at han var sovet hen, blev Kongen siddende med det livløse Legeme i sin Favn, og først da han atter varsomt havde lagt det tilbage paa Puden, og han og Fru Dannemand knælede ved Sengen i Bøn, gav de begge deres Taarer frit Løb. . .

Det var Natten til den fjerde Marts, at Valdemar døde; og da Kongen hen ad Morgenstunden nedbøjet vendte tilbage til Palæet, saa han til sin Forundring, at der endnu var Lys i Dronningens Værelser.

Angst for, at en ny Ulykke skulde true ham fra denne Kant, gik Kongen derind; og til sin Forundring traf han Dronningen fuldt paaklædt, med en opslaaet Bibel i sit Skød.

„Men lille Marie Sophie," sagde han. . . „sidder du her og læser, saa svag du er? Du skulde dog virkelig skaane dig, nu kommer du nok til at ligge i Morgen."

„Jeg kunde ikke sove," sagde Dronningen og gik ham i Møde. „Jeg havde saadan en styg

Drøm, og saa vidste jeg, at der timedes dig noget ondt... hvordan gaar det den stakkels Dreng?"

„Jo," sagde Kongen... „nu er han død."

„Aa, Frederik," raabte Marie Sophie... „du stakkels Ven, kunde du dog ikke engang faa Lov til at være lykkelig der? Og den stakkels Moder..."

Hun slog sine Arme om Kongens Hals, og ved sin Dronnings Bryst græd han ud over sin Elskerindes Søn...

— — — — Valdemar Dannemands Begravelse foregik fra Hjemmet paa Toldbodvej. Over Kisten sang det dybt grebne Følge denne i Dagens Anledning forfattede Sang:

Larven sank — men herligt mod det Høje
Hæved Sjælen sig i Morgenglans,
Taaren randt fra kjærlig Moders Øje,
Blev til Perle i Cypressens Krands;
Høje Fader! elsket, uden Lige.
Saae sin Yndling ned i Graven stige; —
— O! see Religionen venligt staae,
Pege op mod Himlens hvalvte Blaa.
Waldemar! som Engel er du stegen
Op til Himlen i den aarle Vaar,
Graven skygges her af Danner-Egen,
Og dit elskte Navn i Hjertet staar;
Sov da sødt i Dødens dunkle Kammer!
Gjensynshaabet klart ved Graven flammer;
Gud! Du sende Trøst og Lise ned
Dem, hvis Fryd han var og Kjærlighed!

Og efter Talen:

Hvil da tyst! — o! stille Fred om Graven,
Hvor den kjære Døde sattes ned!
Hvide Rose, spiir i Dødninghaven,
Vær ham Minde om vor Kjærlighed!
Haabet lyser herligt, selv i Døden,
See, bag Kisten stiger Morgenrøden!
Fred om ham, der var os alle kjær!
Smiil da salig hist — Du signes her!

EN OG TYVENDE KAPITEL.

De sidste Aar.

Om Sommeren boede Fru Dannemand i denne Tid mest ude paa Østerbro, dér hvor Hjørnet af Classensgade og Strandboulevarden nu er. Dér var en dejlig stor Have, hvor Frugterne hang røde og fristende mellem Løvet, og dér samlede hun allerede dengang Smaafolk om sig — Børn af dem, der i Livets Løb havde staaet hende nær. De smaa fik Lov til at tumle sig frit og stoppe sig med Frugt, saa vidt de smaa Maver kunde taale; hver Uge maatte Børnene møde her og vise deres Karakterbøger frem...

Men ogsaa, naar de var inde paa Toldbodvejen, havde de det dejligt; dér var i Haven to Lysthuse, hvor hun og Kongen kunde sidde i de lune Aftener og glæde sig over Ungdommens Munterhed og Børnenes Leg...

Saa fik Fru Dannemand ogsaa efter Haanden mere og mere af den ydre Ære, hun i sin første Ungdom havde været saa begærlig efter at høste. Prins Christian af Glücksborg's Gemalinde, den senere Dronning Louise, lod Louise og Caroline Augusta forestille for sig; hun havde hørt, at der ude paa Toldbodvejen skulde leve to saa søde unge Piger, sagde hun, saa fik hun dog Lyst til se, om Folk sagde sandt. Prinsesse Caroline viste den unge Frederik Wilhelm stor Venlighed; og Prins Carl af Hessen, der ikke sjældent aflagde Dannemand et Besøg, kyssede hende en Dag paa Haanden og sagde:

„Der e r nu kun e e n Fru Dannemand!"

Og det glædede hende jo; for hun kunde høre paa hans Tone, at han mente det som mere end

et blot Galanteri; hun havde virkelig vundet hans Beundring ved den Maade, hvorpaa hun havde rejst sig efter sit Fald... som Menneskers Agtelse i det hele mere og mere blev hende til Del, efter som Aarene gik.

Frederik Wilhelm drog Kongen saa stærkt frem, at det een Gang nær havde bragt Etiketten i alvorlig Fare. Der havde været afholdt et stort Væddeløb ude paa Fælleden, og Frederik den Sjette havde villet have, at Frederik Wilhelm, der var en udmærket Rytter, skulde deltage.

Nu hændte det hverken værre eller bedre, end at Frederik Wilhelm blev Sejrherre i Løbet om Damernes Ærespris. Det var Dronning Marie Sophie selv, der skulde uddele Præmierne, og Hoffolkene skottede forlegne til hinanden: hvordan vel dette skulde spænde af? Sejrherrens Navn maatte jo nævnes for Dronningen, og det syntes dog mange lovlig stift, om Mætressens Søn skulde modtage sin Belønning af Dronningens egen Haand...

Men Kong Frederik tog rolig Frederik Wilhelm ved Haanden, førte ham frem for Dronningens Æressæde og sagde smilende:

„Her ser Deres Majestæt den unge Mand, der vandt Løbet saa smukt!"

Dronningen forstod, hvordan Sagen hang sammen; venligt smilende rakte hun Sejrens Pris til Kongens og Fru Dannemands Søn; saa der blev ingen Skandale denne Gang — sikkert til stor Skuffelse for adskillige af de gamle Parykker...

Men Fru Dannemand oplevede i disse Aar en anden Ting, der, saa komisk den end var, dog fyldte hende med Sorg.

En Eftermiddag, da hun just stod og eftersaa

en Pakke Randershandsker, som hun havde tiltænkt en af sine Veninder... det var hendes sædvanlige Gave næsten til enhver, der kom paa Besøg ... kom Frederik den Sjette ganske uventet og bad om at tale med hende i Enrum.

Hun saa straks, hvor nedtrykt og oprørt han var, og hun sagde deltagende:

„Min stakkels Frederik, er det nu nogen af dine Undersaatter, der har gjort dig Bryderi igen?"

„Nej," sagde Kongen forlegen... „denne Gang er det Pinedød mig selv. En rigtig Dumhed har jeg gjort, og jeg véd min Sæl ikke, hvordan det kan være gaaet til."

Han gik ophidset op og ned over Gulvet, og Fru Dannemand var ganske forskrækket over at se ham saadan; for han plejede ellers nu at være saa rolig og behersket... altfor stille syntes hun nok tit, han nu tog de Ting, der faldt for.

„Naa, hvad er det saa?" sagde hun ængstelig. „Saa meget kan jeg da mærke paa dig, at det maa være noget slemt."

„Pinedød er det slemt," sagde Kongen og blev ved at gaa... „jeg har faaet mig et Barn."

„Nej, men Frederik dog!" udbrød Fru Dannemand og slog Hænderne sammen, „i d i n Alder! Det mener du da ikke..."

„I m i n Alder?" raabte Kongen forbitret... „er jeg maaske ikke i min allerbedste Alder? For den Sags Skyld kan jeg vel faa ligesaa mange Børn endnu, som jeg vil."

„At du dog kunde gøre det!" sagde Fru Dannemand bedrøvet. „Og jeg som ikke troede, at du brød dig om andre end mig."

Gør jeg maaske det? sagde Kongen og stand-

sede foran hende. „Dælen gale mig, om jeg véd, hvordan det er gaaet til. Men hvad skal jeg nu gøre?"

„Hvad hedder Moderen spurgte Fru Dannemand og græd lidt.

„Hun hedder Marie," sagde Kongen bøst. „Kan det ikke være dig lige meget, hvad hun hedder? Men Barnet hedder Frederikke, og jeg véd ikke, hvad jeg skal gribe til. Moderen er fattig, og det nytter vist ikke med at sætte hende til at tage sig af den Smaa."

Fru Dannemand rejste sig og tørrede sine Øjne.

„Frederik," sagde hun og lagde sine Arme om Kongens Hals... „én Gang har du gjort imod mig, hvad jeg aldrig skal glemme... tror du virkelig, jeg vilde give nogen anden Lov til at tage sig af dit Barn? Jeg skal hente hende endnu i Aften..."

Kongen var saa bevæget over hendes Godhed, at han begyndte at gaa igen, for at hun ikke skulde se, at han græd...

Fra den Dag voksede den lille Frederikke op i Fru Dannemands Hus; hun blev Kongen mere og mere kær, et Minde, som hun var ham om Fru Dannemands store Hjærtensgodhed og dybe Hengivenhed for hans Person; og hun forlod ikke Gaarden paa Toldbodvej, før Fru Dannemand døde, og hun blev optaget i Frederik Wilhelms Hus...

Ogsaa paa en anden Kant havde Fru Dannemand Sorger; Broderen, Anders Greisen, var vendt tilbage og vilde ikke skikke sig; en Tid fik hun ham anbragt i en Stilling i Ny Guinea, men ogsaa herfra vendte han tilbage, og han vedblev at koste hende store Summer indtil sin Død.

Men hvad var alle disse Sorger og Bekymringer mod den ene store, som kom nærmere og nærmere og hvis truende Mørke snart skulde lægge sig om alle dem, der havde den gamle Konge kær?

TO OG TYVENDE KAPITEL.

To Kvinder.

Endnu to Gange afholdtes der Fester i det Dannemand'ske Palais. Den 5te November 1836 ægtede Louise Dannemand Kaptajn Wilhelm Zachariæ, som Kongen skæmtende sagde, vilde hun hellere have ham hjemme hos sig, for saa kunde hun bedre huske ham, naar de havde været oppe at nappes. Og i Aaret 1838 blev Prinsesse Wilhelmine gift med Hertug Carl af Glücksborg, og denne Begivenhed fejrede Fru Dannemand med et Bal.

Men den Nat dansede Kongen ikke; dette Bryllup erindrede ham smerteligt om, at hans kæreste Haab var bristet: at engang en af hans Døtre skulde klæde Danmarks Trone.

Ellers var Kongen ret rask nu; i Foraaret 1837 havde han nok været syg, men hans Helbred var derefter tilsyneladende bedre end nogen Sinde; den Hoste, han havde lidt af siden sin Barndom,

var paa én Gang forsvunden. Han mærkede nok Alderens Tryk, og det pinte ham, at han ikke mere kunde byde sit Legeme saa haarde Strabadser som fordum. Det var ham en Tortur, at han ikke længere kunde taale at ride, saa han om Sommeren maatte køre ind fra Frederiksberg i en Karriol. Han kørte selv, og det i en susende Fart, saa Vognen somme Tider slingrede fra den ene Side af Vejen til den anden, og Fodgængerne maatte hytte sig, som de bedst kunde; men ve den ledsagende Adjudant, hvis han greb i Tømmerne, om saa en Katastrofe var aldrig saa truende nær...

Men syg følte han sig ikke, og han døde da heller ikke af nogen egentlig Sygdom; han brændte ud som en Lampe, der ikke har mere Olje, som en af hans Historieskrivere siger...

Endnu den sidste November sad han en kort Stund hos Fru Dannemand, og hun mærkede ikke, at han var svagere end sædvanlig. Da han gik, kyssede han først hendes Mund og derefter begge hendes Hænder.

„De er saa kønne," sagde han. „Jeg kan ikke begribe, hvor du kan holde dem saa pæne, saa huslig som du er..."

„Jo," sagde Fru Dannemand og lo... „det kommer saamænd af, at jeg ligger med Randershandsker om Natten; ja dér kan du se, hvad din lille Pige er for en forfængelig en..."

Det blev de sidste Ord, de vekslede med hinanden. Den næste Dag ved Parolen var han saa mat, at han tabte sin Uniformshat paa Gulvet, og det var ham ikke muligt selv at tage den op. De tilstedeværende stod i stor Forlegenhed, for han taalte ellers aldrig, at nogen tog noget op for ham; han var under den haarde Struenseeske Opdra-

gelsesmetode blevet vænnet til altid at skulle hjælpe sig selv. Men i Dag kunde han ikke, de maatte hjælpe ham; og da han bare smilte blegt og slet ikke skændte, rystede de tilstedeværende paa Hovedet, det var et meget daarligt Tegn...

Natten mellem den 2den og 3dje December vaagnede han og kunde ikke falde i Søvn igen. Han kaldte paa sin Kammertjener, Westergaard, som Fru Dannemand havde hjulpet frem og skaffet i Kongens Brød, og Westergaard spurgte:

„Skulde jeg ikke prøve at læse noget for Deres Majestæt?"

„Jo Tak," sagde Kongen... „jeg fik saamænd ikke læst Berlingeren i Gaar. Staar der noget i den?"

„Ja, Deres Majestæt, der staar her en Artikel om Tscherkesserkrigen, og jeg synes, den er meget god."

„Naa ja," sagde Kongen, „lad mig saa kun faa den."

Og Westergaard læste...

„Ja," sagde Kongen, da han var færdig... „véd du hvad, denne Hr. Sahamyl, som anførte dem, han var oprindelig en fransk Officer. Det var skam en dygtig Karl..."

Om Morgenen Klokken otte saa Westergaard, at der lagde sig et uhyggeligt dødningeagtigt Skær over Kongens Træk. Forskrækket skyndte han sig ud i Forværelset for at tilkalde Livkirurgen, Etatsraad Fenger. Men Etatsraaden var netop i Færd med at svøbe et langt Bind om sit eget svage Ben og erklærede, at han umuligt kunde komme med det samme. Heldigvis traadte Fengers Amanuensis, Dr. Müllertz, netop ind og skyndte sig til Kongen. Han greb omkring Kongen og støttede hans Hoved paa sin ene Arm, medens han forsøgte at sprætte

Brystdugen op og fjerne en Spanskflue, der var blevet anbragt paa Brystet. Men før han var færdig dermed, drog Kongen et dybt Suk og var død.

Den samme Morgen — Tirsdag den 3dje December — sad Fru Dannemand ved Vinduet og drak sin The. Hun havde ikke undret sig videre over, at Kongen var udeblevet et Par Dage; han kom ikke saa regelmæssigt mere, og hun havde jo nok kunnet se paa ham sidst, at han var træt.

Men i det samme begyndte en Klokke at ringe ... en efter en begyndte alle Stadens Kirkeklokker at sende deres dumpe Toner ud over den nylig vaagnede By. Men Fru Dannemand tænkte ikke noget videre ved det, for de ringede jo hver Morgen Klokken otte, og hun undrede sig bare lidt over, at Klokken ikke var mere. Men Klokkerne blev ved og blev ved, hamrede og skrattede; og da Jomfru Hansen kom ind i det samme, sagde Fru Dannemand:

„Men hvad kan det dog være, lille Hansen, saadan som det kimer..."

Og hun fo'r op i det samme og greb Jomfru Hansen i Armen.

„Hansen... det er Kongen... Kongen er død..."

Og hun sank tilbage i Stolen med lukkede Øjne.

Lidt over halvtolv kom en Lakaj fra Dronningen og bad Fru Dannemand komme straks til Hendes Majestæt. Og Fru Dannemand løb af Sted, som hun stod og gik, bare med et Sjal over sit Hoved. Saa hurtigt løb hun, at Lakajen i sin Værdighed havde Møje med at følge hende.

Da hun kom paa Amalienborg Slotsplads, var der sort af Mennesker foran Prins Christian Frederiks Palæ. Klokken slog netop tolv i det samme;

Geheimestatsminister Grev Moltke traadte frem og raabte med høj Røst:

„Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette er død... Hans Majestæt Kong Christian den Ottende længe leve!"

Og der lød enkelte spredte Hurraraab, men de kvaltes snart af en knugende Stilhed.

Fru Dannemand brast i Graad og løb videre over mod Frederik den Sjettes Palæ. I Kongens Forværelse... det samme, hvor hun engang som femtenaarig Pige havde ventet paa sin første Audiens... stod Dronningen. Og Marie Sophie behøvede ikke at spørge om, hvem det var, som kom løbende dér med flagrende Sjal og pjusket Haar og Ansigtet badet i Taarer.

Hun bredte sine Arme ud, trykkede Fru Dannemand til sit Bryst og kyssede hendes vaade Kind.

„De stakkels Kone," sagde Marie Sophie. „Nu er vi to stakkels Enker, og jeg syntes, vi maatte se hinanden og sørge sammen."

De traadte ind i Kongens Værelse, hvor kun en ung Officer sad sørgmodigt med Haand under Kind; alle de andre var optaget af at yde den nye Konge deres Hyldest. Og paa et Vink af Dronningen fjernede han sig.

„Se," sagde Marie Sophie, „dér ligger han, som vi begge har elsket."

Og hulkende knælede de to Kvinder ned i Bøn, Side om Side, ved Kongens Seng.

Lidt efter rejste Dronningen sig. Hun klippede en Lok af Kongens sølvhvide, silkebløde Haar og trykkede den ned mellem Fru Dannemands foldede Hænder.

Saa fjernede hun sig stille.

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

I Enkestand.

Fru Dannemand blev bragt i en meget pinlig Situation ved Frederik den Sjettes pludselige Død. Det selskabelige Hus, hun i saa mange Aar havde ført, det store Folkehold og Børnenes kostbare Opdragelse havde udtømt alle hendes Pengemidler. Hver Gang hun talte derom med Kongen, slog han det hen; hun kunde være rolig, sagde han, der skulde nok blive sørget saadan for hende, at hun kunde være tilfreds. Og en Dag kort før sin Død havde han glædestraalende fortalt hende, at nu havde han købt en stor Herregaard paa Fyn, Frederiksgave, hed den; den skulde Frederik Wilhelm drive, og af den vilde hun faa sit rigelige Underhold. For Døtrene havde Kongen sørget ved at lade opføre en smuk, to-etages Gaard ved Siden af det Dannemand'ske Palæ. Kongen havde vist hende Gavebrevet paa Godset, men han havde taget det med sig igen.

„I skal først have det efter min Død," havde Kongen sagt. „Saa længe jeg lever, evner jeg vel at sørge for Jer selv. Og det ligger sikrest hos mig... véd du, lille Bendte, at jeg har alle dine Breve og Papirer liggende i en Trækasse under min Seng? Dér lægger jeg ogsaa dette her, saa du véd, hvor det er, om det skulde hænde..."

Ak, Fru Dannemand huskede saa grant hvert et Ord, hendes Frederik havde sagt under de sidste, korte Samtaler i hans Liv.

Nu var han død, og hun ventede Uge efter Uge forgæves paa, at Hoffet skulde give hende Meddelelse om Frederik den Sjettes sidste Vilje. Hendes rede Penge var ved at slippe op; og da hun

ikke godt syntes, hun selv kunde henvende sig til den nye Konge, ventede hun taalmodigt, medens hun indskrænkede sig paa alle Maader. Hun afskedigede de allerfleste af sine Tjenestefolk; kun de tro Mennesker, der havde været hos hende fra gammel Tid, beholdt hun: naturligvis Jomfru Hansen og Karen, som havde været Valdemar Dannemands Amme, endvidere Kokkepigen Maren og Tjeneren Valdemar, som nylig var kommet i hendes Brød; men han var saa flink og beleven, og saa bar han jo samme Navn som hendes døde Dreng, saa hun nænnede ikke at jage ham bort. Men saadan kneb det for hende, at hun helt maatte ophæve sin Husholdning og tage Maden fra et Spisekvarter. . .

Det tog hun sig nu ikke videre nær; men det skar hende i Hjærtet, naar der kom fattige, som hun ikke kunde hjælpe som før. En Dag stod der en sølle Kone i hendes Stue, og grædende fortalte hun, at hun havde pantsat alt, hvad hun ejede og havde, og nu vidste hun da ikke sine levende Raad.

„Aa, Herregud," sagde Fru Dannemand. „Hvad skal jeg dog gøre? Jeg sidder saamænd selv her og har ikke en Skilling. . . men bi lidt, kanske disse her kan hjælpe Dem; laan De kun dem, til De er kommet paa ret Køl igen."

Saa tog hun sine Diamantringe af og gav Staklen dem; og Konen gik bort med en Syndflod af Velsignelser; hun bragte aldrig det laante tilbage; men Aar derefter var hun blandt de mange, der stod og græd ved Fru Dannemands Grav. . .

Og Fru Dannemand ventede roligt videre; hun stolede sikkert paa Kongens Kammertjener, Westergaard; hun vidste, hvor hengiven han havde

været sin Herre, og han skyldte jo hende alt, hvad han var. Han maatte jo vide Besked med Træskrinet under Kongens Seng og vilde nok bringe hende det, naar han fik Stunder.

Og endelig kom saa Westergaard, men han blev staaende saa underlig forlegen ved Døren, at hun fattede Mistanke; og hun sagde roligt:

„Kom De kun nærmere, Westergaard; vi to kan vel nok se hinanden stift i Øjnene; jeg har da i hvert Fald ikke noget at skamme mig over for Dem."

„Hm," sagde Westergaard, „jeg kommer fra Hans Majestæt. . ."

„Westergaard!" sagde Fru Dannemand og slog forarget Hænderne sammen, „er De nu ogsaa gaaet i den nye Konges Brød? Og De vidste dog, at vor kære gamle Herre ikke kunde døje ham. . ."

„Jeg kommer fra Hans Majestæt," stammede Westergaard. „Deres Naade maa ikke tage mig det ilde op, men man skal jo dog leve. . . Hans Majestæt lader spørge, om Deres Naade er i Besiddelse af lovligt Skøde paa Huset her."

„Jamen Skrinet, Westergaard, Skrinet, det Træskrin, der stod under Sengen! De ved jo godt, at det havde Kongen bestemt for mig."

„Ja, Skrinet," sagde Westergaard, „jeg fik Befaling til. . . jeg bragte det til Hans Majestæt straks efter Mans Majestæts Død, saadan som det var min Pligt."

„Naa," sagde Fru Dannemand og rejste sig. „Saa forstaar jeg det hele. Jeg vil ønske, at Hans Majestæt vil faa megen Fornøjelse af „Frederiksgave". Men Huset her, lille Westergaard, det kommer han til at lade mig beholde. Her har De Skødet, og saa kan De tage det med og vise det til Hans Majestæt. Men De er nok saa god at huske at give mig det tilbage."

„Deres Naade," sagde Westergaard. „Hans Majestæt har befalet mig at sige Dem, at der skal blive sikret Deres Naade en rundelig Pension."

Saa gik han. Og Fru Dannemand vandrede atter gennem de tomme Stuer, hvor hendes gode Konge aldrig mere skulde le og brumme og fare op. Hun tænkte ikke stort paa det Gods, hun havde mistet; men hun var dybt bedrøvet over, at Westergaard kunde være saa troløs og utaknemlig.

„Frederiksgave" hørte hun aldrig mere noget til; Gavebrevet forsvandt sporløst i Christian den Ottendes Gemmer. Men en Pension fik hun da, selv om den var kneben nok; og saa begyndte hun igen at føre Hus; hun behøvede jo ikke saa meget nu, da hun var ene.

Og saa gled Livet paa Toldbodvejen lidt efter lidt ind i sit gamle Spor. Børnene mærkede jo ikke Forandringen saa meget. Frederik den Sjette havde jo ikke saadan været Husfaderen, om hvem hele Huset drejede sig, og af hvis Færden og Virken hver Time paa Dagen bar Præg. Med Aarene var han mere og mere blevet som en god, gammel Ven, en kær Gæst... en rar og en Smule vanskelig Onkel, hvis Gunst og Naade kunde medføre adskillige Behageligheder, men i hvis Fravær man alligevel aandede friest...

Ikke engang Fru Dannemand fik Tid at gemme paa sin Sorg eller lukke sig inde i Mindet. Livet gik videre om hende, Børnene stod i deres fejreste Ungdom og krævede deres Ret... Caroline Augusta og Schack de Brockdorff var blevet gift, og den 29. Februar 1840... netop paa Skuddagen... præsenterede Louise Zachariæ hende det første Barnebarn, en lille Pige. Og den 28. April 1840 ægtede

Frederik Wilhelm Dannemand den tyveaarige Franciska von Scholten.

Kort før Kongens Død var han blevet ophøjet i Lensgrevestanden; han var nu Ritmester ved Husarerne, og 1842 købte han Aastrup Herregaard i Saaby Sogn ved Tølløse. Dér opholdt han sig en Tid om Sommeren; men han havde hverken Interesse for Gaardens Drift eller Forstand derpaa, saa den største Del af Aaret boede han i sin Lejlighed i Bredgade.

Fru Dannemand blev boende paa første Sal og lod Værelserne i Stuen staa ledige til festlige Lejligheder. Inde ved Siden af boede Schack de Brockdorffs i Stuen og Zachariæ's ovenpaa; og Fru Dannemand fik lavet sig en Indgang gennem Portnerboligen til Brockdorffs Lejlighed, saa hun uden at forlade Huset kunde tage sig et lille Rend ind til Døtrene og kigge Svigersønnerne paa Fingrene, om de nu ogsaa behandlede Pigebørnene godt. . .

Og snart ramtes Slægten af nye Sorger, som knyttede dens Medlemmer endnu stærkere sammen. I Februar 1844, med knap tre Ugers Mellemrum, døde først den unge Grevinde Franciska, og saa — den 29. Februar, just paa den fireaarige Datters første Fødselsdag — Caroline Augusta. Saa flyttede Fru Dannemand ind til Brockdorffs for selv at lede de moderløse Børnebørns Opdragelse; og Frederik Dannemand flyttede ind i hendes gamle Lejlighed. Allerede Aaret efter giftede han sig med Comtesse Louise Christiane Schulin til Frederiksdal.

Men ogsaa disse Saar lægede Tiden; Fru Dannemand tog sig saa omhyggeligt af sit Hus og sine Børnebørn, ofrede saa meget af sin Tid og sine

Kræfter paa andre, at hendes egne Byrder blev forholdsvis lette at bære.

Fra den gamle Konges Tid bevarede hun den Vane at sove med Handsker paa om Natten; hun havde ikke glemt, hvor godt han havde syntes om hendes Hænder, og hun havde en Følelse, som kunde han endnu se hende derfra, hvor han var; hun vilde, at han skulde vare fornøjet med, som hun saa ud. Naar hun saa om Morgenen havde klædt sig paa og vadsket sig, trak hun Handskerne paa igen, fik Nøgleknippet fat og gik saa ud i Køkkenet, der laa i en lille Fløj ud til Gaarden; næppe var der vel et Køkken i København, hvor alting var saa rent og paa sin Plads. Blankpudset skinnede Kobber og Tin fra Væggene, og paa Gulvet stod et langt, skinnende hvidskuret Bord; dér spiste Folkene, og i Skuffen laa tolv Sølvspiseskeer paa Rad; for hun vilde ikke, at hendes tro Tjenere skulde spise med Tin. Og naar hun saa havde sørget for, at Maden blev rigelig og god, og hun atter traadte ind i Stuen, hvor Børnene flokkedes jublende om hende, saa var der heller ingen voksne til Stede, uden at de uvilkaarligt maatte smile og føle et inderligt Behag. For det havde hun faaet ved sig gennem Aarene, at saa snart hun traadte gennem Døren, blev der Fred og Hygge i Stuen; og havde der været Misstemning og onde Ord, saa dunstede det bort som Dug for Solen, saa snart hun kom.

Og det var intet Under, at Børnene forgudede hende; for hun vilde altid, at de skulde have det bedste, og var hendes eget Sind end aldrig saa tungt, Børnene skræmmede hun aldrig fra sig ved mørke Miner. Hun huskede saa vel, hvor glad Kongen havde været for de smaa, og hvordan

hans Blik, selv midt i hans Barskhed, blev mildt, saa snart det strejfede et Barn. Og der var mange Smaa rundt omkring, for hvem hun i al Stilhed sørgede som en Moder.

Undertiden boede hun om Sommeren ude paa Skovgaard i Ordrup; og en Dag mødte hun der Karen Amme, som havde giftet sig og nu boede i et Hus bag Ordrup Mose. Karen kom gaaende med en Dreng ved hver Haand, og Fru Dannemand sagde:

„Nej, men Karen, er det dine begge to, saa maa du jo have faaet Tvillinger."

„Nej, det er da ikke slet saa galt," lo Karen. „Den ene her er en sølle Fyr, som hverken har Far eller Mor, og nogen skal jo sørge for ham, selv om vi tre Munde var nok til vores Brød."

Fra den Dag af sørgede Fru Dannemand for Drengen; hun lod ham oplære vel, og han blev en brav Mand. Frederiksen hed han, og de sidste Aar af hendes Liv var han hendes Portner paa Toldbodvej.

Det var jo ikke altid, Fru Dannemand havde saa megen Glæde af dem, hun tog sig af, og kostbart blev hendes gode Hjerte i Længden. Ogsaa i Familien maatte hun spæde til; Brockdorffs var velstaaende nok, men for Zachariæ's kneb det tit, og Fru Dannemand taalte ikke, at hendes Børn manglede noget.

Hun fik den store Have ud til Amaliegade solgt, og det hjalp jo en Del. Men galt var det vel nok gaaet med hendes Pengesager tilsidst, om hun ikke fremdeles havde haft en god Støtte i Wolff. Han var blevet en velstaaende Mand nu, Frederik den Sjette havde gjort ham til Justitsraad, og han

glemte aldrig, hvor godt Fru Dannemand havde hjulpet ham frem i den første Tid.

Ude paa Wodrofgaard boede han med sin Hustru, Jomfru Zinn, og en myndig og bestemt Herre var han blevet. Men naar han saa paa hende, kom der endnu stadig et eget blødt Udtryk i hans Blik; og Fru Dannemand blev altid bevæget, naar de var sammen. Han var et levende Minde om hendes Forvildelses og Fornedrelses Tid, og et smukt Minde. For havde han ikke dengang været den eneste, der troede paa hende og saa, hvilken fin og god Kvinde hun vilde blive, naar først Ulykken fik forædlet hendes Sind?

FIRE OG TYVENDE KAPITEL.

Afslutning.

Saa mild og stille Fru Dannemand gik omkring, og saa smittende en Fred, der end var udbredt over hendes Væsen, gik der dog endnu Storme under den rolige Overflade. Naar hun hver Søndag sad i sin Stol i Garnisons Kirke bag de sammentrukne Gardiner, da var det ikke en tom Skik, hun fulgte, en Pligt, hun udførte. Hun sad der for at fange Ro for sit skælvende Hjærte, for at samle ny Kraft i sit Sind til Ugens Kamp.

Hun forvandt aldrig Angeren over sin Ungdoms Fejltrin, hun tilgav aldrig sig selv, at hun havde forspildt Aars Lykke for Frederik den Sjette og maaske bidraget sit til at forkorte hans Dage.

Ved mangfoldige smaa Lejligheder kom det frem. En Dag ved Frokosten spurgte den lille Louise Brockdorff:

„Bedste, hvad var din Mand?“

„Han var Konge, mit Lam."

„Jamen Bedste, saa maa du jo være Dronning."

Saa lo Fru Dannemand ganske vist og sagde:

„Nej, mit Lam; men det kan jeg ikke forklare dig, før du bliver stor."

Men en Brod blev alligevel siddende i hendes Sind. Ikke fordi hun et Øjeblik skammede sig over sit Forhold til Kongen; men fordi hun nu, da Barnets uskyldige Mund mindede hende om det tvivlsomme i hendes Stilling, bittert erindredes om, at ikke engang i dette halve Forhold havde hun kunnet være hel...

En anden Dag stod hun sammen med Jomfru Hansen ved Vinduet og saa en Nyboderskone gaa forbi. Og da sukkede hun dybt og sagde:

„Ak ja, saadan en véd ikke, hvor godt hun har det."

Og Jomfru Hansen forstod, at i det Suk laa baade hendes Anger over, at hun ikke var bleven sin Ven tro... Medfølelse med hendes stakkels, forfængelige Moder... og Sorg over, at hun ikke havde kunnet opnaa den Lykke at blive sin Vens ægteviede Hustru.

Fru Dannemand kunde ikke glemme, og hun vilde ikke glemme. Det var maaske det, der bevarede hendes Sind saa mildt og ungt højt op i Aarene, at hun stadig levede med Fortidens godt og ondt i sin Tanke; ellers havde hun næppe undgaaet at blive hovmodig og selvretfærdig; thi de, som ikke kendte hendes Skæbne, tænkte, at hun maatte have levet renere og mere forsagende end de fleste; og de, der stod hende nær, beundrede hende, fordi hun havde rejst sig saa tappert og kækt kæmpet sig frem til det, hun var nu.

Med stor Deltagelse fulgte Fru Dannemand

deres Skæbne, som havde grebet ind i hendes Liv. Frederik Wilhelm kom af og til hos Prinsesse Caroline, og han fortalte hende, hvor ensomt Dronningen levede nu, om Vinteren paa Amalienborg, om Sommeren paa Frederiksberg. Hun blev aldrig helt dansk, og for Tidens Frihedsbevægelser stod hun ganske uforstaaende; Begivenhederne i 48 gjorde hende ondt, fordi de bragte Landet ud i en Borgerkrig, men deres nationale Rækkevidde fattede hun slet ikke, og det isolerede hende...

Major von Cruse var død, Grethe Lystrup var død, Bülow var først faldet i Unaade og siden faret heden, Geheimeraad von Urne var død samme Aar som Morten Rafsted, Frederikke Urne var død sindssyg i det slesvigske.

Med størst Spænding fulgte hun naturligvis Grev Vargas de Bedemars Liv, saa vanskeligt det end var, for han var som oftest paa lange Rejser. Paa Færøerne havde han været, i Skotland og Rusland, paa Madeira og Azorerne. Undertiden havde han trukket sig tilbage med sine Studier i fuldkommen landlig Ensomhed, undertiden glimrede han ved Hoffet med sin Aand. I flere Aar undersøgte han Portugal paa Kryds og tværs, og nu sad han i København som Chef for det naturhistoriske Musæum, stærkt beundret af de fornemme, men en Smule ringeagtet af sine videnskabelige Kolleger, der ikke kunde tilgive ham hans Adelskab og helst vilde have ham stemplet som Dilettant.

Sonnens Spor havde Fru Dannemand en Tid tabt; hun vidste, at han havde faaet en udmærket Opdragelse, men ingen vidste, hvad der siden var blevet af ham.

Hvert Aar paa Drengens Fødselsdag lejede hun en Vogn og kørte ned til Soro. Hun kaldte det

sin „Mindedag“. Dér gik hun saa Dagen igennem rundt ad de kendte Stier, og tilsidst lod hun sig ro over til Bogholm, hvis smukke Anlæg mere og mere forfaldt. Trappen i den store Eg var der ikke mere; men hun satte sig ved Træets Fod og saa ud over Søen; det var hende tungt at tænke paa, at hun aldrig mere skulde faa denne Søn at se, og at hun ikke engang vidste, hvor han færdedes i Verden. Men her i Sorø, hvor hun havde baaret ham under sit Hjærte, syntes hun dog, hun var ham nærmere end noget andet Sted.

Den 15de Marts 1847 døde Grev de Vargas; og et Par Uger efter kom Justitsraad Wolff op til Fru Dannemand.

„Nu har jeg fundet Deres Søn,“ sagde han. „Grev Vargas havde givet ham sit Navn og sendt ham til Rusland; han skal være Embedsmand dérovre og gøre en udmærket Karriére.“

„Nej, men Gud ske Lov da,“ sagde Fru Dannemand bevæget, „saa behøver jeg da ikke at gøre mig nogen Bekymring for ham. Men det er dog alligevel saa underligt at have ham saa forskrækkelig langt borte... nu, da Faderen er død, kunde jeg jo ellers godt være gaaet til ham, og jeg vilde saa gerne have ham at se.“

I Aaret 1859 døde Schack de Brockdorff, der baade var blevet Kammerherre og Livgardens Chef. Det var det sidste Dødsfald, Fru Dannemand kom til at opleve blandt sine nærmeste, og hun taalte heller ikke ret vel flere Stød. Hun fordybede sig mere og mere i sine Minder; somme Tider, naar hun var ene, sad hun og smaasnakkede med de kære, der var gaaet bort; hun tog sine Handsker af og saa paa sine Hænder.

„De er saamænd meget pæne endnu,“ sagde

hun ved sig selv. „Det vilde rigtig fornøje Frederik, om han kunde se dem."

Ellers var der jo Fred om hende i de sidste Aar. De døde havde det godt, og de levende gav ingen Grund til Bekymring.

Men Enden nærmede sig. En Dag om Efteraaret i 1862 kom Jomfru Hansen ganske altereret ind i hendes Værelse. . . det samme, der før havde været Caroline Augustas Kabinet. . . og sagde:

„Kære, lille Frue, tænk, her er Bud herude nu, at Justitsraaden er død.

Og dette Dødsfald gjorde et frygteligt Indtryk paa Fru Dannemand. Wolff havde jo ikke alene været hende en god Ven og trofast Støtte; men han var nu inde i alle hendes Livs Hemmeligheder, med ham havde hun kunnet forhandle selv om de Ting, der berørte hende pinligst. . . skulde hun nu paa sine gamle Dage have en anden til at stikke sin Næse i alt det?

Hun var ganske ophidset ved Tanken og blev mere og mere urolig, efterhaanden som Dagen nærmede sig, da hendes nye Kurator, Prokurator Engberg paa Nørregade, skulde indfinde sig.

Lillejuleaften, den 23de December, havde han meldt sin Ankomst for at de nødvendige Aftaler kunde træffes, og Dagen før var Fru Dannemand i stort Sindsoprør. Hun tænkte især paa alle de Poster i hendes Regnskaber, der vedrørte hendes Ophold i Sorø og hendes og Maltheserridderens Søn. Om Aftenen var hun saa daarlig, at hendes Huslæge, Dr. Schybler, blev hentet. Saa snart han havde undersøgt hende, sendte han bud efter Louise Zachariæ og sagde:

„Det er Hjertet, det er galt med. . . maaske lever Deres Moder ikke Natten over. Kan De

ikke under et eller andet Paaskud sove i hendes Værelse i Nat? Men lad hende endelig ikke mærke, at der er noget alvorligt paa Færde."

Fru Zachariæ flyttede saa ned i Moderens Værelse. Ud paa Morgenen vaagnede hun og vilde se, hvordan Moderen sov. Da var Fru Dannemand død... en Hjærtelammelse havde gjort Ende paa hendes Liv.

Fru Dannemand blev begravet fra Hjemmet paa Toldbodvej. Pastor Blædel talte over hendes Kiste og Kammersanger Chr. Hansen sang.

Selve Jordfæstelsen fand Sted med militær Honnør paa Garnisonens Kirkegaard... i det Gravsted, hvor allerede Waldemar, Caroline Augusta og Schack de Brockdorff laa, og hvor snart ogsaa Louise og Zachariæ skulde finde Hvile.

En Afdeling Husarer gjorde Honnør ved Graven under Grev Frederik Wilhelm Dannemands Kommando.

„Berlingske Tidende" skrev følgende smukke Mindeord om Frederik den Sjettes døde Elskerinde:

„Igaar hensov den gamle Fru F. Dannemand. Vor Historie opviser faa Kvinder, der har forenet saa mange af Aandens og Hjertets elskelige Egenskaber, at de har været i Stand til at erhverve og bevare Folkets Agtelse og Kærlighed i en Stilling saa nær ved Tronen, at denne snarere kastede sin Skygge end sin Glans over dem — hun var en af de faa. Den Indflydelse, som hun, i Besiddelse af en absolut Monarks hele Gunst, i saa rigt Maal kunde have tilegnet sig, men som hun aldrig misbrugte, har ingen haft Ret til at misunde hende, men en utalt Mængde vil med Taknemlighed mindes den Anvendelse, hun har gjort af samme."

2. Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

3. Hefte

12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag

KØBENHAVN

4. Hefte

12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag

KØBENHAVN

5. Hefte

12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag

KØBENHAVN

6. Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

7. Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

8. Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

9. Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

10 Hefte

12 Øre

Th. Ewald

Fronens Skygge

Folkets Forlag

København

11 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støviet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

12 Hefte

12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag

København

13 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
København

14 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
København

15 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

16 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

17 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

18 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

19 Hefte 12 Øre

Fr. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAUN

20 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

21 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Supskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

22 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

23 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

24 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Fronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

25 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

26 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

27 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

28 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
KØBENHAVN

29 Hefte

12 Øre

Th. Ewald

I Tronens Skygge

Folkets Forlag

København

30 Hefte

12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag

KØBENHAVN

31 Hefte 12 Øre

Th. Ewald

Tronens Skygge

Folkets Forlag
København

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand",** Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand",** Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— Københavns.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone".**

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren".**

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa høj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de", „Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romaner gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 —— København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus

Subskriptionsindbydelse.

TH. EWALD's

„I TRONENS SKYGGE"

er en Serie ualmindelig livfulde og fængslende skrevet *historiske Romaner*, der kompletterer de tidligere af Broderen Carl Ewald skrevne **„Danske Dronninger uden Krone"**.

Denne Udgave begynder med **„Fru Dannemand"**, Frederik den 6tes Elskerinde, som følges under Opvæksten i hendes Barndomshjem i Nyboder. Hun traf første Gang den daværende Kronprins Frederik, da hun var oppe at bede om Naade for hendes fordrukne Fader, der havde gjort sig skyldig i nogle Rapserier paa Holmen.

Hun forstod at bevare sin Indflydelse i saa nøj Grad over sin kongelige Elsker, at han tilgav hende et Elskovsforhold til en Eventyrer, som hun havde indladt sig med, medens Kongen var paa en Rejse til Wien.

Af stor Interesse er det at læse om, hvorledes Dronningen ved Frederik den 6tes Død sender Bud efter hende, og at de to Kvinder i Fællesskab græd ved hans Baare.

Derefter følger: **„Støvlet-Cathrine og Christian den 7de"**, **„Edele Jernskjæg og Kong Hans"** og til Slut **„Cæcilie Jakobsdatter og Erik af Pommeren"**.

Om alle Romanerne gælder det, at de er skrevne med en Friskhed og Livlighed, som i Forening med den spændende Handling absolut maa holde Læsernes Interesse fangen fra først til sidst. Saa godt som hele den danske Presse har da ogsaa kun haft Lovord at sige om dette Th. Ewalds betydeligste Arbejde.

„I Tronens Skygge" udkommer i 65 24-sidige Hefter i *elegant Udstyr*, trykt paa godt Papir med *Portrætter* og *Vignetter*, til den for dette Værk yderst billige Pris 12 Øre Heftet.

Subskription modtages af vore Agenter og Kommissionærer samt ved skriftlig Henvendelse til Hovedekspeditionen

„Folkets Forlag"

Brorsonsgade 4 — København.

Licius Nielsens Bogtr., Aarhus